DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Prop. 37 LS

(2025–2026)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak og stortingsvedtak)

Endringer i utlendingsloven (gjennomføring av Eurodac-forordningen, forordning om asyl- og migrasjonshåndtering og kriseforordningen i norsk rett) og samtykke til godtakelse av deler av forordning (EU) 2024/1358 (Eurodac-forordningen), forordning (EU) 2024/1351 (forordning om asyl- og migrasjonshåndtering) og forordning (EU) 2024/1359 (kriseforordningen) (videreutvikling av Dublin-regelverket)

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Prop. 37 LS

(2025–2026)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak og stortingsvedtak)

Endringer i utlendingsloven (gjennomføring av Eurodac-forordningen, forordning om asyl- og migrasjonshåndtering og kriseforordningen i norsk rett) og samtykke til godtakelse av deler av forordning (EU) 2024/1358 (Eurodac-forordningen), forordning (EU) 2024/1351 (forordning om asyl- og migrasjonshåndtering) og forordning (EU) 2024/1359 (kriseforordningen) (videreutvikling av Dublin-regelverket)

Innhold

1 Hovedinnhold i proposisjonen 7

2 Bakgrunn 10
2.1 Dublin-samarbeidet 10
2.2 EUs pakt for migrasjon og asyl (Pakten) og betydningen for Norge 10

3 Om rettsaktene 12
3.1 Forordning (EU) 2024/1358 (Eurodac-forordningen 2024) 12
3.1.1 Kort om Eurodac-systemet slik det er i dag, Eurodac-forordningen 2013 12
3.1.2 Endringer som følger av Eurodac-forordningen 2024 12
3.2 Forordning (EU) 2024/1351 (AMMR) 12
3.2.1 Kort om Dublin III-forordningen ... 12
3.2.2 Endringer som følger av AMMR ... 13
3.3 Forordning (EU) 2024/1359 (kriseforordningen) 14

4 Vurdering og tilrådning om godtakelse av deler av forordningene 16

5 Høringer 17
5.1 Eurodac-forordningen 2024 17
5.2 AMMR og kriseforordningen 18

6 Gjennomføring av forordning (EU) 2024/1358 (Eurodac-forordningen 2024) i norsk rett 20
6.1 Valg av gjennomføringmetode 20
6.1.1 Gjeldende rett 20
6.1.2 Forslaget i høringsnotatet 20
6.1.3 Høringsinstansenes syn 20
6.1.4 Departementets vurdering 20
6.2 Nærmere om hvilke deler av Eurodac-forordningen som gjelder for Norge 21
6.2.1 Gjeldende rett 21
6.2.2 Forslaget i høringsnotatet 22
6.2.3 Høringsinstansenes syn 22
6.2.4 Departementets vurdering 22
6.3 Utvidelse av formålet med Eurodac-forordningen (artikkel 1) 24
6.3.1 Gjeldende rett 24
6.3.2 Forslaget i høringsnotatet 24
6.3.3 Høringsinstansenes syn 24
6.3.4 Departementets vurdering 25
6.4 Nye kategorier og opplysninger som skal registreres (artikkel 13 og kapittel II til VIII) 26
6.4.1 Gjeldende rett 26
6.4.2 Forslaget i høringsnotatet 26
6.4.3 Høringsinstansenes syn 26
6.4.4 Departementets vurdering 27
6.5 Gjenbosetting (kapittel III) 27
6.5.1 Gjeldende rett 27
6.5.2 Forslaget i høringsnotatet 27
6.5.3 Høringsinstansenes syn 28
6.5.4 Departementets vurdering 28
6.6 Kobling av datasett (artikkel 3 nr. 6) og statistikk (artikkel 12 nr. 3) 31
6.6.1 Gjeldende rett 31
6.6.2 Forslaget i høringsnotatet 31
6.6.3 Høringsinstansenes syn 31
6.6.4 Departementets vurdering 31
6.7 Informasjonsdeling med tredjeland med henblikk på retur (artikkel 50) 32
6.7.1 Gjeldende rett 32
6.7.2 Forslaget i høringsnotatet 32
6.7.3 Høringsinstansenes syn 32
6.7.4 Departementets vurdering 32
6.8 Rettshåndhevende myndigheters tilgang til Eurodac (kapittel XI) ... 33
6.8.1 Gjeldende rett 33
6.8.2 Forslaget i høringsnotatet 33
6.8.3 Høringsinstansenes syn 34
6.8.4 Departementets vurdering 34
6.9 Relokalisering (kapittel VII) 35
6.9.1 Gjeldende rett 35
6.9.2 Forslaget i høringsnotatet 35
6.9.3 Høringsinstansenes syn 35
6.9.4 Departementets vurdering 35
6.10 Personer som er gitt midlertidig beskyttelse (kapittel VIII) 35
6.10.1 Gjeldende rett 35
6.10.2 Forslaget i høringsnotatet 36
6.10.3 Høringsinstansenes syn 36
6.10.4 Departementets vurdering 36
6.11 Merking av data (artikkel 31 nr. 4) 36
6.11.1 Gjeldende rett 36
6.11.2 Forslaget i høringsnotatet 36
6.11.3 Høringsinstansenes syn 36
6.11.4 Departementets vurdering 37

6.12 Bortfall av adgang til søk etter artikkel 17 i Eurodac-forordningen 2013 37
6.12.1 Gjeldende rett 37
6.12.2 Forslaget i høringsnotatet 37
6.12.3 Høringsinstansenes syn 37
6.12.4 Departementets vurdering 38
6.13 Melding om utpekte myndigheter og kontrollmyndigheter (artikkel 61) 38
6.13.1 Gjeldende rett 38
6.13.2 Forslaget i høringsnotatet 38
6.13.3 Høringsinstansenes syn 38
6.13.4 Departementets vurdering 38
6.14 Klargjøring av forholdet mellom utlendingsloven § 100 og § 101 39
6.14.1 Gjeldende rett 39
6.14.2 Forslaget i høringsnotatet 39
6.14.3 Høringsinstansenes syn 39
6.14.4 Departementets vurdering 39
6.15 Øvrige endringer i utlendingsloven 40
6.15.1 Gjeldende rett 40
6.15.2 Forslaget i høringsnotatet 41
6.15.3 Høringsinstansenes syn 41
6.15.4 Departementets vurdering 41

7 Gjennomføring av forordningene (EU) 2024/1351 (AMMR) og (EU) 2024/1359 (krisefor-ordningen) i norsk rett 42
7.1 Valg av gjennomføringsmetode 42
7.1.1 Gjeldende rett 42
7.1.2 Forslaget i høringsnotatet 42
7.1.3 Høringsinstansenes syn 42
7.1.4 Departementets vurdering 42
7.2 Personkrets 44
7.2.1 Gjeldende rett 44
7.2.2 Forslaget i høringsnotatet 44
7.2.3 Høringsinstansenes syn 44
7.2.4 Departementets vurdering 45
7.3 Ansvarskriterier og fastsettelse av ansvar 45
7.3.1 Gjeldende rett 45
7.3.2 Forslaget i høringsnotatet 46
7.3.3 Høringsinstansenes syn 48
7.3.4 Departementets vurdering 48
7.4 Utlendingens plikter 48
7.4.1 Gjeldende rett 48
7.4.2 Forslaget i høringsnotatet 48
7.4.3 Høringsinstansenes syn 49
7.4.4 Departementets vurdering 49
7.5 Mottak 49
7.5.1 Gjeldende rett 49
7.5.2 Forslaget i høringsnotatet 49
7.5.3 Høringsinstansenes syn 49
7.5.4 Departementets vurdering 49
7.6 Rett til personlig intervju 50
7.6.1 Gjeldende rett 50
7.6.2 Forslaget i høringsnotatet 50
7.6.3 Høringsinstansenes syn 50
7.6.4 Departementets vurdering 50
7.7 Rett til veiledning og bistand 51
7.7.1 Gjeldende rett 51
7.7.2 Forslaget i høringsnotatet 51
7.7.3 Høringsinstansenes syn 51
7.7.4 Departementets vurdering 52
7.8 Klageadgang og utsatt iverksetting 54
7.8.1 Gjeldende rett 54
7.8.2 Forslaget i høringsnotatet 54
7.8.3 Høringsinstansenes syn 55
7.8.4 Departementets vurdering 55
7.9 Overføring 57
7.9.1 Gjeldende rett 57
7.9.2 Forslaget i høringsnotatet 57
7.9.3 Høringsinstansenes syn 57
7.9.4 Departementets vurdering 58
7.10 Pågripelse og internering 58
7.10.1 Gjeldende rett 58
7.10.2 Forslaget i høringsnotatet 59
7.10.3 Høringsinstansenes syn 59
7.10.4 Departementets vurdering 59
7.11 Situasjoner med ekstraordinære ankomster 63
7.11.1 Gjeldende rett 63
7.11.2 Forslaget i høringsnotatet 63
7.11.3 Høringsinstansenes syn 63
7.11.4 Departementets vurdering 63
7.12 Formålet med visuminformasjons-systemet (VIS) 64
7.12.1 Gjeldende rett 64
7.12.2 Forslaget i høringsnotatet 64
7.12.3 Høringsinstansenes syn 64
7.12.4 Departementets vurdering 64

8 Personvern og retten til privatliv 65
8.1 Gjeldende rett 65
8.2 Menneskerettslige rammer 66
8.3 Personvernrettslige rammer 67
8.3.1 Generelt om GDPR 67
8.3.2 Europarådets personvern-konvensjon 68
8.3.3 Forholdet mellom GDPR og LED, og Eurodac-forordningen 2024, AMMR og kriseforordningen 68

8.4 Plassering av behandlingsansvar for oppgaver etter Eurodac-forordningen 2024 69
8.4.1 Gjeldende rett – behandlingsansvaret etter gjeldende Eurodac-forordning 2013 69
8.4.2 Forslaget i høringsnotatet 69
8.4.3 Høringsinstansenes syn 70
8.4.4 Departementets vurdering 71
8.5 Plassering av behandlingsansvar for oppgaver etter AMMR og kriseforordningen 76
8.5.1 Om behandlingsansvaret etter gjeldende Dublin III-forordning 76
8.5.2 Forslaget i høringsnotatet 76
8.5.3 Høringsinstansenes syn 76
8.5.4 Departementets vurdering 76
8.6 Lagring og sletting av personopplysninger etter Eurodac-forordningen 2024 77
8.6.1 Gjeldende rett 77
8.6.2 Forslaget i høringsnotatet 77
8.6.3 Høringsinstansenes syn 77
8.6.4 Departementets vurdering 78
8.7 Regulering av tilgang, ansvar og sikkerhetstiltak (personopplysningssikkerhet) i Eurodac-forordningen 2024 79
8.7.1 Gjeldende rett 79
8.7.2 Forslaget i høringsnotatet 79
8.7.3 Høringsinstansenes syn 79
8.7.4 Departementets vurdering 79
8.8 Hjemmel for forskriftsregler om behandling av personopplysninger i Eurodac 79
8.8.1 Gjeldende rett 79
8.8.2 Forslaget i høringsnotatet 80
8.8.3 Høringsinstansenes syn 80
8.8.4 Departementets vurdering 80
8.9 Gjenbruk av innsamlede personopplysninger i utlendingssporet 80
8.9.1 Gjeldende rett 80
8.9.2 Forslaget i høringsnotatet 81
8.9.3 Høringsinstansenes syn 81
8.9.4 Departementets vurdering 81
8.10 Deling av helseopplysninger i forbindelse med overføring etter AMMR 82
8.10.1 Gjeldende rett 82
8.10.2 Forslaget i høringsnotatet 82
8.10.3 Høringsinstansenes syn 82
8.10.4 Departementets vurdering 82

9 Særlig om barns rettigheter etter Eurodac-forordningen 2024, AMMR og kriseforordningen 83
9.1 Gjeldende rett 83
9.1.1 Grunnloven og menneskerettslige rammer 83
9.1.2 Eurodac-forordningen 2013 83
9.1.3 Dublin III-forordningen 83
9.2 Eurodac-forordningen 2024 84
9.2.1 Forslaget i høringsnotatet 84
9.2.2 Høringsinstansenes syn 84
9.2.3 Departementets vurdering 84
9.3 AMMR og kriseforordningen 86
9.3.1 Forslaget i høringsnotatet 86
9.3.2 Høringsinstansenes syn 86
9.3.3 Departementets vurdering 87

10 Saker som kan berøre indre sikkerhet – AMMR og Eurodac-forordningen 88
10.1 Gjeldende rett 88
10.2 Forslaget i høringsnotatene 88
10.3 Høringsinstansenes syn 89
10.4 Departementets vurdering 90
10.4.1 Markering av «sikkerhetsflagg» i Eurodac 90
10.4.2 Nærmere om begrepet indre eller nasjonal sikkerhet 91
10.4.3 Behandling av saker som kan berøre grunnleggende nasjonale interesser 93
10.4.4 Deling av informasjon med andre stater som deltar i Dublin-samarbeidet 94
10.4.5 Internering av hensyn til nasjonal sikkerhet og offentlig orden 95
10.4.6 Personvern 95

11 Økonomiske og administrative konsekvenser 98

12 Merknader til bestemmelsene 99
12.1 Utlendingsloven 99
12.2 Endringslov 21. juni 2024 nr. 47 ... 101

A Forslag til lov om endringer i utlendingsloven (gjennomføring av Eurodac-forordningen, forordning om asyl- og migrasjonshåndtering og kriseforordningen i norsk rett) 103

B Forslag til vedtak om samtykke til godtakelse av deler av forordning (EU) 2024/1358 (Eurodac-forordningen), forordning (EU) 2024/1351 (forordning om asyl- og migrasjonshåndtering) og forordning (EU) 2024/1359 (kriseforordningen) (videreutvikling av Dublin-regelverket) ... 105

Vedlegg

1 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1358 av 14. mai 2024 om opprettelse av «Eurodac» for sammenligning av biometriske opplysninger for effektiv anvendelse av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1350 og rådsdirektiv 2001/55/EF og for å identifisere en tredjelandsborger eller statsløs med ulovlig opphold, og om anmodninger om sammenligning med Eurodac-opplysninger fra medlemsstatenes rettshåndhevende myndigheter og Europol for rettshåndhevelsesformål, om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/818 og om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 603/2013 (Eurodac-forordningen 2024) 106

2 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351 av 14. mai 2024 om asyl- og migrasjonshåndtering, om endring av forordning (EU) 2021/1147 og (EU) 2021/1060 og om oppheving av forordning (EU) nr. 604/2013 (AMMR) 168

3 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1359 av 14. mai 2024 om håndtering av krisesituasjoner og force majeure på migrasjons- og asylområdet og om endring av forordning (EU) 2021/1147 (kriseforordningen) 231

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Prop. 37 LS

(2025–2026)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak og stortingsvedtak)

Endringer i utlendingsloven (gjennomføring av Eurodac-forordningen, forordning om asyl- og migrasjonshåndtering og kriseforordningen i norsk rett) og samtykke til godtakelse av deler av forordning (EU) 2024/1358 (Eurodac-forordningen), forordning (EU) 2024/1351 (forordning om asyl- og migrasjonshåndtering) og forordning (EU) 2024/1359 (kriseforordningen) (videreutvikling av Dublin-regelverket)

Tilråding fra Justis- og beredskapsdepartementet 20. mars 2026, godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Støre)

1 Hovedinnhold i proposisjonen

Justis- og beredskapsdepartementet legger med dette frem forslag til endringer i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven), for å gjennomføre i norsk rett

- deler av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1358 av 14. mai 2024 om opprettelse av «Eurodac» for sammenligning av biometriske opplysninger for effektiv anvendelse av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1350 og rådsdirektiv 2001/55/EF og for å identifisere en tredjelandsborger eller statsløs med ulovlig opphold, og om anmodninger om sammenligning med Eurodac-opplysninger fra medlemsstatenes rettshåndhevende myndigheter og Europol for rettshåndhevelsesformål, om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EU)

2018/1240 og (EU) 2019/818 og om oppheving av europarlaments- og rådsforordning (EU) nr. 603/2013 (Eurodac-forordningen 2024),
- deler av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351 av 14. mai 2024 om asyl- og migrasjonshåndtering, endring av forordning (EU) 2021/1147 og (EU) 2021/1060 og opphevelse av forordning (EU) nr. 604/2013 (forordningen om asyl- og migrasjonshåndtering, AMMR) og
- deler av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1359 av 14. mai 2024 om håndtering av krisesituasjoner og force majeure på migrasjons- og asylområdet og om endring av forordning (EU) 2021/1147 (kriseforordningen).

Forordningene er en del av EUs reform på asyl- og migrasjonsområdet, omtalt som EUs pakt for migrasjon og asyl (heretter «Pakten»). De aktuelle rettsaktene vil blant annet regulere fingeravtrykksystemet Eurodac og kriteriene og mekanismene for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse (Dublin-regelverket). Samtidig som forordningene kommer til anvendelse, oppheves og erstattes
- europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2013/604 av 26. juni 2013 om etablering av kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse (Dublin III-forordningen 2013) og
- europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 603/2013 av 26. juni 2013 om opprettelse av Eurodac for sammenligning av fingeravtrykk med henblikk på effektiv anvendelse av forordning (EU) nr. 604/2013 om fastsettelse av kriterier og ordninger for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse inngitt i en medlemsstat av en tredjelandsborger eller en statsløs, og om medlemsstatenes rettshåndhevende myndigheters og Europols adgang til å anmode om sammenligning med Eurodac-opplysninger med henblikk på rettshåndhevelse, og om endring av forordning (EU) nr. 1077/2011 om opprettelse av et europeisk byrå for operativ ledelse av store informasjonssystemer på området frihet, sikkerhet og rettferdighet (Eurodac-forordningen 2013).

Departementet foreslår å gjennomføre de delene av forordningene som er en videreutvikling av Dublin-avtalen og som er bindende for Norge, gjennom inkorporasjon i utlendingsloven § 101 og § 32 fjerde ledd, for henholdsvis Eurodac-forordningen 2024, og forordningen om asyl- og migrasjonshåndtering (AMMR) og kriseforordningen. Den 25. november 2025 ble det gjort rettelser av teknisk art i samtlige rettsakter («corrigenda»), i tillegg til korrigering av åpenbare feil, se henholdsvis (EU) 2025/90925, (EU) 2025/90929 og (EU) 2025/90921. Departementet gjør særlig oppmerksom på rettelsene i AMMR og kriseforordningen knyttet til datoen for når disse rettsaktene skal komme til anvendelse. Det har vært meningen at rettsaktene skal komme til anvendelse to år etter ikrafttredelsen 12. juni 2024 og samtidig med andre rettsakter innenfor Pakten, for eksempel Eurodac-forordningen 2024. Datoen for når rettsaktene skal komme til anvendelse er derfor blitt rettet fra 1. juli 2026 til 12. juni 2026 i AMMR og kriseforordningen.

I forbindelse med inkorporeringen av forordningene, foreslås det at begge lovbestemmelser åpner for å gi nærmere regulering i forskrift. Når det gjelder inkorporering av Eurodac-forordningen 2024, foreslås det at utlendingsloven § 101 skal åpne for å gi bestemmelser i forskrift om behandling av opplysninger i Eurodac, og knyttet til klageadgang. Hva gjelder inkorporering av AMMR og kriseforordningen, foreslås det at utlendingsloven § 32 fjerde ledd skal åpne for å gi bestemmelser i forskrift om definisjoner og gjennomføringen av AMMR og kriseforordningen.

Departementet foreslår også endringer i enkelte andre bestemmelser i utlendingsloven som følge av inkorporeringen av AMMR, blant annet knyttet til internering av utlendinger. Det foreslås også enkelte justeringer i form av språklige presiseringer og tilføyelser av henvisninger til Eurodac-forordningen 2024 og AMMR i bestemmelser i utlendingsloven.

I punkt 2 gjør departementet rede for Dublin-samarbeidet og Pakten generelt. De aktuelle rettsaktene som behandles i proposisjonen her blir nærmere presentert i punkt 3. Departementets vurdering og tilrådning om godtakelse av forordningene presenteres i punkt 4. I punkt 5 gjøres det kort rede for den offentlige høringsprosessen av henholdsvis Eurodac-forordningen 2024 og AMMR og kriseforordningen. Temaer som gjør seg særlig gjeldende for Eurodac-forordningen 2024 behandles i proposisjonens punkt 6, mens temaer knyttet til AMMR og kriseforordningen behandles i punkt 7.

Departementet har også identifisert enkelte tverrgående temaer som gjør seg gjeldende for samtlige tre rettsakter, og som behandles i egne punkter. Punkt 8 tar for seg spørsmål knyttet til

personvern og retten til privatliv, punkt 9 omhandler barns rettigheter, mens punkt 10 belyser håndtering av saker som kan berøre indre sikkerhet.

Avslutningsvis redegjøres det for økonomiske og administrative konsekvenser av gjennomføringen, se punkt 11.

Ettersom gjennomføring av de tre forordningene krever lovendringer og vil ha betydelige økonomiske konsekvenser, og fordi de anses å være saker av særlig viktighet, er Stortingets samtykke til godtakelse av det relevante innholdet i rettsaktene nødvendig etter Grunnloven § 26 annet ledd.

Departementet vil vurdere aktuelle forskriftsendringer og endringer i instruks og rundskriv i et eget løp, men vil likevel av hensiktsmessighetsgrunner kommentere enkelte innspill fra høringsinstansene som knytter seg til utlendingsforskriften, i proposisjonen her.

Forordningene i uoffisiell norsk oversettelse følger som trykt vedlegg til proposisjonen. Rettelsene av 25. november 2025 er gjenspeilet i oversettelsene av AMMR og kriseforordningen.

2 Bakgrunn

2.1 Dublin-samarbeidet

Dublin-samarbeidet er et samarbeid mellom 31 europeiske land (EUs medlemsstater, Island, Liechtenstein, Norge og Sveits), som har som formål at en søknad om internasjonal beskyttelse som blir fremmet innenfor samarbeidets område, kun skal behandles i én, klart definert medlemsstat. Det tas rutinemessig fingeravtrykk av alle asylsøkere over 14 år, noe som gjør det enklere å oppdage om en person allerede har søkt om internasjonal beskyttelse i, eller irregulært passert yttergrensen til, en annen stat. Regelverket omfatter både kriteriene og mekanismene for å avgjøre hvilket land som er ansvarlig for en søknad om internasjonal beskyttelse, i dag regulert i Dublin III-forordningen, og fingeravtrykksystemet Eurodac, i dag regulert i Eurodac-forordningen 2013.

Norge er tilknyttet Dublin-samarbeidet gjennom avtale av 19. januar 2001 mellom Norge, Island og EU om kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad som fremlegges i Norge, Island eller en medlemsstat («Dublin-avtalen»). Videre ble det 24. oktober 2019 undertegnet en tilleggsprotokoll til Dublin-avtalen med henblikk på rettshåndhevende myndigheters tilgang til Eurodac.

I henhold til Dublin-avtalen artikkel 4 nr. 2, skal Europakommisjonen (Kommisjonen) underrette Norge om vedtak om nye rettsakter eller tiltak knyttet til Dublin-samarbeidet, og Norge skal deretter på selvstendig grunnlag avgjøre om innholdet skal godtas fra norsk side og innarbeides i norsk rett.

2.2 EUs pakt for migrasjon og asyl (Pakten) og betydningen for Norge

Kommisjonen la 23. september 2020 frem forslag til en omfattende og helhetlig reform av EUs asyl- og migrasjonspolitikk og -regelverk, omtalt som Pakten for migrasjon og asyl. Det ble foreslått rettsakter som både videreutvikler dagens EU-regelverk og som etablerer nye regler innenfor områdene for blant annet asyl, migrasjon, yttergrenseforvaltning og retur.

Ti av rettsaktene som inngår i Pakten, herunder Eurodac-forordningen 2024, AMMR og kriseforordningen, ble vedtatt i EU 14. mai 2024. Målet med Pakten er blant annet å bidra til sikrere yttergrenser, samt raske og effektive asylprosedyrer. Videre er målet å etablere et effektivt system for solidaritet og ansvar i EU som skal bidra til en jevnere byrdedeling mellom medlemsstatene, samt å bygge inn migrasjon som et element i bredere internasjonale partnerskap.

Samtlige ti rettsakter som inngår i Pakten, er bindende i sin helhet for alle EUs medlemsstater unntatt Danmark, Irland og Kypros. Irland har likevel besluttet å tre inn i samtlige rettsakter i Pakten så langt de har anledning til det (Irland deltar ikke i Schengen-samarbeidet). Kypros er bundet av alle rettsaktene unntatt dem som anses som utvikling av Schengen-samarbeidet. Danmark vil, i likhet med Norge, Island, Liechtenstein og Sveits, ta del i de delene av Eurodac-forordningen 2024, AMMR og kriseforordningen som innebærer en utvikling av Dublin-samarbeidet, samt rettsaktene som anses å være en videreutvikling av Schengen-samarbeidet, det vil si europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1356 av 14. mai 2024 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene og om endring av forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/817 (screeningforordningen) og europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1349 av 14. mai 2024 om etablering av en grenseprosedyre for retur og endring av forordning (EU) 2021/1148 (forordningen om grenseprosedyrer for retur).

Deler av Eurodac-forordningen 2024, AMMR og kriseforordningen blir bindende for Norge gjennom Dublin-avtalen. Hvilke deler som blir bindende for Norge, beror på hvilke deler EU notifiserer (underretter) Norge om, jf. Dublin-avtalen artikkel 4 nr. 2, og om Norge godtar disse og notifiserer EU tilbake.

Norge ble i brev av 17. mai 2024, med tilleggsbrev av 12. juni 2024, fra Kommisjonen underrettet om vedtakelsen av Eurodac-forordningen 2024

(med unntak av artikkel 8 til 11 i kapittel I, og kapittel VII og VIII), AMMR (del III, V og VII) og kriseforordningen (artikkel 12 og 13, samt artikkel 1 til 6 så langt de omhandler artikkel 12 og 13) i henhold til Dublin-avtalen. Norge notifiserte EU 5. november 2024 om godtakelse av innholdet i nevnte notifikasjon fra Kommisjonen med forbehold om Stortingets samtykke, jf. Grunnloven § 26 annet ledd. Det ble presisert at innholdet blir bindende for Norge først når alle konstitusjonelle vilkår er oppfylt.

Eurodac-forordningen 2024, AMMR og kriseforordningen er for øvrig tett knyttet til enkelte andre rettsakter innenfor det europeiske samarbeidet om asyl og migrasjon. For Norges del gjelder det særlig screeningforordningen, som faller innenfor virkeområdet til avtale mellom Rådet for Den europeiske union og Island og Norge av 18. mai 1999 om de sistnevnte statenes tilknytning til gjennomføringen, anvendelsen og videreutviklingen av Schengen-regelverket (Norges Schengen-avtale). Lovendringer som følge av screeningforordningen behandles i en egen proposisjon *Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket),* som fremmes for Stortinget i løpet av våren 2026.

3 Om rettsaktene

3.1 Forordning (EU) 2024/1358 (Eurodac-forordningen 2024)

3.1.1 Kort om Eurodac-systemet slik det er i dag, Eurodac-forordningen 2013

Eurodac (European Dactyloscopy System) er en database for EUs medlemsland, Sveits, Liechtenstein, Island og Norge, der det lagres fingeravtrykk og enkelte andre opplysninger om personer som søker internasjonal beskyttelse (asyl) eller som blir pågrepet for irregulær grensepassering til EU/Schengen-området. Hensikten er å tilrettelegge for sammenlikning av fingeravtrykk for å identifisere asylsøkere, og for å fastsette hvilken medlemsstat som er ansvarlig for å behandle en søknad om internasjonal beskyttelse etter Dublin-regelverket. Rettshåndhevende myndigheter har også på bestemte vilkår mulighet til å søke i databasen som ledd i å forebygge, avdekke eller etterforske terrorisme og andre alvorlige straffbare handlinger.

Ett av formålene med Eurodac-forordningen 2013 er å bidra til å avklare hvilken stat innenfor Dublin-samarbeidet (se punkt 2.1) som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad. Ved å ta fingeravtrykk og foreta søk i systemet, blir det mulig å oppdage om en person allerede har søkt beskyttelse eller foretatt en irregulær grensepassering i en annen medlemsstat.

En asylsøker kan som utgangspunkt bare få behandlet søknaden sin i én av statene som deltar i samarbeidet.

3.1.2 Endringer som følger av Eurodac-forordningen 2024

Eurodac-forordningen 2024 bygger videre på Eurodac-forordningen 2013, samtidig som det er gjort en del endringer. Det legges blant annet til rette for økt opptak og lagring av biometri og andre personopplysninger, og for at det blir mer presise og fullstendige registreringer i systemet enn tidligere. Forordningen 2024 utvider rettsaktens formål jf. punkt 6.3, og skal i all hovedsak støtte opp under EUs politikk for asyl, gjenbosetting og irregulær migrasjon. Gjennom det tette båndet til AMMR, skal Eurodac-forordningen 2024 bidra til å sikre et velfungerende asylsystem og kontroll med irregulær migrasjon. Andre sentrale endringer som innføres med Eurodac-forordningen 2024 er at flere kategorier personer vil bli registrert i systemet og at systemet vil registrere en fil per person istedenfor en fil per registrering. Dette gjør at EU for eksempel kan ta ut statistikk over antall personer som har søkt beskyttelse, ikke kun antall søknader hvor en person kan ha søkt flere ganger.

De enkelte endringene som følger av Eurodac-forordningen 2024 og som har betydning for Norge behandles i punkt 6. I tillegg behandles enkelte tema som med fordel kan ses i sammenheng med både AMMR og kriseforordningen i punkt 8 (personvern og retten til privatliv), punkt 9 (særlig om barns rettigheter) og punkt 10 (saker som berører som kan berøre grunnleggende nasjonale interesser).

3.2 Forordning (EU) 2024/1351 (AMMR)

3.2.1 Kort om Dublin III-forordningen

Dagens Dublin III-forordning regulerer nærmere hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad som er fremmet av en tredjelandsborger i en av medlemsstatene som deltar i Dublin-samarbeidet (se punkt 2.1). Forordningen bygger på et prinsipp om at en asylsøknad skal bli behandlet i én, klart definert medlemsstat. Hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad bestemmes på bakgrunn av et sett av kriterier som er hierarkisk bygget opp, herunder familietilknytning, utstedt visum eller oppholdsdokument, eller irregulær grensepassering. Dersom en søknad ikke faller inn under ett av kriteriene, blir medlemsstaten der en tredjelandsborger først fremmet en asylsøknad ansvarlig. Forordningen inneholder prosedyrer for å avklare ansvaret mellom medlemsstater, frister og andre krav til saksbehandlingen og regler om overføring til ansvarlig medlemsstat. Internering i

Dublin-saker er også nærmere regulert. Samtidig inneholder forordningen rettssikkerhetsgarantier for asylsøkeren, herunder rett til personlig intervju, informasjon og klageadgang.

Dublin III-forordningen er et prosessuelt regelverk som hviler på en presumsjon om at alle landene innenfor Dublin-samarbeidet overholder sine forpliktelser etter blant annet flyktningkonvensjonen, den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) og, for EUs medlemsstater, Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter. Presumsjonen kommer til uttrykk blant annet gjennom Dublin III-forordningen fortalepunkt 39. Samtidig er det lagt inn en sikkerhetsventil i Dublin III-forordningen artikkel 3 nr. 2 for tilfeller der en overføring ikke kan skje dersom det foreligger vesentlige grunner til å tro at det foreligger systemiske mangler i asylprosedyren og mottaksforholdene i medlemsstaten vedkommende skal overføres til, som vil innebære et brudd på Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter artikkel 4, som korresponderer med EMK artikkel 3 (jf. EU-domstolens avgjørelse i *C-163/17 (Jawo)*. Presumsjonen er anerkjent av både EU-domstolen og Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD), og nevnte sikkerhetsventil i Dublin III-forordningen er en kodifisering av rettspraksis fra EU-domstolen i blant annet *C-411/10* og *C-493/10 (N.S.)* og fra EMD i blant annet *M.S.S. mot Belgia og Hellas* og *Tarakhel mot Sveits*. En slik presumsjon er også lagt til grunn i norsk rettspraksis, jf. Borgarting lagmannsretts dom av 5. februar 2025 i sak LB-2024-153992 (anke til Høyesterett i saken ble ikke tillatt fremmet, jf. HR-2025-985-U, og dommen er rettskraftig).

Dublin III-forordningen er bindende for Norge i sin helhet i henhold til Dublin-avtalen, og den er gjennomført i norsk rett gjennom inkorporasjon i utlendingsloven § 32 fjerde ledd. Videre er det lagt inn flere bestemmelser i utlendingsloven og -forskriften som gjelder Dublin-samarbeidet og behandling av saker i henhold til Dublin III-forordningen. Blant annet kan en søknad om beskyttelse nektes realitetsbehandling dersom en utlending kan kreves mottatt av en annen stat som deltar i Dublin-samarbeidet, jf. utlendingsloven § 32 første ledd bokstav b. Det er også presisert at utlendingsloven § 91 om utlendingens ansvar for å dekke utgifter ved uttransport med videre ikke gjelder for en utlending som overføres i henhold til Dublin III-forordningen. Videre er det presisert nærmere i loven i hvilke tilfeller og hvor lenge en utlending som får sin sak behandlet i henhold til Dublin-regelverket kan interneres, jf. utlendingsloven §§ 106 og 106 b.

I tillegg gjelder Kommisjonens forordning (EF) nr. 1560/2003 av 2. september 2003 om fastsettelse av kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad som er inngitt av en tredjelandsborger i en av medlemsstatene (implementeringsreglene), sist endret gjennom Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) nr. 118/2014 av 30. januar 2014 om endring av forordning (EF) nr. 1560/2003 om fastsettelse av nærmere regler for anvendelsen av rådsforordning (EF) nr. 343/2003 (Dublin-forordningen) om fastsettelse av kriterier og ordninger for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad som er inngitt i en medlemsstat av en tredjelandsborger. Disse gjennomføringsreglene gir mer detaljerte anvisninger for hvordan behandlingen av saker etter Dublin III-forordningen skal skje i praksis. Gjennomføringsreglene er gjennomført i norsk rett gjennom departementsvedtak.

3.2.2 Endringer som følger av AMMR

Gjennom AMMR videreutvikles Dublin-regelverket, men forordningen innfører også nye regler for overordnet styring av asyl- og migrasjonshåndteringen i EU og for jevnere byrdedeling mellom EUs medlemsstater. Formålet med AMMR er tredelt, jf. AMMR artikkel 1, ved at den

- setter opp et felles rammeverk for håndtering av asyl og migrasjon i EU, og for funksjonaliteten til det felleseuropeiske asylsystemet (Common European Asylum System, CEAS)
- etablerer en solidaritetsmekanisme for jevnere byrdedeling mellom EUs medlemsstater
- fastsetter kriteriene og mekanismene for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for å behandle en søknad om internasjonal beskyttelse (Dublin-regelverket).

Delene i AMMR som faller innenfor virkeområdet til Dublin-avtalen, del III, V og VII, fastsetter kriteriene og mekanismene for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for å behandle en søknad om internasjonal beskyttelse. De aktuelle delene bygger i stor grad på dagens Dublin III-forordning, og den viderefører og tydeliggjør prinsippet om at en asylsøknad skal bli behandlet i én, klart definert medlemsstat. Ansvar skal fremdeles avgjøres på bakgrunn av hierarkiske kriterier. Samtidig skal klarere regler for ansvarsfastsettelse, tydeligere krav til registrering i Eurodac, raskere prosedyrer og lengre tidsfrister for når ansvar overføres fra en medlemsstat til en annen bidra til mer effektiv asylsaksbehandling og forebygge sekundærbevegel-

ser. Personkretsen som omfattes av AMMR utvides noe sammenliknet med Dublin III-forordningen. Utlendingens plikter, og konsekvenser av ikke å følge opp disse, tydeliggjøres. Forordningen viderefører og utvider i noen grad også muligheten til internering med sikte på å kunne gjennomføre overføring etter AMMR-prosedyre. AMMR inneholder også nye regler knyttet til håndtering av Dublin-saker der utlendingen kan utgjøre en trussel mot indre eller nasjonal sikkerhet. Samtidig viderefører og -utvikler forordningen reglene om rettigheter og plikter for en utlending som har en sak til behandling i henhold til AMMR, herunder for enslige mindreårige.

Presumsjonen og sikkerhetsventilen nevnt i punkt 3.2.1 videreføres i AMMR, se blant annet fortalepunkt 63 og 87, samt artikkel 16 nr. 3 og 43 nr. 1 bokstav a. Utgangspunktet i saker etter AMMR er derfor fremdeles at overføring fra en Dublin-stat til en annen skal skje uten en materiell vurdering av risikoen for direkte eller indirekte refoulement, med unntak av situasjoner der det foreligger en reell risiko for at utlendingen vil bli utsatt for umenneskelig eller nedverdigende behandling i strid med Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter artikkel 4, som korresponderer med EMK artikkel 3.

AMMR del III, V og VII bygger i større grad på samme prinsipper, formål og tilnærming som Dublin III-forordningen enn det som er tilfellet for Eurodac-forordningen 2024. Departementet velger derfor å gi en presentasjon av de viktigste endringene i AMMR sammenliknet med Dublin III-forordningen som vil ha betydning for behandlingen av Dublin-saker i Norge under dette punktet, og deretter gå nærmere inn på noen konkrete enkelttema under punktene 6 til 9. Det gis ikke en fullstendig gjennomgang av det materielle innholdet i alle artiklene i forordningene. Presentasjonen konsentrerer seg om de viktigste endringene i AMMR og kriseforordningen sammenliknet med dagens Dublin III-forordning, og henvisninger til artiklene er ikke ment å være uttømmende. Presentasjonen under dette punktet er også begrenset til innholdet i forordningene og ser ikke hen til eventuelle tilsvarende regler som allerede finnes i norsk rett.

3.3 Forordning (EU) 2024/1359 (kriseforordningen)

Kriseforordningen regulerer adgangen til å iverksette midlertidige tiltak eller unntak fra en del av hovedreglene i andre rettsakter på asyl- og migrasjonsfeltet i ekstraordinære situasjoner. Forordningen skal bidra til økt solidaritet og støttetiltak i krisesituasjoner, samtidig som den er ment å sikre jevn fordeling av ansvar og mulighet for å kunne gjøre midlertidige særskilte unntak fra reglene i AMMR og asylprosedyreforordningen. Bakgrunnen for en egen forordning om dette har vært et ønske om et tydeligere skille mellom ordinært regelverk i en normalsituasjon og beredskapshjemler som kan anvendes i krise- og force majeure-situasjoner.

For Norges del er det kun bestemmelser som faller inn under Dublin-samarbeidet som kan komme til anvendelse, konkret artikkel 12 og 13, samt artikkel 1 til 6 så langt de gjelder anvendelsen av disse to artiklene. Reglene kan komme til anvendelse både dersom Norge selv opplever en krisesituasjon, eller dersom andre medlemsstater opplever en slik situasjon.

Hvilke situasjoner som anses som en krisesituasjon i forordningens forstand er nærmere definert i artikkel 1. Kort oppsummert kan det foreligge en slik krise ved ekstraordinær massetilstrømning, som setter et velforberedt asyl- og migrasjonssystem ut av funksjon, eller i en situasjon med instrumentalisering av migranter.

Definisjonen av instrumentalisering er ny, og den er basert på erfaringer med tilrettelagt irregulær migrasjon ved yttergrensene de seneste årene. Instrumentalisering er i artikkel 1 nr. 4 bokstav b definert som følger:

> «en situasjon med instrumentalisering, hvor et tredjeland eller en fiendtlig ikke-statlig aktør oppmuntrer tredjelandsstatsborgere eller statsløse til å reise eller tilrettelegger for tredjelandsstatsborgeres og statsløses reise til yttergrensene eller til en medlemsstat med den hensikt å destabilisere Unionen eller en medlemsstat, og hvor slike tiltak kan sette en medlemsstats vesentlige funksjoner i fare, herunder opprettholdelsen av lov og orden eller beskyttelsen av den nasjonale sikkerhet.»

Hva som er å anse som force majeure i forordningens forstand, fremgår av artikkel 1 nr. 5:

> «I denne forordningen forstås force majeure som sedvanlige og uforutsigbare omstendigheter, som ligger utenfor en medlemsstats kontroll, og hvis konsekvenser ikke kunne vært unngått selv ved utvisning av enhver behørig aktsomhet og som forhindrer medlemsstaten i å oppfylle forpliktelsene i henhold til forordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1348.»

Kriseforordningen innfører i artikkel 2 til 6 en autorisasjonsprosedyre for at en medlemsstat skal kunne benytte tiltakene eller unntakene som fastsettes i forordningen i en krise- eller force majeure-situasjon. Basert på en begrunnet anmodning fra en berørt medlemsstat skal Kommisjonen vedta en Kommisjonsrettsakt som fastsetter at det foreligger en krise- eller force majeure-situasjon og fremlegge et forslag til Rådet om å autorisere medlemsstaten å benytte unntakene. Endelig autorisasjon gis av Rådet, ved en gjennomføringsbeslutning.

Kriseforordningen artikkel 12 gjør unntak fra enkelte av tidsfristene i AMMR, dvs. forlenger fristene, ved overtakelsesanmodninger, tilbaketakelsesnotifikasjoner og uttransport for krise- eller force majeure-situasjoner. Samtidig utvides uttransporteringsfristen for en stat som ikke selv er i en krisesituasjon, men som skal overføre en person til en stat som befinner seg i en slik situasjon.

I kriseforordningen artikkel 13 åpnes det for at en medlemsstat kan fritas for ansvar for å behandle en asylsøknad dersom migrasjonsstrømmen til staten er så ekstraordinær i omfang og intensitet at det er en så alvorlig risiko for alvorlig svikt i behandlingen av asylsøkere at det medfører en alvorlig risiko for at det felleseuropeiske asylsystemet slutter å fungere. Migrasjonsstrømmen må altså være enda større enn hva som ligger i definisjonen av en krisesituasjon, jf. artikkel 1 nr. 4 bokstav a. Det settes også flere vilkår for hvilke saker den berørte staten fritas ansvar for.

4 Vurdering og tilrådning om godtakelse av deler av forordningene

Gjennom Dublin-avtalen er Norge del av et felles samarbeid mellom 31 europeiske stater som skal legge til rette for at en søknad om internasjonal beskyttelse kun blir behandlet i én, klart definert stat innenfor samarbeidet. Dublin-samarbeidet er et avgjørende element i europeisk asyl- og migrasjonshåndtering, også hva gjelder forebygging av irregulær migrasjon til Europa, og har også sider til grenseforvaltning.

Deler av Eurodac-forordningen 2024, AMMR og kriseforordningen videreutvikler Dublin-samarbeidet. Godtakelse av forordningene er en forutsetning for videre norsk deltakelse i Dublin-samarbeidet.

Etter departementets syn er endringene som følger av Eurodac-forordningen 2024, AMMR og kriseforordningen viktige for å effektivisere det europeiske asyl- og migrasjonssamarbeidet. Bedre registrering av tredjelandsborgere som søker om internasjonal beskyttelse og tydeligere regler for å fastsette ansvar for en søknad om internasjonal beskyttelse kan bidra til et mer velfungerende Dublin-samarbeid og til å styrke den gjensidige tilliten mellom medlemsstatene.

Gjennom Eurodac-forordningen 2024 skal flere relevante personkategorier registreres inn i systemet og det stilles strengere krav til en mer utfyllende og presis registrering enn i dag, noe som vil gjøre det enklere å avklare både tredjelandsborgerens identitet og ansvarlig medlemsstat. Gjennom AMMR styrkes prinsippet om at en søknad om beskyttelse skal behandles i én, klart definert medlemsstat ved at det skal mer til for at ansvar opphører eller overføres til en annen medlemsstat sammenliknet med i dag. Sammen kan dette bidra til å forebygge sekundærbevegelser og misbruk av asylsystemet, samt gi bedre forutsigbarhet for både medlemsstatene og berørte personer hva gjelder ansvar, rettigheter og plikter. Sammen med andre regelverk som Norge tar del i, særlig screeningforordningen, vil Eurodac-forordningen 2024 og AMMR bidra til bedre kontroll over hvem som befinner seg på territoriet, og hvor, noe som også kan bidra til styrket sikkerhet, både i Norge og Europa for øvrig. Skillet mellom regler i en normalsituasjon og beredskapshjemler for en krisesituasjon er også positivt, og kan bidra til mer forutsigbarhet når det gjelder mulige tiltak i en presset situasjon.

Selv om Eurodac-forordningen 2024, AMMR og kriseforordningen ikke er Schengen-relevante rettsakter, dvs. regelverk og tiltak som anses å falle innenfor virkeområdet til Norges avtale om tilknytning til Schengen-regelverket, vil et velfungerende Dublin-samarbeid bidra positivt til Schengen-samarbeidet ved å redusere irregulære bevegelser mellom medlemsstatene. Schengen-samarbeidet består i dag av 29 stater (25 EU-medlemsstater, samt Norge, Island, Liechtenstein og Sveits) og skal legge til rette for sterk kontroll av Schengen-områdets yttergrenser og fravær av kontroll ved indre grenser mellom landene som deltar i samarbeidet.

Deltakelse i Dublin-samarbeidet er avgjørende for at Norge kan overføre utlendinger som har søkt om internasjonal beskyttelse til andre stater som deltar i samarbeidet. Dette er en hjørnesten i det norske asylsystemet. Manglende deltakelse i Eurodac-forordningen 2024 og AMMR, med tilhørende regler i kriseforordningen, vil få store konsekvenser for asylsaksbehandlingen i Norge, herunder medføre at betydelig flere asylsøknader må tas til realitetsbehandling i Norge og være et incentiv for migranter til å ta seg irregulært til Norge for å søke om beskyttelse. Manglende deltakelse i Dublin-samarbeidet kan også få konsekvenser for Norges deltakelse i Schengen-samarbeidet.

Justis- og beredskapsdepartementet tilrår godtakelse av

- forordning (EU) 2024/1358 (Eurodac-forordningen) med unntak av artikkel 8 til 11 og kapittel VII og VIII,
- forordning (EU) 2024/1351 (AMMR) del III, V og VII, og
- forordning (EU) 2024/1359 (krise- og force majeure-forordningen) artikkel 12 og 13, samt artikkel 1 til 6 i den utstrekning de gjelder for artikkel 12 og 13.

5 Høringer

5.1 Eurodac-forordningen 2024

Departementets forslag til endringer i utlendingsloven knyttet til Eurodac-forordningen 2024 ble sendt på høring 2. april 2025, med høringsfrist 2. juli 2025. Fristen for å levere innspill knyttet til plassering av behandlingsansvar ble fremskyndet til 6. juni 2025.

Høringsnotatet ble sendt til følgende høringsinstanser:

Alle departementene

Arbeids- og velferdsdirektoratet (NAV)
Barneombudet
Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (BUF-DIR)
Datatilsynet
Direktoratet for arbeidstilsynet (Arbeidstilsynet)
Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad)
Domstolsadministrasjonen
Helsedirektoratet
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi)
Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI)
Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO)
Nasjonalt ID-senter
Politidirektoratet (POD)
Politiets sikkerhetstjeneste (PST)
Regjeringsadvokaten
Riksadvokaten
Statens sivilrettsforvaltning
Språkrådet
Statsforvalterne
Utlendingsdirektoratet (UDI)
Utlendingsnemnda (UNE)

Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM)
Sivilombudet

Advokatforeningen
Akademikerne
Amnesty International Norge
Antirasistisk Senter
Arbeidsgiverforeningen Spekter
Bispedømmene (11 stykker)
Caritas Norge
Den norske dommerforening
Den norske kirke – Kirkerådet
DROF – Driftsoperatørforum
Fagforbundet
Faglig forum for kommunalt flyktningarbeid
Flyktninghjelpen
For Fangers Pårørende (FFP)
Helsingforskomiteen
Hovedorganisasjonen Virke
Human Rights Service (HRS)
Islamsk Råd
Juridisk Rådgivning for Kvinner (JURK)
Juss-Buss
Jussformidlingen
Kirkens Bymisjon
Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS)
Kontoret for fri rettshjelp
Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA)
KUN Senter for kunnskap og likestilling
Landsorganisasjonen i Norge (LO)
Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU)
Mennesker i Limbo
MiRA Ressurssenter for innvandrer- og flyktningkvinner
Norges Juristforbund
Norges Politilederlag
Norsk Folkehjelp
Norsk Innvandrerforum
Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS)
Norsk Tjenestemannslag (NTL)
Næringslivets hovedorganisasjon (NHO)
Organisasjonen mot offentlig diskriminering (OMOD)
Politiets Fellesforbund
Politijuristene
PRESS – Redd Barna Ungdom
Redd Barna
Rettferdighet i asylpolitikken (RIA)
Rettspolitisk forening
Røde Kors
Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn
Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF)
Seniorsaken

Stiftelsen barnas rettigheter
UNHCR Stockholm
Unio – Hovedorganisasjonen for universitets- og høyskoleutdannede
Vergeforeningen Følgesvennen
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)

I tillegg ble høringsutkastet sendt Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-utvalget) 12. august 2025 for eventuelle innspill.

Departementet mottok høringsuttalelser med realitetsmerknader fra følgende instanser:

Advokatforeningen
Datatilsynet
MiRA-senteret
Norges Røde Kors
Politidirektoratet (POD), herunder Kripos og Politiets utlendingsenhet
Politiets sikkerhetstjeneste (PST)
Redd Barna
Utlendingsdirektoratet (UDI)
Utlendingsnemnda (UNE)

Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-utvalget)

Departementet mottok også høringssvar fra én privatperson.

Følgende instanser svarte at de ikke avgir uttalelse i Eurodac-høringen, eller at de ikke har merknader til forslaget:

Domstolsadministrasjonen
Forsvarsdepartementet
Språkrådet

Hovedsynspunktene i de sentrale høringsuttalelsene vedrørende lovendringsforslagene er gjengitt i proposisjonen. Alle høringsuttalelsene er i sin helhet tilgjengelige på departementets nettsider. Høringsinstansenes syn behandles i punkt 6 og punktene 8 til 10.

Høringsinstansene har også hatt merknader til forslagene til forskriftsbestemmelser som ble sendt på høring. Departementet vil vurdere disse innspillene i forbindelse med det senere forskriftsarbeidet, men kommenterer likevel enkelte av innspillene her av hensiktsmessighetsgrunner.

For øvrig bemerker departementet at høringsnotatets forslag til endringer i utlendingsloven § 9 a og grenseloven § 8 første ledd nr. 5 behandles i en egen proposisjon *Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)* av lovtekniske grunner, jf. også punkt 6.15 nedenfor. Den aktuelle proposisjonen oversendes Stortinget i løpet av våren 2026.

5.2 AMMR og kriseforordningen

Forslagene til endringer i utlendingsloven knyttet til AMMR og kriseforordningen ble sendt på høring 7. juli 2025, med høringsfrist 7. oktober 2025.

Høringsnotatet ble sendt til følgende høringsinstanser:

Alle departementene

Arbeids- og velferdsdirektoratet (NAV)
Barneombudet
Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (BUFDIR)
Datatilsynet
Direktoratet for arbeidstilsynet (Arbeidstilsynet)
Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad)
Domstolsadministrasjonen
Helsedirektoratet
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi)
Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI)
Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO)
Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM)
Nasjonalt ID-senter
Politidirektoratet (POD)
Politiets sikkerhetstjeneste (PST)
Regjeringsadvokaten
Riksadvokaten
Statens sivilrettsforvaltning
Språkrådet
Statsforvalterne
Utlendingsdirektoratet (UDI)
Utlendingsnemnda (UNE)

Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM)
Sivilombudet

Advokatforeningen
Akademikerne
Amnesty International Norge
Antirasistisk Senter

Arbeidsgiverforeningen Spekter
Bispedømmene (11 stykker)
Caritas Norge
Den norske dommerforening
Den norske kirke – Kirkerådet
Fagforbundet
Faglig forum for kommunalt flyktningarbeid
Flyktninghjelpen
For Fangers Pårørende (FFP)
Helsingforskomiteen
Hovedorganisasjonen Virke
Human Rights Service (HRS)
Islamsk Råd
Juridisk Rådgivning for Kvinner (JURK)
Juss-Buss
Jussformidlingen
Kirkens Bymisjon
Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS)
Kontoret for fri rettshjelp
Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA)
KUN Senter for kunnskap og likestilling
Landsorganisasjonen i Norge (LO)
Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU)
Mennesker i Limbo
MiRA Ressurssenter for innvandrer- og flyktningkvinner
Norges Juristforbund
Norges Politilederlag
Norsk Folkehjelp
Norsk Innvandrerforum
Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS)
Norsk Tjenestemannslag (NTL)
Næringslivets hovedorganisasjon (NHO)
Organisasjonen mot offentlig diskriminering (OMOD)
Politiets Fellesforbund
Politijuristene
PRESS – Redd Barna Ungdom
Redd Barna
Rettferdighet i asylpolitikken (RIA)
Rettspolitisk forening
Røde Kors
Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn
Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF)
Seniorsaken
Stiftelsen barnas rettigheter
UNHCR Stockholm
Unio – Hovedorganisasjonen for universitets- og høyskoleutdannede
Vergeforeningen Følgesvennen
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)

Departementet mottok høringsuttalelser med realitetsmerknader fra følgende instanser:

Barneombudet
Caritas
Datatilsynet
Den internasjonale organisasjonen for migrasjon (IOM)
Dommerforeningen
Flerkulturelt råd i Akershus fylkeskommune
MiRA-senteret
Vergeforeningen Følgesvennen
Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS)
Norges Kristne Råd
Politidirektoratet (POD), herunder Politiets utlendingsenhet
Politiets sikkerhetstjeneste (PST)
Redd barna
Røde Kors
Statsforvalteren i Innlandet
Utlendingsdirektoratet (UDI)
Utlendingsnemnda (UNE)

Departementet mottok også høringssvar fra to privatpersoner.

Følgende instanser har svart at de ikke avgir uttalelse i høringen om AMMR og kriseforordningen, eller at de ikke har merknader til forslaget:

Domstolsadministrasjonen
Kommunal- og distriktsdepartementet
Språkrådet
Én privatperson

Hovedsynspunktene i de sentrale høringsuttalelsene vedrørende lovendringsforslagene er gjengitt i proposisjonen. Alle høringsuttalelsene er i sin helhet tilgjengelige på departementets nettsider. Høringsinstansenes syn behandles i punktene 7 til 10.

Høringsinstansene har også hatt merknader til forslagene til forskriftsbestemmelser som ble sendt på høring. Departementet vil vurdere disse innspillene i forbindelse med det senere forskriftsarbeidet.

6 Gjennomføring av forordning (EU) 2024/1358 (Eurodac-forordningen 2024) i norsk rett

6.1 Valg av gjennomføringmetode

6.1.1 Gjeldende rett

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 603/2013 (Eurodac-forordningen 2013) er inkorporert i utlendingsloven § 101, med enkelte forbehold, og gjelder som norsk rett. Gjennom annet ledd i bestemmelsen er Kongen gitt hjemmel til å vedta regler i forskrift om behandlingen av opplysningene i Eurodac.

6.1.2 Forslaget i høringsnotatet

I høringen foreslo departementet å inkorporere forordning (EU) 2024/1358 (Eurodac-forordningen 2024) i utlendingsloven § 101 i form av en henvisningsbestemmelse, på samme måte som for gjeldende Eurodac-forordning. Videre viste departementet til at det er en generell hjemmel i utlendingsloven § 139 til å gi nærmere regler i forskrift om gjennomføring av utlendingsloven.

6.1.3 Høringsinstansenes syn

Flere høringsinstanser er positive til at Eurodac-forordningen 2024 gjennomføres i norsk rett og støtter departementets forslag om inkorporasjon. Samtidig uttrykkes det bekymring for at en henvisningsbestemmelse alene ikke gir tilstrekkelig klarhet i hvilke deler av forordningen som er bindende for Norge, og hvilke rettsvirkninger dette har.

Politidirektoratet (POD), Utlendingsdirektoratet (UDI), Datatilsynet og *Advokatforeningen* støtter gjennomføring av forordningen ved inkorporasjon. *UDI* og *Datatilsynet* peker imidlertid på at en slik løsning kan være lite brukervennlig og vanskelig tilgjengelig. *UDI* ser likevel fordeler ved å gjennomføre forordningen ved inkorporasjon. *Datatilsynet* understreker behovet for tydelig regulering og veiledning i lovforarbeidene, særlig fordi forordningen avviker fra norsk lovgivningsteknikk. *Advokatforeningen* støtter inkorporasjon forutsatt at det etableres en helhetlig forskriftsregulering som ivaretar personvernhensyn og rettssikkerhet og ber om at det klargjøres hvilke deler av forordningen som faktisk kommer til anvendelse.

Politiets utlendingsenhet (PU) mener at grunnlagene for opptak og lagring av biometri bør fremgå direkte av utlendingsloven, eller at det tas inn henvisninger til de relevante bestemmelsene i forordningen. Dette vil etter deres syn tydeliggjøre hvilke opptaksgrunnlag Norge er bundet av, og hvilke som ikke er bindende. *PU* foreslår at de bindende opptaksgrunnlagene inntas i utlendingsloven § 100 og utlendingsforskriften § 18-1, og at det presiseres hvilke av disse som kan overføres til Eurodac.

Røde Kors viser til at det er vanskelig å få oversikt over hvilke deler av forordningen Norge er bundet av, og hvilke konsekvenser dette har for norsk rett. De understreker viktigheten av at gjennomføringen skjer på en måte som ivaretar grunnleggende menneskerettigheter. *MiRA-Senteret* uttrykker generell bekymring for EUs asyl- og migrasjonspakt, inkludert Eurodac-forordningen 2024, og mener at denne representerer et betydelig tilbakeskritt for asylretten og menneskerettighetene i Europa.

En *privatperson* støtter en målrettet og restriktiv implementering av Eurodac-forordningen 2024 i norsk rett. Vedkommende fremhever at systemet bør brukes som et presist verktøy for registrering av asylsøkere, med klart definerte rammer knyttet til grensekontroll og identitetsverifisering. Det advares mot at systemet utvikles til et bredt overvåkingsverktøy. Også behovet for rettssikkerhet, effektive klagemekanismer og beskyttelse mot feilregistrering og misbruk av personopplysninger understrekes. Informasjonsdeling med EU-organer bør være underlagt nasjonal kontroll og gjennomsiktighet.

6.1.4 Departementets vurdering

Forordningen skal sikre like rettsregler i alle medlemsstatene som deltar i Dublin-samarbeidet. Reglene skal, så langt det ikke eksplisitt er gitt

valgfrihet, ensartet følges slik de er vedtatt. For å sikre mest mulig lojal gjennomføring av rettsakten i norsk rett, gjennomfører departementet Eurodac-forordningen 2024 ved inkorporasjon.

Dette gjøres i form av en henvisningsbestemmelse som inkorporerer de delene av Eurodac-forordningen 2024 som er bindende for Norge, på samme måte som for Eurodac-forordningen 2013. Henvisningen beholdes i utlendingsloven § 101 første ledd første punktum. Det betyr at Eurodac-forordningen 2024 som helhet som utgangspunkt gjøres til norsk rett uten justeringer, jf. også punkt 6.2 under. Ettersom Eurodac-forordningen 2024 blir inkorporert i sin helhet i loven, vil også enhver endring av forordningen som Norge senere skal gjennomføre, kreve lovendring og foreleggelse for Stortinget.

Inkorporering innebærer at innholdet i de aktuelle delene av forordningen blir gjeldende rett i Norge. I EU er alle de offisielle språkversjonene like autentiske og relevante i rettsanvendelsen; ingen språkversjon har forrang. I tillegg vil EU-domstolen kunne avsi dommer om forståelsen av samme regelverk. Norge er i utgangspunktet ikke bundet av uttalelser fra EU-domstolen, men det vil være relevant å legge vekt på slike uttalelser dersom de berører regelverk som er gjort til intern, norsk rett, jf. også Dublin-avtalen artikkel 7.

Flere av høringsinstansene ønsker mer veiledning og tydeliggjøring av hva Norge blir bundet av gjennom Eurodac-forordningen 2024, at det skal fremgå tydelig av utlendingsloven, herunder hvilke personkategorier og opplysninger som Norge er forpliktet til å registrere. Departementet understreker at det er Dublin-avtalen (se punkt 2.1) med tilhørende tilleggsprotokoll, som setter rammene for hvilke deler av Eurodac-forordningen 2024 som gjelder for Norge. Hvilke deler av Eurodac-forordningen 2024 Norge konkret er bundet av behandles nærmere under i punkt 6.2.4 og 6.4.4.

Når Eurodac-forordningen 2024 gjennomføres i norsk rett, er det ved tolkningen av forordningen metoden for EU-retten som skal benyttes. Departementet ser at inkorporering kan gjøre regelverket mindre tilgjengelig, og at forordningenes struktur, språkform og tekniske detaljnivå avviker fra det som er vanlig i norsk lovgivning. Departementet vurderer det likevel ikke som aktuelt å gi lovregler som gjentar, omskriver eller sammenfatter flere av forordningenes artikler (transformasjon). Hensikten med å regulere Eurodac i en forordning, er å bidra til harmonisering av regelverket og praksis i statene som deltar i Dublin-samarbeidet. Gjennom inkorporering gjøres forordningens ordlyd som sådan til norsk rett, noe som vil redusere muligheten for at det kan oppstå tvil om hvorvidt Norge praktiserer regelverket på korrekt måte. Rettsaktens ordlyd vil uansett være bestemmende for hva som gjelder. Av den grunn er det verken ønskelig eller hensiktsmessig med detaljerte lov- og eventuelt forskriftsbestemmelser som gjentar forordningen.

I det videre arbeidet med forskriften vil departementet vurdere om det er behov for noe mer utfyllende regler enn det som ble foreslått, slik flere høringsinstanser har bedt om. Departementet påpeker likevel at forskriftsregulering ikke alltid er riktig måte å besvare høringsinstansenes spørsmål, men at disse heller må avklares i etatsspesifikke retningslinjer, veiledninger og praksis.

Det har ikke kommet innspill knyttet til den generelle hjemmelen i utlendingsloven § 139 som ved behov kan benyttes til å gi nærmere regler i forskrift om gjennomføring av utlendingsloven, det vil si regler om utfylling eller presisering av loven. Bestemmelsen gir imidlertid ikke hjemmel til å fravike loven, jf. også Ot.prp. nr. 75 (2006–2007) side 452. For det tilfellet at EU vedtar rettsakter om den felles gjennomføringen av Eurodac-forordningen 2024 i medlemsstatene, såkalte *Implementing Acts*, mener departementet at slike rettsakter kan gjennomføres i for eksempel forskrift med hjemmel i § utlendingsloven 139.

For ordens skyld bemerker departementet at en rettelse av Eurodac-forordningen 2024 (corrigenda) ble kunngjort i EU-tidende 25. november 2025. Hensikten med korrigeringen er å rette opp i åpenbare feil i rettsakten.

6.2 Nærmere om hvilke deler av Eurodac-forordningen som gjelder for Norge

6.2.1 Gjeldende rett

I henhold til utlendingsloven § 101 gjelder i utgangspunktet hele Eurodac-forordningen 2013 (forordning (EU) nr. 603/2013), jf. artikkel 4 i Norges tilknytningsavtale til Dublin-samarbeidet, som lov. I tillegg gjelder også artikkel 1 i tilleggsprotokoll om tilgang til Eurodac med henblikk på rettshåndhevelse som lov, med unntak av henvisningen til Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter i forordningen artikkel 3 nr. 5. Artikkel 18 nr. 3 gjelder med nødvendige tilpasninger som følge av at Norge ikke er bundet av artikkel 14 eller 19 i direktiv 2011/95/EU (statusdirektivet).

6.2.2 Forslaget i høringsnotatet

I høringsnotatet foreslo departementet å presisere i utlendingsloven § 101 at Eurodac-forordningen 2024 gjelder som norsk lov med unntak av artikkel 8 til 11, og kapittel VII om relokalisering og kapittel VIII om midlertidig beskyttelse.

Departementet viste videre til at enkelte kapitler i Eurodac-forordningen 2024 ikke er bindende for Norge, fordi de faller utenfor Dublin-avtalen med protokoll. Det gjelder kapittel VII om relokalisering og kapittel VIII om midlertidig beskyttelse. Videre bemerket departementet at Norge ikke var blitt notifisert artikkel 8 til 11 i Eurodac-forordningen 2024 om samhandling med systemene ETIAS og VIS i henhold til Dublin-avtalen, og foreslo på denne bakgrunn at disse inntil videre ikke skulle gjelde for Norge. Forslaget til gjennomføringsbestemmelse ble derfor utformet i tråd med ovennevnte unntak. I tillegg foreslo departementet at det i forslaget til endring av utlendingsloven § 101 første ledd skulle gjøres unntak for henvisninger til rettsakter som Norge ikke er bundet av i Eurodac-forordningen 2024.

6.2.3 Høringsinstansenes syn

Som nevnt over i punkt 6.1.3, er det flere høringsinstanser som ber departementet presisere hva Norge er bundet av.

Utlendingsdirektoratet (UDI) viser til at høringsnotatets henvisninger til rettsakter og beslutninger som Norge helt eller delvis ikke er bundet av ikke er uttømmende og *at «listen skal forstås som henvisninger til tilsvarende norsk regelverk dersom det finnes»*.

Utlendingsnemnda (UNE) ønsker en klargjøring av hvordan rettsanvenderen skal forholde seg til definisjoner som Norge ikke er bundet av og som ikke er gjort til norsk rett.

UDI, Politidirektoratet (POD) og *Politiets utlendingsenhet (PU)* mener det vil være uheldig dersom Norge ikke er bundet av artikkel 8 til 11 om samhandlingen med systemene ETIAS og VIS (interoperabilitet), da det er fare for at Norge utsteder innreisetillatelser eller visum som skulle vært avslått, dersom norske ETIAS-myndigheter eller visummyndigheter ikke får tilgang til andre lands registreringer i Eurodac.

PU påpeker at ETIAS-systemet er utformet slik at det EU-landet som har registrert biometri og personopplysninger i Eurodac, blir ansvarlig for behandlingen av søknaden om fremreisetillatelse, uavhengig av hvilket land søkeren planlegger å reise til. Dette innebærer at manglende tilgang til andre lands Eurodac-registreringer ikke vil ha vesentlige konsekvenser for saksbehandlingen i Norges ETIAS-enhet (ENU), ettersom ansvaret ligger hos det registrerende landet.

PU uttrykker imidlertid bekymring knyttet til om ESP-søket og den automatiske behandlingen i ETIAS sentralsystem (CS) får tilgang til norske registreringer i Eurodac. Dersom dette ikke er tilfelle, vil personer som kun er registrert av Norge i Eurodac kunne få innvilget fremreisetillatelse automatisk, uten at ENU Norge har foretatt risikovurdering basert på disse registreringene. PU anser det som uheldig dersom Norge, som ansvarlig behandlingsland, ikke får tilgang til andre lands relevante registreringer i Eurodac ved vurdering av søknader.

I tillegg fremhever *POD* at «manglende notifisering kan få betydning for den tekniske utviklingen av systemløsninger for de berørte systemene».

6.2.4 Departementets vurdering

6.2.4.1 Hvilke deler av Eurodac-forordningen som gjelder for Norge

Det er Dublin-avtalen (se punkt 2.1 over) med tilhørende tilleggsprotokoll som setter rammene for hvilke deler av Eurodac-forordningen 2024 som gjelder for Norge. Når en rettsakt vedtas i EU som er relevant for Dublin-samarbeidet, må Europakommisjonen legge den inn under Dublin-avtalen med protokoll for at rettsakten skal bli rettslig bindende for Norge. Dette gjøres gjennom en notifisering. Norge må deretter på selvstendig grunnlag vurdere om innholdet i notifiseringen skal godtas og innarbeides i intern rett.

Europakommisjonen notifiserte Norge Eurodac-forordningen 2024 henholdsvis 17. mai og 12. juni 2024 i henhold til Dublin-avtalen med protokoll. I disse notifiseringene fremgikk det at følgende deler av forordningen faller *utenfor Dublin-avtalens* virkeområde

- artikkel 8 til 11 om samhandling (interoperabilitet) med IKT-systemene ETIAS (fremreisetillatelser) og VIS (visumsøknader)
- kapittel VII om relokalisering (artikkel 25) og
- kapittel VIII om midlertidig beskyttelse (artikkel 26).

Disse unntakene fremgår derfor av henvisningsbestemmelsen i utlendingsloven § 101 første ledd og gjelder ikke for Norge. Departementet ser ikke grunn til å innta i lovarbeidet ytterligere omtale av disse unntakene. Det er imidlertid grunn til å

omtale den manglende notifiseringen av artikkel 8 til 11 spesifikt.

6.2.4.2 Nærmere om artikkel 8 til 11 om samhandling med ETIAS og VIS

Eurodac inngår i EUs interoperabilitetsarkitektur sammen med VIS, ETIAS, EES, SIS og ECRIS-TCN (Norge tar ikke del i sistnevnte). Interoperabilitet er samhandling mellom EUs storskala IT-systemer for grenseforvaltning, sikkerhet og migrasjon. Gjennom interoperabilitetskomponentene, særlig det felles identitetsregisteret (Common Identity Repository, CIR), vil utvalgte identitets- og biometriske opplysninger fra disse systemene samles og gjøres tilgjengelige på tvers av systemene. Opplysningene dupliseres ikke fullt ut, men «speiles» inn i CIR i form av et felles datasett som kun inneholder de identitetsdataene som er nødvendige for å kunne foreta presise treff på tvers av systemene.

Tilgangen til opplysninger på tvers skjer gjennom European Search Portal (ESP), som gjør det mulig å søke i CIR og de underliggende systemene via én forespørsel. Søk som gjøres gjennom ESP er forhåndsdefinerte og tilgangsstyrte («ESP-spørringer»). I forbindelse med behandling av søknader om henholdsvis fremreisetillatelse og visum, skal systemene ETIAS og VIS få tilgang til Eurodac for å foreta *automatiske* søk, i tillegg til at ETIAS-myndigheter og visummyndigheter i medlemsstatene får begrenset adgang i form av lesertilgang til opplysninger i Eurodac for å sammenlikne og verifisere opplysninger som er relevante for tillatelsen det er søkt om.

Ettersom Norge ikke har blitt notifisert artikkel 8 til 11 om samhandling med ETIAS og VIS i notifikasjonene nevnt over, har Norge ikke det nødvendige rettslige grunnlaget for å gjennomføre disse artiklene i norsk rett. Departementet er imidlertid av den oppfatning at også artikkel 8 til 11 faller innenfor Dublin-avtalens virkeområde og arbeider med å finne en løsning på dette. Som presisert i høringsnotatet og som også *UDI, POD* og *PU* har understreket i sine høringsinnspill, vil det være svært uheldig dersom norske ETIAS-myndigheter og visummyndigheter ikke får tilgang til andre lands registreringer i Eurodac. Det kan blant annet føre til at Norge utsteder fremreisetillatelser eller visum som skulle vært avslått. Det kan igjen føre til at Norge blir ansvarlig i henhold til Dublin-regelverket dersom de aktuelle personene som ikke skulle hatt tillatelse til å reise inn, senere søker beskyttelse. Uten tilgang til andre medlemsstaters Eurodac-opplysninger vil Norge miste et viktig verktøy i håndteringen av migrasjon og for å forebygge ulovlige innreiser.

Inntil utfordringene med det manglende rettslige grunnlaget for å gjennomføre artikkel 8 til 11 i nasjonal rett er løst, vil ikke Norge kunne bruke disse artiklene.

6.2.4.3 Henvisninger til regelverk som ikke gjelder for Norge

Når det gjelder henvisninger til rettsakter Norge ikke er bundet av, vil Eurodac-forordningen 2024 kun gjelde som norsk lov i den utstrekning den faller inn under Dublin-avtalen og Norge notifiseres av Europakommisjonen, jf. 6.2.4.1. Dette innebærer blant annet at Norge ikke er bundet av henvisninger til definisjoner og bestemmelser i regelverk, rettsakter eller beslutninger som helt eller delvis faller utenfor Dublin-samarbeidet eller som Norge ikke er bundet av i henhold til andre avtaler, blant annet

- traktaten om Den europeiske union (TEU)
- traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV)
- Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter
- rådsdirektiv 2001/55/EF (direktivet om midlertidig beskyttelse)
- rådsrammebeslutning 2002/584/JIS (den europeiske arrestordre)
- rådsbeslutning 2008/615/JIS (intensivering av det grenseoverskridende samarbeidet, særlig ved bekjempelse av terrorisme og grenseoverskridende kriminalitet)
- rådsbeslutning 2008/633/JIS (tilgang til søk i VIS og Europol)
- forordning (EU) 182/2011 (kontroll med Kommisjonens gjennomføringsmyndighet)
- forordning (EU) 2016/794 (Europol)
- direktiv (EU) 2017/541 (kontraterrordirektivet)
- europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1725 av 23. oktober 2018 om beskyttelse av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger i Unionens institusjoner, organer, kontorer og byråer og om fri utveksling av slike opplysninger og om opphevelse av forordning (EF) nr. 45/2001 og avgjørelse nr. 1247/2002/EF
- forordning (EU) 2018/1726 (eu-LISA)
- forordning (EU) 2019/816 (ECRIS-TCN)
- forordning (EU) 2019/818 (interoperabilitet)
- forordning (EU) 2019/1896 (den europeiske grense- og kystvakten)

- forordning (EU) 2021/2303 (EUAA-forordningen)
- gjennomføringsbeslutning (EU) 2022/382 (fordrevne fra Ukraina)
- europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2024/1346 (mottaksdirektivet 2024)
- europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1347 (kvalifikasjonsforordningen)
- europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1348 (asylprosedyreforordningen, APR)
- forordning (EU) 2024/1350 (gjenbosettingsforordningen)
- forordning (EU) 2024/1351 (forordningen om asyl- og migrasjonshåndtering, AMMR, del III, V og VII er bindende for Norge fordi de inngår i det såkalte Dublin-samarbeidet, som Norge er knyttet til gjennom Dublin-avtalen)

I regler som inneholder henvisninger til rettsakter Norge ikke er bundet av, vil et naturlig utgangspunkt være at rettsanvenderen benytter norsk regelverk i den utstrekning det finnes og passer.

I enkelte tilfeller vil det ikke være klart for rettsandvenderen hva tilsvarende bestemmelser i nasjonal rett er. Etter departementets syn vil den aktuelle rettsakten eller definisjonen som det henvises til (og som Norge ikke er bundet av), likevel kunne få betydning for tolkningen av Eurodac-forordningen 2024 slik den er gjennomført i norsk rett. Dette innebærer for eksempel at henvisningen til direktiv (EU) 2017/541 (kontraterrordirektivet) i Eurodac-forordningen 2024 artikkel 17 nr. 2 (i) (iii) ikke innebærer at Norge er bundet av forpliktelsene etter direktivet, men at direktivets nærmere innhold vil være egnet til å belyse i hvilke tilfeller norske myndigheter skal registrere opplysninger i Eurodac. I andre tilfeller kan det være at henvisningen til rettsakten Norge ikke er bundet av overhodet ikke passer, og at det derfor ikke er grunnlag for å anvende den. Selv om Norge formelt ikke er bundet av henvisninger til rettsakter som ikke gjelder for Norge, må spørsmålet om hvilken betydning henvisningen til slike rettsakter i bestemmelser som er bindende for Norge, slik departementet ser det, avgjøres konkret ut fra sammenhengen og basert på en tolkning av den enkelte bestemmelse.

6.3 Utvidelse av formålet med Eurodac-forordningen (artikkel 1)

6.3.1 Gjeldende rett

Det fremgår av artikkel 1 i Eurodac-forordningen 2013 at formålet

> «skal være å bidra til fastsettelsen av hvilken medlemsstat som i henhold til forordning (EU) nr. 604/2013 er ansvarlig for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse inngitt i en medlemsstat av en tredjelandsborger eller en statsløs, og for å lette anvendelsen av forordning (EU) nr. 604/2013 på vilkårene angitt i denne forordning».

Videre kan medlemsstatenes utpekte myndigheter og Det europeiske politibyrå (Europol) «anmode om å sammenlikne fingeravtrykksopplysninger med de opplysninger som er lagret i sentralsystemet for rettshåndhevelsesformål».

6.3.2 Forslaget i høringsnotatet

Departementet foreslo i høringsnotatet å gjennomføre hele formålsbestemmelsen, jf. Eurodac-forordningen 2024 artikkel 1, selv om enkelte av formålene viser til rettsakter som Norge helt eller delvis ikke er bundet av (deler av forordning om henholdsvis asyl- og migrasjonshåndtering, gjenbosetting og direktiv om midlertidig beskyttelse).

Departementet viste videre til at Eurodac-forordningen 2024 utvider formålet med Eurodac. I tillegg til å skulle tilrettelegge for fastsettelsen av hvilken medlemsstat som er ansvarlig for å behandle en asylsøknad, er uttrykkelige formål med Eurodac nå å bistå i forbindelse med kontroll av irregulær migrasjon, avsløring av sekundærmigrasjon innad i EU, identifisering av personer med ulovlig opphold (blant annet gjennom å lagre personopplysninger i et felles identitetsregister (CIR)), og å sikre interoperabilitet (samhandling) med visuminformasjonssystemet, VIS, og det felleseuropeiske fremreisesystemet, ETIAS. Et ytterligere nytt formål med Eurodac er at EUs politikk skal kunne utformes på bakgrunn av statistikk på tvers av systemene, Eurodac, VIS og ETIAS, i tillegg til EUs inn- og utreisesystem, EES. Videre er beskyttelse av barn også fremhevet som formål. Avslutningsvis i høringsnotatet viste departementet til at det fortsatt er et formål med Eurodac at rettshåndhevende myndigheter skal kunne gjøre søk i databasen.

6.3.3 Høringsinstansenes syn

Utlendingsdirektoratet (UDI) er positive til utvidelsen av formålet med Eurodac. Det vil gi tilgang til mer informasjon og adgang til søk opp mot andre systemer, som igjen gir et bedre vurderingsgrunnlag for ansvarsfastsettelse etter AMMR som vil gi et mer effektivt og velfungerende samarbeid

og system. Videre vil mer presise og fullstendige registreringer gjøre det enklere å kartlegge identiteten til personer uten lovlig opphold samt gi bedre oversikt over personer som kan utgjøre en sikkerhetsrisiko. UDI peker også på at formålsutvidelsen medfører nye oppgaver for utlendingsforvaltningen.

Politidirektoratet (POD) viser til at utvidelsen av Eurodac vil kunne bidra til å styrke kontrollen med tredjelandsborgere som oppholder seg på Schengen-territoriet. Formålsutvidelsen legger til rette for raskere og mer effektiv verifisering og kontroll av utlendingers identitet og bevegelser innenfor Schengen-området.

Datatilsynet viser til at en gjennomgående trend ved utviklingen av felleseuropeiske informasjonssystemer, er at det behandles flere personopplysninger, for flere formål. Tilsynet mener at dette også er tilfellet for Eurodac-forordningen 2024. I høringsinnspillet viser de videre til at utvidelsen av Eurodac vil kunne medføre økt ressursbehov knyttet til gjennomføring av tilsyn, revisjon etter Eurodac-forordningen 2024 artikkel 46 nr. 2, statistikk og informasjon/veiledning til registrerte.

Røde Kors viser i sin høringsuttalelse til at det er vanskelig å få oversikt over hvilke formål og artikler som Norge vil være bundet av og hvilke konsekvenser dette vil ha for norske lover og rettstolkning. De mener utvidelsen av formålet er problematisk med hensyn til flere grunnleggende rettigheter og savner en grundigere utredning av disse, knyttet opp til flere problemstillinger.

6.3.4 Departementets vurdering

Pakten skal bidra til en mer helhetlig, balansert og forutsigbar europeisk tilnærming til asyl og migrasjon, der medlemsstatenes ulike interesser ivaretas på en rimelig måte.

Databasen Eurodac og dens regelverk er et viktig fundament i dagens felleseuropeiske asylsystem. Registrering er grunnleggende for effektiv håndtering av asyl og migrasjon. Med utvidelsen av formålet til Eurodac-forordningen 2024 og de nye reglene i Pakten, er Eurodac med på å understøtte og legge til rette for at EUs asyl- og migrasjonssystem skal fungere. Departementet og flere av høringsinstansene er positive til formålsutvidelsen. Det er naturlig at utlendingsforvaltningens oppgaver må tilpasses i lys av formålsutvidelsen, jf. punkt. 8.4.4.1 nedenfor. Økt ressursbehov, blant annet som følge av formålsutvidelsen, behandles i punkt 11 under.

Med flere formål er det også flere personopplysninger som behandles. Se omtale av personvern og retten til privatliv, herunder personopplysninger i kapittel 8 under.

Vedrørende innspillet *Røde Kors* har om hvilke formål som Norge vil være bundet av, blir dette presisert i punkt 6.2.4.1 over. Dette innebærer at formålsangivelsene i Eurodac-forordningen 2024 artikkel 1 nr. 1 bokstav b (henvisning til forordning (EU) 2024/1350 (gjenbosettingsforordningen)) og bokstav j (henvisning til direktiv 2001/55/EF (midlertidig beskyttelse av fordrevne)) i utgangspunktet ikke er relevante for Norge, men de vil ha en viss overordnet betydning i enkelte sammenhenger, blant annet i forbindelse med lagring av opplysninger i det felles identitetsregisteret, CIR.

Formålet knyttet til interoperabilitet fremkommer i artikkel 1 nr. 1 bokstav f. Det går ut på å

> «bistå med korrekt identifisering av personer som er registrert i Eurodac i samsvar med artikkel 20 i forordning (EU) 2019/818 ved å lagre identitetsopplysninger, reisedokumentopplysninger og biometriske opplysninger i det felles identitetsregisteret (CIR)».

Artikkel 20 i interoperabilitetsforordningen (EU) 2019/818 regulerer tilgang til det felles identitetsregisteret for identifiseringsformål. I denne sammenheng viser departementet til fortalepunkt 76 i forordning (EU) 2019/818, som understreker at interoperabilitetsforordningen for Norges del kun gjelder «i den grad den vedrører SIS som regulert av forordning (EU) 2018/1862».

Som nevnt over, blant annet i punkt 6.2.4, så er Norge på nåværende tidspunkt ikke notifisert artikkel 8 til 11, hvilket innebærer at artiklene ikke er lagt under Dublin-avtalen. Samtidig er Norge notifisert hele artikkel 1, herunder artikkel 1 nr. 1 bokstav g som er å «støtte målene for det europeiske systemet for reiseinformasjon og framreisetillatelse (ETIAS)», og bokstav h som er å «støtte målene for visuminformasjonssystemet (VIS)». Dette kan synes noe inkonsekvent. Samtidig er det ønskelig fra departementets side at Eurodac skal bidra med å støtte opp under både ETIAS og VIS og interoperabilitetsarkitekturen for øvrig. Departementet mener derfor at det ikke nødvendigvis er problematisk at Norge er notifisert hele formålsbestemmelsen i artikkel 1 med tanke på gjennomføring.

6.4 Nye kategorier og opplysninger som skal registreres (artikkel 13 og kapittel II til VIII)

6.4.1 Gjeldende rett

I Eurodac-forordningen 2013 opereres det med tre ulike personkategorier; personer som har søkt om internasjonal beskyttelse (asylsøkere), tredjelandsborgere pågrepet i forbindelse med irregulær passering av en Schengen-yttergrense og tredjelandsborgere som oppholder seg ulovlig i en medlemsstat. Fingeravtrykk med videre blir kun lagret for de to første kategoriene.

De tre personkategoriene og opplysningene som skal registreres for dem reguleres i henholdsvis kapittel II om personer som har søkt om internasjonal beskyttelse, kapittel III om tredjelandsborgere eller statsløse som pågripes i forbindelse med ulovlig passering av en medlemsstats ytre grense og kapittel IV om tredjelandsborgere eller statsløse som oppholder seg ulovlig i en medlemsstat.

6.4.2 Forslaget i høringsnotatet

Departementet viste i høringsnotatet at med Eurodac-forordningen 2024 skal også ansiktsbilde tas, for å bøte på utfordringer ved opptak av fingeravtrykk. Det er fortsatt fingeravtrykk som i utgangspunktet skal benyttes for sammenlikning, men til forskjell fra tidligere kan også ansiktsbilder sammenliknes, enten i tillegg til fingeravtrykk, eller alene dersom fingeravtrykk ikke er tilgjengelig. Fremgangsmåten for dette reguleres i kapittel IX artikkel 27 og 28.

Videre viste departementet til at antallet personkategorier er utvidet, hvorav kapittel II til VI nevnt under er av betydning for Norge. Kapittel VII og VIII er ikke bindende for Norge fordi de faller utenfor Dublin-avtalen. I høringsnotatet fremkom det at de forskjellige personkategoriene er behandlet i

- kapittel II (personer som har søkt om internasjonal beskyttelse)
- kapittel III (personer som er registrert med sikte på å gjennomføre en innreiseprosedyre, og personer som er gitt innreisetillatelse i samsvar med en nasjonal gjenbosettingsordning
- kapittel IV (tredjelandsborgere eller statsløse som er pågrepet i forbindelse med irregulær passering av en ytre grense)
- kapittel V (tredjelandsborgere eller statsløse som oppholder seg ulovlig i en medlemsstat)
- kapittel VI (tredjelandsborgere eller statsløse som er satt i land etter en søk- og redningsaksjon),
- kapittel VII (opplysninger om relokalisering, ikke bindende for Norge) og
- kapittel VIII (personer som er gitt midlertidig beskyttelse, ikke bindende for Norge).

Videre skrev departementet i høringsnotatet at de opplysningene om den enkelte som etter Eurodac-forordningen 2024 skal opptas og lagres, er fingeravtrykk, ansiktsbilde, navn, nasjonalitet, fødselsdato, fødested og kjønn. Der det er aktuelt, skal det også registreres om personen er gitt retur- og reintegreringsstøtte, om personen har fått utstedt visum og hvilken medlemsstat som har utstedt dette, om personen har vært gjenbosatt, og om personen har fått avslag på en asylsøknad og ikke har rett til å oppholde seg i en medlemsstat. Se også punkt 10.4.1 om markering av sikkerhetsflagg i Eurodac.

6.4.3 Høringsinstansenes syn

Ettersom det er enkelte deler av Eurodac-forordningen 2024 Norge ikke blir bundet av, ønsker *Politidirektoratet (POD)* at departementet skal klargjøre hvilke personkategorier norske myndigheter skal oppta og registrere i Eurodac, samt hvilke opplysninger som skal registreres for de enkelte kategoriene. *Politiets utlendingsenhet (PU)* mener kategorier som er bindende for Norge bør fremgå i lov eller forskrift, eller ved henvisninger i utlendingsloven til gjeldende bestemmelser i Eurodac-forordningen 2024.

POD viser til at personkategorier som også er relevante for screening skal registreres i Eurodac, og at fristen for registrering og overføring kan begynne å løpe under screeningen. Registrering og overføring til Eurodac av både biometriske og alfanumeriske personopplysninger kan derfor måtte foretas under screening. Imidlertid vil ikke personkategoriene fra Eurodac-forordningen 2024 kapittel IV (tredjelandsborgere eller statsløse som er pågrepet i forbindelse med irregulær passering av en ytre grense) bli registrert dersom de har lovlig innreise eller blitt screenet før. Dette bør presiseres i nasjonal rett.

MiRA-senteret uttrykker bekymring for økt lagring av biometri og utvidelse av personkategorier.

PU mener at hvilke personkategorier eller opptaksgrunnlag som er bindende for Norge, ikke fremgår av forordningen eller av nasjonalt regel-

verk. Det er ønskelig fra PUs side at dette skal fremgå av utlendingsloven og -forskriften.

Det var ingen høringsinnspill knyttet til fremgangsmåten for opptak av biometriske opplysninger.

6.4.4 Departementets vurdering

I forslag til henvisningsbestemmelse i utlendingsloven § 101 fremgår det at Norge er bundet av Eurodac-forordningen 2024, samtidig som det presiseres at vi ikke er bundet av blant annet kapittel VII og VIII som behandler henholdsvis relokalisering og personer som er gitt midlertidig beskyttelse, og som er relevant for registrering av personkategorier, jf. punkt 6.2.4.1 (nærmere om hvilke deler som gjelder for Norge).

Departementet deler ikke *PU* og *PODs* syn om at det bør fremgå av nasjonalt regelverk hvilke personkategorier norske myndigheter skal oppta og registrere i Eurodac. Dersom alle de aktuelle bestemmelsene skulle gjengis i lov eller forskrift, ville det ført til et svært uoversiktlig og omfattende regelverk. Proposisjonen her vil imidlertid kunne gi noe veiledning. Det er fem personkategorier som Norge er forpliktet til å oppta og registrere data for, og hvilke opplysninger som skal registreres for den enkelte personkategori varierer noe etter hvilke opplysninger som er relevante for de forskjellige personkategoriene, se punkt 6.4.2.

Departementet mener det ikke er behov for å tydeliggjøre norsk regelverk ytterligere da det fremkommer av Eurodac-forordningen 2024, men viser til noen detaljer i det følgende. Norge er forpliktet til å oppta og registrere i Eurodac biometriske opplysninger fra personene nevnt i artikkel 15 nr. 1, artikkel 18 nr. 1 og 2, artikkel 20 nr. 1, artikkel 22 nr. 1, artikkel 23 nr. 1 og artikkel 24 nr. 1. Med biometriske opplysninger menes «fingeravtrykksopplysninger» eller «ansiktsbildeopplysninger» i henhold til artikkel 2 nr. 1 bokstav s, det vil si fingeravtrykk og ansiktsbilde. I henhold til fortalepunkt 19 bør fingeravtrykk alltid foretrekkes fremfor ansiktsbilder for å oppnå en høy grad av nøyaktighet ved identifiseringen.

Norge er forpliktet i tillegg til biometriske data, å registrere bestemte alfanumeriske personopplysninger, og hvis tilgjengelig, øvrige tilleggsopplysninger slik det fremkommer av bestemmelsene for de ulike personkategoriene. Biometriske opplysninger og obligatoriske, alfanumeriske opplysninger skal sendes samtidig til Eurodac og utgjør sammen datasett som overføres og registreres i Eurodac i henhold til artikkel 17 nr. 3, artikkel 19 nr. 2, artikkel 21 nr. 2, artikkel 22 nr. 9, artikkel 23 nr. 8, artikkel 24 nr. 11 og artikkel 27 nr. 1 bokstav c i forordning (EU) 2019/818, jf. også corrigenda til Eurodac-forordningen 2024 (EU) 2025/90925. Dette følger også av legaldefinisjonen av et datasett etter artikkel 2 nr. 1 bokstav y i Eurodac-forordningen 2024.

Nedenfor følger en oversikt over disse fem personkategoriene Norge er forpliktet til å registrere i Eurodac-systemet, hvilket kapittel regelverket fremgår av, og de artikler som regulerer registreringen for de enkelte personkategoriene

- kapittel II: personer som har søkt om internasjonal beskyttelse, artikkel 15, 16 og 17.
- kapittel III: personer som er registrert med sikte på å gjennomføre en innreiseprosedyre, og personer som er gitt innreisetillatelse i samsvar med en nasjonal gjenbosettingsordning, artikkel 20 og 21.
- kapittel IV: tredjelandsborgere eller statsløse som er pågrepet i forbindelse med irregulær passering av en ytre grense, artikkel 22.
- kapittel V: tredjelandsborgere eller statsløse som oppholder seg ulovlig i en medlemsstat, artikkel 23.
- kapittel VI: tredjelandsborgere eller statsløse som er satt i land etter en søk- og redningsaksjon, artikkel 24.

Hva gjelder PUs merknad om henvisninger i nasjonalt regelverk, se punkt 6.1.4 over.

6.5 Gjenbosetting (kapittel III)

6.5.1 Gjeldende rett

Eurodac-forordningen 2013 har ikke regler om registrering knyttet gjenbosetting. Den nasjonale gjenbosettingsordningen i Norge er regulert i utlendingsloven § 35 om overføringsflyktninger.

6.5.2 Forslaget i høringsnotatet

I høringsnotatet foreslo departementet å gjennomføre relevante deler av Eurodac-forordningen 2024 i norsk rett, herunder regler om registrering og innhenting av opplysninger knyttet til gjenbosetting, regulert i kapittel III. Departementet viste til at med Eurodac-forordningen 2024 plikter medlemsstatene å registrere personer som blir gjenbosatt i henhold til EUs rammeverk for gjenbosetting eller etter nasjonale ordninger (artikkel 18 til 21). Formålet er å sikre effektiv anvendelse av AMMR og å kunne påvise sekundærbevegelser innen EU, jf. fortalepunkt 4, som er i overenstem-

melse med forordningens formålsbestemmelse i artikkel 1. I høringsnotatet nevnte departementet at artikkel 18 til 21 er koblet til reglene i AMMR om hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad etter artikkel 36 nr. 1 bokstav c og at personer med slikt oppholdsgrunnlag kan kreves tatt tilbake dersom de søker beskyttelse eller oppholder seg ulovlig i en annen medlemsstat.

Avslutningsvis viste departementet til at med Eurodac-forordningen 2024 skal biometri opptas så snart vedkommende har fått innvilget internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett, og senest 72 timer etter dette.

6.5.3 Høringsinstansenes syn

Utlendingsdirektoratet (UDI) forstår regelverket slik at de kun skal registrere biometrisk personinformasjon og personopplysninger i systemet for overføringsflyktninger, men ikke gjøre søk opp mot Eurodac for denne persongruppen.

Både *Politidirektoratet (POD)* og *UDI* ber om en avklaring av *tidspunkt* for registrering i Eurodac for denne gruppen. Det er uklart om tidsfristen for registrering begynner å løpe når kvoteflyktningen gis innreisetillatelse, ved effektuering av vedtak eller ved underretning av vedtaket av lokalt politi. *UDI* mener forordningens ordlyd åpner for begge alternativer, og at registrering før ankomst kan gi bedre kontroll med innreise. Samtidig må det vurderes om registrering kan skje før personen befinner seg på norsk territorium.

UDI og *POD* stiller også spørsmål om hvorvidt de har hjemmel til å gjenbruke biometriske opplysninger som er tatt opp under kommisjonsreisen i forbindelse med registrering i Eurodac og ønsker en klar hjemmel for dette. Tidspunktet for når fristen begynner å løpe er avgjørende for om det må utarbeides en gjenbrukshjemmel for registrering i Eurodac. Dagens tekniske løsninger tillater ikke gjenbruk av disse biometriske opplysningene i Eurodac. *POD* gjør oppmerksom på at problemstillingen rundt gjenbruk av biometriske data ikke er aktuell dersom tidsfristen etter Eurodac-forordningen artikkel 20 nr. 1 starter ved effektuering eller underretning etter ankomst til Norge. Politiet kan da ta opp biometriske data ved underretning og overføre disse til Eurodac. En slik løsning vil imidlertid kreve nye prosedyrer og medføre økt arbeidsmengde for politiet. Effektuering ved PU eller Avsnitt for OFF-uttak, i stedet for lokalt politi, vil også påvirke transportorganiseringen for kvoteflyktninger, grunnet behov for mer tid til registrering og dataopptak.

POD fremhever at det vil være hensiktsmessig å registrere kvoteflyktninger i Eurodac *før* innreise til Norge. Dette støtter formålene med Eurodac, særlig støtte til asylsystemet og oppdagelse av sekundærbevegelser, i tillegg til at det forebygger misbruk. Ved innreise får kvoteflyktningen et visum med rett til opphold i syv dager i Schengenområdet. Det finnes en risiko for misbruk ved å reise til andre land før oppholdstillatelsen effektueres. Videre bidrar Eurodac til identifisering av personer for retur og tilbaketakelse.

Når det gjelder artikkel 20 og 21, som Norge ikke er bundet av, påpeker *POD* at det er nødvendig at slike registreringer er synlige for Norge for å kunne etterleve reglene i AMMR om ansvarsfastsettelse.

Politiets utlendingsenhet (PU) legger til grunn at innreiseprosedyren for gjenbosetting er dekket i norsk rett gjennom innreisevisum (D-visum) eller innreisetillatelse, og at det ikke kreves andre eller nye prosedyrer i denne forbindelse.

6.5.4 Departementets vurdering

6.5.4.1 Generelt

Å registrere informasjon om gjenbosetting er nytt i Eurodac-forordningen 2024. I henhold til fortalepunkt 4 er formålet med å registrere denne type informasjon å effektivt kunne anvende AMMR og å påvise eventuelle sekundærbevegelser innen EU.

Når det gjelder de nye reglene om registrering i Eurodac av personer som blir gjenbosatt, har Norge blitt notifisert, og foreløpig akseptert, de aktuelle bestemmelsene (kapittel III, artikkel 18 til 21). Departementet presiserer at Norge ikke er bundet av EUs gjenbosettingsrammeverk og skal derfor ikke registrere personer etter Eurodac-forordningen 2024 artikkel 18 og 19 (EUs gjenbosettingsordning). For Norges del er det artikkel 20 og 21 som er relevante for gjenbosetting etter utlendingsloven § 35.

Bestemmelsene i artikkel 18 til 21 er knyttet til reglene om ansvarsfastsettelse etter AMMR artikkel 36 nr. 1 bokstav c. Andre medlemsstaters registreringer knyttet til gjenbosetting i Eurodac vil dermed kunne brukes av Norge ved spørsmål om hvilken medlemsstat som er ansvarlig for å behandle en asylsøknad som senere fremmes her. Norge vil samtidig være forpliktet til å registrere personer som i henhold til vår nasjonale gjenbosettingsordning er gjenbosatt her (artikkel 20 og

21). Tilsvarende vil Norge være forpliktet til å ta tilbake slike personer i lys av de nevnte reglene i AMMR.

Gjenbosetting til Norge behandles i to forskjellige typer saker; uttakssaker (kommisjonssaker) og dossiersaker. I uttakssaker drar en uttakskommisjon fra norske utlendingsmyndigheter på en uttaksreise til det aktuelle landet søkerne befinner seg i. PU vil under uttaket oppta biometriske opplysninger, herunder fingeravtrykk og ansiktsbilde, i tillegg til nærmere bestemte alfanumeriske opplysninger, og biometrien legges inn i ABIS via Kripos.

I dossiersakene får UDI tilsendt en søknad som vurderes i Norge, og søkerne får eventuelt utstedt en innreisetillatelse etter utlendingsloven § 35. Verken UDI eller politiet har i disse sakene intervjuet de aktuelle personene eller avklart identiteten på forhånd, og det opptas biometri først når utlendingen ankommer Norge og møter opp hos politiet. Det utføres ordinær grensekontroll med reisedokument når overføringsflyktningene ankommer Norge ettersom det ikke foreligger biometriopptak. Departementet anser at den norske prosedyren i dossiersaker er i tråd med Eurodac-forordningen 2024 artikkel 20 og at fristen for å registrere biometriske opplysninger starter å løpe når søkeren gis internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag.

6.5.4.2 Tidspunkt for registrering

Artikkel 20 fastslår at innhenting og registrering av biometriske opplysninger skal skje

> «så snart [medlemsstaten] innvilger den aktuelle personen internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett, og senest 72 timer etter dette».

Spørsmålet om når 72-timers fristen starter å løpe, er derfor knyttet til tidspunktet en overføringsflyktning i forbindelse med et kommisjonsuttak anses å være gitt internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag. Dette kan enten forstås som å være tidspunktet den aktuelle overføringsflyktningen gis en innreisetillatelse, *eller* ved effektuering av vedtak eller underrettelse av vedtaket av lokalt politi. Departementet er enig med UDI i at ordlyden åpner for begge tolkninger og at det er ulike argumenter som gjør seg gjeldende for begge alternativer.

Departementet har kommet til at 72-timers fristen for registrering begynner å løpe fra vedtakstidspunktet. Dette har støtte i en naturlig språklig forståelse av ordlyden «innvilger (…) internasjonal beskyttelse» i artikkel 20. En slik forståelse vil også best ivareta hensynene bak Eurodac-forordningen 2024. I tillegg fremgår det av artikkel 20 vilkår om «innvilget innreise i samsvar med en nasjonal gjenbosettingsordning». Når UDI fatter vedtak i etterkant av uttakskommisjonen, gis både en innreisetillatelse og en 5-årig oppholdstillatelse som flyktning før utlendingen har ankommet Norge. Det vil si at UDI tar stilling til både innreisetillatelse og flyktningstatus før innreise til Norge og oppfyller begge vilkårene som fremgår av artikkel 20.

Denne tolkningen er også i tråd med formålet om å hindre sekundærbevegelser av flyktninger som gis innreise etter en gjenbosettingsprosess, både avhopp under reisen og umiddelbart etter innreise før lokalt politidistrikt har rukket å effektuere tillatelsen.

Departementet er for øvrig enig med PU i at det ikke kreves andre eller nye prosedyrer ut over innreisevisum (D-visum) eller innreisetillatelse etter de nye reglene i Eurodac-forordningen 2024.

6.5.4.3 Korrigering og sletting av personopplysninger i tilfeller der overføringsflyktningen hopper av etter innvilget innreisetillatelse

I forlengelsen av UDIs høringsinnspill knyttet til når biometriske opplysninger skal registreres, oppstår spørsmålet om korrigering og sletting av personopplysninger i de tilfeller en overføringsflyktning hopper av etter gitt innreisetillatelse. Departementet har i det forutgående punktet lagt til grunn at 72-timers fristen for registrering i Eurodac begynner å løpe fra vedtakstidspunktet. I høringen har UDI implisitt pekt på at en slik tolkning kan innebære tilfeller hvor en overføringsflyktning blir innmeldt i Eurodac, uten at vedkommende faktisk ankommer Norge, for eksempel fordi vedkommende velger å trekke saken sin før ankomst. UDI vil da annullere overføringsflyktningens innreisetillatelse og omgjøre vedtaket om beskyttelse. Videre kan både avhopp under reisen og umiddelbart etter innreise til Norge før effektuering av tillatelsen også være tenkelig. I slike tilfeller oppstår det et spørsmål om utlendingsmyndighetene må slette oppføringen i Eurodac.

Problemstillingen som beskrives her er ny i og med at gjeldende Eurodac-forordning 2013 ikke pålegger registrering av overføringsflyktninger i Eurodac. Tematikken har også en side til AMMR i de tilfeller hvor overføringsflyktningen søker om beskyttelse (asyl) i en annen stat. Medlemsstaten

kan da sende en tilbaketakelsesanmodning til Norge i henhold til til reglene i AMMR artikkel 36 nr. 1 bokstav c.

Eurodac-forordningen 2024 inneholder ingen eksplisitt hjemmel for sletting av personopplysninger, herunder biometriske opplysninger, i tilfeller som nevnt over. Artikkel 16 nr. 2 bokstav d oppstiller et krav om at datasettet skal oppdateres når en søknad om beskyttelse er trukket tilbake. Denne bestemmelsen er imidlertid plassert i kapittel II om personer som har søkt om internasjonal beskyttelse, og gjelder kun for personopplysninger som er blitt registrert i Eurodac-forordningen 2024 etter artikkel 17. Det finnes ikke en tilsvarende regel som i artikkel 16 nr. 2 bokstav d hva gjelder personopplysninger som registreres etter artikkel 21, som er hjemmelen for registrering av personopplysninger i Eurodac i saker om gjenbosetting. Det er dermed noe uklart om utlendingsmyndighetene kan oppdatere databasen i tilfeller der en overføringsflyktning ikke ankommer Norge etter gitt innreisetillatelse.

Eurodac-forordningen 2024 inneholder regler om sletting av personopplysninger i artikkel 43. Det fremgår av artikkel 43 nr. 4 at personopplysninger som er «registrert ulovlig» eller «faktisk uriktige» skal korrigeres eller slettes i samsvar med artikkel 40 nr. 3. Hva gjelder det første alternativet, mener departementet at det ikke er noen tvil om at oppføringen i Eurodac har skjedd på lovlig vis all den tid registreringen skjer etter at UDI har fattet vedtak om innreisetillatelse og beskyttelse i henhold til utlendingsforskriften § 7-8, jf. artikkel 21, jf. artikkel 20 nr. 1. Departementet er noe i tvil om hvorvidt de aktuelle opplysningene som medlemsstatene pålegges å registrere i forbindelse med saker om overføringsflyktninger vil være uriktige, selv om utlendingen fratas sine tillatelser fordi vedkommende trekker saken sin før ankomst til Norge eller hopper av rett etter ankomst til Norge. Det følger imidlertid av artikkel 43 nr. 1 at den registrertes rett til sletting av personopplysninger skal utøves i samsvar med kapittel III i GDPR.

Ved behandlingen av personopplysninger må det blant annet ses hen til personvernprinsippene inntatt i GDPR artikkel 5. Det fremgår av artikkel 5 nr. 1 bokstav a at personopplysninger skal behandles på en lovlig måte (prinsippet om lovlighet), hvilket betyr at den behandlingsansvarlige må vise til et rettslig grunnlag for behandlingen. Behandling av personopplysninger om overføringsflyktninger i Eurodac er hjemlet i Eurodac-forordningen 2024 artikkel 20 nr. 1, jf. artikkel 21, som gjennomføres i norsk rett gjennom inkorporasjon i utlendingsloven § 101. Et vilkår for å behandle personopplysninger etter Eurodac-forordningen 2024 er at utlendingen er gitt en innreisetillatelse som overføringsflyktning, jf. artikkel 20 nr. 1. Når utlendingsmyndighetene aktivt trekker tilbake en slik tillatelse, er ikke vilkåret lenger oppfylt, og det rettslige grunnlaget for behandlingen faller dermed bort. Dette betyr at i de tilfeller hvor tilbakekallet skjer *før* flyktningen er registrert i Eurodac, skal det etter departementets syn ikke gjøres en etterfølgende registrering av den opprinnelige innvilgelsen i Eurodac. Situasjonen stiller seg imidlertid noe annerledes når tillatelsen kalles tilbake *etter* at utlendingsmyndighetene har registrert vedkommende i Eurodac.

Etter GPDR artikkel 5 nr. 1 bokstav e skal personopplysninger ikke lagres lenger enn det som er nødvendig for de formålene som personopplysningene behandles for (prinsippet om lagringsbegrensning). Prinsippet er nærmere konkretisert i GDPR artikkel 17 nr. 1 bokstav a, som angir at personopplysninger skal slettes dersom opplysningene «ikke lenger [er] nødvendige for formålet som de ble samlet inn eller behandlet for». Formålsbegrepet må leses i lys av formålsbegrensningsprinsippet i GDPR artikkel 5 nr. 1 bokstav b, som angir at personopplysninger skal samles inn for «spesifikke, uttrykkelig angitte og berettigede formål og ikke viderebehandles på en måte som er uforenlig med disse formålene». GDPR artikkel 17 nr. 1 bokstav a er med andre ord ikke til hinder for at videre oppbevaring av personopplysningene til et nytt formål enn det opprinnelige formålet, så lenge viderebehandlingen skjer til et forenlig formål, jf. forenlighetsvurderingen etter GDPR artikkel 6 nr. 4.

For å kunne fastslå om utlendingsmyndighetene plikter å slette en oppføring i Eurodac i tilfeller der en overføringsflyktning hopper av etter gitt innreisetillatelse, må en først se hen til formålet med Eurodac-forordningen 2024 artikkel 20 nr. 1, jf. artikkel 21, som er det rettslige grunnlaget for behandlingen av personopplysningene. Som nevnt i punkt 6.5.4.2 foran mener departementet at et sentralt formål med artikkel 20 er å hindre sekundærbevegelser av flyktninger som gis innreise etter en gjenbosettingsprosess. Dette formålet gjør seg ikke mindre gjeldende av at overføringsflyktningen hopper av *underveis* i reisen, med den følge at norske myndigheter trekker tilbake innreisetillatelsen eller omgjør vedtaket om beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag. Tvert imot mener departementet at det nettopp i slike tilfeller er viktig at oppføringen i Eurodac ikke slettes, da et avhopp gir en klar indikasjon på at

det foreligger en risiko for sekundærbevegelser. Slik departementet ser det, vil det være nødvendig å beholde personopplysningene i registeret for å oppfylle formålet med innhentingen av personopplysningene.

For det tilfellet at en overføringsflyktning velger å trekke saken sin *før* avreise fra opprinnelseslandet, blir situasjonen noe annerledes. Formålet om å hindre sekundærbevegelser er ikke like treffende for denne typesituasjonen ettersom utlendingen ikke befinner i Schengen-området sammenlignet med de tilfeller hvor utlendingen hopper av etter å ha brukt innreisetillatelsen for å komme inn i Schengen-området. Departementet mener at det i slike tilfeller vil være riktig å slette oppføringen i Eurodac.

Avslutningsvis presiserer departementet at Eurodac-forordningen 2024 er ny og at tolkningen her er forankret i et høyst sparsommelig rettskildebilde. Departementet antar at det over tid vil komme flere autoritative kilder som vil være egnet til å belyse tematikken. Problemstillingen som beskrives her vil trolig komme på spissen i kun et fåtall saker.

6.5.4.4 Om adgangen til å gjenbruke biometriske opplysninger

POD og *UDI* har bedt departementet avklare om det finnes nasjonal hjemmel for å kunne gjenbruke personopplysninger som er tatt opp under kommisjonsreiser i forbindelse med registrering i Eurodac. Departementet viser her til vurderingen i punkt 8.9 under.

6.6 Kobling av datasett (artikkel 3 nr. 6) og statistikk (artikkel 12 nr. 3)

6.6.1 Gjeldende rett

Eurodac-forordningen 2013 har ingen regler om kobling av datasett. Per i dag hentes det ikke ut statistikk på tvers av de ulike EU-systemene. Etter Eurodac-forordningen 2013 hentes det kun ut statistikk over hvor mange søknader som er registrert i Eurodac-systemet.

6.6.2 Forslaget i høringsnotatet

I høringsnotatet ble det vist til at departementets forslag om å gjennomføre relevante deler av Eurodac-forordningen 2024 i norsk rett, herunder artikkel 3 nr. 6, ville gjøre det lettere å innhente statistikk. Departementet viste til at opplysninger i Eurodac om samme person, registrert under ulike kategorier, nå skulle kobles sammen, jf. artikkel 3 nr. 6. Departementet mente at koblingen ville gjøre det mulig å hente ut statistikk både på antall asylsøknader og på antall asylsøkere som befinner seg i EU eller de statene som deltar i Dublin-samarbeidet. Det ble også vist til at EU hittil ikke har hatt oversikt over hvor mange søkere som befinner seg i medlemsstatene, da Eurodac kun teller søknader, og samme person kan ha inngitt flere søknader i ett eller flere land.

Departementet bemerket for øvrig at EUs IT-byrå, eu-LISA, i henhold til artikkel 12 nr. 3 plikter å utarbeide månedlig statistikk på tvers av de ulike EU-systemene for å bistå med formålet om bedre kontroll med irregulær innvandring, påvisning av sekundærbevegelser og identifisering av tredjelandsborgere og statsløse med ulovlig opphold med henblikk på å fastsette hensiktsmessige tiltak, samt formålet om å støtte kunnskapsbasert politikkutforming.

6.6.3 Høringsinstansenes syn

Ingen høringsinstanser hadde merknader til artikkel 3 nr. 6, men *Utlendingsdirektoratet (UDI)* peker på at månedlig statistikk over søknader utarbeidet av eu-LISA vil gi en bedre oversikt over hvor mange som befinner seg på territoriet.

6.6.4 Departementets vurdering

Med Eurodac-forordningen 2024 vil eu-LISA kunne ta ut statistikk over personer, ikke bare søknader. Bakgrunnen er at en person kan ha inngitt flere søknader i flere land. Ved også å ta ut statistikk over personer får man bedre oversikt over hvor mange som befinner seg på territoriet enn det man har i dag. Det er etter departementets syn positivt at EU antakelig vil få et bedre grunnlag til å følge sekundærbevegelser innad i Europa, noe som flere land, blant annet Norge, har etterspurt over lang tid. Det samme gjelder muligheten til å ta ut statistikk på tvers av systemene Eurodac, VIS og ETIAS, i tillegg til EUs inn- og utreisesystem, EES. Det vises her til de nye formålene i Eurodac-forordningen 2024 nevnt over i punkt 6.6.2.

6.7 Informasjonsdeling med tredjeland med henblikk på retur (artikkel 50)

6.7.1 Gjeldende rett

Eurodac-forordningen 2013 regulerer ikke informasjonsdeling med tredjeland i saker som gjelder retur.

6.7.2 Forslaget i høringsnotatet

Departementet viste i høringsnotatet til at forslaget om å gjennomføre relevante deler av Eurodac-forordningen 2024 i norsk rett, også omfattet artikkel 50. Når det gjelder innholdet i artikkel 50, uttalte departementet i høringsnotatet at bestemmelsen åpnet for å dele opplysninger i Eurodac med tredjeland i forbindelse med retur, der dette er nødvendig for utstedelse av reisedokumenter. Videre understreket departementet at informasjonsdelingen må gjøres innenfor rammen av reglene om datasikkerhet og at det er et uttrykkelig forbud mot å dele informasjon om at en person har søkt beskyttelse i Europa.

6.7.3 Høringsinstansenes syn

Røde Kors ønsker en grundigere utredning av personvernet ved å dele identitetsopplysninger med tredjeland, samt av risikoen for brudd på prinsippet om non-refoulement. *Politiets utlendingsenhet (PU)* viser til at artikkel 50 understøtter behovet for å overføre opplysninger til tredjeland for identitetsfastsettelse, verifisering og aksept, og for utstedelse av reisedokument for uttransportering. Samtidig antar PU at bestemmelsen i praksis vil spille en mindre rolle, da opplysningene det kan være aktuelt å dele med tredjeland som regel vil være fremskaffet av politiet og registrert i politiets systemer, eller de vil kunne innhentes eller gjenskapes på annen måte. Artikkel 50 vil likevel kunne ha selvstendig betydning der en annen medlemsstat har registrert identitetsopplysninger i Eurodac og disse avviker fra identitetsopplysningene norsk politi har avdekket i sitt arbeid med å avklare utlendingens identitet.

6.7.4 Departementets vurdering

Artikkel 50 regulerer overføring av personopplysninger, herunder biometriske opplysninger, registrert i Eurodac til tredjeland for returformål. Det vil som hovedregel være aktuelt å overføre slike opplysninger til tredjelandet utlendingen har oppgitt eller antas å være statsborger av eller ha oppholdstillatelse i. Formålet vil være å fastsette utlendingens identitet, slik at det kan utstedes nødvendig reisedokument for uttransport og slik at mottak av personen kan aksepteres av landet utlendingen returnerer til. Bestemmelsen gjør således et begrenset unntak fra hovedregelen i artikkel 49 om at personopplysninger ikke kan overføres til tredjeland. Overføring av opplysninger skal skje i henhold til GDPR, da særlig kapittel 5 om overføring av personopplysninger til tredjestater eller internasjonale organisasjoner. Dette innebærer blant annet at overføring kan skje dersom Europakommisjonen har truffet en beslutning om tilstrekkelig beskyttelsesnivå, eller dersom overføringen omfattes av nødvendige garantier. Overføring kan også skje blant annet der dette er nødvendig av hensyn til viktige allmenne interesser, jf. GDPR artikkel 49 nr. 1 bokstav d og nr. 4. Departementet påpeker at retur av personer uten lovlig opphold i Norge er et sentralt virkemiddel for å sikre en kontrollert og bærekraftig innvandring. Det følger av utlendingsloven § 1 første ledd at loven skal gi grunnlag for regulering av og kontroll med utlendingers opphold i riket, i samsvar med norsk innvandringspolitikk. Det er også gitt særlige regler om utreise og retur i utlendingsloven, jf. blant annet §§ 90 flg., da særlig § 90 e om uttransportering. Departementet mener således at gjennomføring av retur er anerkjent som en viktig allmenn interesse både i nasjonal rett så vel som i Eurodac-forordningen 2024 selv, og at vilkåret i GDPR artikkel 49 nr. 4 dermed er oppfylt.

Tredjelandsborgeren skal i alle tilfeller opplyses om at informasjon kan deles med tredjelands myndigheter, og det skal sikres at prinsippet om non-refoulement ivaretas.

Regler for overføring av personopplysninger til tredjeland med formål om å gjennomføre retur følger også av andre EU-rettsakter inntatt i norsk rett. Dette gjelder blant annet forordning (EU) 2017/2226 om inn- og utreisesystemet (EES) artikkel 41, som er gjennomført i grenseloven § 8 første ledd nr. 2. Det gjelder også forordning (EU) 2018/1860 om bruk av Schengen-informasjonssystem i forbindelse med retur av tredjestatsborgere med ulovlig opphold artikkel 15, gjennomført i norsk rett i SIS-loven § 1 nr. 3. Det er også nasjonale regler i politiregisterforskriften § 56-6 om utlevering av opplysninger fra politiets utlendingsregister til hjemlandets myndigheter for å få verifisert utlendingens identitet eller for å få utstedt nødvendig reisedokument i forkant av en uttransportering.

Personvernkonsekvensene av å dele personopplysninger for returformål med tredjeland er således allerede vurdert i andre, tilsvarende sammenhenger. Konsekvensene vil være tilsvarende ved deling av opplysninger registrert i Eurodac. Det vil for øvrig hovedsakelig være aktuelt å dele opplysninger registrert i Eurodac der opplysningene ikke allerede innehas av norsk politi, eller der opplysningene er registrert av en annen medlemsstat og opplysningene avviker fra opplysninger norske myndigheter besitter. Omfanget av ytterligere deling som følge av Eurodac-forordningen 2024 antas derfor å være begrenset og omfatter uansett samme type opplysninger som det allerede er rettslig grunnlag for å dele med tredjeland. Muligheten til å dele opplysninger fra Eurodac er likevel viktig for norske myndigheter der de aktuelle opplysningene i Eurodac ikke fremgår av andre registre norske myndigheter har tilgang til.

Departementet viser for øvrig til at det ikke vil opplyses overfor tredjeland at tredjelandsborgeren har søkt asyl i Norge eller et annet Schengenland. Videre vil overføring av opplysninger med henblikk på retur først skje når saken er endelig avgjort av norske utlendingsmyndigheter. Det vil således på tidspunktet for overføring være avklart at kontakt med det aktuelle tredjelandets myndigheter ikke vil bryte med prinsippet om non-refoulement.

6.8 Rettshåndhevende myndigheters tilgang til Eurodac (kapittel XI)

6.8.1 Gjeldende rett

Eurodac-forordningen 2013 gir rettshåndhevende myndigheter i medlemsstatene, samt Europol, adgang til å anmode om å sammenligne *innhentede* fingeravtrykksopplysninger med fingeravtrykk i sentralsystemet for det formål å forebygge, avdekke eller etterforske terrorisme og andre alvorlige straffbare handlinger (rettshåndhevelsesformål). Norske rettshåndhevende myndigheter har hatt tilgang til slike søk siden 1. juli 2022, jf. utlendingsloven § 101, jf. Prop. 239 LS (2020–2021). Det kan først søkes i Eurodac etter at søk i nasjonale fingeravtrykksregistre, visuminformasjonssystemet (VIS) og Prüm-systemet er gjennomført og ikke fører til identifisering av vedkommende. Videre skal sammenligningen være nødvendig for å forebygge, avdekke eller etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare handlinger. Sammenligningen må være nødvendig i et særskilt tilfelle, det vil si at systematiske sammenligninger ikke skal utføres. Det må være rimelig grunn til å anta at sammenligningen vil bidra i vesentlig grad til forebygging, avdekking og etterforskning av straffbare handlinger. En uavhengig kontrollmyndighet skal godkjenne at vilkårene for søk og sammenlikning for rettshåndhevende formål er tilstede.

6.8.2 Forslaget i høringsnotatet

I høringsnotatet uttalte departementet at i likhet med Eurodac-forordningen 2013, åpner Eurodac-forordningen 2024 i kapittel XI for at rettshåndhevende myndigheter på nærmere vilkår kan anmode om sammenligning av biometriske opplysninger lagret i Eurodac for å forebygge, avdekke og etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold. Omfanget av opplysninger som kan sammenliknes økes imidlertid ved at også ansiktsbilde og øvrige personopplysninger (alfanumeriske opplysninger) inkluderes.

I Norge er det politiet og Politiets sikkerhetstjeneste (PST) som i dag er utpekt som nasjonale myndigheter med kompetanse til å anmode om slike søk. I høringsnotatet ble det ikke foreslått endringer i dette. Videre ble det nevnt at den nasjonale myndigheten som skal vurdere om vilkårene for søk er oppfylt i det enkelte tilfellet, i forordningen omtales som kontrollmyndighet («verifying authority»), og er i Norge tenkt å være Kripos.

I tillegg anså departementet det som hensiktsmessig å vurdere å etablere en egen kontrollmyndighet i PST, som skal kunne vurdere og avgjøre anmodninger om registersøk der PST er anmodende myndighet. I forslaget til forskriftsbestemmelser ble det tatt utgangspunkt i at det etableres en slik kontrollmyndighet hos PST.

For øvrig ble det nevnt at gjeldende vilkår og prosedyrer for rettshåndhevende myndigheters tilgang til Eurodac i hovedsak er videreført og tilnærmet uendret i Eurodac-forordningen 2024. Før rettshåndhevende myndigheter gis tilgang til Eurodac er det som hovedregel krav om at det først må gjøres et søk i nasjonale databaser og i andre medlemslands fingeravtrykksdatabaser i henhold til Prüm-regelverket. Eurodac-forordningen 2024 innfører imidlertid et praktisk viktig unntak fra dette. Unntaket gjelder for tilfeller der rettshåndhevende myndigheter, med hjemmel i interoperabilitetsforordningen, allerede har foretatt et søk i identitetsregisteret, CIR, som har vist at den aktuelle personen er registrert i Eurodac. I slike tilfeller er det altså ikke nødvendig å foreta et

slikt forhåndssøk i nasjonale databaser mv. som nevnt over.

6.8.3 Høringsinstansenes syn

MiRA-senteret mener at utvidet søketilgang i utlendingsmyndighetenes datasystem ikke kan brukes som et forebyggende verktøy i arbeidet mot terrorhandlinger i Norge. Det viktige er et forebyggende fokus.

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) presiserer at tjenesten, på samme måte som politiet, har mulighet til å anmode om at det foretas søk i Eurodac for å forebygge, avdekke eller etterforske terrorhandlinger eller annen alvorlig kriminalitet. Tjenesten legger til at der departementet i høringsnotatet vurderer hvorvidt det er hensiktsmessig å etablere en egen kontrollmyndighet i PST, innebærer dette at PST også er behandlingsansvarlig for opplysninger som behandles i denne sammenheng. Alternativet er at PST benytter den løsningen som etableres på Kripos.

Røde Kors savner en grundigere utredning av konsekvensene av og tydeligere retningslinjer for den utvidede bruken innen intern sikkerhet og kriminalitetsbekjempelse. Utvidet tilgang til rettshåndhevende myndigheters mulighet til å gjøre søk, kan føre til at data brukes i større omfang enn det originale formålet tilsier.

I tillegg er *Røde Kors* bekymret for muligheten til å bruke barns biometriske opplysninger til rettshåndhevelsesformål etter artikkel 14 nr. 3. De mener dette *«reiser alvorlige spørsmål knyttet til forholdsmessighet og nødvendighet, særlig sett i lys av barns rett til beskyttelse og personvern»*.

6.8.4 Departementets vurdering

For rettshåndhevende myndigheter vil endringene som følger av Eurodac-forordningen 2024 innebære at det åpnes for å sammenligne biometriske opplysninger (ansiktsbildeopplysninger i tillegg til fingeravtrykk), samt alfanumeriske opplysninger, jf. forordningen artikkel 32. Ettersom flere opplysninger enn tidligere blir søkbare, vil dette øke nytten av Eurodac som verktøy i arbeidet mot terrorisme og annen alvorlig kriminalitet.

Departementet mener at tungtveiende samfunnsmessige behov tilsier at politiet gis gode virkemidler i arbeidet med å forebygge og etterforske terrorhandlinger og andre alvorlige straffbare forhold. Gjennomføring av forordningens bestemmelser om rettshåndhevende myndigheters tilgang til Eurodac vil legge til rette for dette. Muligheten for å sammenligne fingeravtrykk, ansiktsbilde og andre personopplysninger med opplysninger lagret i Eurodac, vil kunne gi betydelig hjelp i arbeidet med å avklare en persons identitet.

De fleste som er registrert i Eurodac har avgitt personopplysninger og biometriske opplysninger i forbindelse med en lovlig inngitt asylsøknad, og er personer som ikke antas å ha begått en terrorhandling eller annen alvorlig straffbar handling. At det gis tilgang til søk i databasen for rettshåndhevelsesformål, vil i så måte kunne oppleves som inngripende for registrerte personer. Et slikt tiltak må ikke være mer omfattende enn det som er nødvendig ut fra formålet.

Selv om politiet allerede har tilgang til et stort antall registrerte fingeravtrykk i nasjonale databaser og gjennom internasjonalt samarbeid, mener departementet det er nødvendig å åpne for at politiet også kan anmode om å sammenligne personopplysninger og biometriske opplysninger i Eurodacs sentralregister i henhold til regelen for dette. Eurodac inneholder personopplysninger og biometriske opplysninger fra asylsøkere samt utlendinger som påtreffes i forbindelse med ulovlig passering av ytre Schengen-grense. Dette er opplysninger som ikke nødvendigvis er registrert i andre registre som politiet har tilgang til. Selv om de aller fleste som er registrert i Eurodac har avgitt biometriske opplysninger og personopplysninger i forbindelse med en lovlig inngitt asylsøknad, finnes det eksempler på at asylinstituttet utnyttes av personer som har begått terrorhandlinger eller annen alvorlig kriminalitet i Europa. Tilgang til registeret er i så måte svært relevant og viktig for politiet.

Eurodac-forordningen 2024 viderefører i hovedsak reguleringen av rettshåndhevende myndigheters tilgang i Eurodac-forordningen 2013. Det inntas imidlertid en forenklet tilgang til opplysninger i registeret der søk i det felleseuropeiske identitetsregisteret CIR viser at vedkommende er registrert med opplysninger i Eurodac. Som etter 2013-forordningen er det videre krav om at søk og sammenligning av opplysninger er nødvendig for å forebygge, avdekke eller etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare handlinger. Søk og sammenligning må også være nødvendig i et særskilt tilfelle. Slike søk kan dermed ikke skje systematisk. Det må også være rimelig grunn til å anta at søk og sammenligning i vesentlig grad vil bidra til forebygging, avdekking og etterforskning av aktuelle straffbare handlinger.

Departementet vil peke på at det ikke er den rettshåndhevende myndigheten som selv skal vurdere om vilkårene for søk og sammenlikning er

tilstede. En anmodning om søk og sammenlikning må rettes til kontrollmyndigheten opprettet i henhold til Eurodac-forordningen 2024 artikkel 32, som deretter avgjør om vilkårene er tilstede. I særlige hastetilfeller kan imidlertid søk og sammenlikning skje før kontrollmyndigheten har avgjort om vilkårene er oppfylt. Det skal da skje en etterfølgende kontroll av om vilkårene for søk og sammenlikning var tilstede. Der en slik etterfølgende kontroll avdekker at vilkårene ikke var oppfylt, skal informasjonen hentet fra Eurodac slettes.

De personvernmessige sidene ved rettshåndhevende myndigheters tilgang til Eurodac ble grundig vurdert i forbindelse med at muligheten for dette etter Eurodac-forordningen 2013 ble innført i norsk rett, jf. Prop. 239 LS (2020–2021). Etter en fornyet vurdering mener departementet at disse vurderingene kan legges til grunn også nå, selv om omfanget av opplysninger det kan søkes i og sammenliknes med øker under Eurodac-forordningen 2024.

For en vurdering av opptak og registrering av barns biometriske opplysninger, se punkt 9.2 under. Hva gjelder en eventuell fastsettelse av PST som kontrollmyndighet, vises det til punkt 6.13.4 og 8.4.4.6.

6.9 Relokalisering (kapittel VII)

6.9.1 Gjeldende rett

Regelverket om relokalisering er nytt i Eurodac-forordningen 2024. Relokalisering er en form for solidaritetsbidrag mellom stater der en person som søker om eller er gitt internasjonal beskyttelse overføres fra en medlemsstat som har behov for bistand til en annen medlemsstat.

6.9.2 Forslaget i høringsnotatet

Høringsnotatet berører ikke i noen særlig grad reglene om relokalisering, da dette er regler som ikke var omfattet av notifiseringen. Norge er derfor ikke bundet av reglene i kapittel VII, artikkel 25.

6.9.3 Høringsinstansenes syn

Utlendingsdirektoratet (UDI) peker på at Norge er avhengig av informasjon om hvilket medlemsland som er blitt ansvarlig etter AMMR når en relokalisering er gjennomført. UDI legger til grunn at norske myndigheter vil ha tilgang til andre lands registreringer om relokalisering i Eurodac. *UDI* viser i den forbindelse til at første asylland i alle tilfeller må ha meldt inn personen i Eurodac, og at norske myndigheter dermed uansett vil kunne identifisere ansvarlig medlemsstat selv om oppdateringen om relokalisering ikke er synlig for Norge.

I tillegg viser *Politidirektoratet (POD)* til at det vil være av betydning for utviklingen av tekniske løsninger og systemstøtte for Eurodac-forordningen 2024 om det på sikt tas høyde for registrering av data knyttet til relokalisering i Eurodac. Departementet bes i det videre arbeidet om å gi føringer for om en slik funksjonalitet bør utvikles som en del av Eurodac-forordningen 2024.

6.9.4 Departementets vurdering

Som nevnt over, gjelder ikke kapittel VII (artikkel 25) om relokalisering for Norge.

AMMR åpner for at Norge kan delta i solidaritetsmekanismen på frivillig basis. Hvorvidt Norge på et senere tidspunkt på frivillig basis vil delta i en solidaritetsmekanisme er det ikke tatt stilling til, og det vurderes heller ikke nærmere i proposisjonen her.

Det vil likevel være av betydning for å fastsette hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandling av en søknad om internasjonal beskyttelse at slik informasjon fremgår av Eurodac-systemet. Departementet legger til grunn at dette er informasjon som vil være synlig for norske myndigheter. *UDI* viser også til at slik informasjon vil kunne tilfalle Norge på annet vis.

Hvorvidt det allerede nå skal tas høyde for tekniske løsninger for registrering av informasjon om relokalisering er et spørsmål som vil bli behandlet i forbindelse med budsjettarbeidet og i styringsdialogen mellom departementet og etatene.

6.10 Personer som er gitt midlertidig beskyttelse (kapittel VIII)

6.10.1 Gjeldende rett

Norge er ikke bundet av EUs direktiv 2001/55/EF om midlertidig beskyttelse for fordrevne, og dette direktivet faller ikke inn under Dublin-avtalen. Artikkel 11 regulerer at en medlemsstat skal ta tilbake en person som har fått midlertidig beskyttelse etter direktivet, dersom personen befinner seg i en annen medlemsstat (i forbindelse med at direktivet i 2022 ble tatt i bruk for fordrevne fra Ukraina, jf. rådsbeslutning (EU) 2022/382, kom imidlertid medlemsstatene til

enighet om ikke å praktisere denne regelen). Nasjonale regler om kollektiv beskyttelse i en massefluktsituasjon er regulert i utlendingsloven § 34.

6.10.2 Forslaget i høringsnotatet

Heller ikke dette temaet er berørt i noen særlig grad i høringsnotatet, da Norge ikke er bundet av EUs regelverk på dette feltet. Etter Eurodac-forordningen 2024 artikkel 26 nr. 1 skal det registreres og overføres opplysninger til Eurodac om denne personkategorien etter EUs direktiv om midlertidig beskyttelse av fordrevne. Etter artikkel 63 vil artikkel 26 først komme til anvendelse 12. juni 2029.

6.10.3 Høringsinstansenes syn

Utlendingsdirektoratet (UDI) viser til at Norge i en masseankomstsituasjon ikke vil få anledning til å sende tilbake personer til et medlemsland som allerede er gitt midlertidig beskyttelse etter direktivet. I slike tilfeller vil Norge måtte ta opp søknader om internasjonal beskyttelse etter utlendingsloven § 28. UDI håper medlemsland som er bundet av direktivet aksepterer at Norge anmoder om overtakelse, jf. AMMR artikkel 29. UDI er imidlertid usikre på om denne informasjonen er tilgjengelig for Norge. De ber departementet utrede konsekvensene av ikke å være bundet av EUs direktiv om midlertidig beskyttelse av fordrevne og Eurodac-forordningen 2024 kapittel VIII.

Politiets utlendingsenhet (PU) på sin side mener det er i Norges interesse å slutte seg til direktiv 2001/55/EF (midlertidig beskyttelse av fordrevne) og anbefaler departementet å utrede mulighetene opptaksgrunnlaget kan gi det enkelte medlemsland og hvilke konsekvenser det har for Norge å stå utenfor. PU er positive til at denne gruppen nå skal registreres i Eurodac. Det bør uansett utredes om registreringer etter dette opptaksgrunnlaget vil være synlig for Norge i Eurodac ved en eventuell fremtidig massefluktsituasjon. *Politidirektoratet (POD)* slutter seg til denne vurderingen.

6.10.4 Departementets vurdering

Ettersom inkludering av kategorien personer som er gitt midlertidig beskyttelse etter direktiv 2001/55/EF ikke var regulert i Eurodac-forordningen 2013 og Norge heller ikke er bundet av direktivet, har ikke departementet i denne sammenheng gjort en nærmere konsekvensanalyse av dette. Fra EUs side har det ikke vært tema at Norge ikke er bundet av direktiv 2001/55/EF, og reglene i Eurodac som knytter seg til direktivet var unntatt da Norge ble notifisert Eurodac-forordningen 2024.

Fra EUs side er det ikke meningen at den nye regelen skal få anvendelse på Ukraina-porteføljen, der direktivets regler om tilbaketakelse heller ikke blir gjort gjeldende. Som nevnt over, vil artikkel 26 først få anvendelse fra sommeren 2029.

6.11 Merking av data (artikkel 31 nr. 4)

6.11.1 Gjeldende rett

Det er ingen regler om merking av data i Eurodac-forordningen 2013 som tilsvarer artikkel 31 nr. 4 i forordningen 2024.

6.11.2 Forslaget i høringsnotatet

Merking av data ble ikke særskilt fremhevet i høringsnotatet.

Artikkel 31 nr. 4 første punktum lyder:

> «Med henblikk på formålene fastsatt i artikkel 1 nr. 1 bokstav a) og c) skal opprinnelsesmedlemsstaten som utstedte et oppholdsdokument til en tredjelandsborger eller statsløs med ulovlig opphold som det tidligere var registrert opplysninger om i Eurodac, alt etter hva som er relevant, i henhold til artikkel 22 nr. 2 eller artikkel 23 nr. 2, eller til en tredjelandsborger eller statsløs person som er satt i land etter en søk- og redningsoperasjon og som det tidligere var registrert opplysninger om i Eurodac i henhold til artikkel 24 nr. 2, merke de relevante opplysningene i samsvar med kravene til elektronisk kommunikasjon med Eurodac fastsatt av eu-LISA.»

6.11.3 Høringsinstansenes syn

Utlendingsdirektoratet (UDI) peker på en tolkningsutfordring knyttet til artikkel 31 nr. 4 i Eurodac-forordningen 2024, som gjelder krav om merking av data ved utstedelse av oppholdsdokumenter under visse vilkår til personer uten lovlig opphold. Bestemmelsen kommer til anvendelse når en tredjelandsborger eller statsløs person tidligere er registrert i Eurodac med ulovlig grensepassering eller med ulovlig opphold, og senere får utstedt et oppholdsdokument som definert i artikkel 2 nr. 1 bokstav u. AMMR har en likelydende definisjon i artikkel 2 nr. 13. Videre er utstedelse

av oppholdsdokument et ansvarsgrunnlag etter AMMR artikkel 29.

UDI viser til at en midlertidig oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 74 trolig omfattes av denne definisjonen, og dermed kan utløse plikt til merking i Eurodac-forordningen 2024 etter artikkel 31 nr. 4. Det pekes også på at utstedelse av oppholdsdokument utgjør et ansvarsgrunnlag etter AMMR, jf. artikkel 29, dersom personen senere søker beskyttelse. Dette kan ha betydning for hvilken medlemsstat som blir ansvarlig for behandlingen av en eventuell asylsøknad.

UDI redegjør for norsk praksis ved ulovlig opphold, hvor det normalt fattes returvedtak og registreres innreiseforbud i SIS. I tilfeller der retur ikke kan iverksettes, kan det gis midlertidig oppholdstillatelse eller suspensjon av utreiseplikten. Sistnevnte genererer melding til SIS, men gir ikke ytterligere rettigheter. Det er uklart om slike suspensjoner omfattes av Eurodac-forordningen 2024s krav om merking, men UDI påpeker at dette kan indikere en form for tålt opphold og dermed falle inn under legaldefinisjonen av «oppholdsdokument» i Eurodac-forordningen 2024 og AMMR. UDI har foreløpig vurdert at det er mindre sannsynlig at en slik suspensjon ville falle inn under legaldefinisjonen.

6.11.4 Departementets vurdering

Departementets vurdering er at både en midlertidig oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 74 og en suspensjon av utreiseplikten til en person uten lovlig opphold i Norge vil falle inn under legaldefinisjonen av «oppholdsdokument». For begge disse typetilfellene utløses dermed forpliktelsen etter Eurodac-forordningen 2024 artikkel 31. nr. 4, slik at disse sakene skal merkes. Merkingen vil være av betydning for ansvarsfastsettelsen etter AMMR, da slike opphold vil kunne medføre ansvar etter AMMR artikkel 29.

6.12 Bortfall av adgang til søk etter artikkel 17 i Eurodac-forordningen 2013

6.12.1 Gjeldende rett

Eurodac-forordningen 2013 artikkel 17 gir adgang til søk i Eurodac for kontroll av om en tredjelandsborger som oppholder seg på territoriet tidligere har søkt beskyttelse i et annet medlemsland (hurtigsøk). Bestemmelsen er praktisk viktig i forbindelse med politiets utlendingskontroll etter utlendingsloven § 21 og ved grensekontroll. Søk i henhold til Eurodac 2013 artikkel 17 bidrar til å avklare en utlendings innreise- og oppholdsgrunnlag i Norge og det øvrige Schengen-området.

6.12.2 Forslaget i høringsnotatet

Artikkel 17 slik den fremgår av Eurodac-forordningen 2013 videreføres ikke i Eurodac-forordningen 2024. Denne problemstillingen ble imidlertid ikke nærmere omtalt i høringsnotatet.

6.12.3 Høringsinstansenes syn

Politiets utlendingsenhet (PU) påpeker at det vil kunne ha negative konsekvenser at Eurodac-forordningen 2013 artikkel 17 ikke videreføres. Artikkel 23 i Eurodac-forordningen 2024 omhandler opptak og overføring av personopplysninger for tredjelandsborgere som oppholder seg ulovlig på territoriet. Det er imidlertid uklart om bestemmelsen fullt ut vil dekke nasjonale myndigheters behov for rask avklaring av oppholdsstatus ved alminnelig utlendingskontroll og grensekontroll. PU viser videre til at forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved yttergrensen (screeningforordningen) artikkel 14 gir adgang for screeningmyndighetene til søk i det felles identitetsregisteret CIR. Eurodac-forordningen 2024 artikkel 3 nr. 2 slår fast at blant annet fingeravtrykk, ansiktsbilde, fornavn, familienavn og nasjonalitet registrert i Eurodac skal overføres til CIR. Disse opplysningene vil således være tilgjengelige ved søk i CIR. Øvrige opplysninger, som saksopplysninger fra Eurodac og opplysninger om hvilket medlemsland som har registrert og overført opplysningene til Eurodac, lagres imidlertid ikke i CIR.

Politidirektoratet (POD) støtter PUs vurdering. Direktoratet mener det derfor bør gjøres en vurdering av om nasjonale hjemler knyttet til avklaring av identitet og oppholdsstatus er tilstrekkelige i lys av at muligheten for å gjøre søk etter gjeldende Eurodac-forordning 2024 artikkel 17 faller bort. Direktoratet viser til at søk etter screeningforordningen artikkel 14, jf. screeningforordningen artikkel 23, kan gi treff som kan gi grunnlag for nærmere undersøkelse og avklaring. Hvilke muligheter nasjonale myndigheter har for å søke i CIR bør derfor utredes videre i arbeidet med gjennomføringen av screeningforordningen i norsk rett.

6.12.4 Departementets vurdering

Departementet mener som POD og PU at bortfallet av muligheten for å gjennomføre hurtigsøk etter gjeldende Eurodac-forordning artikkel 17 er uheldig, og at dette kan ha negative konsekvenser for utlendingsmyndighetenes mulighet til raskt å avdekke identitetsopplysninger og opplysninger om oppholdsgrunnlag. Eurodac-forordningen 2024 artikkel 23 synes ikke å gi samme kontrollmulighet. I hvilken grad andre hjemmelsgrunnlag kan kompensere for bortfallet av artikkel 17 må derfor vurderes. Departementet vil komme tilbake til dette på egnet måte.

6.13 Melding om utpekte myndigheter og kontrollmyndigheter (artikkel 61)

6.13.1 Gjeldende rett

Eurodac-forordningen 2013 artikkel 43 pålegger medlemsstatene å informere EU-Kommisjonen om hvilke nasjonale myndigheter som har tilgang til Eurodac for rettshåndhevende formål (utpekte myndigheter), og hvilke myndigheter som fører kontroll med at tilgangsvilkårene er oppfylt (kontrollmyndigheter). I Norge er det politiet, herunder de enkelte politidistriktene, Økokrim og Politiets sikkerhetstjeneste (PST), som er utpekt som nasjonale myndigheter med kompetanse til å anmode om slike søk i Eurodac 2013. Kripos innehar rollen som kontrollmyndighet.

6.13.2 Forslaget i høringsnotatet

Eurodac-forordningen 2024 artikkel 61 viderefører det materielle innholdet i artikkel 43 i 2013-forordningen.

I høringsnotatet drøftet ikke departementet nærmere hvilke myndigheter som skal ha tilgang til Eurodac for rettshåndhevende formål som utpekte myndigheter etter Eurodac-forordningen 2024. Gitt at formålet med tilgangen videreføres fra 2013-forordningen, ble det implisitt lagt til grunn at myndighetene som i dag utgjør de utpekte myndighetene, også vil ha denne rollen videre.

2013-forordningens bestemmelser om kontrollmyndigheter, jf. Eurodac-forordningen 2024 artikkel 6, er heller ikke regulert nærmere i lov eller forskrift i dag. Departementet foreslo imidlertid i høringsnotatet å regulere kontrollmyndighetene nærmere i utlendingsforskriften ny § 18-6. Kripos og PST ble foreslått utpekt som kontrollmyndigheter.

6.13.3 Høringsinstansenes syn

Kripos har vist til at organet selv i forbindelse med Kripos' egen kriminalitetsbekjempende virksomhet, på lik linje med politidistriktene, vil ha behov for å være utpekt myndighet etter Eurodac-forordningen 2024 artikkel 61, jf. artikkel 5 nr. 3. *Politidirektoratet (POD)* er enig i denne vurderingen. *Politiets utlendingsenhet (PU)* viser til at enheten har oppgaver som er relatert til kriminalitetsbekjempende formål og ønsker også å bli inntatt som utpekt myndighet. *POD* er enig i at PU kan ha et slikt behov, men mener dette bør utredes nærmere.

6.13.4 Departementets vurdering

Departementet viser til at det ved gjennomføringen av Eurodac-forordningen 2013 ikke ble ansett nødvendig å regulere nærmere hvilke rettshåndhevende myndigheter som på norsk side ville utgjøre de utpekte myndighetene i henhold til artikkel 43, jf. artikkel 5 nr. 3, jf. Prop. 239 LS (2020–2021). Artikkel 43 i forordningen 2013 videreføres materielt uendret i Eurodac-forordningen 2024. Det er heller ingen andre forhold som gjør det naturlig nå å regulere utpekte rettshåndhevende myndigheter i lov eller forskrift. Departementet vil i stedet, i samarbeid med POD, avgjøre hvilke nasjonale myndigheter som skal anses som utpekte myndigheter, jf. Eurodac-forordningen 2024 artikkel 5 nr. 3.

At Kripos også fremover vil være kontrollmyndighet, er ikke til hinder for at Kripos også samtidig kan anses som utpekt myndighet. Eurodac-forordningen 2024 åpner for at én og samme myndighet kan være både utpekt og kontrollerende myndighet, jf. artikkel 6. Dette forutsetter imidlertid at slik tilgang ikke er avskåret etter nasjonal rett, og at kontrollmyndigheten skal opptre uavhengig når den utfører sine oppgaver. Kontrollmyndigheten skal videre være atskilt fra de operative enheter, og den skal ikke motta instrukser med hensyn til utfallet av kontrollen.

Som det fremgår ovenfor i punkt 6.8, kan det være aktuelt at også PST gis rollen som kontrollmyndighet. Det er imidlertid ikke klart om det vil være etablert en slik funksjonalitet hos PST på tidspunktet for når Eurodac-forordningen 2024 kommer til anvendelse, eller om dette først vil kunne være på plass på et senere tidspunkt. Inntil videre vil Kripos inneha rollen som kontrolle-

rende myndighet i situasjoner der PST ønsker å gjøre søk og sammenlikning som utpekt myndighet, se også punkt 8.4.4.6. Avslutningsvis bemerker departementet at høringsnotatets forslag om å regulere *kontrollmyndighetene* i utlendingsforskriften ny § 18-6, vil bli vurdert nærmere i det etterfølgende forskriftsarbeidet.

6.14 Klargjøring av forholdet mellom utlendingsloven § 100 og § 101

6.14.1 Gjeldende rett

Utlendingsloven § 100 gir regler om opptak av biometriske opplysninger i form av ansiktsfoto og fingeravtrykk generelt. Utlendingsloven § 101 gjennomfører Eurodac-forordningen 2013 i norsk rett innenfor rammen av det Norge har sluttet seg til gjennom tilknytningsavtalen til Dublin-samarbeidet.

6.14.2 Forslaget i høringsnotatet

Forholdet mellom utlendingsloven §§ 100 og 101 ble ikke nærmere omtalt i høringsnotatet, men er noe som har kommet opp i forbindelse med høringen.

6.14.3 Høringsinstansenes syn

Politidirektoratet (POD) har bedt departementet om å redegjøre for forholdet mellom utlendingsloven § 100 og § 101, med tilhørende forskriftsbestemmelser. Etter PODs syn er det viktig å tydeliggjøre ansvarsforholdene mellom de ulike etatene, herunder i hvilken egenskap politiet opptrer ved utførelsen av ulike oppgaver etter utlendingsregelverket.

6.14.4 Departementets vurdering

Innledningsvis vil departementet bemerke at PODs innspill om forholdet mellom utlendingsloven § 100 og § 101 til dels knytter seg til organisering av behandlingsansvaret etter utlendingsforskriften § 18-5. Departementet har valgt å skille ut spørsmål knyttet til behandlingsansvar i et eget punkt, se punkt 8.4.4.

Av særlig interesse for forholdet mellom § 100 og § 101, er regelen inntatt i § 100 fjerde ledd. Bestemmelsen lyder:

> «For behandling av fingeravtrykk i henhold til Dublin-samarbeidet, jf. § 32 fjerde ledd, gjelder reglene i § 101.»

En naturlig språklig forståelse av ordlyden tilsier at det er reglene i utlendingsloven § 101 som gjelder ved behandling av fingeravtrykk i Eurodac. Det er likevel uklart om reglene i § 100, med tilhørende forskriftsbestemmelser, er unntatt fra anvendelse *i sin helhet*, eller om reglene kan komme supplerende til anvendelse for det tilfellet at utlendingsloven § 101, med tilhørende forskriftsbestemmelser, er taus eller gir begrenset veiledning.

Den nærmere fastleggelsen av rekkevidden av utlendingsloven § 100 fjerde ledd vil måtte bero på en tolkning av regelen, der særlig formålet og lovgivers intensjon er av sentral betydning. Det er i denne sammenheng relevant å se hen til Ot.prp. nr. 96 (2000–2001), der regelen har sitt opphav. I Ot.prp. nr. 96 (2000–2001) punkt. 2.2.1.3 uttalte Kommunal- og regionaldepartementet at adgangen til å ta fingeravtrykk etter gjeldende rett var videre enn det som ville gjelde for saker etter Eurodac-forordningen 2000, se side 16. Av blant annet denne grunn valgte departementet å samle reglene for å ta og oversende fingeravtrykk som ledd i Dublin-samarbeidet, i en egen bestemmelse i utlendingsloven. Dette ble gjort i ny § 37 e (gjeldende utlendingslov § 101), jf. Ot.prp. nr. 96 (2000–2001) punkt. 2.2.1.5 side 18. Samtidig ble det tilføyd et nytt siste punktum i § 37 fjerde ledd (gjeldende utlendingslov § 100 fjerde ledd), som hadde til formål å sile ut enhver sak om fingeravtrykk i henhold til Dublin-samarbeidet, over på Eurodac-bestemmelsen i § 37 e, som inneholdt egne regler for opptak av fingeravtrykk i tilknytning til Dublin-samarbeidet.

I forbindelse med overgangen fra tidligere utlendingslov av 1988 til ny utlendingslov av 2008, uttalte Arbeids- og inkluderingsdepartementet i Ot.prp. nr. 75 (2006–2007) at § 37 fjerde ledd skulle videreføres i det som i dag er utlendingsloven § 100 fjerde ledd, mens § 37 e skulle videreføres i gjeldende § 101, se spesialmotivene til de respektive bestemmelsene.

Med bakgrunn i gjennomgangen ovenfor, mener departementet at lovgivers intensjon med regelen i utlendingsloven § 100 fjerde ledd, har vært å tydeliggjøre at *opptaksgrunnlagene* for fingeravtrykk etter Eurodac-forordningen 2000 var snevrere enn grunnlagene inntatt i § 37 fjerde ledd i tidligere utlendingslov av 1988. Departementet kan ikke se at lovgiver har intendert å gi bestemmelsen et videre anvendelsesområde i dag enn det som var tilfellet da regelen ble vedtatt tilbake på tidlig 2000-tall. Dette innebærer at gjeldende § 100 fjerde ledd ikke kan tolkes dithen at § 100 *i sin helhet* er unntatt fra anvendelse i tilfel-

ler der opptak av fingeravtrykk faller inn under Dublin-samarbeidet.

Departementet bemerker i denne sammenheng at § 100 i gjeldende utlendingslov er videre enn den tilsvarende bestemmelsen i § 37 i tidligere utlendingslov av 1988. For eksempel gir § 100 sjette ledd i gjeldende utlendingslov politiet hjemmel til å ta opp fingeravtrykk med bruk av tvang; en tilsvarende adgang er ikke å gjenfinne i tidligere utlendingslov § 37. Dersom henvisningen i § 100 fjerde ledd skulle tolkes dithen at § 100 *i sin helhet* bortfaller i saker etter Dublin-samarbeidet, jf. § 101, vil det innebære at politiet ikke lenger har adgang til å benytte tvang i tilfeller der en person nekter å avgi fingeravtrykk som skal registreres i Eurodac, da § 101 ikke inneholder en tilsvarende tvangshjemmel som den i § 100 sjette ledd. Et slikt tolkningsresultat rimer dårlig med gjeldende rettsoppfatning.

En annen kompliserende faktor for forholdet mellom utlendingsloven § 100 og § 101, er at gjeldende utlendingslov og -forskrift ikke sier noe om hvilke nasjonale myndigheter som har kompetanse til å oppta fingeravtrykk og ansiktsbilde etter Eurodac-forordningen 2024. Utlendingsforskriften § 18-5 til § 18-11, som gir nærmere regler om behandlingen av fingeravtrykk i Eurodac, jf. utlendingsloven § 101, inneholder ikke en tilsvarende kompetanseregel som den i utlendingsforskriften § 18-1 tredje ledd. Det fremgår derfor ikke direkte av utlendingsloven eller -forskriften at politiet skal ha myndighet til å beslutte opptak av ansiktsbilde og fingeravtrykk etter gjeldende Eurodac-forordning og ny forordning 2024.

Departementet ser at forholdet mellom § 100 og § 101, med tilhørende forskriftsbestemmelser, er komplisert og at det er behov for en opprydning. Som ledd i denne opprydningen foreslås det å tydeliggjøre politiets adgang til å beslutte bruk av tvang i tilfeller der utlendingen ikke samtykker til å avgi fingeravtrykk eller ansiktsbilde. Opptak av biometri gjennom tvang utgjør et relativt stort inngrep i enkeltindividets integritet. Behovet for en klar og tydelig hjemmel er derfor stort. Av denne grunn foreslår departementet å lovfeste i utlendingsloven § 101 nytt tredje ledd at tvangsbestemmelsen i § 100 sjette ledd gjelder tilsvarende for saker etter Eurodac-forordningen 2024. Etter departementets syn er det hensiktsmessig å benytte samme ordlyd som i § 100 b annet ledd.

Departementet bemerker at forslaget ikke har vært på høring, men at det her er tale om en lovteknisk justering som skal tydeliggjøre at politiet har en lovbestemt adgang til å oppta fingeravtrykk og ansiktsbilde med bruk av tvang i saker etter Eurodac-forordningen 2024. På denne bakgrunn mener departementet at høring er åpenbart unødvendig.

Videre vil departementet vurdere om det er hensiktsmessig å forskriftsfeste hvilke(n) myndighet(er) som kan beslutte opptak av fingeravtrykk og ansiktsbilde etter Eurodac-forordningen 2024.

For øvrig vil departementet påpeke at tolkningen ovenfor viser at unntaket i § 100 fjerde ledd må tolkes dithen at reglene i utlendingsloven § 100, med tilhørende forskriftsbestemmelser, også vil gjelde ved behandling av fingeravtrykk i Eurodac. Ved eventuell motstrid mellom Eurodac-forordningen 2024 og de generelle reglene i utlendingsloven § 100 med tilhørende forskriftsbestemmelser, vil reglene som fremgår av Eurodac-forordningen 2024, jf. utlendingsloven § 101 med tilhørende forskriftsbestemmelser, gå foran de øvrige og generelle reglene i utlendingsloven og -forskriften, jf. § 100 fjerde ledd, jf. også utlendingsforskriften § 18-1 niende ledd. Dette innebærer at i tilfeller der Eurodac-forordningen 2024 ikke gir tilstrekkelig veiledning om et spørsmål, for eksempel om nasjonale ansvarsforhold, vil de generelle reglene i utlendingsloven og -forskriften komme *supplerende* til anvendelse.

6.15 Øvrige endringer i utlendingsloven

6.15.1 Gjeldende rett

Forordning (EU) 2018/1240 om etablering av et europeisk system for reiseinformasjon og fremreisetillatelse (ETIAS) (ETIAS-forordningen) og forordning (EU) 2019/818 om opprettelse av en ramme for interoperabilitet mellom EU-informasjonssystemer for politisamarbeid og rettslig samarbeid, asyl og migrasjon (interoperabilitetsforordningen) er begge gjort til norsk lov ved inkorporasjon. ETIAS-forordningen er gjort til norsk lov ved inkorporasjon i utlendingsloven § 9 a og interoperabilitetsforordningen i grenseloven § 8 første ledd nr. 5. Se også fortalepunkt 76 om begrensninger i hvilke deler av rettsakten som gjelder for Norge.

Utlendingsloven § 98 omhandler blant annet oversending og utveksling av opplysninger som ledd i Norges deltakelse i Schengen-samarbeidet og Dublin-samarbeidet, se annet ledd første punktum. Etter nærmere angitte regler, kan utlendingsmyndighetene uten hinder av taushetsplikt oversende opplysninger om enkeltpersoner til myndighetene i land som deltar i samarbeidet. Bestemmelsen henviser blant annet til gjeldende Eurodac-forordning 2013 artikkel 1 nr. 2.

6.15.2 Forslaget i høringsnotatet

Eurodac-forordningen 2024 gjør en rekke konsekvensendringer i ETIAS-forordningen og interoperabilitetsforordningen, jf. Eurodac-forordningen 2024 artikkel 53 og 54. Endringene skal blant annet sikre bedre samspill mellom aktuelle digitale løsninger. For å kunne gjennomføre de aktuelle konsekvensendringene, foreslo departementet å tilføye henvisninger til Eurodac-forordningen 2024 i utlendingsloven § 9 a og grenseloven § 8 første ledd nr. 5.

I høringsnotatet ble det for øvrig foreslått å gjøre endringer i utlendingsloven § 98 annet ledd. Endringsforslaget var i liten grad omtalt av departementet, da det var tale om en rent språklig justering uten materiell betydning.

6.15.3 Høringsinstansenes syn

Ingen høringsinstanser har uttalt seg direkte om forslaget til å endre inkorporasjonsbestemmelsene. Departementet har heller ikke mottatt innspill til forslaget om å foreta en språklig justering av utlendingsloven § 98.

6.15.4 Departementets vurdering

Departementet opprettholder forslaget om å legge inn det formelle navnet på Schengen-samarbeidet og Dublin-samarbeidet i lovteksten, samt oppdatere henvisningen til Eurodac-forordningen 2024.

Videre bemerker departementet at Eurodac-forordningen 2024 artikkel 53 og 54 endrer ETIAS-forordningen og interoperabilitetsforordningen som er inkorporert i norsk rett i hhv. utlendingsloven § 9 a og grenseloven § 8 første ledd nr. 5. For å gjennomføre endringene Eurodac-forordningen 2024 gjør i disse forordningene, er det nødvendig å tilføye en henvisning til Eurodac-forordningen 2024 i inkorporasjonsbestemmelsene, dvs. utlendingsloven § 9 a og grenseloven § 8 første ledd nr. 5. Av lovtekniske årsaker behandles imidlertid dette forslaget i proposisjonen *Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)*.

7 Gjennomføring av forordningene (EU) 2024/1351 (AMMR) og (EU) 2024/1359 (kriseforordningen) i norsk rett

7.1 Valg av gjennomføringsmetode

7.1.1 Gjeldende rett

Dublin III-forordningen er inkorporert i utlendingsloven § 32 fjerde ledd, og gjelder som norsk rett. I henhold til utlendingsloven § 32 første ledd bokstav b, kan en søknad om beskyttelse nektes realitetsbehandlet dersom søkere kan kreves mottatt av et annet land som deltar i Dublin-samarbeidet.

Gjennom utlendingsloven § 139 er det gitt en generell hjemmel til å gi nærmere regler i forskrift om gjennomføring av utlendingsloven.

7.1.2 Forslaget i høringsnotatet

Norge står i utgangspunktet fritt til å vurdere hvordan nye rettsakter som gjelder Dublin-samarbeidet, skal gjennomføres i norsk rett. Departementet foreslo i høringsnotatet å inkorporere de delene av AMMR og kriseforordningen som faller innenfor virkeområdet til Dublin-avtalen i norsk lov gjennom en henvisningsbestemmelse i utlendingsloven § 32 fjerde ledd, med den virkning at de aktuelle delene gjøres til norsk rett uten justeringer. Videre foreslo departementet å justere utlendingsloven § 32 første ledd bokstav b slik at den henviser til AMMR.

Det ble også foreslått å forskriftsfeste at ved anvendelsen av utlendingsloven § 32 første ledd bokstav b og fjerde ledd, skal definisjonene i AMMR artikkel 2, som Norge ikke er blitt notifisert og som således ikke er bindende for Norge gjennom Dublin-avtalen, legges til grunn så langt de gjelder anvendelsen av AMMR del III, V og VII og kriseforordningen artikkel 12 og 13.

7.1.3 Høringsinstansenes syn

Politiets utlendingsenhet (PU), Politidirektoratet (POD), Utlendingsdirektoratet (UDI) og *Utlendingsnemnda (UNE)* har uttrykt støtte til departementets forslag om å gjennomføre de aktuelle delene av rettsaktene gjennom inkorporasjon.

7.1.4 Departementets vurdering

Departementet mener det er hensiktsmessig at de aktuelle delene av AMMR og kriseforordningen gjennomføres ved inkorporering ved å legge inn henvisning i utlendingsloven § 32 fjerde ledd, på samme måte som Dublin III-forordningen er inkorporert i dag.

Hensikten med forordninger er å bidra til harmonisering av regelverk og praksis i statene som er bundet av regelverket, og AMMR og kriseforordningen skal sikre like rettsregler i medlemsstater som deltar i Dublin-samarbeidet. Reglene skal, så langt det ikke eksplisitt er gitt valgfrihet, ensartet følges slik de er vedtatt. Gjennom inkorporering gjøres ordlyden i de aktuelle delene av forordningene til norsk rett som sådan, noe som også kan bidra til å redusere muligheten for at det kan oppstå tvil om hvorvidt regelverket gjennomføres og praktiseres på en korrekt måte. Rettsaktenes ordlyd vil uansett være bestemmende for hva som gjelder. Departementet mener derfor at de aktuelle delene av AMMR og kriseforordningen som faller innenfor virkeområdet til Dublin-avtalen, bør gjennomføres i norsk rett gjennom inkorporasjon.

Slik inkorporering innebærer at innholdet i de aktuelle delene av forordningen blir gjeldende rett i Norge. I EU er alle de offisielle språkversjonene like autentiske og relevante i rettsanvendelsen; ingen språkversjon har forrang. I tillegg vil EU-domstolen kunne avsi dommer om forståelsen av samme regelverk. Norge er i utgangspunktet ikke bundet av uttalelser fra EU-domstolen, men det vil være relevant å legge vekt på slike uttalelser dersom de berører regelverk som er gjort til intern, norsk rett, jfr. også Dublin-avtalen artikkel 7.

Departementet bemerker at det er Dublin-avtalen som setter rammene for hvilke deler av AMMR og kriseforordningen som gjelder for Norge. Endringene i utlendingsloven § 32 fjerde ledd må derfor forstås slik at de aktuelle delene i AMMR og kriseforordningen gjelder som norsk lov i den utstrekning de inneholder bestemmelser som er bindende for Norge etter Dublin-avtalen

og på bakgrunn av notifiseringen fra EU. Det innebærer blant annet at Norge ikke blir bundet av henvisninger til definisjoner og bestemmelser i regelverk som faller utenfor Dublin-samarbeidet eller som Norge ikke er bundet av i henhold til andre avtaler med EU, herunder:

- traktaten om Den europeiske union (TEU)
- traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV)
- Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter
- rådsdirektiv 2001/55/EF (direktivet om midlertidig beskyttelse)
- rådsdirektiv 2003/109/EF av 25. november 2003 om status for tredjelandsborgere med langvarig oppholdstillatelse
- europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 862/2007 av 11. juli 2007 om EF-statistikk over migrasjon og internasjonal beskyttelse og om opphevelse av rådsforordning (EEC) nr. 311/76 om utarbeidelse av statistikk vedrørende utenlandske arbeidstakere
- europaparlaments- og rådsdirektiv (EF) 2009/52 av 18. juni 2009 om minimumsstandarder om sanksjoner og tiltak mot arbeidsgivere som ansetter tredjelandsborgere med ulovlig opphold
- europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2011/36 av 5. april 2011 om forebygging og bekjempelse av menneskehandel og beskyttelse av ofre, og om erstatning av rammeavgjørelse 2002/629/JHA
- rådsbeslutning 2013/488/EU av 23. september 2013 om sikkerhetsregler for beskyttelse av EU-gradert informasjon
- europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1725 av 23. oktober 2018 om beskyttelse av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger i Unionens institusjoner, organer, kontorer og byråer og om fri utveksling av slike opplysninger og om opphevelse av forordning (EF) nr. 45/2001 og avgjørelse nr. 1247/2002/EF
- rådets gjennomføringsbeslutning (EU) 2018/1366 av 11. desember 2018 om EUs integrerte ordning for politisk kriserespons (IPCR)
- kommisjonsrekommandasjon (EU) 2020/1366 av 23. september 2020 om en EU-mekanisme for beredskap og håndtering av kriser knyttet til migrasjon
- europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/1147 av 7. juli 2021 om etablering av Fondet for asyl, migrasjon og integrering (AMIF)
- europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2024/1346 (mottaksdirektivet)
- europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1347 (kvalifikasjonsforordningen)
- europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1348 (asylprosedyreforordningen, APR)
- europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1350 (gjenbosettingsforordningen)
- europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2024/1712 av 13. juni 2024 som endrer direktiv 2011/36/EU om forebygging og bekjempelse av menneskehandel og beskyttelse av ofre

Ved tolkningen av bestemmelser som inneholder henvisninger til rettsakter Norge ikke er bundet av, vil et naturlig utgangspunkt være at rettsanvenderen benytter norsk regelverk i den utstrekning det finnes og passer. Videre vil også den aktuelle rettsakten eller definisjonen som det henvises til være relevant å se hen til ved tolkningen, selv om Norge ikke er forpliktet til å ha tilsvarende bestemmelser i nasjonal rett. Norge tar for eksempel ikke del i asylprosedyreforordningen, og er ikke forpliktet til å innføre likelydende bestemmelser i norsk rett. Asylprosedyreforordningen er likevel egnet til å belyse for eksempel hva som anses som en søknad om internasjonal beskyttelse i EU, og kan således for eksempel bidra til å belyse eventuelle avgrensninger av virkeområdet for AMMR. Hvilken betydning som bør tillegges en henvisning til en rettsakt Norge ikke er bundet av, må etter departementets syn vurderes konkret ut fra sammenhengen og basert på en tolkning av den enkelte bestemmelse.

Kongen er gitt kompetanse til å gi nærmere regler i forskrift om gjennomføringen av utlendingsloven, jf. utlendingsloven § 139. Som nevnt under punkt 6.1.4 gir ikke bestemmelsen hjemmel til å fravike loven, jf. Ot.prp. nr. 75 (2006–2007) side 452, men kan brukes til utfylling eller presisering av loven. Departementet mener at forskriftshjemmelen kan benyttes til å gi regler i forskrift om den nærmere gjennomføringen av AMMR og kriseforordningen, herunder i utgangspunktet rettsakter vedtatt av EU om den felles gjennomføringen av forordningene i medlemsstatene.

For å sikre god forankring av hjemmelen til å kunne gi forskrift foreslår departementet likevel å fastsette en hjemmel i utlendingsloven § 32 fjerde ledd til å kunne gi regler i forskrift om definisjoner og gjennomføringen av bestemmelsen.

AMMR artikkel 2 inneholder en rekke definisjoner som skal ligge til grunn for tolkningen av forordningen, herunder knyttet til familiebegrepet, unndragelsesfare og andre begreper i rettsakten. Bestemmelsen faller imidlertid utenfor

Dublin-avtalen, og er således ikke bindende for Norge. Departementet mener likevel at det vil være naturlig å legge definisjonene i artikkel 2 til grunn ved anvendelsen av de relevante delene og bestemmelsene i forordningene omtalt i utlendingsloven § 32 fjerde ledd. Det vil blant annet bidra til en harmonisert praktisering av regelverket mellom statene i Dublin-samarbeidet, og til forutsigbarhet for berørte myndigheter og enkeltpersoner. Departementet har vurdert om AMMR artikkel 2 bør inkorporeres i loven selv om Norge ikke er bundet av bestemmelsen. Imidlertid inneholder artikkelen definisjoner knyttet til tema som faller utenfor de delene av AMMR som Norge er bundet av. Videre kan det, etter at regelverket kommer til anvendelse og myndighetene har fått mer erfaring med praktiseringen av det nye regelverket, oppstå behov for raskt å kunne gjøre enkelte presiseringer med hensyn til definisjonene i forbindelse med praktiseringen av regelverket i Norge, blant annet fordi Norge ikke tar del i en del av regelverket som definisjonene viser til. Departementet foreslår derfor å innta en hjemmel i utlendingsloven § 32 fjerde ledd som åpner for at Kongen i forskrift kan gi regler om hvilke definisjoner som skal legges til grunn ved anvendelsen av AMMR del III, V og VII. Det vil gi mulighet til å kunne ivareta både hensynet til harmonisert praktisering og forutsigbarhet, samtidig som det vil være mulig å gjøre nødvendige tilpasninger raskt dersom det er behov for det.

Forskriftshjemmelen i utlendingsloven § 139 vil antakelig kunne dekke en gjennomføringsrettsakt knyttet til AMMR fra EU som inneholder nærmere bestemmelser om gjennomføringen av forordningen. Imidlertid mener departementet at det er mer tvil om utlendingsloven § 139 gir tilstrekkelig adgang til å gjennomføre eventuelle fremtidige gjennomføringsbeslutninger i medhold av kriseforordningen artikkel 2 til 6 i forskrift. Ved en eventuell ekstraordinær situasjon der en slik gjennomføringsbeslutning vedtas, vil det antakelig være behov for rask gjennomføring i norsk rett. Departementet mener derfor det er behov for å etablere en hjemmel for å kunne gjennomføre en slik beslutning i forskrift. Departementet utelukker heller ikke at det kan oppstå behov for andre utfyllende og presiserende regler i forskrift knyttet til gjennomføringen av utlendingsloven § 32 fjerde ledd. Departementet foreslår derfor at det i utlendingsloven § 32 fjerde ledd annet punktum inntas en hjemmel for å kunne gi forskrift om gjennomføringen av bestemmelsen.

7.2 Personkrets

7.2.1 Gjeldende rett

Dublin III-forordningen gjelder tredjelandsborgere og statsløse som søker om internasjonal beskyttelse, inkludert personer som har søkt om beskyttelse i én medlemsstat, men som blir påtruffet eller oppholder seg i en annen medlemsstat uten å ha søkt beskyttelse der.

For EUs medlemsstater som er bundet av europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2011/95 (statusdirektivet), er søknad om internasjonal beskyttelse nærmere definert i nevnte direktiv artikkel 2 bokstav h, jf. også Dublin III-forordningen artikkel 2 bokstav b. For medlemsstatene i Dublin-samarbeidet som ikke er bundet av statusdirektivet, må det ses hen til reguleringen i nasjonal rett når det gjelder hva som er å anse som en søknad om internasjonal beskyttelse. I en norsk kontekst anses søknad om beskyttelse i henhold til utlendingsloven § 28 som søknad om internasjonal beskyttelse i Dublin III-forordningens forstand.

7.2.2 Forslaget i høringsnotatet

Departementet foreslo å inkorporere de relevante delene av AMMR, herunder AMMR artikkel 36, i utlendingsloven § 32 fjerde ledd.

Hva gjelder definisjonene i AMMR artikkel 2, faller bestemmelsen utenfor det som nevnes som videreutvikling av Dublin-avtalen i AMMR fortalepunkt 92 og Norge er heller ikke notifisert bestemmelsen. AMMR artikkel 2 er derfor ikke bindende for Norge, men departementet foreslo likevel å forskriftsfeste at definisjonene i AMMR artikkel 2 skal komme til anvendelse i saker som behandles etter utlendingsloven § 32 fjerde ledd, jf. første ledd bokstav b.

7.2.3 Høringsinstansenes syn

Det er ikke kommet særskilte høringssvar knyttet til personkretsen i forbindelse med høringen knyttet til gjennomføringen av AMMR. Departementet har imidlertid merket seg høringsinnspill fra *Utlendingsdirektoratet (UDI)* og *Politidirektoratet (POD)* om gjenbosetting i forbindelse med høringen knyttet til gjennomføringen av Eurodac-forordningen 2024.

7.2.4 Departementets vurdering

I likhet med Dublin III-forordningen, gjelder AMMR for tredjelandsborgere og statsløse som søker om internasjonal beskyttelse i en medlemsstat innenfor Dublin-samarbeidet, inkludert personer som har søkt om beskyttelse i én medlemsstat, men som oppholder seg i en annen medlemsstat uten å ha søkt beskyttelse der. Nytt er at AMMR også regulerer ansvar der en person er gitt innreise i en medlemsstat i tråd med EUs nye europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1350 av 14. mai 2024 om innføring av et EU-rammeverk for gjenbosetting og innreise av humanitære årsaker og endring av forordning (EU) 2021/1147 (gjenbosettingsforordningen), eller som er gitt internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til en nasjonal gjenbosettingsordning, jf. AMMR artikkel 36 nr. 1 bokstav c. Andre personer som er gitt internasjonal beskyttelse i en medlemsstat, men som søker om beskyttelse på nytt eller som oppholder seg ulovlig i en annen medlemsstat, faller utenfor ansvarsreglene i AMMR (på samme måte som dagens Dublin III-forordning).

I en norsk kontekst vil det innebære at AMMR kan komme til anvendelse overfor utlendinger som er borgere av land utenfor EØS- og Schengen-området, eller som er statsløse, og som søker om oppholdstillatelse i Norge på bakgrunn av beskyttelse i henhold til utlendingsloven § 28, eller som har søkt om beskyttelse i en annen medlemsstat, men som oppholder seg eller blir påtruffet i Norge uten å ha søkt om beskyttelse her. Norge kan også være eller bli ansvarlig for utlendinger som søker om internasjonal beskyttelse eller som oppholder seg eller blir påtruffet i en annen stat som deltar i Dublin-samarbeidet, dersom ansvarskriteriene etter AMMR er oppfylt.

Norge er notifisert bestemmelsen i AMMR om ansvar for personer som er gitt innreise i henhold til EUs gjenbosettingsforordning eller som er gitt internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til en nasjonal gjenbosettingsordning. (Norge er også notifisert bestemmelsene knyttet til gjenbosetting i Eurodac-forordningen 2024, jf. punkt 6.5 over.) Etter departementets syn innebærer dette at Norge kan notifisere en annen medlemsstat i Dublin-samarbeidet om å ta vedkommende tilbake i henhold til AMMR artikkel 36 nr. 1 bokstav c både i tilfeller der den aktuelle medlemsstaten har gitt utlendingen rett til innreise i henhold til gjenbosettingsforordningen og i tilfeller der den aktuelle medlemsstaten har gitt internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til en nasjonal gjenbosettingsordning. På den annen side vil Norge være ansvarlig medlemsstat for utlendinger som er gitt internasjonal beskyttelse i Norge gjennom den norske gjenbosettingsordningen, jf. utlendingsloven § 35.

7.3 Ansvarskriterier og fastsettelse av ansvar

7.3.1 Gjeldende rett

Kriteriene etter Dublin III-forordningen for hvilken medlemsstat som er ansvarlig, er nedfelt i forordningen artikkel 7 til 15, jf. artikkel 3. Kriteriene skal anvendes i den rekkefølgen de står oppført. Hovedregelen er at familiemedlemmer skal føres sammen, men ansvar kan også baseres på blant annet hvilken medlemsstat som har gitt oppholdsdokument eller visum til utlendingen, eller der utlendingen har passert yttergrensen på en irregulær måte. Dersom ingen av de hierarkiske kriteriene kommer til anvendelse, blir medlemsstaten der utlendingen først fremmet en søknad om beskyttelse, ansvarlig. Dublin III-forordningen regulerer også egne rettigheter for enslige mindreårige, samt der en utlending er forsørger for eller forsørget av en person i en nærmere angitt personkrets. Dublin III-forordningen inneholder også en suverenitetsklausul og en humanitærklausul.

Dublin III-forordningen inneholder prosedyrer for overtakelse og tilbaketakelse av ansvar. Med begrepet «tilbaketakelse» menes tilfeller der en stat tar tilbake en person som tidligere har søkt om beskyttelse på denne statens territorium, men som senere søker om beskyttelse i en annen stat. Begrepet «overtakelse» brukes om de tilfeller der en stat får ansvaret for en søker av andre årsaker, for eksempel fordi søkeren har familiemedlemmer i den aktuelle staten. Prosedyrene for å anmode om og akseptere eller avslå ansvar må skje innen nærmere angitte frister. Dersom en medlemsstat ikke overholder fristen for å anmode om overtakelse eller tilbaketakelse, overføres ansvaret til denne medlemsstaten. Manglende svar på en anmodning om overtakelse eller tilbaketakelse anses som en stilltiende aksept av ansvar.

Dublin III-forordningen artikkel 19 regulerer nærmere når ansvar opphører.

7.3.2 Forslaget i høringsnotatet

7.3.2.1 Generelt

Departementet foreslo å inkorporere de relevante delene av AMMR, herunder reglene om ansvarskriterier og ansvarsfastsettelse, i utlendingsloven § 32 fjerde ledd.

7.3.2.2 Ansvarskriterier

AMMR viderefører systemet med at ansvar for å behandle en asylsøknad fastsettes på bakgrunn av et sett av hierarkiske kriterier som er satt opp i del III kapittel II, jf. artikkel 24. Kort oppsummert går kriteriene ut på ansvar for medlemsstaten der utlendingen har

- familiemedlem som definert i AMMR (artikkel 26 til 28),
- oppholdsdokument eller visum fra (artikkel 29),
- vitnemål eller andre kvalifikasjoner fra utdanningsinstitusjon (artikkel 30),
- reist inn visumfritt (artikkel 31),
- fremmet søknad i internasjonal transitt ved lufthavn (artikkel 32),
- reist inn på irregulær måte (artikkel 33) eller
- forsørgeransvar for eller er forsørget av noen med lovlig opphold (artikkel 34).

Kriteriene skal vurderes ut fra situasjonen da en søknad om beskyttelse ble registrert i en medlemsstat første gang. Dersom utlendingen ikke faller inn under noen av kriteriene listet opp i forordningen, vil medlemsstaten der en søknad om internasjonal beskyttelse først ble registrert, være ansvarlig, jf. artikkel 16 nr. 2.

I likhet med Dublin III-forordningen, er hovedregelen i AMMR å føre enslige mindreårige sammen med familiemedlemmer, søsken eller spesifiserte slektninger med en form for lovlig opphold i en medlemsstat, med mindre det strider mot barnets beste. Dersom den mindreårige ikke har en slik relasjon i en medlemsstat, er det medlemsstaten hvor den mindreåriges første søknad ble registrert som er ansvarlig, jf. artikkel 25 nr. 5, noe som er en endring fra gjeldende praksis etter EU-domstolens avgjørelse i *C-648/11 (M.A. and others)* som gjaldt tolkningen av Dublin III-forordningen artikkel 8 nr. 4. For nærmere vurdering av ansvarskriterier og andre forhold knyttet til barn, vises det til punkt 9.

AMMR viderefører dagens regel om å bringe utlendingen sammen med et familiemedlem som er asylsøker eller er gitt internasjonal beskyttelse i en annen medlemsstat. Etter AMMR vil dette også gjelde der familiemedlemmet har langvarig oppholdstillatelse eller har fått statsborgerskap etter tidligere å ha hatt internasjonal beskyttelse i medlemsstaten.

Hva gjelder øvrige ordinære ansvarskriterier, innfører AMMR et nytt ansvarskriterium i artikkel 30 ved at ansvaret for behandlingen av en asylsøknad kan legges på medlemsstaten hvor utlendingen har fått utstedt vitnemål eller oppnådd kvalifikasjoner ved en utdanningsinstitusjon. Det er en forutsetning at søknaden er fremmet innen seks år etter at vitnemålet er utstedt eller kvalifikasjonene er oppnådd.

I artikkel 29 og 31 til 33 videreføres medlemsstatenes ansvar, men med utvidet ansvarstid, for asylsøknader fremmet etter utstedelse av oppholdsdokument og visum (artikkel 29), etter visumfri innreise (artikkel 31), i internasjonalt transittområde (artikkel 32) og etter irregulær yttergrensepassering (artikkel 33). Ansvarstiden etter endt gyldighetstid, annullering, inndragelse eller tilbakekallelse ved utstedt oppholdsdokument og visum utvides, henholdsvis til tre år og til 18 måneder. Ved irregulær yttergrensepassering utvides ansvarstiden til 20 måneder etter grensepassering. Ansvarstiden vil likevel kun være 12 måneder ved ilandsetting etter en søk- og redningsaksjon.

AMMR viderefører også regelen om at forsørgende og forsørgede personer normalt skal bringes eller holdes sammen der en søker eller et barn, søsken eller forelder er avhengig av hjelp fra den andre som følge av graviditet, et nyfødt barn, alvorlig psykisk eller fysisk sykdom, alvorlig funksjonsnedsettelse, alvorlig psykisk traume eller høy alder, jf. artikkel 34. Psykiske traumer er nytt sammenliknet med gjeldende regelverk.

Også suverenitetsklausulen, som gir medlemsstater anledning til å påta seg ansvaret for behandlingen av en søknad selv om en annen stat i utgangspunktet er ansvarlig, videreføres, jf. artikkel 35. En medlemsstat har også anledning til å anmode en annen stat om å overta ansvar av humanitære årsaker der det foreligger tilknytning gjennom familierelasjon, sosiale eller kulturelle hensyn. Tilknytning av sosiale hensyn er nytt sammenliknet med gjeldende regelverk.

AMMR inneholder bestemmelser som skal sikre bedre håndtering av utlendinger som kan utgjøre en trussel mot indre eller nasjonal sikkerhet. Dette er nærmere omtalt i punkt 10. Dersom det etter sikkerhetssjekk er rimelig grunn til å vurdere utlendingen til å utgjøre en trussel mot indre sikkerhet, er medlemsstaten som registrerte søknaden ansvarlig, og det skal ikke gjen-

nomføres en overtakelsesprosedyre i henhold til artikkel 39, selv om det skulle foreligge opplysninger i saken som ville falt inn under de hierarkiske kriteriene, bestemmelsen om forsørgede personer eller suverenitetsklausulen i AMMR del III kapittel II og III. I tilbaketakelsessaker gjelder de alminnelige reglene for ansvar, jf. artikkel 36 nr. 1 bokstav b og c, jf. artikkel 41. Se punkt under om overtakelse og tilbaketakelse.

7.3.2.3 Ansvarsfastsettelse – overtakelse og tilbaketakelse

Utgangspunktet i AMMR er at medlemsstaten der utlendingens søknad om internasjonal beskyttelse ble registrert første gang, skal starte arbeidet med å bestemme hvilken medlemsstat som er ansvarlig for en søknad om beskyttelse, jf. artikkel 38, jf. artikkel 16. Når ansvaret er etablert, skal det registreres i Eurodac.

AMMR viderefører skillet mellom overtakelse og tilbaketakelse av en utlending, jf. artikkel 36. Kort oppsummert går dette ut på at en medlemsstat har plikt til å overta ansvaret for en utlending dersom ansvarskriteriene tilsier det og ta tilbake en utlending dersom medlemsstaten er registrert som ansvarlig i Eurodac, for eksempel dersom vedkommende har en søknad til behandling i medlemsstaten. Reglene er imidlertid bygget opp noe annerledes enn i Dublin III-forordningen. En medlemsstat har plikt til å overta en utlending og ansvaret for å behandle vedkommendes søknad om beskyttelse dersom det foreligger omstendigheter i henhold til ansvarskriteriene i AMMR del III kapittel II eller artikkel 34, eller dersom medlemsstaten påtar seg ansvar etter artikkel 35. Plikt til å ta tilbake en utlending foreligger dersom medlemsstaten er registrert som ansvarlig medlemsstat i Eurodac, jf. artikkel 36 nr. 1 bokstav b, jf. Eurodac-forordningen 2024 artikkel 16 nr. 1, eller utlendingen er gitt innreise eller internasjonal beskyttelse eller humanitært opphold på bakgrunn av gjenbosettingsordning, jf. artikkel 36 nr. 1 bokstav c. Medlemsstaten som er ansvarlig for å starte prosessen for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig i henhold til forordningen, har også plikt til å ta tilbake en utlending som oppholder seg eller søker beskyttelse i en annen medlemsstat i perioden inntil ansvar er fastsatt, jf. artikkel 38 nr. 4.

Overtakelsessaker vil fremdeles skje gjennom anmodning og aksept. Plikten for en ansvarlig medlemsstat til å ta tilbake en utlending tydeliggjøres imidlertid i AMMR ved at ansvarsfastsettelse skjer gjennom notifikasjon med påfølgende bekreftelse av ansvar, i motsetning til dagens ordning med anmodning og aksept.

AMMR innfører kortere frister for å sende en overtakelsesanmodning enn Dublin III-forordningen. Anmodning skal sendes umiddelbart og under alle omstendigheter innen to måneder fra datoen søknaden ble registrert, eller innen én måned dersom det foreligger treff i Eurodac eller VIS (visuminformasjonssystemet), jf. artikkel 39. Det innføres også kortere frist for å svare på anmodninger om overtakelse, det vil si uten opphold og senest innen én måned etter mottakelse, eller to uker dersom det foreligger treff i Eurodac eller VIS, jf. artikkel 40. På samme måte som i dag, vil manglende svar på overtakelsesanmodning anses som stilltiende aksept av ansvar.

Samtidig med innføring av tilbaketakelsesnotifikasjoner, innføres også kortere frister for en slik prosedyre. En tilbaketakelsesnotifikasjon skal sendes umiddelbart og innen to uker etter Eurodac-treff. Imidlertid vil ikke manglende overholdelse av fristen få konsekvenser for ansvarlig medlemsstats ansvar for å ta tilbake utlendingen. Den notifiserte medlemsstaten skal bekrefte mottakelsen av notifikasjonen innen to uker fra mottakelse. Dersom notifisert medlemsstat mener at den ikke er ansvarlig etter artikkel 37, må medlemsstaten godtgjøre dette, eller vise at registreringen i Eurodac er feil, innen samme frist. Manglende handling innen to uker vil bli ansett som stilltiende bekreftelse på notifikasjonen.

7.3.2.4 Opphør av ansvar

Forordningen skal legge til rette for at én medlemsstat er å anse som ansvarlig over tid og at det skal mye til for at ansvaret opphører eller går over til en annen medlemsstat. Regler for opphør av ansvar er samlet i artikkel 37.

Ansvar overføres til en annen medlemsstat dersom den utsteder et oppholdsdokument til utlendingen, anvender suverenitetsklausulen eller kommer til at det ikke er til barnets beste å overføre en enslig mindreårig til ansvarlig medlemsstat, jf. AMMR artikkel 37 nr. 1. AMMR viderefører også prinsippet om at en medlemsstat blir ansvarlig dersom den ikke overfører utlendingen til ansvarlig medlemsstat innen fastsatte frister, jf. artikkel 37 og 46.

Gjennom asylprosedyreforordningen innføres en ny, obligatorisk hurtigprosedyre for søknader om internasjonal beskyttelse som fremlegges ved EUs yttergrense (asylgrenseprosedyre) for behandling av visse typer asylsøknader fremmet ved yttergrensen i en EU-medlemsstat som

er bundet asylprosedyreforordningen. En medlemsstats ansvar opphører 15 måneder etter endelig negativt vedtak der søknaden er behandlet i en slik grenseprosedyre, jf. AMMR artikkel 37 nr. 2. En søknad om internasjonal beskyttelse fra samme utlending som registreres etter denne perioden, skal anses som en ny søknad når det gjelder å vurdere hvilken medlemsstat som er ansvarlig. Imidlertid vil ikke ansvaret opphøre før tilbaketakelsesprosedyren er fullført dersom prosedyren var igangsatt før fristen på 15 måneder utløp, jf. artikkel 37 nr. 3.

Tiden for en medlemsstats ansvar i tilfeller der en medlemsstat kan fastslå at vedkommende utlending har forlatt medlemsstatene i Dublin-samarbeidets territorium, er forlenget sammenliknet med Dublin III-forordningen. Utlendingen må ha oppholdt seg utenfor territoriet i minst ni måneder, jf. AMMR artikkel 37 nr. 4, sammenliknet med dagens tre måneder. Ansvaret i henhold til artikkel 36 nr. 1 bokstav b skal likevel opphøre dersom det kan fastslås på bakgrunn av registrering i Eurodac at utlendingen har forlatt territoriet i samsvar med et vedtak om retur eller utsendelse som er truffet etter at søknaden er trukket tilbake eller avslått.

7.3.3 Høringsinstansenes syn

Enkelte høringsinstanser har uttrykt bekymring knyttet til ansvarskriteriene som gjelder for enslige mindreårige, se punkt 9.3.2. *Røde Kors* har uttrykt ønske om mer veiledning knyttet til hvilke situasjoner det kan være aktuelt å anvende suverenitetsklausulen. *Utlendingsdirektoratet (UDI)* og *Politidirektoratet (POD)* har ønsket mer veiledning knyttet til håndteringen av sikkerhetssaker. Ellers er det ikke kommet særskilte høringssvar knyttet til ansvarskriteriene og ansvarsfastsettelsen i forbindelse med høringen knyttet til gjennomføringen av AMMR.

7.3.4 Departementets vurdering

Departementet opprettholder forslaget om at inkorporering av de relevante delene av AMMR er tilstrekkelig for å oppfylle kravene knyttet til ansvarskriterier og ansvarsfastsettelse i AMMR. Departementet ser ikke behov for nærmere presiseringer i loven, og viser til at eventuelle behov for utfyllende regler eller presiseringer i forskrift vil bli vurdert i forbindelse med forskriftsarbeidet.

Departementet har merket seg enkelte høringsinstansers syn på ansvarskriteriene for enslige mindreårige. Disse behandles i sin helhet i punkt 9.3.

Hva gjelder innholdet i begrepet «sosiale hensyn» som er nytt i suverenitetsklausulen, må dette utvikles i praksis og være avhengig av en konkret vurdering i den enkelte sak. I norsk praksis etter Dublin III-forordningen er det generelt en høy terskel for at Norge skal påta seg ansvaret for å realitetsbehandle en søknad dersom en annen medlemsstat innenfor Dublin-samarbeidet i utgangspunktet er ansvarlig, jf. også utlendingsforskriften § 7-4. Departementet mener det er grunn til å videreføre en slik praksis også etter at AMMR kommer til anvendelse, blant annet for ikke å undergrave Dublin-samarbeidet.

7.4 Utlendingens plikter

7.4.1 Gjeldende rett

Utlendingens plikter til å gi informasjon, oppholde seg på kjent sted med videre reguleres i dag i nasjonal rett, se for eksempel utlendingsloven § 83 om utlendingens møte- og opplysningsplikt. Overtredelse kan for eksempel føre til utvisning, jf. utlendingsloven § 66.

Dublin III-forordningen inneholder ikke en eksplisitt bestemmelse om utlendingens plikter, men Dublin III-forordningen bygger likevel på et prinsipp om at en tredjelandsborger som søker om beskyttelse innenfor Dublin-området, ikke har anledning til å reise mellom medlemsstater og selv velge hvor søknaden skal bli behandlet.

7.4.2 Forslaget i høringsnotatet

Departementet foreslo å inkorporere de relevante delene av AMMR i utlendingsloven § 32 fjerde ledd, herunder bestemmelsene knyttet til utlendingens plikter.

En viktig endring sammenliknet med dagens regelverk, er at AMMR tydeligere definerer utlendingens plikter og konsekvenser av ikke å overholde disse pliktene, jf. artikkel 17 og 18. Utlendingen plikter blant annet å fremme en søknad om beskyttelse i første ankomstland eller landet hvor vedkommende har lovlig opphold, og å oppholde seg der frem til ansvar er fastsatt og deretter i ansvarlig medlemsstat. Manglende overholdelse av pliktene kan medføre at vedkommende ikke har rett til for eksempel å ta arbeid, få språkopplæring og andre materielle mottaksforhold som nevnt i europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2024/1346 av 14. mai 2024 om fastsettelse av standarder for mottakelse av søkere om internasjonal

beskyttelse (mottaksdirektivet 2024) artikkel 17 til 20, jf. AMMR artikkel 18, dersom vedkommende befinner seg i en annen medlemsstat enn der vedkommende plikter å oppholde seg etter artikkel 17 nr. 4.

7.4.3 Høringsinstansenes syn

Det ble ikke inngitt noen særskilte høringssvar knyttet til AMMRs bestemmelser om utlendingens plikter.

7.4.4 Departementets vurdering

Departementet opprettholder sitt forslag om å inkorporere de relevante delene av AMMR i utlendingsloven § 32 fjerde ledd, herunder bestemmelsene knyttet til utlendingens plikter.

Departementet mener det er positivt at AMMR inneholder tydeligere regler om utlendingens plikter og opprettholder forslaget om inkorporering av de relevante delene av AMMR i utlendingsloven § 32 fjerde ledd, herunder om utlendingens plikter. I tillegg gjelder også pliktene som følger av utlendingsloven knyttet til for eksempel utlendingens møte- og opplysningsplikt, jf. utlendingsloven § 83, også for utlendinger som får sin søknad behandlet i AMMR-prosedyre. Hva gjelder konsekvensene ved eventuell manglende oppfyllelse av pliktene vil avhenge av hva det er rettslig adgang til i det enkelte tilfellet.

Hva gjelder konsekvenser knyttet til rettigheter i mottak, vises det til punkt 7.5.

7.5 Mottak

7.5.1 Gjeldende rett

Hvordan Norge organiserer sitt mottakssystem, ligger til nasjonal kompetanse innenfor de overordnede rammene som Grunnloven og menneskerettsloven setter. En utlending som søker beskyttelse, skal gis tilbud om innkvartering, jf. utlendingsloven § 95. Utlendinger som blir nektet realitetsbehandling av sin søknad i henhold til utlendingsloven § 32 første ledd bokstav b, jf. § 32 fjerde ledd, får nedjustert ytelsene i mottak i Norge, jf. forskrift 31. mai 2022 nr. 948 om stønad til beboere i asylmottak § 6 fjerde ledd.

EUs medlemsstater unntatt Danmark og Irland er bundet av gjeldende europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/33/EU av 26. juni 2013 om fastleggelse av standarder for mottakelse av søkere om internasjonal beskyttelse (mottaksdirektivet 2013). Direktivet setter minstestandarden for mottakssystemet i nevnte EU-medlemsstater. Ved at det er et direktiv, ikke en forordning, har statene som er bundet av direktivet en viss frihet med hensyn til hvordan de ønsker å gjennomføre direktivet nasjonalt, men mottaksdirektivet setter rammene for standarden og ytelser i mottak.

For øvrige medlemsstater innenfor Dublinsamarbeidet, reguleres mottaksforholdene nasjonalt, men likevel innenfor de rammene som gjelder i henhold til blant annet den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) og eventuelt Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter (Danmark og Irland).

7.5.2 Forslaget i høringsnotatet

Departementet foreslo ingen endringer knyttet til rett til mottaksplass og ytelser i mottak i Norge sammenliknet med dagens ordning.

7.5.3 Høringsinstansenes syn

Norges Kristne Råd, Politiets utlendingsenhet (PU), Utlendingsdirektoratet (UDI) og *Vergeforeningen* har uttrykt støtte til departementets forslag om ikke å gjøre endringer knyttet til rett til mottaksplass og ytelser i mottak. *PU* mener videre at det vil være hensiktsmessig at utlendinger som får søknaden behandlet i tråd med prosedyrene i AMMR, innkvarteres på det sentrale østlandsområdet for at overføringer skal kunne gjennomføres på en effektiv og kostnadsbesparende måte innenfor fristene som gjelder i AMMR.

7.5.4 Departementets vurdering

EUs medlemsstater unntatt Danmark vil være bundet av mottaksdirektivet 2024. Nevnte stater vil etter det nye regelverket ha plikt til å trekke tilbake materielle ytelser i mottak for utlendinger som ikke oppholder seg i den medlemsstaten hvor de plikter å oppholde seg i henhold til AMMR, jf. mottaksdirektivet artikkel 21, jf. AMMR artikkel 18. Mottaksdirektivet 2024 gir også statene anledning til å redusere materielle ytelser dersom en utlending har plikt til å oppholde seg på territoriet i henhold til AMMR artikkel 17 nr. 4, jf. mottaksdirektivet 2024 artikkel 23.

Mottaksdirektivet 2024 faller utenfor virkeområdet til Norges avtaler med EU, og Norge er derfor ikke bundet av direktivet. Organiseringen av mottaksapparatet ligger til nasjonal kompetanse. I lys av bestemmelsene i mottaksdirektivet 2024, har departementet likevel foretatt en vurdering av om det også bør gjøres ytterligere justeringer i

den norske ordningen og organiseringen av mottak og ytelser i Dublin-saker.

Departementet har kommet til at det på det nåværende tidspunkt er grunn til å fortsette med samme ordning som i dag, også selv om det kan medføre en risiko for noe høyere antall ankomster dersom ytelsene i mottak i Norge skulle være noe høyere enn i andre medlemsstater innenfor Dublin-samarbeidet. Departementets vurdering er at det foreløpig er grunn til å være varsom med å nedjustere ytelsene ytterligere, da det kan øke faren for unndragelse eller medføre at utlendinger organiserer bosted privat, som kan medføre utfordringer ved organisering og gjennomføring av uttransport. Dette utelukker imidlertid ikke at departementet kan se på muligheter for justeringer i mottaksinnkvartering og -ytelser i Dublin-saker på et senere tidspunkt.

Hva gjelder geografisk plassering av mottak og hvilket mottak aktuelle utlendinger blir innkvartert ved, mener departementet at dette i utgangspunktet er et operativt spørsmål og at det ikke er behov for nærmere regulering av dette i lov.

7.6 Rett til personlig intervju

7.6.1 Gjeldende rett

I henhold til Dublin III-forordningen artikkel 5, jf. utlendingsloven § 32 fjerde ledd, har staten en plikt til å gjennomføre et personlig intervju med utlendingen for å tilrettelegge for prosessen med å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for søknaden. Et personlig intervju i henhold til Dublin III-forordningen er altså noe annet og langt fra så omfattende som et ordinært asylintervju. Dublin III-forordningen oppstiller også krav til tidspunkt og gjennomføringen av slike personlige intervjuer. Et personlig intervju kan likevel unntas ved unndragelse eller dersom søkeren allerede har gitt informasjon til den aktuelle medlemsstaten som er relevant for vurderingen av ansvarlig medlemsstat.

7.6.2 Forslaget i høringsnotatet

Utover inkorporeringen av de relevante delene i AMMR i utlendingsloven § 32 fjerde ledd, foreslo ikke departementet noen ytterligere lovendringer knyttet til retten til personlig intervju i saker etter AMMR.

7.6.3 Høringsinstansenes syn

Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS) og *Røde Kors* har i forbindelse med høringen uttrykt bekymring knyttet til at retten til personlig intervju vil være begrenset i saker der utlendingen søker om beskyttelse for første gang i en medlemsstat. *Redd Barna* har gitt uttrykk for noe av det samme, særlig knyttet til mindreårige.

7.6.4 Departementets vurdering

Formålet med å gjennomføre et personlig i intervju i saker etter AMMR er, i likhet med gjeldende Dublin III-forordning, å innhente informasjon som er relevant for vurderingen av hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse. Statens plikt til å gjennomføre personlig intervju er begrenset til saker der det kan være aktuelt med overtakelse i henhold til AMMR artikkel 39, altså der hvor ansvar for søknaden ennå ikke er avgjort. Det ligger i sakens natur at det i slike tilfeller neppe er gjennomført et personlig intervju av utlendingen tidligere. Imidlertid kan personlig intervju unnlates i tilfeller av unndragelse, dersom utlendingen ikke har møtt til intervjuet eller dersom utlendingen på annen måte allerede har gitt informasjon som er relevant for vurderingen av ansvarlig medlemsstat. I tilbaketakelsessaker, jf. AMMR artikkel 41, der ansvarlig medlemsstat anses avklart, skal et personlig intervju allerede være gjennomført i den ansvarlige medlemsstaten.

Departementet har merket seg *NOAS'* bekymring knyttet til manglende rett til personlig intervju i slike sammenhenger. Departementet mener at bestemmelsen må forstås i lys av det overordnede prinsippet om at en søknad om internasjonal beskyttelse kun skal behandles i én, klart definert medlemsstat og at AMMR blant annet søker å forebygge sekundærbevegelser i Europa. Det vises også til presumsjonen om at alle medlemsstatene innenfor Dublin-samarbeidet overholder sine forpliktelser etter folkeretten, samt Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter og regelverket innenfor Pakten for øvrig dersom de er bundet av det. Dersom utlendingen har søkt om internasjonal beskyttelse i en annen medlemsstat tidligere, som også har gjennomført et personlig intervju med utlendingen og registrert ansvarlig medlemsstat i Eurodac, skal det derfor ikke være nødvendig å gjennomføre personlig intervju med utlendingen på nytt for å kunne avgjøre hvilken stat innenfor Dublin-samarbeidet som er ansvarlig.

Departementet viser likevel til at forvaltningsloven gjelder i saker etter utlendingsloven med mindre noe annet er fastsatt i lov, jf. utlendingsloven § 80. Det innebærer blant annet at forvaltningsorgan har en plikt til å påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak fattes, jf. forvaltningsloven § 17. Departementet legger derfor til grunn at utlendingsmyndighetene vil innhente informasjon fra utlendingen på egnet måte dersom de ser behov for det, både der det gjennomføres personlig intervju i Norge og der slikt intervju kan unnlates i henhold til AMMR artikkel 22.

7.7 Rett til veiledning og bistand

7.7.1 Gjeldende rett

I utlendingssaker gjelder forvaltningsloven med mindre noe annet er bestemt i eller i medhold av lov, jf. utlendingsloven § 80. Det innebærer blant annet at relevant forvaltningsorgan har alminnelig veiledningsplikt, jf. forvaltningsloven § 11. Det gjelder også i utlendingssaker, herunder i Dublin-saker. Forvaltningsorganet, for eksempel Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og politiet når de utfører forvaltningsoppgaver, har plikt til av eget tiltak å vurdere en parts behov for veiledning. På forespørsel eller i lys av sakens art eller partens forhold, skal forvaltningsorganet også veilede om gjeldende lover og forskrifter, vanlig praksis på saksområdet og regler om saksbehandlingen, særlig om partens rettigheter og plikter. Forvaltningsorganet skal videre, på forespørsel eller i lys av sakens art eller partens forhold, peke på omstendigheter som i det konkrete tilfellet særlig kan få betydning for resultatet dersom det er mulig. I dag følges dette opp gjennom blant annet informasjon til en utlending når søknaden registreres. Både UDI og UNE har etablerte ordninger for å kunne bli kontaktet med spørsmål knyttet til en søknad eller sak, regelverk og søknads- og klageprosess.

En utlending har også rett til å la seg bistå av en fullmektig på alle stadier av saken, jf. forvaltningsloven § 12, noe som er presisert i utlendingsforskriften § 17-1. Politiet har plikt til å gi veiledning om at en utlending som påberoper seg å være flyktning, har rett til fullmektig i henhold til forvaltningsloven § 12 og til rettshjelp, jf. utlendingsloven § 92, samt rett til å sette seg i kontakt med blant annet en norsk flyktningorganisasjon, jf. utlendingsloven § 82. En utlending som søker beskyttelse, og som ikke har rett til fritt rettsråd, skal også som hovedregel gis tilbud om individuell veiledning fra en uavhengig organisasjon i forbindelse med at søknaden fremsettes, jf. utlendingsforskriften § 17-17. UDI har blant annet inngått avtaler med uavhengige organisasjoner, for tiden med Caritas, for veiledning av nyankomne asylsøkere ved Nasjonalt ankomstsenter i Østfold.

I tillegg til veiledningsplikten som følger av forvaltningsloven, samt nevnte bestemmelser i utlendingsloven og utlendingsforskriften, har enslige mindreårige rett til fritt rettsråd uten behovsprøving i rimelig tid før UDI fatter vedtak i saken, jf. utlendingsforskriften § 17-18. Lov 12. mai 2022 nr. 28 om advokater og andre som yter rettslig bistand (advokatloven) definerer nærmere blant annet advokat, jurist og rettslig bistand, og setter krav til advokater, samt regulerer nærmere rettslig bistand fra advokater.

I klageomgangen har en utlending som søker om oppholdstillatelse for beskyttelse etter utlendingsloven § 28 (eller påberoper seg vern mot utsendelse etter § 73), rett til fritt rettsråd uten behovsprøving ved negativt vedtak fattet av UDI, jf. utlendingsloven § 92 annet ledd. En utlending som blir nektet realitetsbehandling av søknad om beskyttelse i henhold til utlendingsloven § 32 første ledd bokstav b, anses etter gjeldende praksis å ha fått et «negativt vedtak» i utlendingsloven § 92 annet ledds forstand. Veiledning om rettshjelp og retten til fritt rettsråd er nærmere regulert i utlendingsforskriften §§ 17-17 flg.

7.7.2 Forslaget i høringsnotatet

Utover inkorporeringen av de relevante delene i AMMR i utlendingsloven § 32 fjerde ledd, foreslo departementet ingen endringer i utlendingsloven eller andre lover hva gjelder rett til veiledning og bistand i saker som behandles etter AMMR.

Departementet foreslo også å videreføre bestemmelsen i utlendingsloven § 92 annet ledd hva gjelder retten til fritt rettsråd uten behovsprøving i klageomgangen, herunder at det ikke legges opp til å gjøre unntak fra retten til fritt rettsråd dersom klagen ikke anses å ha noen konkrete muligheter for å bli tatt til følge.

7.7.3 Høringsinstansenes syn

NOAS har inngitt et lengre høringsinnspill der de har gitt uttrykk for at de er uenig i departementets vurdering av at dagens regler og ordninger er tilstrekkelige for å oppfylle kravene etter AMMR artikkel 21. NOAS mener at veiledningsplikten som følger av AMMR artikkel 21 må tolkes i lys av det som gjelder i Pakten for øvrig, og da særlig asylprosedyreforordningen, og har også

vist til blant annet AMMR fortalepunkt 39. NOAS mener at verken veiledningsplikten eller informasjonsprogrammet som gjelder i dag er tilstrekkelige i henhold til AMMR artikkel 21, og mener også at UDIs veiledningstjeneste er utilstrekkelig under henvisning til at det ikke kan forutsettes at alle som bemanner veiledningstjenesten «har den juridiske kompetansen til å gi individuell rådgivning om rettigheter, plikter og handlingsrom innenfor rammene av asylprosessen og AMMR.» Det blir også vist til manglende språkkompetanse. NOAS mener at heller ikke advokatordningen alene er tilstrekkelig ved at advokaten først er tilgjengelig etter at det foreligger et avslag. NOAS viser også blant annet til at advokatene har begrenset tid til rådighet i disse sakene. Videre peker NOAS på utviklingen i den politiske situasjonen i Europa og at det ikke kan utelukkes at medlemsstater innenfor Dublin-samarbeidet kan inngå egne avtaler med tredjeland som ikke etterlever forpliktelsene som følger av Pakten og andre felleseuropeiske forpliktelser, herunder EMK. NOAS mener at dette gjør tilgangen til kvalifisert juridisk veiledning viktigere. NOAS mener at dersom det eksisterende informasjonstilbudet skal anses dekkende i henhold til artikkel 21, må oppdraget utvides med juridisk veiledning eller kompetanse, og foreslår at «en spesialisert rettshjelpsaktør gjennom en anbudsprosess får oppdraget med å yte juridisk veiledning og rettshjelp fra ankomst til og med en eventuell klageprosess».

Også *Redd Barna* har gitt uttrykk for at de er uenige i at gjeldende veiledningsplikt, informasjonsprogram og advokatordning er tilstrekkelig og i samsvar med kravene i AMMR artikkel 21. Redd Barna viser blant annet til de mener kvaliteten og kompetansen innenfor UDIs og UNEs veiledningsordninger er varierende og mangler tilstrekkelig juridisk spesialisering og språkkompetanse. Redd Barna mener også at veiledning bør gis av uavhengige aktører, og viser også til at veiledningen som gis av Caritas i dag ikke er av juridisk art. Redd Barna peker også på at FNs barnekomité har uttalt at det bør sikres at barn, herunder barn i familie, får «bistand fra en jurist med opplæring eller erfaring i å representere barn under hele saksbehandlingen». Redd Barna mener «at Norge, for å oppfylle kravene i AMMR og føringene fra FNs barnekomité, bør etablere en uavhengig ordning for juridisk veiledning som er tilgjengelig gjennom hele prosessen, også for barn i familie», herunder at «det bør stilles krav til barnefaglig kompetanse hos de som skal ha ansvaret for denne ordningen».

Norges Kristne Råd har også gitt uttrykk for at de er uenig i departementets fremstilling av situasjonsbildet med hensyn til veiledning og bistand. *Barneombudet* har i sitt høringssvar gitt uttrykk for at de er usikre på om dagens veiledningsordninger i utlendingsforvaltningen er tilstrekkelige til å overholde kravene etter AMMR artikkel 21. *Den internasjonale organisasjonen for migrasjon (IOM)* har på sin side gitt uttrykk for at det gjeldende norske veiledningstilbudet dekker minstestandarden i henhold til AMMR, men ser gjerne at man fra norsk side vurderer å styrke tilgangen til fritt og uavhengig rettsråd. *Flerkulturelt råd i Akershus fylkeskommune* støtter at asylsøkere fortsatt bør ha tilgang til fri rettshjelp. *Caritas* har bedt om mer budsjettmidler til juridisk bistand og gitt uttrykk for at informasjonsarbeidet må styrkes parallelt med regelverksendringene.

Røde Kors mener at informasjonsformidlingen må skje på et språk som søkeren forstår og at informasjonen gis på eget initiativ. Organisasjonen mener at det er positivt med informasjonsutveksling før overføring til ansvarlig medlemsstat for å sikre videreføring av etablerte rettigheter, jf. AMMR artikkel 35, men påpeker at det er viktig at utlendingsmyndighetene ikke blir bundet av denne informasjonen. De viser i denne sammenheng til forvaltningens utredningsplikt. For øvrig mener Røde Kors at det er problematisk at forordningen gir anledning til å gjøre unntak fra kravet om fri rettshjelp og representasjon dersom en klage ikke anses å ha noen konkrete muligheter for å bli tatt til følge.

Politiets utlendingsenhet (PU), Statsforvalteren i Innlandet og *Utlendingsdirektoratet (UDI)* støtter departementets forslag om å opprettholde dagens ordning med fritt rettsråd i forbindelse med klage på et negativt vedtak. *UDI* gir også uttrykk for støtte til departementets konklusjon om at forvaltningens veiledningsplikt og rettigheter etter forvaltningsloven og utlendingsloven og -forskriften i praksis oppfyller kravet i henhold til AMMR artikkel 21.

7.7.4 Departementets vurdering

AMMR stiller krav til at staten må tilrettelegge for og tilby ulik grad av veiledning og bistand på ulike stadier av prosessen. Utlendingen har blant annet rett til kostnadsfritt å rådføre seg med en juridisk rådgiver eller annen rådgiver om tema som knytter seg til ansvarskriteriene på alle stadier i prosessen for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av søknaden, jf. AMMR artikkel 21.

Gjennom inkorporering av AMMR del III, V og VII i utlendingsloven § 32 fjerde ledd, vil AMMR artikkel 21 gjelde som norsk lov. Departementet mener at slik inkorporasjon, kombinert med veiledningsplikten og rettighetene som følger av forvaltningsloven og utlendingsloven med tilhørende forskrift, samt de rammer som gjelder for rettslig bistand i henhold til advokatloven med videre, samlet sett innebærer at det nasjonale systemet er organisert slik at det tilrettelegger for veiledning i tråd med AMMR artikkel 21. Departementet legger også opp til å videreføre forskriftsbestemmelsen om fritt rettsråd uten behovsprøving for enslige mindreårige søkere.

AMMR oppstiller strengere krav til rettslig bistand eller representasjon i klageomgangen sammenliknet med tidligere i prosessen, jf. AMMR artikkel 43 nr. 4 og 5. Samtidig gir AMMR, i likhet med dagens Dublin III-forordning, anledning til å gjøre unntak fra kravet om juridisk bistand og representasjon dersom en klage eller overprøving ikke anses å ha noen konkrete muligheter for å bli tatt til følge, jf. AMMR artikkel 43 nr. 5.

Departementet mener at gjeldende rett allerede er i tråd med AMMR artikkel 43 nr. 4 og 5 og legger derfor opp til å videreføre dagens bestemmelse i utlendingsloven § 92 annet ledd. Departementet ser ikke behov for å gjøre ytterlige lovendringer hva gjelder rett til fritt rettsråd i forbindelse med klagesaker. Departementet har vurdert hvorvidt det bør gjøres unntak fra retten til fritt rettsråd i saker der en klage ikke anses å ha noen konkrete muligheter for å bli tatt til følge. Innvandringsregulerende hensyn kunne talt for å gjøre unntak fra utlendingsloven § 92 annet ledd i slike tilfeller. Departementet er imidlertid bekymret for at det kan skape en større administrativ byrde å innføre en slik ordning, også i lys av kravet om å sørge for et effektivt rettsmiddel for å kunne imøtegå en eventuell beslutning om ikke å gi fritt rettsråd. Videre viser departementet til at en part i en utlendingssak anses underrettet når et vedtak i henhold til utlendingsloven § 32 første ledd bokstav b er kommet frem til utlendingen selv eller vedkommendes fullmektig, jf. forvaltningsloven § 27, jf. § 12. Etter AMMR gjelder strenge frister for blant annet overføring, og det er således viktig at en utlending blir underrettet så raskt som mulig om vedtak i henhold til forvaltningsloven for å sikre at fristene overholdes. Ved å legge opp til fritt rettsråd og fullmektig etter vedtak om at en søknad om internasjonal beskyttelse nektes realitetsbehandling i henhold til utlendingsloven § 32 første ledd bokstav b, med den virking at utlendingen anses underrettet når vedtaket er kommet frem til fullmektigen, kan man unngå mulige situasjoner der en overføringsfrist løper ut (med tilhørende ansvarsoverføring) som følge av at et vedtak ikke er kommet frem til utlendingen selv. Departementet har også merket seg at flere høringsinstanser støtter departementets vurdering hva gjelder videreføringen av fritt rettsråd i klageomgangen i saker etter AMMR.

Departementet viser for øvrig til lov 25. mars 2022 nr. 15 om endringer i utlendingsloven (partsbegrepet mv. i utlendingssaker) som innfører en ny § 80 a i utlendingsloven om parter, fullmektiger og personer med klagerett i utlendingssaker. Loven er foreløpig ikke trådt i kraft. Bestemmelsen vil tydeliggjøre at en part har rett til å la seg bistå av en fullmektig i saken.

Departementet har merket seg at det i forbindelse med høringen er gitt uttrykk for ulike oppfatninger rundt hvorvidt det er behov for ytterligere regulering i norsk lov. *Utlendingsdirektoratet (UDI)* har uttrykt støtte til departementets vurdering av at det ikke er behov for å endre gjeldende regler om veiledning med videre. *IOM* har i sitt høringssvar gitt uttrykk for at de er enige i at de gjeldende reglene og ordningene for veiledning oppfyller minstekravene i henhold til AMMR, men ønsker samtidig at departementet vurderer å styrke veiledningstilbudet. *NOAS, Redd Barna* og *Norges Kristne Råd* har på sin side gitt uttrykk for tvil eller at de mener at de eksisterende ordningene for veiledning ikke er tilstrekkelige for å oppfylle kravene etter AMMR.

Departementet viser til at det at det er lagt inn krav om tilrettelegging av veiledning i EU-retten, ikke nødvendigvis medfører et behov for å justere allerede eksisterende nasjonale ordninger dersom de er å anse som tilstrekkelige. Tvert imot fremgår det eksplisitt av AMMR artikkel 21 nr. 4 at medlemsstatene kan organisere veiledningen i tråd med nasjonalt system.

Etter departementets syn oppstiller AMMR artikkel 21 heller ikke noe krav om at veiledningen må gis av en uavhengig organisasjon eller at utlendingen har rett til kostnadsfri representasjon gjennom advokat eller annen fullmektig under alle stadier av saken. Det vises blant annet til ordlyden i AMMR artikkel 21 nr. 3. Videre understrekes dette gjennom AMMR artikkel 21 nr. 8 om at medlemsstatene har anledning til å be EUs asylbyrå (EUAA) om bistand for å gjennomføre artikkelen. Departementet viser til at EUAA ikke er en uavhengig organisasjon, men et EU-byrå som kan sammenliknes med et direktorat, og som etter anmodning kan bistå medlemsstatenes nasjonale

myndigheter i prosessen med å behandle søknader om internasjonal beskyttelse, herunder Dublin-saker. Departementet presiserer at en utlending fortsatt vil ha rett til å kontakte en uavhengig organisasjon under hele prosessen, jf. utlendingsloven § 82, og skal i likhet med i dag bli informert om denne muligheten ved ankomst til Norge. Departementet kan imidlertid ikke se at AMMR oppstiller noe krav om at veiledning i tråd med AMMR artikkel 21 må gis av en uavhengig organisasjon.

NOAS og *Redd Barna* har gitt uttrykk for at de mener at veiledningen som gis av UDI og UNE ikke er tilstrekkelig. Departementet er ikke enig i dette. Departementet legger til grunn at UDI og UNE, samt politiet, overholder sine forpliktelser etter gjeldende norsk rett, herunder veiledningsplikten som følger av både forvaltningsloven og utlendingsloven. Departementet legger også til grunn at de nevnte virksomhetene vil fortsette å gi slik veiledning på en egnet måte og i tråd med regelverket etter at AMMR kommer til anvendelse, inkludert plikten til veiledning som vil følge av utlendingsloven § 32 fjerde ledd gjennom inkorporering av de relevante delene av AMMR. Politiet, UDI og UNE er gitt en særskilt oppgave i Norge med å forvalte norsk utlendingsregelverk, herunder i Dublin-saker, noe som gir dem gode forutsetninger til å gi utlendinger korrekt informasjon og veiledning om regelverk og praksis, også i lys av den enkelte utlendings situasjon. Departementet viser også til at retten til veiledning i henhold til AMMR artikkel 21 konsentrerer seg særskilt om å forklare kriteriene og prosedyrene for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig, veiledning og bistand til å gi informasjon som kan bidra til å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig i henhold til AMMR del III kapittel II (det vil si de ordinære ansvarskriteriene, ikke bestemmelsen om avhengige personer og suverenitetsklausulen) og utfylling av skjema i forbindelse med personlig intervju, se AMMR artikkel 21 nr. 6. Departementet har ikke grunn til å anta at utlendingsmyndighetene ikke vil være i stand til å sørge for at slik veiledning kan bli gitt til aktuelle utlendinger innenfor de rammer som gjelder i dag.

Videre har *NOAS* gitt uttrykk for at veiledningsplikten i AMMR må legges på samme nivå som asylprosedyreforordningen. Departementet er ikke enig i dette. Norge er ikke bundet av asylprosedyreforordningen, og har således ingen plikt til å gjennomføre reglene i asylprosedyreforordningen i norsk rett. Uten at det er av avgjørende betydning, viser departementet også til at AMMR og asylprosedyreforordningen er to ulike rettsakter som regulerer ulike situasjoner. Mens AMMR omhandler prosedyrer og mekanismer for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for å realitetsbehandle en søknad om internasjonal beskyttelse, jf. også AMMR artikkel 21 nr. 6, regulerer asylprosedyreforordningen prosedyrene for hvordan den ansvarlige medlemsstaten skal behandle selve søknaden. Behovet for veiledning og fritt rettsråd kan være ulikt avhengig av om det er AMMR eller asylprosedyreforordningen som skal anvendes, både hva gjelder innhold og omfang av slik veiledning. Reguleringen av retten til veiledning i asylprosedyreforordningen har derfor ikke nødvendigvis overføringsverdi til AMMR, eller motsatt. Det at reglene for veiledning er ulikt utformet selv om rettsaktene ble forhandlet om parallelt, taler i samme retning.

NOAS har også gitt uttrykk for at heller ikke ordningen med advokater som bistår utlendinger i Dublin-saker er tilstrekkelig. Departementet legger til grunn at advokater som gis oppdrag med å bistå utlendinger i utlendingssaker, herunder Dublin-saker, utfører slike oppdrag i tråd med advokatloven og annet relevant regelverk.

7.8 Klageadgang og utsatt iverksetting

7.8.1 Gjeldende rett

Dublin III-forordningen artikkel 27, jf. utlendingsloven § 32 fjerde ledd, regulerer retten til et effektivt rettsmiddel i Dublin-saker, både hva gjelder retten til å klage på et vedtak og å begjære utsatt iverksetting. Hva gjelder utsatt iverksetting, har Norge valgt å anvende alternativ (c) i Dublin III-forordningen artikkel 27 nr. 3, som gir utlendingen rett til innenfor en rimelig tidsfrist å be en domstol eller tribunal om å utsette iverksettingen av et vedtak som innebærer overføring til en annen stat som deltar i Dublin-samarbeidet. En beslutning om ikke å gi utsatt iverksetting skal begrunnes.

I Norge anses Utlendingsnemnda (UNE) som klageorgan, herunder organ som tar stilling til utsatt iverksetting i Dublin-saker, i henhold til Dublin III-forordningen artikkel 27.

7.8.2 Forslaget i høringsnotatet

Utover inkorporeringen av de relevante delene i AMMR i utlendingsloven § 32 fjerde ledd, foreslo departementet ingen endringer i utlendingsloven eller andre lover hva gjelder klageadgang og

utsatt iverksetting i saker som behandles etter AMMR.

7.8.3 Høringsinstansenes syn

Utlendingsnemnda (UNE) har i sitt høringsinnspill pekt på at

> «AMMR artikkel 43 avgrenser klageorganets kompetanse til å omfatte en overprøving av om førsteinstansen har fattet et korrekt vedtak etter de regelbundne bestemmelsene om ansvar og ansvarsoverføring i AMMR, og om det foreligger en reell risiko for umenneskelig eller nedverdigende behandling.»

Videre gir UNE uttrykk for at det av informasjonshensyn bør

> «tydeliggjøres at UDIs skjønnsvurderinger med hensyn til å ta ansvar når Norge ikke er ansvarsland, jf. AMMR artikkel 35, ikke er gjenstand for klage, se AMMR artikkel 35». Det oppfordres også til at det tydeliggjøres i proposisjonen at bestemmelsen i artikkel 35 ikke gir individuelle rettigheter til utlendingen, men regulerer forholdet mellom medlemsstatene.»

UNE har også vist til begrunnelsesplikten med videre, ved vurderingen av utsatt iverksetting av et vedtak. Under henvisning til den endrede ordlyden om begrunnelse for ikke å gi utsatt iverksetting i AMMR artikkel 43 nr. 4 sammenliknet med Dublin III-forordningen artikkel 27 nr. 3 bokstav c, ber UNE om at det klargjøres hvorvidt dette innebærer at det ikke lenger stilles krav om en like omfattende begrunnelse som Dublin III-forordningen er blitt ansett å gjøre. UNE har pekt på at begrunnelseskravet i Dublin III-forordningen er blitt tolket slik at klageorganet har en plikt til å foreta en prejudisiell vurdering av førsteinstansens vedtak i forbindelse med vurderingen av utsatt iverksetting.

UNE har også uttalt i sitt høringssvar at de mener at den gjeldende fristen for å begjære utsatt iverksetting på 48 timer er noe knapp, og tar til orde for at det settes lik frist for å anmode om utsatt iverksetting og å fremme klage, jf. AMMR artikkel 43 nr. 3.

Flerkulturelt råd i Akershus fylkeskommune har tatt til orde for klarere informasjon om klagefrist, og *Vergeforeningen Følgesvennen* mener at fristene for overføring ikke kan være til hinder for å utvide fristen for å begjære utsetting noe.

Røde Kors gir uttrykk for at en klagefrist på tre uker, jf. AMMR artikkel 43, er for kort, og at dette kan undergrave retten til effektivt rettsmiddel og føre til svekket rettssikkerhet. Organisasjonen er også skeptisk til at en klage ikke automatisk stopper overføringen inntil klagen er behandlet.

7.8.4 Departementets vurdering

7.8.4.1 Klageinstansens kompetanse

Departementet mener at UNE, som er et domstollignende organ med uavhengige beslutningstakere, tilfredsstiller kravene til klageorgan i AMMR artikkel 43. For EUs medlemsstater, regulerer Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter artikkel 47, med tilhørende rettspraksis fra EU-domstolen, retten til effektivt rettsmiddel, jf. også AMMR fortalepunkt 62. Norge er ikke bundet av Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter, herunder dens artikkel 47. Retten til effektivt rettsmiddel følger av Grunnloven § 92, og lov 21. mai 1999 nr. 30 om styrking av menneskerettighetenes stilling i norsk rett (menneskerettsloven) § 2, jf. den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 13. Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter artikkel 47 korresponderer med EMK artikkel 13. Klagebehandling i Utlendingsnemnda anses å tilfredsstille kravene for effektivt rettsmiddel som følger av Grunnloven og Norges internasjonale forpliktelser.

Departementet er enig i at AMMR artikkel 43 setter begrensninger i den kompetansen klageorganet har til å prøve «alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye omstendigheter» etter forvaltningsloven § 34, jf. utlendingsloven § 80. I henhold til AMMR skal klageorganets vurdering begrenses til om overføringen av den berørte personen vil medføre en reell risiko for umenneskelig eller nedverdigende behandling i henhold til artikkel 4 i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter, om det har inntruffet omstendigheter etter beslutningen om overføring som er avgjørende for korrekt anvendelse av AMMR og om det har skjedd brudd på ansvarskriteriene i artikkel 25 til 28 og 34, når det gjelder personer som er overtatt i henhold til artikkel 36 nr. 1 bokstav a. Begrensningen må ses i sammenheng med forordningens overordnede mål om en rask og effektiv prosedyre for avklaring av ansvar. Samtidig viser departementet til at det ikke synes å være meningen at klagebehandlingen skal være begrenset til en vurdering av om førsteinstans på vedtakstidspunktet har fattet et korrekt vedtak.

Departementet viser til at klageorganet også skal kunne vurdere om det foreligger omstendigheter i etterkant av vedtaket som er avgjørende for utfallet, jf. artikkel 43 nr. 1 bokstav b.

Departementet viser også til at de prinsipper som følger av blant annet Grunnloven, menneskerettsloven og utlendingsloven § 32 tredje ledd, jf. § 73, fremdeles gjør seg gjeldende ved klagebehandlingen. Det kan heller ikke utelukkes at det kan forekomme tilfeller der saken må vurderes opp mot utlendingsloven kapittel 14.

7.8.4.2 Kravet til begrunnelse ved beslutning om utsatt iverksetting

I henhold til gjeldende Dublin III-forordning artikkel 27 nr. 3 bokstav c er det krav om at klageorganet skal utsette en overføring for å kunne gjennomføre en nøye og grundig vurdering av anmodningen om utsettelse. AMMR artikkel 43 nr. 3 setter også krav til at medlemsstatene skal sikre utsettelse av en overføring frem til det foreligger en avgjørelse knyttet til en begjæring om utsatt iverksettelse. Hva gjelder begrunnelse for ikke å gi utsatt iverksettelse, er kravet at en beslutning om overføring skal begrunnes.

Etter departementets syn tilsier ikke ordlyden i AMMR artikkel 43 at det oppstilles et generelt krav om en full prejudisiell vurdering av førsteinstansens vedtak ved vurderingen av om det skal gis utsatt iverksetting eller ikke. Departementet viser blant annet til at AMMR ikke oppsetter noe krav om at begjæring om utsatt iverksetting og klage må fremsettes samtidig, og det er heller ikke noe krav om at en beslutning knyttet til utsatt iverksetting og klageorganets avgjørelse i klagesaken må foreligge samtidig. Departementet kan heller ikke se at det foreligger et generelt krav om at en beslutning om utsatt iverksetting må begrunnes like utfyllende som et eventuelt negativt vedtak, eller at det må foretas en fullstendig prejudisiell vurdering av saken. Departementet viser også til at dersom en utlending er blitt overført til en annen medlemsstat ved en feil eller førsteinstansens vedtak er blitt omgjort etter at overføring er skjedd, skal medlemsstaten som gjennomførte overføringen ta vedkommende tilbake, jf. AMMR artikkel 46 nr. 3.

Samtidig presiserer departementet at det må foretas en konkret vurdering i den enkelte sak om hvorvidt det foreligger omstendigheter som tilsier at det bør gis utsatt iverksetting av et vedtak i henhold til AMMR og hvor omfattende en begrunnelse om ikke å gi utsatt iverksetting vil være. Etter departementets syn vil det være særlig relevant å vurdere hvorvidt det foreligger omstendigheter som kan tilsi at det foreligger et vern mot overføring i henhold til utlendingsloven § 32 tredje ledd, jf. utlendingsloven § 73. Imidlertid kan det også være forhold ved utlendingen som kan tilsi en mer omfattende vurdering, for eksempel dersom utlendingen er enslig, mindreårig asylsøker eller av andre grunner anses som sårbar.

7.8.4.3 Fristen for å begjære utsatt iverksetting

AMMR stiller krav til statenes regulering av klageprosessen og utsatt iverksetting, og legger opp til en effektiv saksflyt også i lys av fristene som gjelder for overføring og ansvar. Departementet opprettholder sin vurdering fra høringen om at det ikke er behov for lovendringer utover inkorporeringen for å tilfredsstille kravene i AMMR.

Klagefristen skal i henhold til AMMR være minst én uke, men maksimum tre uker, jf. AMMR artikkel 43 nr. 2. I Norge er fristen for å klage på et vedtak fra UDI tre uker fra underretting om vedtaket er kommet frem til parten etter forvaltningsloven § 29. Fristen i henhold til forvaltningsloven er derfor i tråd med maksimumsfristen for klage som AMMR legger opp til. Departementet mener at tre uker klagefrist er en hensiktsmessig frist. Dette vil sikre at utlendingen har tilstrekkelig tid til å benytte sin rett til effektivt rettsmiddel i henhold til Grunnloven, folkerettslige forpliktelser og AMMR artikkel 43. Videre vil en slik klagefrist samsvare med klagefristen i andre saker etter utlendingsloven, herunder for vedtak i henhold til de øvrige alternativene i utlendingsloven § 32, noe som bidrar til forutsigbarhet for alle involverte. Departementet legger derfor ikke opp til å gjøre unntak fra forvaltningslovens regler om klagefrist i saker der det er fattet vedtak i henhold til utlendingsloven § 32 første ledd bokstav b, men viderefører ordningen med ordinær klagefrist på tre uker i slike saker.

UNE har tatt til orde for at klagefrist og fristen for å begjære utsatt iverksetting bør være den samme. Fristen for å begjære utsatt iverksetting av vedtak etter utlendingsloven § 32 første ledd bokstav b er ikke særskilt regulert i lov i dag. Det er overlatt til forvaltningsorganene å sette en egnet frist. UDIs praksis er at det gis 48 timer til å begjære utsatt iverksetting. AMMR krever at fristen for å begjære utsatt iverksetting av et vedtak ikke kan være lengre enn klagefristen. Det settes altså for alle tilfelle en maksimumsgrense på tre uker, men innenfor denne rammen kan statene selv bestemme fristen for å begjære utsatt iverksetting av et vedtak, så lenge det gis en rimelig

frist. Departementet mener at forvaltningsorganene fremdeles er best egnet til å vurdere hva som er en passende frist for å begjære utsatt iverksetting innenfor den rammen som AMMR setter, og legger derfor ikke opp å regulere nærmere en særskilt frist for å begjære utsatt iverksetting av et vedtak i lov utover den rammen som blir gjeldende gjennom inkorporeringen av AMMR i utlendingsloven § 32 fjerde ledd. Departementet kan ikke se at det er noe i veien for å opprettholde gjeldende praksis med frist på 48 timer til å begjære utsatt iverksetting av et vedtak etter at AMMR kommer til anvendelse, men lar det være opp til forvaltningsorganene å vurdere om det likevel kan være grunn til å vurdere noe lenger frist. Samtidig mener departementet at det er viktig at det i forbindelse med vurdering av hva som er en passende frist ses hen til de frister som gjelder for øvrig i AMMR, herunder overføringsfrister, og det overordnede målet om raske og effektive prosedyrer for å avklare ansvar.

7.9 Overføring

7.9.1 Gjeldende rett

Overføring til ansvarlig medlemsstat i henhold til Dublin III-forordningen skal skje innen nærmere angitte frister. Hovedregelen er at overføring skal skje innen 6 måneder fra ansvar er etablert. Fristen kan imidlertid forlenges til henholdsvis 12 måneder ved (strafferettslig) fengsling eller 18 måneder dersom utlendingen unndrar seg iverksettelse. Dersom fristene ikke overholdes, overføres ansvaret til den anmodende medlemsstat.

I utgangspunktet plikter en utlending som uttransporteres i medhold av utlendingsloven å betale utgiftene ved sin egen utreise, jf. utlendingsloven § 91 første ledd. Det er imidlertid gjort unntak fra bestemmelsen for utlendinger som overføres fra Norge til et annet land i henhold til Dublin III-forordningen, jf. utlendingsloven § 91 niende ledd. Bakgrunnen er at Dublin III-forordningen bestemmer at personer som overføres til en annen medlemsstat i henhold til forordningen, ikke skal bære kostnadene ved slik overføring, jf. Dublin III-forordningen artikkel 30 nr. 3.

7.9.2 Forslaget i høringsnotatet

Iverksetting av vedtak i henhold til AMMR (overføring) reguleres nærmere i artikkel 46 til 50. Hovedregelen er fremdeles at overføring til ansvarlig medlemsstat skal skje så raskt som mulig og innen seks måneder fra aksept på overtakelsesanmodning, bekreftelse på tilbaketakelsesnotifikasjon eller endelig vedtak fra klageinstans dersom det er gitt utsatt iverksetting. Fristen kan forlenges til ett år dersom utlendingen fengsles (strafferettslig) eller til tre år fra det tidspunktet den anmodende medlemsstat har underrettet ansvarlig medlemsstat dersom utlendingen eller et familiemedlem som utlendingen skal uttransporteres sammen med, forsvinner, fysisk motsetter seg uttransport, med vilje gjør seg selv uegnet for uttransport eller ikke etterkommer medisinske krav. Sistnevnte utgjør en vesentlig utvidelse sammenliknet med dagens regler, både hva gjelder frist og grunnlag for forlenget frist. Det er også innført regler om overføring dersom vedkommende på nytt blir tilgjengelig for myndighetene rett før utløpet av fristen, jf. artikkel 46 nr. 2 annet avsnitt.

I likhet med dagens regelverk, inneholder AMMR nærmere bestemmelser om adgangen og plikten til å dele informasjon mellom kompetente myndigheter i de aktuelle medlemsstatene ved overføring, jf. artikkel 48 til 50. Nytt er at det innføres en plikt til å gi indikasjon til ansvarlig medlemsstat om at det foreligger informasjon som gir grunn til å anta at utlendingen utgjør en fare for nasjonal sikkerhet eller offentlig orden, jf. artikkel 49. Deling av informasjon skal skje på egnet måte mellom kompetente myndigheter.

En utlending som skal overføres i henhold til AMMR, skal ikke bære kostnadene for en overføring, jf. artikkel 47 nr. 3. EUs medlemsstater kan motta bidrag per gjennomførte overføring i tilbaketakelsessaker fra EUs asyl, migrasjon- og integreringsfond (AMIF), jf. artikkel 47, jf. europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/1147 av 7. juli 2021 om etablering av Asyl-, migrasjons- og integreringsfondet (AMIF-forordningen) artikkel 20. Norge tar ikke del i AMIF, og vil således ikke kunne motta slike bidrag.

Departementet foreslo å inkorporere de relevante delene av AMMR, herunder bestemmelsene om overføring, i utlendingsloven § 32 fjerde ledd. Departementet foreslo også en endring i utlendingsloven § 91 niende ledd slik at bestemmelsen viser til den nye forordningen, AMMR, i stedet for Dublin III-forordningen.

7.9.3 Høringsinstansenes syn

Norges Kristne Råd har uttrykt støtte til departementets forslag om ikke å kreve at utlendinger som overføres til andre land skal bære kostnadene.

7.9.4 Departementets vurdering

Departementet opprettholder sitt forslag om å inkorporere de relevante delene i AMMR i utlendingsloven § 32 fjerde ledd, herunder AMMRs bestemmelser knyttet til overføring.

Departementet mener det er behov for å endre utlendingsloven § 91 niende ledd for å tilpasse bestemmelsen til AMMR. Dette er å anse som en språklig endring, og materielt sett innebærer det ikke noen endring sammenliknet med dagens ordning. I lys av innspillet fra *Norges Kristne Råd*, presiserer departementet at unntaket fra å bære kostnadene ved en uttransport kun gjelder utlendinger som blir overført til en stat som deltar i Dublin-samarbeidet i tråd med AMMR. Det gjøres ingen endring av hovedregelen i utlendingsloven § 91 for øvrig om at en utlending plikter å dekke utgiftene for egen uttransport.

Hva gjelder departementets vurdering av deling av personopplysninger i forbindelse med overføringer, herunder helseopplysninger, viser departementet til punkt 8.10.

Eventuell utfyllende og presiserende regulering av overføringer, herunder på bakgrunn av EUs gjennomføringsrettsakt for AMMR, vil bli vurdert i forbindelse med forskriftsarbeidet.

7.10 Pågripelse og internering

7.10.1 Gjeldende rett

Ingen skal fengsles eller på annen måte utsettes for frihetsberøvelse i Norge uten hjemmel i lov, og frihetsberøvelse må være nødvendig og ikke utgjøre et uforholdsmessig inngrep, jf. Grunnloven § 94. Tilsvarende prinsipp fremgår av den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 5, jf. menneskerettsloven § 2. Videre inneholder FNs konvensjon om barnets rettigheter av 20. november 1989 (barnekonvensjonen) artikkel 37, jf. menneskerettsloven § 2, egne bestemmelser om frihetsberøvelse av barn, herunder at pågripelse, frihetsberøvelse eller fengsling av et barn skal skje på lovlig måte og bare skal benyttes som en siste utvei og for et kortest mulig tidsrom.

I utlendingsloven § 99 fremgår det også at et tvangsmiddel, herunder pågripelse og internering, bare kan brukes når det er tilstrekkelig grunn til det, og det skal ikke brukes dersom det etter sakens art eller forholdene ellers ville være et uforholdsmessig inngrep.

Pågripelse og internering av en utlending er i dag regulert i utlendingsloven §§ 106 flg. Internering etter utlendingsloven er ikke straff, men et forvaltningsrettslig tiltak overfor en utlending som det av nærmere spesifiserte grunner er nødvendig og forholdsmessig å ha den formen for kontroll på. Mulighet for internering i Dublin-saker ved unndragelsesfare er særlig hjemlet i § 106 første ledd bokstav b annet punktum, mens frister er regulert § 106 b fjerde ledd, i tillegg til § 32 fjerde ledd, jf. Dublin III-forordningen artikkel 28.

En utlending kan også pålegges meldeplikt eller bestemt oppholdssted ved for eksempel manglende samarbeid om identitet eller dersom det er konkrete holdepunkter for å anta at utlendingen vil unndra seg iverksettingen av et vedtak som innebærer at utlendingen må forlate riket, herunder under behandlingen av en sak som kan føre til et slikt vedtak, jf. utlendingsloven § 105. Særlige regler om pågripelse og internering av mindreårige er gitt i utlendingsloven § 106 c. En mindreårig utlending kan bare pågripes dersom det er særlig påkrevd, og i Dublin-saker kan en mindreårig bare interneres i medhold av utlendingsloven § 106 første ledd bokstav b dersom det er helt avgjørende som en siste utvei for å gjennomføre utsendelsen, jf. utlendingsloven § 106 c første ledd. Det er også presisert i utlendingsloven § 106 c annet ledd at hensynet til barnets beste alltid skal vurderes som et grunnleggende hensyn i saker om pågripelse og internering, herunder ved vurderingen av om det i stedet kan iverksettes alternative tiltak. Hvordan hensynet til barnets beste og muligheten for alternativer er vurdert, skal fremgå av en kjennelse om internering som omfatter barn. Et barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter skal informeres og gis anledning til å bli hørt før retten treffer sin beslutning om internering, enten personlig eller gjennom foreldre, representant eller andre som kan uttale seg på vegne av barnet, jf. utlendingsloven § 106 c femte ledd. I henhold til utlendingsloven § 106 c gjelder også egne frister for pågripelse og internering av barn, jf. bestemmelsens tredje og sjette ledd, og politiet har også plikt til å kontakte barneverntjenesten, jf. bestemmelsens fjerde ledd.

Etter utlendingsloven § 130 annet ledd, om bruk av tvangsmidler i sikkerhetssaker, er det anledning til å pågripe og internere en utlending etter utlendingsloven §§ 106 til 106 c dersom utlendingen utgjør en trussel mot grunnleggende nasjonale interesser, og dette er fastslått i et vedtak i utlendingssaken, og det treffes tiltak mot utlendingen med sikte på utsendelse.

7.10.2 Forslaget i høringsnotatet

Departementet foreslo å endre utlendingsloven §§ 106 og 106 b slik at bestemmelsene samsvarer med AMMRs regulering av internering, herunder utvidelse av interneringsgrunnlag til også å gjelde nasjonal sikkerhet og offentlig orden. Det ble også foreslått å skille ut internering i Dublin-saker i en egen bokstav i § 106.

7.10.3 Høringsinstansenes syn

Under høringen har *Caritas, Flerkulturelt råd i Akershus fylkeskommune, MiRA-Senteret, Norges Kristne Råd, Røde Kors* og *IOM* gitt uttrykk for bekymring knyttet til muligheten i henhold til AMMR til å internere utlendinger når det er påkrevd av hensyn til nasjonal sikkerhet eller offentlig orden. Flere har pekt på viktigheten av at internering kun brukes som siste utvei. Noen har også tatt til orde for mer bruk av alternative tiltak.

Barneombudet, MiRA-Senteret, *Røde Kors* og *Redd Barna* har i sine høringsinnspill gitt uttrykk for særlig bekymring knyttet til internering av barn.

Vergeforeningen Følgesvennen har under høringen gitt uttrykk for at de mener at definisjonen av «unndragelsesfare» i AMMR artikkel 2 nr. 18 er uttømmende, og utlendingsloven § 106 d må endres slik at «blant annet» tas ut og listen i bestemmelsen blir uttømmende.

Dommerforeningens fagutvalg for offentlig rett har i sitt høringssvar etterspurt en nærmere begrunnelse for hvorfor departementet mener det er nødvendig å utvide adgangen til pågripelse og internering der det ikke foreligger noen unndragelsesfare, samt en redegjørelse for situasjoner der pågripelse og internering av hensyn til nasjonal sikkerhet eller offentlig orden er aktuelt.

Politiets utlendingsenhet (PU), med støtte fra *Politidirektoratet (POD)*, støtter departementets forslag om å regulere internering i AMMR-saker i en egen bestemmelse. De støtter også departementets vurdering av terskelen som gjelder for internering ved unndragelsesfare, og har vist til at det er lite hensiktsmessig å operere med ulike terskler for internering i utlendingssaker. Videre ber de om mer veiledning fra departementets side hva gjelder innholdet i begrepene «nasjonal sikkerhet» og «offentlig orden», samt terskelen for når internering kan være aktuelt.

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) støtter departementets forslag om ny hjemmel for pågripelse og internering i utlendingsloven § 106 i saker som berører indre eller nasjonal sikkerhet og offentlig orden. PST er også enig med departementet i at det er naturlig å ta utgangspunkt i utlendingsloven kapittel 14 ved vurderingen av hva som anses som indre/nasjonal sikkerhet.

7.10.4 Departementets vurdering

7.10.4.1 Generelt

Gjennom inkorporeringen i utlendingsloven § 32 fjerde ledd, vil interneringsbestemmelsene i AMMR artikkel 44 og 45 gjelde som norsk lov. Ettersom det dreier seg om bruk av tvangsmidler og mulighet for frihetsberøvelse, mener departementet at det likevel er grunn til å innta særskilte bestemmelser om internering i Dublin-saker i utlendingsloven kapittel 12 om tvangsmidler mv.

Internering i saker som behandles etter AMMR, skal skje med sikte på å sikre gjennomføring av overføringen. Internering kan skje både etter at et vedtak i henhold til AMMR er fattet og under behandlingen av en sak som kan føre til et slikt vedtak om overføring. Samtidig er forordningen tydelig på at medlemsstatene ikke kan internere en person kun av den grunn at vedkommende er underlagt prosedyren etter AMMR, jf. artikkel 44 nr. 1. Videre presiseres det i AMMR at internering kun skal skje dersom det er forholdsmessig og andre mindre inngripende tiltak ikke kan anvendes effektivt. Disse kravene er ivaretatt i utlendingsloven § 99 første ledd, § 106 annet ledd, jf. § 105, og § 106 b første ledd siste punktum. Det vises også til de grunnlegge prinsippene om frihetsberøvelse som er nedfelt i Grunnloven § 94 og menneskerettsloven § 2, jf. EMK artikkel 5 og barnekonvensjonen artikkel 37.

AMMR artikkel 44 oppstiller også krav om at en kjennelse om internering må skje skriftlig av administrative eller rettslige myndigheter, og inneholde en faktisk og rettslig begrunnelse. Departementet mener at dette er tilstrekkelig ivaretatt i utlendingsloven §§ 106 a og 106 b. I praksis vil det innebære en videreføring av ordningen om at en pågrepet utlending skal fremstilles for en tingrett med begjæring om internering, jf. utlendingsloven § 106 a syvende ledd, og at den tingrett utlendingen fremstilles for, skal avgjøre ved kjennelse om utlendingen skal interneres, jf. utlendingsloven § 106 b første ledd. Kjennelsen skal angi lovhjemmel og gjøre rede for grunnen til interneringen, samt for at interneringen ikke er et uforholdsmessig inngrep.

Hva gjelder fristene for internering, legger departementet opp til en justering av utlendingsloven § 106 b fjerde ledd slik at det henvises til ny

bokstav i utlendingsloven § 106 og AMMR artikkel 45. Departementet må også oppdatere henvisninger i utlendingsloven § 106 b tredje ledd fjerde, femte og sjette punktum og utlendingsloven § 106 c første ledd på grunn av den nye bokstaven i utlendingsloven § 106.

AMMR gir anledning til internering med sikte på gjennomføring av overføringsprosedyrene både ved unndragelsesfare og av hensyn til nasjonal sikkerhet eller offentlig orden. Departementet mener det er grunn til å innta samtlige alternativer som mulige grunnlag for internering dersom situasjonen tilsier det. Departementet viser til at AMMR blant annet har som mål å styrke prinsippet om at en søknad om internasjonal beskyttelse kun skal behandles i én, klart definert medlemsstat og å bidra til å forebygge sekundærbevegelser. For å støtte opp under disse målene, er det viktig at forordningens frister for overføring overholdes, og i noen tilfeller vil det være nødvendig å internere utlendingen for å sikre slik overføring. Det at AMMR gjelder avklaring av ansvar mellom medlemsstater uavhengig av utlendingens egne ønsker, kan også bidra til en økt fare for at en utlending vil forsøke å unndra seg overføring. Tidligere adferd hos utlendingen, for eksempel ved at vedkommende har reist uautorisert mellom flere medlemsstater og eventuelt fremsatt søknad om beskyttelse i flere land, kan også etter en konkret vurdering bidra til at det anses å foreligge unndragelsesfare.

Hva gjelder den nye muligheten for å kunne internere en utlending i AMMR-prosedyre dersom nasjonal sikkerhet eller offentlig orden påkrever det, viser departementet til at dette må ses i sammenheng med den økte oppmerksomheten rundt sikkerhet i Pakten som helhet. Et viktig element i Pakten som helhet, men også i AMMR og Eurodac-forordningen 2024, er å ha kontroll på utlendinger som kan utgjøre en trussel mot indre eller nasjonal sikkerhet eller offentlig orden, og å forebygge at slike personer beveger seg rundt i Europa. Etter departementets syn, vil det antakelig i slike tilfeller også foreligge en unndragelsesfare. Departementet mener likevel at det kan forekomme tilfeller der det kan foreligge tvil om hvorvidt det foreligger unndragelsesfare i henhold til de ordinære vilkårene for internering, men hvor det foreligger omstendigheter knyttet til utlendingen som gjør det nødvendig av hensyn til nasjonal sikkerhet å ha den formen for kontroll på utlendingen som internering gir. Det samme kan gjelde dersom sakens omstendigheter tilsier at utlendingen er en trussel mot offentlig orden.

7.10.4.2 Nærmere om unndragelsesfare

Begrepene «unndragelse» og «unndragelsesfare» er definert i AMMR artikkel 2 nr. 17 og 18. Som nevnt over er ikke Norge bundet av denne bestemmelsen. Samtidig mener departementet at utlendingsloven §§ 106 og 106 d, som regulerer nærmere hva som anses som unndragelsesfare i gjeldende rett, samsvarer godt med definisjonene i AMMR artikkel 2. Departementet er ikke enig i *Vergeforeningen Følgesvennens* vurdering av at inkorporeringen av AMMR innebærer at listen som fremgår av utlendingsloven § 106 d må endres slik at den blir uttømmende.

Det er etter gjeldende rett et vilkår for internering i saker etter Dublin-samarbeidet at det foreligger «vesentlig fare» for at en utlending skal unndra seg gjennomføringen av vedtak om overføring, jf. utlendingsloven § 106 første ledd bokstav b annet punktum. Når det gjelder det nærmere innholdet i begrepet «vesentlig fare», fremgår det av Prop. 26 L (2013–2014) *Endringer i utlendingsloven (gjennomføring av Dublin III-forordningen)* side 28 at

> «Departementet konstaterer at det presise innholdet i vilkåret «vesentlig unndragelsesfare» i forordningen artikkel 28 (2) er uklart. (…) Etter departementets vurdering vil fengslingsvilkårene i § 106 første ledd bokstav b («konkrete holdepunkter for å anta» at utlendingen vil undra seg iverksetting) kunne forstås som en egnet presisering av når risikoen for unndragelse kan karakteriseres som «vesentlig».»

Samtidig bemerket departementet at særregelen for Dublin-sakene la til rette for å vektlegge en eventuell fremtidig praksisutvikling i EU-domstolen og medlemsstatene. På bakgrunn av dette, har det ved anvendelsen av vilkåret i praksis blitt lagt til grunn at vilkåret «vesentlig fare for at utlendingen vil unndra seg (…)» etter utlendingsloven § 106 første ledd bokstav b annet punktum i praksis skal forstås tilsvarende som «konkrete holdepunkter for å anta at utlendingen vil unndra seg (…)» etter utlendingsloven § 106 første ledd bokstav b første punktum.

AMMR artikkel 44 endrer formuleringen av vilkåret for internering i saker dekket av forordningen ved at det ikke lenger vil være krav om «vesentlig» unndragelsesfare. Dette kan forstås som at terskelen for når det må kunne fastslås å foreligge unndragelsesfare i en sak etter AMMR skal senkes. Det er imidlertid ikke holdepunkter

for dette ut over ordlyden, og den praktiske forskjellen er vanskelig å utlede. Departementet oppfatter fjerningen av «vesentlig» slik at unndragelsesfare i Dublin-saker harmoniseres med kravet til unndragelsesfare i andre sakstyper og rettsakter. Denne harmoniseringen har liten eller ingen praktisk realitet, i alle fall i norsk rett, jf. forarbeidene sitert over om kravet til konkrete holdepunkter med videre. Etter departementets syn er det ikke grunnlag for, og heller ikke ønskelig, å anvende en annen terskel for unndragelsesfare i AMMR-sakene enn i øvrige saker etter utlendingsloven § 106 første ledd bokstav b.

Det bør etter departementets syn, som støttes av PU og POD, anvendes et enhetlig beviskrav for å fastslå unndragelsesfare i utlendingssaker. Ulik terskel vil være krevende i praksis, særlig i tilfeller der en utlendingssak endrer type etter at en utlending er pågrepet eller internert. Departementet mener således at terskelen for når pågripelse og internering kan finne sted, bør praktiseres likt uavhengig av sakstype også fremover, og at dagens terskel bør videreføres selv om kravet til «vesentlig» unndragelsesfare ikke opprettholdes i AMMR.

7.10.4.3 Internering av hensyn til nasjonal sikkerhet

AMMR innfører en mulighet til å internere utlendinger underlagt AMMR-prosedyre når det er påkrevd av hensyn til nasjonal sikkerhet. Hva som ligger i begrepene «nasjonal sikkerhet» er ikke definert nærmere, og er derfor noe uklart. Samtidig ligger spørsmål knyttet til sikkerhet og offentlig orden under nasjonal kompetanse, jf. traktaten for EUs virkemåte (TEUV) artikkel 72. Departementet mener derfor det er nærliggende å legge til grunn at medlemsstatene, herunder Norge, har et visst handlingsrom til selv å definere hva som ligger i begrepet nasjonal sikkerhet.

Et forhold som kan tilsi at det er grunn til å vurdere internering, kan være at en annen stat innenfor Dublin-samarbeidet har merket vedkommende med varsel i Eurodac (sikkerhetsflagg, se 10.4.1), jf. Eurodac-forordningen 2024 artikkel 17 nr. 2 bokstav i, 22 nr. 3 bokstav d, 23 nr. 3 bokstav e og 24 nr. 3 bokstav f. Departementet mener at et slikt varsel i seg selv neppe vil være tilstrekkelig for å begrunne internering; det vil antakelig være behov for mer informasjon som kan understøtte behovet for å internere. Et varsel i Eurodac vil imidlertid kunne gi grunn til å undersøke saken nærmere, både i tilknytning til mulighet for internering og i lys av utlendingsloven kapittel 14.

I en norsk sammenheng mener departementet videre at det ved vurderingen av hva som er å anse som «nasjonal sikkerhet», er nærliggende å ta utgangspunkt i det som anses som grunnleggende nasjonale interesser i henhold til utlendingsloven kapittel 14.

AMMR oppstiller ikke noe krav om at det må være fastslått i vedtak at vedkommende utgjør en trussel mot nasjonal sikkerhet for at vedkommende kan interneres av hensyn til nasjonal sikkerhet, sammenliknet med utlendingsloven § 130.

Hva som ligger i begrepet «grunnleggende nasjonale interesser» vil måtte bero på en konkret og sammensatt vurdering. Begrepet har en dynamisk karakter og må tolkes i lys av den generelle samfunnsutviklingen og endringer i det nasjonale og internasjonale trusselbildet. Begrepet erstattet i sin tid begrepene «rikets sikkerhet» og «tvingende samfunnsmessige hensyn», se drøftelsen i Ot.prp. nr. 75 (2006–2007) kapittel 18.1 til 18.4, der innholdet i de respektive begrepene beskrives. Samtidig er begrepet «indre sikkerhet» brukt i for eksempel utlendingsloven § 17 første ledd bokstav l (bortvisning) og § 10 første ledd bokstav d (Schengen-visum).

Departementet har i Prop. 58 L (2015–2016) *Endringer i utlendingsloven (bortvisning av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn)* side 8 og 9 uttalt seg om innholdet i begrepet grunnleggende nasjonale interesser, og det vises til sitatet fra proposisjonen som er gjengitt i punkt 10.4.2 som også gjør seg gjeldende her. I uttalelsen er det særlig pekt på tilknytningen til terrorvirksomhet, men begrepet kan også omfatte andre temaer, for eksempel sabotasje, undergravende virksomhet og så videre, som regel til fordel for en annen stat, herunder handlinger, politisk virksomhet med videre som kan berøre forholdet til fremmede stater.

Departementet har i instruks til virksomhetene gitt en veiledende indikatorliste over forhold som kan indikere at en utlendingssak kan berøre grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Listen er ikke uttømmende, og er jevnlig gjenstand for revisjon. Departementet vurderer å revidere rundskrivet i forbindelse med gjennomføringen av Eurodac-forordningen 2024 og AMMR. Departementet mener imidlertid at den til enhver tid gjeldende indikatorlisten vil gi god veiledning ved spørsmålet om hvorvidt en AMMR-sak kan berøre grunnleggende nasjonale interesser.

I forbindelse med eventuell internering av hensyn til nasjonal sikkerhet, kan det oppstå spørsmål om utlendingens muligheter til å imø-

tegå de bevis som myndighetenes vurderinger bygger på (kontradiksjon). I slike saker vil det ofte kunne foreligge bevis som må holdes hemmelig av hensyn til nasjonal sikkerhet. Etter tvisteloven § 22-1 kan det ikke føres bevis om noe som holdes hemmelig av hensyn til rikets sikkerhet eller forholdet til fremmed stat, med mindre Kongen samtykker i at beviset føres.

Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) har anerkjent at statene kan gjøre visse begrensninger i den berørte partens innsyn i bevis av en slik karakter, jf. storkammeravgjørelsen *A mot Storbritannia*, EMD-2005-3455, se særlig dommens avsnitt 202-204 og 220. Kort oppsummert konkluderte EMD med at EMK artikkel 5 nr. 4 ikke krever at utlendingen får tilgang til det underliggende materialet i et slikt tilfelle, men påstandene mot utlendingen må være tilstrekkelig spesifikke til at utlendingen kan tilbakevise dem. Dette er også lagt til grunn av Høyesteretts ankeutvalg i kjennelsene HR-2024-2033-U og HR-2024-2107-U. I de nevnte kjennelsene bemerker Høyesteretts ankeutvalg også at

> «(…) i den grad det er behov for kontradiksjon fordi påstandene mot utlendingen ikke er tilstrekkelig spesifisert til at de kan tilbakevises, er det nærliggende å benytte utlendingsloven §§ 133 til 136 analogisk for internering som skjer før det er fattet vedtak etter utlendingsloven § 126 (…)»

Under henvisning til Prop. 141 L (2012–2013) *Endringer i utlendingsloven mv. (behandling av sikkerhetssaker)* side 41, viser Høyesteretts ankeutvalg blant annet til at reglene ble innført for å ivareta kontradiksjon i tråd med EMK. Departementet er enig i Høyesteretts ankeutvalgs vurdering, herunder at det kan være grunnlag for å vurdere analogisk bruk av utlendingsloven §§ 133 til 136 ved spørsmål om internering av hensyn til nasjonal sikkerhet i en sak etter AMMR dersom det ikke foreligger tilstrekkelige spesifikke, ugraderte opplysninger i saken som danner grunnlaget for interneringen.

7.10.4.4 Internering av hensyn til offentlig orden

AMMR innfører også en mulighet til å internere en utlending med sikte på overføring i en AMMR-sak når det er påkrevd av hensyn til offentlig orden. Begrepet «offentlig orden» er ikke nærmere definert i AMMR, og anses ikke entydig definert i EU-retten for øvrig. Departementet mener også at begrepet kan ha noe ulikt innhold avhengig av hvilket rettsområde det anvendes på. Det foreligger noe praksis knyttet til europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/38/EF om unionsborgeres og deres familiemedlemmers rett til å ferdes og oppholde seg fritt på medlemsstatenes territorium mv. (unionsborgerdirektivet) der EU-domstolen har uttalt seg om begrepet. Samtidig gjelder unionsborgerdirektivet personer som har rett til fri bevegelse, og det kan være grunn til å anvende en lavere terskel i regelverk som omhandler tredjelandsborgere som ikke har samme rett til fri bevegelse, se for eksempel EU-domstolens avgjørelse i saken C-380/18 EP.

Begrepets dynamiske karakter kan tilsi at medlemsstatene har en viss frihet til å definere innholdet, også i lys av TEUV artikkel 72 og den nasjonale kompetansen hva gjelder ansvaret for lov og orden. Det finnes imidlertid heller ikke i norsk rett noen entydig definisjon av innholdet i begrepet «offentlig orden». Begrepets innhold vil måtte variere etter tid, sted og samfunnsforhold, og kan ikke angis uttømmende.

Departementet har tidligere uttalt følgende i GI-13/2020 – *Instruks om praktisering av utlendingsloven § 17 første ledd bokstav l – bortvisning av hensyn til indre sikkerhet eller offentlig orden*:

> «begrepet 'offentlig orden' har et vidt og dynamisk innhold, som må tilpasses aktuelle samfunnsforhold. Begrepet sikter til en ønsket samfunnstilstand. Hva som er den ønskede samfunnstilstanden er i noen grad lovfestet – typisk ved at handlinger som er klart i strid med den ønskede tilstanden, er gjort straffbare – men følger også av normer som har mer eller mindre allmenn tilslutning i befolkningen».

I samme instruks fremgår det også følgende:

> «Hva som ligger i at bortvisning må være «nødvendig» av hensyn til offentlig orden eller indre sikkerhet, er i liten grad berørt i forarbeidene eller andre rettskilder til § 17. Det er klart at det må foretas en konkret, fremtidsrettet vurdering av hvorvidt og hvordan den aktuelle utlendingens tilstedeværelse kan skade slike hensyn i Norge eller et annet Schengenland. Det er også klart at vilkåret «nødvendig» ikke kan tolkes så strengt at man med stor grad av sikkerhet kan slå fast at utlendingens tilstedeværelse i landet vil medføre en skade, ei heller at den potensielle skaden vil være uavvergelig, umiddelbar eller svært alvorlig. Det må være tilstrekkelig at det foreligger en reell risiko for skade mot den alminnelige offentlige orden»

Departementet mener at ovennevnte vurderinger også kan være relevante ved spørsmålet om internering av hensyn til offentlig orden med sikte overføring i en sak som er underlagt AMMR-prosedyre. Samtidig viser departementet til at internering er mer inngripende enn bortvisning, og det må veie tungt i forholdsmessighetsvurderingen etter utlendingsloven § 99.

For alle tilfelle må det vurderes konkret i hver enkelt sak hvorvidt internering er påkrevd av hensyn til offentlig orden. Departementet legger også til grunn at innholdet i begrepet kan bli nærmere presisert i praksis.

7.10.4.5 Internering av mindreårige

Departementet har merket seg høringssvar fra blant annet *Redd Barna* og *Røde Kors* vedrørende bekymring for internering av mindreårige.

Etter gjeldende norsk rett, gjelder det svært strenge krav for å internere mindreårige, jf. utlendingsloven § 106 c. Disse vil fortsette å gjelde også etter at AMMR kommer til anvendelse. Forordningen er tydelig på at internering av mindreårige i Dublin-saker kun skal skje der det er helt avgjørende som en siste utvei for å sikre gjennomføringen av en overføring. Samtidig kan det forekomme situasjoner der det vil være avgjørende å kunne internere en mindreårig dersom det foreligger unndragelsesfare eller av hensyn til nasjonal sikkerhet eller offentlig orden.

Både dagens Dublin III-forordning og AMMR skal bidra til at man unngår såkalte «refugee in orbit»-situasjoner, altså der en utlending reiser fra land til land og søker om beskyttelse uten å få søknaden behandlet. Departementet mener dette er særlig viktig for mindreårige, som kan være sårbare for utnyttelse og misbruk ved irregulære migrasjonsbevegelser. Det kan derfor oppstå situasjoner der det vil være avgjørende å internere en mindreårig for å hindre at vedkommende unndrar seg en Dublin-overføring og oppholder seg på et for utlendingsmyndighetene ukjent sted, med de potensielle farene det kan innebære. En Dublin-overføring kan også være avgjørende for å kunne bringe den mindreårige sammen med sin familie i et annet land innenfor Dublin-samarbeidet. Det kan også oppstå situasjoner der det vil være nødvendig å internere en mindreårig sammen med sin familie, for å sikre at ingen familiemedlemmer unndrar seg overføring med den følge at familien blir splittet. Videre kan det ikke utelukkes situasjoner der mindreårige kan antas å utgjøre en trussel mot grunnleggende nasjonale interesser eller offentlig orden som gjør det både nødvendig og forholdsmessig å internere vedkommende, selv om vedkommende ikke er voksen.

Hva gjelder de konkrete tidsfristene for internering av mindreårige, viser departementet til endringen i utlendingsloven § 106 c tredje ledd som trådte i kraft i 2023, og særlig til de vurderingene som fremgår i Prop. 103 L (2022–2023) *Endringer i utlendingsloven (utvisning av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser og frister ved frihetsberøvelse av mindreårige)*, se side 20 til 22.

Departementet mener på denne bakgrunn at det fremdeles bør være mulig å internere mindreårige etter at AMMR kommer til anvendelse, men innenfor rammen og de strenge vilkår som utlendingsloven § 106 c setter.

7.11 Situasjoner med ekstraordinære ankomster

7.11.1 Gjeldende rett

Dublin III-forordningen inneholder en bestemmelse i artikkel 33 om en ordning for tidlig varsling, beredskap og krisehåndtering.

I norsk rett kan Kongen i statsråd beslutte at søknader om beskyttelse skal kunne nektes realitetsbehandlet dersom søkeren ankommer direkte fra en nordisk stat i en krisesituasjon med ekstraordinært høye ankomster av asylsøkere, jf. utlendingsloven § 32 femte ledd. Videre kan Kongen i statsråd beslutte at myndighet til å bortvise i medhold av § 17 første ledd, i slike tilfeller kan legges til polititjenestemenn.

7.11.2 Forslaget i høringsnotatet

Utover forslaget om å inkorporere kriseforordningen artikkel 12 og 13, samt artikkel 1 til 6 så langt de gjelder anvendelsen av artikkel 12 og 13, i utlendingsloven § 32 fjerde ledd, foreslo departementet ingen lovendringer for situasjoner med ekstraordinære ankomster.

7.11.3 Høringsinstansenes syn

Det er ikke innkommet innspill knyttet til dette temaet under høringen.

7.11.4 Departementets vurdering

Departementet opprettholder sin vurdering om at det ikke er behov for ytterligere justeringer i loven utover inkorporeringen av de aktuelle

delene av kriseforordningen i utlendingsloven § 32 fjerde ledd.

Hva gjelder utlendingsloven § 32 femte ledd, viser departementet til at premissene for å ta i bruk bestemmelsen er at «et svært stort antall asylsøkere ankommer Norge direkte fra en eller flere nordiske stater, og Dublin-samarbeidet i realiteten ikke lenger fungere», jf. Prop. 90 L (2015–2016) *Endringer i utlendingsloven mv. (innstramninger II)*. Det fremgår også direkte av § 32 femte ledd fjerde punktum at § 32 femte ledd er å anse som lex specialis og gjelder uten hensyn til hva som ellers ville fulgt av fjerde ledd. Fjerde ledd vil etter lovendringen, gjennomføre de delene av AMMR og kriseforordningen som faller inn under virkeområdet til Dublin-avtalen og er bindende for Norge. Departementet mener derfor at det ikke er nødvendig å gjøre endringer i utlendingsloven § 32 femte ledd.

7.12 Formålet med visuminformasjonssystemet (VIS)

7.12.1 Gjeldende rett

Et av formålene med gjeldende regler for visuminformasjonssystemet (VIS), er å bidra til å lette anvendelsen av Dublin III-forordningen, jf. utlendingsloven § 102 a som gjennomfører formålet med VIS i norsk lov. Det er vedtatt endringer i VIS-regelverket som innebærer behov for å endre utlendingsloven § 102 a. Ved lov 21. juni 2024 nr. 47 ble utlendingsloven § 102 a bokstav f opphevet. Lovendringen vil tre i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

7.12.2 Forslaget i høringsnotatet

Departementet foreslo å endre utlendingsloven § 102 a bokstav f slik at bestemmelsen henviser til AMMR i stedet for Dublin III-forordningen.

7.12.3 Høringsinstansenes syn

Ingen høringsinstanser hadde kommentarer til departementets forslag.

7.12.4 Departementets vurdering

Ikrafttredelse av lov 21. juni 2024 nr. 47 er avhengig av tidspunktet for når forordning (EU) 2021/1134 om endringer i VIS kommer til anvendelse, noe som foreløpig er usikkert. Det fremstår imidlertid som sannsynlig at ikrafttredelsen vil skje etter at AMMR kommer til anvendelse. Departementet mener derfor det er behov for å tilpasse utlendingsloven § 102 a bokstav f for perioden fra AMMR kommer til anvendelse og til endret VIS-forordning kommer til anvendelse hvor § 102 a oppheves.

8 Personvern og retten til privatliv

8.1 Gjeldende rett

Alle de tre EU-forordningene, Eurodac-forordningen 2024, AMMR og kriseforordningen, berører individers personopplysninger. Behandling av personopplysninger er strengt regulert i både EU-retten og i norsk rett.

EUs personvernforordning, General Data Protection Regulation (forordning (EU) 2016/679, GDPR), handler blant annet om beskyttelse av individer ved behandling av personopplysninger. Forordningen er inkorporert i personopplysningsloven (lov 15. juni 2018 nr. 38 om behandling av personopplysninger) § 1, og gjelder dermed som norsk lov. Så lenge annet ikke er bestemt i eller i medhold av lov, gjelder GDPR, og personopplysningsloven for øvrig, som utgangspunkt for behandling av personopplysninger som skal inngå i et register, jf. personopplysningsloven § 2.

Personopplysningsloven og GDPR gjelder ikke der annet er bestemt i eller i medhold av lov, jf. personopplysningsloven § 2 første ledd annet punktum. Nasjonale regler som gjennomfører Law Enforcement Directive (direktiv (EU) 2016/680, LED), er ett eksempel på slike regler, og reglene om dette vil dermed gå foran bestemmelsene i personopplysningsloven og GDPR. LED er gjennomført i norsk rett gjennom politiregisterloven. Ved vurderingen av hvilket personvernregelverk som kommer til anvendelse må det ses hen til formålet med behandlingen av opplysningene. Det følger av GDPR artikkel 2 nr. 2 bokstav d at GDPR ikke får anvendelse på behandling som skjer med henblikk på å forebygge, etterforske, avsløre eller straffeforfølge straffbare forhold eller iverksette strafferettslige sanksjoner, herunder vern mot og forebygging av trusler mot den offentlige sikkerhet. I tilfeller som dette kommer LED og politiregisterloven til anvendelse, som betyr at for behandling av personopplysninger i Eurodac for *rettshåndhevelsesformål,* er det LED (politiregisterloven) som gjelder.

Det fremgår av fortalepunkt 38 i GDPR at barns personopplysninger fortjener et særlig vern, ettersom barn kan være mindre bevisste på rettighetene de har ved behandling av personopplysninger. Tolkning av GDPR må reflektere barns særlige vern slik det er forankret i barnekonvensjonen og i Grunnloven § 104.

I tillegg til personvernregelverket er det konstitusjonelle og folkerettslige skranker for hvilke regler som kan bli en del av norsk rett. Grunnloven § 102 og den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK), gjennomført i norsk rett ved lov 21. mai 1999 nr. 30 om styrking av menneskerettighetenes stilling i norsk rett (menneskerettsloven), artikkel 8 verner begge om en persons grunnleggende rett til privatliv. Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) har i flere saker fastslått at offentlige myndigheters innhenting og lagring av personopplysninger utgjør et inngrep i retten til privatliv, se som eksempel *S og Marper mot Storbritannia* (storkammer) nr. 30562/04 og 30566/04, avsnitt 121.

Norge har for øvrig ratifisert Europarådets konvensjon nr. 108 av 28. januar 1981 om personvern i forbindelse med elektronisk databehandling av personopplysninger (Europarådets personvernkonvensjon). Formålet med rettsakten, jf. artikkel 1, er å

> «sikre respekt for enhver enkeltpersons rettigheter og grunnleggende friheter og især retten til privatlivets fred på territoriet til enhver part, uten hensyn til statsborgerskap eller bopel, i forbindelse med elektronisk databehandling av personopplysninger som vedrører ham («datavern»).»

Konvensjonen har mange likhetstrekk med GDPR og kommer til anvendelse på enhver behandling av personopplysninger som utføres av både private og offentlige aktører. Ved endringsprotokoll 10. oktober 2018 er det oppstilt mer detaljerte krav enn i gjeldende konvensjon. Endringsprotokollen har ikke trådt i kraft, men Norge har signert endringsprotokollen og avgitt en erklæring om midlertidig anvendelse av protokollen.

Etter gjeldende personvernkonvensjon plikter den enkelte avtalepart å treffe nødvendige tiltak i sin interne lovgivning for å gjennomføre hovedprinsippene for datavern. Dette inkluderer tiltak

som skal sikre datakvalitet, herunder at personopplysninger i) innsamles og bearbeides på rettferdig og lovlig vis; ii) lagres for bestemte og lovlige formål og ikke nyttes på en måte som er uforenlig med disse formål; iii) er adekvate, relevante og ikke for omfattende i relasjon til de formål de lagres til; iv) er nøyaktige og, der det er nødvendig, holdt a jour; v) oppbevares på en måte som begrenser identifikasjon av datasubjektene innenfor rammen av formålsangivelsen, jf. artikkel 5. Konvensjonen oppstiller et forbud mot behandling av «særkategorier av opplysninger», med mindre intern lovgivning gir tilstrekkelig vern, jf. artikkel 6. Det kan for øvrig gjøres unntak fra enkelte konvensjonsrettigheter i tråd med reglene i artikkel 9.

8.2 Menneskerettslige rammer

Dersom en bestemmelse som innføres i norsk rett innebærer et inngrep i den grunnleggende retten til privatliv, jf. Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8, må inngrepet være i samsvar med lov, ivareta legitime formål og være nødvendig i et demokratisk samfunn.

Etter departementets syn vil gjennomføring av forordningene i norsk rett berøre retten til privatliv, og anvendelsen av rettsaktene vil innebære et *inngrep* i EMKs forstand. Det vises for det første til at AMMR og kriseforordningen pålegger medlemsstatenes myndigheter å behandle sensitive personopplysninger for å fastsette hvilket land som er ansvarlig for å behandle en asylsøknad. Når det gjelder Eurodac-forordningen 2024, vektlegger departementet at myndighetene blant annet pålegges å oppta og lagre en rekke sensitive personopplysninger, og å dele opplysningene med andre EU-informasjonssystemer og i enkelte tilfeller tredjeland. Flere typer opplysninger enn tidligere, om en utvidet krets av personer, skal også registreres i systemet. I tillegg vil rettshåndhevende myndigheter fortsatt få mulighet til å søke i opplysningene i systemet.

Inngrep i retten til privatliv kan være tillatt etter EMK dersom vilkårene i artikkel 8 nr. 2 er oppfylt. Det fremgår her at inngrepet må være i *samsvar med loven*. Eurodac-forordningen 2024, AMMR og kriseforordningen er foreslått inkorporert i norsk rett gjennom henvisningsbestemmelser i henholdsvis utlendingsloven §§ 101 og 32. Kravet til lovhjemmel vil dermed være oppfylt.

I tillegg til at inngrepet må være i samsvar med loven, kreves det at inngrepet ivaretar ett av de legitime formålene etter EMK artikkel 8 nr. 2. De tre forordningene handler blant annet om å fastsette hvilken medlemsstat som er ansvarlig for å behandle en asylsøknad, sikre kontroll med migrasjon til Europa, også i krisetid, forhindre sekundærmigrasjon innad i EU, sikre interoperabilitet med andre EU-systemer, få bedre oversikt over personer som utgjør en sikkerhetsrisiko samt fastsette tiltak for å bekjempe alvorlig kriminalitet og terrorisme. Departementet mener at dette blant annet omfattes av hensynet til «nasjonal sikkerhet, offentlige trygghet eller landets økonomiske velferd, eller for å forebygge uorden eller kriminalitet», som er legitime formål i henhold til EMK artikkel 8 nr. 2.

Det tredje grunnkravet som må være oppfylt for at et inngrep kan tillates, er at tiltaket er «nødvendig i et demokratisk samfunn». Det må foreligge et grunnleggende samfunnsbehov, og det må være forholdsmessighet mellom inngrepet og den samfunnsmessige verdien av tiltaket. I dette tilfellet innebærer det at behandlingen av personopplysninger ikke må være mer omfattende enn det som er nødvendig ut fra formålet.

Etter departementets vurdering er det et klart samfunnsmessig behov for at den innsamlede og lagrede informasjonen om personer som kommer til Europa irregulært, er presis og fullstendig. På den måten kan personenes identitet enklere bli klarlagt og misbruk av asylsystemet forhindres. Videre vil det bidra til et velfungerende Dublinsamarbeid og asylsystem i Europa, samt gjøre medlemsstatene bedre rustet til å håndtere store migrasjonsstrømmer i en ny, potensiell krisetid. For å oppnå dette, er det også nødvendig at opplysningene blir lagret over en viss tid. Det er også et klart samfunnsmessig behov for å gi rettshåndhevende myndigheter mulighet til å søke i Eurodac, slik at de har tilgang til gode verktøy i bekjempelsen av alvorlig kriminalitet.

Departementet mener at de samfunnsmessige behovene veier tungt, og at behandling av personopplysninger som følger av utvidelsene og de nye elementene i Eurodac-forordningen 2024, AMMR, og kriseforordningen er egnet til å oppnå de legitime formålene nevnt over. Det er hensyntatt at den enkelte gir fra seg en rekke personopplysninger av sensitiv art for registrering i Eurodac, som eventuelt behandles i henhold til AMMR for å fastsette hvilken medlemsstat som er ansvarlig for å behandle asylsøknaden, og som lagres i systemet i forholdsvis lang tid (hovedsakelig henholdsvis 10 år og 5 år for asylsøkere og andre).

Samtidig legger departementet vekt på at det i forordningene er garantier mot misbruk og vilkårlighet, herunder bestemmelser som ivaretar den registrertes rett til informasjon, retting, merking,

sletting med videre. Etter departementets vurdering er inngrepene som den enkelte vil utsettes for som følge av Eurodac-forordningen 2024, AMMR og kriseforordningen ikke mer inngripende enn det som er nødvendig for å møte det samfunnsmessige behovet og de legitime formålene nevnt over.

Med bakgrunn i den ovenstående vurderingen, mener departementet at bestemmelsene i Eurodac-forordningen 2024, AMMR og kriseforordningen ikke er i strid med våre konstitusjonelle rammer eller menneskerettslige forpliktelser.

8.3 Personvernrettslige rammer

8.3.1 Generelt om GDPR

GDPR inneholder en rekke krav til den som behandler personopplysninger.

Artikkel 5 angir prinsipper for behandling av personopplysninger, blant annet at personopplysninger skal behandles på en lovlig, rettferdig og åpen måte, samles inn for spesifikke, uttrykkelig angitte og berettigede formål, og at opplysningene skal være korrekte og oppdaterte. Artikkel 4 nr. 2 definerer «behandling» som

> «(…) enhver operasjon eller rekke av operasjoner som gjøres med personopplysninger, enten automatisert eller ikke, f.eks. innsamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, tilpasning eller endring, gjenfinning, konsultering, bruk, utlevering ved overføring, spredning eller alle andre former for tilgjengeliggjøring, sammenstilling eller samkjøring, begrensning, sletting eller tilintetgjøring».

De tre forordningene som proposisjonen her gjelder, legger til rette for ulike former for behandling av personopplysninger. I Eurodac-forordningen 2024 vil personopplysninger blant annet bli behandlet i form av innsamling og lagring, samt overføring til Eurodac, søk i og sammenlikning av opplysninger i Eurodac, og overføring til tredjeland i forbindelse med retur av en tredjelandsborger uten lovlig opphold. Gjennomføring av AMMR, med tilhørende bestemmelser i kriseforordningen, innebærer blant annet innhenting, behandling og lagring av personopplysninger, samt deling av opplysninger mellom involverte aktører.

For at behandling av personopplysningene skal være lovlig, jf. GDPR artikkel 5 nr. 1 bokstav a, må det foreligge et såkalt *behandlingsgrunnlag*, jf. GDPR artikkel 6 nr. 1. For opplysninger som behandles i henhold til Eurodac-forordningen 2024 og AMMR, er det særlig artikkel 6 nr. 1 bokstav e som er relevant:

> «e. behandlingen er nødvendig for å utføre en oppgave i allmennhetens interesse eller utøve offentlig myndighet som den behandlingsansvarlige er pålagt.»

Det er i tillegg et krav om at det må foreligge hjemmel til behandling av personopplysningene i annen lov, et såkalt *supplerende rettsgrunnlag*, jf. artikkel 6 nr. 3. Det supplerende rettsgrunnlaget for Eurodac-forordningen 2024 og AMMR vil følge av henholdsvis utlendingsloven § 101 og § 32, jf. også § 83 a.

Eurodac-forordningen 2024 og AMMR gir medlemsstatene adgang til å behandle blant annet biometriske opplysninger om enkeltindivider. Behandling av slike personopplysninger, også kjent som «*særlige kategorier av personopplysninger*», er som det klare utgangspunkt forbudt etter personvernforordningen, jf. GDPR artikkel 9 nr. 1. Det er likevel adgang til å behandle særlige kategorier av personopplysninger dersom ett av unntakene i artikkel 9 nr. 2 er oppfylt. Det er bokstav g som her er relevant:

> «g. Behandlingen er nødvendig av hensyn til viktige allmenne interesser, på grunnlag av unionsretten eller medlemsstatenes nasjonale rett som skal stå i et rimelig forhold til det mål som søkes oppnådd, være forenlig med det grunnleggende innholdet i retten til vern av personopplysninger og sikre egnede og særlige tiltak for å verne den registrertes grunnleggende rettigheter og interesser.»

Bruk av artikkel 9 nr. 2 bokstav g forutsetter, i likhet med artikkel 6 nr. 1 bokstav e, at behandlingen har et supplerende rettsgrunnlag i nasjonal rett, det vil si at adgangen til å behandle personopplysninger for det aktuelle formålet må følge av eller i medhold av norsk lov. For behandling av personopplysninger etter Eurodac-forordningen 2024, AMMR og kriseforordningen følger det supplerende rettsgrunnlaget av henholdsvis utlendingsloven § 101 og § 32, jf. også § 83 a.

Den som behandler personopplysninger pålegges videre en rekke plikter og ansvar. GDPR artikkel 4 nr. 7 definerer en *behandlingsansvarlig* som

> «en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighet, en institusjon eller ethvert annet

> organ som alene eller sammen med andre bestemmer formålet med behandlingen av personopplysninger og hvilke midler som skal benyttes; når formålet med og midlene for behandlingen er fastsatt i unionsretten eller i medlemsstatenes nasjonale rett, kan den behandlingsansvarlige, eller de særlige kriteriene for utpeking av vedkommende, fastsettes i unionsretten eller i medlemsstatenes nasjonale rett.»

Den behandlingsansvarlige er blant annet ansvarlig for at prinsippene for behandling av personopplysninger i artikkel 5 nevnt over, overholdes. Videre er den behandlingsansvarlige ansvarlig for å gjennomføre egnede tekniske og organisatoriske tiltak for å sikre og påvise at behandlingen utføres i samsvar med GDPR, se artikkel 24.

Nasjonale myndigheter har kompetanse til å fastsette behandlingsansvaret i nasjonal rett, noe som for Norges del vil innebære et lov- eller forskriftsvedtak som for eksempel direkte utpeker en etat eller virksomhet som behandlingsansvarlig. Behandlingsansvaret kan også fastsettes indirekte, for eksempel ved at lovgivningen oppstiller en oppgave eller plikt som fordrer behandling av personopplysninger. I slike tilfeller vil formålet med behandlingen ofte være fastsatt ved lov. Den behandlingsansvarlige vil da normalt være den virksomhet som er utpekt til å utføre oppgaven eller ivareta formålet, se også veilederen til Det europeiske Personvernrådet (EDPB) 07/2020 punkt. 2.1.2. Departementet har valgt å skille ut den nærmere vurderingen av behandlingsansvaret i egne underpunkter og viser til drøftelsene der, se punkt 8.4 om Eurodac-forordningen 2024 og punkt 8.5 om AMMR og kriseforordningen.

8.3.2 Europarådets personvernkonvensjon

Europarådets personvernkonvensjon artikkel 9 nr. 2 gir adgang til å gjøre unntak fra reglene i artikkel 5, 6 og 8. Unntak må ha hjemmel i lov og være et nødvendig tiltak i et demokratisk samfunn av hensyn til blant annet beskyttelse av statens sikkerhet og offentlig sikkerhet. Den nærmere vurderingen er i stor grad sammenfallende med vurderingstemaene som gjelder for inngrep i rettighetene som følger av Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8. Departementet viser derfor til vurderingen gjort i punkt 8.2, og legger samtidig til grunn at et tiltak som er forenlig med Grunnloven og EMK, heller ikke vil være i strid med Europarådets personvernkonvensjon.

8.3.3 Forholdet mellom GDPR og LED, og Eurodac-forordningen 2024, AMMR og kriseforordningen

GDPR vil gjelde for behandling av personopplysninger etter Eurodac-forordningen 2024, AMMR og kriseforordningen. Departementet viser her til fortalepunkt 77 i Eurodac-forordningen 2024, artikkel 72 nr. 1 og fortalepunkt 81 i AMMR, som klart understøtter at GDPR vil gjelde for medlemsstatenes (inkludert Norges) behandling av personopplysninger etter rettsaktene. Det samme må gjelde for behandling av personopplysninger etter kriseforordningen, selv om rettsakten ikke inneholder en uttrykkelig henvisning til GDPR. Departementet viser her til at artikkel 12 og 13 i kriseforordningen, som gjør unntak fra hovedreglene i AMMR, ikke legger opp til noe unntak fra plikten til å behandle personopplysninger i tråd med GDPR.

Videre viser departementet til artikkel 1 nr. 2 i kriseforordningen, der det sies at midlertidige tiltak som vedtas i henhold til forordningen, skal være i tråd med grunnleggende forpliktelser i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter. GDPR er hjemlet i artikkel 16 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte, og har blant annet til formål å ivareta retten til personvern etter artikkel 8 i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter.

Det er dessuten inntatt tydelige garantier i enkeltbestemmelser i forordningene som skal beskytte mot misbruk og vilkårlighet. I Eurodac-forordningen 2024 er de sentrale personverngarantiene i all hovedsak inntatt i kapittel X og XII, og omhandler blant annet den registrertes rett til innsyn og informasjon, rett til merking, retting og sletting av opplysninger, samt bestemmelser om lagringstid av opplysninger, databehandling og tilsyn. Departementet viser også til at det i formålsbestemmelsen til Eurodac-forordningen 2024, artikkel 1 nr. 2 annet avsnitt, kommer klart frem at rettsakten skal ivareta grunnleggende rettigheter, som blant annet retten til vern av personopplysninger. Hva gjelder personverngarantier i AMMR, viser departementet til artikkel 19 om retten til informasjon, retting og sletting av opplysninger, og artikkel 72 om datasikkerhet og vern av personopplysninger.

For behandling av personopplysninger til rettshåndhevende formål, vil LED, som er gjennomført i norsk rett gjennom politiregisterloven med tilhørende forskrifter, komme til anvendelse, se Eurodac-forordningen 2024 fortalepunkt 78 og AMMR artikkel 72 nr. 1.

8.4 Plassering av behandlingsansvar for oppgaver etter Eurodac-forordningen 2024

8.4.1 Gjeldende rett – behandlingsansvaret etter gjeldende Eurodac-forordning 2013

Utlendingsloven § 80 slår fast at «(…) personopplysningsloven gjelder med mindre annet er bestemt i eller i medhold av lov». Dette fremkommer også i § 101 annet ledd første punktum, hvor det fremgår at personopplysningsloven gjelder «for behandlingen av opplysningene hvis ikke annet er bestemt i lov eller forskrift.»

Norske utlendingsmyndigheter kan behandle personopplysninger når dette er nødvendig for å utøve myndighet eller utføre andre oppgaver etter utlendingsloven, jf. utlendingsloven § 83 a. I medhold av denne bestemmelsen er det presisert i utlendingsforskriften § 17-7 a hvilke *formål* behandlingen av opplysninger kan ha. Videre er det i utlendingsforskriften § 17-7 b regulert hvem som er behandlingsansvarlig for behandlingen:

> «Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda, politiet, Sysselmesteren på Svalbard og utenrikstjenesten er hver for seg behandlingsansvarlig for behandling av personopplysninger for egne formål, herunder opplysninger registrert i Utlendingsdatabasen. Behandlingsansvaret i utenrikstjenesten utøves av Utenriksdepartementet.
>
> Utlendingsdirektoratet er behandlingsansvarlig for Utlendingsdatabasen.»

Videre har utlendingsforskriften en særregulering som gjelder behandlingsansvar knyttet til behandling av personopplysninger etter Eurodac-forordningen 2013. Det fremgår av utlendingsforskriften § 18-5 at behandlingsansvaret for Eurodac ligger til Utlendingsdirektoratet (UDI), og at Kripos er databehandler. Samtidig er det presisert at for behandling av personopplysninger i Eurodac som ikke omfatter utlendingsforvaltningen, men gjelder *rettshåndhevelsesformål,* er det Kripos som er behandlingsansvarlig.

Det er ingen tilsvarende særregulering for gjeldende Dublin III-forordning. Behandlingsansvaret følger av den generelle regelen i utlendingsforskriften § 17-7 b.

For det tilfellet at en oppgave som en aktør i utlendingsforvaltningen er pålagt å utføre innebærer behandling av personopplysninger, vil det følge med et behandlingsansvar for den aktuelle behandlingen. De ulike aktørene i utlendingsforvaltningen har delvis overlappende og tilgrensende oppgaver etter utlendingsloven og utlendingsforskriften som følger av gjeldende Eurodac-forordning 2013.

I korte trekk er ansvarsdelingen mellom politiet og UDI i saker om beskyttelse i Eurodac- og Dublin-sammenheng, slik at Politiets utlendingsenhet (PU) har ansvar for å fastsette identiteten til utlendingen og for den innledende saksbehandlingen med opptak og lagring av personopplysninger, jf. utlendingsloven § 93. UDI er fagmyndighet og har vedtakskompetanse etter utlendingsloven § 65.

UDI har også ansvaret for selve saksbehandlingen i henhold til Dublin III-forordningen etter utlendingsloven § 32, jf. § 65, og avgjør om det skal sendes overtakelsesanmodning eller tilbaketakelsesanmodning til annen medlemsstat, eller om saken skal realitetsbehandles i Norge. Det er også UDI som behandler anmodninger til Norge om overtakelse eller tilbaketakelse fra andre medlemsstater.

UDI har vedtakskompetanse i saker om bort- og utvisning, men politiet har saksforberedende oppgaver og ansvar for å undersøke om det foreligger grunnlag for bort- eller utvisning, jf. utlendingsloven §§ 18, 66 til 68, 72 og 121 til 122. I enkelte bortvisningssaker har politiet begrenset vedtakskompetanse etter utlendingsloven § 18.

Klage over vedtak som UDI ikke tar til følge, oversendes Utlendingsnemnda (UNE) som klageinstans. UNE behandler saken som et uavhengig organ, jf. utlendingsloven §§ 76 og 77. Både UDI og UNEs vedtak kan innebære plikt for utlendingen til å forlate riket eller Schengen-området og EU etter utlendingsloven § 90 (utreiseplikt). Politiet har ansvar for å uttransportere en utlending som ikke etterkommer pålegg om utreiseplikt, jf. utlendingsloven § 90 e. For en utlending som omfattes av Dublin-regelverket kan det unnlates å sette utreisefrist, jf. utlendingsloven § 90 a. Også i disse sakene har politiet ansvar for å overføre utlendingen til ansvarlig medlemsstat dersom begjæring om utsatt iverksettelse avslås, i henhold til utlendingsloven § 90 e. Overføringen skjer i henhold til artikkel 29 i Dublin III-forordningen.

8.4.2 Forslaget i høringsnotatet

Departementet foreslo langt på vei en videreføring av gjeldende rett, der Utlendingsdirektoratet (UDI) ble tildelt rollen som behandlingsansvarlig i Norge for behandling av personopplysninger i Eurodac, og Kripos fikk rollen som behandlings-

ansvarlig i tilfeller der behandlingen skjer med bakgrunn i rettshåndhevelsesformål. Videre foreslo departementet at Politiets sikkerhetstjeneste (PST) skulle anses som behandlingsansvarlig for behandling av personopplysninger til rettshåndhevelsesformål, i den grad behandlingen faller naturlig inn under deres mandat.

I høringsnotatet ga departementet for øvrig uttrykk for at det var krevende å ta stilling til plasseringen av behandlingsansvaret, og etterlyste derfor særskilt tilbakemelding fra høringsinstansene på fordelingen av ansvaret.

8.4.3 Høringsinstansenes syn

Politidirektoratet (POD) har flere innspill til plasseringen av behandlingsansvaret. I høringssvaret påpeker direktoratet at artikkel 36 (ansvar for databehandling) i Eurodac-forordningen 2024 vil være retningsgivende for hva behandlingsansvar vil innebære og hvordan dette bør reguleres nasjonalt. Etter PODs syn vil plasseringen av behandlingsansvaret måtte bero på hvilken myndighet som i størst grad kan ivareta forpliktelsene etter artikkel 36 nr. 1 til 3.

Videre uttaler *POD* at det må gjøres en opprydning i forholdet mellom utlendingsforskriften § 17-7 b og § 18-5. POD ønsker også at det redegjøres for forholdet mellom utlendingsloven § 100 og § 101, samt for forholdet mellom tilhørende forskriftsbestemmelser i utlendingsforskriften §§ 18-1, 18-3 og 18-5 knyttet til politiets rolle for utførelse av biometriopptak og nødvendig registersøk for opptak. POD ønsker videre at det presiseres om ansvarsforholdene mellom utlendingsmyndighetene skal være like for opptak av biometri etter nasjonale formål og for å ivareta forpliktelsene etter Eurodac-forordningen 2024. Etter PODs syn har disse forholdene nær tilknytning til plassering av behandlingsansvaret.

Etter *PODs* syn er det hensiktsmessig at utlendingsforskriften § 18-5 regulerer behandlingsansvar basert på rettslig grunnlag, med lik systematikk som § 17-7 b, men at man ved ny formulering i § 18-5 unngår formuleringen om at den enkelte etat er behandlingsansvarlig for personopplysninger som behandles for «egne formål», da direktoratet ikke har egne formål knyttet til registrering i Eurodac. POD mener at ved en regulering av delt behandlingsansvar bør det vises til de oppgaver organet er pålagt i tilknytning til Eurodac-forordningen 2024, slik disse eventuelt nedfelles i nasjonal rett.

Kripos viser i sitt høringssvar til at de ikke har noen oppgaver etter Eurodac-forordningen 2024, med unntak av saker om identitetsavklaring. Deres innspill knytter seg derfor i all hovedsak til behandling av opplysninger i Eurodac til bruk for rettshåndhevelsesformål.

Kripos opplyser at det er opprettet et «Central Access Point» (CAP) ved særorganet, som mottar anmodninger om tilgang til opplysninger i VIS. CAP vurderer om anmodende myndighet skal gis tilgang til opplysninger i registeret. Det samme gjelder tilgang til EES og til ETIAS, når dette systemet blir operativt. Etter Kripos' syn er det naturlig at CAP utpekes som «verifying authority», det vil si kontrollmyndighet, i henhold til Eurodac-forordningen 2024.

Kripos har for øvrig ingen innvendinger mot at PST også utpekes som kontrollmyndighet, og at dette forskriftsfestes i utlendingsforskriften § 18-6. Dersom PST likevel skal benytte Kripos sitt kontaktpunkt (CAP), vil Kripos være behandlingsansvarlig for PSTs anmodninger om bruk av opplysninger i Eurodac for rettshåndhevelsesformål. Kripos sin løsning er imidlertid en ugradert løsning.

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) på sin side mener det er mest hensiktsmessig å benytte Kripos sin løsning, da de har god erfaring med dette. I tillegg har Kripos et fagmiljø med høy kompetanse på vurderinger knyttet til rettshåndhevende myndigheters mulighet til å foreta søk i ulike EU-registre/databaser. Samtidig ønsker ikke PST å avskjæres fra muligheten for i fremtiden å kunne være kontrollmyndighet og behandlingsansvarlig, og ber således om at regelverket formuleres slik at det ikke stenger for denne muligheten.

Politiets utlendingsenhet (PU) mener UDI bør inneha behandlingsansvaret for den nasjonale Eurodac-løsningen, all den tid dataflyten går via UDIs systemer. PU ønsker likevel behandlingsansvar for overføring av opplysninger etter artikkel 50 i Eurodac-forordningen 2024.

Utlendingsdirektoratet (UDI) mener behandlingsansvaret for den nasjonale Eurodac-løsningen bør ligge hos dem. Etter UDIs syn vil det være krevende å dele et behandlingsansvar med andre aktører av ressurs- og budsjettmessige grunner. En slik løsning vil likevel ikke være til hinder for at politiet og UNE anses som behandlingsansvarlige for personopplysninger som de behandler til egne oppgaver eller formål. UDI mener at både de og politiet vil bli pålagt å gjennomføre ulike oppgaver knyttet til Eurodac, og at det derfor bør være et selvstendig behandlingsansvar for hver av virksomhetene.

UDI støtter også departementets forslag om at PST og Kripos anses som behandlingsansvarlige

for behandlingen av personopplysninger etter Eurodac-forordningen 2024 artikkel 1 nr. 1 bokstav e. Videre bør PU tildeles behandlingsansvar for behandlinger etter Eurodac-forordningen 2024 artikkel 50.

Utlendingsnemnda (UNE) ber departementet vurdere og avklare hvorvidt også de bør være kompetent myndighet i Eurodac, da opplysningene som registreres i Eurodac kan endre seg over tid og UNE bør kunne bidra med registrering av for eksempel nye identiteter, verifiserte identiteter og sannsynliggjorte identiteter. De kan også bekrefte eller oppdatere om personen er innvilget retur- og integreringsstøtte, om personen har fått utstedt visum og av hvilken medlemsstat, samt avslag på asylsøknad.

UNE tiltrer i utgangspunktet at UDI er behandlingsansvarlig, men ber samtidig departementet vurdere om UNE bør bli behandlingsansvarlig, da UNE er det for sine opplysninger som registreres i DUF. UNE oppfordrer også departementet til å se på hjemmelsrekken, og mener blant annet at å «gi forskrift» i § 101 ikke er tydelig nok for å kunne fravike personvernforordningen.

Datatilsynet viser til at det er viktig å sikre tydelige ansvarsforhold i forbindelse med endringene i Eurodac, da dette vil være avgjørende for at den registrerte skal kunne utøve sine rettigheter og for at tilsynsmyndighetene skal kunne vite hvem som har ansvaret for etterlevelse av personvernregelverket. Behandlingsansvaret bør derfor etter Datatilsynets syn reguleres uttømmende i utlendingsforskriften § 18-5. Videre skriver tilsynet at:

> «Datatilsynet har ikke innvendinger mot å fastsette at PST er behandlingsansvarlig for behandling av personopplysninger for rettshåndhevelsesformål som faller inn under deres ansvarsområde. For ordens skyld vil vi påpeke at Datatilsynet ikke er tilsynsmyndighet for PSTs behandling av personopplysninger, jf. politiregisterloven § 58 annet punktum. For PST er det EOS-utvalget som har tilsynsmyndighet.
>
> Datatilsynet bemerker at fortalepunkt 82 til Eurodac-forordningen av 2024 gir anvisning på at hver medlemsstat bør utpeke den myndigheten som skal anses som behandlingsansvarlig i henhold til personvernforordningen og LED, og som bør ha det sentrale ansvaret («central responsibility») for den behandlingen som medlemsstaten skal utføre.
>
> Vi merker oss at PU ikke er nevnt i den foreslåtte bestemmelsen. Datatilsynet mener at ev. behandlingsansvar for PU må vurderes i lys av fortalepunkt 82.»

Redd Barna er bekymret for at Eurodac utvides til å bli en omfattende innvandringsdatabase, noe som kan være problematisk for retten til privatliv og personvern. De savner en grundigere utredning på dette punkt.

MiRA-senteret mener som tidligere nevnt at EU-pakten utgjør et stort tilbakeskritt for asylretten og menneskerettigheter i Europa. Senteret er derfor grunnleggende uenig i kontrollmekanismene som ligger til grunn for endringsforslagene. De påpeker også at lovgiver i større grad gir sårbare menneskegrupper svekkede menneskerettigheter fordi man ønsker et mer «effektivt» asylsystem, kontroll for å forhindre terrorisme og annen alvorlig kriminalitet. Senteret viser også til at det nå gis adgang til økt opptak og lagring av biometri og personopplysninger.

8.4.4 Departementets vurdering

8.4.4.1 Formålsorientert organisering av behandlingsansvaret

Selv om behandlingsansvaret er foreslått regulert i utlendingsforskriften, og derfor vil bli behandlet nærmere i det etterfølgende forskriftsarbeidet, finner departementet likevel grunn til å kommentere enkelte innspill fra høringsinstansene som knytter seg til forskriften, i proposisjonen her.

Departementet har i høringen fått tilbakemelding om at dagens regulering av behandlingsansvar for Eurodac i noen tilfeller skaper tvil om hvilken aktør som er behandlingsansvarlig, og at denne tvilen vil forsterkes ytterligere dersom gjeldende regulering videreføres.

Departementet ser at det er gode grunner for å justere høringsforslaget noe, slik at utlendingsforskriften § 18-5 langt på vei gis tilsvarende ordlyd som den generelle bestemmelsen om behandlingsansvar i forskriftens § 17-7 b. Hensikten er å tydeliggjøre at hver aktør er behandlingsansvarlig for sine oppgaver eller formål etter forordningen, som betyr at behandlingsansvaret fordeles på flere ulike aktører.

En formålsorientert organisering av behandlingsansvaret innebærer at det ikke er nødvendig å regulere eksplisitt at det skal følge med et behandlingsansvar dersom for eksempel UNE får egne oppgaver eller formål i henhold til forordningen. Det samme gjelder i utgangspunktet for PU,

som i høringsrunden har gitt uttrykk for at det bør følge et behandlingsansvar med for deres behandling av personopplysninger etter Eurodac-forordningen 2024 artikkel 50. Departementet bemerker imidlertid at PUs rolle og ansvar knyttet til artikkel 50 vil bero på hvilket personvernregelverk (LED eller GDPR) som kommer til anvendelse. Etter departementets syn er det GDPR som vil komme til anvendelse ved behandling av personopplysninger etter Eurodac-forordningen 2024 artikkel 50. Departementet viser her til at behandling av opplysninger etter artikkel 50 skjer for returformål, det vil si innenfor politiets oppgaver som forvaltnings- og utlendingsmyndighet.

UNE har i høringen gitt uttrykk for at utlendingsloven § 101 bør justeres dersom det er ønskelig at nemnda skal bli behandlingsansvarlig for enkelte oppgaver etter Eurodac-forordningen 2024. Fra høringsinnspillet hitsettes følgende fra side 2 flg.:

> «Hvis det forskriftsfestes at UDI er behandlingsansvarlig, slik det er foreslått i justert utlendingsforskrift § 18-5, bør hjemmelsrekken være i orden. Det vil si at utlendingsloven (utl.) § 101 bør utformes riktig og gi tydelig hjemmel for å fravike personvernforordningen. Å «gi forskrift om» er ikke en tydelig nok hjemmel for å fravike lov, om man skulle mene at UNE er eller vil bli behandlingsansvarlig i henhold til personvernforordningen (GDPR). For å unngå usikkerhet i fremtidig regelverk, bør utl. § 101 derfor utformes annerledes.»

Departementet er ikke enig i at det er nødvendig å justere utlendingsloven § 101 på en slik måte som UNE antyder. Det fremgår av GDPR artikkel 4 nr. 7 at den behandlingsansvarlige kan fastsettes i medlemsstatenes nasjonale rett. For Norges del vil dette skje enten gjennom et lov- eller forskriftsvedtak. Et eksempel på en slik regulering er forskrift om Meldingssystem for smittsomme sykdommer (MSIS-forskriften), som i § 1-5 legger behandlingsansvaret direkte til Folkehelseinstituttet. Hva gjelder utlendingsregelverket, viser departementet til at det i utlendingsloven § 101 er fastsatt at det kan gis forskrift om behandlingen av opplysningene i Eurodac. Utlendingsforskriften § 18-5 gir presiserende regler om behandlingsansvaret og er i tråd med forskriftshjemmelen i lovens § 101. Slik departementet ser det, er hjemmelsrekken i orden. Datatilsynet støtter også forslaget om å videreføre kompetansen til å gi bestemmelser i forskrift om behandling av opplysninger i Eurodac, se side 3 i tilsynets høringsinnspill, jf. også forslaget til utlendingsloven § 101 annet ledd.

8.4.4.2 Om adgangen til å oppstille en formålsorientert organisering av behandlingsansvaret

Det kan stilles spørsmål ved om Eurodac-forordningen 2024 oppstiller en skranke mot at behandlingsansvaret fordeles på flere ulike aktører. Datatilsynet har i høringen pekt på at fortalepunkt 82 gir anvisning på at hver medlemsstat bør utpeke den myndighet som skal anses som behandlingsansvarlig i henhold til GDPR og LED, og som bør ha det sentrale ansvaret for den behandlingen som medlemsstaten skal utføre.

Departementet ser at fortalepunkt 82 isolert sett kan tale for at behandlingsansvaret legges til én aktør, som skal ha det sentrale ansvaret for behandlingen av personopplysninger etter Eurodac. Fortalen er imidlertid kun veiledende, og man må derfor se hen til ordlyden i de operative bestemmelsene for å kunne utlede de nærmere grensene for organiseringen av behandlingsansvaret etter Eurodac-forordningen 2024. Gjennomføringen må uansett tilpasses nasjonale forhold og aktører.

Ansvaret for databehandling i Eurodac er nærmere angitt i artikkel 36 i Eurodac-forordningen 2024. Etter bestemmelsens nr. 1 til 3 plikter den enkelte medlemsstat å sørge for tiltak som skal sikre at biometriske opplysninger og andre opplysninger behandles i tråd med gjeldende regelverk. Dette er typisk oppgaver som en behandlingsansvarlig, jf. GDPR artikkel 4 nr. 7, vil ha det overordnede ansvaret for å overholde. Selv om artikkel 36 regulerer databehandling, oppstilles det likevel ikke noe eksplisitt krav her om at medlemsstaten må utpeke en nasjonal myndighet som behandlingsansvarlig.

Det følger imidlertid av artikkel 42 nr. 1 bokstav a i Eurodac-forordningen 2024 at opprinnelsesmedlemsstaten ved registrering av opplysninger i Eurodac plikter å informere om identiteten og kontaktinformasjonen til den behandlingsansvarlige i henhold til artikkel 4 nr. 7 i GDPR. Bestemmelsen forutsetter altså at medlemsstatene har utpekt en behandlingsansvarlig for behandling av opplysninger i Eurodac. Utover dette sier ikke bestemmelsen noe om hvordan den enkelte medlemsstat skal organisere behandlingsansvaret, herunder om ansvaret kan fordeles til flere forskjellige aktører.

Etter departementets syn vil artikkel 36 nr. 1 til 3 være retningsgivende for hvordan behand-

lingsansvaret skal organiseres, da den som tildeles rollen som behandlingsansvarlig plikter å ivareta forpliktelsene etter bestemmelsens nr. 1 til 3. Slik departementet ser det, må det avgjørende være om medlemsstaten har organisert behandlingsansvaret på en slik måte at forpliktelsene etter bestemmelsens nr. 1 til 3 ivaretas, uavhengig av om dette gjøres med én eller flere behandlingsansvarlige. På denne bakgrunn mener departementet at den skisserte løsningen, som innebærer at behandlingsansvaret fordeles mellom ulike aktører i utlendingsforvaltningen, ikke står i et spenningsforhold til Eurodac-forordningen 2024.

I høringen har *Datatilsynet* pekt på at departementet bør benytte anledningen til uttømmende å regulere behandlingsansvaret etter Eurodac-forordningen 2024, i utlendingsforskriften § 18-5. Det er imidlertid departementets vurdering at det vil være lite tjenlig å uttømmende regulere behandlingsansvaret i lov eller forskrift. Departementet viser til at altfor detaljerte regler øker risikoen for hyppige regelendringer, med den følge at regelverket over tid blir uoversiktlig.

8.4.4.3 Sammenhengen mellom nasjonale ansvarsforhold og Eurodac-forordningen 2024

Et formålsorientert behandlingsansvar innebærer, som nevnt innledningsvis i punkt 8.4.4.1, at den enkelte aktør i utlendingsforvaltningen er behandlingsansvarlig for opplysninger som behandles for egne formål. *POD* har i høringen gitt uttrykk for at en formålsorientert organisering av behandlingsansvaret er uheldig, da dette ikke vil være dekkende for å pålegge politiet behandlingsansvar, ettersom politiet ikke har egne formål knyttet til registrering i Eurodac (utover pålagte oppgaver i screeningforordningen). Departementet deler ikke PODs syn og viser til at utlendingsforvaltningen i Norge er organisert på en slik måte at en søknad om beskyttelse (asyl) skal fremsettes for politiet, jf. utlendingsloven § 93 første ledd første punktum, jf. også Ot.prp. nr. 75 (2006–2007) punkt. 3.6.1. Politiet registrerer så søknaden og tar fotografi og fingeravtrykk av utlendingen, jf. utlendingsloven § 93 tredje ledd, jf. utlendingsforskriften § 17-21. Lovbestemmelsen henviser videre til utlendingsloven § 100 første ledd bokstav b, som fastsetter at det kan tas fingeravtrykk og ansiktsfoto av utlending som søker om en tillatelse etter utlendingsloven, jf. også utlendingsforskriften § 18-1 første ledd bokstav a, jf. tredje ledd. Henvisningen fra utlendingsloven § 93 tredje ledd første punktum til § 100 første ledd bokstav b tydeliggjør at politiet har klare saksforberedende oppgaver i saker om beskyttelse (asyl) som innebærer behandling av personopplysninger, herunder biometriske opplysninger. Eurodac-forordningen 2024 medfører ingen innsnevring av de oppgavene som politiet utfører i dag.

Det må likevel bemerkes at utlendingsloven § 93 tredje ledd første punktum ikke henviser til utlendingsloven § 101, som gjelder behandling av fingeravtrykk i Eurodac. Dette gjør at sammenhengen mellom nasjonale ansvarsforhold og de enkelte oppgaver som tilfaller medlemsstatenes nasjonale myndigheter etter Eurodac-forordningen 2024 blir noe uklar, jf. også PODs innspill om behovet for en uttalelse om hvorvidt ansvarsforholdene mellom utlendingsmyndighetene skal være like for opptak av biometri etter nasjonale formål og for å ivareta forpliktelsene etter ny Eurodac-forordning. Også *Advokatforeningen* har i høringsrunden kommentert at man bør søke å tydeliggjøre ansvarsdeling for ulike oppgaver og formål, slik at man unngår uklarheter i ansvarsfordelingen og det praktiske samarbeidet mellom utlendingsmyndighetene og politiet.

Det er departementets syn at henvisningen til § 100 første ledd bokstav b fra § 93 tredje ledd første punktum trolig ble tatt inn av informasjonshensyn, og at det ikke har vært hensikten å gjøre et skille mellom nasjonale ansvarsforhold slik de er nedfelt i utlendingsloven og -forskriften, og forpliktelser som følger av gjeldende Eurodac-forordning 2013 og ny forordning 2024. Departementet antar at det skyldes en inkurie at § 93 tredje ledd første punktum ikke inneholder en tilsvarende henvisning til § 101 som til § 100 første ledd bokstav b.

For å tydeliggjøre sammenhengen mellom nasjonale ansvarsforhold og Eurodac-forordningen 2024, mener departementet at det er hensiktsmessig å innta en henvisning til § 101 i § 93 tredje ledd første punktum. I tillegg foreslår departementet å endre begrepsbruken fra «fotografi» til «bilde» av hensyn til enhetlig terminologi og klarspråk. Departementet gjør i denne sammenheng oppmerksom på at forslaget om å endre § 93 ikke har vært på offentlig høring. Alle forslag til lov- og forskriftsendringer legges normalt ut på høring. Høring kan likevel unnlates dersom høring må anses åpenbart unødvendig.

Departementet mener at høring i dette tilfellet er åpenbart unødvendig. Det er tale om en lovteknisk justering av begrenset art, i form av en henvisning og mindre språklig justering uten realitetsbetydning. Henvisningsendringen gjøres av informasjonshensyn og skal synliggjøre for all-

mennheten at politiet har adgang til å ta opp fingeravtrykk og ansiktsbilde i samsvar med reglene i Eurodac-forordningen 2024, mens den språklige justeringen gjøres av hensyn til enhetlig terminologi og klarspråk. Hva gjelder den språklige justeringen, viser departementet også til proposisjon om *Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengen-regelverket)*, der det foreslås å blant annet bytte ut begrepet «ansiktsfoto» med «ansiktsbilde» i de øvrige bestemmelser i utlendingsloven. Nevnte proposisjon vil bli lagt frem for Stortinget våren 2026.

Eurodac-forordningen 2024 utvider formålet med Eurodac, noe som også åpner for flere oppgaver enn tidligere. Det kan ikke utelukkes at utlendingslovens og -forskriftens regler om nasjonale ansvarsforhold ikke gir svar på hvilken nasjonal myndighet som skal ivareta de enkelte oppgavene. I et tilfelle som dette, må etatene seg imellom bestemme hvem som skal ha ansvar for den aktuelle oppgaven, med påfølgende behandlingsansvar. Dette kan for eksempel gjøres gjennom en samhandlingsavtale som etatene utarbeider i fellesskap. Når avtalen er inngått og oppgavene fordelt, vil det rettslige grunnlaget for behandlingen av personopplysninger til det aktuelle formålet følge direkte av forordningen (med mindre den aktuelle bestemmelsen i forordningen krever et supplerende rettsgrunnlag i medlemsstatenes nasjonale rett), jf. ny utlendingslov § 101. En virksomhet som gjennom samhandlingsavtalen får tildelt en oppgave som Eurodac-forordningen 2024 pålegger de enkelte medlemsstatene å utføre, vil anses å behandle personopplysninger for sine egne formål, der utlendingslovens og -forskriftens regler om nasjonale ansvarsforhold ikke i tilstrekkelig grad regulerer nasjonal ansvarsfordeling.

8.4.4.4 Ivaretakelse av den registrertes rettigheter etter GDPR

Det kan problematiseres om en formålsorientert organisering av behandlingsansvaret vil kunne komme i konflikt med den registrertes mulighet til å utøve sine rettigheter etter personvernforordningen. Det er et viktig samspill mellom den registrertes formelle rettigheter etter kapittel III i GDPR, og den registrertes faktiske og praktiske mulighet til å få realisert de formelle rettighetene. Departementet viser i denne sammenheng til personvernprinsippene inntatt i GDPR artikkel 5, især prinsippene om lovlighet, rettferdighet og åpenhet, jf. bokstav a. Departementet ser at det å overlate til utlendingsforvaltningen å utarbeide en eventuell samhandlingsavtale der det fremgår hvem som skal ha ansvar for de ulike formålene og oppgavene i forordningen med tilhørende behandlingsansvar, kan gjøre det vanskeligere for den registrerte å vite hvem vedkommende skal forholde seg til for å utøve sine rettigheter etter forordningen. En ytterligere komplikasjon er at den registrerte kan bli nødt til å måtte forholde seg til flere behandlingsansvarlige, all den tid det er ulike behandlingsansvarlige for ulike oppgaver etter Eurodac-forordningen 2024.

Likevel mener departementet at det er riktig å overlate til de enkelte virksomhetene å organisere den nærmere fordelingen av behandlingsansvaret i en eventuell samhandlingsavtale, alle forhold tatt i betraktning. For å avhjelpe den registrertes behov for informasjon, kan det være hensiktsmessig at for eksempel UDI innehar rollen som felles kontaktpunkt for anmodninger om innsyn. På denne måten vil den registrerte alltid ha noen å forholde seg til.

Det følger av GDPR artikkel 12 nr. 2 første punktum at den behandlingsansvarlige skal legge til rette for at den registrerte kan utøve sine rettigheter i henhold til GDPR artikkel 15 til 22. Som ledd i denne oppgaven er det viktig at UDI, UNE og politiet gir den registrerte tilstrekkelig veiledning om vedkommendes rettigheter etter GDPR og Eurodac-forordningen 2024. Departementet bemerker i denne sammenhengen at EUs byrå for grunnleggende rettigheter (FRA) har utarbeidet en veileder som gir viktig og kortfattet informasjon om hvordan den registrertes personopplysninger behandles. Det kan være hensiktsmessig at også UDI, UNE og politiet utarbeider en liknende veileder i fellesskap, jf. også Eurodac-forordningen 2024 artikkel 42 nr. 3. Ved utarbeidelsen av en slik veileder er det viktig å ha i mente at informasjonen må tilpasses brukergruppen. Departementet nevner i denne sammenheng at barn tilhører en sårbar gruppe og har behov for særskilt tilrettelegging, og at Eurodac-forordningen 2024 nå senker aldersgrensen for opptak fra 14 år ned til seks år.

8.4.4.5 Behandlingsansvar for den nasjonale Eurodac-løsningen

Eurodac består av både en sentral løsning (Eurodac Central System) og en nasjonal løsning. Den sentraliserte delen av systemet forvaltes av eu-

LISA, som er EUs IT-byrå. Den nasjonale løsningen forvaltes av utlendingsmyndighetene i Norge.

UDI har i høringen gitt uttrykk for at direktoratet bør ha behandlingsansvaret for den nasjonale Eurodac-løsningen. Direktoratet viser til at

> «et felles behandlingsansvar for systemløsningen sammen med politiet [vil] være krevende å forvalte med tanke på blant annet budsjett og ressursstyring:»

Departementet ser at et felles behandlingsansvar for selve *systemløsningen* vil være utfordrende og at et felles behandlingsansvar her kan gjøre det krevende for eksterne aktører som politiet å treffe egnede organisatoriske og tekniske tiltak for å ivareta den registrertes rett til personvern, all den tid systemløsningen ligger utenfor deres øvrige systemarkitektur. Departementet mener at det er gode grunner til at UDI bør ha behandlingsansvaret for selve systemløsningen og tar derfor sikte på å forskriftsfeste dette i utlendingsforskriften § 18-5, som foreslått i høringsnotatet.

Som behandlingsansvarlig for den nasjonale Eurodac-løsningen vil UDI ha ansvaret for den tekniske og praktiske forvaltningen og driften av løsningen. UDI har også et overordnet ansvar for at behandlingen av opplysningene i registeret skjer i samsvar med gjeldende regelverk. I rollen som systemansvarlig for Eurodac-løsningen må UDI kunne stille krav til de andre aktørene, herunder politiet og UNE, i den grad det er nødvendig for at UDI skal kunne ivareta rollen som behandlingsansvarlig for registeret som sådan. Rent konkret innebærer dette at UDI må kunne stille visse krav til hva som lagres, hvordan lagringen skal foregå, forvaltning av datakvalitet, håndtering av sletteplikt samt ivaretakelse av den registrertes rettigheter og friheter etter GDPR. Ordningen som skisseres her vil likevel ikke være til hinder for at politiet og UNE anses som behandlingsansvarlige for personopplysninger de behandler for *egne formål*. Dette innebærer at den enkelte aktør selv har et ansvar for å sikre personvernet i egen organisasjon og å sikre at behandling av opplysninger i og fra registeret skjer på lovlig måte. En naturlig forlengelse av dette er at UDI ikke kan stille krav som er knyttet til opplysningenes materielle innhold, med mindre de også har faglig instruksjonsmyndighet. Departementet mener at den ordningen som skisseres her, i stor grad følger samme systematikk som øvrige systemer i utlendingsforvaltningen, herunder den nasjonale delen av Schengen informasjonssystem (SIS) og den nasjonale delen av visuminformasjonssystemet (NORVIS). Departementet ser ikke bort ifra at det på sikt vil kunne oppstå behov for justeringer i behandlingsansvaret etter hvert som Eurodac-forordningen 2024 har fått virke og man har fått høstet erfaringer. Dette er noe som vil bli fulgt opp på egnet vis.

8.4.4.6 Behandling av personopplysninger for rettshåndhevelsesformål

Eurodac-forordningen 2024 viderefører adgangen til å anmode om sammenligning av biometriske opplysninger lagret i Eurodac for å forebygge, avdekke og etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold, se kapittel XI i Eurodac-forordningen 2024. Det fremgår av henholdsvis artikkel 5 og artikkel 6 at medlemsstatene skal utpeke en nasjonal myndighet med kompetanse til å anmode om slike søk («utpekte myndigheter»), og en nasjonal myndighet som skal ivareta kontrollfunksjonen («kontrollmyndigheter»).

I høringsnotatet la departementet opp til å videreføre Kripos' rolle som kontrollmyndighet. Det ble videre foreslått å forskriftsfeste rollen som kontrollmyndighet i utlendingsforskriften ny § 18-6. For ordens skyld bemerker departementet at fordi det her er tale om en eventuell forskriftsendring, vil den nærmere oppfølgingen av forslaget skje i tilknytning til det etterfølgende forskriftsarbeidet, jf. også punkt 6.13.4 over.

I høringsnotatet ble det videre nevnt at det kunne være aktuelt å etablere en egen kontrollmyndighet i PST, som skal vurdere og avgjøre anmodninger om registersøk der PST er anmodende myndighet. Dette innebærer at sikkerhetstjenesten både kan anmode om tilgang til opplysninger til Eurodac for rettshåndhevelsesformål, samt selv avgjøre om vilkårene for søk er oppfylt. Forordningen stenger ikke for at det etableres mer enn én kontrollmyndighet, jf. artikkel 6 nr. 1 tredje avsnitt.

I høringen har *PST* imidlertid gitt uttrykk for at det på nåværende tidspunkt er mest hensiktsmessig for tjenesten å benytte Kripos sin løsning. Samtidig ønsker ikke PST å avskjæres fra muligheten for i fremtiden å kunne være kontrollmyndighet og behandlingsansvarlig, og de ber således om at regelverket formuleres slik at det ikke stenger for denne muligheten. Ettersom det også her er tale om en eventuell forskriftsendring, vil departementet vurdere PSTs innspill nærmere i det etterfølgende forskriftsarbeidet. Departementet bemerker imidlertid at så lenge PST benytter seg av Kripos sin løsning, vil Kripos være

behandlingsansvarlig også for behandling av PSTs anmodninger om bruk av opplysninger i Eurodac for rettshåndhevelsesformål, da behandlingsansvaret vil følge den kontrollmyndighet som etableres. Departementet gjør videre oppmerksom på at det er EOS-utvalget som vil være tilsynsmyndighet dersom PST blir kontrollmyndighet og behandlingsansvarlig.

8.5 Plassering av behandlingsansvar for oppgaver etter AMMR og kriseforordningen

8.5.1 Om behandlingsansvaret etter gjeldende Dublin III-forordning

Etter utlendingsloven § 83 a tredje ledd kan det gis regler i forskrift om behandlingen av personopplysninger, herunder også regler om behandlingsansvaret. Utfyllende regler om behandlingsansvaret er gitt i utlendingsforskriften § 17-7 b.

Etter utlendingsforskriften § 17-7 b er Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE), politiet, Sysselmesteren på Svalbard og utenrikstjenesten (Utenriksdepartementet) hver for seg behandlingsansvarlig for behandling av personopplysninger for «egne formål», jf. første ledd. I tillegg er UDI behandlingsansvarlig for Utlendingsdatabasen.

Det er ikke gitt egne regler for behandlingsansvaret for personopplysninger som behandles etter Dublin III-forordningen, hvilket betyr at den generelle regelen i § 17-7 b vil komme til anvendelse. De enkelte aktørene er derfor behandlingsansvarlige for personopplysninger som behandles for egne formål.

8.5.2 Forslaget i høringsnotatet

Plasseringen av behandlingsansvaret for oppgaver etter AMMR og kriseforordningen ble ikke særskilt omtalt i høringsnotatet, men har kommet opp som en problemstilling i høringen.

8.5.3 Høringsinstansenes syn

Det er kun *Politidirektoratet (POD)* som har kommet med innspill til plasseringen av behandlingsansvaret for oppgaver etter AMMR og kriseforordningen. POD mener det bør komme klart frem i det videre lovarbeidet hvilke myndigheter som er behandlingsansvarlige for behandling av opplysninger til hvilke formål (oppgaver) etter AMMR og kriseforordningen. POD ønsker også at departementet klargjør forholdet mellom utlendingsforskriften § 17-7 b og § 18-5.

8.5.4 Departementets vurdering

Det følger av AMMR artikkel 72 nr. 1 at GDPR og LED kommer til anvendelse ved behandlingen av personopplysninger, jf. også fortalepunkt 81. Videre fremgår det av AMMR artikkel 72 nr. 2 at de enkelte medlemsstatene plikter å iverksette egnede tekniske og organisatoriske tiltak for å sikre at personopplysninger blir behandlet på en trygg måte. Medlemsstatene må også iverksette tiltak som skal forhindre uhjemlet eller uautorisert behandling av de aktuelle opplysningene. Dette er typisk oppgaver som tilligger den behandlingsansvarlige, jf. GDPR artikkel 24 nr. 1.

Kriseforordningen inneholder ingen tilsvarende henvisning til GDPR, noe som fører til uklarhet hva gjelder GDPRs rolle ved behandlingen av personopplysninger etter kriseforordningen. Departementet viser likevel til at artikkel 12 og 13 i kriseforordningen, som gjør unntak fra hovedreglene i AMMR, ikke legger opp til noe unntak fra plikten til å behandle personopplysninger i tråd med GDPR. Videre viser departementet til artikkel 1 nr. 2 i kriseforordningen, der det sies at midlertidige tiltak som vedtas i henhold til forordningen, skal være i tråd med grunnleggende forpliktelser i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter. GDPR er hjemlet i artikkel 16 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte, og har blant annet til formål å ivareta retten til personvern etter artikkel 8 i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter. I fravær av holdepunkter for noe annet, mener departementet at GDPR må få generell anvendelse for personopplysninger som behandles etter kriseforordningen. Dette innebærer at enhver behandling av personopplysninger må skje i tråd med anvisningene i GDPR, hvilket betyr at den som er behandlingsansvarlig for behandlingen av de aktuelle opplysningene plikter å gjennomføre egnede tekniske og organisatoriske tiltak som skal ivareta de registrertes rettigheter i tråd med GDPR.

Hva gjelder plasseringen av behandlingsansvaret etter AMMR og kriseforordningen, gjør departementet oppmerksom på at det ikke finnes en særregulering i utlendingsloven for behandling av personopplysninger etter de to forordningene. Etter utlendingsloven § 83 a kan utlendingsmyndighetene behandle personopplysninger når det er nødvendig for å utøve myndighet eller utføre andre oppgaver etter loven her, jf. også utlen-

dingsloven § 32, som gjør relevante deler av AMMR og kriseforordningen til norsk lov. Bestemmelsen er nærmere utdypet i utlendingsforskriften § 17-7 b, som oppstiller regler for plasseringen av behandlingsansvaret. Forskriftsbestemmelsen er en generell bestemmelse, som kommer til anvendelse i den grad det ikke foreligger særreguleringer (lex specialis). Etter utlendingsforskriften § 17-7 b første ledd, er UDI, UNE, politiet, Sysselmesteren på Svalbard og utenrikstjenesten hver for seg behandlingsansvarlig for behandling av personopplysninger for egne formål. Ordningen som skisseres i § 17-7 b første ledd vil med andre ord komme til anvendelse på utlendingsmyndighetenes behandling av personopplysninger etter AMMR og kriseforordningen. Dette er også tilfellet i dag hva gjelder Dublin III-forordningen, som nå erstattes av AMMR og kriseforordningen.

POD har i høringen bedt departementet avklare forholdet mellom utlendingsforskriften § 17-7 b og § 18-5. Bakgrunnen for innspillet er at AMMR vil kunne kreve at opplysninger behandles i Eurodac. Til dette vil departementet bemerke at enhver behandling som skjer i Eurodac vil følge behandlingsansvaret slik det er skissert i utlendingsforskriften § 18-5. I tilfeller der oppfyllelse av forpliktelser etter AMMR og kriseforordningen fordrer behandling av personopplysninger *utenfor* Eurodac, eksempelvis DubliNet, vil det generelle behandlingsansvaret i utlendingsforskriften § 17-7 b komme til anvendelse.

POD har også bedt departementet klargjøre hvilke myndigheter som er behandlingsansvarlig for behandling av opplysninger til hvilke formål (oppgaver) etter AMMR og kriseforordningen. Her kan etatene utarbeide en eventuell samhandlingsavtale der det fremgår hvilken aktør som skal ha ansvar for de ulike formålene og oppgavene i forordningene med tilhørende behandlingsansvar, jf. også drøftelsen i punkt 8.4.4 ovenfor om behandlingsansvar etter Eurodac-forordningen 2024.

8.6 Lagring og sletting av personopplysninger etter Eurodac-forordningen 2024

8.6.1 Gjeldende rett

Det er gitt flere regler om lagring og sletting av personopplysninger i gjeldende Eurodac-forordning 2013.

Etter artikkel 11 kan det opptas og lagres visse personopplysninger i Eurodac om personer som søker asyl. Etter artikkel 12 skal opplysninger som nevnt i artikkel 11 lagres i ti år. Ved utløpet av ti-årsperioden skal opplysningene automatisk slettes fra sentralsystemet.

For tredjelandsborgere eller statsløse som pågripes i forbindelse med ulovlig grensepassering skal det også opptas og lagres personopplysninger, jf. artikkel 14 og artikkel 15, som skal slettes etter 18 måneder.

8.6.2 Forslaget i høringsnotatet

I høringsnotatet foreslo departementet å gjennomføre Eurodac-forordningen 2024 innenfor rammen av det Norge er bundet av gjennom Dublin-samarbeidet. Selv om det ikke fremgikk klart av høringsnotatet, mente departementet implisitt at dette også gjaldt rettsaktens regler om lagring og sletting.

I høringsnotatet ga departementet også uttrykk for at Eurodac-forordningen 2024 følger vilkårene i GDPR, og at de nye reglene i Eurodac-forordningen 2024 er i samsvar med den registrertes rett til personvern.

8.6.3 Høringsinstansenes syn

Flere høringsinstanser har vist til at Eurodac-forordningen 2024 åpner for økt opptak og lagring av personopplysninger. Dette aktualiserer også spørsmål knyttet til sletting av de samme opplysningene, som enkelte instanser også har uttalt seg om.

Røde Kors trekker i sitt høringssvar frem at de savner en grundigere utredning av betydningen for grunnleggende rettigheter, og betydningen av endringene i praksis, særlig når det gjelder økt opptak og lagring av biometri og andre personopplysninger, økt lagringstid av personopplysninger for personer tatt i ulovlig grensepassering og personer uten lovlig opphold med videre. I likhet med Røde Kors, gir også *MiRA-Senteret* uttrykk for at de er kritiske til adgangen til økt opptak og lagring av biometri og at antallet personkategorier blir utvidet.

Røde Kors skriver i sitt høringssvar at organisasjonen er

> «bekymret over utvidelsen av Eurodac fra en database som gir informasjon om asylsøkere i EU, til å bli en omfattende innvandringsdatabase, inkludert tilrettelegging for EUs returarbeid og identifisering av personer uten lovlig opphold. Vi mener utvidelsen av forordningen

kan være problematisk ut ifra retten til privatliv og personvern.»

Datatilsynet mener at det bør tas inn en bestemmelse om lagringstiden for opplysninger i Eurodac i utlendingsloven eller -forskriften. Fra tilsynets høringsinnspill siteres:

> «Kapittel X i Eurodac-forordningen av 2024 inneholder bestemmelser om datalagring, sletting av data før tiden og merking av data. I forordningens art. 29 nr. 1 – 9 er det oppstilt frister for sletting av opplysninger. Opplysningene skal slettes automatisk ved utløpet av lagringsperioden.
>
> Datatilsynet mener det bør inntas en bestemmelse i utlendingsloven eller utlendingsforskriften om lagringstid/slettefrist for opplysninger i Eurodac. Vi viser til at det i SIS-loven er inntatt bestemmelser om sletting av opplysninger i Schengen informasjonssystem (SIS). Vi viser også til departementets forslag til regulering av Visuminformasjonssystemet (VIS) i høringsnotat av 7. juni 2023, der det ble foreslått å innta en bestemmelse om lagringstid i utlendingsforskriften § 18-8.»

Utlendingsdirektoratet (UDI) gir også uttrykk for at deler av Eurodac-forordningen 2024 bør framgå direkte av norsk lov eller forskrift, herunder regler om hvilke personopplysninger som skal opptas, lagres og slettes.

8.6.4 Departementets vurdering

Artikkel 29 nr. 1 til 9 i Eurodac-forordningen 2024 inneholder en rekke regler om lagring og frister for sletting av personopplysninger. I likhet med tidligere, åpner forordningen for at registrerte opplysninger om asylsøkere fortsatt kan lagres i inntil ti år, jf. artikkel 29 nr. 1. For de øvrige kategoriene er lagringstiden inntil fem år (med enkelte variasjoner), se artikkel 29 nr. 5 til 9. Det betyr at lagringstiden har økt for personer som er tatt i ulovlig grensepassering (tidligere inntil 18 måneder), og for personer uten lovlig opphold (tidligere ingen lagring av personopplysninger). Opplysningene skal slettes automatisk når lagringsfristen utgår, jf. artikkel 29 nr. 10. Biometriske opplysninger omhandlet i artikkel 18 nr. 1 skal ikke registreres, og derfor heller ikke lagres, i Eurodac, jf. artikkel 29 nr. 2.

Departementet har vurdert om slettefristene bør fremgå direkte av utlendingsloven eller -forskriften. Det er viktig at den registrerte får klar og tydelig informasjon om behandlingen av personopplysninger, og hvilke rettigheter vedkommende har etter Eurodac-forordningen 2024. Forordningens struktur, språkform og tekniske detaljnivå avviker fra det som er vanlig i norsk lovgivning og norsk lovgivningsteknikk, og kan derfor være krevende å få oversikt over. Departementet ser at det å ta inn en bestemmelse om lagringstiden for opplysninger i Eurodac direkte i utlendingsloven eller -forskriften, vil kunne bidra til å tydeliggjøre hvilke rettigheter den registrerte har og hvilke plikter utlendingsforvaltningen har etter rettsakten. Videre viser departementet til at *UDI* og *Datatilsynet* mener at regler om sletting bør fremgå direkte av nasjonal rett, herunder utlendingsloven og -forskriften.

Departementet er imidlertid generelt skeptisk til gjengivelse av forordningsbestemmelser av informasjonshensyn. Ved gjennomføringen av Eurodac-forordningen 2013 i norsk rett ble gjengivelsen av reglene om opptak, lagring, sletting, sperring, retting, innsyn og erstatning i §§ 18-6 til 18-10 opphevet, da dette oversiktlig fremgikk av Eurodac-forordningen selv. Departementet mente at denne opphevingen ga bedre samsvar med tilsvarende gjennomføring av EØS-relevante rettsakter. Ved å oppheve disse bestemmelsene ble også faren for å miste nyanser i regelverket mindre. Forordningen som sådan er bindende for Norge. De samme hensynene gjør seg gjeldende i dag som ved gjennomføringen av Eurodac-forordningen 2013. Departementet viser for øvrig til punkt 6.1, især begrunnelsen inntatt i punkt 6.1.4.

På denne bakgrunn mener departementet at det er tilstrekkelig at sletteplikten reguleres direkte i forordningen. Rettsakten gjelder som norsk lov, og departementet forutsetter at den nasjonale Eurodac-løsningen utvikles og vedlikeholdes på en slik måte at aktuelle opplysninger slettes automatisk når lagringsfristen går ut. Å eksplisitt regulere sletteplikten i utlendingsloven eller -forskriften vil kunne medføre en risiko for at nasjonal regulering og praksis avviker fra forordningens krav. Departementet viser også til at det er rettsaktenes ordlyd som uansett vil være bestemmende for hva som gjelder. Av denne grunn er det verken ønskelig eller hensiktsmessig med detaljerte lov- eller forskriftsbestemmelser som gjentar forordningen.

For en nærmere vurdering av adgangen til å slette biometriske opplysninger om overføringsflyktninger som ikke ankommer Norge etter innvilget tillatelse, vises det til drøftelsen i punkt 6.5.4.3.

8.7 Regulering av tilgang, ansvar og sikkerhetstiltak (personopplysningssikkerhet) i Eurodac-forordningen 2024

8.7.1 Gjeldende rett

Det fremgår av fortalepunkt 38 i gjeldende Eurodac-forordning 2013 at Europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om beskyttelse av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger (personverndirektivet) får anvendelse når medlemsstatene behandler personopplysninger i samsvar med Eurodac-forordningen. Personverndirektivet og personopplysningsloven fra 2000 er i dag opphevet, og erstattet av henholdsvis GDPR og den nye personopplysningsloven av 2018.

Eurodac-forordningen 2013 har regler om datasikkerhet i artikkel 34. Det fremgår her at oversendelsesstaten skal ivareta sikkerheten for opplysningene før og under oversendingen til sentralsystemet, jf. artikkel 34 nr. 1. Denne plikten er nærmere konkretisert i artikkel 34 nr. 2, som inneholder en lang liste over ulike tiltak som skal styrke personopplysningssikkerheten.

8.7.2 Forslaget i høringsnotatet

Departementet hadde ingen konkrete forslag knyttet til personopplysningssikkerheten i høringsnotatet. I høringsrunden har det imidlertid kommet innspill om tilgangsstyring, logging med videre.

8.7.3 Høringsinstansenes syn

Advokatforeningen anbefaler at departementet i forskrift presiserer krav til tilgangsstyring, logging og internkontroll for å sikre et høyt nivå av personvern og informasjonssikkerhet.

Utlendingsdirektoratet (UDI) understreket viktigheten av at den behandlingsansvarlige sikrer at behandlingen av personopplysninger skjer på en lovlig måte, og at tilgangsrettigheter til personopplysninger er sikre, slik at kun de med tjenstlig behov har tilgang.

I høringsrunden kom det også inn en merknad fra en *privatperson*. I innspillet understrekes behovet for rettssikkerhet, herunder effektive klagemekanismer og beskyttelse mot feilregistrering og misbruk av personopplysninger. Det ble pekt på at deling av informasjon med EU-organer må være underlagt nasjonal kontroll og gjennomsiktighet.

8.7.4 Departementets vurdering

Eurodac-forordningen 2024 inneholder i likhet med gjeldende Eurodac-forordning 2013 egne regler om datasikkerhet. Det fremgår av artikkel 48 nr. 1 i Eurodac-forordningen 2024 at opprinnelsesmedlemsstaten skal sørge for sikkerheten for opplysningene før og under oversendingen til Eurodac. Plikten er nærmere utpenslet i artikkel 48 nr. 2, som oppstiller flere organisatoriske og tekniske tiltak som skal ivareta personopplysningssikkerheten. Det oppstilles blant annet regler om tilgangsstyring i form av adgangskontroll, jf. artikkel 48 nr. 2 bokstav b, kontroll med datalagring, jf. artikkel 48 nr. 2 bokstav d, kontroll med brukere, jf. artikkel 48 nr. 2 bokstav e med videre.

Advokatforeningen har i høringen gitt uttrykk for at departementet bør presisere krav til organisatoriske og tekniske tiltak for å sikre et høyt nivå av personvern og informasjonssikkerhet. Til dette vil departementet bemerke at Eurodac-forordningen 2024 oppstiller, som illustrert i det forutgående avsnittet, flere tiltak som skal sikre et høyt nivå av personvern. Etter departementets syn må de enkelte virksomhetene, herunder UDI, UNE og politiet, i deres rolle som behandlingsansvarlige, gjennomføre egnede organisatoriske og tekniske tiltak i tråd med føringene i Eurodac-forordningen 2024 artikkel 48, jf. GDPR artikkel 24 nr. 1, jf. også GDPR artikkel 32. Departementet legger til grunn at virksomhetene har god erfaring med å implementere nødvendige tiltak for å sikre et tilfredsstillende nivå av personopplysningssikkerhet. Det er ikke hensiktsmessig å gi nærmere føringer for dette arbeidet i lov eller forskrift.

8.8 Hjemmel for forskriftsregler om behandling av personopplysninger i Eurodac

8.8.1 Gjeldende rett

Det fremgår av gjeldende utlendingslov § 101 annet ledd annet punktum at det kan gis regler i forskrift om «behandlingen av opplysningene» i Eurodac. Det er med hjemmel i denne bestemmelsen gitt regler om behandlingsansvaret i utlendingsforskriften § 18-5 og regler om klageadgang i § 18-11.

8.8.2 Forslaget i høringsnotatet

I høringsnotatet foreslo departementet å videreføre kompetansen til å gi bestemmelser i forskrift om behandling av opplysninger i Eurodac, jf. utlendingsloven § 101 annet ledd. Det ble også foreslått å tydeliggjøre at forskriftshjemmelen åpner for å gi regler om klageadgang.

8.8.3 Høringsinstansenes syn

Det er kun *Datatilsynet* som har kommentert forslaget om å videreføre kompetansen til å gi bestemmelser i forskrift om behandling av opplysninger i Eurodac, samt forslaget om å tydeliggjøre adgangen til å fastsette regler om klageadgang. Tilsynet støtter forslaget.

8.8.4 Departementets vurdering

Departementet opprettholder forslaget om å videreføre kompetansen til å gi bestemmelser i forskrift om behandling av opplysninger i Eurodac. Det samme gjelder forslaget om å tydeliggjøre adgangen til å fastsette regler om klageadgang.

Med Eurodac-forordningen 2024 vil det lagres personopplysninger om enkeltindivider, som både vil være tilgjengelige ved søk direkte i Eurodac, og også gjennom søk på tvers av de ulike EU-informasjonssystemene. Departementet mener at det kan være behov for å gi utfyllende eller presiserende regler om hvordan opplysningene skal behandles. Slike regler bør gis i forskrift for å hindre at utlendingsloven blir unødig omfattende.

Departementet har imidlertid valgt å justere forslaget til lovtekst noe sammenliknet med det som ble sendt på høring. Formålet med justeringen er å i enda større grad tydeliggjøre hva det kan gis forskrift om. Etter det justerte forslaget til lovtekst kan det gis forskrift om «behandling av opplysninger i Eurodac, herunder om behandlingsansvar, klageadgang og fremgangsmåte for behandling av klage». Eksemplene er inntatt av pedagogiske grunner og er ikke ment å være uttømmende, jf. «herunder».

Hva gjelder adgangen til å gi forskriftsregler om «klageadgang», bemerker departementet at gjeldende utlendingsforskrift § 18-11 fastsetter at den registrerte kan påklage avgjørelse om innsyn, retting, sletting og erstatning til departementet. Som nasjonal tilsynsmyndighet ligger det til Datatilsynet å føre tilsyn med behandlingen av personopplysninger i Eurodac. Dersom den registrerte mener at personopplysninger er blitt behandlet i strid med personvernregelverket, kan vedkommende sende en klage til tilsynet. Hvorvidt en eventuell klageadgang til departementet da bør oppheves eller begrenses til krav om erstatning alene, jf. gjeldende utlendingsforskrift § 18-11, er noe som departementet vil vurdere å se nærmere på.

Departementet ser uansett nå et behov for å gjøre en følgeendring i gjeldende utlendingsforskrift § 18-11 annet punktum. Etter gjeldende bestemmelse skal en klage på avgjørelse om innsyn, retting, sletting eller erstatning «fremsettes for Utlendingsdirektoratet, som oversender klagen til departementet for avgjørelse». Med Eurodac-forordningen 2024 utvides kretsen av hvem som anses som behandlingsansvarlig, se punkt 8.4.4. Dette innebærer et behov for en justering av hvem som skal anses som klageforberedende myndighet. Departementet mener at det vil være hensiktsmessig å fastsette at det er den *behandlingsansvarlige* som skal forberede klagen. Justeringen innebærer at det ikke er nødvendig å eksplisitt navngi den enkelte etat eller virksomhet i utlendingsforskriften § 18-11. Forslaget om å justere forskriftsbestemmelsen har ikke vært en del av den alminnelige, offentlige høringen. Høring kan likevel unnlates dersom den må anses som åpenbart unødvendig, jf. forvaltningsloven § 37 fjerde ledd bokstav c. Departementet mener at høring i dette tilfellet vil være åpenbart unødvendig, da det her er tale om en følgejustering av prosessuell og praktisk art, som er ment å sikre en hensiktsmessig klagebehandling.

8.9 Gjenbruk av innsamlede personopplysninger i utlendingssporet

8.9.1 Gjeldende rett

GDPR artikkel 5 nr. 1 bokstav b angir at personopplysninger skal samles inn for spesifikke, uttrykkelig angitte og berettigede formål, og ikke viderebehandles på en måte som er uforenlig med disse formålene (formålsbegrensningsprinsippet). Prinsippet er likevel ikke til hinder for at personopplysninger brukes til et annet formål som er forenlig med det opprinnelige formålet, jf. artikkel 6 nr. 4.

Utlendingsmyndighetenes adgang til å behandle personopplysninger er nærmere regulert i utlendingsloven § 83 a. Etter tredje ledd kan det gis forskrift om adgangen til viderebehandling av personopplysninger; en slik forskriftsregel er gitt i utlendingsforskriften § 17-7 a annet ledd.

Etter bestemmelsens annet punktum kan utlendingsmyndighetene viderebehandle personopplysninger, herunder også biometriske opplysninger, for forenlige formål. Hvorvidt et nytt formål er forenlig med det opprinnelige, må avgjøres etter en forenlighetsvurdering, jf. GDPR artikkel 6 nr. 4. Viderebehandlingen vil ikke kreve et særskilt hjemmelsgrunnlag i tilfeller der det nye formålet er forenlig med det opprinnelige formålet.

8.9.2 Forslaget i høringsnotatet

Gjenbruk av biometriske opplysninger var ikke omtalt i høringsnotatet. I høringsrunden har det imidlertid kommet inn merknader om adgangen til å gjenbruke biometriske opplysninger opptatt i forbindelse med kommisjonsreiser (saker om gjenbosetting), se punkt 6.5.2 og 6.5.4.3.

8.9.3 Høringsinstansenes syn

Politidirektoratet (POD) og *Utlendingsdirektoratet (UDI)* har i høringen gitt uttrykk for at departementet bør kommentere adgangen til å gjenbruke biometriske opplysninger tatt opp under kommisjonsreiser for å registrere disse i Eurodac.

I tillegg har *POD*, i etterkant av høringsrunden, bedt departementet om å avklare adgangen til å gjenbruke biometriske opplysninger som er tatt opp etter nasjonale formål, til etterfølgende registrering i Eurodac.

8.9.4 Departementets vurdering

Det finnes ingen særskilt hjemmel for gjenbruk av biometriske opplysninger tatt opp under kommisjonsreiser til etterfølgende registrering i Eurodac, hvilket betyr at man må falle tilbake på den generelle regelen i utlendingsforskriften § 17-7 a annet ledd, som blant annet åpner for viderebehandling for forenlige formål, jf. annet punktum. Etter departementets syn er det flere forhold som tydelig taler for at etterfølgende registrering i Eurodac vil være å anse som en viderebehandling til et forenlig formål. Departementet viser til at det er en nær forbindelse mellom opptak av biometriske opplysninger i kommisjonsreiser og etterfølgende registrering i Eurodac, all den tid registreringen i Eurodac skjer som en direkte konsekvens av at kvoteflyktningen blir gjenbosatt i Norge. Det vises for øvrig til fortalepunkt 14 i Eurodac-forordningen 2024, som etter departementets syn oppfordrer medlemsstatene til å gjenbruke biometriske opplysninger. På denne bakgrunn mener departementet at det etter utlendingsforskriften § 17-7 a annet ledd annet punktum er adgang til å gjenbruke biometriske opplysninger fra kommisjonsreiser til etterfølgende registrering i Eurodac. Etter departementets syn er det også adgang til å gjenbruke biometriske opplysninger til dette formålet etter utlendingsforskriften § 17-7 a annet ledd første punktum, da sakene har en forbindelse og registrering i Eurodac er nødvendig av kontrollhensyn.

Hva gjelder adgangen til å gjenbruke biometriske opplysninger tatt opp til nasjonale formål etter utlendingsloven § 100, til etterfølgende registrering i Eurodac, jf. § 101, må det også her ses hen til utlendingsforskriften § 17-7 a annet ledd annet punktum. Departementet mener at det er en nær sammenheng mellom opptak av biometri til nasjonale formål og etterfølgende registrering i Eurodac, og at viderebehandlingen derfor skjer til et forenlig formål. Departementet viser her til at formålet med biometriopptak etter utlendingsloven § 100 er å identifisere og verifisere identiteten til utlendingen, blant annet i saker om beskyttelse (asyl), jf. utlendingsforskriften § 18-1 første ledd bokstav a. Eurodac skal på sin side understøtte asylsystemet, hvilket fordrer behandling av biometriske opplysninger i registeret. Departementet viser også her til fortalepunkt 14 i Eurodac-forordningen 2024, som oppfordrer medlemsstatene til å gjenbruke biometriske opplysninger. Videre mener departementet at etterfølgende registrering i Eurodac også oppfyller vilkårene i utlendingsforskriften § 17-7 a annet ledd første punktum. Gjenbruk av biometriske opplysninger til etterfølgende registrering i Eurodac er etter departementets syn nødvendig av kontrollhensyn. Som illustrert foran, er det også en nær sammenheng mellom de to formålene, med den følge at sakene har en forbindelse.

Selv om det etter gjeldende rett er adgang til å gjenbruke biometriske opplysninger som er blitt innhentet i forbindelse med kommisjonsreiser og til nasjonale formål, til etterfølgende registrering i Eurodac, har departementet vurdert om det av mer pedagogiske hensyn likevel bør presiseres uttrykkelig i utlendingsforskriften. En slik bestemmelse ble funnet hensiktsmessig når det gjelder adgangen til å gjenbruke biometriske opplysninger til registrering i SIS, se utlendingsloven § 100 fjerde ledd og Prop. 226 L (2020–2021), især punkt 7.2. Behovet for slike presiseringer må imidlertid vurderes konkret, blant annet for å unngå at regelverket blir unødig omfattende.

På det nåværende tidspunkt mener departementet at det ikke er behov for en tydeliggjøring i loven eller forskriften når det gjelder adgangen til

å gjenbruke biometriske opplysninger i Eurodac. Utlendingsforskriften § 17-7 a annet ledd annet punktum er en klart tilstrekkelig hjemmel for gjenbruk til registrering i Eurodac.

8.10 Deling av helseopplysninger i forbindelse med overføring etter AMMR

8.10.1 Gjeldende rett

Etter gjeldende Dublin III-forordning skal den overførende medlemsstat, i den utstrekning slike opplysninger er tilgjengelige for den kompetente myndighet, oversende til den ansvarlige medlemsstat opplysninger om eventuelle særlige behov som den aktuelle utlendingen har, herunder opplysninger knyttet til vedkommendes fysiske eller psykiske helse, jf. artikkel 32 nr. 1.

Det fremgår av artikkel 32 nr. 2 at overføringen av helseopplysningene må basere seg på søkerens, eventuelt dennes representants, uttrykkelige samtykke. I tilfeller der søkeren er fysisk eller rettslig ute av stand til å avgi slikt samtykke, skal opplysningene kun oversendes dersom dette er nødvendig for å beskytte søkerens eller en annen persons vitale interesser. Manglende samtykke er likevel ikke til hinder for overføringen av utlendingen til ansvarlig medlemsstat.

Enhver oversendelse av helseopplysninger må skje i tråd med nasjonal rett. De nasjonale rammene for deling av slike opplysninger følger av utlendingsloven, forvaltningsloven, politiregisterloven og helsepersonelloven.

Utlendingsloven § 98 annet ledd fastsetter at utlendingsmyndighetene skal oversende taushetsbelagte opplysninger om enkeltindivider til myndigheter i land som deltar i Dublin-samarbeidet, som ledd i eller til bruk ved behandlingen av saker om blant annet beskyttelse, jf. kapittel 4 i utlendingsloven, jf. også utlendingsloven § 32 fjerde ledd. Taushetsplikten er for øvrig ikke til hinder for utlevering av opplysninger dersom den opplysningene handler om samtykker til utleveringen, jf. forvaltningsloven § 13 a nr. 1, jf. også helsepersonelloven § 22 første ledd. Det samme gjelder for andre som har krav på taushet om de samme opplysningene.

Deling av helseopplysninger har også en side til reglene om behandling av personopplysninger etter GDPR. For at en behandling av personopplysninger skal være lovlig, jf. GDPR artikkel 5 nr. 1 bokstav a, må den ha en hjemmel, jf. GDPR artikkel 6 nr. 1. I Prop. 79 L (2024–2025) punkt 12.5.1.2 på side 175 flg. har departementet omtalt forholdet mellom unntak fra taushetsplikt etter forvaltningsloven og personvernregelverket. Øverst på side 176 fremgår det at

> «Departementet har i alminnelighet lagt til grunn at bestemmelser som gir forvaltningen adgang til å dele taushetsbelagte opplysninger etter omstendighetene også kan utgjøre en tilstrekkelig hjemmel etter personvernregelverket for å behandle personopplysninger til et nytt og uforenlig formål. Videre har departementet lagt til grunn at det i utgangspunktet er nærliggende å anta at slike bestemmelser også vil kunne gi tilstrekkelig grunnlag for å dele personopplysninger som ikke er taushetsbelagte, til nye formål.»

8.10.2 Forslaget i høringsnotatet

I høringsnotatet uttalte departementet at AMMR inneholder nærmere bestemmelser for deling av opplysninger mellom involverte aktører, herunder helseopplysninger. Departementet kommenterte ikke disse bestemmelsene nærmere i notatet.

8.10.3 Høringsinstansenes syn

Politiets utlendingsenhet (PU) har basert på enkelte erfaringer gitt uttrykk for at det kan være hensiktsmessig å se på de rettslige rammene for utlevering av helseopplysninger i forbindelse med overføring etter AMMR.

8.10.4 Departementets vurdering

AMMR artikkel 50 regulerer utveksling av helseopplysninger i forbindelse med overføring. Det fremgår av bestemmelsen at det skal utleveres helseopplysninger til relevante aktører, men at delingen av opplysningene må skje i tråd med nasjonalt regelverk, jf. artikkel 50 nr. 1.

Departementet bemerker i denne sammenheng at utlendingsloven § 98 annet ledd gir hjemmel til å dele opplysninger med myndighetene i land som deltar i Dublin-samarbeidet etter nærmere angitte vilkår. Bestemmelsen vil også gjelde for AMMR, og vil med det gi norske utlendingsmyndigheter, herunder politiet, adgang til å dele helseopplysninger med ansvarlig medlemsstat i tråd med AMMR artikkel 50.

Departementet kan på det nåværende tidspunkt ikke se at det er behov for å gjøre endringer i det nasjonale regelverket hva gjelder deling av helseopplysninger i forbindelse med overføring etter AMMR.

9 Særlig om barns rettigheter etter Eurodac-forordningen 2024, AMMR og kriseforordningen

9.1 Gjeldende rett

9.1.1 Grunnloven og menneskerettslige rammer

Grunnloven § 104 annet ledd foreskriver at «[v]ed handlinger og avgjørelser som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.» Bestemmelsen kom inn i Grunnloven i 2014, og ble utformet etter mønster av FNs konvensjon om barnets rettigheter artikkel 3 nr. 1 og Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter artikkel 24. Hva gjelder Lønning-utvalgets uttalelser om det nærmere innholdet i prinsippet, hitsettes følgende fra side 192 i Dokument 16 (2011–2012):

> «Formuleringen minner også om de formuleringene som er benyttet i barnekonvensjonen artikkel 3 og EUs Charter. Dette gjør at praksis relatert til disse bestemmelsene, i likhet med tidligere norsk praksis på området, vil være nyttige bidrag til fortolkningen av en grunnlovsbestemmelse om barnets beste.»

Barnekonvensjonen artikkel 3 nr. 1 lyder som følger:

> «1. Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.»

Høyesterett har i plenumsdommen Rt. 2012 side 1985 uttalt at hensynet til barnet ikke er det eneste, og heller ikke alltid det avgjørende hensynet, se avsnitt 134-135. Hensynet til barnets beste skal imidlertid danne utgangspunktet for en eventuell avveining mellom motstridende interesser, løftes spesielt frem og stå i forgrunnen, se Rt. 2015 side 93 avsnitt 65.

Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8 verner om retten til privatliv. Barnekonvensjonen inneholder i tillegg en egen bestemmelse, artikkel 16, som skal beskytte barn mot vilkårlig eller ulovlig innblanding i privatliv. Det er likevel ikke tale om en absolutt rettighet; retten til privatliv etter barnekonvensjonen artikkel 16 kan begrenses dersom inngrepet har hjemmel i lov og ikke er av vilkårlig art. Hva gjelder adgangen til å gjøre inngrep i Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8, vises det til punkt 8.2.

9.1.2 Eurodac-forordningen 2013

Gjeldende Eurodac-forordning 2013 har en begrenset omtale av barns rettigheter. Det fremgår av artikkel 3 nr. 5 at prosedyren for å ta fingeravtrykk skal fastsettes og anvendes i samsvar med FNs konvensjon om barnets rettigheter. Fortalepunkt 35 foreskriver at

> «Barnets beste bør være et grunnleggende hensyn for medlemsstatene ved anvendelse av denne forordning. Dersom den anmodende medlemsstat fastslår at Eurodac-opplysninger gjelder en mindreårig, kan den anmodende medlemsstat bare anvende disse opplysninger med henblikk på rettshåndhevelse i samsvar med sin egen lovgivning om mindreårige og i samsvar med plikten om at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn.»

Utover dette er det lite til ingen omtale av barns rettigheter etter Eurodac-forordningen 2013. I praksis må forordningens anordninger utfylles og ses i sammenheng med øvrige menneskerettslige forpliktelser som Norge er bundet av.

9.1.3 Dublin III-forordningen

Dublin III-forordningen fastsetter særlige garantier for mindreårige i rettsaktens artikkel 6. Det fremgår her at hensynet til barnets beste skal være et grunnleggende hensyn for medlemsstatene i alle prosedyrer som foretas etter forordningen. Medlemsstatene skal, i tråd med artikkel 6 nr. 3, ved fastleggelsen av hensynet til barnets beste, særlig hensynta i) mulighetene for familie-

gjenforening, ii) den mindreåriges trivsel og sosiale utvikling, iii) sikkerhetshensyn, herunder eventuell risiko for at barnet er offer for menneskehandel, samt iv) den mindreåriges egen mening i tråd med barnets alder og modenhet.

I fortalepunkt nr. 13 er det uttrykkelig vist til at prinsippet om barnets beste må anvendes i samsvar med barnekonvensjonen og Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter.

Dublin III-forordningen fremhever videre at enslige, mindreårige asylsøkere bør føres sammen med familiemedlemmer, søsken eller spesifiserte slektninger med en form for lovlig opphold i en medlemsstat, forutsatt at dette ikke strider mot barnets beste.

9.2 Eurodac-forordningen 2024

9.2.1 Forslaget i høringsnotatet

I høringsnotatet ble det ikke foreslått noen egne særregler hva gjelder opptak av personopplysninger om barn, utover det som fremgår av de relevante delene av Eurodac-forordningen 2024. Departementet viste til at Eurodac-forordningen 2024, som foreslås inkorporert gjennom utlendingsloven § 101, fremhever beskyttelse av barn som et formål rettsakten skal ivareta.

Det ble videre vist til at selv om forordningen senker grensen for når biometri av barn skal lagres i Eurodac, fra 14 år til seks år, skal opptaket blant annet bidra til å identifisere og beskytte de som har blitt utsatt for menneskehandel eller som har kommet bort fra sin familie. I høringsnotatet understreket departementet at det ikke skal opptas biometri dersom det er usikkert om barnet er under seks år.

9.2.2 Høringsinstansenes syn

Flere høringsinstanser, herunder *Redd Barna*, *Røde Kors, MiRA-senteret, Advokatforeningen, Politidirektoratet (POD)* og *Politiets utlendingsenhet (PU)* har i større eller mindre grad uttalt seg om barns rettigheter etter Eurodac-forordningen 2024.

Redd Barna er bekymret for at artikkel 14 i Eurodac-forordningen 2024 gir adgang til å benytte «forholdsmessig grad av tvang» overfor barn. De understreker at barnets verdighet og fysiske integritet skal respekteres. Biometriske opplysninger bør, ifølge Redd Barna, kun benyttes til beskyttelsesformål, og de anbefaler at barn unntas fra enhver form for tvang. Videre anbefaler Redd Barna at det skal være en «brannmur» mellom opplysninger som er innsamlet til henholdsvis beskyttelsesformål og innvandringskontroll, jf. FNs barnekomite generell kommentar nr. 22, punkt 17, om at barns personopplysninger, særlig biometriske opplysninger, kun bør benyttes for å beskytte barn.

Advokatforeningen mener det er av vesentlig betydning at innhenting av biometriske opplysninger fra barn skjer med barnets beste som overordnet hensyn. De mener det bør utformes egne retningslinjer og prosedyrer for dette. Bruk av tvang bør være sterkt begrenset og må være nødvendig og proporsjonalt. De ønsker også tydeligere standarder for barnefaglig tilrettelegging ved opptak av biometri, og at dette nedfelles i forskrift. Foreningen støtter for øvrig departementets fokus på barns rettigheter.

MiRA-senteret er opptatt av barns rettsikkerhet og advarer mot diskriminering av barn på bakgrunn av etnisitet og landbakgrunn. Videre uttaler senteret at de er bekymret for at

> «hurtigprosedyrene som Eurodac-forordningen legger opp til ikke tilstrekkelig vil sikre at det enkelte barnets rettssikkerhet og deres rett til en individuell vurdering av beskyttelsesbehov blir sikret.»

Det er delte meninger hva gjelder aldersgrensen for opptak av biometri, som nå senkes fra 14 år til seks år i Eurodac-forordningen 2024 sammenliknet med gjeldende forordning 2013. *PU* støtter at grensen for opptak og lagring av biometri senkes til seks år, og de viser til at samme aldersgrense allerede er gjennomført i norsk rett, jf. utlendingsforskriften § 18-1 annet ledd. *Redd Barna* viser til at den lave aldersgrensen reiser alvorlige spørsmål om forholdsmessighet og nødvendighet, særlig sett i lys av barns rett til beskyttelse og personvern. *Røde Kors* viser til den lave aldersgrensen og gir uttrykk for at de savner en grundigere utredning av forholdet til grunnleggende rettigheter.

9.2.3 Departementets vurdering

Som nevnt i punkt 6.1, opprettholder departementet forslaget om å gjennomføre Eurodac-forordningen 2024. Forordningen vil, med forbehold om Stortingets samtykke, være bindende for Norge fordi den inngår i Dublin-samarbeidet. Dette innebærer at reglene som er gitt om barns rettigheter med videre i Eurodac-forordningen 2024, vil måtte gjelde i den form og utstrekning som fremgår av rettsakten selv.

Hva gjelder barns rettigheter etter Eurodac-forordningen 2024, viser departementet til at beskyttelse av barn er fremhevet som et eget formål som rettsakten skal ivareta. Artikkel 14, som gir særlige regler om mindreårige, fremhever i første avsnitt at biometriske opplysninger om barn som er fylt seks år, skal innhentes på en «barnevennlig og barnesensitiv måte og i full respekt for barnets beste og garantiene som er fastsatt i FNs konvensjon om barnets rettigheter». Det fremkommer klart av bestemmelsen at medlemsstatene er forpliktet til å følge anordningene i barnekonvensjonen ved innhenting av biometriske opplysninger fra barn. I annet avsnitt første punktum heter det for øvrig at «[v]ed anvendelsen av [Eurodac-forordningen 2024] skal det først og fremst tas hensyn til barnets beste». Prinsippet om barnets beste, slik det er nedfelt i Grunnloven og barnekonvensjonen, vil således være av betydning når utlendingsmyndighetene innhenter biometriske opplysninger fra barn.

Artikkel 14 nr. 1 fjerde avsnitt åpner opp for bruk av tvang som en siste utvei for å innhente biometriske opplysninger fra barn. Bestemmelsen gir i seg selv ikke adgang til å bruke tvang; hjemmelsgrunnlaget må følge av nasjonal rett. Hva gjelder hjemmelsgrunnlag i nasjonal rett i dag, bemerker departementet at utlendingsloven § 100 sjette ledd første punktum bestemmer at «[p]olitimesteren eller den politimesteren gir fullmakt, kan avgjøre at fingeravtrykk og ansiktsfoto skal tas med tvang». Etter annet punktum har utlendingen adgang til å utfordre rettmessigheten av tvangsinngrepet.

Utlendingsloven § 100 sjette ledd første punktum inneholder ingen eksplisitte krav til nødvendighet eller forholdsmessighet. Bestemmelsen må imidlertid leses i lys av lovens § 99 første ledd, som begrenser bruken av tvangsmidler til de tilfeller hvor det er «tilstrekkelig grunn til det», jf. første punktum. Det oppstilles her et krav til nødvendighet, jf. Ot.prp. nr. 75 (2006–2007) side 345. I samme ledd annet punktum er det uttalt at et tvangsmiddel ikke kan benyttes dersom det «etter sakens art og forholdene ellers ville være et uforholdsmessig inngrep». Det oppstilles her et krav til forholdsmessighet.

Ved vurderingen av om kravet til nødvendighet og forholdsmessighet etter utlendingsloven § 99 første ledd, jf. § 100 sjette ledd første punktum, er oppfylt, må det ses hen til Eurodac-forordningen 2024 artikkel 14 nr. 1 fjerde avsnitt. Det fremgår her at tvang kun skal benyttes som en «siste utvei». Ved fravær av mindre inngripende alternativer kan politiet beslutte å bruke «en forholdsmessig grad av tvang». Departementet kan ikke se at det er behov for ytterligere veiledning i nasjonal rett hva gjelder det nærmere innholdet i nødvendighets- og forholdsmessighetsvilkåret. Etter departementets syn er det også uheldig å gi nærmere regler i forskrift om det nærmere innholdet i vilkårene, da dette vil øke risikoen for at nasjonal regulering ikke samsvarer med forordningens krav. Departementet viser også til at hensikten med en forordning er å skape mest mulig harmonisering av regelverket blant medlemsstatene, og at det derfor må foreligge vektige grunner som taler for at det gis nasjonale regler som presiserer forordningens krav. I praksis betyr dette at reglene i rettsakten, så langt det ikke eksplisitt er gitt valgfrihet, ensartet skal følges slik de er vedtatt. Av samme grunn mener departementet, til forskjell fra *Advokatforeningen*, at det ikke er hensiktsmessig å fastsette regler i forskrift om barnefaglige standarder for opptak av biometriske opplysninger.

MiRA-Senteret har i høringsrunden pekt på faren for diskriminering av barn på bakgrunn av etnisitet og landbakgrunn. Til dette vil departementet bemerke at Eurodac-forordningen 2024 blant annet skal bidra til å identifisere og beskytte mindreårige som har blitt utsatt for menneskehandel eller som har kommet bort fra sin familie. Forordningen rokker ikke ved de plikter medlemsstatene har til å gi beskyttelse til individer som har krav på beskyttelse; rettsakten skal tvert imot støtte asylsystemet ved blant annet å bidra til bedre samhandling på tvers av ulike medlemsstater. Departementet viser også til at retten til ikke-diskriminering er fremhevet i formålsbestemmelsen til rettsakten, herunder at enhver behandling av personopplysninger etter forordningen ikke skal føre til diskriminering på bakgrunn av vernede gruppekjennetegn. Departementet kan derfor ikke se at rettsakten som sådan strider mot diskrimineringsvernet.

Det er delte meninger blant høringsinstansene hva gjelder aldersgrensen for opptak av biometri. Departementet bemerker i denne sammenheng at ett av formålene med forordningen er å beskytte barn. Som nevnt tidligere, skal rettsakten blant annet beskytte mindreårige som har blitt utsatt for kriminalitet, herunder menneskehandel, eller som har kommet bort fra sin familie. Det er nødvendig å innhente biometriske opplysninger fra barn for å kunne fange opp mindreårige som befinner seg i en situasjon som nevnt foran. Departementet bemerker for øvrig at ved eventuelle spørsmål om innhenting av biometri ved bruk

av tvang vil barnets alder være et relevant moment i forholdsmessighetsvurderingen.

Departementet har for øvrig vurdert *Redd Barnas* innspill om å etablere en «brannmur» mellom opplysninger som er innsamlet til henholdsvis beskyttelsesformål og innvandringskontroll, men kommet til at det ikke er behov for særskilte ordninger av typen som organisasjonen beskriver. Departementet viser til at et uttalt formål med Eurodac-forordningen 2024 er å bidra til å fastsette hvilken medlemsstat som er ansvarlig for å behandle en søknad om beskyttelse, jf. artikkel 1 nr. 1 bokstav a, og å bistå med kontroll av irregulær innvandring, jf. bokstav c. I lys av formålsangivelsen i rettsakten er det etter departementets syn ikke praktisk mulig, ei heller ønskelig, å etablere en «brannmur» av typen som Redd Barna anbefaler.

Det ovennevnte innspillet fra Redd Barna gjelder bruk av biometriske opplysninger til rettshåndhevelsesformål. Eurodac-forordningen 2024 tar høyde for at bruk av personopplysninger om barn til rettshåndhevelsesformål vil kunne oppfattes som et større inngrep i rettssfæren sammenliknet med tilfeller der den registrerte er nærmere voksenalder. Departementet viser her til artikkel 14 nr. 3, som oppstiller et tilleggsvilkår for bruk av opplysninger om barn under 14 år fra Eurodac, og som dermed fører til en innsnevring av de rettshåndhevende myndighetenes adgang til å benytte opplysningene til politimessige formål.

9.3 AMMR og kriseforordningen

9.3.1 Forslaget i høringsnotatet

I høringsnotatet foreslo departementet å gjennomføre de relevante delene av AMMR og kriseforordningen gjennom inkorporasjon i utlendingsloven § 32 fjerde ledd. Inkorporasjon som gjennomføringsmekanisme innebærer at regelverket vil gjelde «som sådan». Forordningenes regler om mindreårige asylsøkere, herunder enslige, mindreårige asylsøkere vil således gjelde som norsk lov.

9.3.2 Høringsinstansenes syn

Barneombudet savner en bredere utredning av mindreåriges rettigheter og mener at det er behov for tilpasninger i både norsk regelverk og praksis for å følge opp AMMR. Ombudet viser blant annet til AMMR artikkel 22 og 23.

Vergeforeningen Følgesvennen fremhever AMMR artikkel 23 om rollen til den mindreåriges representant og tilgang til dokumenter, herunder registreringsrapporten, samt at det sikres at representanter får tilstrekkelig opplæring og oppfølging.

Røde Kors ber departementet lovregulere at hensynet til barnets beste etter barnekonvensjonen artikkel 3 vil kunne åpne for at andre familiemedlemmer gjenforenes. Organisasjonen viser for øvrig til AMMR artikkel 22 nr. 4 og foreslår at departementet kommer med nærmere føringer i forskrift om at intervju av barn skal foregå i et tilrettelagt miljø og av personer med barnefaglig kompetanse. Videre har Røde Kors, under henvisning til AMMR artikkel 25, gitt uttrykk for at det i utgangspunktet bør være medlemsstaten der barnet befinner seg, som skal behandle søknaden. Dersom det er til barnets beste, bør likevel søknaden behandles av medlemsstaten der barnets foreldre og søsken befinner seg.

Redd Barna har uttrykt bekymring knyttet til muligheten for høring av mindreårige og ønsker nærmere regulering av hvordan slike intervjuer og høring av mindreårige skal gjennomføres. Videre har Redd Barna pekt på vurderinger knyttet til barnets beste som er reflektert i AMMR og gitt uttrykk for at rollefordelingen mellom Politiets utlendingsenhet og Utlendingsdirektoratet bør endres. Redd Barna har også uttrykt misnøye med at AMMR artikkel 25 legger opp til at ansvarlig medlemsstat som hovedregel vil være staten der den enslige, mindreårige asylsøkeren først fremmet søknad om internasjonal beskyttelse dersom den mindreårige ikke har en relevant familierelasjon i en medlemsstat. Redd Barna gir uttrykk for at dette vil være i strid med barnets beste og føringene i FNs barnekonvensjon, jf. menneskerettsloven § 2.

Barneombudet, Redd Barna og *Røde Kors* har for øvrig uttalt seg om internering av barn. Barneombudet gir uttrykk for bekymring knyttet til internering av mindreårige og mener prinsipielt at det ikke bør være adgang til å internere mindreårige i utlendingssaker. Redd Barna mener at mindreårige aldri skal interneres i forbindelse med utlendingskontroll og viser blant annet til uttalelser fra FNs barnekomité. Røde Kors mener at hensynet til barnets beste ikke ivaretas ved internering, jf. barnekonvensjonen artikkel 3, og at Norge bør gå foran som et godt eksempel på et land som hverken internerer barn eller andre sårbare personer.

9.3.3 Departementets vurdering

I likhet med Dublin III-forordningen, inneholder AMMR særskilte regler for håndtering av mindreårige. Bestemmelsene i AMMR del III, V og VII som omhandler særskilt tilrettelegging, garantier, ansvarskriterier med videre for mindreårige, vil bli norsk rett som følge av inkorporeringen i utlendingsloven § 32 fjerde ledd, og således også gjeldende ved behandlingen av saker etter AMMR i Norge. Hvordan dette skal gjennomføres i utlendingsforvaltningen, herunder tilrettelegging av personlig intervju, oppnevnelse av representant eller verge og å sikre tilstrekkelig barnefaglig opplæring og kompetanse hos utlendingsmyndighetene, er etter departementets syn et spørsmål om operasjonalisering.

Departementet har merket seg Redd Barnas ønske om ytterligere lovfesting av høring av barn. Departementet mener imidlertid at det ikke er behov for ytterligere eller mer utfyllende regulering i lov utover inkorporeringen i utlendingsloven § 32 fjerde ledd og andre eksisterende regler i norsk rett knyttet til håndteringen av mindreårige i saker etter utlendingsloven. Etter departementets syn er dette tilstrekkelig lovregulering for å sikre at behandlingen av saker etter AMMR som omhandler mindreårige skjer på en rettssikker og forsvarlig måte som i tilstrekkelig grad ivaretar mindreåriges særskilte situasjon. Departementet ønsker også å unngå dobbeltregulering, da det kan skape utilsiktet usikkerhet og tvil om hva som gjelder i saker etter AMMR.

Redd Barna gir i sin høringsuttalelse uttrykk for tvil om AMMR er i tråd med barnekonvensjonen og barnets beste hva gjelder AMMRs regulering av ansvarlig medlemsstat ved søknad om internasjonal beskyttelse fra en mindreårig uten relevant familierelasjon i en medlemsstat (altså at ansvarlig medlemsstat som hovedregel da vil være staten der den enslige, mindreårige asylsøkeren først fremmet søknad om internasjonal beskyttelse). Departementet er ikke enig i dette. Departementet viser til det som fremgår over i punkt 3.2 om presumsjonen om overholdelse av folkerettslige forpliktelser som ligger til grunn for AMMR. Videre fremgår det eksplisitt av AMMR artikkel 23 nr. 1 at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved medlemsstatenes behandling av saker etter forordningen, jf. også AMMR fortalepunkt 46. Mindreåriges rettigheter og særstilling er også gjennomgående godt reflektert i forordningens bestemmelser knyttet til behandlingen av saker om ansvarsfastsettelse i henhold til AMMR, herunder i forbindelse med personlig intervju, jf. artikkel 22 og ved ansvarsfastsettelsen, jf. artikkel 25.

Departementet har merket seg at AMMR artikkel 25 innebærer en endring sammenliknet med praksis etter Dublin III-forordningen. Etter departementets syn er imidlertid dette en endring som kan bidra til raskere og tydeligere ansvarsavklaring i saker som omhandler enslige, mindreårige asylsøkere, og det kan også bidra til å forebygge at enslige mindreårige beveger seg på irregulær måte rundt om i Europa og søker om beskyttelse. Departementet mener dette er et hensyn som er særlig relevant overfor mindreårige, som kan være spesielt sårbare for utnyttelse og misbruk ved irregulære migrasjonsbevegelser.

10 Saker som kan berøre indre sikkerhet – AMMR og Eurodac-forordningen

10.1 Gjeldende rett

Utlendingsloven kapittel 14 med tilhørende forskrifter og instrukser regulerer behandlingen av saker som kan berøre grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Kapittelet gjelder også for saker etter Dublin III-forordningen. Dublin III-forordningen inneholder ikke egne bestemmelser knyttet til indre eller nasjonal sikkerhet.

Eurodac-forordningen 2013 regulerer ikke registrering av personer som kan utgjøre en trussel mot indre sikkerhet («sikkerhetsflagg»), og har heller ingen løsning for å registrere dette.

10.2 Forslaget i høringsnotatene

I henhold til screeningforordningen ((EU) 2024/1356) artikkel 5 til 7, skal det blant annet gjennomføres en screening av personer som søker beskyttelse i tilknytning til en grensekontroll, personer som ikke fyller vilkårene for lovlig innreise, og personer som oppholder seg i riket ulovlig uten tidligere å ha blitt screenet. Under screeningen skal det i henhold til screeningforordningen artikkel 15 gjennomføres innledende sjekk for å kunne avdekke eventuelle umiddelbare forhold som kan tilsi at utlendingen kan utgjøre en sikkerhetsrisiko. Det skal også gjøres en slik innledende sikkerhetssjekk i henhold til AMMR artikkel 16 nr. 4 dersom vedkommende ikke har vært underlagt screening tidligere.

Dersom personen i forbindelse med sikkerhetssjekk eller det viser seg ved kroppsvisitasjon eller gjennomsøkning av vedkommendes eiendeler at vedkommende er bevæpnet eller voldelig, eller det er indikasjoner på at vedkommende har vært involvert i noen av de straffbare forholdene nevnt i direktiv (EU) 2017/541 (kontraterrordirektivet) eller i rådsrammebeslutning 2002/584/JIS (den europeiske arrestordre), skal det registreres i Eurodac at vedkommende kan utgjøre en trussel mot indre sikkerhet (altså merkes med «sikkerhetsflagg»). Dette fremkommer av Eurodac-forordningen 2024 artikkel 17 nr. 2 bokstav i, 22 nr. 3 bokstav d, 23 nr. 3 bokstav e og 24 nr. 3 bokstav f. Norge er ikke bundet av kontraterrordirektivet (men se punkt 6.2 over om betydningen av direktivet). Den europeiske arrestordre gjelder heller ikke for Norge. Norge er imidlertid tilsluttet en parallellavtale til rammebeslutningen, avtale 28. juni 2006 mellom Den europeiske union og Island og Norge om overleveringsprosedyre mellom medlemsstatene i Den europeiske union og Island og Norge. Parallellavtalen er med noen få, men viktige, unntak identisk med rammebeslutningen.

Når det gjelder saker som kan berøre indre eller nasjonal sikkerhet, inneholder AMMR bestemmelser som skal sikre bedre håndtering av utlendinger som kan utgjøre en slik trussel. Det fremgår av AMMR artikkel 16 nr. 4 at medlemsstaten som registrerer den første søknaden om beskyttelse plikter å gjennomføre en sikkerhetssjekk av utlendingen dersom det tidligere ikke er blitt gjennomført i henhold til screeningforordningen. Dersom det etter en slik sjekk er rimelig grunn til å vurdere at utlendingen utgjør en trussel mot indre sikkerhet, er medlemsstaten som registrerte søknaden ansvarlig, og det skal ikke gjennomføres en overtakelsesprosedyre i henhold til artikkel 39; dette gjelder selv om det skulle foreligge opplysninger i saken som ville falt innunder de hierarkiske kriteriene, bestemmelsen om forsørgede personer eller suvenitetsklausulen i AMMR del III kapittel II og III. I tilbaketakelsessaker, der en annen medlemsstat allerede er ansvarlig for utlendingen, gjelder de alminnelige reglene for ansvar, jf. artikkel 36 nr. 1 bokstav b og c, jf. artikkel 41. Se punkt 7.3.2.3 for nærmere omtale av overtakelse og tilbaketakelse. Det gjelder også egne regler for deling av informasjon mellom kompetente myndigheter i de aktuelle medlemsstatene i sikkerhetsrelaterte tilbaketakelsessaker, jf. artikkel 49. AMMR innfører også mulighet for internering for beskyttelse av nasjonal sikkerhet og offentlig orden, jf. artikkel 44.

Departementet foreslo ingen endringer i utlendingsloven eller andre lover knyttet til saker etter

AMMR som kan berøre indre eller nasjonal sikkerhet utover inkorporeringen av AMMR i utlendingsloven § 32 fjerde ledd.

10.3 Høringsinstansenes syn

Utlendingsdirektoratet (UDI) og *Politidirektoratet (POD)* ser behov for å definere begrepet «indre sikkerhet» og klargjøre forholdet mellom «indre sikkerhet» og gjeldende nasjonalt regelverk samt vurdere behovet for lov- eller forskriftsregulering, eventuelt instruks. Dette gjelder både for Eurodac-forordningen 2024 og AMMR.

Både *UDI* og *POD* peker på at høringsnotatene ikke omtaler hva sikkerhetsflagging innebærer for berørte virksomheter og hvilken konsekvens det har for virksomhetenes oppgaver og ansvarsområder. Høringsnotatene sier heller ikke noe om departementet foreslår å regulere sikkerhetsflagging særskilt i norsk rett.

Det er også et ønske fra høringsinstansenes side å definere hvilken myndighet som skal være ansvarlig for å registrere sikkerhetsflagg. *UDI* viser til at det er nærliggende at det er politiet som blir ansvarlig for å registrere sikkerhetsflagg, samtidig som det er behov for å gå opp detaljene. De ber også om en utredning av hvilke oppgaver og konsekvenser en sikkerhetsflagging utløser for utlendingsforvaltningen foruten det som gjelder overtakelsesreglene i AMMR. *POD* på sin side mener også det er hensiktsmessig at politiet har ansvaret for registrering av sikkerhetsflagg i Eurodac.

Det må videre vurderes behov for kompetanseheving hos politiet for å sikre ensartet praksis. *POD* ber departementet klargjøre om dette tas i instruksarbeidet eller om det overlates til POD å gi retningslinjer.

POD er i tvil om hvilken terskel som bør gjelde ved vurdering av sikkerhetsrisiko sett opp mot ordlyden i screeningforordningen, AMMR og Eurodac-forordningen 2024 og ber om en instruks om dette.

UDI etterlyser klargjøring av hvordan ordlyden i Eurodac-forordningen 2024 artikkel 17 skal forstås da denne er uklar. De spør om vilkåret «kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerhet» skal anses oppfylt dersom ett av de fire vilkårene i artikkel 17 nr. 2 bokstav i i til iv er oppfylt. *POD* peker særlig på hva som utgjør nedre grense ved vurderingen av begrepene «bevæpnet» eller «voldelig» og hvordan dette forholder seg til vilkåret om at personen «kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerhet». I denne sammenheng lurer *POD* på om de kan foreta en helhetsvurdering av tilleggsvilkårene.

Videre ber både *UDI, POD* og *Politiets utlendingsenhet (PU)* om klargjøring av hvordan henvisningen til kontraterrordirektivet, som Norge ikke er bundet av, skal forstås. De ber om avklaring av hvorvidt den skal leses som en henvisning til straffelovens kapittel 18 om «Terrorhandlinger og terrorrelaterte handlinger». *POD* ønsker videre at departementet redegjør for om de skal benytte tilsvarende regelverk i norsk regelverk hva gjelder kontraterrordirektivet og den europeiske arrestordren. De ber også om veiledning for de tilfeller hvor det er avvik mellom EUs regelverk og nasjonale bestemmelser.

Når det gjelder henvisning til den europeiske arrestordre, viser *UDI* til at det er behov for en nærmere omtale av hvor terskelen skal ligge med tanke på at artikkel 2 nr. 2 lister opp lovbrudd med ulik alvorlighetsgrad.

Det er også uklart for POD om det kan foreligge mistanke eller om det må foreligge objektive kriterier for at vilkåret om at «indikasjoner på at den berørte personen er involvert» i henhold til Eurodac-forordningen 2024 er oppfylt.

Når registrering av sikkerhetsflagg skal gjøres i prosessen er også noe *POD* ønsker nærmere avklart. POD ønsker særlig avklaring på om det er adgang til at sikkerhetsflagg kan utføres under screening i tilfeller der det fremstår åpenbart at vilkårene er innfridde.

POD er av den oppfatning at det ville være formålstjenlig med en instruks som kan redegjøre for gjeldende terskler, særlig sett i lys av at ETIAS- og VIS-forordningene har ulike definisjoner av «sikkerhetsrisiko».

Når det gjelder sletting av registreringen av sikkerhetsflagg, viser *UDI* til at det er uklart om medlemslandene kan eller skal slette sikkerhetsflagg som er markert av et annet medlemsland. Videre ønsker *UDI* at departementet avklarer om flagget skal slettes i de tilfellene hvor Norge vurderer at en person som er blitt flagget av en annen medlemsstat, ikke lenger utgjør en trussel mot indre sikkerhet, eventuelt om Norge må gå i dialog med den aktuelle medlemsstaten for å få fjernet sikkerhetsflagget.

Advokatforeningen viser til at det for sikkerhetsflagging er avgjørende at det skjer på grunnlag av konkrete og etterprøvbare kriterier, i tråd med forholdsmessighetskravet i EMK artikkel 8 og Grunnloven § 102. Videre mener foreningen at departementet bør utdype i forskrift hvilke situasjoner som gir grunnlag for å påføre et sikkerhetsflagg, samt hvilke prosedyrer som gjelder for

dokumentasjon og sletting. Prosedyrene bør inneholde periodiske vurderinger av behovet for fortsatt markering.

Datatilsynet viser i sitt høringssvar til Eurodac-forordningen 2024 artikkel 43, som regulerer retten til innsyn, retting, komplettering, sletting og begrensning av behandling av personopplysninger og understreker at begrensninger i den registrertes rettigheter etter Eurodac-forordningen 2024 artikkel 43 nr. 3 bør hjemles i nasjonalt regelverk, eventuelt klargjøres i lovforarbeidet. Dette gjelder særlig rettighetsbegrensninger knyttet til sikkerhetsflagging. Begrensninger i den registrertes rettigheter forutsetter hjemmel i nasjonal lovgivning.

Fra tilsynets høringsinnspill hitsettes følgende fra side 6:

> «[m]ed grunnlag i personvernforordningen art. 23 er det i personopplysningsloven § 16 gjort unntak fra retten til informasjon for visse typer opplysninger. Unntaksbestemmelsen i personopplysningsloven § 16 vil også gjelde for opplysninger som er registrert i Eurodac, jf. utlendingsloven § 101 første ledd. Det følger av utlendingsloven § 80 at personopplysningsloven gjelder med mindre annet er bestemt i eller i medhold av lov.»

Datatilsynet mener at det heller ikke fremgår av høringsnotatet om departementet har vurdert forholdet til GDPR artikkel 23 og personopplysningsloven § 16. Tilsynet mener at departementet bør vurdere å etablere en særskilt bestemmelse om begrensninger ved behandling av personopplysninger i Eurodac.

Også *POD* og *PU* har kommentarer knyttet til personvern. Merknadene knytter seg til valg av personvernregelverk for saker etter AMMR. Høringsinstansene ønsker at departementet avklarer hvilket personvernregelverk som kommer til anvendelse. *POD* viser i denne sammenheng til at det ikke er klart hvilket personvernregelverk som får anvendelse på sikkerhetsvurderingen etter artikkel 16 nr. 4, internering av hensyn til nasjonal sikkerhet og offentlig orden etter artikkel 44 og informasjonsdeling etter artikkel 49.

MiRA-senteret understreker i forbindelse med markering av «sikkerhetsflagg» viktigheten av reell adgang til juridisk rådgivning og individuell informasjon på screeningsstedet.

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) støtter departementets vurdering av at det ikke er behov for ytterligere lovendringer knyttet til saker etter AMMR som kan berører indre eller nasjonal sikkerhet. PST mener at dagens regelverk i utlendingsloven kapittel 14 er dekkende for saker etter AMMR som berører grunnleggende nasjonal sikkerhet, og at det også er gode rammer for deling av informasjon som er gradert etter sikkerhetsloven. PST ser ikke behov for nærmere regulering av muligheten for å utlevere og motta relevant informasjon med aktuelle stater.

10.4 Departementets vurdering

10.4.1 Markering av «sikkerhetsflagg» i Eurodac

Eurodac-forordningen 2024 legger opp til at det skal registreres i Eurodac at en person, på bakgrunn av sikkerhetssjekk i henhold til screeningforordningen, AMMR eller asylprosedyreforordningen (ikke bindende for Norge), vurderes til å kunne utgjøre en trussel mot indre sikkerhet (såkalt «sikkerhetsflagg») dersom vedkommende er bevæpnet eller voldelig, eller det er indikasjoner på at personen er involvert i aktiviteter nevnt i kontraterrordirektivet eller involvert i lovbrudd som nevnt i den europeiske arrestordre. Slik mulighet til sikkerhetsflagg er hjemlet i artikkel 17 nr. 2 bokstav i (personer som har søkt om internasjonal beskyttelse), 22 nr. 3 bokstav d (tredjelandsborgere eller statsløse som er pågrepet i forbindelse med irregulær passering av en ytre grense), 23 nr. 3 bokstav e (tredjelandsborgere eller statsløse som oppholder seg ulovlig i en medlemsstat) og 24 nr. 3 bokstav f (tredjelandsborgere eller statsløse som er satt i land etter en søk- og redningsaksjon) i Eurodac-forordningen 2024. Sikkerhetsflagget indikerer at vedkommende «*kan* utgjøre en trussel mot indre sikkerhet» og vil være synlig for alle medlemsland ved søk i Eurodac. Det følger av fortalepunkt 7 at formålet med reglene om sikkerhetsflagging er å støtte opp under asylsystemet og hindre at personer som utgjør en sikkerhetsrisiko kan bevege seg fritt i EU eller Schengen-området. Departementet bemerker at det ikke er et krav at vedkommende utgjør en fare for indre sikkerhet, men at vedkommende *kan* utgjøre en slik fare. Videre viser departementet til det som er skrevet over om definisjon av begreper og er enige med *UDI* om at fortalepunkt 8 gir veiledning til hvordan begrepene «voldelig» og «bevæpnet» skal forstås, i tillegg til at straffelovens bestemmelser skal legges til grunn for vurderingen av disse begrepene.

Det vises også til det som er skrevet over i punkt 6.2 om hvilke deler av Eurodac-forordningen 2024 som gjelder for Norge. Departementet

ønsker imidlertid å presisere at kontraterrordirektivet, og artikkel 2 nr. 2 i den europeiske arrestordre ikke gjelder for Norge. Norge er derimot tilsluttet en parallellavtale til rammebeslutningen, avtale 28. juni 2006 mellom Den europeiske union og Island og Norge om overleveringsprosedyre mellom medlemsstatene i Den europeiske union og Island og Norge. Parallellavtalen er med noen få, men viktige, unntak identisk med rammebeslutningen. Rettsanvenderen kan således se hen til parallellavtalen i disse tilfellene. Når det gjelder kontraterrordirektivet, mener departementet at det vil være naturlig å se hen til straffelovens kapittel 18 om terrorhandlinger og terrorrelaterte handlinger, men se også punkt 6.2 over.

Som det fremgår av høringsnotatet skal det foretas en sikkerhetssjekk etter screeningforordningen artikkel 15. Artikkel 15 i screeningforordningen fastslår at sikkerhetssjekk kan omfatte både tredjelandsborgeren og gjenstander denne medbringer. Selve sikkerhetssjekken etter screeningforordningen vil bli behandlet nærmere i proposisjonen *Endringer i grenseloven, utlendingsloven og SIS-loven (screening av tredjelandsborgere) og samtykke til godtakelse av forordning (EU) 2024/1356 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene mv. og forordning (EU) 2022/1190 om endringer i politisamarbeidsforordningen (videreutvikling av Schengenregelverket)*. Proposisjonen vil bli fremlagt for Stortinget våren 2026. Sikkerhetssjekk i henholdt til AMMR er behandlet nærmere under. Hva gjelder tidspunktet for innlegging av slike sikkerhetsflagg, vises det til det som fremgår under om deling av informasjon med andre stater som deltar i Dublin-samarbeidet.

Etter en helhetsvurdering har departementet kommet til at det ikke er nødvendig å regulere sikkerhetsflagging i utlendingsloven eller -forskriften, men vil, jf. under, vurdere grunnlaget for å foreta justeringer i JDs rundskriv knyttet til behandling av saker som kan berøre grunnleggende nasjonale interesser og utenrikspolitiske hensyn.

Departementet bemerker for øvrig at saksbehandlingen knyttet til saker med sikkerhetsflagg ikke bør helautomatiseres. Departementet utelukker ikke at saker med sikkerhetsflagg kan delautomatiseres, men det bør i slike saker være en manuell behandling av flagget slik at man undersøker bakgrunnen for flagget og vurderer om saken treffer på indikatorliste, eventuelt om andre tiltak er nødvendige. Dette er viktig for å ivareta sikkerhetsflaggets betydning.

10.4.2 Nærmere om begrepet indre eller nasjonal sikkerhet

Gjennomgående innfører Pakten om migrasjon og asyl tydeligere regler knyttet til håndtering av saker som kan berøre indre eller nasjonal sikkerhet. Dette er også tilfellet for Eurodac-forordningen 2024 og AMMR, der hensynet til indre eller nasjonal sikkerhet kan få betydning for blant annet hvilken stat som har ansvar for å behandle en søknad om internasjonal beskyttelse, internering og deling av informasjon mellom medlemsstatene som deltar i Dublin-samarbeidet, herunder sikkerhetsflagging i Eurodac.

Verken Eurodac-forordningen 2024 eller AMMR inneholder en egen definisjon av hva som ligger i begrepene «nasjonal sikkerhet» og «indre sikkerhet». Det finnes heller ikke noen entydig definisjon av begrepet indre sikkerhet i EU generelt, selv om for eksempel EUs strategi for indre sikkerhet, ProtectEU, gir en viss oversikt over hva Europakommisjonen anser å kunne true den indre sikkerheten i EU i dag. Departementet har derfor forståelse for at flere høringsinstanser opplever det som krevende å forstå hva som ligger i begrepene. Utgangspunktet etter EU-rettslig metode er at begreper i rettsakter skal underlegges en enhetlig tolkning, og EU-domstolen vil kunne komme til å uttale seg om forståelsen av begrepene i fremtiden. Departementet viser imidlertid til at spørsmål knyttet til sikkerhet og offentlig orden ligger under nasjonal kompetanse, jf. traktaten for EUs virkemåte (TEUV) artikkel 72. Dette som følge av at EUs medlemsstater ikke ønsker å gi fra seg sin kompetanse til selv å opprettholde lov og orden og å trygge indre sikkerhet. Departementet mener derfor det er nærliggende å legge til grunn at medlemsstatene har en viss frihet til selv å definere innholdet i begrepet «hensyn til nasjonal sikkerhet og offentlig orden». Samtidig vil det, i alle fall i en norsk kontekst, være naturlig å legge til grunn at terskelen for hva som anses å berøre nasjonal eller indre sikkerhet og offentlig orden ikke settes for lavt.

I Eurodac-forordningen 2024 er det riktignok som nevnt over listet opp forhold som i utgangspunktet skal medføre at en utlending skal markeres med et sikkerhetsflagg i Eurodac, jf. Eurodac-forordningen 2024 artikkel 17 nr. 2 bokstav i, 22 nr. 3 bokstav d, 23 nr. 3 bokstav e og 24 nr. 3 bokstav f. Departementet kan imidlertid ikke se at dette gir holdepunkter for å tolke listen over omstendigheter som skal føre til at vedkommende blir flagget som en entydig og uttømmende definisjon av hva som anses å falle innenfor begrepet

«indre sikkerhet», verken i Eurodac-forordningen 2024 eller i EU-retten for øvrig. En slik definisjon vil raskt kunne være i strid med TEUV artikkel 72, og formålet med bestemmelsene i Eurodac-forordningen 2024 er heller ikke å definere «indre sikkerhet», men å legge til rette for at slike opplysninger om slike forhold som fremgår av listen blir registrert i Eurodac og gjort tilgjengelig for andre medlemsstater i fall vedkommende person skulle befinne seg eller påtreffes der. Departementet mener også at det ikke automatisk kan legges til grunn at en person kan utgjøre en fare for indre sikkerhet selv om vedkommende skal sikkerhetsflagges grunnet handlinger eller at det foreligger indikasjoner på forhold som nevnt i forordningen, se mer om dette under.

I norsk rett har det over tid vært egne regler om behandling av saker som kan berøre grunnleggende nasjonale interesser, jf. utlendingsloven kapittel 14 med tilhørende forskriftsbestemmelser og rundskriv. Disse reglene gjelder også for Dublin-saker. I en norsk sammenheng mener departementet derfor at det ved vurderingen av hva som er å anse som «nasjonal sikkerhet» eller «indre sikkerhet» ved anvendelsen av AMMR, vil være nærliggende å ta utgangspunkt i det som anses som grunnleggende nasjonale interesser i henhold til utlendingsloven kapittel 14.

Hva som ligger i begrepet «grunnleggende nasjonale interesser» vil måtte bero på en konkret og sammensatt vurdering. Begrepet har en dynamisk karakter og må tolkes i lys av den generelle samfunnsutviklingen og endringer i det nasjonale og internasjonale trusselbildet.

Departementet har i Prop. 58 L (2015–2016) *Endringer i utlendingsloven (bortvisning av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn)* side 8 og 9 uttalt følgende om innholdet i begrepet som etter departementets syn også gjør seg gjeldende her:

> «Når det gjelder innholdet i begrepet grunnleggende nasjonale interesser, viser departementet til at det kan omfatte trusler mot private interesser eller personer i noe større omfang enn det som uten videre ville følge av en fortolkning av begrepet «rikets sikkerhet» i utlendingsloven av 1988. Det kan for eksempel være mer treffende å benytte begrepet «grunnleggende nasjonale interesser» i relasjon til terrorvirksomhet, der hensikten ikke alltid er å ramme rikets sikkerhet som sådan, men like mye å skape frykt i sivilbefolkningen, eller å inspirere eller motivere til ekstremistiske handlinger, uten at konkrete handlinger er begått. Begrepet «grunnleggende nasjonale interesser» må tolkes i lys av den generelle samfunnsutviklingen og endringer i det internasjonale trusselbildet, og har en dynamisk karakter.
>
> Grunnleggende nasjonale interesser kan omfatte utenlandske interesser i Norge og norske interesser i utlandet, samt hensynet til Norges alliansepartnere.
>
> Ved vurderingen av hva som kan sies å utgjøre en trussel mot grunnleggende nasjonale interesser, har for øvrig hensynet til forebygging stor vekt. Det legges opp til en fremtidsrettet vurdering av om vedkommende kan komme til å utføre handlinger eller aktiviteter som utgjør en trussel mot grunnleggende nasjonale interesser.
>
> Hvor stor grad av sannsynlighet for en fremtidig aktivitet som kreves, vil bero på hvor alvorlig den faren som truer er. Det ligger i sakens natur at det lett vil være tale om stor skade dersom en trussel mot grunnleggende nasjonale interesser skulle bli realisert, og dette tilsier at også en lavere risiko bør kunne være tilstrekkelig til at lovens vilkår er oppfylt. Høyesterett har (i tilknytning til utlendingsloven av 1988 §§ 29 og 30) uttalt at «[der] det er risiko for terrorhandlinger av noe omfang, vil nok selv en begrenset, men reell risiko for slike handlinger kunne true rikets sikkerhet på en slik måte at vilkåret for utvisning kan være oppfylt», jf. Rt. 2007 side 1573.
>
> Det er ikke bare utlendinger som har en lederrolle eller avgjørende innflytelse på den aktivitet som truer, som det kan reageres overfor.
>
> Det kreves ikke fare for at utlendingen selv vil begå straffbare handlinger. Det kan for eksempel være tilstrekkelig for å vurdere utlendingen som en trussel dersom vedkommende vil påvirke andre til å begå terrorvirksomhet. Etter en konkret vurdering vil det også kunne legges vekt på om utlendingen gjennom sin tilstedeværelse vil kunne trekke andre med terrorhensikter til landet.»

I uttalelsen over er det særlig pekt på tilknytningen til terrorvirksomhet, men begrepet kan også omfatte andre temaer, for eksempel sabotasje, undergravende virksomhet og så videre, som regel til fordel for en annen stat, herunder handlinger, politisk virksomhet med videre som kan berøre forholdet til fremmede stater.

Et forhold som også kan tilsi at det kan være grunn til å undersøke om saken berører grunn-

leggende nasjonale interesser, kan være at en annen stat innenfor Dublin-samarbeidet har flagget vedkommende i Eurodac, jf. Eurodac-forordningen 2024 artikkel 17 nr. 2 bokstav i, 22 nr. 3 bokstav d, 23 nr. 3 bokstav e og 24 nr. 3 bokstav f. Departementet mener at et slikt flagg i seg selv antakelig sjelden vil være tilstrekkelig for å begrunne at saken berører grunnleggende nasjonale interesser. Det vil trolig være behov for mer informasjon for å kunne gjøre en tilstrekkelig vurdering av dette. Et varsel i Eurodac vil imidlertid kunne gi grunn til å undersøke saken nærmere, og avhengig av resultatet av undersøkelsene, kan det være grunn til å vurdere saken opp mot utlendingsloven kapittel 14 og med hensyn til muligheten for internering.

Departementet har i instruks til virksomhetene gitt en veiledende indikatorliste over forhold som kan indikere at en utlendingssak kan berøre grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Listen er ikke uttømmende, og er jevnlig gjenstand for revisjon. Departementet vurderer å revidere rundskrivet i forbindelse med gjennomføringen av Eurodac-forordningen 2024 og AMMR. Departementet mener imidlertid at den til enhver tid gjeldende indikatorlisten vil gi god veiledning ved spørsmålet om hvorvidt en AMMR-sak kan berøre grunnleggende nasjonale interesser.

10.4.3 Behandling av saker som kan berøre grunnleggende nasjonale interesser

Etter departementets syn er det ikke behov for å gjøre endringer i lov eller forskrift hva gjelder behandlingen av saker som kan berøre grunnleggende nasjonale interesser utover inkorporeringen av de relevante delene av Eurodac-forordningen 2024, AMMR og kriseforordningen. Utlendingsloven kapittel 14 med tilhørende forskriftsbestemmelser gjelder også i Dublin-saker, og etter departementets syn er det grunn til å videreføre dette når Eurodac-forordningen 2024 og AMMR kommer til anvendelse.

Departementet har imidlertid merket seg høringssvar fra flere av virksomhetene, og vil vurdere å revidere departementets rundskriv GI-02/2025 – *Instruks om behandling av saker som kan berøre grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn etter utlendingsloven kapittel 14, § 35 og eksportkontrollregelverket.* Dette blant annet i lys av hastepreget i Dublin-saker.

PU har i forbindelse med høringen gitt uttrykk for behov for mer veiledning med hensyn til gjennomføring av sikkerhetssjekk der utlendingen ikke har gjennomgått screening i henhold til screeningforordningen.

AMMR setter krav til staten om at det skal gjennomføres en sikkerhetssjekk dersom den aktuelle utlendingen ikke tidligere har blitt screenet i henhold til screeningforordningen. Dette må ses i sammenheng med det som fremgår over om den generelle økte oppmerksomheten rundt sikkerhet i Europa og innenfor Pakten.

Etter departementets syn er det nærliggende å ta utgangspunkt i den sjekk som skal gjøres etter screeningforordningen, som i hovedsak går ut på en sjekk av utlendingen opp mot relevante systemer. Det vises til at formålet med sikkerhetssjekk i henhold til AMMR langt på vei må anses å være det samme som sikkerhetssjekk i screeningforordningen, altså en innledende sjekk for å kunne avdekke eventuelle umiddelbare forhold som kan tilsi at utlendingen kan utgjøre en sikkerhetsrisiko. For AMMRs del, vil en slik sikkerhetssjekk også kunne være relevant for vurderingen av hvilken medlemsstat innenfor Dublin-samarbeidet som er ansvarlig for søknaden om internasjonal beskyttelse. Ved at screeningforordningen anses å falle innenfor virkeområdet til Norges Schengenavtale, vil det etter departementets vurdering være naturlig at slik sikkerhetssjekk gjennomføres i tråd med føringene i screeningforordningen artikkel 15, jf. AMMR artikkel 14 nr. 4. Samtidig gjelder ikke den «juridiske fiksjonen», altså at utlendingen ikke anses å ha fått tillatelse til å reise inn og oppholde seg på territoriet selv om vedkommende fysisk befinner seg der, ved sikkerhetssjekk i henhold til AMMR. Fristene for sikkerhetssjekk i screeningforordningen gjelder heller ikke, men formålet med slik sikkerhetssjekk, sammen med fristene som gjelder i henhold til AMMR, tilsier likevel at sikkerhetssjekk etter AMMR artikkel 16 nr. 4 bør gjennomføres så raskt som mulig.

Dersom det foreligger rimelig grunn til å vurdere at utlendingen utgjør en trussel mot indre sikkerhet, skal ikke overtakelsesprosedyren i AMMR artikkel 39 gjennomføres, jf. AMMR artikkel 16 nr. 4. Departementet presiserer at en slik begrensning ikke gjelder i tilbaketakelsessaker, jf. AMMR artikkel 41 og 36, og det gjelder heller ikke saker som anses å berøre offentlig orden.

Etter departementets syn er det ved vurderingen av hvorvidt det foreligger «rimelig grunn til å vurdere at utlendingen utgjør en trussel mot indre sikkerhet» naturlig å ta utgangspunkt i utfallet av behandlingen av saken i henhold til prosedyrene som gjelder for saker som kan berøre grunnleggende nasjonale interesser, jf. utlendingsloven

kapittel 14. Det at en sak blir lagt til vurdering av hvorvidt den berører grunnleggende nasjonale interesser, er etter departementets syn altså ikke tilstrekkelig for å ta en overtakelsessak ut av AMMR-prosedyre og til realitetsbehandling. I praksis vil det trolig innebære at prosedyrene for anmodning om overtakelse overfor den aktuelle medlemsstaten med videre må gjennomføres innenfor de frister som gjelder i henhold til AMMR, parallelt med at det eventuelt foretas en nasjonal vurdering av hvorvidt saken berører grunnleggende nasjonale interesser. Utlendingsmyndighetene vil på dette stadiet neppe kunne signalisere til den andre medlemsstatens myndigheter at saken kan berøre grunnleggende nasjonale interesser, herunder i Eurodac og DubliNet. Dette kan først bli aktuelt dersom det etter prosedyrene etter utlendingsloven kapittel 14, med tilhørende forskrifter og instrukser, er gjennomført og det er konkludert med at saken berører grunnleggende nasjonale interesser. Dersom det konkluderes med at saken ikke berører grunnleggende nasjonale interesser i utlendingsloven kapittel 14 sin forstand, mener departementet at overføringen kan skje på ordinær måte i henhold til AMMR, forutsatt at det ikke foreligger andre omstendigheter som innebærer at søknaden skal realitetsbehandles i Norge.

Etter departementets syn innebærer AMMR artikkel 16 nr. 4 også at Norge skal nekte å overta ansvaret for å behandle en søknad om beskyttelse fra en annen medlemsstat dersom Norge mener det foreligger rimelig grunn til å vurdere at utlendingen utgjør en trussel mot indre sikkerhet.

10.4.4 Deling av informasjon med andre stater som deltar i Dublin-samarbeidet

AMMR innfører et krav om den overførende medlemsstat skal indikere overfor ansvarlig medlemsstat at det eksisterer informasjon om at det er rimelig grunn til å vurdere utlendingen til å utgjøre en fare for nasjonal sikkerhet eller offentlig orden, jf. AMMR artikkel 49. Det vil kun være aktuelt i tilbaketakelsessaker, jf. AMMR artikkel 41 og 36 nr. 1 bokstav b og c. Overtakelsesprosedyren i henhold til AMMR artikkel 39 skal ikke gjennomføres dersom det foreligger rimelig grunn til å vurdere at utlendingen utgjør en trussel mot indre sikkerhet, jf. AMMR artikkel 16 nr. 4.

Departementet legger til grunn at relevant sikkerhetsrelatert informasjon i mange tilfeller vil være sikkerhetsgradert, og en indikasjon om at slik informasjon finnes i en sak, kan i seg selv være gradert. Det finnes ikke EU-systemer mellom medlemsstatene for deling av gradert informasjon i saker etter AMMR. Verken Eurodac eller DubliNet kan anvendes for deling av gradert informasjon. AMMR legger opp til at deling av sikkerhetsrelatert informasjon knyttet til utlendingen, skal skje mellom rettshåndhevende eller andre kompetente myndigheter gjennom egnede kanaler for slik informasjonsdeling.

Behandling og deling av sikkerhetsgradert informasjon er i Norge regulert nærmere i lov 1. juni 2018 nr. 24 om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven) med tilhørende forskrifter. Videre regulerer instruks for behandling av dokumenter som trenger beskyttelse av andre grunner enn nevnt i sikkerhetsloven med forskrifter (beskyttelsesinstruksen) behandlingen av dokumenter som trenger beskyttelse av andre grunner enn nevnt i sikkerhetsloven. Utlevering av sikkerhetsgradert informasjon til fremmede stater er regulert i forskrift 20. desember 2018 nr. 2053 om virksomheters arbeid med forebyggende sikkerhet § 25. Det kan kun gis tilgang til norsk sikkerhetsgradert informasjon dersom det er i samsvar med nasjonale sikkerhetsinteresser, ikke er i strid med lovbestemt taushetsplikt og foreligger en sikkerhetsavtale mellom Norge og den aktuelle staten. Videre skal informasjon som er sikkerhetsgradert av en fremmed stat eller en internasjonal organisasjon, beskyttes på samme måte som informasjon gradert med tilsvarende sikkerhetsgrad etter sikkerhetsloven § 5-3.

Norge har per i dag bilaterale eller multilaterale avtaler om gjensidig beskyttelse og utveksling av gradert informasjon med en rekke av statene som deltar i Dublin-samarbeidet (de nordiske statene, Bulgaria, Estland, Frankrike, Hellas, Kroatia, Litauen, Luxembourg, Nederland, Polen, Romania, Slovenia, Tsjekkia og Tyskland). For disse statene legger departementet til grunn at relevant sikkerhetsgradert informasjon kan deles på en egnet måte i tråd med de gjeldende avtalene. Dersom det ikke er praktisk mulig å inngå en sikkerhetsavtale, men det likevel er i Norges interesse å utlevere informasjonen, kan Forsvarsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet gjøre unntak fra kravet til sikkerhetsavtale innenfor sine fagsektorer, jf. virksomhetssikkerhetsforskriften § 25 tredje ledd. Dette er gjeldende rett allerede i dag, og departementet mener at det ikke er behov for noen lovendringer for å kunne gjennomføre dette på en tilstrekkelig god måte etter at AMMR kommer til anvendelse.

Departementet har merket seg at *UDI* og *POD* har uttrykt usikkerhet rundt registreringen av sikkerhetsflagg i Eurodac, herunder tidspunktet

for slik flagging. I henhold til Eurodac-forordningen 2024 artikkel 17 nr. 2 bokstav i, 22 nr. 3 bokstav d, 23 nr. 3 bokstav e og 24 nr. 3 bokstav f, skal medlemsstatene legge inn sikkerhetsflagg dersom en person er voldelig eller ulovlig bevæpnet, eller dersom det er klare indikasjoner på at personen er involvert i noen av de straffbare forholdene nevnt i kontraterrordirektivet eller den europeiske arrestordre. Hvorvidt det skal legges inn slikt varsel, og eventuelt når, vil etter departementets vurdering bero på en konkret vurdering i den enkelte sak, der det vil kunne være avgjørende hvorvidt opplysninger som danner grunnlag for eventuell registrering er graderte eller beskyttet etter norsk regelverk om gradering av informasjon.

Som nevnt over, ligger vurderingen av nasjonal sikkerhet og offentlig orden under nasjonal kompetanse, jf. TEUV artikkel 72. Etter departementets syn må det også gjelde vurderingen av hvorvidt opplysninger er av en slik karakter at de skal sikkerhetsgraderes i henhold til nasjonalt regelverk. Dersom en sak er til vurdering av om den kan berøre grunnleggende nasjonale interesser, vil det etter departementets vurdering være for prematurt å legge inn sikkerhetsflagg før det er tatt stilling til hvorvidt saken berører slike interesser. Det at saken er til vurdering i henhold til nevnte prosedyrer, kan også i seg selv være gradert informasjon. Eurodac er ikke et sikkerhetsgradert system, og det kan således ikke legges inn opplysninger som er å anse som sikkerhetsgraderte etter norsk rett. I praksis vil det trolig innebære at det ikke kan legges inn sikkerhetsflagg i Eurodac på bakgrunn av at utlendingens sak berører grunnleggende nasjonale interesser før det foreligger en konklusjon rundt dette etter behandling av saken etter prosedyrene for saker som kan berøre slike interesser, jf. utlendingsloven kapittel 14 med tilhørende forskrifter og instrukser. Dette gjelder også dersom utlendingen skulle være internert av hensyn til grunnleggende nasjonale interesser, jf. AMMR artikkel 44, jf. utlendingsloven § 32 fjerde ledd og § 106.

Hva gjelder registrering av sikkerhetsflagg i Eurodac der vedkommende utlending skal markeres med sikkerhetsflagg i Eurodac i henhold til Eurodac-forordningen 2024, men hvor vedkommendes handlinger for øvrig ikke gir tilstrekkelig grunnlag til å anse utlendingen til å utgjøre en fare for indre sikkerhet generelt, fremstår dette etter departementets vurdering som noe mindre problematisk. Departementet antar at dette særlig vil være aktuelt i tilfeller der utlendingen har begått en mindre alvorlig voldshandling eller har vært i besittelse av ulovlig våpen, der det kan være god grunn til å registrere vedkommende med et varsel i Eurodac. Samtidig kan det være omstendigheter, for eksempel knyttet til etterforskning, som innebærer at opplysninger knyttet til dette kan være av en slik karakter at det ikke kan registreres i et ugradert system.

10.4.5 Internering av hensyn til nasjonal sikkerhet og offentlig orden

Hva gjelder internering i AMMR-saker der det er påkrevd av hensyn til nasjonal sikkerhet eller offentlig orden, viser departementet i sin helhet til det som fremgår i punkt 7.10 over.

10.4.6 Personvern

10.4.6.1 Om adgangen til å begrense den registrertes rettigheter etter GDPR i saker etter Eurodac-forordningen 2024

Departementet har videre merket seg *Datatilsynets* merknader om adgangen til å begrense den registrertes rettigheter etter Eurodac-forordningen 2024 artikkel 43, jf. GDPR artikkel 23, jf. personopplysningsloven § 16. Det fremgår av Eurodac-forordningen 2024 artikkel 43 nr. 1 at den registrertes rett til innsyn i opplysningene, samt retten til retting, komplettering, sletting av og begrensning av behandlingen av personopplysninger skal utøves i samsvar med kapittel III i GDPR. Etter Eurodac-forordningen 2024 artikkel 43 nr. 3 er det likevel adgang for medlemsstatene til å begrense den registrertes rettigheter hva gjelder opplysninger som indikerer at personen kan utgjøre en trussel mot den «indre sikkerhet». Begrensningen må imidlertid følge vilkårene i artikkel 23 i GDPR.

Departementet mener at det bør være adgang til å begrense den registrertes rettigheter etter GDPR kapittel III når det gjelder opplysninger som indikerer at personen kan utgjøre en trussel mot den «indre sikkerhet». Det fremgår av GDPR artikkel 23 at medlemsstatene på nærmere vilkår kan begrense rekkevidden av forpliktelsene og rettighetene fastsatt i GDPR artikkel 12 til 22. Av særlig interesse her, er vilkåret om at det må foreligge hjemmel i nasjonal rett som den behandlingsansvarlige er underlagt. GDPR artikkel 23 gir altså ikke i seg selv hjemmel til å begrense den registrertes rettigheter; slik hjemmel må finnes i nasjonal rett.

Datatilsynet har i høringen gitt uttrykk for at departementet bør vurdere å etablere en særskilt

bestemmelse i nasjonal rett om begrensninger ved behandling av personopplysninger i Eurodac. Til dette vil departementet bemerke at personopplysningsloven gjelder for behandling av personopplysninger i Eurodac, jf. utlendingsloven § 80, og at personopplysningsloven § 16 første ledd bokstav a til f gjør unntak fra retten til informasjon og innsyn etter GDPR artikkel 13, 14 og 15. Etter departementets syn er det ikke behov for en særskilt hjemmel om begrensninger ved behandling av personopplysninger i Eurodac i særlovgivningen, dersom personopplysningsloven § 16 bokstav a til f i tilstrekkelig grad ivaretar behovet for hemmelighold.

Departementet gjør ikke her en uttømmende vurdering av personopplysningsloven § 16, men nevner enkelte bestemmelser som kan være aktuelle å vurdere i saker etter Eurodac-forordningen 2024. Ett eksempel er personopplysningsloven § 16 første ledd bokstav b. Etter bestemmelsen gjelder ikke innsynsretten for opplysninger som det er «påkrevd å hemmeligholde av hensyn til forebygging, etterforskning, avsløring og rettslig forfølgning av straffbare handlinger».

Etter departementets syn vil opplysninger om den registrertes deltakelse i straffbare handlinger etter kontraterrordirektivet og straffbare forhold som nevnt i artikkel 2 nr. 2 i den europeiske arrestordre, kunne omfattes av unntaksadgangen i personopplysningsloven § 16 første ledd bokstav b. Også opplysninger om at en person er voldelig eller bevæpnet vil kunne omfattes av unntaket i personopplysningsloven § 16 første ledd bokstav b. Departementet presiserer likevel at det må gjøres en konkret vurdering, og at det kun vil være adgang til å gjøre unntak fra retten til innsyn i den utstrekning det er «påkrevd» i det enkelte tilfellet.

Et annet eksempel på en bestemmelse som kan være relevant å vurdere i saker etter Eurodac-forordningen 2024, er personopplysningsloven § 16 første ledd bokstav a om unntak begrunnet i Norges utenrikspolitiske interesser eller nasjonale forsvars- og sikkerhetsinteresser. Eurodac-forordningen 2024 skal blant annet bidra til å kontrollere og oppdage irregulær migrasjon. Spørsmål om migrasjon er av grensekryssende art og kan i noen tilfeller berøre Norges utenrikspolitiske interesser, især forholdet til andre land.

Videre bemerker departementet at personopplysningsloven § 16 første ledd inneholder en sikkerhetsventil i bokstav f. Etter bestemmelsen kan det gjøres begrensninger i retten til informasjon og innsyn etter GDPR artikkel 13, 14 og 15, dersom det vil være i strid med åpenbare og grunnleggende private eller offentlige interesser å informere om de aktuelle opplysningene.

Når et krav om innsyn nektes i medhold av personopplysningsloven § 16 første ledd, må den aktuelle etaten eller virksomheten begrunne dette skriftlig og gi en presis henvisning til unntakshjemmelen, jf. § 16 tredje ledd. Av tredje ledd følger det også at dersom innsyn nektes på grunnlag av sikkerhetsventilen i første ledd bokstav f, må det i tillegg angis hvilke hensyn som begrunner hemmelighold.

Med bakgrunn i gjennomgangen ovenfor mener departementet at det ikke er behov for en særskilt bestemmelse i særlovgivningen om begrensninger ved behandling av personopplysninger i Eurodac. Departementet utelukker imidlertid ikke at det på sikt kan vise seg å likevel være behov for slike særskilte hjemler.

10.4.6.2 Valg av personvernregelverk i saker etter AMMR

Det fremgår av AMMR artikkel 72 nr. 1 at rettsakten ikke gjør unntak fra reglene i GDPR og LED, hvilket betyr at enhver behandling av personopplysninger etter AMMR må skje i tråd med personvernregelverket. I høringsrunden har *POD* og *PU* pekt på at AMMR ikke sier noe om hvilket personvernregelverk som kommer til anvendelse, herunder om det er GDPR eller LED. Spørsmålet kommer særlig på spissen i tilfeller der det behandles personopplysninger etter artikkel 16 nr. 4 (sikkerhetsvurderingen), artikkel 44 (internering av hensyn til nasjonal sikkerhet og offentlig orden) samt artikkel 49 (informasjonsdeling). Ettersom AMMR ikke gir noen veiledning om hvilket personvernregelverk som gjelder for ovennevnte bestemmelser, må en falle tilbake på den generelle regelen i GDPR artikkel 2 nr. 2. Det fremgår av bestemmelsens bokstav d at GDPR ikke får anvendelse på oppgaver av polisiær art. Slik behandling reguleres av LED, som er gjennomført i norsk rett gjennom politiregisterloven. For nærmere omtale av forholdet mellom GDPR og LED, viser departementet til punkt 8.3. Det avgjørende for valget av personvernregelverk, er til hvilket formål opplysningene behandles, herunder om behandlingen skjer til et polisiært formål.

Hva gjelder artikkel 16 nr. 4, 44 og 49 i AMMR, viser departementet til at oppfyllelse av oppgavene her kan fordre en sikkerhetsmessig vurdering av polisiær art. Formålet med sikkerhetsvurderingen er blant annet å avklare hvorvidt en person utgjør en trussel for medlemsstaten. Dette er

oppgaver som naturlig hører inn under politiets mandat. Det er av denne grunn nærliggende at disse oppgavene kan omfattes av politiregisterloven, jf. lovens § 3, jf. også GDPR artikkel 2 nr. 2 bokstav d.

11 Økonomiske og administrative konsekvenser

Gjennomføring av Eurodac-forordningen 2024 krever investeringer i IT-systemene til Utlendingsdirektoratet (UDI) og politiet, for å tilrettelegge for behandling av flere personopplysninger enn ved dagens løsning, og for å koble disse opp mot det sentrale Eurodac-registeret for å kunne utveksle opplysninger med resten av Europa. Investeringene håndteres i en portefølje med tre andre europeiske IT-systemer, som har en samlet kostnadsramme på 2 680 millioner kroner (2025-kroner) for politiet og UDI. Den økte registreringen og delingen av informasjon i Eurodac 2024 er ventet å øke kompleksiteten i både driften av IT-løsningene og saksbehandlingen av berørte sakstyper. Datatilsynet vil også måtte forholde seg til dette. Omfanget på økt ressursbruk til gjennomføring av tilsyn knyttet til Eurodac og tre andre europeiske IT-systemer har tidligere blitt anslått å utgjøre 3,9 mill. 2022-kroner årlig. Dette er hensyntatt i budsjettet til Datatilsynet. Behov for endringer i ressursbruk til tilsynsoppgaver utover dette må eventuelt evalueres og tas hensyn til etter at regelendringene har trått i kraft, og en har vunnet tilstrekkelige erfaringer.

Gjennomføring av AMMR medfører behov for økt ressursbruk til saksbehandling fram til regelverket trer i kraft sommeren 2026, for å bygge ned restanser i saker som behandles etter Dublin III-forordningen. Videre er det behov for investeringer i IT-systemene og arbeidsprosessene til virksomhetene i utlendingsforvaltningen. Samlede kostnader forbundet med innføring er anslått til om lag 130 mill. kr for UDI, Utlendingsnemnda (UNE) og politiet. Saksinngangen i Dublin-saker har økt betydelig de siste årene og er ikke ventet å bli redusert framover. Det er behov for en varig styrking av saksbehandlingen for å opprettholde nødvendig flyt fra det nye regelverket trer i kraft, anslått til om lag 18 mill. kr årlig for de tre virksomhetene samlet.

Kriseforordningen vil bare ha økonomiske konsekvenser dersom den kommer til anvendelse.

Endringene forventes å gi gevinster i form av mer effektiv saksbehandling, redusert misbruk av asylsystemet og styrket kontroll med migrasjon og sikkerhet.

12 Merknader til bestemmelsene

12.1 Utlendingsloven

Til § 32

Bestemmelsen regulerer i hvilke tilfeller en søknad om beskyttelse etter utlendingsloven § 28 kan nektes realitetsbehandling.

I bestemmelsens *første ledd bokstav b* erstattes henvisningen til Dublin III-forordningen med en henvisning til AMMR. Endringen innebærer at norske utlendingsmyndigheter kan nekte å ta en søknad om beskyttelse etter utlendingsloven § 28 til realitetsbehandling dersom utlendingen kan kreves mottatt av en annen stat som deltar i Dublin-samarbeidet. Det vises for øvrig til de alminnelige merknadene til forslaget i punkt 7, især 7.1.4, og punkt 8 til 10.

I bestemmelsens *fjerde ledd første punktum* inkorporeres de delene av AMMR og kriseforordningen som faller innenfor virkeområdet til Norges tilknytningsavtale til Dublin-samarbeidet (Dublin-avtalen), jf. punkt 2.1 over. Inkorporeringen innebærer at de aktuelle delene i forordningene gjøres til norsk lov. Det innebærer blant annet at AMMR kan komme til anvendelse både overfor utlendinger som søker om beskyttelse eller påtreffes i Norge etter å ha søkt om beskyttelse i en annen medlemsstat i Dublin-samarbeidet, og overfor utlendinger som søker om beskyttelse eller påtreffes i andre stater innenfor Dublin-samarbeidet, men hvor Norge anses ansvarlig i henhold til kriteriene i AMMR. Det vises for øvrig til de alminnelige merknadene til forslaget i punkt 7, især 7.1.4, og punkt 8 til 10.

AMMR erstatter Dublin III-forordningen, og henvisningen til Dublin III-forordningen fjernes fra bestemmelsen. Overgangsbestemmelser er regulert i AMMR artikkel 84.

Norge blir ikke bundet av henvisninger i AMMR og kriseforordningen til rettsakter som ligger utenfor Norges avtaler med EU. Ved tolkningen av bestemmelser som inneholder henvisninger til rettsakter Norge ikke er bundet av, vil et naturlig utgangspunkt være at rettsanvenderen benytter norsk regelverk i den utstrekning det finnes og passer. Videre vil den aktuelle rettsakten eller definisjonen som det henvises til være relevant å se hen til ved tolkningen, selv om Norge ikke er forpliktet til å ha tilsvarende bestemmelser i nasjonal rett. Hvilken betydning som bør tillegges en henvisning til en rettsakt Norge ikke er bundet av, må vurderes konkret ut fra sammenhengen og basert på en tolkning av den enkelte bestemmelse.

I bestemmelsens *fjerde ledd annet punktum* fastsettes en hjemmel for at Kongen i forskrift kan gi regler om definisjoner og gjennomføring av bestemmelsen. Regler om gjennomføring av bestemmelsen kan for eksempel være gjennomføringsrettsakter i henhold til AMMR eller gjennomføringsbeslutninger i henhold til kriseforordningen artikkel 2 til 6. Det kan også oppstå behov for andre utfyllende og presiserende regler i forskrift knyttet til gjennomføringen. Det vises til de alminnelige merknadene i punkt 7, især 7.1.4.

Til § 91

Bestemmelsens *niende ledd* endres slik at det henvises til AMMR i stedet for til Dublin III-forordningen. Utlendinger som skal overføres fra Norge til et annet land innenfor Dublin-samarbeidet i henhold til utlendingsloven § 32 fjerde ledd, jf. AMMR, skal ikke bære kostnadene for slik overføring. Det presiseres at henvisningen til AMMR kun gjelder de delene som er gjennomført i § 32 fjerde ledd. Det vises for øvrig til de alminnelige merknadene til forslaget i punkt 7.9.

Til § 93

Bestemmelsen gir regler om saksbehandlingen av søknader om beskyttelse. I bestemmelsens *tredje ledd første punktum* er det inntatt en henvisning til utlendingsloven § 101. Hensikten er å tydeliggjøre at regelen i utlendingsloven § 93 om at den som registrerer søknaden også skal ta ansiktsbilde og fingeravtrykk av utlendingen, gjelder tilsvarende i saker som omfattes av Eurodac-forordningen 2024. I tillegg er begrepet «fotografi» byttet ut med «bilde» av hensyn til enhetlig terminologi i utlendingsloven; begrepsendringen er av rent terminologisk art og medfører ingen materielle endringer.

Det vises for øvrig til de alminnelige merknadene til forslaget i punkt 8.4.4, især 8.4.4.1.

Til § 98

Endringen i bestemmelsens *annet ledd* første setning innebærer en språklig presisering, der det formelle navnet på Schengen-samarbeidet og Dublin-samarbeidet er inntatt. I tillegg er henvisningen til Eurodac-forordningen 2024 oppdatert. Dette er ikke ment å innebære noen realitetsendring. Se for øvrig punkt 6.15 over.

Til § 101 (deler av bestemmelsen ikke iverksatt)

Første ledd inkorporerer de delene av Eurodac-forordningen 2024 som faller innenfor virkeområdet til Norges tilknytningsavtale til Dublin-samarbeidet (Dublin-avtalen), jf. punkt 2.1 over. Inkorporeringen innebærer at de aktuelle delene i forordningen gjøres til norsk lov. Artikkel 8 til 11 og kapittel VII og VIII i forordningen ligger utenfor virkeområdet til Norges tilknytningsavtale til Dublin-samarbeidet, og får dermed ikke anvendelse i Norge. Se også punkt 6.2, og punkt 8 til 10.

Departementet har valgt i gjennomføringsbestemmelsen i utlendingsloven § 101 å presisere at Eurodac-forordningen 2024 *«gjelder som lov med de begrensninger som følger av Norges tilknytningsavtale til Dublin-samarbeidet (…)»*. I Eurodac-forordningen 2024 er det henvisninger til en rekke rettsakter som ligger utenfor Norges avtaler med EU, og som Norge dermed ikke er bundet av. Henvisninger i Eurodac-forordningen 2024 til rettsakter som Norge ikke er bundet av, skal forstås som henvisninger til tilsvarende bestemmelser i nasjonal rett så langt de passer. Se også punkt 6.2.

I *annet ledd* er Kongen gitt kompetanse til å fastsette regler i forskrift om behandling av opplysninger i Eurodac, herunder om behandlingsansvar, klageadgang og fremgangsmåten for behandling av klage. Eksemplene er ikke ment å være uttømmende, jf. ordet «herunder». Se punkt 8.8 for en nærmere omtale av forskriftshjemmelen.

Tidligere henviste utlendingsloven § 101 annet ledd til at personopplysningsloven gjaldt for behandlingen av opplysningene i Eurodac. Denne er nå opphevet. Det følger av den generelle bestemmelsen i utlendingsloven § 80 at personopplysningsloven gjelder med mindre noe annet er bestemt i eller i medhold av lov. Bestemmelsen gjelder også for behandlingen av personopplysninger i Eurodac, og etter AMMR og kriseforordningen. Det er derfor ikke behov for å gjenta den samme informasjonen i utlendingsloven § 101, samtidig som unødvendige dobbeltreguleringer bør unngås.

Henvisningen i nytt *tredje ledd* til utlendingsloven § 100 sjette ledd, er inntatt for å tydeliggjøre politiets adgang til å benytte tvang ved opptak av fingeravtrykk og ansiktsbilde etter Eurodac-forordningen 2024. Rettssikkerhetsmekanismene etter utlendingsloven § 100 sjette ledd annet punktum og tredje punktum gjelder. Departementet bemerker at begrepene ansiktsbilde og ansiktsfoto brukes om hverandre og er uten meningsforskjell. Av hensyn til enhetlig terminologi og klarspråk foreslås det å bruke «ansiktsbilde» i utlendingsloven § 101 nytt tredje ledd. Se for øvrig punkt 6.14 og punkt 8.4.4.3, for en nærmere omtale.

Når det gjelder den delen av § 101 som ennå ikke er iverksatt, se merknad til endringslov 21. juni 2024 nr. 47 under.

Til § 102 a (deler av bestemmelsen ikke iverksatt)

Bestemmelsens *første ledd bokstav f* endres slik at det henvises til AMMR i stedet for Dublin III-forordningen inntil endringslov 21. juni 2024 nr. 47 trer i kraft og opphever bestemmelsen. Dette innebærer ingen realitetsendring. For nærmere omtale vises det til de alminnelige motivene til forslaget i punkt 7.12, især punkt 7.12.4.

Til § 106

Bestemmelsen endres i tråd med reglene for internering som gjelder i AMMR. Henvisningen til Dublin-saker fjernes fra bestemmelsens *første ledd bokstav b.* Internering for gjennomføring av AMMR-overføring, skilles ut som en egen bokstav i nytt *første ledd bokstav c*. I tillegg til internering i saker der det foreligger unndragelsesfare, tilføyes en mulighet for internering i saker der det er påkrevd av hensyn til nasjonal sikkerhet og offentlig orden. Internering i saker som behandles etter AMMR, skal skje med sikte på å sikre gjennomføring av overføringen. Internering kan skje både etter at et vedtak i henhold til AMMR er fattet og under behandlingen av en sak som kan føre til et slikt vedtak om overføring. En utlending kan imidlertid ikke interneres kun av den grunn at vedkommende er underlagt prosedyren etter AMMR.

Hva gjelder unndragelsesfare, skal det legges opp til en tilsvarende anvendelse av begrepet som ligger til grunn i andre saker i henhold til utlendingsloven, jf. også § 106 d.

Ved vurderingen av begrepet «nasjonal sikkerhet», vil begrepet «grunnleggende nasjonale interesser» i henhold til utlendingsloven kapittel 14 være veiledende. At vedkommende er registrert med sikkerhetsflagg i Eurodac er som hovedregel ikke nødvendig eller tilstrekkelig for å konstatere at internering er nødvendig av hensyn til nasjonal sikkerhet med sikte på AMMR-overføring. Begrepet «offentlig orden» har et vidt og dynamisk innhold, som må tilpasses aktuelle samfunnsforhold. Innholdet i begrepet kan også avhenge av rettsområde. Det bør ikke tolkes så strengt at det kreves at det med stor grad av sikkerhet kan slås fast at manglende internering vil medføre en skade, ei heller at den potensielle skaden vil være uavvergelig, umiddelbar eller svært alvorlig. Det må være tilstrekkelig at det foreligger en reell risiko for skade mot den alminnelige offentlige orden. Samtidig må det i forholdsmessighetsvurderingen ses hen til at internering er et inngripende tiltak.

Det vises for øvrig til de alminnelige motivene til forslaget i punkt 7.10, især punkt 7.10.4.3 og 7.10.4.4, samt punkt 10.4.2.

Dagens bestemmelser i *første ledd bokstav c til i*, gjøres til nye *første ledd bokstav d til j* uten materielle endringer.

Bestemmelsens *tredje ledd* justeres som følge av endringene i bestemmelsens første ledd.

Til § 106 b

Som følge av endringene gjort i § 106 ny bokstav c. jf. over, er henvisningene i § 106 b *tredje ledd fjerde, femte og sjette punktum* oppdatert.

Bestemmelsens *fjerde ledd* endres slik at det henvises til fristene som gjelder for internering i AMMR. Henvisningen til Dublin III-forordningen fjernes. For nærmere omtale vises det til punkt 7.10, især punkt 7.10.4.

Til § 106 c

Som følge av endringene gjort i § 106 ny bokstav c, legges det inn en henvisning til nevnte bokstav i § 106 c *første ledd første punktum*. For nærmere omtale av internering av mindreårige, vises det til punkt 7.10.4.5.

12.2 Endringslov 21. juni 2024 nr. 47

Til del III, § 101 første ledd første punktum

I lov 21. juni 2024 nr. 47 om endringer i grenseloven og utlendingsloven mv. (interoperabilitet og visuminformasjonssystemet mv.) er det blant annet gjort en endring i utlendingsloven § 101 første ledd første punktum. Denne endringen er imidlertid ikke trådt i kraft ennå og ettersom den vil bli utdatert ved gjennomføringen av Eurodac-forordningen 2024 i denne proposisjonen, oppheves den. Bakgrunnen for dette er at justeringene i endringsloven 2024 er knyttet til Eurodac-forordningen 2013, som oppheves og erstattes av Eurodac-forordningen 2024 når sistnevnte forordning kommer til anvendelse.

Justis- og beredskapsdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i utlendingsloven (gjennomføring av Eurodac-forordningen, forordning om asyl- og migrasjonshåndtering og kriseforordningen i norsk rett) og samtykke til godtakelse av deler av forordning (EU) 2024/1358 (Eurodac-forordningen), forordning (EU) 2024/1351 (forordning om asyl- og migrasjonshåndtering) og forordning (EU) 2024/1359 (kriseforordningen) (videreutvikling av Dublin-regelverket).

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i utlendingsloven (gjennomføring av Eurodac-forordningen, forordning om asyl- og migrasjonshåndtering og kriseforordningen i norsk rett) og vedtak om samtykke til godtakelse av deler av forordning (EU) 2024/1358 (Eurodac-forordningen), forordning (EU) 2024/1351 (forordning om asyl- og migrasjonshåndtering) og forordning (EU) 2024/1359 (kriseforordningen) (videreutvikling av Dublin-regelverket) i samsvar med et vedlagt forslag.

A
Forslag
til lov om endringer i utlendingsloven (gjennomføring av Eurodac-forordningen, forordning om asyl- og migrasjonshåndtering og kriseforordningen i norsk rett)

I

I lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her gjøres følgende endringer:

§ 32 første ledd bokstav b skal lyde:
b. kan kreves mottatt av et annet land *i henhold til forordning (EU) 2024/1351 om asyl- og migrasjonshåndtering,* jf. fjerde ledd,

§ 32 fjerde ledd skal lyde:

Forordning (EU) 2024/1351 om asyl- og migrasjonshåndtering del III, V og VII og forordning (EU) 2024/1359 om håndtering av krise- og force majeure-situasjoner innenfor asyl- og migrasjonsområdet artikkel 12 og 13, samt artikkel 1 til 6 i den utstrekning de gjelder for artikkel 12 og 13, gjelder som lov. Kongen kan i forskrift gi regler om definisjoner og gjennomføring av bestemmelsen.

§ 91 niende ledd skal lyde:

Bestemmelsen gjelder ikke for utlendinger som overføres fra Norge til et annet land i henhold til *forordning (EU) 2024/1351 om asyl- og migrasjonshåndtering*, jf. § 32 fjerde ledd.

§ 93 tredje ledd første punktum skal lyde:
Den som registrerer søknaden, tar *bilde* og fingeravtrykk av utlendingen, jf. § 100 første ledd bokstav b *og § 101.*

§ 98 annet ledd første punktum skal lyde:
I den utstrekning Norge er forpliktet til det *i henhold til avtale 18. mai 1999 mellom Rådet for Den europeiske union og Island og Norge om de sistnevnte statenes tilknytning til gjennomføringen, anvendelsen og videreutviklingen av Schengen-regelverket (Schengen-avtalen), og avtale av 19. januar 2001 mellom Norge, Island og EU om kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad som fremlegges i Norge, Island eller en medlemsstat (Dublin-avtalen),* kan utlendingsmyndighetene uten hinder av taushetsplikt oversende opplysninger om enkeltpersoner til myndighetene i land som deltar i samarbeidet *i henhold til avtalene*, som ledd i eller til bruk ved behandlingen av saker om grensekontroll, visum, bortvisning, utvisning, beskyttelse etter reglene i kapittel 4, vern mot utsendelse etter kapittel 9, oppholdstillatelse eller til rettshåndhevelsesformål etter *forordning (EU) 2024/1358 artikkel 1 nr. 1 bokstav e,* jf. § 101 første ledd.

§ 101 skal lyde:
§ 101 *Systemet Eurodac*

Forordning (EU) 2024/1358 (Eurodac-forordningen) gjelder som lov med unntak av artikkel 8 til 11 og kapittel VII og VIII, og gjelder med de begrensninger som følger av Norges tilknytningsavtale til Dublin-samarbeidet.

Kongen kan gi forskrift om behandling av opplysninger i Eurodac, herunder om behandlingsansvar, klageadgang og fremgangsmåte for klagebehandling.

Bestemmelsen i § 100 sjette ledd om opptak av fingeravtrykk og ansiktsbilde med tvang gjelder tilsvarende.

§ 102 a første ledd bokstav f skal lyde:
f. lette anvendelsen av *forordning (EU) 2024/1351 om asyl- og migrasjonshåndtering*, jf. § 32 fjerde ledd, og

§ 106 første ledd bokstav b og ny bokstav c skal lyde:
b. det er konkrete holdepunkter for å anta at utlendingen vil unndra seg iverksettingen av et vedtak som pålegger en utreiseplikt, jf. *§ 90. Pågripelse* og internering kan også skje under

behandlingen av en sak som kan føre til vedtak som nevnt i *første punktum*,

c. *det er konkrete holdepunkter for å anta at utlendingen vil unndra seg overføringsprosedyre i henhold til forordning (EU) 2024/1351 om asyl- og migrasjonshåndtering, jf. § 32 fjerde ledd, eller det av hensyn til nasjonal sikkerhet eller offentlig orden er nødvendig for å sikre gjennomføringen av en slik prosedyre. Pågripelse og internering kan også skje i situasjoner som nevnt i første punktum under behandlingen av en sak som kan føre til vedtak som innebærer en slik overføringsprosedyre,*

Gjeldende første ledd bokstav c til i, blir ny bokstav d til j.

§ 106 tredje ledd skal lyde:

Pågripelse og internering etter første ledd bokstav a kan bare besluttes når det treffes tiltak med sikte på å avklare identitet. Pågripelse og internering etter første ledd bokstav b, c, *d og e*, kan bare besluttes når det treffes tiltak med sikte på utsendelse.

§ 106 b tredje ledd fjerde, femte og sjette punktum og fjerde ledd skal lyde:

Pågripelse og internering etter § 106 første ledd *bokstav h* kan ikke overstige 7 dager. Pågripelse og internering etter § 106 første ledd *bokstav i* kan ikke overstige 72 timer. Pågripelse og internering etter § 106 første ledd *bokstav j* kan ikke overstige 24 timer.

Når en utlending er internert etter § 106 første ledd bokstav *c*, gjelder særskilte frister *for internering og gjennomføring av prosedyrene i henhold til forordning (EU) 2024/1351 om asyl- og migrasjonshåndtering artikkel 45*, jf. § 32 fjerde ledd.

§ 106 c første ledd første punktum skal lyde:

En mindreårig utlending kan bare pågripes hvis det er særlig påkrevd, og kan bare interneres i medhold av § 106 første ledd bokstav a i ekstraordinære situasjoner hvor tiltaket er helt nødvendig som en siste utvei for å sikre identitetskontroll, eller i medhold av § 106 første ledd bokstav b *eller c* dersom det er helt avgjørende som en siste utvei for å gjennomføre utsendelsen.

II

I lov 21. juni 2024 nr. 47 om endringer i grenseloven og utlendingsloven mv. (interoperabilitet og visuminformasjonssystemet mv.) gjøres følgende endring:

I del III om endringer i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her oppheves endringen i § 101 første ledd første punktum.

III

1. Endringene i del I gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.
2. Endringen i del II trer i kraft straks.
3. Kongen kan gi overgangsregler.

B
Forslag

til vedtak om samtykke til godtakelse av deler av forordning (EU) 2024/1358 (Eurodac-forordningen), forordning (EU) 2024/1351 (forordning om asyl- og migrasjonshåndtering) og forordning (EU) 2024/1359 (kriseforordningen) (videreutvikling av Dublin-regelverket)

I

Stortinget samtykker til godtakelse av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1358 av 14. mai 2024 om opprettelse av «Eurodac» for sammenligning av biometriske opplysninger for effektiv anvendelse av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1350 og rådsdirektiv 2001/55/EF og for å identifisere en tredjelandsborger eller statsløs med ulovlig opphold, og om anmodninger om sammenligning med Eurodac-opplysninger fra medlemsstatenes rettshåndhevende myndigheter og Europol for rettshåndhevelsesformål, om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/818 og om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 603/2013 med unntak av artikkel 8 til 11 og kapittel VII og VIII. Forordningen gjelder med de begrensninger som følger av Norges tilknytningsavtale til Dublin-samarbeidet.

II

Stortinget samtykker til godtakelse av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351 av 14. mai 2024 om asyl- og migrasjonshåndtering, endring av forordning (EU) 2021/1147 og (EU) 2021/1060 og opphevelse av forordning (EU) nr. 604/2013 (forordning om asyl- og migrasjonshåndtering, AMMR) del III, V og VII.

III

Stortinget samtykker til godtakelse av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1359 av 14. mai 2024 om håndtering av krisesituasjoner og force majeure på migrasjons- og asylområdet og om endring av forordning (EU) 2021/1147 (kriseforordningen) artikkel 12 og 13, samt artikkel 1 til 6 i den utstrekning de gjelder for artikkel 12 og 13.

Vedlegg 1

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1358 av 14. mai 2024 om opprettelse av «Eurodac» for sammenligning av biometriske opplysninger for effektiv anvendelse av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1350 og rådsdirektiv 2001/55/EF og for å identifisere en tredjelandsborger eller statsløs med ulovlig opphold, og om anmodninger om sammenligning med Eurodac-opplysninger fra medlemsstatenes rettshåndhevende myndigheter og Europol for rettshåndhevelsesformål, om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/818 og om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 603/2013 (Eurodac-forordningen 2024)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 78 nr. 2 bokstav c), d), e) og g), artikkel 79 nr. 2 bokstav c), artikkel 87 nr. 2 bokstav a) og artikkel 88 nr. 2 bokstav a),

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelser fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité[1],

under henvisning til uttalelser fra Regionkomiteen[2],

etter den ordinære regelverksprosedyren[3] og

ut fra følgende betraktninger:

1) En felles asylpolitikk, herunder et felles europeisk asylsystem, er en del av Unionens mål om gradvis å opprette et område for frihet, sikkerhet og rettferdighet som er åpent for dem som på grunn av omstendighetene søker internasjonal beskyttelse i Unionen.
2) Med henblikk på anvendelsen av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351[4] er det nødvendig å fastslå identiteten til søkere om internasjonal beskyttelse og personer som er pågrepet i forbindelse med irregulær passering av medlemsstatenes ytre grenser. For å kunne anvende den nevnte forordningen effektivt er det også ønskelig å la hver medlemsstat kontrollere om en tredjelandsborger eller en statsløs som oppholder seg ulovlig på dens territorium, har søkt om internasjonal beskyttelse i en annen medlemsstat.
3) Med henblikk på effektiv anvendelse av forordning (EU) 2024/1351 er det dessuten nødvendig å tydelig registrere i Eurodac at det har skjedd en overføring av ansvar mellom medlemsstatene, herunder i tilfeller av relokalisering.
4) For å kunne anvende forordning (EU) 2024/1351 effektivt og påvise eventuelle sekundær-

[1] (EUT C 34 av 2.2.2017, s. 144 og EUT C 155 av 30.4.2021, s. 64.

[2] (EUT C 185 av 9.6.2017, s. 91 og EUT C 175 av 7.5.2021, s. 32.

[3] (Europaparlamentets holdning av 10. april 2024 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 14. mai 2024.

[4] (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351 av 14. mai 2024 om asyl- og migrasjonshåndtering, om endring av forordning (EU) 2021/1147 og (EU) 2021/1060 og om oppheving av rådsdirektiv (EU) nr. 604/2013 (EUT L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).

bevegelser innen Unionen, er det også nødvendig å la hver medlemsstat kontrollere om en tredjelandsborger eller en statsløs som oppholder seg ulovlig på dens territorium eller som søker om internasjonal beskyttelse, har fått innvilget internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett av en annen medlemsstat i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1350[5] eller i samsvar med en nasjonal gjenbosettingsordning. For dette formålet bør biometriske opplysninger om personer som er registrert med sikte på å gjennomføre en innreiseprosedyre, lagres i Eurodac så snart internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett er innvilget, og senest 72 timer etter dette.

5) For å kunne anvende forordning (EU) 2024/1350 effektivt, er det nødvendig å la hver medlemsstat kontrollere om en tredjelandsborger eller en statsløs har fått innvilget internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett i samsvar med den nevnte forordningen av en annen medlemsstat eller har fått innvilget innreise til en medlemsstats territorium i samsvar med en nasjonal gjenbosettingsordning. For å kunne anvende de relevante grunnene for avslag fastsatt i den nevnte forordningen i forbindelse med en ny innreiseprosedyre, trenger medlemsstatene også opplysninger om utfallet av tidligere innreiseprosedyrer og opplysninger om enhver beslutning om å innvilge internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett. Videre er informasjon om en beslutning om å innvilge internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett nødvendig for å identifisere medlemsstaten som gjennomførte prosedyren, og dermed gjøre det mulig for andre medlemsstater å innhente supplerende opplysninger fra den aktuelle medlemsstaten.
6) For å nøyaktig gjenspeile de folkerettslige forpliktelsene medlemsstatene har til å gjennomføre søk- og redningsaksjoner og for å gi et mer nøyaktig bilde av migrasjonsstrømmenes sammensetning i Unionen, er det dessuten også nødvendig, blant annet for statistiske formål, å registrere i Eurodac når tredjelandsborgere eller statsløse settes i land etter søk- og redningsaksjoner. Uten at det berører anvendelsen av forordning (EU) 2024/1351, bør registreringen av dette ikke føre til forskjellsbehandling av personer som er registrert i Eurodac ved pågripelse i forbindelse med irregulær passering av en ytre grense. Dette bør ikke berøre reglene i unionsretten som gjelder for tredjelandsborgere eller statsløse som settes i land etter søk- og redningsaksjoner.
7) Med henblikk på å støtte asylsystemet ved å anvende europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351, (EU) 2024/1348[6] og (EU) 2024/1347[7] samt europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2024/1346[8], er det dessuten nødvendig å registrere om det etter sikkerhetssjekker nevnt i denne forordning ser ut til at en person kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerhet. Denne registreringen bør utføres av opprinnelsesmedlemsstaten. At det foreligger en slik registrering i Eurodac berører ikke kravet til en individuell undersøkelse i henhold til forordning (EU) 2024/1347 og (EU) 2024/1348. Registreringen bør slettes dersom undersøkelsen viser at det ikke er tilstrekkelig grunnlag for å anse at vedkommende utgjør en trussel mot den indre sikkerhet.
8) Etter sikkerhetssjekkene nevnt i denne forordningen bør det faktum at en person kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerhet («sikkerhetsflagg») bare registreres i Eurodac dersom personen er voldelig eller ulovlig bevæpnet, eller dersom det er klare indikasjoner på at personen er involvert i noen av de straffbare forholdene nevnt i europaparla-

---

5 (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1350 av 14. mai 2024 om etablering av et rammeverk i Unionen for gjenbosetting og innreise av humanitære årsaker, og endring av forordning (EU) 2021/1147 (EUT L, 2024/1350, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1350/oj).

6 (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1348 av 14. mai 2024 om opprettelse av en felles prosedyre for internasjonal beskyttelse i Unionen og om oppheving av direktiv 2013/32/EU (EUT L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

7 (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1347 av 14. mai 2024 om fastsettelse av standarder for vilkår som tredjelandsborgere og statsløse må oppfylle for å ha rett til internasjonal beskyttelse, for en ensartet status for flyktninger og for personer som har rett til subsidiær beskyttelse, og for innholdet i den beskyttelsen som innvilges, samt om endring av rådsdirektiv 2003/109/EF og oppheving av europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/95/EU (EUT L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj).

8 (Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2024/1346 av 14. mai 2024 om fastsettelse av standarder for mottak av personer som søker om internasjonal beskyttelse (EUT L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

ments- og rådsdirektiv (EU) 2017/541[9] eller i noen av de straffbare forholdene nevnt i Rådets rammebeslutning 2002/584/JIS[10]. Ved vurderingen av om en person er ulovlig bevæpnet, er det nødvendig at en medlemsstat fastslår om personen bærer skytevåpen uten gyldig tillatelse eller tillatelse eller andre typer forbudte våpen som definert i nasjonal rett. Ved vurderingen av om en person er voldelig, er det nødvendig at en medlemsstat fastslår om personen har utvist en atferd som fører til fysisk skade for andre personer som ville utgjøre et straffbart forhold etter nasjonal rett.

9) Rådsdirektiv 2001/55/EF[11] fastsetter et system for midlertidig beskyttelse som ble aktivert for første gang ved Rådets gjennomføringsbeslutning (EU) 2022/382[12] som svar på krigen i Ukraina. I henhold til denne ordningen for midlertidig beskyttelse skal medlemsstatene registrere personer som har midlertidig beskyttelse på sitt territorium. Medlemsstatene er også pålagt blant annet å gjenforene familiemedlemmer og å samarbeide med hverandre med hensyn til overføring av bosted for personer som har midlertidig beskyttelse, fra en medlemsstat til en annen. Bestemmelsene om datainnsamling i direktiv 2001/55/EF bør suppleres slik at de omfatter personer som har midlertidig beskyttelse i Eurodac. I den forbindelse er biometriske opplysninger et viktig element for å fastslå slike personers identitet eller familieforhold, og dermed beskytte en vesentlig offentlig interesse i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/679[13]. Ved at biometriske opplysninger om personer som omfattes av midlertidig beskyttelse, inkluderes i Eurodac i stedet for i et peer-to-peer-system mellom medlemsstatene, vil slike personer dessuten dra nytte av garantiene og beskyttelsene som er fastsatt i denne forordningen, særlig med hensyn til lagringsperioder for personopplysninger, som bør være så korte som mulig.

10) I lys av at Kommisjonen allerede har opprettet en plattform for å håndtere informasjonsutveksling som er nødvendig i henhold til direktiv 2001/55/EF, i samarbeid med Den europeiske unions byrå for operativ forvaltning av store informasjonssystemer på området frihet, sikkerhet og rettferdighet (eu-LISA) opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1726[14], og medlemsstatene, er det imidlertid hensiktsmessig å utelukke personer som har midlertidig beskyttelse i henhold til gjennomføringsbeslutning (EU) 2022/382 og annen tilsvarende nasjonal beskyttelse i henhold til denne, fra Eurodac. Slike unntak bør også gjelde for eventuelle framtidige endringer i gjennomføringsbeslutning (EU) 2022/382 og eventuelle utvidelser av den midlertidige beskyttelsen.

11) Innsamling og overføring av biometriske opplysninger om tredjelandsborgere eller statsløse som er registrert som personer med midlertidig beskyttelse, bør utsettes til tre år etter at de øvrige bestemmelsene i denne forordningen er trådt i kraft, for å sikre tilstrekkelig tid til at Kommisjonen kan vurdere funksjonen og den operasjonelle effektiviteten til ethvert IT-system som brukes til å utveksle opplysninger om personer med midlertidig beskyttelse, og de forventede virkningene av slik innsamling og overføring dersom direktiv 2001/55/EF aktiveres.

12) Biometriske opplysninger utgjør et viktig element for å fastslå den nøyaktige identiteten til personene som omfattes av denne forordningens virkeområde, fordi de sikrer at personene kan identifiseres med høy grad av nøyaktighet. Det er derfor nødvendig å opprette et system for sammenligning av slike personers biometriske opplysninger.

---

9 (Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2017/541 av 15. mars 2017 om bekjempelse av terrorisme, erstatning av Rådets rammebeslutning 2002/475/JIS og endring av rådsbeslutning 2005/671/JIS (EUT L 88 av 31.3.2017, s. 6).

10 (Rådets rammebeslutning 2002/584/JIS av 13. juni 2002 om den europeiske arrestordre og om prosedyren for overlevering mellom medlemsstatene (EFT L 190 av 18.7.2002, s. 1).

11 (Rådsdirektiv 2001/55/EF av 20. juli 2001 om minstestandarder for å innvilge midlertidig beskyttelse ved massetilstrømning av fordrevne personer og om tiltak for å fremme balanse mellom medlemsstatenes innsats for å ta imot disse personene og bære følgene av dette (EFT L 212 av 7.8.2001, s. 12).

12 (Rådets gjennomføringsbeslutning (EU) 2022/382 av 4. mars 2022 om konstatering av at det foreligger en massetilstrømning av fordrevne personer fra Ukraina i betydningen av artikkel 5 i direktiv 2001/55/EF og om innføring av midlertidig beskyttelse (EUT L 71 av 4.3.2022, s. 1).

13 (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/679 av 27. april 2016 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger samt om oppheving av direktiv 95/46/EF (generell personvernforordning) (EUT L 119 av 4.5.2016, s. 1).

14 (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1726 av 14. november 2018 om Den europeiske unions byrå for operativ forvaltning av store informasjonssystemer på området frihet, sikkerhet og rettferdighet (eu-LISA), om endring av forordning (EF) nr. 1987/2006 og rådsbeslutning 2007/533/JIS og om oppheving av forordning (EU) nr. 1077/2011 (EUT L 295 av 21.11.2018, s. 99).

13) Det er også nødvendig å sikre at systemet for sammenligning av biometriske opplysninger fungerer innenfor rammen for interoperabilitet fastsatt ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/817[15] og (EU) 2019/818[16] i samsvar med denne forordningen og med forordning (EU) 2016/679, særlig med prinsippene om nødvendighet og proporsjonalitet og med prinsippet om formålsbegrensning fastsatt i forordning (EU) 2016/679.
14) Medlemsstatenes gjenbruk av biometriske opplysninger om tredjelandsborgere eller statsløse som allerede er innsamlet i henhold til denne forordningen med henblikk på overføring til Eurodac i samsvar med vilkårene fastsatt i denne forordning, bør oppmuntres.
15) Videre er det nødvendig å innføre bestemmelser som gir tilgang for nasjonale enheter i det europeiske systemet for reiseinformasjon og framreisetillatelse (ETIAS) og kompetente visummyndigheter til Eurodac i samsvar med henholdsvis europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1240[17] og (EF) nr. 767/2008[18].
16) For å bistå i kontrollen av irregulær innvandring og for å framskaffe statistikk til støtte for kunnskapsbasert politikkutforming bør eu-LISA kunne utarbeide systemovergripende statistikk ved hjelp av opplysninger fra Eurodac, visuminformasjonssystemet (VIS), ETIAS og inn- og utreisesystemet (EES), opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/2226[19]. For å spesifisere innholdet i slik systemovergripende statistikk bør Kommisjonen gis gjennomføringsmyndighet. Denne myndigheten bør utøves i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011[20].
17) Det er derfor nødvendig å opprette et system som kalles «Eurodac», bestående av et sentralt system og det felles identitetsregisteret (CIR) opprettet ved forordning (EU) 2019/818, som skal drive en elektronisk sentral database med biometriske opplysninger, alfanumeriske opplysninger og, dersom det er tilgjengelig, en skannet fargekopi av et identitets- eller et reisedokument, samt elektroniske midler til overføring mellom Eurodac og medlemsstatene («kommunikasjonsinfrastrukturen»).
18) I sin melding av 13. mai 2015 med tittelen «A European Agenda on Migration» bemerket Kommisjonen at medlemsstatene også fullt ut må gjennomføre reglene om å ta innvandreres fingeravtrykk ved grensene, og foreslo videre at den også vil undersøke hvordan flere biometriske identifikatorer, for eksempel bruk av teknikker for ansiktsgjenkjenning gjennom digitale bilder, kan brukes gjennom Eurodac.
19) For å oppnå en høy grad av nøyaktighet ved identifiseringen, bør fingeravtrykk alltid foretrekkes fremfor ansiktsbilder. Medlemsstatene bør derfor gjøre sitt ytterste for å sikre at det kan tas fingeravtrykk av den registrerte før de foretar en sammenligning utelukkende ved hjelp av et ansiktsbilde. For å hjelpe medlemsstatene med å håndtere utfordringer der det er umulig å ta fingeravtrykk av tredjelandsborgeren eller den statsløse fordi vedkommendes fingertupper er skadet, enten med forsett eller ikke, eller amputert, bør denne forordningen gjøre det mulig for medlemsstatene å foreta en sammenligning ved hjelp av et ansiktsbilde uten å ta fingeravtrykk.
20) Retur av tredjelandsborgere eller statsløse som ikke har rett til å oppholde seg i Unionen, i samsvar med grunnleggende rettigheter som

---

15 (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/817 av 20. mai 2019 om fastsettelse av en ramme for interoperabilitet mellom EUs informasjonssystemer på området grenser og visum og om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 og (EU) 2018/1861, rådsvedtak 2004/512/EF og rådsbeslutning 2008/633/JIS (EUT L 135 av 22.5.2019, s. 27).

16 (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/818 av 20. mai 2019 om fastsettelse av en ramme for interoperabilitet mellom EUs informasjonssystemer på området politisamarbeid og samarbeid mellom rettshåndhevende myndigheter, asyl og migrasjon og om endring av forordning (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 og (EU) 2019/816 (EUT L 135 av 22.5.2019, s. 85).

17 (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2018/1240 av 12. september 2018 om etablering av et europeisk system for innreiseinformasjon og framreisetillatelse (ETIAS) og om endring av forordning (EF) nr. 1077/2011, (EU) nr. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 og (EU) 2017/2226 (EUT L 236 av 19.9.2018, s. 1).

18 (Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 767/2008 av 9. juli 2008 om visuminformasjonssystemet (VIS) og utveksling av opplysninger mellom medlemsstatene om visa til kortvarig opphold (VIS-forordningen) (EUT L 218 av 13.8.2008, s. 60).

19 (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/2226 av 30. november 2017 om etablering av et inn- og utreisesystem (EES) for å registrere inn- og utreisedata og data om avvisning av innreise for tredjelandsborgere som krysser medlemsstatenes ytre grenser og for å fastslå vilkårene for tilgang til EES for rettshåndhevende formål, og om endring av konvensjonen om gjennomføring av Schengen-avtalen og forordning (EF) nr. 767/2008 og (EU) nr. 1077/2011 (EUT L 327 av 9.12.2017, s. 20).

20 (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011 av 16. februar 2011 om fastsettelse av allmenne regler og prinsipper for medlemsstatenes kontroll med Kommisjonens utøvelse av sin gjennomføringsmyndighet (EUT L 55 av 28.2.2011, s. 13).

et generelt prinsipp i unionsretten, samt folkeretten, herunder beskyttelse av flyktninger, prinsippet om non-refoulement og forpliktelser knyttet til menneskerettigheter, og i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/115/EF[21], er en viktig del av den samlede innsatsen for å håndtere migrasjon på en rettferdig og effektiv måte, og særlig for å redusere og hindre irregulær innvandring. For å opprettholde allmennhetens tillit til Unionens system for migrasjon og asyl, er det nødvendig å øke effektiviteten av Unionens system for retur av tredjelandsborgere eller statsløse med ulovlig opphold, og dette bør gå hånd i hånd med innsatsen for å beskytte dem som har behov for beskyttelse.

21) For dette formålet er det også nødvendig å tydelig registrere i Eurodac at en søknad om internasjonal beskyttelse er avslått dersom tredjelandsborgeren eller den statsløse ikke har rett til å bli værende og ikke har fått lov til å bli værende i samsvar med forordning (EU) 2024/1348.

22) Nasjonale myndigheter i medlemsstatene har vanskeligheter med å identifisere tredjelandsborgere eller statsløse med ulovlig opphold med sikte på retur og tilbaketakelse. Det er derfor viktig å sikre at opplysninger om tredjelandsborgere eller statsløse som oppholder seg ulovlig i Unionen, samles inn og overføres til Eurodac, og at de også sammenlignes med opplysninger som samles inn og overføres for å fastslå identiteten til søkere om internasjonal beskyttelse og tredjelandsborgere eller statsløse som er pågrepet i forbindelse med irregulær passering av medlemsstatenes ytre grenser, slik at det blir lettere å identifisere dem og utstede nye dokumenter, for å sikre at de returneres og tas tilbake, og for å redusere identitetssvindel. Denne innsamlingen, overføringen og sammenligningen av opplysninger bør også bidra til å redusere varigheten av de administrative prosedyrene som er nødvendige for å sikre retur og tilbaketakelse av tredjelandsborgere eller statsløse med ulovlig opphold, herunder tiden de kan holdes i administrativ forvaring i påvente av utsendelse. Den bør også gjøre det mulig å identifisere transittland som kan ta tilbake tredjelandsborgeren eller den statsløse med ulovlig opphold.

23) For å lette framgangsmåtene for identifisering og utstedelse av reisedokumenter for retur av tredjelandsborgere eller statsløse med ulovlig opphold, bør en skannet fargekopi av et identitets- eller reisedokument registreres i Eurodac, dersom dette er tilgjengelig, sammen med en angivelse av dokumentets ekthet. Dersom et slikt identitets- eller reisedokument ikke er tilgjengelig, bør bare ett annet tilgjengelig dokument som identifiserer tredjelandsborgeren eller den statsløse registreres i Eurodac, sammen med en angivelse av dokumentets ekthet. For å lette framgangsmåtene for identifisering og utstedelse av reisedokumenter med henblikk på retur av tredjelandsborgere eller statsløse med ulovlig opphold, og for at ikke falske dokumenter skal komme inn i systemet, bør bare dokumenter som er bekreftet som ekte, eller hvis ekthet ikke kan fastslås på grunn av manglende sikkerhetselementer, oppbevares i systemet.

24) I sine konklusjoner av 8. oktober 2015 om framtiden for returpolitikken godkjente Rådet initiativet fra Kommisjonen om å undersøke muligheten for å utvide formålet for og omfanget av Eurodac, for å gjøre det mulig å bruke opplysninger til returformål. Medlemsstatene bør ha de nødvendige verktøyene til rådighet for å kunne kontrollere ulovlig innvandring til Unionen og påvise sekundærbevegelser innen Unionen samt tredjelandsborgere og statsløse med ulovlig opphold i Unionen. Opplysningene i Eurodac bør derfor, på vilkårene som er fastsatt i denne forordningen, være tilgjengelige for medlemsstatenes utpekte myndigheter med henblikk på sammenligning.

25) Det europeiske grense- og kystvaktbyrået, opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/1896[22], støtter medlemsstatene i deres innsats for å forvalte de ytre grensene bedre og kontrollere ulovlig innvandring. Den europeiske unions asylbyrå, opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/2303[23], gir operativ og teknisk bistand til medlemsstatene. Følgelig bør autoriserte brukere av disse byråene og andre byråer som opptrer på området justis- og

---

[21] (Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/115/EF av 16. desember 2008 om felles standarder og prosedyrer i medlemsstatene for retur av tredjelandsborgere med ulovlig opphold (EUT L 348 av 24.12.2008, s. 98).

[22] (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/1896 av 13. november 2019 om Den europeiske grense- og kystvakten og om oppheving av forordning (EU) nr. 1052/2013 og (EU) 2016/1624 (EUT L 295 av 14.11.2019, s. 1).

[23] (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/2303 av 15. desember 2021 om Den europeiske unions asylbyrå og om oppheving av forordning (EF) nr. 439/2010 (EUT L 468 av 30.12.2021, s. 1).

innenrikssaker, gis tilgang til den sentrale databasen dersom slik tilgang er relevant for gjennomføringen av deres oppgaver i tråd med relevante garantier for vern av personopplysninger.

26) Ettersom medlemmer av de europeiske grense- og kystvaktenhetene og eksperter fra asylstøtteteamene nevnt i henholdsvis forordning (EU) 2019/1896 og (EU) 2021/2303 på anmodning fra vertsstaten kan innhente og overføre biometriske opplysninger, bør det utvikles hensiktsmessige teknologiske løsninger for å sikre at det ytes effektiv bistand til vertsstaten.

27) For at Eurodac på en effektiv måte skal kunne bistå i kontrollen av irregulær innvandring til Unionen og i påvisningen av sekundærbevegelser innen Unionen, er det dessuten nødvendig å la systemet telle både søkere og søknader ved å koble alle datasett som svarer til én person, uavhengig av kategori, i én sekvens. Når et datasett som er registrert i Eurodac slettes, bør enhver kobling til datasettet slettes automatisk.

28) I kampen mot terrorhandlinger og andre alvorlige straffbare forhold er det viktig at rettshåndhevende myndigheter har så fullstendige og oppdaterte opplysninger som mulig, dersom de skal kunne utføre sine oppgaver. Opplysningene i Eurodac er nødvendige for å forebygge, avdekke eller etterforske terrorhandlinger som omhandlet i direktiv (EU) 2017/541 eller andre alvorlige straffbare forhold som omhandlet i rammebeslutning 2002/584/JIS. Opplysningene i Eurodac bør derfor, på vilkårene som er fastsatt i denne forordningen, være tilgjengelige på en slik måte at medlemsstatenes utpekte myndigheter og den utpekte myndigheten til Den europeiske unions byrå for politisamarbeid (Europol), opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/794[24], kan benytte dem til sammenligning.

29) Rettshåndhevende myndigheters tilgang til Eurodac bør ikke berøre retten en person som har søkt om internasjonal beskyttelse har til å få sin søknad behandlet innen rimelig tid i samsvar med relevant lovgivning. Videre bør enhver påfølgende oppfølging etter et treff fra Eurodac, heller ikke berøre denne retten.

30) I sin melding til Rådet og Europaparlamentet av 24. november 2005 om økt effektivitet, styrket interoperabilitet og synergier mellom europeiske databaser for justis- og innenriksaker skisserte Kommisjonen at myndigheter med ansvar for indre sikkerhet kan få tilgang til Eurodac i klart avgrensede tilfeller, når det foreligger en begrunnet mistanke om at gjerningspersonen bak en terrorhandling eller et annet alvorlig straffbart forhold har søkt om internasjonal beskyttelse. I denne meldingen uttalte Kommisjonen at proporsjonalitetsprinsippet krever at det bare kan foretas søk i Eurodac for slike formål dersom det foreligger et tungtveiende hensyn til den offentlige sikkerhet, det vil si dersom handlingen som er begått av den kriminelle eller terroristen som skal identifiseres, er så forkastelig at den rettferdiggjør forespørsler i en database som registrerer personer med rent rulleblad, og den konkluderte med at terskelen for at myndigheter med ansvar for intern sikkerhet skal kunne søke i Eurodac, derfor alltid må være vesentlig høyere enn terskelen for å søke i databaser over kriminelle.

31) Dessuten spiller Europol en nøkkelrolle med hensyn til samarbeid mellom medlemsstatenes myndigheter når det gjelder etterforskning av kriminalitet over landegrensene for å støtte kriminalitetsforebygging, analyser og etterforskning i hele Unionen. Følgelig bør Europol også ha tilgang til Eurodac innenfor rammen av sine oppgaver og i samsvar med forordning (EU) 2016/794.

32) Anmodninger fra Europol om sammenligning av Eurodac-opplysninger bør bare tillates i særlige tilfeller, under særlige omstendigheter og på strenge vilkår, i samsvar med prinsippene om nødvendighet og proporsjonalitet som er nedfelt i artikkel 52 nr. 1 i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter («pakten») og som fortolket av Den europeiske unions domstol («Domstolen»)[25].

---

[24] (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/794 av 11. mai 2016 om Den europeiske unions byrå for politisamarbeid (Europol) og om erstatning og oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/371/JIS, 2009/934/JIS, 2009/935/JIS, 2009/936/JIS og 2009/968/JIS (EUT L 135 av 24.5.2016, s. 53).

[25] (Domstolens dom av 8. april 2014, *Digital Rights Ireland Ltd* mot *Minister for Communications, Marine and Natural Resources m.fl.* og *Kärntner Landesregierung m.fl.*, forente saker C-293/12 og C-594/12, ECLI:EU:C:2014:238; Domstolens dom av 21. desember 2016, *Tele2 Sverige AB* mot *Post- och telestyrelsen* og *Secretary of State for the Home Department* mot *Tom Watson m.fl.*, forente saker C-203/15 og C-698/15, ECLI:EU:C:2016:970.

33) Siden Eurodac opprinnelig ble opprettet for å lette anvendelsen av Dublin-konvensjonen[26], utgjør tilgang til Eurodac med sikte på å forebygge, avdekke eller etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold en videreutvikling av Eurodacs opprinnelige formål. I tråd med artikkel 52 nr. 1 i pakten må enhver begrensning av utøvelsen av den grunnleggende retten til respekt for privatlivet til personer hvis personopplysninger behandles i Eurodac, være fastsatt ved lov, som må utformes tilstrekkelig presist til at enkeltpersoner kan tilpasse sin atferd, og som må beskytte enkeltpersoner mot vilkårlighet og angi med tilstrekkelig klarhet hvilken grad av skjønn som gis kompetente myndigheter, og hvordan dette utøves. Idet det tas hensyn til forholdsmessighetsprinsippet, må enhver slik begrensning være nødvendig og faktisk oppfylle mål av allmenn interesse som anerkjennes av Unionen.

34) Selv om det opprinnelige formålet med etableringen av Eurodac ikke omfattet muligheten til å be om sammenligninger av opplysninger opp mot databasen på grunnlag av et latent fingeravtrykk, som er det fingeravtrykksporet som kan finnes på et åsted, er en slik funksjon grunnleggende innenfor politisamarbeid. Muligheten til å sammenligne et latent fingeravtrykk med fingeravtrykksopplysningene som er lagret i Eurodac, når det er rimelig grunn til å tro at gjerningspersonen eller offeret kan falle inn under en av kategoriene som omfattes av denne forordningen, bør gi de utpekte myndighetene i medlemsstatene et svært verdifullt verktøy til å forebygge, oppdage eller etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold, for eksempel når det eneste beviset på et åsted er latente fingeravtrykk.

35) Ved denne forordningen fastsettes det også på hvilke vilkår anmodninger om sammenligning av biometriske eller alfanumeriske opplysninger med Eurodac-opplysninger med sikte på å forebygge, avdekke eller etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold bør tillates, og hvilke garantier som er nødvendige for å sikre vern av den grunnleggende retten til respekt for privatlivet til fysiske personer hvis personopplysninger behandles i Eurodac. Disse vilkårene er strenge, noe som gjenspeiler det faktum at Eurodac-databasen registrerer biometriske og alfanumeriske opplysninger om personer som ikke antas å ha begått en terrorhandling eller et annet alvorlig straffbart forhold. Det erkjennes at rettshåndhevende myndigheter og Europol ikke alltid har biometriske opplysninger om den mistenkte eller offeret som er gjenstand for etterforskningen, noe som kan hindre dem i å kontrollere databaser for biometrisk samsvar som Eurodac. Det er viktig å utstyre rettshåndhevende myndigheter og Europol med de nødvendige verktøyene for å forebygge, avdekke og etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold når dette er nødvendig. For å bidra ytterligere til de undersøkelsene som foretas av disse myndighetene og Europol, bør søk basert på alfanumeriske opplysninger tillates i Eurodac, særlig i tilfeller der det ikke finnes biometriske bevis, men der disse myndighetene og Europol har bevis for den mistenktes eller offerets personopplysninger eller identitetsdokumenter.

36) Utvidelsen av virkeområdet for og forenklingen av tilgangen til Eurodac for rettshåndhevelsesformål bør hjelpe medlemsstatene med å håndtere de stadig mer kompliserte operative situasjonene og tilfellene av grenseoverskridende kriminalitet og terrorisme som har direkte innvirkning på sikkerhetssituasjonen i Unionen. Vilkårene for tilgang til Eurodac med sikte på å forebygge, avdekke og etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold bør også gjøre det mulig for medlemsstatenes rettshåndhevende myndigheter å håndtere tilfeller av mistenkte som bruker flere identiteter. I en slik forbindelse bør det at det oppnås treff under et søk i en relevant database før et søk i Eurodac, ikke være til hinder for at det kan søkes i Eurodac. Det kan også være et nyttig verktøy for å møte trusselen fra radikaliserte personer eller terrorister som kan ha vært registrert i Eurodac. En bredere og enklere tilgang til Eurodac for medlemsstatenes rettshåndhevende myndigheter bør, samtidig som den garanterer full respekt for grunnleggende rettigheter, gjøre det mulig for medlemsstatene å bruke alle eksisterende verktøy for å sikre et område for frihet, sikkerhet og rettferdighet.

37) Med sikte på å sikre likebehandling av alle søkere og personer som har rett til internasjonal beskyttelse, samt for å sikre samsvar med

---

[26] (Konvensjon om fastsettelse av hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av asylsøknader inngitt i en av De europeiske fellesskaps medlemsstater – Dublin-konvensjonen (EFT C 254 av 19.8.1997, s. 1).

gjeldende unionsregelverk på asylområdet, særlig med forordning (EU) nr. 2024/1347, (EU) nr. 2024/1350 og (EU) nr. 2024/1351, omfatter denne forordningen også personer som søker om subsidiær beskyttelse og personer som kvalifiserer til subsidiær beskyttelse.

38) Det er også nødvendig at medlemsstatene umiddelbart innhenter og overfører biometriske opplysninger om alle personer som har søkt om internasjonal beskyttelse, om alle personer som medlemsstatene har til hensikt å gjennomføre en innreiseprosedyre for i samsvar med forordning (EU) 2024/1350, om alle tredjelandsborgere eller statsløse som pågripes i forbindelse med irregulær passering av en medlemsstats ytre grense eller som oppholder seg ulovlig i en medlemsstat, og om alle personer som er satt i land etter en søk- og redningsaksjon, forutsatt at de er minst seks år gamle.

39) Plikten til å innhente biometriske opplysninger om tredjelandsborgere eller statsløse som har ulovlig opphold og er minst seks år gamle, berører ikke medlemsstatenes rett til å forlenge tredjelandsborgeres eller statsløses opphold på deres territorium i henhold til artikkel 20 nr. 2 i konvensjonen om gjennomføring av Schengen-avtalen[27].

40) Det faktum at en søknad om internasjonal beskyttelse framsettes etter eller samtidig med pågripelsen av tredjelandsborgeren eller den statsløse i forbindelse med irregulær passering av de ytre grensene, fritar ikke medlemsstatene fra å registrere disse personene som personer som er pågrepet i forbindelse med irregulær passering av den ytre grensen.

41) Det faktum at en søknad om internasjonal beskyttelse framsettes etter eller samtidig med pågripelsen av tredjelandsborgeren eller den statsløse som oppholder seg ulovlig på medlemsstatenes territorium, fritar ikke medlemsstatene fra å registrere disse personene som personer som oppholder seg ulovlig på medlemsstatenes territorium.

42) Det faktum at en søknad om internasjonal beskyttelse framsettes etter eller samtidig med at tredjelandsborgeren eller den statsløse settes i land etter en søk- og redningsaksjon, fritar ikke medlemsstatene fra å registrere disse personene som personer som er satt i land etter en søk- og redningsaksjon.

43) Det faktum at en søknad om internasjonal beskyttelse framsettes etter eller samtidig med registreringen av personen med midlertidig beskyttelse, fritar ikke medlemsstatene fra å registrere disse personene som personer med midlertidig beskyttelse.

44) Med sikte på å styrke beskyttelsen av alle barn som omfattes av virkeområdet for denne forordningen, herunder enslige mindreårige som ikke har søkt om internasjonal beskyttelse, og barn som kan bli adskilt fra sine familier, er det også nødvendig å innhente biometriske opplysninger til lagring i Eurodac for å bidra til å fastslå barns identitet og bistå medlemsstatene med å spore familiemedlemmer i eller forbindelser til en annen medlemsstat, samt med å spore savnede barn, herunder for rettshåndhevelsesformål, ved å supplere de eksisterende instrumentene, særlig Schengen-informasjonssystemet (SIS) som ble opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1862[28]. Effektive identifikasjonsprosedyrer vil hjelpe medlemsstatene med å garantere tilstrekkelig beskyttelse av barn. Å fastslå familieforbindelser er et sentralt element i å gjenopprette familiens enhet og må være nært knyttet til avgjørelsen av hva som er til barnets beste og, i siste instans, til å finne en bærekraftig løsning i samsvar med nasjonal praksis etter en behovsvurdering foretatt av de kompetente nasjonale barnevernmyndighetene.

45) Personalet som er ansvarlig for å innhente biometriske opplysninger om en mindreårig, bør få opplæring slik at det utvises tilstrekkelig forsiktighet for å sikre en tilstrekkelig kvalitet på den mindreåriges biometriske opplysninger og for å garantere at prosessen er barnevennlig, slik at mindreårige, særlig svært unge mindreårige, føler seg trygge og lett kan samarbeide i prosessen med å innhente deres biometriske opplysninger.

46) Enhver mindreårig fra en alder av seks år og oppover bør ledsages av et voksent familiemedlem, dersom et slikt er til stede, i hele den tiden hans eller hennes biometriske opplysnin-

---

[27] (Konvensjonen om gjennomføring av Schengen-avtalen av 14. juni 1985 mellom regjeringene i Den økonomiske union Benelux, Forbundsrepublikken Tyskland og Republikken Frankrike om gradvis avskaffelse av kontrollen på de felles grenser (EFT L 239 av 22.9.2000, s. 19).

[28] (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1862 av 28. november 2018 om opprettelse, drift og bruk av Schengen-informasjonssystemet (SIS) innenfor politisamarbeid og strafferettslig samarbeid, om endring og oppheving av rådsbeslutning 2007/533/JIS og om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1986/2006 og kommisjonsbeslutning 2010/261/EU (EUT L 312 av 7.12.2018, s. 56).

ger innhentes. Den enslige mindreårige bør ledsages av en representant eller, dersom en representant ikke er utpekt, en person som er opplært til å ivareta barnets beste og hans eller hennes generelle velferd, i hele den tiden hans eller hennes biometriske opplysninger blir innhentet. En slik opplært person bør ikke være medarbeideren som er ansvarlig for å innhente de biometriske opplysningene, bør opptre uavhengig og bør ikke motta ordrer verken fra medarbeideren eller tjenesten som er ansvarlig for å innhente de biometriske opplysningene. En slik opplært person bør være den personen som er utpekt til midlertidig å fungere som representant i henhold til direktiv (EU) 2024/1346, når en slik person er utpekt.

47) Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved medlemsstatenes anvendelse av denne forordningen. Dersom den anmodende medlemsstaten fastslår at Eurodac-opplysningene gjelder et barn, kan den anmodende medlemsstaten bare bruke disse opplysningene til rettshåndhevelsesformål, særlig for å forebygge, avdekke og etterforske handel med barn og andre alvorlige forbrytelser mot barn, og i samsvar med den aktuelle medlemsstatens gjeldende rett for mindreårige og med prinsippet om at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn.

48) Det er nødvendig å fastsette nøyaktige regler for oversending av slike biometriske opplysninger og andre relevante personopplysninger i Eurodac, lagring av dem, sammenligning av dem med andre biometriske opplysninger, oversending av resultatene av slike sammenligninger og merking og sletting av registrerte opplysninger. Slike regler kan være forskjellige for, og bør tilpasses spesielt til, situasjonen for ulike kategorier av tredjelandsborgere eller statsløse.

49) Medlemsstatene bør sikre overføring av biometriske opplysninger av en kvalitet som egner seg for sammenligningsformål, ved hjelp av det elektroniske fingeravtrykks- og ansiktsgjenkjenningssystemet. Alle myndigheter med rett til tilgang til Eurodac bør investere i tilstrekkelig opplæring og i nødvendig teknisk utstyr. Myndigheter med rett til tilgang til Eurodac bør informere eu-LISA om særlige vanskeligheter med hensyn til datakvaliteten med henblikk på å løse dem.

50) Det faktum at det er midlertidig eller permanent umulig å innhente eller overføre en persons biometriske opplysninger, blant annet på grunn av at kvaliteten på opplysningene er for dårlig til at de kan sammenlignes på en hensiktsmessig måte, tekniske problemer, årsaker knyttet til helsevern eller at den registrerte er uegnet eller ute av stand til å avgi biometriske opplysninger på grunn av omstendigheter som er utenfor vedkommendes kontroll, bør ikke ha negativ innvirkning på behandlingen av eller beslutningen om vedkommendes søknad om internasjonal beskyttelse.

51) Når det gjelder plikten til å ta fingeravtrykk, bør medlemsstatene ta hensyn til Kommisjonens arbeidsdokument om gjennomføring av Eurodac-forordningen som Rådet den 20. juli 2015 oppfordret medlemsstatene til å følge. Dette dokumentet beskriver beste praksis for å ta fingeravtrykk. Når det er relevant, bør medlemsstatene når de innhenter fingeravtrykk for Eurodac også ta hensyn til sjekklisten for å handle i samsvar med grunnleggende rettigheter, som er offentliggjort av Den europeiske unions byrå for grunnleggende rettigheter, og som har til formål å bistå dem med å overholde forpliktelsene med hensyn til grunnleggende rettigheter når de tar fingeravtrykk.

52) Medlemsstatene bør underrette alle personer som i henhold til denne forordningen plikter å oppgi biometriske opplysninger, om at de har plikt til å gjøre dette. Medlemsstatene bør også forklare disse personene at det er i deres interesse å samarbeide fullt ut og umiddelbart under framgangsmåten, gjennom å oppgi biometriske opplysninger. Når en medlemsstat i sin nasjonale rett fastsetter administrative tiltak som gir mulighet for å innhente biometriske opplysninger ved hjelp av tvang som en siste utvei, skal disse tiltakene fullt ut respektere pakten. Bare under behørig begrunnede omstendigheter og som en siste utvei, etter at andre muligheter er uttømt, kan en forholdsmessig grad av tvang brukes til å sikre at tredjelandsborgere eller statsløse som anses å være sårbare personer, samt mindreårige, overholder plikten til å oppgi biometriske opplysninger.

53) Når internering brukes til å fastslå eller verifisere identiteten til en tredjelandsborger eller statsløs, bør dette bare brukes av medlemsstatene som en siste utvei og med full respekt for den europeiske konvensjon om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter og i samsvar med relevant unionsrett, herunder pakten.

54) Når det er nødvendig, bør treff kontrolleres av en opplært fingeravtrykksekspert for å sikre

riktig ansvarsfordeling i henhold til forordning (EU) 2024/1351, nøyaktig identifisering av tredjelandsborgeren eller den statsløse og nøyaktig identifisering av den mistenkte eller offeret for en forbrytelse som det kan være lagret opplysninger om i Eurodac. Kontroller utført av en opplært sakkyndig bør anses som nødvendige dersom det er tvil om hvorvidt resultatet av sammenligningen av fingeravtrykksopplysningene gjelder samme person, særlig dersom opplysningene samsvarer med et treff på fingeravtrykk som tilhører en person av et annet kjønn, eller dersom ansiktsbildeopplysningene ikke samsvarer med ansiktstrekket til personen de biometriske opplysningene stammer fra. Treff fra Eurodac basert på ansiktsbilder bør også kontrolleres av en ekspert som er opplært i samsvar med nasjonal praksis, der sammenligningen bare gjøres med ansiktsbildeopplysninger. Når en sammenligning av fingeravtrykks- og ansiktsbildeopplysninger utføres samtidig, og det oppstår treff for begge de biometriske datasettene, bør medlemsstatene kunne kontrollere resultatet av sammenligningen av ansiktsbildeopplysningene.

55) Tredjelandsborgere eller statsløse som har søkt om internasjonal beskyttelse i en medlemsstat, kan forsøke å søke om internasjonal beskyttelse i en annen medlemsstat i mange år framover. Den lengste perioden biometriske opplysninger om tredjelandsborgere eller statsløse som har søkt om internasjonal beskyttelse, kan oppbevares i Eurodac, bør være strengt begrenset til det som er nødvendig, og bør være forholdsmessig, i samsvar med forholdsmessighetsprinsippet i artikkel 52 nr. 1 i pakten og som fortolket av Domstolen. Ettersom de fleste tredjelandsborgere eller statsløse som har oppholdt seg i Unionen i flere år, vil ha fått etablert status som fast bosatt eller til og med statsborgerskap i en medlemsstat i løpet av denne perioden, bør en periode på ti år anses som en rimelig periode for lagring av biometriske og alfanumeriske opplysninger.

56) I sine konklusjoner om statsløshet av 4. desember 2015 minnet Rådet og representantene for regjeringene i medlemsstatene om Unionens løfte fra september 2012 om at alle medlemsstatene skulle slutte seg til konvensjonen om statsløses stilling, som ble undertegnet i New York 28. september 1954, og at de skulle vurdere å slutte seg til konvensjonen om reduksjon av statsløshet, som ble undertegnet i New York 30. august 1961.

57) Med henblikk på å anvende grunnene for avslag i henhold til forordning (EU) 2024/1350 bør biometriske opplysninger om tredjelandsborgere eller statsløse som er registrert med sikte på å gjennomføre en innreiseprosedyre i henhold til den nevnte forordningen, innhentes, oversendes til Eurodac og sammenlignes med opplysninger som er lagret i Eurodac om personer med internasjonal beskyttelse, om personer som har fått innvilget internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett i samsvar med den nevnte forordningen, om personer som er blitt nektet innreise til en medlemsstat av en av grunnene nevnt i den nevnte forordningen, nemlig at det var rimelig grunn til å anse den aktuelle tredjelandsborgeren eller den statsløse som en fare for samfunnet, offentlig orden, sikkerheten eller folkehelsen i den berørte medlemsstaten, eller grunnen til at det er lagt inn en melding i SIS eller i en nasjonal database i en medlemsstat med sikte på å nekte innreise, eller for hvem denne innreiseprosedyren er avsluttet fordi de ikke har gitt eller har trukket tilbake sitt samtykke, og for personer som har fått innvilget innreise i samsvar med en nasjonal gjenbosettingsordning. Disse kategoriene bør derfor lagres i Eurodac og gjøres tilgjengelige for sammenligning.

58) Med henblikk på anvendelsen av forordning (EU) nr. 2024/1350 og (EU) nr. 2024/1351 bør biometriske opplysninger om tredjelandsborgere eller statsløse som har fått innvilget internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett i samsvar med forordning (EU) nr. 2024/1350, lagres i Eurodac i fem år fra datoen for innsamlingen. En slik periode bør være tilstrekkelig med tanke på at flertallet av slike personer vil ha oppholdt seg i flere år i Unionen og vil ha fått status som fastboende utlending eller til og med statsborgerskap i en medlemsstat.

59) Når en tredjelandsborger eller statsløs er blitt nektet innreise til en medlemsstat av en av grunnene fastsatt i forordning (EU) 2024/1350, nemlig at det var rimelig grunn til å anse den aktuelle tredjelandsborgeren eller den statsløse som en fare for samfunnet, offentlig orden, sikkerheten eller folkehelsen i den berørte medlemsstaten, eller som følge av at det er lagt inn en melding i SIS eller i en nasjonal database i en medlemsstat med henblikk

på å nekte innreise, bør de tilknyttede opplysningene lagres i en periode på tre år fra datoen da den negative avgjørelsen om innreise ble truffet. Det er nødvendig å lagre slike opplysninger så lenge for at andre medlemsstater som gjennomfører en innreiseprosedyre, skal kunne motta opplysninger, herunder opplysninger om andre medlemsstaters merking av opplysninger, fra Eurodac gjennom hele innreiseprosedyren, om nødvendig ved å anvende grunnene til avslag som er fastsatt i forordning (EU) 2024/1350. I tillegg bør opplysninger om innreiseprosedyrer som tidligere er avsluttet fordi tredjelandsborgere eller statsløse ikke har gitt eller har trukket tilbake sitt samtykke, lagres i tre år i Eurodac, slik at de andre medlemsstatene som gjennomfører en innreiseprosedyre, kan komme til en negativ avgjørelse, slik det er tillatt etter den nevnte forordningen.

60) Overføring av opplysninger om personer som er registrert med sikte på å gjennomføre en innreiseprosedyre i Eurodac, bør bidra til å begrense antallet medlemsstater som utveksler disse personenes personopplysninger under en påfølgende innreiseprosedyre, og bør dermed bidra til å sikre at prinsippet om dataminimering overholdes.

61) Når en medlemsstat mottar et treff fra Eurodac som kan bistå medlemsstaten med å oppfylle sine forpliktelser som er nødvendige for anvendelsen av grunnene til å nekte innreise i henhold til forordning (EU) 2024/1350, bør opprinnelsesmedlemsstaten som tidligere hadde nektet innreise for en tredjelandsborger eller en statsløs, umiddelbart utveksle supplerende opplysninger med medlemsstaten som mottok treffet, i samsvar med prinsippet om lojalt samarbeid og med forbehold for prinsippene om databeskyttelse. En slik utveksling av opplysninger bør gjøre det mulig for medlemsstaten som mottok treffet, å treffe en avgjørelse om innreise innen fristen fastsatt i den nevnte forordningen for å avslutte innreiseprosedyren.

62) Plikten til å innhente og overføre biometriske opplysninger om personer som er registrert med sikte på å gjennomføre en innreiseprosedyre, bør ikke gjelde dersom den aktuelle medlemsstaten avbryter prosedyren før de biometriske opplysningene ble innhentet.

63) For å kunne forebygge og overvåke uautoriserte bevegelser av tredjelandsborgere eller statsløse som ikke har rett til å oppholde seg i Unionen, og for å kunne treffe de tiltakene som er nødvendige for å kunne håndheve effektiv retur og tilbaketakelse til tredjeland i samsvar med direktiv 2008/115/EF, og med tanke på retten til vern av personopplysninger, bør en periode på fem år for lagring av biometriske og alfanumeriske opplysninger anses som nødvendig.

64) For å støtte medlemsstatene i deres administrative samarbeid under gjennomføringen av direktiv 2001/55/EF, bør opplysninger om personer som er omfattet av midlertidig beskyttelse, oppbevares i Eurodac i ett år fra ikrafttredelsesdatoen for Rådets relevante gjennomføringsbeslutning. Lagringsperioden bør forlenges hvert år så lenge den midlertidige beskyttelsen varer.

65) Lagringsperioden bør være kortere i visse spesielle situasjoner der det ikke er nødvendig å lagre biometriske opplysninger eller andre personopplysninger i så lang tid. Biometriske opplysninger og alle andre personopplysninger som tilhører tredjelandsborgere eller statsløse, bør slettes umiddelbart og permanent når tredjelandsborgere eller statsløse får statsborgerskap i en medlemsstat.

66) Det er hensiktsmessig å lagre opplysninger om de registrerte som fikk sine biometriske opplysninger registrert i Eurodac da de søkte om eller registrerte søknadene sine om internasjonal beskyttelse, og som har fått internasjonal beskyttelse i en medlemsstat, for å gjøre det mulig å sammenligne opplysninger som ble innhentet ved registrering eller en annen søknad om internasjonal beskyttelse, med tidligere registrerte opplysninger.

67) eu-LISA er betrodd Kommisjonens oppgaver i forbindelse med den operative forvaltningen av Eurodac i samsvar med denne forordningen og visse oppgaver i forbindelse med kommunikasjonsinfrastrukturen fra og med 1. desember 2012, datoen da eu-LISA innledet sin virksomhet. I tillegg bør Europol ha observatørstatus på møtene i styret for eu-LISA når et spørsmål i forbindelse med anvendelsen av denne forordningen om tilgang til Eurodac for søk fra medlemsstatenes utpekte myndigheter og Europols utpekte myndighet med sikte på å forebygge, avdekke eller etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold er på dagsordenen. Europol bør kunne utnevne en representant til eu-LISAs rådgivende gruppe for Eurodac.

68) Det er nødvendig å fastsette klart hvilket ansvar Kommisjonen og eu-LISA har når det gjelder Eurodac og kommunikasjonsinfrastrukturen, og hvilket ansvar medlemsstatene

har når det gjelder databehandling, datasikkerhet, tilgang til og korrigering av registrerte opplysninger.

69) Det er nødvendig å utpeke kompetente myndigheter i medlemsstatene samt det nasjonale kontaktpunktet for anmodninger om tilgang til Eurodac-opplysninger, og å føre en liste over de operasjonelle enhetene innenfor de utpekte myndighetene som har fullmakt til å be om slik tilgang for de særlige formålene å forebygge, avdekke eller etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold.

70) Det er nødvendig å utpeke og føre en liste over de operasjonelle enhetene i Europol som har fullmakt til å be om sammenligninger med Eurodac-opplysninger gjennom Europols kontaktpunkt. Slike enheter, herunder enheter som arbeider med menneskehandel, seksuelt misbruk og seksuell utnytting, særlig når ofrene er mindreårige, bør ha tillatelse til å be om sammenligninger med Eurodac-opplysninger gjennom Europols kontaktpunkt for å støtte og styrke medlemsstatenes tiltak for å forebygge, avdekke eller etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold som omfattes av Europols mandat.

71) Anmodninger om sammenligning med opplysninger som er lagret i Eurodac bør framsettes av de operasjonelle enhetene innenfor de utpekte myndighetene til det nasjonale kontaktpunktet, gjennom kontrollmyndigheten, og bør begrunnes. De operasjonelle enhetene innenfor de utpekte myndighetene som har fullmakt til å anmode om sammenligninger med Eurodac-opplysninger, bør ikke fungere som kontrollmyndighet. Kontrollmyndighetene bør opptre uavhengig av de utpekte myndighetene og bør ha ansvar for uavhengig å sikre at vilkårene for tilgang som fastsatt i denne forordningen, overholdes strengt. Kontrollmyndighetene bør deretter videresende anmodningen om sammenligning, uten å angi årsakene til den, gjennom det nasjonale kontaktpunktet til Eurodac etter å ha verifisert at alle vilkårene for tilgang er oppfylt. I særlige hastetilfeller der tidlig tilgang er nødvendig for å håndtere en spesifikk og aktuell trussel knyttet til terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold, bør kontrollmyndigheten kunne videresende anmodningen om tilgang umiddelbart og først utføre verifiseringen etterpå.

72) Det bør være mulig for den utpekte myndigheten og kontrollmyndigheten å være del av samme organisasjon, dersom det er tillatt etter nasjonal rett, men kontrollmyndigheten bør opptre uavhengig når den utfører sine oppgaver etter denne forordningen.

73) For å verne personopplysninger og utelukke systematiske søk som bør være forbudt, bør behandling av Eurodac-opplysninger bare finne sted i særlige tilfeller og når det er nødvendig for å forebygge, avdekke eller etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold. Et slikt særlig tilfelle foreligger særlig når anmodningen om sammenligning er knyttet til en bestemt og konkret situasjon, til en bestemt og konkret fare knyttet til en terrorhandling eller et annet alvorlig straffbart forhold, eller til bestemte personer som det er alvorlig grunn til å tro vil begå eller har begått et slikt lovbrudd. Det foreligger også et særlig tilfelle når forespørselen om sammenligning er knyttet til en person som er offer for en terrorhandling eller et annet alvorlig straffbart forhold. Medlemsstatenes utpekte myndigheter og Europols utpekte myndighet bør bare be om tilgang til Eurodac når de har rimelig grunn til å tro at slik sammenligning vil gi opplysninger som i vesentlig grad vil hjelpe dem med å forebygge, avdekke eller etterforske en terrorhandling eller et annet alvorlig straffbart forhold.

74) I tillegg bør det gis tilgang på betingelse av at det er foretatt et forutgående søk i medlemsstatens nasjonale biometriske databaser og i alle andre medlemsstaters systemer for automatisk identifisering av fingeravtrykk i henhold til rådsbeslutning 2008/615/JIS[29], med mindre søk i CIR i samsvar med artikkel 22 nr. 2 i forordning (EU) 2019/818 indikerer at opplysningene om den berørte personen er lagret i Eurodac. Dette vilkåret krever at den anmodende medlemsstaten foretar sammenligninger med alle andre medlemsstaters systemer for automatisk identifisering av fingeravtrykk i henhold til beslutning 2008/615/JIS som er teknisk tilgjengelige, med mindre den anmodende medlemsstaten kan begrunne at det er rimelig grunn til å tro at dette ikke ville føre til at den registrertes identitet kunne fastslås. Slike rimelige grunner foreligger særlig når den konkrete saken ikke har noen operativ eller etterforskningsmessig tilknytning til en gitt medlemsstat. Dette vilkåret krever at den

[29] (Rådsbeslutning 2008/615/JIS av 23. juni 2008 om intensivering av samarbeidet over landegrensene, særlig om bekjempelse av terrorisme og grensekryssende kriminalitet (EUT L 210 av 6.8.2008, s. 1).

anmodende medlemsstaten først rettslig og teknisk gjennomfører beslutning 2008/615/JIS på området fingeravtrykksopplysninger, ettersom det ikke bør være tillatt å foreta en Eurodac-kontroll for rettshåndhevelsesformål dersom kravene for å oppfylle dette vilkåret ikke er oppfylt. I tillegg til forhåndssøk i databasene bør utpekte myndigheter også kunne foreta en samtidig kontroll i VIS, forutsatt at vilkårene for sammenligning med opplysningene som er lagret der, som fastsatt i rådsbeslutning 2008/633/JIS[30], er oppfylt.

75) For å oppnå en effektiv sammenligning og utveksling av personopplysninger bør medlemsstatene fullt ut gjennomføre og gjøre bruk av eksisterende internasjonale avtaler og av unionsretten om utveksling av personopplysninger som allerede er i kraft, særlig beslutning 2008/615/JIS.

76) Selv om Unionens erstatningsansvar utenfor kontraktsforhold i forbindelse med driften av Eurodac er underlagt de relevante bestemmelsene i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV), er det nødvendig å fastsette særlige regler for medlemsstatenes erstatningsansvar utenfor kontraktsforhold i forbindelse med driften av Eurodac.

77) Forordning (EU) 2016/679 får anvendelse på medlemsstatenes behandling av personopplysninger i henhold til denne forordningen, med mindre slik behandling utføres av medlemsstatenes utpekte eller verifiserende vedkommende myndigheter med sikte på å forebygge, etterforske, avsløre eller straffeforfølge terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold, herunder for å verne mot og forebygge trusler mot den offentlige sikkerhet.

78) Nasjonale regler vedtatt i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/680[31] får anvendelse på kompetente myndigheter i medlemsstatenes behandling av personopplysninger med sikte på å forebygge, etterforske, avsløre eller straffeforfølge terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold i henhold til denne forordningen.

79) Forordning (EU) 2016/794 får anvendelse på behandling av personopplysninger som utføres av Europol med sikte på å forebygge, etterforske eller avdekke terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold i henhold til denne forordningen.

80) Reglene fastsatt i forordning (EU) 2016/679 om vern av fysiske personers rettigheter og friheter, særlig retten til vern av personopplysninger som angår dem, bør spesifiseres i denne forordningen med hensyn til ansvaret for behandling av personopplysninger, vern av de registrertes rettigheter og tilsyn med vern av personopplysninger, særlig når det gjelder visse sektorer.

81) En persons rett til personvern og vern av personopplysninger bør til enhver tid sikres i samsvar med denne forordningen, når det gjelder tilgang til Eurodac både for medlemsstatenes myndigheters og for Unionens autoriserte organer.

82) Registrerte bør ha rett til innsyn i, og retting og sletting av, personopplysninger om seg selv, og rett til å begrense behandlingen av disse. Idet det tas hensyn til formålene med behandlingen skal de registrerte ha rett til å få ufullstendige personopplysninger komplettert, herunder ved å framlegge en supplerende erklæring. Disse rettighetene bør utøves i henhold til forordning (EU) 2016/679 og i samsvar med framgangsmåtene fastsatt i denne forordningen, direktiv (EU) 2016/680 og forordning (EU) 2016/794 når det gjelder behandling av personopplysninger for rettshåndhevelsesformål i henhold til denne forordningen. I forbindelse med nasjonale myndigheters behandling av personopplysninger i Eurodac, bør hver medlemsstat av hensyn til åpenhet og rettslig forutsigbarhet utpeke den myndigheten som skal anses som behandlingsansvarlig i samsvar med forordning (EU) 2016/679 og direktiv (EU) 2016/680, og som bør ha det sentrale ansvaret for den behandlingen av opplysninger som den aktuelle medlemsstaten skal utføre. Hver medlemsstat bør oversende nærmere opplysninger om denne myndigheten til Kommisjonen.

83) Det er også viktig at faktisk uriktige opplysninger som er registrert i Eurodac, korrigeres for å sikre at statistikker som utarbeides i samsvar med denne forordningen, er nøyaktige.

84) Overføring av personopplysninger som er innhentet av en medlemsstat eller Europol i hen-

---

[30] (Rådsbeslutning 2008/633/JIS av 23. juni 2008 om tilgang til søk i visuminformasjonssystemet (VIS) for de myndigheter medlemsstatene har utpekt og for Europol med sikte på å forebygge, avdekke og etterforske terrorhandlinger og andre alvorlige straffbare handlinger (EUT L 218 av 13.8.2008, s. 129).

[31] (Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/680 av 27. april 2016 om vern av fysiske personer i forbindelse med vedkommende myndigheters behandling av personopplysninger med henblikk på å forebygge, etterforske, avsløre eller straffeforfølge straffbare forhold eller iverksette strafferettslige sanksjoner, om fri utveksling av slike opplysninger og om oppheving av Rådets rammebeslutning 2008/977/JIS (EUT L 119 av 4.5.2016, s. 89).

hold til denne forordningen fra Eurodac til ethvert tredjeland eller enhver internasjonal organisasjon eller privat enhet som er etablert i eller utenfor Unionen, bør forbys for å beskytte retten til asyl og for å sikre at personer hvis opplysninger behandles i henhold til denne forordningen, ikke får sine opplysninger utlevert til et tredjeland. Dette innebærer at medlemsstatene ikke bør overføre opplysninger innhentet fra Eurodac om navn, fødselsdato, nasjonalitet, opprinnelsesmedlemsstat(er), medlemsstaten som det skal skje relokalisering til eller gjenbosettingsmedlemsstaten, nærmere opplysninger om identitets- eller reisedokumentet, sted og dato for gjenbosettingen eller søknaden om internasjonal beskyttelse, referansenummeret som brukes av opprinnelsesmedlemsstaten, datoen da de biometriske opplysningene ble innhentet og datoen da medlemsstaten(e) overførte opplysningene til Eurodac, operatørens bruker-ID og eventuelle opplysninger om overføring av den registrerte i henhold til forordning (EU) 2024/1351. Dette forbudet bør ikke berøre medlemsstatenes rett til å overføre slike opplysninger til tredjeland som omfattes av forordning (EU) 2024/1351, i samsvar med forordning (EU) 2016/679 og de nasjonale reglene vedtatt i henhold til direktiv (EU) 2016/680, for å sikre at medlemsstatene har mulighet til å samarbeide med slike tredjeland ved anvendelsen av denne forordningen.

85) Som unntak fra regelen om at ingen personopplysninger som er innhentet av en medlemsstat i henhold til denne forordningen, bør overføres eller gjøres tilgjengelige for noe tredjeland, bør det være mulig å overføre slike personopplysninger til et tredjeland dersom en slik overføring er underlagt strenge vilkår og er nødvendig i enkelttilfeller for å bistå med å identifisere en tredjelandsborger i forbindelse med retur av vedkommende. Overføring av personopplysninger bør underlegges strenge vilkår. Når slike personopplysninger overføres, bør opplysninger om at den aktuelle tredjelandsborgeren har søkt om internasjonal beskyttelse, ikke utleveres til et tredjeland. Overføring av personopplysninger til tredjeland bør skje i samsvar med forordning (EU) 2016/679 og skje etter avtale med opprinnelsesmedlemsstaten. Mottakende tredjeland er ofte ikke omfattet av beslutninger om tilstrekkelig beskyttelsesnivå truffet av Kommisjonen i henhold til forordning (EU) 2016/679. Videre har Unionens omfattende innsats for å samarbeide med de viktigste opphavslandene for tredjelandsborgere med ulovlig opphold som skal returneres, fortsatt ikke sikret at slike tredjeland systematisk oppfyller kravene som er fastsatt i folkeretten om å ta tilbake sine egne statsborgere. Avtaler om tilbaketakelse som er inngått eller som forhandles av Unionen eller medlemsstatene, og som gir nødvendige garantier for overføring av personopplysninger til tredjeland i samsvar med artikkel 46 i forordning (EU) 2016/679, dekker et begrenset antall slike tredjeland, og det er usikkert om det vil bli inngått flere slike avtaler. I slike situasjoner, og som et unntak fra kravet om en beslutning om tilstrekkelig beskyttelsesnivå eller egnede garantier, bør overføring av personopplysninger til tredjelandsmyndigheter i henhold til denne forordningen tillates med henblikk på å gjennomføre Unionens returpolitikk, og det bør være mulig å anvende unntaket fastsatt i forordning (EU) 2016/679, forutsatt at vilkårene fastsatt i den nevnte forordningen er oppfylt. Gjennomføringen av forordning (EU) 2016/679, herunder med hensyn til overføring av personopplysninger til tredjeland i henhold til denne forordningen, er underlagt tilsyn av den nasjonale uavhengige tilsynsmyndigheten. Forordning (EU) 2016/679 får anvendelse med hensyn til ansvaret til medlemsstatenes myndigheter som behandlingsansvarlige i henhold til den nevnte forordningen.

86) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1725[32], særlig artikkel 33 om konfidensialitet og sikkerhet ved behandling, får anvendelse på behandling av personopplysninger som utføres av Unionens institusjoner, organer, kontorer og byråer i henhold til denne forordningen, uten at det berører forordning (EU) 2016/794, som bør få anvendelse på Europols behandling av personopplysninger. Visse punkter bør imidlertid presiseres når det gjelder ansvaret for behandling av opplysninger og tilsyn med vern av personopplysninger, idet det tas i betraktning at vern av personopplysninger er en nøkkelfaktor for en vellykket drift av Eurodac, og at datasikkerhet, høy teknisk kvalitet og lovligheten av søk er

[32] (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1725 av 23. oktober 2018 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger i Unionens institusjoner, organer, kontorer og byråer og om fri utveksling av slike opplysninger samt om oppheving av forordning (EF) nr. 45/2001 og beslutning nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 av 21.11.2018, s. 39).

avgjørende for å sikre at Eurodac fungerer smidig og riktig, og for å lette anvendelsen av forordning (EU) nr. 2024/1351 og (EU) nr. 2024/1350.

87) Den registrerte bør særlig informeres om formålet med behandlingen av vedkommendes opplysninger i Eurodac, herunder en beskrivelse av målene med forordning (EU) nr. 2024/1351 og (EU) nr. 2024/1350, og om hvordan rettshåndhevende myndigheter kan bruke vedkommendes opplysninger.

88) Det er hensiktsmessig at nasjonale tilsynsmyndigheter som er opprettet i henhold til forordning (EU) 2016/679, overvåker lovligheten av medlemsstatenes behandling av personopplysninger, mens EUs datatilsyn, som ble opprettet ved forordning (EU) 2018/1725, overvåker virksomheten til Unionens institusjoner, organer, kontorer og byråer i forbindelse med behandling av personopplysninger som utføres i henhold til denne forordningen. Disse tilsynsmyndighetene og EUs datatilsyn bør samarbeide med hverandre om å overvåke behandlingen av personopplysninger, herunder innenfor rammen av den samordnede tilsynskomiteen som er nedsatt innenfor rammen av Det europeiske personvernråd.

89) Medlemsstatene, Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen bør sikre at de nasjonale tilsynsmyndighetene og EUs datatilsyn er i stand til å føre tilstrekkelig tilsyn med bruken av og tilgangen til Eurodac-opplysninger.

90) Det er hensiktsmessig å overvåke og evaluere Eurodacs ytelse med jevne mellomrom, herunder med hensyn til om tilgangen for rettshåndhevelsesformål har ført til indirekte diskriminering av søkere om internasjonal beskyttelse, som påpekt i Kommisjonens vurdering av om denne forordningen er i samsvar med pakten. eu-LISA bør framlegge en årlig rapport om Eurodacs virksomhet for Europaparlamentet og Rådet.

91) Medlemsstatene bør fastsette en ordning med virkningsfulle, forholdsmessige og avskrekkende sanksjoner ved ulovlig behandling av opplysninger som er registrert i Eurodac, i strid med formålet med ordningen.

92) Det er nødvendig at medlemsstatene informeres om status for bestemte asylprosedyrer, for å lette en hensiktsmessig anvendelse av forordning (EU) nr. 2024/1351.

93) Denne forordningen bør ikke berøre anvendelsen av europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/38/EF[33].

94) Denne forordningen er forenlig med de grunnleggende rettighetene og de prinsippene som er anerkjent særlig i pakten. Denne forordningen har særlig som formål å sikre full overholdelse av personvernet og retten til å søke internasjonal beskyttelse, og fremme anvendelsen av paktens artikkel 8 og 18. Denne forordningen bør derfor anvendes i samsvar med dette.

95) EUs datatilsyn er blitt rådspurt i samsvar med artikkel 42 i forordning (EU) nr. 2018/1725 og avga uttalelse 21. september 2016 og 30. november 2020.

96) Ettersom målet for denne forordningen, som er å opprette et system for sammenligning av biometriske opplysninger for å bistå med gjennomføringen av Unionens asyl- og migrasjonspolitikk, gjennom selve sakens natur ikke i tilstrekkelig grad kan nås av medlemsstatene og derfor bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union (TEU). I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordningen ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette målet.

97) Det er hensiktsmessig å begrense denne forordningens geografiske virkeområde for å tilpasse den til det geografiske virkeområdet for forordning (EU) nr. 2024/1351, med unntak av bestemmelsene om opplysninger som samles inn for å bistå ved anvendelsen av forordning (EU) nr. 2024/1350 under vilkårene fastsatt i denne forordningen.

98) I samsvar med artikkel 1 og 2 i protokoll nr. 22 om Danmarks stilling, vedlagt TEU og TEUV, deltar Danmark ikke i vedtakelsen av denne forordningen, og er ikke bundet av den eller underlagt anvendelsen.

99) Det følger av artikkel 1, artikkel 2 og artikkel 4a nr. 1 i protokoll nr. 21 om Det forente kongerikes og Irlands stilling med hensyn til området for frihet, sikkerhet og rettferdighet, vedlagt TEU og TEUV, og uten at det berører artikkel 4 i den nevnte protokollen, at Irland ikke deltar i vedtakelsen av denne forordningen, og ikke er bundet av den eller underlagt anvendelsen.

---

[33] (Europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/38/EF av 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers rett til å ferdes og oppholde seg fritt på medlemsstatenes territorium, om endring av forordning (EØF) nr. 1612/68 og om oppheving av direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF (EUT L 158 av 30.4.2004, s. 77).

VEDTATT DENNE FORORDNINGEN:

Kapittel I

Alminnelige bestemmelser

Artikkel 1

Formålet med Eurodac

1. Det opprettes herved et system kalt «Eurodac». Formålet med systemet er å
   a) støtte asylsystemet, blant annet ved å bidra til fastsettelsen av hvilken medlemsstat som i henhold til forordning (EU) 2024/1351 skal være ansvarlig for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse som er registrert i en medlemsstat av en tredjelandsborger eller en statsløs, og ved å legge til rette for anvendelsen av den nevnte forordningen på vilkårene fastsatt i denne forordningen,
   b) bistå ved anvendelsen av forordning (EU) nr. 2024/1350 på vilkårene fastsatt i denne forordningen,
   c) bistå med kontroll av irregulær innvandring til Unionen, med påvisning av sekundærbevegelser innen Unionen og med identifisering av tredjelandsborgere og statsløse med ulovlig opphold med henblikk på å fastsette hensiktsmessige tiltak som skal treffes av medlemsstatene,
   d) bistå med beskyttelse av barn, herunder i forbindelse med rettshåndhevelse,
   e) fastsette på hvilke vilkår medlemsstatenes utpekte myndigheter og Europols utpekte myndighet kan be om at biometriske eller alfanumeriske opplysninger sammenlignes med opplysninger som er lagret i Eurodac med sikte på rettshåndhevelse for å forebygge, avdekke eller etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold,
   f) bistå med korrekt identifisering av personer som er registrert i Eurodac i samsvar med artikkel 20 i forordning (EU) 2019/818 ved å lagre identitetsopplysninger, reisedokumentopplysninger og biometriske opplysninger i det felles identitetsregisteret (CIR),
   g) støtte målene for det europeiske systemet for reiseinformasjon og framreisetillatelse (ETIAS), opprettet ved forordning (EU) 2018/1240,
   h) støtte målene for visuminformasjonssystemet (VIS) omhandlet i forordning (EF) nr. 767/2008,
   i) støtte kunnskapsbasert politikkutforming gjennom utarbeiding av statistikk,
   j) bistå med gjennomføringen av direktiv 2001/55/EF.
2. Uten at det berører opprinnelsesmedlemsstatens behandling av opplysninger beregnet på Eurodac i databaser opprettet i henhold til den aktuelle medlemsstatens nasjonale rett, kan biometriske opplysninger og andre personopplysninger behandles i Eurodac bare for formålene fastsatt i denne forordningen, i forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2018/1240, (EU) 2019/818, (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1350 og i direktiv 2001/55/EF.

   Denne forordningen respekterer fullt ut menneskeverdet og de grunnleggende rettighetene, og de prinsippene som er anerkjent særlig i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter (heretter kalt «pakten»), herunder retten til respekt for privatliv og familieliv, retten til vern av personopplysninger, retten til asyl og forbudet mot tortur og umenneskelig eller nedverdigende behandling. I denne sammenheng skal behandling av personopplysninger i samsvar med denne forordningen ikke føre til diskriminering av personer som omfattes av forordningen på noe grunnlag som kjønn, rase, hudfarge, etnisk eller sosial opprinnelse, genetiske egenskaper, språk, religion eller tro, politiske eller andre oppfatninger, tilhørighet til en etnisk minoritet, eiendom, fødsel, nedsatt funksjonsevne, alder eller seksuell legning.

   En persons rett til personvern og vern av personopplysninger skal sikres i samsvar med denne forordningen, når det gjelder tilgang til Eurodac både for medlemsstatenes myndigheters og for Unionens autoriserte organer.

Artikkel 2

Definisjoner

1. I denne forordningen menes med
   a) «person som har søkt om internasjonal beskyttelse» en tredjelandsborger eller en statsløs som har inngitt en søknad om internasjonal beskyttelse som definert i artikkel 3 nr. 7 i forordning (EU) 2024/1347 som ennå ikke er endelig avgjort,
   b) «person som er registrert med sikte på å gjennomføre en innreiseprosedyre» en person som er registrert med sikte på å gjennomføre en prosedyre for gjenbosetting eller innreise av humanitære årsaker i sam-

svar med artikkel 9 nr. 3 i forordning (EU) nr. 2024/1350,

c) «person som har fått innvilget innreise i samsvar med en nasjonal gjenbosettingsordning» en person som er gjenbosatt av en medlemsstat utenfor rammen av forordning (EU) 2024/1350, dersom vedkommende er innvilget internasjonal beskyttelse som definert i artikkel 3 nr. 3 i forordning (EU) 2024/1347 eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett i henhold til artikkel 2 nr. 3 bokstav c) i forordning (EU) 2024/1350 i samsvar med reglene for den nasjonale gjenbosettingsordningen,

d) «opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett» opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett som gir rettigheter og plikter som er likeverdige med rettighetene og pliktene fastsatt i artikkel 20–26 og 28–35 i forordning (EU) 2024/1347,

e) «opprinnelsesmedlemsstat»
   i) når det gjelder en person som omfattes av artikkel 15 nr. 1, medlemsstaten som overfører personopplysningene til Eurodac og mottar resultatene av sammenligningen,
   ii) når det gjelder en person som omfattes av artikkel 18 nr. 1, medlemsstaten som overfører personopplysningene til Eurodac og mottar resultatene av sammenligningen,
   iii) når det gjelder en person som omfattes av artikkel 18 nr. 2, medlemsstaten som overfører personopplysningene til Eurodac,
   iv) når det gjelder en person som omfattes av artikkel 20 nr. 1, medlemsstaten som overfører personopplysningene til Eurodac,
   v) når det gjelder en person som omfattes av artikkel 22 nr. 1, medlemsstaten som overfører personopplysningene til Eurodac og mottar resultatene av sammenligningen,
   vi) når det gjelder en person som omfattes av artikkel 23 nr. 1, medlemsstaten som overfører personopplysningene til Eurodac og mottar resultatene av sammenligningen,
   vii) når det gjelder en person som omfattes av artikkel 24 nr. 1, medlemsstaten som overfører personopplysningene til Eurodac og mottar resultatene av sammenligningen,
   viii) når det gjelder en person som omfattes av artikkel 26 nr. 1, medlemsstaten som overfører personopplysningene til Eurodac og mottar resultatene av sammenligningen,

f) «tredjelandsborger» enhver person som ikke er unionsborger i henhold til artikkel 20 nr. 1 i TEUV, og som ikke er statsborger i en stat som deltar i anvendelsen av denne forordningen i henhold til en avtale med Unionen,

g) «ulovlig opphold» tilstedeværelse på en medlemsstats territorium av en tredjelandsborger eller en statsløs som ikke oppfyller eller ikke lenger oppfyller vilkårene for innreise fastsatt i artikkel 6 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/399[34] eller andre vilkår for innreise, opphold eller bosted i denne medlemsstaten,

h) «person med internasjonal beskyttelse» en person som har fått innvilget flyktningstatus som definert i artikkel 3 nr. 1 i forordning (EU) 2024/1347, eller subsidiær beskyttelsesstatus som definert i artikkel 3 nr. 2 i den nevnte forordningen,

i) «person med midlertidig beskyttelse» en person som har midlertidig beskyttelse som definert i artikkel 2 bokstav a) i direktiv 2001/55/EF og i en gjennomføringsbeslutning fra Rådet om innføring av midlertidig beskyttelse eller annen tilsvarende nasjonal beskyttelse innført som svar på samme hendelse som den nevnte gjennomføringsbeslutningen,

j) «treff» det forhold at Eurodac konstaterer at det foreligger et eller flere samsvar ved sammenligning mellom biometriske opplysninger som er registrert i den elektroniske sentrale databasen, og opplysninger som en medlemsstat har oversendt om en person, uten at det berører kravet om at medlemsstatene umiddelbart skal kontrollere resultatene av sammenligningen i henhold til artikkel 38 nr. 4,

k) «nasjonalt kontaktpunkt» det utpekte nasjonale systemet som kommuniserer med Eurodac,

---

[34] (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/399 av 9. mars 2016 om et unionsregelverk som regulerer bevegelsen av personer over grenser (Schengen-grenseregler) (EUT L 77 av 23.3.2016, s. 1).

l) «Europols kontaktpunkt» det utpekte Europol-systemet som kommuniserer med Eurodac,
m) «Eurodac-opplysninger» alle opplysninger som er lagret i Eurodac i samsvar med artikkel 17 nr. 1 og 2, artikkel 19 nr. 1, artikkel 21 nr. 1, artikkel 22 nr. 2 og 3, artikkel 23 -nr. 2 og 3, artikkel 24 nr. 2 og 3 og artikkel 26 nr. 2,
n) «rettshåndhevelse» å forebygge, avdekke og etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold,
o) «terrorhandling» et lovbrudd i henhold til nasjonal rett som tilsvarer eller er likeverdig med en av handlingene nevnt i direktiv (EU) 2017/541,
p) «alvorlig straffbart forhold» en straffbar handling som tilsvarer eller er likeverdig med de som er omhandlet i artikkel 2 nr. 2 i rammebeslutning 2002/584/JIS, dersom det i henhold til nasjonal rett kan straffes med frihetsstraff eller annet frihetsberøvende tiltak i minst tre år,
q) «fingeravtrykksopplysninger» opplysninger knyttet til flate og rullede avtrykk av fingeravtrykkene til alle ti fingrene, dersom slike finnes, eller et latent fingeravtrykk,
r) «ansiktsbildeopplysninger» digitale bilder av ansiktet med tilstrekkelig bildeoppløsning og -kvalitet til å kunne brukes i automatisk matching av biometriske opplysninger,
s) «biometriske opplysninger» fingeravtrykksopplysninger eller ansiktsbildeopplysninger,
t) «alfanumeriske opplysninger» opplysninger representert ved bokstaver, tall, spesialtegn, mellomrom eller skilletegn,
u) «oppholdsdokument» enhver tillatelse utstedt av myndighetene i en medlemsstat som gir en tredjelandsborger eller en statsløs lov til å oppholde seg på dens territorium, herunder dokumenter som underbygger tillatelsen til å oppholde seg på territoriet under ordninger for midlertidig beskyttelse, eller inntil omstendighetene som hindrer at et vedtak om utsendelse iverksettes ikke lenger foreligger, med unntak av visum og oppholdstillatelser utstedt i løpet av perioden som er nødvendig for å fastsette hvilken medlemsstat som er ansvarlig, som fastsatt i forordning (EU) 2024/1351, eller under behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse eller en søknad om oppholdstillatelse,
v) «dokument for grensesnittkontroll» et teknisk dokument som angir de nødvendige kravene som de nasjonale kontaktpunktene eller Europols kontaktpunkt skal oppfylle for å kunne kommunisere elektronisk med Eurodac, særlig ved å spesifisere formatet og det mulige innholdet i opplysningene som skal utveksles mellom Eurodac og de nasjonale kontaktpunktene eller Europols kontaktpunkt,
w) «CIR» det felles identitetsregisteret opprettet ved artikkel 17 nr. 1 og 2 i forordning (EU) 2019/818,
x) «identitetsopplysninger» opplysningene omhandlet i artikkel 17 nr. 1 bokstav c)–f) og h), artikkel 19 nr. 1 bokstav c)–f) og h), artikkel 21 nr. 1 bokstav c)–f) og h), artikkel 22 nr. 2 bokstav c)–f) og h), artikkel 23 nr. 2 bokstav c)–f) og h), artikkel 24 nr. 2 bokstav c)–f) og h) og artikkel 26 nr. 2 bokstav c)–f) og h),
y) «datasett» det settet med opplysninger som er registrert i Eurodac på grunnlag av artikkel 17, 19, 21, 22, 23, 24 eller 26, som tilsvarer ett sett med fingeravtrykk av en registrert, og som består av biometriske opplysninger, alfanumeriske opplysninger og, dersom det er tilgjengelig, en skannet fargekopi av et identifikasjons- eller et reisedokument,
z) «barn» eller «mindreårig» en tredjelandsborger eller en statsløs under 18 år,

2. Definisjonene i artikkel 4 i forordning (EU) 2016/679 skal gjelde for denne forordningen i den grad personopplysninger behandles av medlemsstatenes myndigheter for formålene fastsatt i artikkel 1 nr. 1 bokstav a), b), c) og j) i denne forordningen.
3. Med mindre annet er angitt, skal definisjonene fastsatt i artikkel 2 i forordning (EU) 2024/1351 gjelde for denne forordningen.
4. Definisjonene fastsatt i artikkel 3 i direktiv (EU) 2016/680 skal gjelde for denne forordningen i den grad personopplysninger behandles av vedkommende myndigheter i medlemsstatene for rettshåndhevelsesformål.

Artikkel 3

Systemarkitektur og grunnprinsipper

1. Eurodac skal bestå av
   a) et sentralsystem som omfatter
      i) en sentralenhet,
      ii) en beredskapsplan og et beredskapssystem,

b) en kommunikasjonsinfrastruktur mellom sentralsystemet og medlemsstatene som gir en sikker og kryptert kommunikasjonskanal for Eurodac-opplysninger («kommunikasjonsinfrastrukturen»),
c) CIR,
d) en sikker kommunikasjonsinfrastruktur mellom sentralsystemet og de sentrale infrastrukturene i den europeiske søkeportalen og mellom sentralsystemet og CIR.

2. CIR skal inneholde opplysningene omhandlet i artikkel 17 nr. 1 bokstav a)–f), h) og i), artikkel 19 nr. 1 bokstav a)–f), h) og i), artikkel 21 nr. 1 bokstav a)–f), h) og i), artikkel 22 nr. 2 bokstav a)–f), h) og i), artikkel 23 nr. 2 bokstav a)–f), h) og i), artikkel 24 nr. 2 bokstav a)–f) og h) og nr. 3 bokstav a) og artikkel 26 nr. 2 bokstav a)–f), h) og i). De gjenværende Eurodac-opplysningene skal lagres i sentralsystemet.
3. Kommunikasjonsinfrastrukturen skal benytte det eksisterende «Secure Trans European Services for Telematics between Administrations»-nettverket (TESTA). For å sikre fortrolighet skal personopplysninger som overføres til eller fra Eurodac, krypteres.
4. Hver medlemsstat skal ha ett nasjonalt kontaktpunkt. Europol skal ha ett enkelt kontaktpunkt («Europols kontaktpunkt»).
5. Opplysninger om personer som omfattes av artikkel 15 nr. 1, artikkel 18 nr. 2, artikkel 20 nr. 1, artikkel 22 nr. 1, artikkel 23 nr. 1, artikkel 24 nr. 1 og artikkel 26 nr. 1 og som behandles i Eurodac, skal behandles på vegne av opprinnelsesmedlemsstaten på de vilkårene som er fastsatt i denne forordningen, og skilles ved bruk av egnede tekniske midler.
6. Alle datasett som er registrert i Eurodac og som gjelder samme tredjelandsborger eller statsløse, skal kobles sammen i en sekvens. Dersom det foretas en automatisk sammenligning i samsvar med artikkel 27 og 28, og det oppnås treff på minst ett annet sett med fingeravtrykk, eller dersom disse fingeravtrykkene er av en kvalitet som ikke sikrer hensiktsmessig sammenligning eller ikke er tilgjengelige, med ansiktsbildeopplysninger i et annet datasett som tilsvarer den samme tredjelandsborgeren eller den samme statsløse personen, skal Eurodac automatisk koble disse datasettene sammen på grunnlag av sammenligningen. Om nødvendig skal en sakkyndig i samsvar med artikkel 38 nr. 4 og 5 kontrollere resultatet av en automatisk sammenligning utført i samsvar med artikkel 27 og 28. Når den mottakende medlemsstaten bekrefter treffet, skal den sende en melding som bekrefter sammenkoblingen av disse datasettene til eu-LISA.
7. Reglene som gjelder for Eurodac, skal også gjelde for operasjoner medlemsstatene utfører fra overføringen av data til Eurodac, og fram til det gjøres bruk av resultatene av sammenligningen.

Artikkel 4

Operativ ledelse

1. eu-LISA skal ha ansvaret for den operative ledelsen av Eurodac.

Den operative ledelsen av Eurodac skal omfatte alle oppgaver som er nødvendige for å holde Eurodac i drift døgnet rundt, sju dager i uken, i samsvar med denne forordningen, særlig vedlikeholdsarbeidet og den tekniske utviklingen som er nødvendig for å sikre at systemet skal virke på et tilfredsstillende nivå med hensyn til driftsmessig kvalitet, særlig når det gjelder tiden det tar å søke i Eurodac. eu-LISA skal utarbeide en beredskapsplan og et beredskapssystem, idet det tas hensyn til vedlikeholdsbehov og uforutsett nedetid for Eurodac, herunder virkningen av beredskapstiltak på datasikring og datasikkerhet.

eu-LISA skal i samarbeid med medlemsstatene sikre at den beste tilgjengelige og sikreste teknologien ut fra en kost/nytteanalyse, til enhver tid brukes ved Eurodac.

2. eu-LISA kan bruke virkelige personopplysninger fra Eurodacs produksjonssystem til testformål, i samsvar med forordning (EU) 2016/679, i følgende tilfeller:
a) Til diagnose og reparasjon når det oppdages feil i Eurodac.
b) For prøving av ny teknologi og nye teknikker som er relevante for å forbedre ytelsen til Eurodac eller overføring av opplysninger til Eurodac.

I tilfellene nevnt i første ledd bokstav a) og b) skal sikkerhetstiltakene, adgangskontrollen og loggføringen i prøvingsmiljøet tilsvare det som gjelder for Eurodacs produksjonssystem. Behandlingen av virkelige personopplysninger tilpasset for testing, skal være underlagt strenge vilkår og gjøres anonym på en slik måte på en slik måte at den registrerte ikke lenger kan identifiseres. Når formålet med testingen er oppnådd eller testene er fullført, skal de virkelige personopplysningene umiddelbart og permanent slettes fra testmiljøet.

3. eu-LISA skal ha ansvar for følgende oppgaver i forbindelse med kommunikasjonsinfrastrukturen:
   a) tilsyn
   b) sikkerhet
   c) samordningen av forbindelsene mellom medlemsstatene og leverandøren.
4. Kommisjonen skal ha ansvar for alle oppgaver knyttet til kommunikasjonsinfrastrukturen, bortsett fra de som er nevnt i nr. 3, særlig
   a) gjennomføringen av budsjettet
   b) anskaffelse og fornyelse
   c) kontraktsforhold.
5. Uten at det berører artikkel 17 i vedtektene for Den europeiske unions tjenestemenn og ansettelsesvilkårene for andre ansatte i Den europeiske union, fastsatt i rådsforordning (EØF, Euratom, EKSF) nr. 259/68[35], skal eu-LISA anvende hensiktsmessige regler om taushetsplikt eller andre tilsvarende fortrolighetskrav for alle ansatte som skal arbeide med Eurodac-opplysninger. Denne plikten skal også gjelde etter at slikt personale har forlatt stillingen eller ansettelsesforholdet er opphørt.

Artikkel 5

Medlemsstatenes utpekte myndigheter for rettshåndhevelsesformål

1. For rettshåndhevelsesformål skal medlemsstatene utpeke de myndigheter som har fullmakt til å anmode om sammenligninger med Eurodac-opplysninger i henhold til denne forordningen. De utpekte myndighetene skal være de myndighetene i medlemsstatene som har ansvar for å forebygge, avdekke eller etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold.
2. Hver medlemsstat skal føre en liste over sine utpekte myndigheter.
3. Hver medlemsstat skal føre en liste over de operative enhetene innenfor de utpekte myndighetene som har fullmakt til å be om sammenligninger med Eurodac-opplysninger gjennom det nasjonale kontaktpunktet.

Artikkel 6

Medlemsstatenes kontrollmyndigheter for rettshåndhevelsesformål

1. For rettshåndhevelsesformål skal hver medlemsstat utpeke en enkelt nasjonal myndighet eller en enhet hos en slik myndighet til å fungere som medlemsstatens kontrollmyndighet. Kontrollmyndigheten skal være en myndighet i medlemsstaten som har ansvar for å forebygge, avdekke eller etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold.

   Den utpekte myndigheten og kontrollmyndigheten kan være del av samme organisasjon, dersom det er tillatt etter nasjonal rett, men kontrollmyndigheten skal opptre uavhengig når den utfører sine oppgaver i henhold til denne forordningen. Kontrollmyndigheten skal være atskilt fra de operative enhetene omhandlet i artikkel 5 nr. 3, og skal ikke motta instrukser fra dem med hensyn til utfallet av verifiseringen.

   Medlemsstatene kan, i samsvar med deres forfatningsmessige eller rettslige krav, utpeke mer enn én kontrollmyndighet for å gjenspeile deres organisatoriske og administrative strukturer.
2. Kontrollmyndigheten skal sikre at vilkårene for å be om sammenligninger av biometriske eller alfanumeriske opplysninger med Eurodac-opplysninger er oppfylt.

   Bare behørig bemyndiget personale hos kontrollmyndigheten skal ha fullmakt til å motta og videresende anmodninger om tilgang til Eurodac i samsvar med artikkel 32.

   Bare kontrollmyndigheten skal ha tillatelse til å videresende anmodninger om sammenligning av biometriske eller alfanumeriske opplysninger til det nasjonale kontaktpunktet.

Artikkel 7

Europols utpekte myndighet og Europols kontrollmyndighet for rettshåndhevelsesformål

1. For rettshåndhevelsesformål skal Europol utpeke én eller flere av sine operasjonelle enheter som «Europols utpekte myndighet». Europols utpekte myndighet skal ha tillatelse til å be om sammenligninger med Eurodac-opplysninger gjennom Europols kontaktpunkt for å støtte og styrke medlemsstatenes tiltak for å forebygge, avdekke eller etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold som omfattes av Europols mandat.

---

[35] (Rådsforordning (EØF, Euratom, EKSF) nr. 259/68 av 29. februar 1968 om fastsettelse av vedtektene for tjenestemenn og tjenestevilkårene for andre ansatte i De europeiske fellesskap samt om særlige tiltak som får midlertidig anvendelse på Kommisjonens tjenestemenn (EFT L 56 av 4.3.1968, s. 1).

2. For rettshåndhevelsesformål skal Europol utpeke en enkelt spesialenhet med behørig bemyndigede Europol-tjenestemenn til å fungere som Europols kontrollmyndighet. Europols kontrollmyndighet skal ha tillatelse til å videresende anmodninger fra Europols utpekte myndighet om sammenligninger med Eurodac-opplysninger gjennom Europols kontaktpunkt. Europols kontrollmyndighet skal være helt uavhengig av Europols utpekte myndighet når den utfører sine oppgaver i henhold til denne forordningen. Europols kontrollmyndighet skal være atskilt fra Europols utpekte myndighet, og skal ikke motta instrukser fra dem med hensyn til utfallet av kontrollen. Europols kontrollmyndighet skal sikre at vilkårene for å be om sammenligninger av biometriske eller alfanumeriske opplysninger med Eurodac-opplysninger er oppfylt.

Artikkel 8

Interoperabilitet med ETIAS

1. Fra 12. juni 2026 skal Eurodac kobles til den europeiske søkeportalen nevnt i artikkel 6 i forordning (EU) 2019/818 for å gjøre det mulig å anvende artikkel 11 og 20 i forordning (EU) 2018/1240.
2. Den automatiske behandlingen omhandlet i artikkel 20 i forordning (EU) 2018/1240 skal muliggjøre verifiseringene fastsatt i den nevnte artikkelen og de påfølgende verifiseringene fastsatt i artikkel 22 og 26 i den nevnte forordningen.

   Med sikte på å gjennomføre verifiseringene omhandlet i artikkel 20 nr. 2 bokstav k) i forordning (EU) 2018/1240, skal det sentrale ETIAS-systemet bruke den europeiske søkeportalen til å sammenligne opplysningene i ETIAS med opplysningene i Eurodac som er samlet inn med hjemmel i artikkel 17, 19, 21, 22, 23, 24 og 26 i denne forordningen, i et skrivebeskyttet format ved hjelp av datakategoriene som er oppført i sammenligningstabellen i vedlegg I til denne forordningen, som gjelder personer som har forlatt eller er blitt sendt ut fra medlemsstatenes territorium i samsvar med et vedtak om retur eller utsendelse. Disse verifiseringene berører ikke de særlige reglene fastsatt i artikkel 24 nr. 3 i forordning (EU) 2018/1240.

Artikkel 9

Vilkår for tilgang til Eurodac for manuell behandling foretatt av nasjonale ETIAS-enheter

1. De nasjonale ETIAS-enhetene skal søke i Eurodac ved hjelp av de samme alfanumeriske opplysningene som brukes til den automatiske behandlingen nevnt i artikkel 8.
2. Med henblikk på artikkel 1 nr. 1 bokstav g) i denne forordningen skal de nasjonale ETIAS-enhetene ha tilgang til Eurodac i samsvar med forordning (EU) 2018/1240 for å søke i opplysninger i et skrivebeskyttet format for å behandle søknader om framreisetillatelse. Særlig kan de nasjonale ETIAS-enhetene søke i opplysningene nevnt i artikkel 17, 19, 21, 22, 23, 24 og 26 i denne forordningen.
3. Etter søk og tilgang i henhold til nr. 1 og 2 skal resultatet av vurderingen bare registreres i ETIAS-søknadsmappene.

Artikkel 10

Kompetente visummyndigheters tilgang til Eurodac

Med henblikk på å foreta manuell verifisering av treff utløst av automatiserte søk utført av VIS i samsvar med artikkel 9a og 9c i forordning (EF) nr. 767/2008 og å behandle og treffe beslutning om visumsøknader i samsvar med artikkel 21 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 810/2009[36], skal vedkommende visummyndigheter i samsvar med de nevnte forordningene ha tilgang til Eurodac for å søke etter opplysninger i skrivebeskyttet format.

Artikkel 11

Interoperabilitet med VIS

Som fastsatt i artikkel 3 nr. 1 bokstav d) i denne forordningen skal Eurodac kobles til den europeiske søkeportalen nevnt i artikkel 6 i forordning (EU) 2019/817 for å muliggjøre automatisk behandling nevnt i artikkel 9a i forordning (EF) nr. 767/2008 og dermed for å søke i Eurodac og sammenligne relevante opplysninger i VIS med relevante opplysninger i Eurodac. Verifiseringene berører ikke de særlige reglene fastsatt i artikkel 9b i forordning (EC) 767/2008.

---

[36] (Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 810/2009 av 13. juli 2009 om innføring av fellesskapsregler for visum (visumforordningen) (EUT L 243 av 15.9.2009, s. 1).

Artikkel 12

Statistikk

1. eu-LISA skal utarbeide statistikk over Eurodacs arbeid hver måned med særlig angivelse av
   a) antallet søkere og antallet førstegangssøkere som vist ved koblingsprosessen nevnt i artikkel 3 nr. 6
   b) antallet søkere med avslag som vist ved koblingsprosessen nevnt i artikkel 3 nr. 6 og i henhold til artikkel 17 nr. 2 bokstav j)
   c) antallet personer som er satt i land etter søk- og redningsaksjoner
   d) antallet personer som er registrert som personer med midlertidig beskyttelse
   e) antallet søkere som har fått innvilget internasjonal beskyttelse i en medlemsstat
   f) antallet personer som er registrert som mindreårige
   g) antallet personer nevnt i artikkel 18 nr. 2 bokstav a) i denne forordningen som har fått innvilget innreise i henhold til forordning (EU) 2024/1350
   h) antallet personer omhandlet i artikkel 20 nr. 1 som har fått innvilget innreise i henhold til en nasjonal gjenbosettingsordning
   i) antallet datasett som er overført om personer som nevnt i artikkel 15 nr. 1, artikkel 18 nr. 2 bokstav b) og c), artikkel 22 nr. 1, artikkel 23 nr. 1, artikkel 24 nr. 1 og artikkel 26 nr. 1
   j) antallet overføringer av opplysninger om personer som nevnt i artikkel 18 nr. 1
   k) antallet treff for personer som nevnt i artikkel 15 nr. 1 i denne forordningen
      i) som det er registrert en søknad om internasjonal beskyttelse for i en medlemsstat
      ii) som er pågrepet i forbindelse med irregulær passering av en ytre grense
      iii) som har oppholdt seg ulovlig i en medlemsstat
      iv) som er satt i land etter søk- og redningsaksjoner
      v) som har fått innvilget internasjonal beskyttelse i en medlemsstat
      vi) som er registrert som personer med midlertidig beskyttelse i en medlemsstat
      vii) som er registrert med sikte på å gjennomføre en innreiseprosedyre i samsvar med forordning (EU) 2024/1350 og
         – som har fått innvilget internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett
         – som er nektet innreise av en av de grunnene som er nevnt i artikkel 6 nr. 1 bokstav f) i den nevnte forordningen, eller
         – som innreiseprosedyren er avbrutt for ettersom vedkommende ikke ga eller trakk tilbake sitt samtykke i samsvar med artikkel 7 i den nevnte forordningen
      viii) som har fått innvilget innreise i samsvar med en nasjonal gjenbosettingsordning
   l) antallet treff for personer som nevnt i artikkel 18 nr. 1 i denne forordningen
      i) som tidligere har fått innvilget internasjonal beskyttelse i en medlemsstat
      ii) som er registrert med sikte på å gjennomføre en innreiseprosedyre i samsvar med forordning (EU) 2024/1350 og
         – som har fått innvilget internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett
         – som er nektet innreise av en av de grunnene som er nevnt i artikkel 6 nr. 1 bokstav f) i den nevnte forordningen, eller
         – som innreiseprosedyren ble avbrutt for ettersom vedkommende ikke ga eller trakk tilbake sitt samtykke i samsvar med artikkel 7 i den nevnte forordningen
      iii) som har fått innvilget innreise i samsvar med en nasjonal gjenbosettingsordning
   m) antallet treff for personer som nevnt i artikkel 22 nr. 1 i denne forordningen
      i) som det er registrert en søknad om internasjonal beskyttelse for i en medlemsstat
      ii) som er pågrepet i forbindelse med irregulær passering av en ytre grense
      iii) som har oppholdt seg ulovlig i en medlemsstat
      iv) som er satt i land etter søk- og redningsaksjoner
      v) som har fått innvilget internasjonal beskyttelse i en medlemsstat
      vi) som er registrert med sikte på å gjennomføre en innreiseprosedyre i samsvar med forordning (EU) 2024/1350 og

- som har fått innvilget internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett
- som er nektet innreise av en av grunnene som er nevnt i artikkel 6 nr. 1 bokstav f) i den nevnte forordningen, eller
- som innreiseprosedyren er avbrutt for ettersom vedkommende ikke ga eller trakk tilbake sitt samtykke i samsvar med artikkel 7 i den nevnte forordningen

vii) som har fått innvilget innreise i samsvar med en nasjonal gjenbosettingsordning
viii) som er registrert som personer med midlertidig beskyttelse i en medlemsstat

n) antallet treff for personer som nevnt i artikkel 23 nr. 1 i denne forordningen
i) som det er registrert en søknad om internasjonal beskyttelse for i en medlemsstat
ii) som er pågrepet i forbindelse med irregulær passering av en ytre grense
iii) som har oppholdt seg ulovlig i en medlemsstat
iv) som er satt i land etter søk- og redningsaksjoner
v) som har fått innvilget internasjonal beskyttelse i en medlemsstat
vi) som er registrert med sikte på å gjennomføre en innreiseprosedyre i samsvar med forordning (EU) 2024/1350 og
- som har fått innvilget internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett
- som er nektet innreise av en av de grunnene som er nevnt i artikkel 6 nr. 1 bokstav f) i den nevnte forordningen, eller
- som innreiseprosedyren er avbrutt for ettersom vedkommende ikke ga eller trakk tilbake sitt samtykke i samsvar med artikkel 7 i den nevnte forordningen

vii) som har fått innvilget innreise i samsvar med en nasjonal gjenbosettingsordning
viii) som er registrert som personer med midlertidig beskyttelse i en medlemsstat

o) antallet treff for personer som nevnt i artikkel 24 nr. 1 i denne forordningen
i) som det er registrert en søknad om internasjonal beskyttelse for i en medlemsstat
ii) som er pågrepet i forbindelse med irregulær passering av en ytre grense
iii) som har oppholdt seg ulovlig i en medlemsstat
iv) som er satt i land etter søk- og redningsaksjoner
v) som har fått innvilget internasjonal beskyttelse i en medlemsstat
vi) som er registrert med sikte på å gjennomføre en innreiseprosedyre i samsvar med forordning (EU) 2024/1350 og
- som har fått innvilget internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett
- som er nektet innreise av en av de grunnene som er nevnt i artikkel 6 nr. 1 bokstav f) i den nevnte forordningen, eller
- som innreiseprosedyren er avbrutt for ettersom vedkommende ikke ga eller trakk tilbake sitt samtykke i samsvar med artikkel 7 i den nevnte forordningen

vii) som har fått innvilget innreise i samsvar med en nasjonal gjenbosettingsordning
viii) som er registrert som personer med midlertidig beskyttelse i en medlemsstat

p) antallet treff for personer som nevnt i artikkel 26 nr. 1 i denne forordningen
i) som det er registrert en søknad om internasjonal beskyttelse for i en medlemsstat
ii) som er pågrepet i forbindelse med irregulær passering av en ytre grense
iii) som har oppholdt seg ulovlig i en medlemsstat
iv) som er satt i land etter søk- og redningsaksjoner
v) som har fått innvilget internasjonal beskyttelse i en medlemsstat
vi) som er registrert med sikte på å gjennomføre en innreiseprosedyre i samsvar med forordning (EU) 2024/1350 og
- som har fått innvilget internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett

– som er nektet innreise av en av de grunnene som er nevnt i artikkel 6 nr. 1 bokstav f) i den nevnte forordningen, eller
– som innreiseprosedyren er avbrutt for ettersom vedkommende ikke ga eller trakk tilbake sitt samtykke i samsvar med artikkel 7 i den nevnte forordningen

vii) som har fått innvilget innreise i samsvar med en nasjonal gjenbosettingsordning
viii) som er registrert som personer med midlertidig beskyttelse i en medlemsstat

q) antallet biometriske opplysninger som Eurodac måtte be om mer enn én gang fra opprinnelsesmedlemsstatene fordi de biometriske opplysningene som opprinnelig ble overført, ikke egnet seg til sammenligning ved hjelp av elektroniske systemer for gjenkjenning av fingeravtrykk og ansiktsbilder
r) antallet datasett som er merket og umerket i samsvar med artikkel 31 nr. 1, 2, 3 og 4
s) antallet treff for personer som nevnt i artikkel 31 nr. 1 og 4 som det er registrert treff for i henhold til nr. 1 bokstav k)–p) i denne artikkel
t) antallet anmodninger og treff som nevnt i artikkel 33 nr. 1
u) antallet anmodninger og treff som nevnt i artikkel 34 nr. 1
v) antallet anmodninger som er gjort i samsvar med artikkel 43
w) antallet treff mottatt fra Eurodac som nevnt i artikkel 38 nr. 6.

2. Månedlige statistiske data for personer som nevnt i nr. 1 skal offentliggjøres hver måned. Ved utgangen av hvert år skal eu-LISA offentliggjøre de årlige statistiske opplysningene for personer nevnt i nr. 1. De statistiske dataene skal brytes ned etter medlemsstat. De statistiske dataene for personer som nevnt i nr. 1 bokstav i), skal om mulig brytes ned etter fødselsår og kjønn.

   Dette nummeret berører ikke den anonymiserte karakteren av de statistiske opplysningene.

3. For å støtte målene nevnt i artikkel 1 bokstav c) og i) skal eu-LISA utarbeide månedlig statistikk på tvers av systemene. Denne statistikken skal ikke gjøre det mulig å identifisere enkeltpersoner, og skal bruke opplysninger fra Eurodac, VIS, ETIAS og inn- og utreisesystemet.

   Statistikken nevnt i første ledd skal gjøres tilgjengelig for medlemsstatene, for Europaparlamentet, for Kommisjonen, for Den europeiske unions asylbyrå, for Det europeiske grense- og kystvaktbyrået og for Europol.

   Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter spesifisere innholdet i den månedlige statistikken på tvers av systemene nevnt i første ledd. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 56 nr. 2.

   Statistikk på tvers av systemene skal ikke alene brukes til å nekte tilgang til Unionens territorium.

4. På anmodning fra Kommisjonen skal eu-LISA framlegge statistikk over særlige forhold knyttet til anvendelsen av denne forordningen og statistikken nevnt i nr. 1, og på anmodning gjøre denne tilgjengelig for medlemsstatene, for Europaparlamentet, for Den europeiske unions asylbyrå, for Det europeiske grense- og kystvaktbyrået og for Europol.
5. eu-LISA skal lagre opplysningene omhandlet i nr. 1-4 i denne artikkelen for forsknings- og analyseformål, slik at myndighetene omhandlet i nr. 3 kan innhente skreddersydde rapporter og statistikk i det sentrale registeret for rapportering og statistikk omhandlet i artikkel 39 i forordning (EU) 2019/818. Disse opplysningene skal ikke gjøre det mulig å identifisere enkeltpersoner.
6. Tilgang til det sentrale registeret for rapportering og statistikk som nevnt i artikkel 39 i forordning (EU) 2019/818 skal gis til eu-LISA, til Kommisjonen, til myndigheter utpekt av hver medlemsstat i samsvar med artikkel 40 nr. 2 i denne forordning og til autoriserte brukere hos Den europeiske unions asylbyrå, hos Det europeiske grense- og kystvaktbyrået og hos Europol, dersom slik tilgang er relevant for gjennomføringen av deres oppgaver.

Artikkel 13

Plikt til å innhente biometriske opplysninger

1. Medlemsstatene skal innhente biometriske opplysninger fra personene nevnt i artikkel 15 nr. 1, artikkel 18 nr. 1 og 2, artikkel 20 nr. 1, artikkel 22 nr. 1, artikkel 23 nr. 1, artikkel 24 nr. 1 og artikkel 26 nr. 1 med henblikk på artikkel 1 nr. 1 bokstav a), b), c) og j), og skal kreve at disse personene avgir sine biometriske opplysninger og informere dem i samsvar med artikkel 42.

2. Medlemsstatene skal respektere personens verdighet og fysiske integritet under framgangsmåten for å ta fingeravtrykk og når de tar ansiktsbildet av vedkommende.
3. Administrative tiltak for å sikre at plikten til å avgi biometriske opplysninger fastsatt i nr. 1 overholdes, skal fastsettes i nasjonal rett. Disse tiltakene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende, og kan omfatte muligheten til å bruke tvangsmidler som en siste utvei.
4. Dersom alle tiltakene fastsatt i nasjonal rett som nevnt i nr. 3 ikke sikrer at en søker overholder plikten til å framlegge biometriske opplysninger, skal de relevante bestemmelsene om manglende overholdelse av denne plikten i unionsretten om asyl gjelde.
5. Dersom det på grunn av tilstanden til vedkommendes fingertupper eller ansikt er umulig å innhente biometriske opplysninger om en tredjelandsborger eller statsløs som anses å være en sårbar person, og vedkommende ikke forsettlig har satt seg i denne tilstanden, skal myndighetene i den berørte medlemsstaten, uten at dette berører nr. 3 og 4, ikke anvende administrative tiltak for å sikre at plikten til å avgi biometriske opplysninger overholdes.
6. Framgangsmåten for innsamling av biometriske opplysninger skal fastsettes og anvendes i samsvar med den berørte medlemsstatens nasjonale praksis og i samsvar med garantiene som er fastsatt i pakten og i den europeiske konvensjon om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter.

Artikkel 14

Særlige bestemmelser om mindreårige

1. Biometriske opplysninger om mindreårige som er fylt seks år, skal innhentes av personale som har fått opplæring i å innhente biometriske opplysninger fra mindreårige på en barnevennlig og barnesensitiv måte og i full respekt for barnets beste og garantiene som er fastsatt i FNs konvensjon om barnets rettigheter.

   Ved anvendelsen av denne forordningen skal det først og fremst tas hensyn til barnets beste. Dersom det er usikkerhet om hvorvidt et barn er under seks år, og det ikke foreligger noe bevis som underbygger barnets alder, skal vedkommende myndigheter i medlemsstatene anse dette barnet for å være under seks år med henblikk på denne forordningen.

   Den mindreårige skal ledsages av et voksent familiemedlem, dersom et slikt er til stede, i hele den tiden hans eller hennes biometriske opplysninger blir innhentet. En enslig mindreårig skal ledsages av en representant eller, dersom en representant ikke er utpekt, en person som er opplært til å ivareta barnets beste og hans eller hennes generelle velferd, i hele den tiden hans eller hennes biometriske opplysninger blir innhentet. En slik opplært person skal ikke være medarbeideren som er ansvarlig for å innhente de biometriske opplysningene, skal opptre uavhengig og skal ikke motta ordrer verken fra medarbeideren eller tjenesten som er ansvarlig for å innhente de biometriske opplysningene. En slik opplært person skal være den personen som er utpekt til midlertidig å fungere som representant i henhold til direktiv (EU) 2024/1346, når en slik person er utpekt.

   Det skal ikke brukes noen form for makt mot mindreårige for å sikre at de overholder plikten til å avgi biometriske opplysninger. Når det er tillatt etter relevant unionsrett eller nasjonal rett, og som en siste utvei, kan det imidlertid brukes en forholdsmessig grad av tvang mot mindreårige for å sikre at de overholder denne forpliktelsen. Når medlemsstatene anvender en slik forholdsmessig grad av tvang, skal de respektere den mindreåriges verdighet og fysiske integritet.

   Dersom en mindreårig, særlig en enslig mindreårig eller en mindreårig som er blitt skilt fra familien, nekter å avgi biometriske opplysninger, og det er rimelig grunn til å tro at det er risiko knyttet til å verne eller beskytte den mindreårige, som vurdert av en tjenestemann som er opplært spesielt til å innhente en mindreårigs biometriske opplysninger, skal den mindreårige henvises til vedkommende nasjonale barnevernmyndigheter, de nasjonale henvisningsmekanismene eller begge deler.
2. Dersom det ikke er mulig å ta fingeravtrykk eller ta ansiktsbilde av en mindreårig på grunn av forholdene i fingertuppene eller ansiktet, får artikkel 13 nr. 5 anvendelse. Dersom fingeravtrykkene eller ansiktsbildene til en mindreårig tas på nytt, får nr. 1 i denne artikkel anvendelse.
3. Eurodac-opplysninger som gjelder et barn under 14 år, skal bare brukes til rettshåndhevelsesformål mot et slikt barn dersom det i tillegg til grunnene som er nevnt i artikkel 33 nr. 1 bokstav d), er grunnlag for å anse at disse opplysningene er nødvendige for å forebygge, avdekke eller etterforske en terrorhandling

eller et annet alvorlig straffbart forhold som barnet mistenkes for å ha begått.

4. Denne forordningen berører ikke anvendelsen av vilkårene i artikkel 13 i direktiv (EU) 2024/1346.

Kapittel II

Personer som har søkt om internasjonal beskyttelse

Artikkel 15

Innsamling og overføring av biometriske opplysninger

1. Hver medlemsstat skal i samsvar med artikkel 13 nr. 2 innhente biometriske opplysninger om alle personer som har søkt om internasjonal beskyttelse, og som er minst seks år gamle,
   a) ved registreringen av søknaden om internasjonal beskyttelse nevnt i artikkel 27 i forordning (EU) 2024/1348, og oversende dem så snart som mulig og senest 72 timer etter denne registreringen, sammen med de andre opplysningene nevnt i artikkel 17 nr. 1 i denne forordningen, til Eurodac i samsvar med artikkel 3 nr. 2 i denne forordningen, eller
   b) når søknaden om internasjonal beskyttelse framsettes, dersom søknaden framsettes ved grenseovergangssteder ved de ytre grensene eller i transittsoner av en person som ikke oppfyller innreisevilkårene fastsatt i artikkel 6 i forordning (EU) 2016/399, og overføre dem, så snart som mulig og senest 72 timer etter at de biometriske opplysningene er innhentet, sammen med opplysningene nevnt i artikkel 17 nr. 1 i denne forordningen, til Eurodac i samsvar med artikkel 3 nr. 2 i denne forordningen.

   Manglende overholdelse av 72-timersfristen nevnt i første ledd bokstav a) og b) i dette nummeret fritar ikke medlemsstatene fra plikten til å innhente de biometriske opplysningene og sende dem til Eurodac. Dersom fingertuppenes tilstand gjør at det ikke er mulig å ta fingeravtrykk av en kvalitet som sikrer en hensiktsmessig sammenligning i henhold til artikkel 38, skal opprinnelsesmedlemsstaten ta nye fingeravtrykk av søkeren og sende dem på nytt så snart som mulig og senest 48 timer etter at fingeravtrykkene ble tatt med vellykket resultat.
2. Som unntak fra nr. 1 skal medlemsstatene, dersom det ikke er mulig å innhente biometriske opplysninger om en person som har søkt om internasjonal beskyttelse, på grunn av tiltak som er truffet for å sikre vedkommendes helse eller for å beskytte folkehelsen, innhente og oversende slike biometriske opplysninger så snart som mulig og senest 48 timer etter at slike helsemessige hensyn ikke lenger foreligger.

   Dersom det oppstår alvorlige tekniske problemer, kan medlemsstatene forlenge fristen på 72 timer nevnt i nr. 1 første ledd bokstav a) og b) med maksimalt ytterligere 48 timer for å gjennomføre sine nasjonale beredskapsplaner.
3. Dersom den berørte medlemsstaten ber om det, kan de biometriske opplysningene, de alfanumeriske opplysningene og, dersom det er tilgjengelig, en skannet fargekopi av et identitets- eller reisedokument, også innhentes og overføres på vegne av denne medlemsstaten av medlemmer av de europeiske grense- og kystvaktgruppene eller eksperter fra asylstøtteteamene som er spesielt opplært til dette formålet, når de utøver sin myndighet og utfører sine oppgaver i samsvar med forordning (EU) 2019/1896 og (EU) 2021/2303.
4. Hvert datasett som samles inn og oversendes i samsvar med denne artikkelen, skal knyttes sammen med andre datasett som gjelder samme tredjelandsborger eller statsløse i en sekvens som fastsatt i artikkel 3 nr. 6.

Artikkel 16

Opplysninger om den registrertes status

1. Så snart den ansvarlige medlemsstaten er fastslått i samsvar med forordning (EU) 2024/1351, skal den medlemsstaten som gjennomfører framgangsmåtene for å fastslå den ansvarlige medlemsstaten, oppdatere sitt datasett registrert i samsvar med artikkel 17 i denne forordningen for den berørte personen ved å legge til den ansvarlige medlemsstaten.

   Dersom en medlemsstat blir ansvarlig fordi det er rimelig grunn til å anta at søkeren utgjør en trussel mot den indre sikkerheten i samsvar med artikkel 16 nr. 4 i forordning (EU) 2024/1351, skal den oppdatere sitt datasett som er registrert i samsvar med artikkel 17 i denne forordningen for den berørte personen ved å legge til den ansvarlige medlemsstaten.
2. Følgende opplysninger skal sendes til Eurodac for å bli lagret i samsvar med artikkel 29 nr. 1 med henblikk på oversending i henhold til artikkel 27 og 28:
   a) Når en person som har søkt om internasjonal beskyttelse ankommer den ansvarlige

medlemsstaten etter en overføring i henhold til en beslutning om å etterkomme en anmodning om overtakelse nevnt i artikkel 40 i forordning (EU) 2024/1351, skal den ansvarlige medlemsstaten sende et datasett registrert i samsvar med artikkel 17 i denne forordningen for den berørte personen og legge til datoen for vedkommendes innreise.

b) Når en person som har søkt om internasjonal beskyttelse eller en annen person som nevnt i artikkel 36 nr. 1 bokstav b) eller c) i forordning (EU) 2024/1351 ankommer den ansvarlige medlemsstaten etter en overføring i henhold til en anmodning om tilbaketakelse som nevnt i artikkel 41 i den nevnte forordningen, skal den ansvarlige medlemsstaten oppdatere sitt datasett som er registrert i samsvar med artikkel 17 i denne forordningen for den berørte personen, ved å legge til datoen for vedkommendes innreise.

c) Så snart opprinnelsesmedlemsstaten har fastslått at den berørte personen hvis opplysninger ble registrert i Eurodac i samsvar med artikkel 17 i denne forordningen, har forlatt medlemsstatenes territorium, skal den oppdatere sitt datasett registrert i samsvar med artikkel 17 i denne forordningen for den berørte personen ved å legge til datoen da vedkommende forlot territoriet, for å lette anvendelsen av artikkel 37 nr. 4 i forordning (EU) 2024/1351.

d) Så snart opprinnelsesmedlemsstaten har fastslått at den berørte personen hvis opplysninger er registrert i Eurodac i samsvar med artikkel 17 i denne forordningen, har forlatt medlemsstatenes territorium i samsvar med et vedtak om retur eller utsendelse som er gjort etter at søknaden om internasjonal beskyttelse er trukket tilbake eller avslått som fastsatt i artikkel 37 nr. 5 i forordning (EU) 2024/1351, skal den oppdatere sitt datasett registrert i samsvar med artikkel 17 i denne forordningen for den berørte personen ved å legge til datoen for når vedkommende ble sendt ut eller forlot territoriet.

3. Dersom ansvaret flyttes til en annen medlemsstat i henhold til artikkel 37 nr. 1 og artikkel 68 nr. 3 i forordning (EU) 2024/1351, skal den medlemsstaten som fastslår at ansvaret er flyttet, eller medlemsstaten som det skal skje relokalisering til, angi den ansvarlige medlemsstaten.

4. Dersom nr. 1 eller 3 i denne artikkelen eller artikkel 31 nr. 6 får anvendelse, skal Eurodac så snart som mulig og senest 72 timer etter å ha mottatt de berørte opplysningene underrette alle opprinnelsesmedlemsstater om overføringen av slike opplysninger fra en annen opprinnelsesmedlemsstat som har gitt treff på opplysninger som de har overført om personer nevnt i artikkel 15 nr. 1, artikkel 18 nr. 2, artikkel 20 nr. 1, artikkel 22 nr. 1, artikkel 23 nr. 1, artikkel 24 nr. 1 eller artikkel 26 nr. 1. Disse opprinnelsesmedlemsstatene skal også oppdatere den ansvarlige medlemsstaten i datasettene for personer som nevnt i artikkel 15 nr. 1.

Artikkel 17

Registrering av opplysninger

1. Bare følgende opplysninger skal registreres i Eurodac i samsvar med artikkel 3 nr. 2:
   a) fingeravtrykksopplysninger
   b) et ansiktsbilde
   c) etternavn og fornavn, fødenavn og tidligere brukte navn og eventuelle aliasnavn, som kan oppgis separat
   d) nasjonalitet(er)
   e) fødselsdato
   f) fødested
   g) opprinnelsesmedlemsstat, sted og dato for søknaden om internasjonal beskyttelse; i tilfellene nevnt i artikkel 16 nr. 2 bokstav a), skal søknadsdatoen være den datoen som er angitt av medlemsstaten som overførte søkeren
   h) kjønn
   i) om tilgjengelig, identitets- eller reisedokumentets type og nummer, landskoden med tre bokstaver for landet som har utstedt dokumentet, og dokumentets utløpsdato
   j) om tilgjengelig, en skannet fargekopi av et identitets- eller reisedokument sammen med en angivelse av dokumentets ekthet eller, dersom et slikt dokument ikke er tilgjengelig, et annet dokument som gjør det lettere å identifisere tredjelandsborgeren eller den statsløse, sammen med en angivelse av dokumentets ekthet
   k) referansenummer som brukes av opprinnelsesmedlemsstaten
   l) datoen da de biometriske opplysningene ble innhentet
   m) datoen da opplysningene ble overført til Eurodac
   n) operatørens bruker-ID.

2. I tillegg skal følgende opplysninger, der det er relevant og opplysningene er tilgjengelige, omgående registreres i Eurodac i samsvar med artikkel 3 nr. 2:
   a) Den ansvarlige medlemsstaten i tilfellene nevnt i artikkel 16 nr. 1, 2 eller 3.
   b) Medlemsstaten som det skal skje relokalisering til i samsvar med artikkel 25 nr. 1.
   c) I tilfellene nevnt i artikkel 16 nr. 2 bokstav a), datoen for den berørte personens innreise etter en vellykket overføring.
   d) I tilfellene nevnt i artikkel 16 nr. 2 bokstav b), datoen for den berørte personens innreise etter en vellykket overføring.
   e) I tilfellene nevnt i artikkel 16 nr. 2 bokstav c), datoen da den berørte personen forlot medlemsstatenes territorium.
   f) I tilfellene nevnt i artikkel 16 nr. 2 bokstav d), datoen da den berørte personen ble sendt ut fra eller forlot medlemsstatenes territorium.
   g) I tilfellene nevnt i artikkel 25 nr. 2, datoen for den berørte personens innreise etter en vellykket overføring.
   h) Det faktum at det er utstedt visum til søkeren, hvilken medlemsstat som har utstedt eller forlenget visumet eller på hvis vegne visumet er utstedt, og visumsøknadens nummer.
   i) Det faktum at personen kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerhet etter sikkerhetssjekken nevnt i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2024/1356[37] eller etter en undersøkelse i henhold til artikkel 16 nr. 4 i forordning (EU) nr. 2024/1351 eller artikkel 9 nr. 5 i forordning (EU) nr. 2024/1348, dersom noen av følgende omstendigheter foreligger:
      i) Vedkommende er bevæpnet.
      ii) Vedkommende er voldelig.
      iii) Det er indikasjoner på at den berørte personen er involvert i noen av de straffbare forholdene nevnt i direktiv (EU) 2017/541.
      iv) Det er indikasjoner på at den berørte personen er involvert i noen av de straffbare forholdene nevnt i artikkel 2 nr. 2 i rammebeslutning 2002/584/JIS.
   j) Det faktum at søknaden om internasjonal beskyttelse er avslått dersom søkeren ikke har rett til å bli værende og ikke har fått lov til å bli værende i en medlemsstat i henhold til forordning (EU) 2024/1348.
   k) Det faktum at en beslutning om at en søknad om internasjonal beskyttelse ikke kan tas opp til behandling, er grunnløs eller åpenbart grunnløs, eller en beslutning om å erklære en søknad som implisitt eller eksplisitt trukket tilbake, er blitt endelig, etter en behandling av en søknad i prosedyren ved grensen i henhold til forordning (EU) 2024/1348.
   l) Det faktum at det er innvilget bistand til frivillig retur og reintegrering (AVRR).
3. Når alle opplysningene nevnt i nr. 1 bokstav a)–f) og h) om en person som nevnt i artikkel 15 er registrert i Eurodac, skal de anses som et datasett overført til Eurodac med henblikk på artikkel 27 nr. 1 bokstav aa) i forordning (EU) 2019/818.
4. Opprinnelsesmedlemsstaten som har konkludert med at trusselen mot indre sikkerhet identifisert etter screening omhandlet i forordning (EU) nr. 2024/1356 eller etter en undersøkelse i henhold til artikkel 16 nr. 4 i forordning (EU) nr. 2024/1351 eller artikkel 9 nr. 5 i forordning (EU) nr. 2024/1348 ikke lenger foreligger, skal slette registreringen av sikkerhetsflagget fra datasettet, etter å ha konsultert andre medlemsstater som har registrert et datasett for samme person. Så snart som mulig og senest 72 timer etter at en annen opprinnelsesmedlemsstat har slettet sikkerhetsflagget som har gitt treff på opplysninger som andre opprinnelsesmedlemsstater har overført om personer nevnt i artikkel 15 nr. 1, artikkel 22 nr. 1, artikkel 23 nr. 1 eller artikkel 24 nr. 1 i denne forordningen, skal Eurodac underrette disse opprinnelsesmedlemsstatene om denne slettingen. Disse opprinnelsesmedlemsstatene skal også slette sikkerhetsflagget i det tilsvarende datasettet.

---

[37] (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1356 av 14. mai 2024 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene og om endring av forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/817 (EUT L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

Kapittel III

Personer som er registrert med sikte på å gjennomføre en innreiseprosedyre, og personer som har fått innvilget innreise i samsvar med en nasjonal gjenbosettingsordning

Avsnitt 1

Personer som er registrert med sikte på å gjennomføre en innreiseprosedyre under Unionens rammeverk for gjenbosetting og innreise av humanitære årsaker

Artikkel 18

Innsamling og overføring av biometriske opplysninger

1. Hver medlemsstat skal innhente og overføre til Eurodac biometriske opplysninger om alle personer på minst seks år som er registrert med sikte på å gjennomføre en innreiseprosedyre i henhold til Unionens rammeverk for gjenbosetting og innreise av humanitære årsaker så snart som mulig etter registreringen nevnt i artikkel 9 nr. 3 i forordning (EU) nr. 2024/1356, og senest før den treffer beslutning om innreise omhandlet i artikkel 9 nr. 9 i den nevnte forordningen. Denne plikten skal ikke gjelde dersom en medlemsstat kan treffe en slik beslutning uten å sammenligne biometriske opplysninger, dersom en slik konklusjon er negativ.
2. Hver medlemsstat skal innhente biometriske opplysninger om alle personer som er minst seks år gamle, og som er registrert med sikte på å gjennomføre en innreiseprosedyre i henhold til Unionens rammeverk for gjenbosetting og innreise av humanitære årsaker, og
   a) som den aktuelle medlemsstaten innvilger internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett i samsvar med forordning (EU) 2024/1350,
   b) som den aktuelle medlemsstaten nekter innreise av en av grunnene som er nevnt i artikkel 6 nr. 1 bokstav f) i den nevnte forordningen, eller
   c) som den aktuelle medlemsstaten avbryter innreiseprosedyren for ettersom vedkommende ikke gir eller trekker tilbake sitt samtykke i samsvar med artikkel 7 i den nevnte forordningen.

   Medlemsstatene skal oversende biometriske opplysninger om de personene som er nevnt i første ledd, sammen med opplysningene nevnt i artikkel 19 nr. 1 bokstav c)–q) i denne forordningen til Eurodac så snart som mulig og senest 72 timer etter beslutningen om å innvilge internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett, om å nekte innreise eller om å avslutte innreiseprosedyren.
3. Manglende overholdelse av fristene i denne artikkels nr. 1 og 2 fritar ikke medlemsstatene fra plikten til å innhente biometriske opplysninger og overføre dem til Eurodac. Dersom fingertuppenes tilstand gjør at det ikke er mulig å ta fingeravtrykk av en kvalitet som sikrer en hensiktsmessig sammenligning i henhold til artikkel 38, skal opprinnelsesmedlemsstaten ta nye fingeravtrykk og sende dem på nytt så snart som mulig etter at fingeravtrykkene ble tatt med vellykket resultat.

   Dersom det ikke er mulig å innhente biometriske opplysninger på grunn av tiltak som er truffet for å sikre personens helse eller for å beskytte folkehelsen, skal medlemsstatene innhente og oversende slike biometriske opplysninger så snart som mulig etter at slike helsemessige hensyn ikke lenger foreligger.
4. På anmodning fra den berørte medlemsstaten kan biometriske opplysninger, med henblikk på forordning (EU) 2024/1350, innhentes og oversendes til den anmodende medlemsstaten av en annen medlemsstat, Den europeiske unions asylbyrå eller en relevant internasjonal organisasjon.
5. Den europeiske unions asylbyrå og internasjonale organisasjoner som nevnt i nr. 4 skal ikke ha tilgang til Eurodac med henblikk på denne artikkel.

Artikkel 19

Registrering av opplysninger

1. Bare følgende opplysninger skal registreres i Eurodac i samsvar med artikkel 3 nr. 2 i denne forordningen:
   a) fingeravtrykksopplysninger
   b) et ansiktsbilde
   c) etternavn og fornavn, fødenavn og tidligere brukte navn og eventuelle aliasnavn, som kan oppgis separat
   d) nasjonalitet(er)
   e) fødselsdato
   f) fødested
   g) opprinnelsesmedlemsstat, sted og dato for registreringen i samsvar med artikkel 9 nr. 3 i forordning (EU) 2024/1350
   h) kjønn

i) om tilgjengelig, identitets- eller reisedokumentets type og nummer, landskoden med tre bokstaver for landet som har utstedt dokumentet, og dokumentets utløpsdato
j) om tilgjengelig, en skannet fargekopi av et identitets- eller reisedokument sammen med en angivelse av dokumentets ekthet eller, dersom et slikt dokument ikke er tilgjengelig, et annet dokument som gjør det lettere å identifisere tredjelandsborgeren eller den statsløse, sammen med en angivelse av dokumentets ekthet
k) referansenummer som brukes av opprinnelsesmedlemsstaten
l) datoen da de biometriske opplysningene ble innhentet
m) datoen da opplysningene ble overført til Eurodac
n) operatørens bruker-ID
o) der det er relevant, datoen for beslutningen om å innvilge internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett i samsvar med artikkel 9 nr. 14 i forordning (EU) 2024/1350
p) der det er relevant, datoen for avslaget på innreise i samsvar med forordning (EU) 2024/1350 og grunnlaget for avslaget på innreise
q) der det er relevant, datoen for avslutning av innreiseprosedyren som nevnt i forordning (EU) 2024/1350.

2. Når alle opplysningene nevnt i nr. 1 bokstav a)–f) og h) om en person som nevnt i artikkel 18 nr. 2 er registrert i Eurodac, skal de anses som et datasett overført til Eurodac med henblikk på artikkel 27 nr. 1 bokstav aa) i forordning (EU) 2019/818.

Avsnitt 2

Personer som har fått innvilget innreise i samsvar med en nasjonal gjenbosettingsordning

Artikkel 20

Innsamling og overføring av biometriske opplysninger

1. Hver medlemsstat skal innhente biometriske opplysninger om alle personer på minst seks år som har fått innvilget innreise i samsvar med en nasjonal gjenbosettingsordning, og overføre slike opplysninger til Eurodac, sammen med opplysningene nevnt i artikkel 21 nr. 1 bokstav c)–o), så snart den innvilger den aktuelle personen internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett, og senest 72 timer etter dette.
2. Manglende overholdelse av fristen i denne artikkels nr. 1 fritar ikke medlemsstatene fra plikten til å innhente biometriske opplysninger og overføre dem til Eurodac. Dersom fingertuppenes tilstand gjør at det ikke er mulig å ta fingeravtrykk av en kvalitet som sikrer en hensiktsmessig sammenligning i henhold til artikkel 38, skal opprinnelsesmedlemsstaten ta nye fingeravtrykk og sende dem på nytt så snart som mulig etter at fingeravtrykkene ble tatt med vellykket resultat.
3. Som unntak fra nr. 2 skal medlemsstatene, dersom det ikke er mulig å innhente biometriske opplysninger om en person som har fått innvilget innreise i samsvar med en nasjonal gjenbosettingsordning på grunn av tiltak som er truffet for å sikre vedkommendes helse eller for å beskytte folkehelsen, innhente og oversende slike biometriske opplysninger så snart som mulig og senest 48 timer etter at slike helsemessige hensyn ikke lenger foreligger.

Artikkel 21

Registrering av opplysninger

1. Bare følgende opplysninger skal registreres i Eurodac i samsvar med artikkel 3 nr. 2:
   a) fingeravtrykksopplysninger
   b) et ansiktsbilde
   c) etternavn og fornavn, fødenavn og tidligere brukte navn og eventuelle aliasnavn, som kan oppgis separat
   d) nasjonalitet(er)
   e) fødselsdato
   f) fødested
   g) opprinnelsesmedlemsstat, sted og dato for registreringen
   h) kjønn
   i) om tilgjengelig, identitets- eller reisedokumentets type og nummer, landskoden med tre bokstaver for landet som har utstedt dokumentet, og dokumentets utløpsdato
   j) om tilgjengelig, en skannet fargekopi av et identitets- eller reisedokument sammen med en angivelse av dokumentets ekthet eller, dersom et slikt dokument ikke er tilgjengelig, et annet dokument som gjør det lettere å identifisere tredjelandsborgeren eller den statsløse, sammen med en angivelse av dokumentets ekthet
   k) referansenummer som brukes av opprinnelsesmedlemsstaten

l) datoen da de biometriske opplysningene ble innhentet
m) datoen da opplysningene ble overført til Eurodac
n) operatørens bruker-ID
o) datoen for innvilgelsen av internasjonal beskyttelse eller opphold på humanitært grunnlag i henhold til nasjonal rett.

2. Når alle opplysningene nevnt i nr. 1 bokstav a)–f) og h) om en person som nevnt i artikkel 20 nr. 1 i denne forordningen er registrert i Eurodac, skal de anses som et datasett overført til Eurodac med henblikk på artikkel 27 nr. 1 bokstav aa) i forordning (EU) 2019/818.

Kapittel IV

Tredjelandsborgere eller statsløse som er pågrepet i forbindelse med irregulær passering av en ytre grense

Artikkel 22

Innsamling og overføring av biometriske opplysninger

1. Hver medlemsstat skal omgående, i samsvar med artikkel 13 nr. 2, innhente biometriske opplysninger om alle tredjelandsborgere eller statsløse på minst seks år som pågripes av de kompetente kontrollmyndighetene i forbindelse med irregulær passering over land, sjø eller luft av denne medlemsstatens grense, som kommer fra et tredjeland, som ikke blir avvist, eller som forblir fysisk på medlemsstatenes territorium, og som ikke holdes i forvaring, er innesperret eller internert i hele perioden mellom pågripelsen og utsendingen på grunnlag av beslutningen om å avvise vedkommende.
2. Den berørte medlemsstaten skal så snart som mulig og senest 72 timer etter pågripelsesdatoen oversende følgende opplysninger til Eurodac i samsvar med artikkel 3 nr. 2 om enhver tredjelandsborger eller statsløs omhandlet i nr. 1 som ikke blir avvist:
   a) fingeravtrykksopplysninger
   b) et ansiktsbilde
   c) etternavn og fornavn, fødenavn og tidligere brukte navn og eventuelle aliasnavn, som kan oppgis separat
   d) nasjonalitet(er)
   e) fødselsdato
   f) fødested
   g) opprinnelsesmedlemsstat, sted og dato for pågripelsen
   h) kjønn
   i) om tilgjengelig, identitets- eller reisedokumentets type og nummer, landskoden med tre bokstaver for landet som har utstedt dokumentet, og dokumentets utløpsdato
   j) om tilgjengelig, en skannet fargekopi av et identitets- eller reisedokument sammen med en angivelse av dokumentets ekthet eller, dersom et slikt dokument ikke er tilgjengelig, et annet dokument som gjør det lettere å identifisere tredjelandsborgeren eller den statsløse, sammen med en angivelse av dokumentets ekthet
   k) referansenummer som brukes av opprinnelsesmedlemsstaten
   l) datoen da de biometriske opplysningene ble innhentet
   m) datoen da opplysningene ble overført til Eurodac
   n) operatørens bruker-ID.
3. I tillegg skal følgende opplysninger, der det er relevant og opplysningene er tilgjengelige, omgående oversendes Eurodac i samsvar med artikkel 3 nr. 2:
   a) I samsvar med nr. 7 i denne artikkel, datoen da den berørte personen forlot eller ble uttransportert fra medlemsstatenes territorium.
   b) Medlemsstaten som det skal skje relokalisering til i samsvar med artikkel 25 nr. 1.
   c) Det faktum at det er innvilget bistand til frivillig retur og reintegrering.
   d) Det faktum at personen kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerhet, etter screeningen omhandlet i forordning (EU) nr. 2024/1356, dersom noen av følgende omstendigheter foreligger:
      i) Vedkommende er bevæpnet.
      ii) Vedkommende er voldelig.
      iii) Det er indikasjoner på at den berørte personen er involvert i noen av de straffbare forholdene nevnt i direktiv (EU) 2017/541.
      iv) Det er indikasjoner på at den berørte personen er involvert i noen av de straffbare forholdene nevnt i artikkel 2 nr. 2 i rammebeslutning 2002/584/JIS.
4. Som unntak fra nr. 2 skal opplysningene omhandlet i nr. 2 om pågrepne personer, som omhandlet i nr. 1, som forblir fysisk på medlemsstatenes territorium, men som holdes i forvaring, er innesperret eller internert etter at de er pågrepet i et tidsrom som overstiger 72 timer, oversendes før de løslates fra forvaring, innesperring eller internering.

5. Manglende overholdelse av 72-timersfristen nevnt i denne artikkels nr. 2 fritar ikke medlemsstatene fra plikten til å innhente biometriske opplysninger og overføre dem til Eurodac. Dersom fingertuppenes tilstand gjør at det ikke er mulig å ta fingeravtrykk av en kvalitet som sikrer en hensiktsmessig sammenligning i henhold til artikkel 38, skal opprinnelsesmedlemsstaten ta nye fingeravtrykk av personen som er pågrepet i henhold til nr. 1 og sende dem på nytt så snart som mulig og senest 48 timer etter at fingeravtrykkene ble tatt med vellykket resultat.
6. Som unntak fra nr. 1 skal den berørte medlemsstaten, dersom det ikke er mulig å innhente biometriske opplysninger om personen som er pågrepet, på grunn av tiltak som er truffet for å sikre vedkommendes helse eller for å beskytte folkehelsen, innhente og oversende slike biometriske opplysninger så snart som mulig og senest 48 timer etter at slike helsemessige hensyn ikke lenger foreligger.

   Dersom det oppstår alvorlige tekniske problemer, kan medlemsstatene forlenge fristen på 72 timer nevnt i nr. 2 med maksimalt ytterligere 48 timer for å gjennomføre sine nasjonale beredskapsplaner.
7. Så snart opprinnelsesmedlemsstaten har fastslått at den berørte personen hvis opplysninger er registrert i Eurodac i samsvar med nr. 1, har forlatt medlemsstatenes territorium i samsvar med et vedtak om retur eller utsending, skal den oppdatere sitt datasett registrert for den berørte personen ved å legge til datoen for når vedkommende ble sendt ut fra eller forlot territoriet.
8. Dersom den berørte medlemsstaten ber om det, kan de biometriske opplysningene, de alfanumeriske opplysningene og, dersom det er tilgjengelig, en skannet fargekopi av et identitets- eller reisedokument, også innhentes og overføres på vegne av denne medlemsstaten av medlemmer av de europeiske grense- og kystvaktgruppene eller eksperter fra asylstøtteteamene som er spesielt opplært til dette formålet, når de utøver sin myndighet og utfører sine oppgaver i samsvar med forordning (EU) 2019/1896 og (EU) 2021/2303.
9. Hvert datasett som samles inn og oversendes i samsvar med denne artikkelen, skal knyttes sammen med andre datasett som gjelder samme tredjelandsborger eller statsløse i en sekvens som fastsatt i artikkel 3 nr. 6.
10. Når alle opplysningene nevnt i nr. 2 bokstav a)–f) og h) om en person som nevnt i nr. 1 er registrert i Eurodac, skal de anses som et datasett overført til Eurodac med henblikk på artikkel 27 nr. 1 bokstav aa) i forordning (EU) 2019/818.

Kapittel V

Tredjelandsborgere eller statsløse som oppholder seg ulovlig i en medlemsstat

Artikkel 23

Innsamling og overføring av biometriske opplysninger

1. Hver medlemsstat skal omgående, i samsvar med artikkel 13 nr. 2, innhente biometriske opplysninger om alle tredjelandsborgere eller statsløse på minst seks år som oppholder seg ulovlig på dens territorium.
2. Den berørte medlemsstaten skal så snart som mulig og senest 72 timer etter at det har vist seg at tredjelandsborgeren eller den statsløse oppholder seg ulovlig, oversende følgende opplysninger til Eurodac i samsvar med artikkel 3 nr. 2 om enhver tredjelandsborger eller statsløs omhandlet i nr. 1:
   a) fingeravtrykksopplysninger
   b) et ansiktsbilde
   c) etternavn og fornavn, fødenavn og tidligere brukte navn og eventuelle aliasnavn, som kan oppgis separat
   d) nasjonalitet(er)
   e) fødselsdato
   f) fødested
   g) opprinnelsesmedlemsstat, sted og dato for pågripelsen
   h) kjønn
   i) om tilgjengelig, identitets- eller reisedokumentets type og nummer, landskoden med tre bokstaver for landet som har utstedt dokumentet, og dokumentets utløpsdato
   j) om tilgjengelig, en skannet fargekopi av et identitets- eller reisedokument sammen med en angivelse av dokumentets ekthet eller, dersom et slikt dokument ikke er tilgjengelig, et annet dokument som gjør det lettere å identifisere tredjelandsborgeren eller den statsløse, sammen med en angivelse av dokumentets ekthet
   k) referansenummer som brukes av opprinnelsesmedlemsstaten
   l) datoen da de biometriske opplysningene ble innhentet
   m) datoen da opplysningene ble overført til Eurodac
   n) operatørens bruker-ID.

3. I tillegg skal følgende opplysninger, der det er relevant og opplysningene er tilgjengelige, omgående oversendes Eurodac i samsvar med artikkel 3 nr. 2:
   a) I samsvar med nr. 6 i denne artikkel, datoen da den berørte personen forlot eller ble sendt ut fra medlemsstatenes territorium.
   b) Medlemsstaten som det skal skje relokalisering til i samsvar med artikkel 25 nr. 1.
   c) Der det er relevant, i tilfellene nevnt i artikkel 25 nr. 2, datoen for den berørte personens innreise etter en vellykket overføring.
   d) Det faktum at det er innvilget bistand til frivillig retur og reintegrering.
   e) Det faktum at personen kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerheten, etter screeningen omhandlet i forordning (EU) nr. 2024/1356 eller etter en sikkerhetssjekk utført på tidspunktet for innsamling av de biometriske opplysningene omhandlet i nr. 1 i denne artikkel, dersom noen av følgende omstendigheter foreligger:
      i) Vedkommende er bevæpnet.
      ii) Vedkommende er voldelig.
      iii) Det er indikasjoner på at den berørte personen er involvert i noen av de straffbare forholdene nevnt i direktiv (EU) 2017/541.
      iv) Det er indikasjoner på at den berørte personen er involvert i noen av de straffbare forholdene nevnt i artikkel 2 nr. 2 i rammebeslutning 2002/584/JIS.
4. Manglende overholdelse av 72-timersfristen nevnt i denne artikkels nr. 2 fritar ikke medlemsstatene fra plikten til å innhente biometriske opplysninger og overføre dem til Eurodac. Dersom fingertuppenes tilstand gjør at det ikke er mulig å ta fingeravtrykk av en kvalitet som sikrer en hensiktsmessig sammenligning i henhold til artikkel 38, skal opprinnelsesmedlemsstaten ta nye fingeravtrykk av personen som er pågrepet i henhold til nr. 1 og sende dem på nytt så snart som mulig og senest 48 timer etter at fingeravtrykkene ble tatt med vellykket resultat.
5. Som unntak fra nr. 1 skal den berørte medlemsstaten, dersom det ikke er mulig å innhente biometriske opplysninger om personen som er pågrepet, på grunn av tiltak som er truffet for å sikre vedkommendes helse eller for å beskytte folkehelsen, innhente og oversende slike biometriske opplysninger så snart som mulig og senest 48 timer etter at slike helsemessige hensyn ikke lenger foreligger.

   Dersom det oppstår alvorlige tekniske problemer, kan medlemsstatene forlenge fristen på 72 timer nevnt i nr. 2 med maksimalt ytterligere 48 timer for å gjennomføre sine nasjonale beredskapsplaner.
6. Så snart opprinnelsesmedlemsstaten har fastslått at den berørte personen hvis opplysninger er registrert i Eurodac i samsvar med nr. 1, har forlatt medlemsstatenes territorium i samsvar med et vedtak om retur eller utsending, skal den oppdatere sitt datasett registrert for den berørte personen ved å legge til datoen for når vedkommende ble sendt ut fra eller forlot territoriet.
7. Hvert datasett som samles inn og oversendes i samsvar med denne artikkelen, skal knyttes sammen med andre datasett som gjelder samme tredjelandsborger eller statsløse i en sekvens som fastsatt i artikkel 3 nr. 6.
8. Når alle opplysningene nevnt i nr. 2 bokstav a)–f) og h) om en person som nevnt i nr. 1 er registrert i Eurodac, skal de anses som et datasett overført til Eurodac med henblikk på artikkel 27 nr. 1 bokstav aa) i forordning (EU) 2019/818.

Kapittel VI

Tredjelandsborgere eller statsløse som er satt i land etter en søk- og redningsaksjon

Artikkel 24

Innsamling og overføring av biometriske opplysninger

1. Hver medlemsstat skal omgående innhente biometriske opplysninger om alle tredjelandsborgere eller statsløse på minst seks år som er satt i land etter en søk- og redningsaksjon som definert i forordning (EU) 2024/1351.
2. Den berørte medlemsstaten skal så snart som mulig og senest 72 timer etter pågripelsesdatoen oversende følgende opplysninger til Eurodac i samsvar med artikkel 3 nr. 2 om enhver tredjelandsborger eller statsløs omhandlet i nr. 1:
   a) fingeravtrykksopplysninger
   b) et ansiktsbilde
   c) etternavn og fornavn, fødenavn og tidligere brukte navn og eventuelle aliasnavn, som kan oppgis separat
   d) nasjonalitet(er)
   e) fødselsdato
   f) fødested
   g) opprinnelsesmedlemsstat, sted og dato der vedkommende settes i land

h) kjønn
i) referansenummer som brukes av opprinnelsesmedlemsstaten
j) datoen da de biometriske opplysningene ble innhentet
k) datoen da opplysningene ble overført til Eurodac
l) operatørens bruker-ID.

3. I tillegg skal følgende opplysninger, der det er relevant og opplysningene er tilgjengelige, oversendes Eurodac i samsvar med artikkel 3 nr. 2 så snart de blir tilgjengelige:
   a) Identitets- eller reisedokumentets type og nummer, landskoden med tre bokstaver for landet som har utstedt dokumentet, og dokumentets utløpsdato.
   b) En skannet fargekopi av et identitets- eller reisedokument sammen med en angivelse av dokumentets ekthet eller, dersom et slikt dokument ikke er tilgjengelig, et annet dokument som gjør det lettere å identifisere tredjelandsborgeren eller den statsløse, sammen med en angivelse av dokumentets ekthet.
   c) I samsvar med nr. 8 i denne artikkel, datoen da den berørte personen forlot eller ble sendt ut fra medlemsstatenes territorium.
   d) Medlemsstaten som det skal skje relokalisering til i samsvar med artikkel 25 nr. 1.
   e) Det faktum at det er innvilget bistand til frivillig retur og reintegrering.
   f) Det faktum at personen kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerhet, etter screeningen omhandlet i forordning (EU) nr. 2024/1356, dersom noen av følgende omstendigheter foreligger:
      i) Vedkommende er bevæpnet.
      ii) Vedkommende er voldelig.
      iii) Det er indikasjoner på at den berørte personen er involvert i noen av de straffbare forholdene nevnt i direktiv (EU) 2017/541.
      iv) Det er indikasjoner på at den berørte personen er involvert i noen av de straffbare forholdene nevnt i artikkel 2 nr. 2 i rammebeslutning 2002/584/JIS.
4. Manglende overholdelse av fristen nevnt i denne artikkels nr. 2 fritar ikke medlemsstatene fra plikten til å innhente biometriske opplysninger og overføre dem til Eurodac. Dersom fingertuppenes tilstand gjør at det ikke er mulig å ta fingeravtrykk av en kvalitet som sikrer en hensiktsmessig sammenligning i henhold til artikkel 38, skal opprinnelsesmedlemsstaten ta nye fingeravtrykk av personen som er satt i land i henhold til nr. 1 og sende dem på nytt så snart som mulig og senest 48 timer etter at fingeravtrykkene ble tatt med vellykket resultat.
5. Som unntak fra nr. 1 skal den berørte medlemsstaten, dersom det ikke er mulig å innhente biometriske opplysninger om personen som er satt i land, på grunn av tiltak som er truffet for å sikre vedkommendes helse eller for å beskytte folkehelsen, innhente og oversende slike biometriske opplysninger så snart som mulig og senest 48 timer etter at slike helsemessige hensyn ikke lenger foreligger.

   Dersom det oppstår alvorlige tekniske problemer, kan medlemsstatene forlenge fristen på 72 timer nevnt i nr. 2 med maksimalt ytterligere 48 timer for å gjennomføre sine nasjonale beredskapsplaner.
6. Dersom det oppstår en plutselig tilstrømning, kan medlemsstatene forlenge fristen på 72 timer nevnt i nr. 2 med maksimalt ytterligere 48 timer. Dette unntaket trer i kraft den dagen det meldes til Kommisjonen og de andre medlemsstatene, og for den perioden som er angitt i meldingen. Varigheten som er angitt i meldingen, skal ikke overstige én måned.
7. Så snart opprinnelsesmedlemsstaten har fastslått at den berørte personen hvis opplysninger er registrert i Eurodac i samsvar med nr. 1, har forlatt medlemsstatenes territorium i samsvar med et vedtak om retur eller utsending, skal den oppdatere sitt datasett registrert for den berørte personen ved å legge til datoen for når vedkommende ble sendt ut fra eller forlot territoriet.
8. Dersom den berørte medlemsstaten ber om det, kan de biometriske opplysningene, de alfanumeriske opplysningene og, dersom det er tilgjengelig, en skannet fargekopi av et identitets- eller reisedokument, også innhentes og overføres på vegne av denne medlemsstaten av medlemmer av de europeiske grense- og kystvaktgruppene eller eksperter fra asylstøtteteamene som er spesielt opplært til dette formålet, når de utøver sin myndighet og utfører sine oppgaver i samsvar med forordning (EU) 2019/1896 og (EU) 2021/2303.
9. Hvert datasett som samles inn og oversendes i samsvar med denne artikkelen, skal knyttes sammen med andre datasett som gjelder samme tredjelandsborger eller statsløse i en sekvens som fastsatt i artikkel 3 nr. 6.
10. Uten at det berører anvendelsen av forordning (EU) nr. 2024/1351, skal det faktum at opplysninger om en person overføres til Eurodac i samsvar med denne artikkelen, ikke føre til

diskriminering eller forskjellsbehandling av en person som omfattes av artikkel 22 nr. 1 i denne forordningen.

11. Når alle opplysningene nevnt i nr. 2 bokstav a)–f) og h) om en person som nevnt i nr. 1 er registrert i Eurodac, skal de anses som et datasett overført til Eurodac med henblikk på artikkel 27 nr. 1 bokstav aa) i forordning (EU) 2019/818.

Kapittel VII

Opplysninger om relokalisering

Artikkel 25

Opplysninger om den registrertes relokaliseringsstatus

1. Så snart medlemsstaten som det skal skje relokalisering til er forpliktet til å relokalisere den berørte personen i henhold til artikkel 67 nr. 9 i forordning (EU) 2024/1351, skal den solidaritetsmottakende medlemsstaten oppdatere sitt datasett registrert i samsvar med artikkel 17, 22, 23 eller 24 i denne forordningen for den berørte personen ved å legge til den medlemsstaten som det skal skje relokalisering til.
2. Når en person ankommer den medlemsstaten som det skal skje relokalisering til etter at denne medlemsstaten har bekreftet relokaliseringen i henhold til artikkel 67 nr. 9 i forordning (EU) 2024/1351, skal den aktuelle medlemsstaten sende et datasett registrert i samsvar med artikkel 17 eller 23 i denne forordningen for den berørte personen og legge til datoen for vedkommendes innreise. Datasettet skal lagres i samsvar med artikkel 29 nr. 1 med henblikk på oversending i henhold til artikkel 27 og 28.

Kapittel VIII

Personer som er innvilget midlertidig beskyttelse

Artikkel 26

Innsamling og overføring av biometriske opplysninger

1. Hver medlemsstat skal omgående innhente biometriske opplysninger om alle tredjelandsborgere eller statsløse på minst seks år som er registrert som personer med midlertidig beskyttelse på den aktuelle medlemsstatens territorium i henhold til direktiv 2001/55/EF.
2. Den berørte medlemsstaten skal så snart som mulig og senest 10 dager etter registreringen som en person med midlertidig beskyttelse oversende følgende opplysninger til Eurodac i samsvar med artikkel 3 nr. 2 om enhver tredjelandsborger eller statsløs omhandlet i nr. 1:
   a) fingeravtrykksopplysninger
   b) et ansiktsbilde
   c) etternavn og fornavn, fødenavn og tidligere brukte navn og eventuelle aliasnavn, som kan oppgis separat
   d) nasjonalitet(er)
   e) fødselsdato
   f) fødested
   g) opprinnelsesmedlemsstat, sted og dato for registrering som person med midlertidig beskyttelse
   h) kjønn
   i) om tilgjengelig, identitets- eller reisedokumentets type og nummer, landskoden med tre bokstaver for landet som har utstedt dokumentet, og dokumentets utløpsdato
   j) om tilgjengelig, en skannet fargekopi av et identitets- eller reisedokument sammen med en angivelse av dokumentets ekthet eller, dersom et slikt dokument ikke er tilgjengelig, et annet dokument
   k) referansenummer som brukes av opprinnelsesmedlemsstaten
   l) datoen da de biometriske opplysningene ble innhentet
   m) datoen da opplysningene ble overført til Eurodac
   n) operatørens bruker-ID
   o) dersom det er relevant, det forhold at personen som tidligere var registrert som en person med midlertidig beskyttelse, omfattes av én av utelukkelsesgrunnene fastsatt i artikkel 28 i direktiv 2001/55/EF
   p) henvisning til Rådets relevante gjennomføringsbeslutning.
3. Manglende overholdelse av 10-dagersfristen nevnt i denne artikkels nr. 2 fritar ikke medlemsstatene fra plikten til å innhente biometriske opplysninger og overføre dem til Eurodac. Dersom fingertuppenes tilstand gjør at det ikke er mulig å ta fingeravtrykk av en kvalitet som sikrer en hensiktsmessig sammenligning i henhold til artikkel 38, skal opprinnelsesmedlemsstaten ta nye fingeravtrykk av personen med midlertidig beskyttelse i henhold til nr. 1 og sende dem på nytt så snart som mulig og senest 48 timer etter at fingeravtrykkene ble tatt med vellykket resultat.
4. Som unntak fra nr. 1 skal den berørte medlemsstaten, dersom det ikke er mulig å innhente biometriske opplysninger om personen

med midlertidig beskyttelse, på grunn av tiltak som er truffet for å sikre vedkommendes helse eller for å beskytte folkehelsen, innhente og oversende slike biometriske opplysninger så snart som mulig og senest 48 timer etter at slike helsemessige hensyn ikke lenger foreligger.

Dersom det oppstår alvorlige tekniske problemer, kan medlemsstatene forlenge fristen på 10 dager nevnt i nr. 2 med maksimalt ytterligere 48 timer for å gjennomføre sine nasjonale beredskapsplaner.

5. Dersom den berørte medlemsstaten ber om det, kan de biometriske opplysningene også innhentes og overføres på vegne av denne medlemsstaten av medlemmer av de europeiske grense- og kystvaktgruppene eller eksperter fra asylstøtteteamene som er spesielt opplært til dette formålet, når de utøver sin myndighet og utfører sine oppgaver i samsvar med forordning (EU) 2019/1896 og (EU) 2021/2303.
6. Hvert datasett som samles inn og oversendes i samsvar med denne artikkelen, skal knyttes sammen med andre datasett som gjelder samme tredjelandsborger eller statsløse i en sekvens som fastsatt i artikkel 3 nr. 6.
7. Når alle opplysningene nevnt i nr. 2 bokstav a)–f) og h) om en person som nevnt i nr. 1 er registrert i Eurodac, skal de anses som et datasett overført til Eurodac med henblikk på artikkel 27 nr. 1 bokstav aa) i forordning (EU) 2019/818.

Kapittel IX

Framgangsmåte for sammenligning av opplysninger om søkere om internasjonal beskyttelse, tredjelandsborgere og statsløse som er pågrepet for irregulær passering av grensen eller ulovlig opphold på en medlemsstats territorium, tredjelandsborgere og statsløse som er registrert med sikte på å gjennomføre en innreiseprosedyre, og som har fått innvilget innreise i samsvar med en nasjonal gjenbosettingsordning, tredjelandsborgere og statsløse som er satt i land etter en søk- og redningsaksjon, og personer som har fått innvilget midlertidig beskyttelse

Artikkel 27

Sammenligning av biometriske opplysninger

1. Biometriske opplysninger som er oversendt av en medlemsstat, med unntak av opplysninger som er oversendt i samsvar med artikkel 16 nr. 2 bokstav a) og c), og artikkel 18 og 20, skal sammenlignes automatisk med biometriske opplysninger som er oversendt av andre medlemsstater, og som allerede er lagret i Eurodac i samsvar med artikkel 15, artikkel 18 nr. 2 og artikkel 20, 22, 23, 24 og 26.
2. Biometriske opplysninger som er oversendt av en medlemsstat i samsvar med artikkel 18 nr. 1, skal sammenlignes automatisk med biometriske opplysninger som er oversendt av andre medlemsstater og som allerede er lagret i Eurodac i samsvar med artikkel 15 og merket i samsvar med artikkel 31, og med artikkel 18 nr. 2 og artikkel 20.
3. På anmodning fra en medlemsstat skal Eurodac sikre at sammenligningen nevnt i nr. 1 omfatter biometriske opplysninger som medlemsstaten tidligere har oversendt, i tillegg til biometriske opplysninger fra andre medlemsstater.
4. Eurodac skal automatisk overføre treffet eller det negative resultatet av sammenligningen til opprinnelsesmedlemsstaten etter framgangsmåtene fastsatt i artikkel 38 nr. 4. Dersom det foreligger et treff, skal Eurodac, for alle datasett som svarer til treffet, overføre opplysningene nevnt i artikkel 17 nr. 1 og 2, artikkel 19 nr. 1, artikkel 21 nr. 1, artikkel 22 nr. 2 og 3, artikkel 23 nr. 2 og 3, artikkel 24 nr. 2 og 3 og artikkel 26 nr. 2, sammen med, når det er hensiktsmessig, merket nevnt i artikkel 31 nr. 1 og 4. Dersom et negativt resultat mottas, skal opplysningene nevnt i artikkel 17 nr. 1 og 2, artikkel 19 nr. 1, artikkel 21 nr. 1, artikkel 22 nr. 2 og 3, artikkel 23 nr. 2 og 3, artikkel 24 nr. 2 og 3 og artikkel 26 nr. 2 ikke oversendes.
5. Dersom en medlemsstat mottar et treff fra Eurodac som kan bistå medlemsstaten med å oppfylle sine forpliktelser i henhold til artikkel 1 nr. 1 bokstav a), skal treffet gå foran ethvert annet treff som mottas.

Artikkel 28

Sammenligning av ansiktsbildeopplysninger

1. Dersom fingertuppenes tilstand gjør at det ikke er mulig å ta fingeravtrykk av en kvalitet som sikrer en hensiktsmessig sammenligning i henhold til artikkel 38, eller dersom ingen fingeravtrykk er tilgjengelige for sammenligning, skal en medlemsstat foreta en sammenligning av ansiktsbildeopplysninger.
2. Ansiktsbildeopplysninger og opplysninger om den registrertes kjønn kan sammenlignes automatisk med ansiktsbildeopplysninger og opplysninger om den registrertes kjønn som

er oversendt av andre medlemsstater, og som allerede er lagret i Eurodac i samsvar med artikkel 15, artikkel 18 nr. 2 og artikkel 20, 22, 23, 24 og 26, med unntak av opplysninger som er oversendt i samsvar med artikkel 16 nr. 2 bokstav a) og c), og artikkel 18 og 20.

På anmodning fra en medlemsstat skal Eurodac sikre at sammenligningen nevnt i nr. 1 omfatter ansiktsbildeopplysninger som medlemsstaten tidligere har oversendt, i tillegg til ansiktsbildeopplysninger fra andre medlemsstater.

3. Ansiktsbildeopplysninger og opplysninger om den registrertes kjønn som er oversendt av en medlemsstat i samsvar med artikkel 18 nr. 1, skal sammenlignes automatisk med biometriske opplysninger som er oversendt av andre medlemsstater og som allerede er lagret i Eurodac i samsvar med artikkel 15 og merket i samsvar med artikkel 31, og med artikkel 18 nr. 2 og artikkel 20.
4. Eurodac skal automatisk overføre treffet eller det negative resultatet av sammenligningen til opprinnelsesmedlemsstaten etter framgangsmåtene fastsatt i artikkel 38 nr. 5. Dersom det foreligger et treff, skal Eurodac, for alle datasett som svarer til treffet, overføre opplysningene nevnt i artikkel 17 nr. 1 og 2, artikkel 19 nr. 1, artikkel 21 nr. 1, artikkel 22 nr. 2 og 3, artikkel 23 nr. 2 og 3, artikkel 24 nr. 2 og 3 og artikkel 26 nr. 2, sammen med, når det er hensiktsmessig, merket nevnt i artikkel 31 nr. 1 og 4. Dersom et negativt resultat mottas, skal opplysningene nevnt i artikkel 17 nr. 1 og 2, artikkel 19 nr. 1, artikkel 21 nr. 1, artikkel 22 nr. 2 og 3, artikkel 23 nr. 2 og 3, artikkel 24 nr. 2 og 3 og artikkel 26 nr. 2 ikke oversendes.
5. Dersom en medlemsstat mottar et treff fra Eurodac som kan bistå medlemsstaten med å oppfylle sine forpliktelser i henhold til artikkel 1 nr. 1 bokstav a), skal treffet gå foran ethvert annet treff som mottas.

Kapittel X

Datalagring, sletting av data før tiden og merking av data

Artikkel 29

Datalagring

1. Med henblikk på artikkel 15 nr. 1 skal hvert datasett som gjelder en person som har søkt om internasjonal beskyttelse, og som er registrert i samsvar med artikkel 17, lagres i Eurodac i ti år fra den datoen da de biometriske opplysningene ble oversendt.
2. De biometriske opplysningene omhandlet i artikkel 18 nr. 1 skal ikke registreres i Eurodac.
3. Med henblikk på artikkel 18 nr. 2 skal hvert datasett som er registrert i samsvar med artikkel 19 om en tredjelandsborger eller statsløs som nevnt i artikkel 18 nr. 2 bokstav a), lagres i Eurodac i fem år fra den datoen da de biometriske opplysningene ble oversendt.
4. Med henblikk på artikkel 18 nr. 2 skal hvert datasett som er registrert i samsvar med artikkel 19 om en tredjelandsborger eller statsløs som nevnt i artikkel 18 nr. 2 bokstav b) eller c), lagres i Eurodac i tre år fra den datoen da de biometriske opplysningene ble oversendt.
5. Med henblikk på artikkel 20 skal hvert datasett som gjelder en tredjelandsborger eller statsløs, og som er registrert i samsvar med artikkel 21, lagres i Eurodac i fem år fra den datoen da de biometriske opplysningene ble oversendt.
6. Med henblikk på artikkel 22 nr. 1 skal hvert datasett som gjelder en tredjelandsborger eller statsløs, og som er registrert i samsvar med artikkel 22, lagres i Eurodac i fem år fra den datoen da de biometriske opplysningene ble oversendt.
7. Med henblikk på artikkel 23 nr. 1 skal hvert datasett som gjelder en tredjelandsborger eller statsløs, og som er registrert i samsvar med artikkel 23, lagres i Eurodac i fem år fra den datoen da de biometriske opplysningene ble oversendt.
8. Med henblikk på artikkel 24 nr. 1 skal hvert datasett som gjelder en tredjelandsborger eller statsløs, og som er registrert i samsvar med artikkel 24, lagres i Eurodac i fem år fra den datoen da de biometriske opplysningene ble oversendt.
9. Med henblikk på artikkel 26 nr. 1 skal hvert datasett som gjelder en tredjelandsborger eller statsløs, og som er registrert i samsvar med artikkel 26, lagres i Eurodac i ett år fra den datoen da Rådets relevante gjennomføringsbeslutning trådte i kraft. Lagringsperioden skal forlenges hvert år så lenge den midlertidige beskyttelsen varer.
10. Ved utløpet av datalagringsperiodene nevnt i nr. 1–9 skal de registrertes opplysninger automatisk slettes fra Eurodac.

Artikkel 30

Sletting av data før tiden

1. Opplysninger om en person som har fått statsborgerskap i en opprinnelsesmedlemsstat før utløpet av perioden nevnt i artikkel 29 nr. 1, 3, 5, 6, 7, 8 eller 9, skal uten opphold slettes fra Eurodac av nevnte medlemsstat i samsvar med artikkel 40 nr. 3.

   Opplysninger om en person som har fått statsborgerskap i en annen medlemsstat før utløpet av perioden nevnt i artikkel 29 nr. 1, 3, 5, 6, 7, 8 eller 9, skal slettes fra Eurodac av opprinnelsesmedlemsstaten i samsvar med artikkel 40 nr. 3 så snart den får kjennskap til at vedkommende har fått slikt statsborgerskap.
2. Eurodac skal, så snart som mulig og senest 72 timer etter å ha mottatt de berørte opplysningene, underrette alle opprinnelsesmedlemsstater om sletting av slike opplysninger i samsvar med nr. 1 fra en annen opprinnelsesmedlemsstat som har gitt treff på opplysninger som de har overført om personer nevnt i artikkel 15 nr. 1, artikkel 18 nr. 2, artikkel 20 nr. 1, artikkel 22 nr. 1, artikkel 23 nr. 1, artikkel 24 nr. 1 eller artikkel 26 nr. 1.

Artikkel 31

Merking av data

1. Med henblikk på formålene fastsatt i artikkel 1 nr. 1 bokstav a) skal opprinnelsesmedlemsstaten som innvilget internasjonal beskyttelse til en person hvis opplysninger tidligere var registrert i Eurodac i henhold til artikkel 17, merke de relevante opplysningene i samsvar med kravene til elektronisk kommunikasjon med Eurodac fastsatt av eu-LISA. Dette merket skal lagres i Eurodac i samsvar med artikkel 29 nr. 1 med henblikk på oversending i henhold til artikkel 27 og 28. Eurodac skal, så snart som mulig og senest 72 timer etter merkingen av opplysningene, underrette alle opprinnelsesmedlemsstater om merking av slike opplysninger fra en annen opprinnelsesmedlemsstat som har gitt treff på opplysninger som de har overført om personer nevnt i artikkel 15 nr. 1, artikkel 18 nr. 2, artikkel 20 nr. 1, artikkel 22 nr. 1, artikkel 23 nr. 1, artikkel 24 nr. 1 eller artikkel 26 nr. 1. Disse opprinnelsesmedlemsstatene skal også merke de tilsvarende datasettene.
2. Opplysninger om personer med internasjonal beskyttelse som er lagret i Eurodac i samsvar med artikkel 3 nr. 2 og merket i henhold til nr. 1 i denne artikkel, skal gjøres tilgjengelige for sammenligning med henblikk på rettshåndhevelse, inntil slike opplysninger automatisk slettes fra Eurodac i samsvar med artikkel 29 nr. 10.
3. Opprinnelsesmedlemsstaten skal fjerne merkingen av opplysninger om en tredjelandsborger eller statsløs hvis opplysninger tidligere var merket i samsvar med nr. 1 i denne artikkel, dersom vedkommendes status trekkes tilbake i henhold til artikkel 14 eller 19 i forordning (EU) nr. 2024/1347.
4. Med henblikk på formålene fastsatt i artikkel 1 nr. 1 bokstav a) og c) skal opprinnelsesmedlemsstaten som utstedte et oppholdsdokument til en tredjelandsborger eller statsløs med ulovlig opphold som det tidligere var registrert opplysninger om i Eurodac, alt etter hva som er relevant, i henhold til artikkel 22 nr. 2 eller artikkel 23 nr. 2, eller til en tredjelandsborger eller statsløs person som er satt i land etter en søk- og redningsoperasjon og som det tidligere var registrert opplysninger om i Eurodac i henhold til artikkel 24 nr. 2, merke de relevante opplysningene i samsvar med kravene til elektronisk kommunikasjon med Eurodac fastsatt av eu-LISA. Dette merket skal lagres i Eurodac i samsvar med artikkel 29 nr. 6, 7, 8 og 9 med henblikk på oversending i henhold til artikkel 27 og 28. Eurodac skal, så snart som mulig og senest 72 timer etter merkingen av opplysningene, underrette alle opprinnelsesmedlemsstater om merking av slike opplysninger fra en annen opprinnelsesmedlemsstat som har gitt treff på opplysninger som de har overført om personer nevnt i artikkel 15 nr. 1, artikkel 18 nr. 2, artikkel 20 nr. 1, artikkel 22 nr. 1, artikkel 23 nr. 1, artikkel 24 nr. 1 eller artikkel 26 nr. 1. Disse opprinnelsesmedlemsstatene skal også merke de tilsvarende datasettene.
5. Opplysninger om tredjelandsborgere eller statsløse med ulovlig opphold som er lagret i Eurodac og merket i henhold til nr. 4 i denne artikkel, skal gjøres tilgjengelige for sammenligning med henblikk på rettshåndhevelse, inntil slike opplysninger automatisk slettes fra Eurodac i samsvar med artikkel 29 nr. 10.
6. Med henblikk på artikkel 68 nr. 4 i forordning (EU) 2024/1351 skal den medlemsstaten som det skal skje relokalisering til, etter registrering av opplysningene i henhold til artikkel 25 nr. 2 i denne forordningen, registrere seg som den ansvarlige medlemsstaten og merke disse opplysningene med merkingen lagt inn av medlemsstaten som innvilget beskyttelse.

Kapittel XI

Framgangsmåte for sammenligning og dataoverføring for rettshåndhevelsesformål

Artikkel 32

Prosedyre for sammenligning av biometriske eller alfanumeriske opplysninger med Eurodac-opplysninger

1. For rettshåndhevelsesformål kan medlemsstatenes utpekte myndigheter og Europols utpekte myndighet sende en begrunnet elektronisk anmodning som fastsatt i artikkel 33 nr. 1 og artikkel 34 nr. 1, sammen med referansenummeret de har brukt, til kontrollmyndigheten med henblikk på videresending til Eurodac via det nasjonale kontaktpunktet eller Europols kontaktpunkt for sammenligning av biometriske eller alfanumeriske opplysninger. Når kontrollmyndigheten mottar en slik anmodning, skal den kontrollere om alle vilkårene for å be om en sammenligning som nevnt i artikkel 33 eller 34, alt etter hva som er relevant, er oppfylt.
2. Dersom alle vilkårene for å anmode om en sammenligning som nevnt i artikkel 33 eller 34 er oppfylt, skal kontrollmyndigheten videresende anmodningen om sammenligning til det nasjonale kontaktpunktet eller Europols kontaktpunkt, som skal videresende den til Eurodac i samsvar med artikkel 27 og 28 med henblikk på sammenligning med de biometriske eller alfanumeriske opplysningene som er oversendt til Eurodac i henhold til artikkel 15, artikkel 18 nr. 2 og artikkel 20, 22, 23, 24 og 26.
3. En sammenligning av et ansiktsbilde med andre ansiktsbildeopplysninger i Eurodac for rettshåndhevelsesformål kan utføres som fastsatt i artikkel 28 nr. 1, dersom slike opplysninger er tilgjengelige på tidspunktet for den begrunnede elektroniske forespørselen fra medlemsstatenes utpekte myndigheter eller Europols utpekte myndighet.
4. I særlige hastetilfeller der det er nødvendig å forebygge en overhengende fare knyttet til en terrorhandling eller et annen alvorlig straffbart forhold, kan kontrollmyndigheten overføre de biometriske eller alfanumeriske opplysningene til det nasjonale kontaktpunktet eller Europols kontaktpunkt for sammenligning umiddelbart etter å ha mottatt en anmodning fra en utpekt myndighet, og først i etterkant kontrollere om alle vilkårene for å be om en sammenligning som nevnt i artikkel 33 eller 34 er oppfylt, herunder om det faktisk forelå et særlig hastetilfelle. Kontrollen i etterkant skal foretas uten unødig opphold etter at anmodningen er behandlet.
5. Dersom det ved en kontroll i etterkant fastslås at tilgangen til Eurodac-opplysninger ikke var berettiget, skal alle myndigheter som har fått tilgang til slike opplysninger, slette opplysningene de har fått tilgang til fra Eurodac, og underrette kontrollmyndigheten om slettingen.

Artikkel 33

Vilkår for utpekte myndigheters tilgang til Eurodac

1. For rettshåndhevelsesformål kan utpekte myndigheter fremme en begrunnet elektronisk anmodning om sammenligning av biometriske eller alfanumeriske opplysninger med opplysninger som er lagret i Eurodac innenfor rammen av deres myndighet, bare dersom alle følgende vilkår er oppfylt:
   a) Det er utført et forhåndssøk i
      i) nasjonale databaser, og
      ii) alle andre medlemsstaters systemer for automatisk identifisering av fingeravtrykk i henhold til beslutning 2008/615/JIS der sammenligninger er teknisk tilgjengelige, med mindre det er rimelig grunn til å tro at sammenligning med slike systemer ikke ville føre til at den registrertes identitet kunne fastslås; slike rimelige grunner skal inngå i den begrunnede elektroniske anmodningen om sammenligning med Eurodac-opplysninger som den utpekte myndigheten har sendt til kontrollmyndigheten.
   b) Sammenligningen er nødvendig med sikte på å forebygge, avdekke eller etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold, noe som betyr at det foreligger et tungtveiende hensyn til den offentlige sikkerheten som gjør at søket i databasen står i forhold til målet som ønskes oppnådd.
   c) Sammenligningen er nødvendig i et bestemt tilfelle som omfatter bestemte personer.
   d) Det er rimelig grunn til å tro at sammenligningen i vesentlig grad vil bidra til å forebygge, avdekke eller etterforske noen av de aktuelle terrorhandlingene eller øvrige straffbare forholdene; slike rimelige grunner foreligger særlig dersom det er beretti-

get mistanke om at den mistenkte, gjerningspersonen eller offeret for en terrorhandling eller et annet alvorlig straffbart forhold faller inn under en kategori som omfattes av denne forordningen.

I tillegg til forhåndssøket i databasene omhandlet i første ledd bør utpekte myndigheter også kunne foreta en samtidig kontroll i VIS, forutsatt at vilkårene for sammenligning med opplysningene som er lagret der, som fastsatt i beslutning 2008/633/JIS, er oppfylt. Utpekte myndigheter kan fremme den begrunnede elektroniske anmodningen nevnt i første ledd samtidig med en anmodning om sammenligning med opplysningene som er lagret i VIS.

2. Dersom de utpekte myndighetene har søkt i CIR i samsvar med artikkel 22 nr. 1 i forordning (EU) 2019/818, og CIR i samsvar med nr. 2 i nevnte artikkel har angitt at opplysningene om den berørte personen er lagret i Eurodac, kan de utpekte myndighetene få tilgang til Eurodac for søk uten å foreta et forhåndssøk i nasjonale databaser eller i alle andre medlemsstaters systemer for automatisk identifisering av fingeravtrykk.
3. Anmodninger om sammenligning med Eurodac-opplysninger for rettshåndhevelsesformål skal utføres med biometriske eller alfanumeriske opplysninger.

Artikkel 34

Vilkår for Europols tilgang til Eurodac

1. For rettshåndhevelsesformål kan Europols utpekte myndighet fremme en begrunnet elektronisk anmodning om sammenligning av biometriske eller alfanumeriske opplysninger med opplysninger som er lagret i Eurodac innenfor rammen av Europols myndighet og der det er nødvendig for at Europol skal kunne utføre sine oppgaver, bare dersom alle følgende vilkår er oppfylt:
   a) Sammenligninger med biometriske eller alfanumeriske opplysninger som er lagret i informasjonsbehandlingssystemer som er teknisk og rettslig tilgjengelige for Europol, har ikke ført til at den registrertes identitet kunne fastslås.
   b) Sammenligningen er nødvendig for å støtte og styrke medlemsstatenes tiltak for å forebygge, avdekke eller etterforske terrorhandlinger eller andre alvorlige straffbare forhold som omfattes av Europols mandat, noe som betyr at det foreligger et tungtveiende hensyn til den offentlige sikkerheten som gjør at søket i databasen står i forhold til målet som ønskes oppnådd,
   c) Sammenligningen er nødvendig i et bestemt tilfelle som omfatter bestemte personer.
   d) Det er rimelig grunn til å tro at sammenligningen i vesentlig grad vil bidra til å forebygge, avdekke eller etterforske noen av de aktuelle terrorhandlingene eller øvrige straffbare forholdene; slike rimelige grunner foreligger særlig dersom det er berettiget mistanke om at den mistenkte, gjerningspersonen eller offeret for en terrorhandling eller et annet alvorlig straffbart forhold faller inn under en kategori som omfattes av denne forordningen.
2. Dersom Europol har søkt i CIR i samsvar med artikkel 22 nr. 1 i forordning (EU) 2019/818, og CIR i samsvar med nr. 2 i nevnte artikkel har angitt at opplysningene om den berørte personen er lagret i Eurodac, kan Europol få tilgang til Eurodac for søk på vilkårene fastsatt i denne artikkel.
3. Anmodninger om sammenligning med Eurodac-opplysninger for rettshåndhevelsesformål skal utføres med biometriske eller alfanumeriske opplysninger.
4. Behandling av opplysninger innhentet av Europol ved sammenligning med Eurodac-opplysninger forutsetter tillatelse fra opprinnelsesmedlemsstaten. Slik tillatelse skal innhentes via Europols nasjonale enhet i den aktuelle medlemsstaten.

Artikkel 35

Kommunikasjon mellom utpekte myndigheter, kontrollmyndigheter, nasjonale kontaktpunkter og Europols kontaktpunkt

1. Uten at det berører artikkel 39 skal all kommunikasjon mellom de utpekte myndighetene, kontrollmyndighetene, de nasjonale kontaktpunktene og Europols kontaktpunkt være sikker og skje elektronisk.
2. For rettshåndhevelsesformål skal søk med biometriske eller alfanumeriske opplysninger behandles digitalt av medlemsstatene og Europol og overføres i dataformatet som fastsatt i det avtalte dokumentet for grensesnittkontroll, for å sikre at sammenligningen kan utføres med andre opplysninger som er lagret i Eurodac.

Kapittel XII

Databehandling, vern av personopplysninger og erstatningsansvar

Artikkel 36

Ansvar for databehandling

1. Opprinnelsesmedlemsstaten skal ha ansvar for å sikre at

a) biometriske opplysninger og andre opplysninger nevnt i artikkel 17 nr. 1 og 2, artikkel 19 nr. 1, artikkel 21 nr. 1, artikkel 22 nr. 2 og 3, artikkel 23 nr. 2 og 3, artikkel 24 nr. 2 og 3 og artikkel 26 nr. 2 innhentes på lovlig vis og blir lovlig oversendt til Eurodac

b) dataene er nøyaktige og oppdaterte når de oversendes til Eurodac

c) opplysningene i Eurodac blir lovlig registrert, lagret, rettet og slettet, uten at det berører eu-LISAs ansvar

d) resultatene av sammenligninger av biometriske opplysninger oversendt av Eurodac blir lovlig behandlet.

2. Opprinnelsesmedlemsstaten skal ivareta sikkerheten til opplysningene nevnt i nr. 1 før og under overføring til Eurodac, som fastsatt i artikkel 48, og sikkerheten til opplysningene den mottar fra Eurodac.

3. Opprinnelsesmedlemsstaten skal ha ansvar for den endelige identifiseringen av opplysningene i henhold til artikkel 38 nr. 4.

4. eu-LISA skal sikre at Eurodac drives, herunder for testformål, i samsvar med denne forordningen og relevante unionsregler for vern av personopplysninger. eu-LISA skal særlig

   a) treffe tiltak for å sikre at alle personer, herunder underleverandører, som arbeider med Eurodac, behandler opplysningene som er registrert der, utelukkende i samsvar med Eurodacs formål som fastsatt i artikkel 1

   b) treffe de nødvendige tiltak for å ivareta sikkerheten til Eurodac i samsvar med artikkel 48

   c) sikre at bare personer som er autorisert til å arbeide med Eurodac, har tilgang til det, uten at dette berører kompetansen til EUs datatilsyn.

   eu-LISA skal underrette Europaparlamentet, Rådet og EUs datatilsyn om tiltakene som treffes i henhold til første ledd.

Artikkel 37

Oversending

1. Biometriske opplysninger og andre personopplysninger skal behandles digitalt og overføres i dataformatet som fastsatt i det avtalte dokumentet for grensesnittkontroll. I den grad det er nødvendig for at Eurodac skal fungere effektivt, skal eu-LISA fastsette de tekniske kravene til dataformatet som skal brukes ved medlemsstatenes oversending av opplysninger til Eurodac og omvendt. eu-LISA skal sikre at de biometriske opplysningene som medlemsstatene oversender, kan sammenlignes med det elektroniske systemet for fingeravtrykks- og ansiktsgjenkjenning.

2. Medlemsstatene skal oversende opplysningene nevnt i artikkel 17 nr. 1 og 2, artikkel 19 nr. 1, artikkel 21 nr. 1, artikkel 22 nr. 2 og 3, artikkel 23 nr. 2 og 3, artikkel 24 nr. 2 og 3 og artikkel 26 nr. 2 elektronisk. Opplysningene nevnt i artikkel 17 nr. 1 og 2, artikkel 19 nr. 1, artikkel 21 nr. 1, artikkel 22 nr. 2 og 3, artikkel 23 nr. 2 og 3, artikkel 24 nr. 2 og 3 og artikkel 26 nr. 2 skal registreres automatisk i Eurodac. I den grad det er nødvendig for at Eurodac skal fungere effektivt, skal eu-LISA fastsette de tekniske kravene for å sikre at opplysninger kan oversendes på en forsvarlig måte elektronisk fra medlemsstatene til Eurodac og omvendt.

3. Medlemsstatene skal sikre at referansenummeret nevnt i artikkel 17 nr. 1 bokstav k), artikkel 19 nr. 1 bokstav k), artikkel 21 nr. 1 bokstav k), artikkel 22 nr. 2 bokstav k), artikkel 23 nr. 2 bokstav k), artikkel 24 nr. 2 bokstav k), artikkel 26 nr. 2 bokstav k) og artikkel 32 nr. 1 gjør det mulig å knytte opplysninger utvetydig til en bestemt person og til den medlemsstaten som oversender opplysningene, og også gjør det mulig å angi om slike opplysninger gjelder en person nevnt i artikkel 15 nr. 1, artikkel 18 nr. 2, artikkel 20 nr. 1, artikkel 22 nr. 1, artikkel 23 nr. 1, artikkel 24 nr. 1 eller artikkel 26 nr. 1.

4. Referansenummeret nevnt i nr. 3 i denne artikkel skal begynne med identifikasjonsbokstaven eller -bokstavene som identifiserer medlemsstaten som oversender opplysningene. Identifikasjonsbokstaven eller -bokstavene skal etterfølges av identifikasjonen av person- eller anmodningskategorien, «1» viser til personer som omhandlet i artikkel 15 nr. 1, «2» til personer som omhandlet i artikkel 22 nr. 1, «3» til personer som omhandlet i artikkel 23

nr. 1, «4» til anmodninger som omhandlet i artikkel 33, «5» til anmodninger som omhandlet i artikkel 34, «6» til anmodninger som omhandlet i artikkel 43, «7» til anmodninger som omhandlet i artikkel 18, «8» til personer som omhandlet i artikkel 20, «9» til personer som omhandlet i artikkel 24 nr. 1 og «0» til personer som omhandlet i artikkel 26 nr. 1.

5. eu-LISA skal utarbeide de tekniske prosedyrene medlemsstatene trenger for å sikre mottak av entydige opplysninger fra Eurodac.
6. Eurodac skal bekrefte mottak av de oversendte opplysningene så snart som mulig. For dette formålet skal eu-LISA fastsette de tekniske kravene som er nødvendige for å sikre at medlemsstatene får mottakskvittering dersom de har bedt om det.

Artikkel 38

Gjennomføring av sammenligninger og oversending av resultater

1. Medlemsstatene skal sikre at biometriske opplysninger oversendes i en kvalitet som egner seg for sammenligning i det elektroniske systemet for fingeravtrykks- og ansiktsgjenkjenning. I den grad det er nødvendig for å sikre at resultatene av sammenligningen i Eurodac er svært nøyaktige, skal eu-LISA fastsette hva som er egnet kvalitet på biometriske opplysninger som oversendes. Eurodac skal snarest mulig kontrollere kvaliteten på de biometriske opplysningene som oversendes. Dersom de biometriske opplysningene ikke egner seg til sammenligning ved bruk av det elektroniske systemet for fingeravtrykks- og ansiktsgjenkjenning, skal Eurodac underrette den berørte medlemsstaten. Den aktuelle medlemsstaten skal da oversende biometriske opplysninger av egnet kvalitet ved bruk av samme referansenummer som det forrige settet med biometriske opplysninger.
2. Eurodac skal gjennomføre sammenligninger i samme rekkefølge som anmodningene kommer inn i. Hver anmodning skal behandles innen 24 timer etter at den er kommet inn. En medlemsstat kan av hensyn til nasjonal lovgivning anmode om at sammenligninger som haster særlig, blir gjennomført innen en time. Dersom slike frister ikke kan overholdes på grunn av omstendigheter som ligger utenfor eu-LISAs ansvarsområde, skal Eurodac prioritere å behandle anmodningen så snart disse omstendighetene ikke lenger foreligger. I slike tilfeller skal eu-LISA, i den grad det er nødvendig for at Eurodac skal fungere effektivt, fastsette kriterier for å sikre prioritert behandling av anmodninger.
3. I den grad det er nødvendig for at Eurodac skal fungere effektivt, skal eu-LISA fastsette operative prosedyrer for behandling av mottatte opplysninger og for oversending av resultatene av sammenligningen.
4. Om nødvendig skal resultatet av sammenligningen av fingeravtrykksopplysninger som er utført i henhold til artikkel 27, umiddelbart kontrolleres av en fingeravtrykksekspert i den mottakende medlemsstaten, som definert i nasjonale regler, med særlig opplæring på de typer sammenligninger av fingeravtrykk som er fastsatt i denne forordningen.

   Når Eurodac, etter en sammenligning av både fingeravtrykks- og ansiktsbildeopplysninger med opplysninger som er registrert i den elektroniske sentrale databasen, returnerer et fingeravtrykks- og ansiktsbildetreff, kan medlemsstatene kontrollere resultatet av sammenligningen av ansiktsbildeopplysningene.

   For formålene fastsatt i artikkel 1 nr. 1 bokstav a), b), c) og j) i denne forordningen er det opprinnelsesmedlemsstaten som skal foreta den endelige identifiseringen i samarbeid med de andre berørte medlemsstatene.
5. Resultatet av sammenligningen av ansiktsbildeopplysninger utført i henhold til artikkel 27, der det mottas et treff som bare er basert på et ansiktsbilde, og artikkel 28 skal umiddelbart kontrolleres og verifiseres i den mottakende medlemsstaten av en ekspert som er opplært i samsvar med nasjonal praksis.

   For formålene fastsatt i artikkel 1 nr. 1 bokstav a), b), c) og j) i denne forordningen er det opprinnelsesmedlemsstaten som skal foreta den endelige identifiseringen i samarbeid med de andre berørte medlemsstatene.

   Informasjon som mottas fra Eurodac om andre opplysninger som har vist seg å være upålitelige, skal slettes så snart det er fastslått at opplysningene ikke er pålitelige.
6. Dersom den endelige identifiseringen i henhold til nr. 4 og 5 viser at resultatet av sammenligningen mottatt fra Eurodac ikke samsvarer med de biometriske opplysningene som ble sendt til sammenligning, skal medlemsstatene umiddelbart slette resultatet av sammenligningen og underrette eu-LISA om dette så snart som mulig, og senest tre virkedager etter at resultatet ble mottatt, og underrette eu-LISA om referansenummeret til opprinnelsesmed-

lemsstaten og referansenummeret til medlemsstaten som mottok resultatet.

Artikkel 39

Kommunikasjon mellom medlemsstatene og Eurodac

Opplysninger som oversendes fra medlemsstatene til Eurodac og omvendt, skal bruke kommunikasjonsinfrastrukturen. I den grad det er nødvendig for at Eurodac skal fungere effektivt, skal eu-LISA fastsette de tekniske prosedyrene som er nødvendige for bruken av kommunikasjonsinfrastrukturen.

Artikkel 40

Tilgang til og retting eller sletting av opplysninger registrert i Eurodac

1. Opprinnelsesmedlemsstaten skal ha tilgang til opplysninger den selv har oversendt som er registrert i Eurodac i samsvar med denne forordningen.

   Ingen medlemsstat skal foreta søk i opplysninger oversendt av en annen medlemsstat, eller motta slike opplysninger, bortsett fra opplysninger som er resultatet av sammenligningen nevnt i artikkel 27 og 28.
2. Myndighetene i medlemsstater som i samsvar med nr. 1 har tilgang til opplysninger registrert i Eurodac, skal være de som er utpekt av hver enkelt medlemsstat for formålene fastsatt i artikkel 1 nr. 1 bokstav a), b), c) og j). Denne utpekingen skal angi nøyaktig hvilken enhet som har ansvaret for å utføre oppgaver i tilknytning til anvendelsen av denne forordningen. Hver medlemsstat skal uten opphold sende Kommisjonen og eu-LISA en liste over disse enhetene samt eventuelle endringer i denne. eu-LISA skal offentliggjøre den konsoliderte listen i *Den europeiske unions tidende*. Ved endringer i denne listen skal eu-LISA én gang i året offentliggjøre en ajourført konsolidert liste på nettet.
3. Bare opprinnelsesmedlemsstaten skal ha rett til å endre opplysningene den selv har oversendt til Eurodac, ved å rette eller supplere slike opplysninger eller slette dem, uten at det berører sletting som foretas i henhold til artikkel 29.
4. Tilgang med henblikk på søk i Eurodac-opplysninger som er lagret i CIR, skal gis til behørig autorisert personale hos de nasjonale myndighetene i hver medlemsstat og behørig autorisert personale hos de unionsorganene som er ansvarlige for formålene fastsatt i artikkel 20 og 21 i forordning (EU) 2019/818. Slik tilgang skal begrenses til det som er nødvendig for at nevnte myndigheter og unionsorganer skal kunne utføre sine oppgaver og for at disse formålene skal kunne oppfylles, og stå i forhold til målene som etterstrebes.
5. Dersom en medlemsstat eller eu-LISA har informasjon som tilsier at opplysninger registrert i Eurodac faktisk er uriktige, skal den underrette opprinnelsesmedlemsstaten om dette så snart som mulig, uten at dette berører meldingen om brudd på personopplysningssikkerheten i henhold til artikkel 33 i forordning (EU) 2016/679.

   Dersom en medlemsstat har informasjon som tilsier at opplysninger er registrert i Eurodac i strid med denne forordningen, skal den underrette eu-LISA, Kommisjonen og opprinnelsesmedlemsstaten om dette så snart som mulig. Opprinnelsesmedlemsstaten skal kontrollere de berørte opplysningene og om nødvendig endre eller slette dem uten opphold.
6. eu-LISA skal ikke overføre eller gjøre tilgjengelig opplysninger registrert i Eurodac, for myndighetene i noe tredjeland. Dette forbudet gjelder ikke overføring av slike opplysninger til tredjeland som forordning (EU) 2024/1351 gjelder for.

Artikkel 41

Registre

1. eu-LISA skal føre register over all behandling av opplysninger i Eurodac. Disse registrene skal vise formål, dato og klokkeslett for tilgangen, opplysningene som er oversendt, opplysninger som ble brukt i søket, og navnet på både den enheten som la inn eller hentet ut opplysningene, og de ansvarlige personene.
2. Med henblikk på artikkel 8 i denne forordningen skal eu-LISA føre registre over hver behandling av opplysninger i Eurodac. Registre over slike typer operasjoner skal omfatte elementene fastsatt i nr. 1, og treffene som utløses under utførelsen av den automatiske behandlingen fastsatt i artikkel 20 i forordning (EU) 2018/1240.
3. Med henblikk på artikkel 10 i denne forordningen skal medlemsstatene og eu-LISA føre registre over hver behandling av opplysninger i Eurodac og VIS i samsvar med denne artikkel og med artikkel 34 i forordning (EF) nr. 767/2008.

4. Registrene nevnt i nr. 1 kan bare brukes til å overvåke at behandlingen av opplysningene er lovlig, og for å ivareta datasikkerheten i henhold til artikkel 46. Disse registrene skal beskyttes ved egnede tiltak mot uautorisert tilgang, og skal slettes ett år etter at lagringsperioden nevnt i artikkel 29 er utløpt, med mindre de er nødvendige for kontrollprosedyrer som allerede pågår.
5. For formålene fastsatt i artikkel 1 nr. 1 bokstav a), b), c), g), h) og j), skal hver medlemsstat treffe de nødvendige tiltak for å nå målene fastsatt i nr. 1-4 med hensyn til sitt nasjonale system. I tillegg skal hver medlemsstat oppbevare registre over personale med behørig fullmakt til å legge inn eller hente opplysninger.

Artikkel 42

Rett til informasjon

1. Opprinnelsesmedlemsstaten skal underrette en person som omfattes av artikkel 15 nr. 1, artikkel 18 nr. 1 og 2, artikkel 20 nr. 1, artikkel 22 nr. 1, artikkel 23 nr. 1, artikkel 24 nr. 1 eller artikkel 26 nr. 1 i denne forordningen, skriftlig og om nødvendig muntlig, på et språk som vedkommende forstår eller med rimelighet kan forventes å forstå, i en presis, klar, forståelig og lett tilgjengelig form, ved bruk av et klart og tydelig språk, om følgende:
   a) Identiteten og kontaktopplysningene til den behandlingsansvarlige i henhold til artikkel 4 nr. 7 i forordning (EU) 2016/679 og dennes eventuelle representant og kontaktopplysningene til personvernombudet.
   b) Opplysningene som skal behandles i Eurodac, og det rettslige grunnlaget for behandlingen, herunder en beskrivelse av målene for forordning (EU) nr. 2024/1351, i samsvar med artikkel 19 i den nevnte forordningen, og eventuelt målene for forordning (EU) nr. 2024/1350, og en forklaring i en forståelig form om at medlemsstatene og Europol kan få tilgang til Eurodac for rettshåndhevelsesformål.
   c) Når det gjelder en person som omfattes av artikkel 15 nr. 1, artikkel 22 nr. 1, artikkel 23 nr. 1 eller artikkel 24 nr. 1, det faktum at dersom en sikkerhetssjekk som nevnt i artikkel 17 nr. 2 bokstav i), artikkel 22 nr. 3 bokstav d), artikkel 23 nr. 3 bokstav e) og artikkel 24 nr. 3 bokstav f) viser at vedkommende kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerhet, er opprinnelsesmedlemsstaten forpliktet til å registrere dette i Eurodac.
   d) Eventuelle mottakere eller kategorier av mottakere av personopplysningene.
   e) Når det gjelder en person som omfattes av artikkel 15 nr. 1, artikkel 18 nr. 1 og 2, artikkel 20 nr. 1, artikkel 22 nr. 1, artikkel 23 nr. 1, artikkel 24 nr. 1 eller artikkel 26 nr. 1, plikten til å avgi biometriske opplysninger og den relevante prosedyren, herunder mulige konsekvenser av manglende overholdelse av denne plikten.
   f) Hvor lenge opplysningene vil bli lagret i henhold til artikkel 29.
   g) Retten til å anmode den behandlingsansvarlige om innsyn i opplysninger om ham eller henne og retten til å anmode om retting av uriktige personopplysninger, komplettering av ufullstendige personopplysninger eller sletting eller begrensning av behandlingen av ulovlig behandlede personopplysninger om den registrerte, samt retten til å motta opplysninger om prosedyrene for å utøve disse rettighetene, herunder kontaktopplysningene til den behandlingsansvarlige og tilsynsmyndighetene nevnt i artikkel 44 nr. 1.
   h) Retten til å klage til tilsynsmyndigheten.
2. Når det gjelder en person som omfattes av artikkel 15 nr. 1, artikkel 18 nr. 1 og 2, artikkel 20 nr. 1, artikkel 22 nr. 1, artikkel 23 nr. 1, artikkel 24 nr. 1 og artikkel 26 nr. 1, skal opplysningene nevnt i nr. 1 gis på det tidspunktet vedkommendes biometriske opplysninger blir innhentet.

   Dersom en person som omfattes av artikkel 15 nr. 1, artikkel 18 nr. 1 og 2, artikkel 20 nr. 1, artikkel 22 nr. 1, artikkel 23 nr. 1, artikkel 24 nr. 1 og artikkel 26 nr. 1, er mindreårig, skal medlemsstatene gi opplysningene på en måte som tar hensyn til personens alder.

   Prosedyren for å innhente biometriske opplysninger skal forklares for mindreårige ved å bruke brosjyrer, infografikk eller ved framvisning, eller en kombinasjon av de tre, alt etter hva som er hensiktsmessig, spesielt utformet på en slik måte at mindreårige forstår den.
3. Et felles hefte som minst inneholder opplysningene nevnt i nr. 1 og opplysningene nevnt i artikkel 19 nr. 1 i forordning (EU) nr. 2024/1351, skal utarbeides etter framgangsmåten omhandlet i artikkel 77 nr. 2 i den nevnte forordningen.

   Brosjyren skal være klar og enkel, utarbeidet i en presis, klar, forståelig og lett tilgjengelig form og på et språk som den berørte personen forstår eller med rimelighet kan forventes å forstå.

Brosjyren skal utarbeides på en slik måte at medlemsstatene kan supplere den med ytterligere opplysninger som er spesifikke for hver medlemsstat. Slike opplysninger som er spesifikke for hver medlemsstat skal minst omfatte de administrative tiltakene for å sikre at plikten til å framlegge biometriske opplysninger overholdes, den registrertes rettigheter, muligheten for at de nasjonale tilsynsmyndighetene kan gi opplysninger og bistand, kontaktopplysningene til den behandlingsansvarliges og personvernombudets kontor og kontaktopplysningene til de nasjonale tilsynsmyndighetene.

Artikkel 43

Retten til innsyn i samt retting, komplettering, sletting og begrensning av behandlingen av personopplysninger

1. For formålene fastsatt i artikkel 1 nr. 1 bokstav a), b), c) og j) i denne forordningen, skal den registrertes rett til innsyn i samt retting, komplettering, sletting av og begrensning av behandlingen av personopplysninger utøves i samsvar med kapittel III i forordning (EU) 2016/679 og anvendes som fastsatt i denne artikkelen.
2. Den registrertes rett til innsyn i hver medlemsstat skal omfatte retten til å få utlevert de personopplysninger om vedkommende som er registrert i Eurodac, herunder opplysninger som viser at vedkommende kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerhet, og hvilken medlemsstat som har oversendt dem til Eurodac, på de vilkår som er fastsatt i forordning (EU) 2016/679 og i nasjonal rett vedtatt i henhold til denne. Slik tilgang til personopplysninger kan bare gis av en medlemsstat.

   Når retten til retting og sletting av personopplysninger utøves i en annen medlemsstat enn den eller de som har oversendt opplysningene, skal myndighetene i denne medlemsstaten kontakte myndighetene i medlemsstaten eller medlemsstatene som overførte opplysningene, slik at de kan kontrollere at opplysningene er korrekte, og at oversendingen til og registreringen i Eurodac er lovlig.
3. Når det gjelder opplysninger som indikerer at personen kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerhet, kan medlemsstatene begrense den registrertes rettigheter omhandlet i denne artikkel i samsvar med artikkel 23 i forordning (EU) 2016/679.
4. Dersom det viser seg at opplysninger registrert i Eurodac er faktisk uriktige eller er registrert ulovlig, skal medlemsstaten som har oversendt dem, korrigere eller slette opplysningene i samsvar med artikkel 40 nr. 3. Denne medlemsstaten skal bekrefte skriftlig overfor den registrerte at den har truffet tiltak for å korrigere, komplettere, slette eller begrense behandlingen av personopplysninger som gjelder vedkommende.
5. Dersom medlemsstaten som har oversendt opplysningene, ikke er enig i at opplysningene registrert i Eurodac er faktisk uriktige eller er registrert ulovlig, skal den skriftlig forklare den registrerte hvorfor den ikke er villig til å korrigere eller slette opplysningene.

   Den aktuelle medlemsstaten skal også gi den registrerte informasjon om hvilke skritt vedkommende kan treffe dersom han eller hun ikke godtar forklaringen som er gitt. Dette skal omfatte opplysninger om hvordan en sak kan reises eller eventuelt en klage kan bringes inn for kompetente myndigheter eller domstoler i medlemsstaten, og om eventuell økonomisk eller annen støtte som er tilgjengelig i samsvar med medlemsstatens lover, forskrifter og prosedyrer.
6. Enhver anmodning etter nr. 1 og 2 om innsyn i samt retting, komplettering, sletting eller begrensning av behandlingen av personopplysninger skal inneholde alle nødvendige opplysninger for å identifisere den registrerte, herunder biometriske opplysninger. Slike opplysninger skal utelukkende brukes for å tillate utøvelsen av den registrertes rettigheter som nevnt i nr. 1 og 2, og skal slettes umiddelbart etterpå.
7. Kompetente myndigheter i medlemsstatene skal samarbeide aktivt for snarest å håndheve den registrertes rett til innsyn i, retting av, komplettering av, sletting av og begrensning av behandlingen av personopplysninger.
8. Når en person anmoder om tilgang til opplysninger om seg selv, skal den kompetente myndigheten føre et register i form av et skriftlig dokument som angir at en slik anmodning er framsatt, og hvilke tiltak som er truffet, og skal uten opphold gjøre dette dokumentet tilgjengelig for de nasjonale tilsynsmyndighetene.
9. Den nasjonale tilsynsmyndigheten i medlemsstaten som har oversendt opplysningene, og den nasjonale tilsynsmyndigheten i medlemsstaten der den registrerte oppholder seg, skal på anmodning gi den registrerte opplysninger om utøvelsen av vedkommendes rett til å anmode den behandlingsansvarlige om innsyn

i, retting av, komplettering av, sletting av eller begrensning av behandlingen av personopplysninger som gjelder vedkommende. Tilsynsmyndighetene skal samarbeide i samsvar med kapittel VII i forordning (EU) 2016/679.

Artikkel 44

De nasjonale tilsynsmyndighetenes tilsyn

1. Hver medlemsstat skal fastsette at dens tilsynsmyndighet eller tilsynsmyndigheter, som omhandlet i artikkel 51 nr. 1 i forordning (EU) 2016/679, skal overvåke lovligheten av den aktuelle medlemsstatens behandling av personopplysninger for formålene fastsatt i artikkel 1 nr. 1 bokstav a), b), c) og j) i denne forordningen, herunder oversendingen av disse til Eurodac.
2. Hver medlemsstat skal sikre at deres tilsynsmyndigheter har tilgang til råd fra personer med tilstrekkelig kunnskap om biometriske opplysninger.

Artikkel 45

Tilsyn utøvd av EUs datatilsyn

1. EUs datatilsyn skal sikre at all behandling av personopplysninger som gjelder Eurodac, særlig av eu-LISA, skjer i samsvar med forordning (EU) 2018/1725 og med denne forordningen.
2. EUs datatilsyn skal sikre at det minst hvert tredje år utføres en revisjon av eu-LISAs behandling av personopplysninger i samsvar med internasjonale revisjonsstandarder. En rapport fra slike revisjoner skal sendes til Europaparlamentet, Rådet, Kommisjonen, eu-LISA og de nasjonale tilsynsmyndighetene. eu-LISA skal gis anledning til å uttale seg før rapportene vedtas.

Artikkel 46

Samarbeid mellom nasjonale tilsynsmyndigheter og EUs datatilsyn

1. I samsvar med artikkel 62 i forordning (EU) 2018/1725 skal de nasjonale tilsynsmyndighetene og EUs datatilsyn, hver innenfor sitt kompetanseområde, samarbeide aktivt innenfor sine ansvarsområder og sørge for et samordnet tilsyn med Eurodac.
2. Medlemsstatene skal sikre at det hvert år foretas en revisjon av behandlingen av personopplysninger for rettshåndhevelsesformål av et uavhengig organ i samsvar med artikkel 47 nr. 1, herunder en analyse av et utvalg av begrunnede elektroniske anmodninger.

   Revisjonen skal vedlegges medlemsstatenes årsrapporter nevnt i artikkel 57 nr. 8.
3. De nasjonale tilsynsmyndighetene og EUs datatilsyn skal, hver innenfor sitt kompetanseområde, utveksle relevante opplysninger, bistå hverandre i gjennomføringen av revisjoner og inspeksjoner, utrede vanskeligheter med fortolkningen eller anvendelsen av denne forordningen, vurdere problemer knyttet til utøvelsen av uavhengig tilsyn eller de registrertes rettigheter, utarbeide harmoniserte forslag til felles løsninger på eventuelle problemer og om nødvendig fremme bevisstheten om personvernrettigheter.
4. I forbindelse med nr. 3 skal de nasjonale tilsynsmyndighetene og EUs datatilsyn møtes minst to ganger i året innenfor rammen av Det europeiske personvernråd. Utgifter og tjenester i forbindelse med slike møter skal dekkes av EUs datatilsyn. Forretningsordenen for møtene skal vedtas på det første møtet. Øvrige arbeidsmetoder skal utvikles i fellesskap etter behov. Det europeiske personvernråd skal annethvert år framlegge for Europaparlamentet, Rådet og Kommisjonen en felles rapport om sin virksomhet. Rapporten skal omfatte et kapittel om hver medlemsstat, som utarbeides av den nasjonale tilsynsmyndigheten i den aktuelle medlemsstaten.

Artikkel 47

Vern av personopplysninger for rettshåndhevelsesformål

1. Tilsynsmyndigheten eller tilsynsmyndighetene i hver medlemsstat, som omhandlet i artikkel 41 nr. 1 i direktiv (EU) 2016/680, skal overvåke lovligheten av medlemsstatenes behandling av personopplysninger i henhold til denne forordningen for rettshåndhevelsesformål, herunder oversendingen av disse til og fra Eurodac.
2. Europols behandling av personopplysninger i henhold til denne forordningen skal være i samsvar med forordning (EU) 2016/794 og skal overvåkes av EUs datatilsyn.
3. Personopplysninger som er innhentet fra Eurodac i henhold til denne forordningen for rettshåndhevelsesformål, skal bare behandles med sikte på å forebygge, avdekke eller etterforske den konkrete saken som en medlemsstats eller Europols anmodning om opplysninger gjelder.

4. Uten at det berører artikkel 24 i direktiv (EU) 2016/680, skal Eurodac, de utpekte myndighetene, kontrollmyndighetene og Europol føre registre over søk for å gjøre det mulig for de nasjonale tilsynsmyndighetene og EUs datatilsyn å overvåke at opplysningene behandles i samsvar med EUs regler for vern av personopplysninger, herunder for å føre registre med henblikk på å utarbeide årsrapportene omhandlet i artikkel 57 nr. 8 i denne forordningen. Bortsett fra for slike formål skal personopplysninger og opplysninger om søk slettes i alle nasjonale registre og Europols registre etter en periode på én måned, med mindre disse opplysningene er nødvendige for den konkrete pågående strafferettslige etterforskningen som en medlemsstats eller Europols anmodning om opplysninger gjaldt.

Artikkel 48

Datasikkerhet

1. Opprinnelsesmedlemsstaten skal sørge for sikkerheten for opplysningene før og under oversendingen til Eurodac.
2. Hver medlemsstat skal, med hensyn til alle opplysninger som behandles av dens kompetente myndigheter i henhold til denne forordningen, vedta de nødvendige tiltakene, herunder en datasikkerhetsplan, for å
   a) fysisk beskytte opplysningene, herunder ved å utarbeide beredskapsplaner for å beskytte kritisk infrastruktur
   b) nekte uvedkommende tilgang til databehandlingsutstyr og nasjonale anlegg der medlemsstaten utfører virksomhet i samsvar med Eurodacs formål (utstyr, adgangskontroll og kontroll ved inngangen til anlegget)
   c) forhindre uautorisert lesing, kopiering, endring eller fjerning av datamedier (kontroll med datamedier)
   d) forhindre uautorisert registrering av opplysninger og uautorisert innsyn i, endring eller sletting av lagrede personopplysninger (kontroll med datalagring)
   e) forhindre at ikke-autoriserte personer bruker automatiske databehandlingssystemer ved bruk av datakommunikasjonsutstyr (kontroll med brukere)
   f) forhindre uautorisert behandling av opplysninger i Eurodac og enhver uautorisert endring eller sletting av opplysninger behandlet i Eurodac (kontroll med innlegging av opplysninger)
   g) sikre at personer som er autorisert til å få tilgang til Eurodac, bare har tilgang til opplysningene deres autorisasjon gjelder, ved bruk av utelukkende individuelle og unike brukeridentiteter og konfidensielle tilgangsmoduser (tilgangskontroll)
   h) sikre at alle myndigheter med rett til tilgang til Eurodac oppretter profiler som beskriver funksjonene og ansvarsområdene til personer som er autorisert til å få tilgang til, legge inn, oppdatere, slette og søke i opplysningene, og på anmodning fra tilsynsmyndighetene omhandlet i artikkel 51 i forordning (EU) 2016/679 og i artikkel 41 i direktiv (EU) 2016/680 uten opphold gjøre disse profilene og all annen relevant informasjon som disse myndighetene kan kreve for tilsynsformål, tilgjengelig for dem (personalprofiler)
   i) sikre at det er mulig å kontrollere og fastslå hvilke organer personopplysninger kan overføres til ved hjelp av datakommunikasjonsutstyr (kommunikasjonskontroll)
   j) sikre at det er mulig å kontrollere og fastslå hvilke opplysninger som er blitt behandlet i Eurodac, når, av hvem og for hvilket formål (kontroll med registrering av opplysninger)
   k) forhindre uautorisert lesing, kopiering, endring eller sletting av personopplysninger under overføring av personopplysninger til eller fra Eurodac eller under transport av datamedier, særlig ved hjelp av egnede krypteringsteknikker (transportkontroll)
   l) sikre at installerte systemer kan gjenopprettes i tilfelle avbrudd (gjenoppretting)
   m) sikre at Eurodac utfører sine funksjoner, at feil i funksjonene rapporteres (pålitelighet), og at lagrede personopplysninger ikke kan bli ødelagt som følge av systemfeil (integritet), og
   n) overvåke at sikkerhetstiltakene nevnt i dette nummer er virkningsfulle, og treffe de nødvendige organisatoriske tiltakene med hensyn til intern overvåking for å sikre overholdelse av denne forordningen (egenrevisjon) og for at alle relevante hendelser som inntreffer som følge av iverksettelsen av tiltakene oppført i bokstav b)–k), og som kan tyde på at en sikkerhetshendelse har forekommet, oppdages automatisk innen 24 timer.
3. Medlemsstatene og Europol skal underrette eu-LISA om sikkerhetshendelser knyttet til

Eurodac som er oppdaget i deres systemer, uten at det berører meldinger og meldinger om brudd på personopplysningssikkerheten, i henhold til henholdsvis artikkel 33 og 34 i forordning (EU) 2016/679 og artikkel 30 og 31 i direktiv (EU) 2016/680, samt artikkel 34 og 35 i forordning (EU) 2016/794. eu-LISA skal uten unødig opphold underrette medlemsstatene, Europol og EUs datatilsyn om sikkerhetshendelser knyttet til Eurodac som er oppdaget i deres systemer, uten at det berører artikkel 34 og 35 i forordning (EU) 2018/1725. De berørte medlemsstatene, eu-LISA og Europol skal samarbeide under en sikkerhetshendelse.

4. eu-LISA skal treffe de tiltakene som er nødvendige for å nå målene fastsatt i nr. 2 med hensyn til driften av Eurodac, herunder vedtakelsen av en datasikkerhetsplan.

   Før den operative bruken av Eurodac starter, skal sikkerhetsrammen for Eurodacs forretningsmiljø og tekniske miljø oppdateres i samsvar med artikkel 33 i forordning (EU) 2018/1725.
5. Den europeiske unions asylbyrå skal treffe nødvendige tiltak for å gjennomføre artikkel 18 nr. 4, herunder vedta en datasikkerhetsplan som nevnt i nr. 2 i denne artikkel.

Artikkel 49

Forbud mot overføring av opplysninger til tredjeland, internasjonale organisasjoner og private enheter

1. Personopplysninger som en medlemsstat eller Europol har mottatt fra Eurodac i samsvar med denne forordningen, skal ikke overføres til eller gjøres tilgjengelige for tredjeland, internasjonale organisasjoner eller privat enheter etablert i eller utenfor Unionen. Dette forbudet gjelder også dersom disse opplysningene viderebehandles i henhold til artikkel 4 nr. 2 i forordning (EU) 2016/679 og artikkel 3 nr. 2 i direktiv (EU) 2016/680, på nasjonalt plan eller mellom medlemsstater.
2. Personopplysninger som stammer fra en medlemsstat og utveksles mellom medlemsstater etter et treff som er oppnådd for rettshåndhevelsesformål, skal ikke overføres til tredjeland dersom det foreligger en reell risiko for at den registrerte som følge av en slik overføring kan bli utsatt for tortur, umenneskelig og nedverdigende behandling eller straff eller annen krenkelse av sine grunnleggende rettigheter.
3. Personopplysninger som kommer fra en medlemsstat og utveksles mellom en medlemsstat og Europol etter et treff som er oppnådd for rettshåndhevelsesformål, skal ikke overføres til tredjeland dersom det er en reell risiko for at den registrerte som følge av en slik overføring kan bli utsatt for tortur, umenneskelig og nedverdigende behandling eller straff eller andre brudd på sine grunnleggende rettigheter. I tillegg skal eventuelle overføringer bare utføres når de er nødvendige og forholdsmessige i tilfeller som faller inn under Europols mandat, i samsvar med kapittel V i forordning (EU) 2016/794 og med samtykke fra opprinnelsesmedlemsstaten.
4. Ingen opplysninger om at en søknad om internasjonal beskyttelse er fremmet, eller at en person har vært gjenstand for en innreiseprosedyre i en medlemsstat, skal utleveres til noe tredjeland med hensyn til personer som nevnt i artikkel 15 nr. 1, artikkel 18 nr. 1 og 2 eller artikkel 20 nr. 1.
5. Forbudene fastsatt i nr. 1 og 2 skal ikke berøre medlemsstatenes rett til å overføre slike opplysninger i samsvar med kapittel V i forordning (EU) 2016/679 eller med de nasjonale reglene vedtatt i henhold til kapittel V i direktiv (EU) 2016/680, alt etter hva som er relevant, til tredjeland som omfattes av forordning (EU) 2024/1351.

Artikkel 50

Overføring av opplysninger til tredjeland med henblikk på retur

1. Som unntak fra artikkel 49 kan personopplysninger om personer som nevnt i artikkel 15 nr. 1, artikkel 18 nr. 2 bokstav a), artikkel 20 nr. 1, artikkel 22 nr. 2, artikkel 23 nr. 1, artikkel 24 nr. 1 og artikkel 26 nr. 1 som en medlemsstat har innhentet etter et treff for formålene fastsatt i artikkel 1 nr. 1 bokstav a), b), c) eller j), overføres til eller gjøres tilgjengelige for et tredjeland med samtykke fra opprinnelsesmedlemsstaten.
2. Overføringer av opplysninger til et tredjeland i henhold til nr. 1 skal utføres i samsvar med de relevante bestemmelsene i unionsretten, særlig bestemmelsene om personvern, herunder kapittel V i forordning (EU) 2016/679, og, dersom det er relevant, avtaler om tilbaketakelse, og nasjonal rett i medlemsstaten som overfører opplysningene.
3. Overføring av opplysninger til et tredjeland i henhold til nr. 1 skal bare finne sted dersom følgende vilkår er oppfylt:

a) Opplysningene overføres eller gjøres tilgjengelige bare for å identifisere og utstede et identifikasjons- eller reisedokument til en tredjelandsborger med ulovlig opphold med henblikk på retur.
b) Den berørte tredjelandsborgeren er blitt informert om at vedkommendes personopplysninger kan bli delt med myndighetene i et tredjeland.

4. Gjennomføringen av forordning (EU) 2016/679, herunder når det gjelder overføring av personopplysninger til tredjeland i henhold til denne artikkelen, og særlig bruken av, forholdsmessigheten av og nødvendigheten av overføringer basert på artikkel 49 nr. 1 bokstav d) i den nevnte forordningen, skal være underlagt tilsyn av den uavhengige tilsynsmyndigheten opprettet i henhold til kapittel VI i forordning (EU) 2016/679.
5. Overføringer av personopplysninger til tredjeland i henhold til denne artikkelen skal ikke berøre rettighetene til personer som nevnt i artikkel 15 nr. 1, artikkel 18 nr. 2 bokstav a), artikkel 20 nr. 1, artikkel 22 nr. 2, artikkel 23 nr. 1, artikkel 24 nr. 1 og artikkel 26 nr. 1 i denne forordningen, særlig med hensyn til non-refoulement, eller forbudet mot å offentliggjøre eller innhente opplysninger i samsvar med artikkel 7 i forordning (EU) 2024/1348.
6. Et tredjeland skal ikke ha direkte tilgang til Eurodac for å sammenligne eller overføre biometriske opplysninger eller andre personopplysninger om en tredjelandsborger eller statsløs, og skal ikke gis tilgang til Eurodac via en medlemsstats nasjonale kontaktpunkt.

Artikkel 51

Loggføring og dokumentasjon

1. Medlemsstatene og Europol skal sikre at all behandling av opplysninger som følger av anmodninger om sammenligning med Eurodac-opplysninger for rettshåndhevelsesformål, loggføres eller dokumenteres med henblikk på kontroll av at anmodningen oppfyller kravene, overvåking av at behandlingen av opplysningene er lovlig og av dataintegriteten og datasikkerheten, samt egenkontroll.
2. Loggen eller dokumentasjonen skal i alle tilfeller vise
   a) det nøyaktige formålet med anmodningen om sammenligning, herunder den berørte typen terrorhandling eller øvrige alvorlige straffbare forholdet, og når det gjelder Europol, det nøyaktige formålet med anmodningen om sammenligning
   b) de rimelige grunnene som er angitt i samsvar med artikkel 33 nr. 1 bokstav a) i denne forordningen for ikke å utføre sammenligning med andre medlemsstater i henhold til beslutning 2008/615/JIS
   c) referansenummeret i det nasjonale registeret
   d) dato og nøyaktig klokkeslett for anmodningen om sammenligning fra det nasjonale kontaktpunktet til Eurodac
   e) navnet på myndigheten som har anmodet om tilgang for sammenligning, og på den ansvarlige som har framsatt anmodningen og behandlet opplysningene
   f) der det er relevant, bruken av framgangsmåten for behandling av hastesaker omhandlet i artikkel 32 nr. 4 og beslutningen som er truffet med hensyn til verifiseringen i etterkant
   g) opplysningene som er brukt til sammenligningen
   h) i samsvar med nasjonale regler eller med forordning (EU) 2016/794, identifikasjonsmerket til tjenestepersonen som utførte søket, og til tjenestepersonen som har truffet beslutning om søket eller overføringen
   i) der det er relevant, en henvisning til bruken av den europeiske søkeportalen for søk i Eurodac som nevnt i artikkel 7 nr. 2 i forordning (EU) 2019/818.
3. Loggene og dokumentasjonen skal bare brukes til å overvåke lovligheten av behandlingen av opplysningene og for å sikre dataintegritet og datasikkerhet. Logger som inneholder personopplysninger, kan ikke brukes til overvåkingen og vurderingen som omhandlet i artikkel 57.

   De nasjonale tilsynsmyndighetene som har ansvar for å kontrollere om anmodningen oppfyller vilkårene og overvåke at behandlingen av opplysningene er lovlig, samt dataintegriteten og datasikkerheten, skal på anmodning ha tilgang til disse loggene for å kunne utføre sine oppgaver.

Artikkel 52

Erstatningsansvar

1. Enhver person eller medlemsstat som er påført materiell eller ikke-materiell skade som følge av en ulovlig behandling eller enhver annen handling som er uforenlig med denne forordningen, skal ha rett til erstatning fra

medlemsstaten som er ansvarlig for skaden som ble påført, eller fra eu-LISA dersom byrået er ansvarlig for skaden, og i den grad det ikke har oppfylt sine forpliktelser i henhold til denne forordningen som særlig er rettet mot det, eller dersom byrået har opptrådt utenfor eller i strid med vedkommende medlemsstats lovlige instrukser. Den ansvarlige medlemsstaten eller eu-LISA skal fritas helt eller delvis for erstatningsansvar dersom de godtgjør at de på ingen måte er ansvarlig for hendelsen som førte til skaden.

2. Dersom en medlemsstats manglende overholdelse av sine forpliktelser i henhold til denne forordningen forårsaker skade på Eurodac, skal vedkommende medlemsstat holdes ansvarlig for skaden, med mindre og i den utstrekning eu-LISA eller en annen medlemsstat har unnlatt å treffe rimelige tiltak for å hindre at skaden oppsto eller for å redusere virkningen av den mest mulig.
3. Krav om erstatning mot en medlemsstat for skader nevnt i nr. 1 og 2 i denne artikkel skal være underlagt bestemmelsene i den saksøkte medlemsstatens nasjonale rett i samsvar med artikkel 79 og 80 i forordning (EU) 2016/679 og artikkel 54 og 55 i direktiv (EU) 2016/680. Krav om erstatning mot eu-LISA for skader omhandlet i nr. 1 og 2 i denne artikkel, skal være underlagt vilkårene fastsatt i traktatene.

Kapittel XIII

Endringer av forordning (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/818

Artikkel 53

Endring av forordning (EU) 2018/1240

1) I artikkel 11 skal nytt nummer lyde:
«6a.Med sikte på å gjennomføre verifiseringene nevnt i artikkel 20 nr. 2 andre ledd bokstav k), skal de automatiske verifiseringene i henhold til nr. 1 i denne artikkel gjøre det mulig for det sentrale ETIAS-systemet å søke i Eurodac som er opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1358(*), med følgende opplysninger fra søkere i henhold til artikkel 17 nr. 2 bokstav a–d) i denne forordningen:
a) Etternavn (familienavn), fornavn, etternavn ved fødselen, fødselsdato, fødested, kjønn, nåværende nasjonalitet.
b) Eventuelle andre navn (alias, kunstnernavn, daglignavn).
c) Eventuelle andre nasjonaliteter.
d) Reisedokumentets type, nummer og utstedelsesland.

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1358 av 14. mai 2024 om opprettelse av «Eurodac» for sammenligning av biometriske opplysninger for effektiv anvendelse av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1350 og rådsdirektiv 2001/55/EF og for å identifisere en tredjelandsborger eller statsløs med ulovlig opphold, og om anmodninger om sammenligning med Eurodac-opplysninger fra medlemsstatenes rettshåndhevende myndigheter og Europol for rettshåndhevelsesformål, om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/818 og om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 603/2013 (EUT L, 2024/1358, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj).»

2) I artikkel 25a nr. 1 skal ny bokstav lyde:
«f) opplysningene omhandlet i artikkel 17, 19, 21, 22, 23, 24 og 26 i forordning (EU) 2024/1358.»
3) I artikkel 88 skal nr. 6 lyde:
«6. ETIAS skal starte driften uavhengig av om det er innført interoperabilitet med Eurodac eller ECRIS-TCN.»

Artikkel 54

Endring av forordning (EU) 2019/818

I forordning (EU) 2019/818 gjøres følgende endringer:

1) I artikkel 4 skal nr. 20 lyde:
«20)«utpekte myndigheter» medlemsstatenes utpekte myndigheter som definert i artikkel 5 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1358(*), artikkel 3 nr. 1 punkt 26 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/2226(**), artikkel 4 punkt 3a i forordning (EF) nr. 767/2008 og artikkel 3 nr. 1 punkt 21 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1240(***),

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1358 av 14. mai 2024 om opprettelse av «Eurodac» for sammenligning av biometriske opplysninger for effektiv anvendelse av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1350 og rådsdirektiv 2001/55/EF og for å identifisere en tredjelandsborger eller statsløs med ulovlig opphold, og om anmodninger om sammenligning med Eurodac-opplysninger fra medlemsstatenes rettshåndhevende myndigheter og Europol for rettshåndhevelsesformål, om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/818 og om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 603/2013 (EUT L,

2024/1358, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj).

(**) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/2226 av 30. november 2017 om etablering av et inn- og utreisesystem (EES) for å registrere inn- og utreisedata og data om avvisning av innreise for tredjelandsborgere som krysser medlemsstatenes ytre grenser og for å fastslå vilkårene for tilgang til EES for rettshåndhevende formål, og om endring av konvensjonen om gjennomføring av Schengen-avtalen og forordning (EF) nr. 767/2008 og (EU) nr. 1077/2011 (EES-forordningen) (EUT L 327 av 9.12.2017, s. 20).

(***) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2018/1240 av 12. september 2018 om etablering av et europeisk system for innreiseinformasjon og framreisetillatelse (ETIAS) og om endring av forordning (EF) nr. 1077/2011, (EU) nr. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 og (EU) 2017/2226 (EUT L 236 av 19.9.2018, s. 1).»

2) I artikkel 10 nr. 1 skal innledningen lyde:

«Uten at det berører artikkel 51 i forordning (EU) 2024/1358, artikkel 12 og 18 i forordning (EU) 2018/1862, artikkel 31 i forordning (EU) 2019/816 og artikkel 40 i forordning (EU) 2016/794, skal eu-LISA føre logger over all behandling av opplysninger i ESP. Disse loggene skal særlig omfatte følgende:».

3) I artikkel 13 nr. 1 første ledd gjøres følgende endringer:

a) Bokstav b) skal lyde:

«b) opplysningene nevnt i artikkel 5 nr. 1 bokstav b) og artikkel 5 nr. 3 i forordning (EU) 2019/816.»

b) Ny bokstav skal lyde:

«c) opplysningene nevnt i artikkel 17 nr. 1 bokstav a) og b), artikkel 19 nr. 1 bokstav a) og b), artikkel 21 nr. 1 bokstav a) og b), artikkel 22 nr. 2 bokstav a) og b), artikkel 23 nr. 2 bokstav a) og b), artikkel 24 nr. 2 bokstav a) og b) og artikkel 26 nr. 2 bokstav a) og b) i forordning (EU) 2024/1358.»

4) Artikkel 14 skal lyde:

«Artikkel 14

Søk på biometriske opplysninger med den felles biometriske sammenligningstjenesten

For å søke på de biometriske opplysningene som er lagret i CIR og SIS, skal CIR og SIS bruke de biometriske malene som er lagret i sBMS. Søk med biometriske opplysninger skal skje i samsvar med formålene fastsatt i denne forordningen og i forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2018/1862, (EU) 2019/816 og (EU) 2024/1358.»

5) I artikkel 16 nr. 1 skal første punktum lyde:

«Uten at det berører artikkel 51 i forordning (EU) 2024/1358, artikkel 12 og 18 i forordning (EU) 2018/1862 og artikkel 31 i forordning (EU) 2019/816, skal eu-LISA føre logger over all behandling av opplysninger i sBMS.»

6) I artikkel 18 skal nr. 1 lyde:

«1.CIR skal lagre følgende opplysninger, logisk atskilt etter hvilket informasjonssystem opplysningene stammer fra:

a) Opplysningene nevnt i artikkel 17 nr. 1 bokstav a)–f), h) og i), artikkel 19 nr. 1 bokstav a)–f), h) og i), artikkel 21 nr. 1 bokstav a)–f), h) og i), artikkel 22 nr. 2 bokstav a)–f), h) og i), artikkel 23 nr. 2 bokstav a)–f), h) og i), artikkel 24 nr. 2 bokstav a)–f) og h), artikkel 24 nr. 3 bokstav a) og artikkel 26 nr. 2 bokstav a)–f), h) og i) i forordning (EU) 2024/1358.

b) Opplysningene nevnt i artikkel 5 nr. 1 bokstav b) og artikkel 5 nr. 3 i forordning (EU) 2019/816, og følgende opplysninger angitt i artikkel 5 nr. 1 bokstav a) i samme forordning: etternavn (familienavn), fornavn, fødselsdato, fødested (sted og land), nasjonalitet eller nasjonaliteter, kjønn, eventuelle tidligere navn, pseudonymer eller aliasnavn der dette er aktuelt, samt opplysninger på reisedokumenter der dette er tilgjengelig.»

7) I artikkel 23 skal nr. 1 lyde:

«1. Opplysningene nevnt i artikkel 18 nr. 1, 2 og 4 skal automatisk slettes fra CIR i samsvar med bestemmelsene om lagring av opplysninger i forordning (EU) 2024/1358 og forordning (EU) 2019/816.»

8) I artikkel 24 skal nr. 1 lyde:

«1. Uten at det berører artikkel 51 i forordning (EU) 2024/1358 og artikkel 29 i forordning (EU) 2019/816, skal eu-LISA føre logger over all behandling av opplysninger i CIR i samsvar med nr. 2, 3 og 4 i denne artikkelen.»

9) I artikkel 26 nr. 1 skal nye bokstaver lyde:

«c) myndighetene som er kompetente til å samle inn opplysningene fastsatt i kapittel II i forordning (EU) 2024/1358 ved oversending av opplysninger til Eurodac,

d) myndighetene som er kompetente til å samle inn opplysningene fastsatt i kapittel III i forordning (EU) 2024/1358 ved oversending av opplysninger til Eurodac, for

matcher som oppstod ved oversending av slike opplysninger,

e) myndighetene som er kompetente til å samle inn opplysningene fastsatt i kapittel IV i forordning (EU) 2024/1358 ved oversending av opplysninger til Eurodac,

f) myndighetene som er kompetente til å samle inn opplysningene fastsatt i kapittel V i forordning (EU) 2024/1358 ved oversending av opplysninger til Eurodac,

g) myndighetene som er kompetente til å samle inn opplysningene fastsatt i kapittel VI i forordning (EU) 2024/1358 ved oversending av opplysninger til Eurodac,

h) myndighetene som er kompetente til å samle inn opplysningene fastsatt i kapittel VIII i forordning (EU) 2024/1358 ved oversending av opplysninger til Eurodac.»

10) I artikkel 27 gjøres følgende endringer:

a) I nr. 1 skal ny bokstav lyde:

«c) Et datasett oversendes til Eurodac i samsvar med artikkel 17, 19, 21, 22, 23, 24 eller 26 i forordning (EU) 2024/1358.»

b) I nr. 3 skal ny bokstav lyde:

«c) etternavn, fornavn, navn ved fødselen, tidligere brukte navn og alias, fødselsdato, fødested, nasjonalitet og kjønn som omhandlet i artikkel 17, 19, 21, 22, 23, 24 og 26 i forordning (EU) 2024/1358.»

11) I artikkel 29 nr. 1 skal nye bokstaver lyde:

«c) myndighetene som er kompetente til å samle inn opplysningene fastsatt i kapittel II i forordning (EU) 2024/1358 ved oversending av opplysninger til Eurodac, for matcher som oppstod ved oversending av slike opplysninger,

d) myndighetene som er kompetente til å samle inn opplysningene fastsatt i kapittel III i forordning (EU) 2024/1358 ved oversending av opplysninger til Eurodac, for matcher som oppstod ved oversending av slike opplysninger,

e) myndighetene som er kompetente til å samle inn opplysningene fastsatt i kapittel IV i forordning (EU) 2024/1358, for matcher som oppstod ved oversending av slike opplysninger,

f) myndighetene som er kompetente til å samle inn opplysningene fastsatt i kapittel V i forordning (EU) 2024/1358, for matcher som oppstod ved oversending av slike opplysninger,

g) myndighetene som er kompetente til å samle inn opplysningene fastsatt i kapittel VI i forordning (EU) 2024/1358 ved oversending av opplysninger til Eurodac, for matcher som oppstod ved oversending av slike opplysninger,

h) myndighetene som er kompetente til å samle inn opplysningene fastsatt i kapittel VIII i forordning (EU) 2024/1358 ved oversending av opplysninger til Eurodac, for matcher som oppstod ved oversending av slike opplysninger.»

12) I artikkel 39 skal nr. 2 lyde:

«2. eu-LISA skal på sine tekniske anlegg opprette, gjennomføre og være vert for CRRS som inneholder opplysningene og statistikken omhandlet i artikkel 12 i forordning (EU) 2024/1358, artikkel 74 i forordning (EU) 2018/1862 og artikkel 32 i forordning (EU) 2019/816, logisk atskilt alt etter EU-informasjonssystem. Tilgang til CRRS skal gis via kontrollert, sikret tilgang og spesifikke brukerprofiler, utelukkende med henblikk på rapportering og statistikk, til myndighetene omhandlet i artikkel 12 i forordning (EU) 2024/1358, artikkel 74 i forordning (EU) 2018/1862 og artikkel 32 i forordning (EU) 2019/816.»

13) I artikkel 47 nr. 3 skal nytt ledd lyde:

«Personer hvis opplysninger er registrert i Eurodac, skal underrettes om behandlingen av personopplysninger med henblikk på denne forordningen i samsvar med nr. 1 når et nytt datasett oversendes til Eurodac i samsvar med artikkel 15, 18, 20, 22, 23, 24 og 26 i forordning (EU) 2024/1358.»

14) Artikkel 50 skal lyde:

«Artikkel 50

Overføring av personopplysninger til tredjeland, internasjonale organisasjoner og private parter

Uten at det berører artikkel 31 i forordning (EF) nr. 767/2008, artikkel 25 og 26 i forordning (EU) 2016/794, artikkel 41 i forordning (EU) 2017/2226, artikkel 65 i forordning (EU) 2018/1240, artikkel 49 og 50 i forordning (EU) 2024/1358 eller søk i samsvar med artikkel 9 nr. 5 i denne forordningen via ESP i Interpol-databasene som oppfyller bestemmelsene i kapittel V i forordning (EU) 2018/1725 og kapittel V i forordning (EU) 2016/679, skal personopplysninger som lagres eller behandles i interoperabilitetskomponentene eller som interoperabilitetskomponentene har fått tilgang til, ikke overføres til eller gjøres tilgjengelige for

noe tredjeland, noen internasjonal organisasjon eller noen privat part.»

Kapittel XIV

Sluttbestemmelser

Artikkel 55

Kostnader

1. Kostnader som påløper ved opprettelsen og driften av Eurodac og kommunikasjonsinfrastrukturen skal dekkes over Unionens alminnelige budsjett.
2. Kostnadene som påløper for nasjonale kontaktpunkter og Europols kontaktpunkt og kostnadene for tilknytning til Eurodac skal dekkes av henholdsvis hver enkelt medlemsstat og Europol.
3. Hver medlemsstat og Europol skal for egen regning opprette og vedlikeholde den tekniske infrastrukturen som er nødvendig for å gjennomføre denne forordningen, og skal være ansvarlig for å dekke sine kostnader som følger av anmodninger om sammenligning med Eurodac-opplysninger for rettshåndhevelsesformål.

Artikkel 56

Komitéprosedyre

1. Kommisjonen skal bistås av en komité. Nevnte komité skal være en komité i samsvar med forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når det vises til dette nummeret, får artikkel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
3. Dersom komiteen ikke avgir uttalelse, skal Kommisjonen ikke vedta utkastet til gjennomføringsrettsakt, og artikkel 5 nr. 4 tredje ledd i forordning (EU) nr. 182/2011 får anvendelse.

Artikkel 57

Rapporter, overvåking og evaluering

1. eu-LISA skal framlegge for Europaparlamentet, Rådet, Kommisjonen og EUs datatilsyn en årlig rapport om Eurodacs virksomhet, herunder dets tekniske virkemåte og sikkerhet. Årsrapporten skal inneholde opplysninger om forvaltningen av Eurodac og dens resultater i forhold til forhåndsdefinerte kvantitative indikatorer for målene for produksjon, kostnadseffektivitet og tjenestekvalitet.
2. eu-LISA skal sikre at det finnes prosedyrer for å overvåke Eurodacs virkemåte i forhold til målene nevnt i nr. 1.
3. Med henblikk på teknisk vedlikehold, rapportering og statistikk skal eu-LISA ha tilgang til nødvendig informasjon om behandlingsprosessene i Eurodac.
4. Senest 12. juni 2027 skal eu-LISA gjennomføre en undersøkelse av den tekniske gjennomførbarheten av å tilføye programvare for ansiktsgjenkjenning i Eurodac for å sammenligne ansiktsbilder, herunder av mindreårige. Studien skal evaluere påliteligheten og nøyaktigheten av resultatene fra programvaren for ansiktsgjenkjenning for Eurodacs formål, og skal gi eventuelle nødvendige anbefalinger før teknologien for ansiktsgjenkjenning innføres i Eurodac.
5. Kommisjonen skal senest 12. juni 2029 og hvert fjerde år deretter framlegge en samlet vurdering av Eurodac, med en gjennomgang av resultatene som er oppnådd i forhold til målene og innvirkningen på grunnleggende rettigheter, særlig databeskyttelse og personvernrettigheter, herunder om tilgangen for rettshåndhevelsesformål har ført til indirekte diskriminering av personer som omfattes av denne forordningen, og en vurdering av om prinsippene som ligger til grunn for systemet, herunder bruk av programvare for ansiktsgjenkjenning, fortsatt er gyldige, og eventuelle implikasjoner for framtidig virksomhet, og skal legge fram eventuelle nødvendige anbefalinger. Evalueringen skal også omfatte en vurdering av synergiene mellom denne forordningen og forordning (EU) 2018/1862. Kommisjonen skal oversende evalueringen til Europaparlamentet og Rådet.
6. Medlemsstatene skal gi eu-LISA og Kommisjonen de opplysningene som er nødvendige for å utarbeide årsrapporten omhandlet i nr. 1.
7. eu-LISA, medlemsstatene og Europol skal gi Kommisjonen de opplysningene som er nødvendige for å utarbeide den samlede evalueringen omhandlet i nr. 5. Disse opplysningene skal ikke bringe arbeidsmetodene i fare eller omfatte opplysninger som avslører kildene til, ansatte hos eller undersøkelser foretatt av de utpekte myndighetene.
8. Under overholdelse av bestemmelser i nasjonal rett om offentliggjøring av følsomme opplysninger skal hver medlemsstat og Europol annethvert år utarbeide rapporter om effektiviteten av sammenligningen av biometriske opplysninger med Eurodac-opplysninger for

rettshåndhevelsesformål, som inneholder opplysninger og statistikk om

a) det nøyaktige formålet med sammenligningen, herunder typen terrorhandling eller annet alvorlig straffbart forhold,
b) de skjellige grunnene til mistanke som er angitt,
c) de rimelige grunnene som er angitt i samsvar med artikkel 33 nr. 1 bokstav a) i denne forordningen for ikke å utføre sammenligning med andre medlemsstater i henhold til beslutning 2008/615/JIS,
d) antall anmodninger om sammenligning,
e) antall og type tilfeller som har ført til korrekt identifisering, og
f) behovet for den ekstraordinære hasteprosedyren og hvor ofte den er blitt benyttet, herunder tilfeller der kontrollmyndighetens kontroll i etterkant viste at det ikke forelå et hastetilfelle.

Medlemsstatenes og Europols rapporter omhandlet i første ledd skal oversendes til Kommisjonen innen 30. juni det påfølgende året.

9. På grunnlag av rapportene fra medlemsstatene og Europol omhandlet i nr. 8, og i tillegg til den samlede evalueringen fastsatt i nr. 5, skal Kommisjonen annethvert år utarbeide en rapport om tilgangen til Eurodac for rettshåndhevelsesformål, og oversende den til Europaparlamentet, Rådet og EUs datatilsyn.

Artikkel 58

Vurdering

1. Senest 12. juni 2028 skal Kommisjonen vurdere funksjonen og den operasjonelle effektiviteten til ethvert IT-system som brukes til å utveksle opplysninger om personer som omfattes av midlertidig beskyttelse, med henblikk på det administrative samarbeidet nevnt i artikkel 27 i direktiv 2001/55/EF.
2. Kommisjonen skal også vurdere de forventede virkningene av å anvende artikkel 26 i denne forordning dersom direktiv 2001/55/EF aktiveres, idet det tas hensyn til
   a) arten av opplysninger som er gjenstand for behandling,
   b) de forventede virkningene av å gi de utpekte myndighetene nevnt i artikkel 5 nr. 1 og 9 nr. 1 tilgang til dataene oppført i artikkel 26 nr. 2, og
   c) garantiene som fastsettes i denne forordningen.
3. Avhengig av utfallet av vurderingene nevnt i nr. 1 og 2 i denne artikkel, skal Kommisjonen, dersom det er hensiktsmessig, framlegge et forslag til regelverk som endrer eller opphever artikkel 26.

Artikkel 59

Sanksjoner

Medlemsstatene skal treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at enhver behandling av opplysninger som er registrert i Eurodac i strid med Eurodacs formål som fastsatt i artikkel 1, kan straffes med sanksjoner, herunder administrative og/eller strafferettslige sanksjoner, i samsvar med nasjonal rett, som er virkningsfulle, står i forhold til overtredelsen og virker avskrekkende.

Artikkel 60

Geografisk virkeområde

Bestemmelsene i denne forordningen skal ikke gjelde for noe territorium der forordning (EU) 2024/1351 ikke får anvendelse, med unntak av bestemmelsene om opplysninger som samles inn for å bistå ved anvendelsen av forordning (EU) nr. 2024/1350 under vilkårene fastsatt i denne forordningen.

Artikkel 61

Melding om utpekte myndigheter og kontrollmyndigheter

1. Senest 12. september 2024 skal hver medlemsstat underrette Kommisjonen om sine utpekte myndigheter, om de operative enhetene nevnt i artikkel 5 nr. 3 og om sin kontrollmyndighet, og skal uten opphold underrette Kommisjonen om eventuelle endringer.
2. Senest 12. september 2024 skal Europol underrette Kommisjonen om sin utpekte myndighet og kontrollmyndighet, og skal uten opphold underrette den om eventuelle endringer.
3. Kommisjonen skal årlig offentliggjøre opplysningene nevnt i nr. 1 og 2 i *Den europeiske unions tidende* og via en elektronisk kunngjøring som skal være tilgjengelig på nettet og oppdateres uten opphold.

Artikkel 62

Oppheving

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 603/2013[38] oppheves med virkning fra 12. juni 2026.

Henvisninger til den opphevede forordningen skal forstås som henvisninger til denne forordningen og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegg II.

Artikkel 63

Ikrafttredelse og anvendelse

1. Denne forordningen trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.
2. Denne forordningen får anvendelse fra 12. juni 2026.

   Artikkel 26 får imidlertid anvendelse fra 12. juni 2029.
3. Denne forordningen får ikke anvendelse på personer som har midlertidig beskyttelse i henhold til gjennomføringsbeslutning (EU) 2022/382 og annen tilsvarende nasjonal beskyttelse i henhold til denne, eventuelle framtidige endringer i gjennomføringsbeslutning (EU) 2022/382 og eventuelle utvidelser av denne midlertidige beskyttelsen.
4. Medlemsstatene og eu-LISA skal bli enige om dokumentet for grensesnittkontroll senest 12. desember 2024.
5. Sammenligninger av ansiktsbilder med bruk av programvare for ansiktsgjenkjenning som fastsatt i artikkel 15 og 16 i denne forordningen får anvendelse fra den dagen ansiktsgjenkjenningsteknologien er innført i Eurodac. Programvare for ansiktsgjenkjenning skal innføres i Eurodac innen ett år etter at studien om innføring av programvare for ansiktsgjenkjenning nevnt i artikkel 57 nr. 4, er avsluttet. Inntil denne datoen skal ansiktsbilde lagres i Eurodac som en del av den registrertes datasett og overføres til en medlemsstat etter sammenligning av fingeravtrykk der resultatet er et treff.
6. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen og eu-LISA så snart de har truffet de tekniske tiltakene for å overføre opplysninger til Eurodac, senest 12. juni 2026.

Denne forordningen er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater i samsvar med traktatene.

Utferdiget i Brussel 14. mai 2024.

For Europaparlamentet	*For Rådet*
R. Metsola	H. Lahbib
President	*Formann*

[38] (Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 603/2013 av 26. juni 2013 om opprettelse av «Eurodac» for sammenligning av fingeravtrykk med henblikk på effektiv anvendelse av forordning (EU) nr. 604/2013 om fastsettelse av kriterier og ordninger for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse inngitt i en medlemsstat av en tredjelandsborger eller en statsløs, og om medlemsstatenes rettshåndhevende myndigheters og Europols adgang til å anmode om sammenligning med Eurodac-opplysninger med henblikk på rettshåndheving, og om endring av forordning (EU) nr. 1077/2011 om opprettelse av et europeisk byrå for operativ forvaltning av store IT-systemer på området for frihet, sikkerhet og rettferdighet (EUT L 180 av 29.6.2013, s. 1).

Vedlegg I

Sammenligningstabell nevnt i artikkel 8

Opplysninger gitt i henhold til artikkel 17 nr. 2 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1240, registrert og lagret av ETIAS-sentralsystemet	Tilsvarende opplysninger i Eurodac i henhold til artikkel 17, 19, 21, 22, 23, 24 og 26 i denne forordningen som ETIAS-opplysningene bør sjekkes mot
etternavn (familienavn)	etternavn
etternavn ved fødsel	navn ved fødsel
for- og mellomnavn	fornavn (ett eller flere)
andre navn (alias, kunstnernavn, daglignavn)	tidligere brukte navn og eventuelle alias
fødselsdato	fødselsdato
fødested	fødested
kjønn	kjønn
nåværende nasjonalitet	nasjonalitet(er)
eventuelle andre nasjonaliteter	nasjonalitet(er)
type reisedokument	type reisedokument
reisedokumentets nummer	reisedokumentets nummer
reisedokumentets utstedelsesland	landskoden med tre bokstaver for utstedelseslandet

Vedlegg II

Sammenligningstabell

Forordning (EU) nr. 603/2013	Denne forordningen
Artikkel 1 nr. 1	Artikkel 1 nr. 1 bokstav a) og c)
—	Artikkel 1 nr. 1 bokstav b) og d)
Artikkel 1 nr. 2	Artikkel 1 nr. 1 bokstav e)
—	Artikkel 1 nr. 1 bokstav f)–j)
Artikkel 1 nr. 3	Artikkel 1 nr. 2
Artikkel 2 nr. 1 innledende tekst	Artikkel 2 nr. 1 innledende tekst
Artikkel 2 nr. 1 bokstav a) og b)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav a) og e)
—	Artikkel 2 nr. 1 bokstav b), c) og d)
—	Artikkel 2 nr. 1 bokstav f) og g)
Artikkel 2 nr. 1 bokstav c)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav h)
—	Artikkel 2 nr. 1 bokstav i)
Artikkel 2 nr. 1 bokstav d)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav j)
Artikkel 2 nr. 1 bokstav e)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav k)
—	Artikkel 2 nr. 1 bokstav l)
Artikkel 2 nr. 1 bokstav f)	—

Forordning (EU) nr. 603/2013	Denne forordningen
Artikkel 2 nr. 1 bokstav g)	—
Artikkel 2 nr. 1 bokstav h)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav m)
Artikkel 2 nr. 1 bokstav i)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav n)
Artikkel 2 nr. 1 bokstav j)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav o)
Artikkel 2 nr. 1 bokstav k)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav p)
Artikkel 2 nr. 1 bokstav l)	Artikkel 2 nr. 1 bokstav q)
—	Artikkel 2 nr. 1 bokstav r)–z)
Artikkel 2 nr. 2, 3 og 4	Artikkel 2 nr. 2, 3 og 4
Artikkel 3 nr. 1 innledende tekst og bokstav a) og b)	Artikkel 3 nr. 1 innledende tekst og bokstav a) og b)
—	Artikkel 3 nr. 1 bokstav c) og d)
—	Artikkel 3 nr. 2
—	Artikkel 3 nr. 3
Artikkel 3 nr. 2	Artikkel 3 nr. 4
Artikkel 3 nr. 3	Artikkel 3 nr. 5
—	Artikkel 3 nr. 6
Artikkel 3 nr. 4	Artikkel 3 nr. 7
Artikkel 3 nr. 5	Artikkel 13 nr. 6
Artikkel 4 nr. 1	Artikkel 4 nr. 1
Artikkel 4 nr. 2	Artikkel 4 nr. 3
Artikkel 4 nr. 3	Artikkel 4 nr. 4
—	Artikkel 4 nr. 2
Artikkel 4 nr. 4	Artikkel 4 nr. 5
Artikkel 5	Artikkel 5
Artikkel 6	Artikkel 6
Artikkel 7	Artikkel 7
—	Artikkel 8
—	Artikkel 9
—	Artikkel 10
—	Artikkel 11
Artikkel 8 nr. 1 innledende tekst	Artikkel 12 nr. 1 innledende tekst
—	Artikkel 12 nr. 1 bokstav a)–h)
Artikkel 8 nr. 1 bokstav a)	Artikkel 12 nr. 1 bokstav i)
—	Artikkel 12 nr. 1 bokstav j)
Artikkel 8 nr. 1 bokstav b)	Artikkel 12 nr. 1 bokstav k) punkt i)
—	Artikkel 12 nr. 1 bokstav l)

Forordning (EU) nr. 603/2013	Denne forordningen
Artikkel 8 nr. 1 bokstav c)	Artikkel 12 nr. 1 bokstav m) punkt i)
Artikkel 8 nr. 1 bokstav d)	Artikkel 12 nr. 1 bokstav n) punkt i)
—	Artikkel 12 nr. 1 bokstav o) og p)
Artikkel 8 nr. 1 bokstav e)	Artikkel 12 nr. 1 bokstav q)
Artikkel 8 nr. 1 bokstav f)	Artikkel 12 nr. 1 bokstav r)
Artikkel 8 nr. 1 bokstav g)	Artikkel 12 nr. 1 bokstav s)
Artikkel 8 nr. 1 bokstav h)	Artikkel 12 nr. 1 bokstav t)
Artikkel 8 nr. 1 bokstav i)	—
—	Artikkel 12 nr. 1 bokstav u)
—	Artikkel 12 nr. 1 bokstav v) og w)
Artikkel 8 nr. 2	Artikkel 12 nr. 2
—	Artikkel 12 nr. 3–6
—	Artikkel 13
—	Artikkel 14
Artikkel 9 nr. 1	Artikkel 15 nr. 1
Artikkel 9 nr. 2	Artikkel 15 nr. 2
Artikkel 9 nr. 3	—
Artikkel 9 nr. 4	—
Artikkel 9 nr. 5	—
—	Artikkel 15 nr. 3
—	Artikkel 16 nr. 1
Artikkel 10 innledende tekst og bokstav a)–d)	Artikkel 16 nr. 2 innledende tekst og bokstav a)–d)
Artikkel 10 bokstav e)	Artikkel 16 nr. 3
—	Artikkel 16 nr. 2 og 4
Artikkel 11 innledende tekst	Artikkel 17 nr. 1 innledende tekst og artikkel 17 nr. 2 innledende tekst
Artikkel 11 bokstav a)	Artikkel 17 nr. 1 bokstav a)
Artikkel 11 bokstav b)	Artikkel 17 nr. 1 bokstav g)
Artikkel 11 bokstav c)	Artikkel 17 nr. 1 bokstav h)
Artikkel 11 bokstav d)	Artikkel 17 nr. 1 bokstav k)
Artikkel 11 bokstav e)	Artikkel 17 nr. 1 bokstav l)
Artikkel 11 bokstav f	Artikkel 17 nr. 1 bokstav m)
Artikkel 11 bokstav g)	Artikkel 17 nr. 1 bokstav n)
—	Artikkel 17 nr. 1 bokstav b)–f), i) og j)
Artikkel 11 bokstav h)	Artikkel 17 nr. 2 bokstav c) og d)
Artikkel 11 bokstav i)	Artikkel 17 nr. 2 bokstav e)

Forordning (EU) nr. 603/2013	Denne forordningen
Artikkel 11 bokstav j)	Artikkel 17 nr. 2 bokstav f)
Artikkel 11 bokstav k)	Artikkel 17 nr. 2 bokstav a)
—	Artikkel 17 nr. 2 bokstav b) og g)-l)
—	Artikkel 17 nr. 3 og 4
Artikkel 12	—
Artikkel 13	—
—	Artikkel 18
—	Artikkel 19
—	Artikkel 20
—	Artikkel 21
Artikkel 14 nr. 1	Artikkel 22 nr. 1
Artikkel 14 nr. 2 innledende tekst	Artikkel 22 nr. 2 innledende tekst
Artikkel 14 nr. 2 bokstav a)	Artikkel 22 nr. 2 bokstav a)
Artikkel 14 nr. 2 bokstav b)	Artikkel 22 nr. 2 bokstav g)
Artikkel 14 nr. 2 bokstav c)	Artikkel 22 nr. 2 bokstav h)
Artikkel 14 nr. 2 bokstav d)	Artikkel 22 nr. 2 bokstav k)
Artikkel 14 nr. 2 bokstav e)	Artikkel 22 nr. 2 bokstav l)
Artikkel 14 nr. 2 bokstav f)	Artikkel 22 nr. 2 bokstav m)
Artikkel 14 nr. 2 bokstav g)	Artikkel 22 nr. 2 bokstav n)
—	Artikkel 22 nr. 2 bokstav b)–f), i) og j)
—	Artikkel 22 nr. 3
Artikkel 14 nr. 3	Artikkel 22 nr. 4
Artikkel 14 nr. 4	Artikkel 22 nr. 5
Artikkel 14 nr. 5	Artikkel 22 nr. 6
—	Artikkel 22 nr. 7–10
Artikkel 15	—
Artikkel 16	—
Artikkel 17	—
—	Artikkel 23
—	Artikkel 24
—	Artikkel 25
—	Artikkel 26
—	Artikkel 27
—	Artikkel 28
—	Artikkel 29

Forordning (EU) nr. 603/2013	Denne forordningen
—	Artikkel 30
Artikkel 18 nr. 1	Artikkel 31 nr. 1
Artikkel 18 nr. 2	Artikkel 31 nr. 2
Artikkel 18 nr. 3	Artikkel 31 nr. 3
—	Artikkel 31 nr. 4, 5 og 6
Artikkel 19 nr. 1	Artikkel 32 nr. 1
Artikkel 19 nr. 2	Artikkel 32 nr. 2
—	Artikkel 32 nr. 3
Artikkel 19 nr. 3	Artikkel 32 nr. 4
Artikkel 19 nr. 4	Artikkel 32 nr. 5
Artikkel 20 nr. 1 innledende tekst	Artikkel 33 nr. 1 første ledd innledende tekst og bokstav a), samt andre ledd
Artikkel 20 nr. 1 bokstav a), b) og c)	Artikkel 33 nr. 1 første ledd bokstav a), b) og c)
—	Artikkel 33 nr. 2
Artikkel 20 nr. 2	Artikkel 33 nr. 3
Artikkel 21 nr. 1 innledende tekst	Artikkel 34 nr. 1 innledende tekst og bokstav a)
Artikkel 21 nr. 1 bokstav a), b) og c)	Artikkel 34 nr. 1 bokstav b), c) og d)
—	Artikkel 34 nr. 2
Artikkel 21 nr. 2	Artikkel 34 nr. 3
Artikkel 21 nr. 3	Artikkel 34 nr. 4
Artikkel 22 nr. 1	Artikkel 35 nr. 1
Artikkel 22 nr. 2	Artikkel 35 nr. 2
Artikkel 23 nr. 1 innledende tekst	Artikkel 36 nr. 1 innledende tekst
Artikkel 23 nr. 1 bokstav a) og b)	Artikkel 36 nr. 1 bokstav a)
Artikkel 23 nr. 1 bokstav c), d) og e)	Artikkel 36 nr. 1 bokstav b), c) og d)
Artikkel 23 nr. 2	Artikkel 36 nr. 2
Artikkel 23 nr. 3	Artikkel 36 nr. 3
Artikkel 23 nr. 4 bokstav a), b) og c)	Artikkel 36 nr. 4 bokstav a), b) og c)
Artikkel 24	Artikkel 37
Artikkel 25 nr. 1–5	Artikkel 38 nr. 1–4 og 6
—	Artikkel 38 nr. 5
Artikkel 26	Artikkel 39
Artikkel 27 nr. 1–5	Artikkel 40 nr. 1, 2, 3, 5 og 6
—	Artikkel 40 nr. 4
Artikkel 28 nr. 1, 2 og 3	Artikkel 41 nr. 1, 4 og 5
—	Artikkel 41 nr. 2 og 3

Forordning (EU) nr. 603/2013	Denne forordningen
Artikkel 29 nr. 1 innledende tekst og bokstav a)–e)	Artikkel 42 nr. 1 bokstav a), b), d), e) og g)
—	Artikkel 42 nr. 1 bokstav c), f) og h)
Artikkel 29 nr. 2	Artikkel 42 nr. 2
Artikkel 29 nr. 3	Artikkel 42 nr. 3
Artikkel 29 nr. 4–15	—
—	Artikkel 43 nr. 1
—	Artikkel 43 nr. 2
—	Artikkel 43 nr. 3
—	Artikkel 43 nr. 4
—	Artikkel 43 nr. 5
—	Artikkel 43 nr. 6
—	Artikkel 43 nr. 7
—	Artikkel 43 nr. 8
Artikkel 30	Artikkel 44
Artikkel 31	Artikkel 45
Artikkel 32	Artikkel 46
Artikkel 33 nr. 1	—
Artikkel 33 nr. 2	Artikkel 47 nr. 1
Artikkel 33 nr. 3	Artikkel 47 nr. 2
Artikkel 33 nr. 4	Artikkel 47 nr. 3
Artikkel 33 nr. 5	Artikkel 47 nr. 4
Artikkel 34 nr. 1	Artikkel 48 nr. 1
Artikkel 34 nr. 2 innledende tekst og bokstav a)–k)	Artikkel 48 nr. 2 innledende tekst og bokstav a)–d), f)–k) og n)
—	Artikkel 48 nr. 2 bokstav e), l) og m)
Artikkel 34 nr. 3	Artikkel 48 nr. 3
Artikkel 34 nr. 4	Artikkel 48 nr. 4
—	Artikkel 48 nr. 5
Artikkel 35 nr. 1	Artikkel 49 nr. 1
Artikkel 35 nr. 2	Artikkel 49 nr. 2
—	Artikkel 49 nr. 3
—	Artikkel 49 nr. 4
Artikkel 35 nr. 3	Artikkel 49 nr. 5
—	Artikkel 50
Artikkel 36 nr. 1	Artikkel 51 nr. 1
Artikkel 36 nr. 2 innledende tekst og bokstav a)–h)	Artikkel 51 nr. 2 innledende tekst og bokstav a)–h)

Forordning (EU) nr. 603/2013	Denne forordningen
—	Artikkel 51 nr. 2 bokstav i)
Artikkel 36 nr. 3	Artikkel 51 nr. 3
Artikkel 37	Artikkel 52
Artikkel 38	—
—	Artikkel 53
—	Artikkel 54
Artikkel 39	Artikkel 55
—	Artikkel 56
Artikkel 40 nr. 1	Artikkel 57 nr. 1
Artikkel 40 nr. 2	Artikkel 57 nr. 2
Artikkel 40 nr. 3	Artikkel 57 nr. 3
—	Artikkel 57 nr. 4
Artikkel 40 nr. 4	Artikkel 57 nr. 5
Artikkel 40 nr. 5	Artikkel 57 nr. 6
Artikkel 40 nr. 6	Artikkel 57 nr. 7
Artikkel 40 nr. 7	Artikkel 57 nr. 8
Artikkel 40 nr. 8	Artikkel 57 nr. 9
—	Artikkel 58
Artikkel 41	Artikkel 59
Artikkel 42	Artikkel 60
Artikkel 43	Artikkel 61
Artikkel 44	—
Artikkel 45	Artikkel 62
Artikkel 46	Artikkel 63
Vedlegg I	—
Vedlegg II	—
Vedlegg III	—
—	Vedlegg I
—	Vedlegg II

Vedlegg 2

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351 av 14. mai 2024 om asyl- og migrasjonshåndtering, om endring av forordning (EU) 2021/1147 og (EU) 2021/1060 og om oppheving av forordning (EU) nr. 604/2013 (AMMR)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 78 nr. 2 bokstav e) og artikkel 79 nr. 2 bokstav a), b) og c),

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité[1],

under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen[2],

etter den ordinære regelverksprosedyren[3] og

ut fra følgende betraktninger:

1) Unionen, som utgjør et område med frihet, sikkerhet og rettferdighet, bør sikre fravær av personkontroll ved de indre grensene og utforme en felles politikk for asyl, innvandring og forvaltning av medlemsstatenes ytre grenser som er basert på solidaritet og rimelig ansvarsdeling mellom medlemsstatene, som er rettferdig overfor tredjelandsborgere og statsløse personer og i samsvar med folkeretten og unionsretten, herunder grunnleggende rettigheter.
2) For å styrke den gjensidige tilliten mellom medlemsstatene er det nødvendig med en helhetlig tilnærming til asyl- og migrasjonshåndtering som forener interne og eksterne komponenter. Effektiviteten av en slik tilnærming avhenger av at alle komponentene håndteres i fellesskap og gjennomføres konsekvent og på en integrert måte.
3) Denne forordningen bør bidra til en slik helhetlig tilnærming ved å fastsette en felles ramme for Unionens og medlemsstatenes tiltak, hver innenfor deres respektive kompetanse på asylområdet og i forbindelse med relevant politikk for migrasjonshåndtering, ved å fastholde og styrke prinsippet om solidaritet og rimelig ansvarsdeling mellom medlemsstatene, herunder de økonomiske virkningene av dette prinsippet, som ligger til grunn for politikken på asyl- og migrasjonsområdet i samsvar med artikkel 80 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV). Prinsippet om solidaritet og rimelig ansvarsdeling bør være det grunnlaget medlemsstatene bygger på når de i fellesskap deler ansvaret for å håndtere migrasjon, særlig på området som reguleres av det felles europeiske asylsystemet.
4) Medlemsstatene bør treffe alle nødvendige tiltak, blant annet for å gi tilgang til internasjonal beskyttelse og tilstrekkelige mottaksforhold for dem som har behov for det, for å fremme lovlige migrasjonsveier, for å muliggjøre effektiv anvendelse av reglene for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse, for å effektivt forvalte retur av tredjelandsborgere som ikke eller ikke lenger oppfyller vilkårene for opphold på medlemsstatenes territorium, for å hindre irregulær innvandring og uautoriserte bevegelser av tredjelandsborgere og statsløse mellom medlemsstatene, for å bekjempe smugling av migranter og menneskehandel, herunder redusere de sårbarhetene dette forårsaker, og for å yte støtte til andre medlemsstater i form av solidaritetsbidrag som deres bidrag til den helhetlige tilnærmingen.
5) For å styrke samarbeidet med tredjeland om asyl og migrasjon, herunder om tilbaketakelse og håndtering av de underliggende årsakene til og drivkreftene bak irregulær migrasjon og

---

1 EUT C 155 av 30.4.2021, s. 58.

2 EUT C 175 av 7.5.2021, s. 32.

3 Europaparlamentets holdning av 10. april 2024 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 14. mai 2024.

tvangsfordrivelse, er det nødvendig å fremme og bygge skreddersydde og gjensidig fordelaktige partnerskap med disse landene. Slike partnerskap bør skape en ramme for bedre samordning av relevant unionspolitikk og relevante unionsverktøy med tredjeland og være basert på menneskerettighetene, rettsstatsprinsipper og respekt for Unionens felles verdier. Når det gjelder de eksterne komponentene i den helhetlige tilnærmingen, er det intet i denne forordningen som påvirker den eksisterende kompetansefordelingen mellom medlemsstatene og Unionen eller mellom Unionens institusjoner. Disse kompetansene vil fortsatt bli utøvd med full respekt for saksbehandlingsreglene i traktatene og i samsvar med rettspraksis ved Den europeiske unions domstol, særlig når det gjelder ikke-bindende unionsinstrumenter.

6) Det felles rammeverket er nødvendig for å effektivt håndtere det økende fenomenet med at det ankommer blandede grupper av personer som har behov for internasjonal beskyttelse og personer som ikke har det, og i erkjennelse av at ansvaret for irregulære ankomster av migranter og asylsøkere til Unionen ikke skal måtte bæres av de enkelte medlemsstatene alene, men av Unionen som helhet. Virkeområdet for denne forordningen bør også omfatte personer som er gitt adgang til innreise.
7) For å sikre at de tiltakene og virkemidlene som Unionen og medlemsstatene treffer innenfor rammen av sine respektive kompetanseområder, er sammenhengende og effektive, er det behov for en integrert politikkutforming og en helhetlig tilnærming på området for asyl- og migrasjonshåndtering, herunder både de interne og de eksterne komponentene. Unionen og medlemsstatene bør, hver innenfor sine respektive kompetanseområder og i samsvar med gjeldende unionsrett og internasjonale forpliktelser, sikre sammenhengen i og gjennomføringen av asyl- og migrasjonshåndteringspolitikken.
8) For å sikre at deres asyl-, mottaks- og migrasjonssystemer er godt forberedt, og at hver del av disse systemene har tilstrekkelig kapasitet, bør medlemsstatene ha nødvendige menneskelige, materielle og økonomiske ressurser og nødvendig infrastruktur for effektivt å gjennomføre politikk for asyl- og migrasjonshåndtering og tildele nødvendig personell til sine kompetente myndigheter for gjennomføringen av denne forordningen. Medlemsstatene bør også sikre hensiktsmessig samordning mellom sine relevante nasjonale myndigheter og med de nasjonale myndighetene i de andre medlemsstatene.
9) Medlemsstatene bør benytte en strategisk tilnærming og ha nasjonale strategier for å sikre sin kapasitet til effektivt å gjennomføre sine asyl- og migrasjonshåndteringssystemer, i full overensstemmelse med sine forpliktelser i henhold til unionsretten og folkeretten. Disse strategiene bør omfatte forebyggende tiltak for å redusere risikoen for migrasjonspress samt informasjon om beredskapsplanlegging, herunder som fastsatt i europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2024/1346[4], og relevant informasjon om prinsippene for integrert politikkutforming og solidaritet og rimelig ansvarsdeling i henhold til denne forordningen og de rettslige forpliktelsene som følger av denne på nasjonalt nivå. Kommisjonen og Unionens relevante organer, kontorer og byråer, og særlig Den europeiske unions asylbyrå («asylbyrået»), bør kunne støtte medlemsstatene ved fastsettelsen av deres nasjonale strategier. Medlemsstatenes høring av lokale og regionale myndigheter, i samsvar med nasjonal rett og når det er hensiktsmessig, kan også forbedre og styrke nasjonale strategier. For å sikre at de nasjonale strategiene er sammenlignbare for bestemte kjerneelementer, bør Kommisjonen utarbeide en felles mal.
10) For å sikre at det finnes et effektivt overvåkingssystem for å sikre anvendelsen av regelverket på asylområdet i Unionen, bør medlemsstatenes nasjonale strategier også ta hensyn til resultatene av overvåkingen utført av asylbyrået og Det europeiske grense- og kystvaktbyrået og andre relevante organer, kontorer, byråer eller organisasjoner, relevante deler av evalueringen utført i samsvar med rådsforordning (EU) 2022/922[5] samt evalueringer som er utført i samsvar med artikkel 10 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1356[6]. Medlemsstatene kan også vur-

---

[4] Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2024/1346 av 14. mai 2024 om fastsettelse av standarder for mottak av personer som søker om internasjonal beskyttelse (EUT L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

[5] Rådsforordning (EU) 2022/922 av 9. juni 2022 om opprettelse og drift av en evaluerings- og overvåkingsmekanisme for å verifisere anvendelsen av Schengen-regelverket, og om oppheving av forordning (EU) nr. 1053/2013 (EUT L 160 av 15.6.2022, s. 1).

dere resultatene av andre relevante overvåkingsmekanismer.

11) Kommisjonen bør vedta en langsiktig europeisk strategi for asyl- og migrasjonshåndtering («strategien») som fastsetter den strategiske tilnærmingen for å sikre en konsekvent gjennomføring av nasjonale strategier på unionsnivå, i samsvar med prinsippene fastsatt i denne forordningen og i Unionens primærrett og gjeldende folkerett.

12) Ettersom det er viktig å sikre at Unionen er forberedt og i stand til å tilpasse seg utviklingen og nye realiteter i asyl- og migrasjonshåndteringen, bør Kommisjonen vedta en årlig europeisk asyl- og migrasjonsrapport («rapporten»). Rapporten bør vurdere asyl-, mottaks- og migrasjonssituasjonen i løpet av den foregående tolvmånedersperioden langs alle migrasjonsruter til og i alle medlemsstater, fungere som et verktøy for tidlig varsling og bevisstgjøring for Unionen på området for migrasjon og asyl og gi et strategisk situasjonsbilde og prognoser for det kommende året. Rapporten bør blant annet fastsette Unionens og medlemsstatenes beredskap til å reagere på og tilpasse seg utviklingen i migrasjonssituasjonen og resultatene av overvåkingen utført av Unionens relevante organer, kontorer og byråer. Dataene og opplysningene samt vurderingene i rapporten bør tas i betraktning i beslutningsprosessene knyttet til solidaritetsmekanismen fastsatt i del IV i denne forordningen.

13) Rapporten bør utarbeides i samråd med medlemsstatene og Unionens relevante organer, kontorer og byråer. I rapporten bør Kommisjonen bruke eksisterende rapporteringsmekanismer, først og fremst den integrerte situasjonsforståelsen og -analysen, forutsatt at mekanismen for integrert politisk krisehåndtering er aktivert, og EUs mekanisme for beredskap og krisehåndtering i forbindelse med migrasjon som fastsatt i kommisjonsrekommandasjon (EU) 2020/1366[7]. Det er av største betydning for å sikre at Unionen er forberedt og i stand til å tilpasse seg realitetene i asyl- og migrasjonshåndteringen slik de utvikler seg, og dermed for at den årlige asyl- og migrasjonssyklusen og solidaritetsmekanismen kan fungere tilfredsstillende, at medlemsstatene, Rådet, Kommisjonen, Den europeiske unions utenrikstjeneste og Unionens relevante organer, kontorer og byråer bidrar til slike eksisterende rapporteringsmekanismer og sikrer tilstrekkelig og rettidig utveksling av opplysninger og data. Det bør også tas hensyn til informasjon fra andre relevante kilder, herunder Det europeiske migrasjonsnettverket, De forente nasjoners høykommissær for flyktninger og Den internasjonale organisasjonen for migrasjon. For å unngå dobbeltarbeid bør Kommisjonen bare be om ytterligere opplysninger fra medlemsstatene når disse opplysningene ikke er tilgjengelige gjennom disse rapporteringsmekanismene og Unionens relevante organer, kontorer og byråer.

14) For å sikre at de nødvendige verktøyene er på plass for å bistå medlemsstatene med å håndtere utfordringer som kan oppstå på grunn av at tredjelandsborgere eller statsløse befinner seg på deres territorium, uansett hvordan de passert medlemsstatenes ytre grenser, bør rapporten ledsages av en beslutning som fastslår hvilke medlemsstater som er under migrasjonspress, står i fare for å bli utsatt for migrasjonspress i løpet av det kommende året eller står overfor en betydelig migrasjonssituasjon («beslutningen»). Medlemsstater som er under migrasjonspress, bør kunne regne med bruken av solidaritetsbidragene som inngår i den årlige solidaritetspoolen.

15) For å sikre forutsigbarhet for medlemsstater som er under migrasjonspress, og for bidragende medlemsstater, bør rapporten og beslutningen ledsages av et kommisjonsforslag som angir konkrete årlige solidaritetstiltak, herunder relokalisering, finansielle bidrag og eventuelle alternative solidaritetstiltak, og tallfesting av omfanget som sannsynligvis vil være nødvendig for det kommende året på unionsnivå, samtidig som det anerkjennes at de ulike typene solidaritet er av samme verdi. Typen av tiltak og deres tallfestede omfang som er angitt i Kommisjonens forslag, bør minst svare til årlige minimumsgrenser for relokalisering og finansielle bidrag. Disse minimumsgrensene bør fastsettes i denne forordningen for å sikre forutsigbar planlegging i de bidragende medlemsstatene og for å gi minstegarantier for de solidaritetsmottakende medlemsstatene. Dersom det anses som nød-

---

6 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1356 av 14. mai 2024 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene og om endring av forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/817 (EUT L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

7 Kommisjonsrekommandasjon (EU) 2020/1366 av 23. september 2020 om en EU-mekanisme for beredskap og krisehåndtering i forbindelse med migrasjon (beredskaps- og kriseplan for migrasjon) (EUT L 317 av 1.10.2020, s. 26).

vendig, kan Kommisjonen i sitt forslag angi høyere årlige antall relokaliseringer eller finansielle bidrag. For å bevare likeverdigheten av solidaritetstiltak bør forholdet mellom de årlige tallene fastsatt i denne forordningen opprettholdes. På samme måte bør Kommisjonens forslag, når de årlige tallene fastsettes, ta hensyn til ekstraordinære situasjoner der det ikke vil være noe forventet behov for solidaritet for det kommende året.

16) For å sikre bedre samordning på unionsnivå og i lys av de særlige egenskapene ved solidaritetsordningen fastsatt i denne forordningen, som er basert på tilsagn gitt av hver medlemsstat, under utøvelse av full frihet med hensyn til typen solidaritet, i EU-solidaritetsforumet på høyt nivå («høynivåforumet»), bør gjennomføringsmyndigheten til å opprette den årlige solidaritetspoolen tillegges Rådet, som handler på grunnlag av et forslag fra Kommisjonen. Rådets gjennomføringsrettsakt som oppretter den årlige solidaritetspoolen bør fastsette konkrete årlige solidaritetstiltak, herunder relokalisering, finansielle bidrag og, der det er relevant, alternative solidaritetstiltak, samt det omfanget som sannsynligvis vil være nødvendig for det kommende året på unionsnivå, samtidig som det anerkjennes at de ulike typene solidaritet er av samme verdi. Rådets gjennomføringsrettsakt som oppretter den årlige solidaritetspoolen bør også omfatte de spesifikke tilsagnene som hver medlemsstat har gitt.

17) Solidaritetsmottakende medlemsstater bør gis mulighet til å gjennomføre tiltak i eller vedrørende tredjeland, i samsvar med virkeområdet for og formålet med denne forordningen og europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/1147[8].

18) Medlemsstatene og Kommisjonen bør sikre respekt for grunnleggende rettigheter og overholdelse av Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter («pakten») ved gjennomføringen av de tiltakene som finansieres gjennom de finansielle bidragene. Grunnforutsetningene som er fastsatt i artikkel 15 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/1060[9], herunder den overordnede grunnforutsetningen om «effektiv anvendelse og gjennomføring av pakten om grunnleggende rettigheter», bør gjelde for medlemsstatenes programmer som støttes av de finansielle bidragene. For utvelgelsen av tiltak som støttes av de finansielle bidragene, bør medlemsstatene anvende bestemmelsene i artikkel 73 i forordning (EU) 2021/1060, herunder ta hensyn til pakten. For tiltakene som finansieres gjennom de finansielle bidragene, bør medlemsstatene anvende de forvaltnings- og kontrollsystemene som er fastsatt for deres programmer i samsvar med forordning (EU) 2021/1060. Medlemsstatene bør beskytte Unionens budsjett og anvende økonomiske korreksjoner ved å annullere hele eller deler av støtten fra de finansielle bidragene, dersom utgifter som er meldt til Kommisjonen viser seg å være uregelmessige, i samsvar med forordning (EU) 2021/1060. Kommisjonen kan avbryte betalingsfristen, suspendere alle eller deler av betalingene og gjennomføre økonomiske korreksjoner i samsvar med bestemmelsene fastsatt i forordning (EU) 2021/1060.

19) Under den operative gjennomføringen av den årlige solidaritetspoolen bør bidragende medlemsstater, på anmodning fra en solidaritetsmottakende medlemsstat, ha mulighet til å yte alternative solidaritetsbidrag. Alternative solidaritetsbidrag bør ha praktisk og operativ verdi. Dersom Kommisjonen etter samråd med den berørte medlemsstaten finner at det er behov for slike tiltak som angitt av den berørte medlemsstaten, bør slike bidrag angis i Kommisjonens forslag til en rådsgjennomføringsrettsakt om opprettelse av den årlige solidaritetspoolen. Bidragende medlemsstater bør kunne gi tilsagn om slike bidrag, selv om de ikke er identifisert i Kommisjonens forslag til en rådsgjennomføringsrettsakt om opprettelse av den årlige solidaritetspoolen, og de bør regnes som økonomisk solidaritet, og deres økonomiske verdi bør vurderes og anvendes på en realistisk måte. Dersom den solidaritetsmottakende medlemsstaten ikke anmoder om slike bidrag i et gitt år, bør de konverteres til finansielle bidrag ved utgangen av året.

20) For å lette beslutningsprosessen bør Kommisjonens forslag til en rådsgjennomføringsrettsakt om opprettelse av den årlige solidari-

[8] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/1147 av 7. juli 2021 om opprettelse av Asyl-, migrasjons- og integreringsfondet (EUT L 251 av 15.7.2021, s. 1).

[9] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/1060 av 24. juni 2021 om fastsettelse av felles bestemmelser for Det europeiske fond for regionutvikling, Det europeiske sosialfond pluss, Utjevningsfondet, Fondet for rettferdig omstilling og Det europeiske hav-, fiskeri- og akvakulturfond og om finansielle regler for disse og for Asyl-, migrasjons- og integreringsfondet, Fondet for indre sikkerhet og ordningen for økonomisk støtte til grenseforvaltning og visumpolitikk (EUT L 231 av 30.6.2021, s. 159).

tetspoolen ikke offentliggjøres før den er vedtatt av Rådet.

21) For en effektiv gjennomføring av det felles rammeverket og for å identifisere mangler, håndtere utfordringer og hindre at det bygger seg opp press på asyl-, mottaks- og migrasjonssystemer bør Kommisjonen overvåke og gi informasjon om migrasjonssituasjonen gjennom regelmessige rapporter.

22) For å sikre en rimelig ansvarsdeling, solidaritet som nedfelt i artikkel 80 i TEUV og balanse i innsatsen mellom medlemsstatene, bør det opprettes en obligatorisk solidaritetsmekanisme som gir effektiv støtte til medlemsstater som er under migrasjonspress, og som sikrer rask tilgang til rettferdige og effektive prosedyrer for å gi internasjonal beskyttelse. En slik mekanisme bør legge til rette for ulike typer solidaritetstiltak av lik verdi, og bør være fleksibel og i stand til raskt å tilpasse seg utviklingen i migrasjonsutfordringene. Solidaritetsresponsen bør utformes for hvert enkelt tilfelle for å være skreddersydd til den aktuelle medlemsstatens behov.

23) For å sikre en smidig gjennomføring av solidaritetsmekanismen bør Kommisjonen utpeke en EU-solidaritetskoordinator. EUs solidaritetskoordinator bør overvåke og koordinere de operative aspektene av solidaritetsmekanismen og bør fungere som et sentralt kontaktpunkt. EUs solidaritetskoordinator bør legge til rette for kommunikasjon mellom medlemsstatene i forbindelse med gjennomføringen av denne forordningen. EUs solidaritetskoordinator bør i samarbeid med asylbyrået fremme sammenhengende arbeidsmetoder for å identifisere personer som er aktuelle for relokalisering og matche dem med medlemsstatene som relokaliseringen skal skje til, særlig for å sikre at det tas hensyn til meningsfull tilknytning. For å kunne oppfylle rollen som EU-solidaritetskoordinator på en effektiv måte, bør kontoret til EUs solidaritetskoordinator ha tilstrekkelig personale og tilstrekkelige ressurser, og EUs solidaritetskoordinator bør kunne delta i møter i høynivåforumet.

24) For å sikre en effektiv gjennomføring av solidaritetsmekanismen som opprettes ved denne forordningen, bør representanter fra medlemsstatene på ministernivå eller annet høyt politisk nivå innkalles til et høynivåforum som bør vurdere rapporten, beslutningen og Kommisjonens forslag til en rådsgjennomføringsrettsakt om opprettelse av den årlige solidaritetspoolen, gjøre opp status over den generelle situasjonen og komme til en konklusjon om hvilke solidaritetstiltak og omfanget av dem som er nødvendige for å opprette den årlige solidaritetspoolen, og om nødvendig andre mottiltak på migrasjonsområdet. For å sikre at den årlige solidaritetspoolen fungerer smidig og er operativ, bør et EU-solidaritetsforum på teknisk nivå («forumet på teknisk nivå») bestående av representanter på et tilstrekkelig høyt nivå, slik som tjenestepersoner på høyt nivå fra de relevante myndighetene i medlemsstatene, innkalles og ledes av EUs solidaritetskoordinator på vegne av Kommisjonen. Asylbyrået og, når det er hensiktsmessig og etter invitasjon fra EUs solidaritetskoordinator, Det europeiske grense- og kystvaktbyrået og EUs byrå for grunnleggende rettigheter, bør delta i forumet på teknisk nivå.

25) Tatt i betraktning at søk og redning er basert på internasjonale forpliktelser, kan medlemsstater som gjentatte ganger må håndtere ilandsettinger som oppstår i forbindelse med søk- og redningsaksjoner, være blant de medlemsstatene som mottar solidaritetstiltak. Det bør være mulig å identifisere en veiledende prosentandel av solidaritetstiltakene som kan være påkrevd for de berørte medlemsstatene. Medlemsstatene bør i tillegg ta hensyn til sårbarheten til personer som ankommer etter slike ilandsettinger.

26) For å kunne reagere rettidig på en situasjon med migrasjonspress, bør EUs solidaritetskoordinator støtte rask relokalisering av personer som søker om eller er blitt gitt internasjonal beskyttelse, og som er aktuelle for relokalisering. Den solidaritetsmottakende medlemsstaten, og hvis anmodet med bistand fra asylbyrået, bør utarbeide en liste over personer som er aktuelle for relokalisering, og bør kunne bruke verktøy utviklet av EUs solidaritetskoordinator. Personer som skal relokaliseres, bør gis mulighet til å gi informasjon om at de har meningsfull tilknytning til bestemte medlemsstater, men bør ikke ha rett til å velge en bestemt medlemsstat de skal relokaliseres til.

27) For å sikre en adekvat solidaritetsrespons, og dersom medlemsstatenes bidrag ikke er tilstrekkelige i forhold til de identifiserte behovene, bør Rådet kunne innkalle høynivåforumet på nytt for å gi medlemsstatene mulighet til å gi tilsagn om ytterligere solidaritetsbidrag.

28) Når Kommisjonen vurderer om en medlemsstat er under migrasjonspress, står i fare for å bli utsatt for migrasjonspress eller står overfor

en betydelig migrasjonssituasjon, bør den på grunnlag av en bred kvantitativ og kvalitativ vurdering ta hensyn til et bredt spekter av faktorer, herunder de relevante anbefalingene fra asylbyrået og informasjon som er innhentet i henhold til EUs mekanisme for beredskap og krisehåndtering i forbindelse med migrasjon. Slike faktorer bør omfatte: antall søknader om internasjonal beskyttelse, irregulære grensepasseringer, uautoriserte bevegelser av tredjelandsborgere og statsløse mellom medlemsstatene, vedtak om retur som er truffet og iverksatt, avgjørelser om overføring som er truffet og iverksatt, antall ankomster via sjøveien, herunder gjennom ilandsettinger etter søk- og redningsaksjoner, asylsøkeres sårbarhet og en medlemsstats kapasitet til å forvalte sin saksmengde av asylsøknader og mottakssaker, de særlige forholdene som følger av medlemsstatenes geografiske beliggenhet og forbindelser med relevante tredjeland, og mulige situasjoner der migranter instrumentaliseres.

29) Det bør fastsettes en mekanisme for at de medlemsstatene som er identifisert i beslutningen som å være under migrasjonspress, eller de som anser seg selv som å være under migrasjonspress, kan benytte seg av den årlige solidaritetspoolen. Medlemsstatene som er identifisert i beslutningen som å være under press, bør kunne benytte seg av den årlige solidaritetspoolen på en enkel måte ved bare å underrette Kommisjonen og Rådet om at de har til hensikt å bruke den, og deretter bør EUs solidaritetskoordinator på vegne av Kommisjonen innkalle forumet på teknisk nivå. De medlemsstatene som anser seg selv for å være under migrasjonspress, bør, for å kunne benytte poolen, fremlegge en behørig underbygget begrunnelse for forekomsten og omfanget av migrasjonspresset samt andre relevante opplysninger, i form av en meddelelse som Kommisjonen bør vurdere raskt. De solidaritetsmottakende medlemsstatene bør bruke den årlige solidaritetspoolen på en rimelig og forholdsmessig måte, idet det tas hensyn til solidaritetsbehovene til de andre medlemsstatene som er under migrasjonspress. EUs solidaritetskoordinator bør sikre en balansert fordeling av solidaritetsbidragene som er tilgjengelige, blant de solidaritetsmottakende medlemsstatene. Dersom en medlemsstat anser seg å være i en krisesituasjon, bør prosedyren i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1359[10] få anvendelse.

30) Dersom medlemsstatene selv er solidaritetsmottakende medlemsstater, bør de ikke være forpliktet til å gjennomføre bidragene de har gitt tilsagn om til den årlige solidaritetspoolen. Samtidig bør det være mulig for en medlemsstat som står overfor eller anser seg å stå overfor migrasjonspress eller en betydelig migrasjonssituasjon som kan hindre dens evne til å gjennomføre bidrag det er gitt tilsagn om på grunn av utfordringer som den aktuelle medlemsstaten må håndtere, å anmode om helt eller delvis fradrag for bidraget det er gitt tilsagn om.

31) En referansenøkkel basert på befolkningens størrelse og BNP i medlemsstatene bør anvendes i samsvar med prinsippet om obligatorisk rimelig andel for anvendelsen av solidaritetsmekanismen, som gjør det mulig å fastsette det samlede bidraget fra hver enkelt medlemsstat. En medlemsstat kan på frivillig grunnlag gi et samlet bidrag utover sin obligatoriske rimelige andel for å bistå medlemsstater som er under migrasjonspress. I den operative gjennomføringen av den årlige solidaritetspoolen bør de bidragende medlemsstatene gjennomføre sine tilsagn proporsjonalt med sine samlede tilsagn, slik at disse medlemsstatene bidrar i henhold til sin rimelige andel hver gang solidaritet fra poolen benyttes. For å sikre at denne forordningen fungerer etter hensikten, bør de bidragende medlemsstatene ikke være forpliktet til å gjennomføre sine solidaritetsforpliktelser overfor den solidaritetsmottakende medlemsstaten dersom Kommisjonen har konstatert systemiske mangler i den solidaritetsmottakende medlemsstaten med hensyn til reglene fastsatt i del III i denne forordningen som kan føre til alvorlige negative konsekvenser for denne forordningens virkemåte.

32) I tillegg til den årlige solidaritetspoolen har medlemsstatene, særlig når de er under migrasjonspress eller står overfor en betydelig migrasjonssituasjon, samt Unionen, til disposisjon EUs permanente verktøykasse for migrasjonsstøtte («verktøykassen») som omfatter tiltak som kan bidra til å imøtekomme behovene til og lette presset på medlemsstatene, og som er fastsatt i unionsretten eller gjennom de politiske verktøyene i Unionen. For å sikre at alle

[10] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1359 av 14. mai 2024 om krisesituasjoner og *force majeure* på migrasjons- og asylområdet og om endring av forordning (EU) 2021/1147 (EUT L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

relevante verktøy brukes effektivt for å respondere på særlige migrasjonsutfordringer, bør Kommisjonen ha mulighet til å identifisere de nødvendige tiltakene fra verktøykassen, uten at det berører relevant unionsrett der det er relevant. Medlemsstatene bør bestrebe seg på å bruke komponentene i verktøykassen sammen med den årlige solidaritetspoolen. Bruk av tiltak i verktøykassen bør imidlertid ikke være en forutsetning for å kunne dra nytte av solidaritetstiltak.

33) Ansvarsmotregning bør innføres som et solidaritetstiltak på sekundært nivå, der ansvaret for å behandle en søknad overføres til den bidragende medlemsstaten, avhengig av om tilsagnene som gjelder relokalisering når visse terskler som fastsatt i denne forordningen eller ikke. Under visse omstendigheter, for å gi tilstrekkelig forutsigbarhet for de solidaritetsmottakende medlemsstatene, blir det obligatorisk å anvende ansvarsmotregning. Bidrag til solidaritet gjennom ansvarsmotregning bør regnes som en del av den bidragende medlemsstatens obligatoriske rimelige andel. Det bør opprettes en garantiordning for så langt det er mulig å unngå insentiver for irregulær migrasjon til Unionen og uautoriserte bevegelser av tredjelandsborgere og statsløse mellom medlemsstatene, og for å støtte at reglene for å avgjøre ansvaret for å behandle søknader om internasjonal beskyttelse virker på en smidig måte. Dersom det blir obligatorisk å anvende ansvarsmotregning, er en bidragende medlemsstat som har gitt tilsagn om relokalisering og ikke har noen søknader om internasjonal beskyttelse som det er fastsatt at den solidaritetsmottakende medlemsstaten er ansvarlig for å foreta motregning for, fortsatt forpliktet til å gjennomføre tilsagnet om relokalisering.

34) Selv om relokalisering primært bør gjelde for søkere om internasjonal beskyttelse, og det først og fremst bør tas hensyn til sårbare personer, bør anvendelsen av relokalisering være fleksibel. Ettersom overføring er frivillig, bør bidragende og solidaritetsmottakende medlemsstater ha mulighet til å gi uttrykk for sine preferanser med hensyn til personer som skal vurderes. Slike preferanser bør være rimelige i lys av de identifiserte behovene og profilene som er tilgjengelige i den solidaritetsmottakende medlemsstaten, for å sikre at relokaliseringene det er gitt tilsagn om, kan gjennomføres på en effektiv måte.

35) Unionens organer, kontorer og byråer på området for asyl-, grense- og migrasjonshåndtering bør etter anmodning kunne yte støtte til medlemsstatene og Kommisjonen i gjennomføringen av denne forordningen ved å yte ekspertise og operativ støtte som fastsatt i deres respektive mandater.

36) Det felles europeiske asylsystemet er bygd opp gradvis som et felles beskyttelsesområde basert på en fullstendig og inkluderende anvendelse av Genève-konvensjonen om flyktningers stilling av 28. juli 1951, som endret ved New York-protokollen av 31. januar 1967 («Genève-konvensjonen»), og sikrer dermed at ingen personer sendes tilbake til forfølgelse, i samsvar med prinsippet om non-refoulement. I denne forbindelse, og uten at ansvarskriteriene fastsatt i denne forordningen berøres, anses medlemsstatene, som alle respekterer prinsippet om non-refoulement, som trygge land for tredjelandsborgere.

37) Det er hensiktsmessig at en klar og gjennomførbar metode for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse, blir innarbeidet i det felles europeiske asylsystemet som fastsatt av Det europeiske råd på dets ekstraordinære møte i Tammerfors 15. og 16. oktober 1999. Denne metoden bør bygge på objektive og rettferdige kriterier både for medlemsstatene og for de berørte personene. Den bør særlig gjøre det mulig raskt å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, slik at det sikres rask og effektiv tilgang til rettferdige og effektive prosedyrer for å gi internasjonal beskyttelse, og slik at målet om rask behandling av søknader om internasjonal beskyttelse ikke settes i fare.

38) For å øke forståelsen av de gjeldende prosedyrene betydelig, bør medlemsstatene så snart som mulig gi personer som er underlagt denne forordningen, på et språk som de forstår eller med rimelighet kan forventes å forstå, all relevant informasjon om anvendelsen av denne forordningen, særlig informasjon om kriteriene for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, de respektive prosedyrene samt informasjon om deres rettigheter og plikter i henhold til denne forordningen, herunder konsekvensene av manglende overholdelse. For å sikre at barnets beste ivaretas, og for å sikre en inkluderende behandling av mindreårige under prosedyrene fastsatt i denne forordningen, bør medlemsstatene gi mindreårige informasjon på en barnevennlig måte og ta hensyn til deres alder og modenhet. Asylbyrået bør i denne forbindelse utarbeide felles

informasjonsmateriell, samt særskilt informasjon for enslige mindreårige og sårbare søkere, i nært samarbeid med nasjonale myndigheter.

39) Det er i både medlemsstatenes og søkernes interesse at det gis informasjon av god kvalitet og juridisk veiledning om prosedyren som skal følges for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, samt rettighetene og pliktene til søkerne i forbindelse med denne prosedyren. For å øke effektiviteten av prosedyren for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, og sikre en korrekt anvendelse av ansvarskriteriene fastsatt i denne forordning, bør juridisk veiledning innføres som en integrert del av systemet for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig. For dette formålet bør juridisk veiledning på søkers anmodning stilles til rådighet for å gi veiledning og bistand om anvendelsen av kriteriene og mekanismene for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig.

40) Denne forordningen bør bygge på prinsippene i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 604/2013[11], samtidig som den tar opp utfordringene som er identifisert, og videreutvikler prinsippet om solidaritet og rimelig ansvarsdeling som en del av den felles rammen, i samsvar med artikkel 80 i TEUV. For dette formålet bør en ny obligatorisk solidaritetsmekanisme gjøre det mulig for medlemsstatene å styrke beredskapen til å forvalte migrasjon, håndtere situasjoner der medlemsstatene står overfor migrasjonspress og legge til rette for regelmessig solidaritetsstøtte mellom medlemsstatene. En effektiv gjennomføring av en slik solidaritetsmekanisme er, sammen med et effektivt system for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, en sentral forutsetning for at det felles europeiske asylsystemet som helhet skal fungere.

41) Denne forordningen bør få anvendelse på personer som søker om subsidiær beskyttelse, og på personer som har rett til subsidiær beskyttelse, for å sikre likebehandling av alle som søker om og har rett til internasjonal beskyttelse, og samsvar med gjeldende unionsregelverk på asylområdet, særlig europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1347[12].

42) For å sikre at tredjelandsborgere og statsløse som gjenbosettes eller gis innreise i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2024/1350[13] eller gis internasjonal beskyttelse eller humanitær status i henhold til nasjonale gjenbosettingsordninger, tas tilbake til den medlemsstaten som ga dem innreise eller gjenbosatte dem, bør denne forordningen også få anvendelse på personer som har fått innreisetillatelse og som oppholder seg uten tillatelse på en annen medlemsstats territorium.

43) Av hensyn til effektiviteten og rettssikkerheten er det viktig at denne forordningen bygger på prinsippet om at ansvaret bare fastsettes én gang, med mindre en av opphørsgrunnene fastsatt i denne forordningen får anvendelse.

44) Direktiv (EU) 2024/1346 bør få anvendelse på alle prosedyrer som involverer søkere i henhold til denne forordningen, med forbehold for begrensningene i anvendelsen av det nevnte direktivet.

45) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1348[14] bør få anvendelse i tillegg, og uten at det berører prosedyregarantiene i henhold til denne forordningen, med forbehold for begrensningene i anvendelsen av den nevnte forordningen.

46) I samsvar med De forente nasjoners internasjonale konvensjon av 1989 om barnets rettigheter og med pakten, bør barnets beste være et grunnleggende hensyn i forbindelse med anvendelsen av denne forordningen. Ved vurderingen av barnets beste bør medlemsstatene særlig ta behørig hensyn til den mindreåriges velferd og sosiale utvikling på kort, mellomlang og lang sikt, sikkerhetshensyn og den

---

[11] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 604/2013 av 26. juni 2013 om fastsettelse av kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse inngitt i en medlemsstat av en tredjestatsborger eller en statsløs (EUT L 180 av 29.6.2013, s. 31).

[12] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1347 av 14. mai 2024 om fastsettelse av standarder for anerkjennelse av tredjelandsborgere eller statsløse som personer med internasjonal beskyttelse, for en ensartet status for flyktninger eller for personer som har rett til subsidiær beskyttelse, og for innholdet i en gitt beskyttelse, samt om endring av rådsdirektiv 2003/109/EF og oppheving av europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/95/EU (EUT L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj).

[13] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1350 av 14. mai 2024 om etablering av et rammeverk i Unionen for gjenbosetting og innreise på humanitært grunnlag, og endring av forordning (EU) 2021/1147 (EUT L, 2024/1350, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1350/oj).

[14] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1348 av 14. mai 2024 om opprettelse av en felles prosedyre for internasjonal beskyttelse i Unionen og om oppheving av direktiv 2013/32/EU (EUT L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

mindreåriges synspunkter i samsvar med vedkommendes alder og modenhet, herunder vedkommendes bakgrunn. I tillegg bør det fastsettes særlige prosessuelle garantier for enslige mindreårige på grunn av deres særlige sårbarhet, herunder oppnevning av en representant.

47) For å sikre en effektiv anvendelse av garantiene for mindreårige som fastsettes i denne forordningen, bør medlemsstatene sikre at personalet hos kompetente myndigheter som behandler søknader som gjelder om enslige mindreårige, får egnet opplæring, for eksempel i samsvar med de relevante retningslinjene for asylbyrået, på områder som den mindreåriges rettigheter og individuelle behov, tidlig identifisering av ofre for menneskehandel eller overgrep, samt beste praksis for å hindre at den mindreårige forsvinner.

48) I samsvar med den europeiske konvensjon om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter og med pakten bør respekten for privatliv og familieliv være et grunnleggende hensyn i forbindelse med anvendelsen av denne forordningen.

49) Uten at det berører medlemsstatenes kompetanse med hensyn til erverv av statsborgerskap, og det faktum at det i henhold til folkeretten er opp til hver enkelt medlemsstat, under behørig hensyn til unionsretten, å fastsette vilkårene for erverv og tap av statsborgerskap, bør medlemsstatene ved anvendelsen av denne forordningen respektere sine internasjonale forpliktelser overfor statsløse i samsvar med internasjonale menneskerettighetsinstrumenter, herunder når det er relevant i henhold til konvensjonen om statsløses stilling, vedtatt i New York den 28. september 1954. Der det er hensiktsmessig, bør medlemsstatene bestrebe seg på å identifisere statsløse og styrke beskyttelsen av dem, slik at statsløse kan nyte godt av grunnleggende rettigheter og for å redusere risikoen for diskriminering eller ulik behandling.

50) For å hindre at personer som utgjør en sikkerhetsrisiko, overføres mellom medlemsstatene, er det nødvendig å sikre at medlemsstaten der søknaden først ble registrert, ikke anvender ansvarskriteriene, eller at den solidaritetsmottakende medlemsstaten ikke anvender relokaliseringsprosedyren, dersom det er rimelig grunn til å anta at den berørte personen utgjør en trussel mot den indre sikkerheten.

51) For å sikre at søknader om internasjonal beskyttelse for medlemmer av én familie behandles grundig av én enkelt medlemsstat, at de avgjørelsene som treffes med hensyn til dem, er konsekvente, og at medlemmene av én familie ikke skilles, bør det være mulig å gjennomføre prosedyren for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av disse søknadene sammen.

52) Definisjonen av familiemedlem bør gjenspeile de nåværende migrasjonstrendene, der søkere ofte ankommer medlemsstatenes territorium etter en lengre transittperiode. Definisjonen bør derfor omfatte familier som er dannet utenfor opprinnelseslandet, men før de ankommer medlemsstatens territorium.

53) For å sikre full respekt for prinsippet om familiens enhet og for barnets beste, bør eksistensen av et avhengighetsforhold mellom en søker og vedkommendes barn, søsken eller foreldre på grunn av søkerens graviditet eller fødsel, helsetilstand eller alderdom være et bindende ansvarskriterium. Når søkeren er en enslig mindreårig, bør tilstedeværelsen på en annen medlemsstats territorium av et familiemedlem, et søsken eller en slektning som kan ta seg av vedkommende, også utgjøre et bindende ansvarskriterium. For å motvirke uautoriserte bevegelser av enslige mindreårige i fravær av et slikt familiemedlem, søsken eller slektning, som ikke er i barnets beste, bør den ansvarlige medlemsstaten være den medlemsstaten der den enslige mindreåriges søknad om internasjonal beskyttelse først ble registrert, dersom det er til barnets beste. Dersom den enslige mindreårige har søkt om internasjonal beskyttelse i flere medlemsstater, og en medlemsstat anser at det ikke er til barnets beste å overføre vedkommende til den ansvarlige medlemsstaten på grunnlag av en individuell vurdering, bør medlemsstaten bli ansvarlig for behandlingen av den nye søknaden.

54) Bevisreglene bør muliggjøre en raskere familiegjenforening enn i henhold til forordning (EU) nr. 604/2013. Det er derfor nødvendig å klargjøre at formelle bevis, for eksempel originale dokumenter og DNA-testing, ikke bør være nødvendig dersom indisiene er sammenhengende, verifiserbare og tilstrekkelig detaljerte til at det er mulig å avgjøre ansvaret for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse. Medlemsstatenes myndigheter bør vurdere all tilgjengelig informasjon, for eksempel fotografier, bevis for kontakt og vitneuttalelser, for å foreta en rettferdig vurdering av forholdet. For å legge til rette for tidlig identifisering av mulige saker som involverer

familiemedlemmer, bør søkeren motta et skjema utarbeidet av asylbyrået. Når det er mulig, bør søkeren fylle ut skjemaet før det personlige intervjuet. Tatt i betraktning betydningen av familieforbindelser innenfor hierarkiet av ansvarskriteriene, bør alle saker som involverer familiemedlemmer prioriteres under de relevante prosedyrene fastsatt i denne forordningen.

55) Dersom søkere er i besittelse av et vitnemål eller en annen kvalifikasjon, bør medlemsstaten der vitnemålet ble utstedt, være ansvarlig for behandlingen av søknaden, forutsatt at søknaden er registrert mindre enn seks år etter at vitnemålet eller kvalifikasjonen ble utstedt, noe som vil sikre en rask behandling av søknaden i medlemsstaten som søkeren har en meningsfull tilknytning til på grunnlag av et slikt vitnemål.

56) Tatt i betraktning at en medlemsstat fortsatt bør være ansvarlig for en person som har reist inn på dens territorium på irregulær måte, er det også nødvendig å ta hensyn til situasjoner der personen kommer inn på territoriet etter en søk- og redningsaksjon. Det bør fastsettes et unntak fra ansvarskriteriet for situasjoner der en medlemsstat har relokalisert personer som har passert en annen medlemsstats ytre grense på irregulær måte eller etter en søk- og redningsaksjon. I en slik situasjon bør medlemsstaten vedkommende er blitt relokalisert til, være ansvarlig dersom personen søker om internasjonal beskyttelse.

57) En medlemsstat bør etter eget skjønn kunne fravike kriteriene for hvilken medlemsstat som er ansvarlig, særlig av humanitære, sosiale, kulturelle eller menneskelige grunner, for å samle familiemedlemmer, slektninger eller andre nærstående, og behandle en søknad om internasjonal beskyttelse som er registrert hos den eller hos en annen medlemsstat, selv om den aktuelle medlemsstaten ikke er ansvarlig for søknaden i henhold til kriteriene fastsatt i denne forordningen.

58) For å sikre at prosedyrene fastsatt i denne forordningen overholdes, og unngå hindringer for en effektiv anvendelse av denne forordningen, særlig for å unngå at tredjelandsborgere og statsløse unndrar seg eller beveger seg uautorisert mellom medlemsstatene, er det nødvendig å fastsette klare plikter for søkeren i forbindelse med prosedyren, som vedkommende rettidig bør underrettes om på behørig måte. Manglende overholdelse av slike plikter bør føre til egnete og forholdsmessige prosessuelle konsekvenser for søkeren og vedkommendes mottaksforhold. Medlemsstatene bør ta hensyn til søkerens individuelle forhold når de vurderer om vedkommende oppfyller forpliktelsene og samarbeider med kompetente myndigheter, i samsvar med reglene fastsatt i denne forordningen. I tråd med pakten bør medlemsstaten der en slik søker befinner seg, under alle omstendigheter sikre at søkerens umiddelbare materielle behov dekkes.

59) For å begrense muligheten for at søkernes atferd kan føre til at en medlemsstats ansvar opphører eller overføres til en annen medlemsstat, bør fristene som fører til opphør eller overføring av ansvaret når den berørte personen forlater medlemsstatenes territorium under behandlingen av søknaden, eller unndrar seg en overføring til den ansvarlige medlemsstaten, forlenges. I tillegg bør overføringen av ansvar når fristen for å sende en notifisering om tilbaketakelse ikke er overholdt av den notifiserende medlemsstaten, fjernes for å motvirke omgåelse av reglene og hindring av prosedyren. I situasjoner der en person har reist inn i en medlemsstat på irregulær måte uten å søke om asyl, bør perioden frem til vedkommende medlemsstats ansvar opphører, og en annen medlemsstat der vedkommende person senere søker blir ansvarlig, forlenges for ytterligere å motivere personer til å overholde reglene og søke i den første innreisemedlemsstaten og dermed begrense uautoriserte bevegelser av tredjelandsborgere og statsløse mellom medlemsstatene og øke den generelle effektiviteten til det felles europeiske asylsystemet.

60) Det bør organiseres et personlig intervju med søkeren for å tilrettelegge for avgjørelsen om hvilken medlemsstat som er ansvarlig for å behandle en søknad om internasjonal beskyttelse, med mindre søkeren har unndratt seg, har latt være å delta i intervjuet uten behørig grunn, eller opplysningene fra søkeren er tilstrekkelige til å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig. For å sikre at alle relevante opplysninger innhentes fra søkeren for å kunne avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, bør en medlemsstat som unnlater å foreta intervjuet, gi søkeren mulighet til å fremlegge alle ytterligere opplysninger, herunder behørig underbyggete grunner for at myndigheten skal vurdere behovet for et personlig intervju. Så snart søknaden om internasjonal beskyttelse er registrert, bør søkeren underrettes særlig om anvendelsen av denne

forordningen, om at avgjørelsen om hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av vedkommendes søknad om internasjonal beskyttelse, er basert på objektive kriterier, om vedkommendes rettigheter og plikter i henhold til denne forordningen, og om konsekvensene av at pliktene ikke overholdes.

61) For å sikre at det personlige intervjuet i størst mulig grad tilrettelegger for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, på en rask og effektiv måte, bør personalet som intervjuer søkere, ha fått tilstrekkelig opplæring, herunder generell kunnskap om problemer som kan ha en negativ innvirkning på søkerens evne til å bli intervjuet, for eksempel indikatorer som viser at søkeren kan ha vært utsatt for tortur eller menneskehandel.

62) For å sikre effektiv beskyttelse av søkernes grunnleggende rettigheter til respekt for privatliv og familieliv, barnets rettigheter og beskyttelsen mot umenneskelig og nedverdigende behandling som følge av overføring, bør søkerne ha rett til effektiv klageadgang, begrenset til disse rettighetene, i samsvar med særlig pakten artikkel 47 og relevant rettspraksis fra Den europeiske unions domstol.

63) For å tilrettelegge for en smidig anvendelse av denne forordningen bør medlemsstatene i alle tilfeller angi hvilken medlemsstat som er ansvarlig i Eurodac etter å ha avsluttet prosedyrene for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, herunder i tilfeller der ansvaret følger av at fristene for å sende eller svare på anmodninger om overtakelse eller utførelse av en overføring ikke er overholdt, samt i tilfeller der medlemsstaten der den første søknaden ble fremsatt blir ansvarlig, eller det er umulig å gjennomføre overføringen til den medlemsstaten som er hovedansvarlig, på grunn av en reell risiko for at søkeren vil bli utsatt for umenneskelig eller nedverdigende behandling i henhold til pakten artikkel 4 som følge av overføringen til den aktuelle medlemsstaten, og det deretter avgjøres at en annen medlemsstat er ansvarlig.

64) For å sikre en rask avgjørelse om hvilken medlemsstat som er ansvarlig, bør fristene for å fremsette og svare på anmodninger om overtakelse, for å fremsette notifiseringer om tilbaketakelse, samt for å fremsette og ta stilling til klager, forenkles og forkortes, uten at det berører søkernes grunnleggende rettigheter.

65) Internering av søkere bør skje i samsvar med det underliggende prinsippet om at en person ikke bør interneres bare av den grunn at vedkommende søker internasjonal beskyttelse. Internering bør være så kortvarig som mulig og være underlagt prinsippene om nødvendighet og forholdsmessighet, og dermed bare være tillatt som en siste utvei. Særlig må internering av søkere være i samsvar med Genèvekonvensjonen artikkel 31. Prosedyrene fastsatt i denne forordningen med hensyn til en internert person bør anvendes som en prioritet, med kortest mulig frister. Når det gjelder de generelle garantiene i forbindelse med internering, samt vilkårene for internering når det er relevant, bør medlemsstatene anvende bestemmelsene i direktiv (EU) 2024/1346 også på personer som er internert på grunnlag av denne forordningen. Mindreårige bør som hovedregel ikke interneres, og det bør gjøres en innsats for å plassere dem et sted som er særlig egnet for mindreårige. Under ekstraordinære omstendigheter kan mindreårige, som en siste utvei etter at det er fastslått at andre mindre inngripende alternative tiltak ikke kan anvendes effektivt, og etter at internering er blitt vurdert å være til barnets beste, interneres under omstendighetene fastsatt i direktiv (EU) 2024/1346.

66) Mangler ved eller sammenbrudd av asylsystemer, som ofte forverres av eller blir delvis forårsaket av at de settes under særlig press, kan sette systemet som er innført i henhold til denne forordningen i fare, noe som kan føre til en risiko for brudd på søkernes rettigheter som fastsatt i Unionens regelverk på asylområdet og pakten, andre internasjonale menneskerettigheter og flyktningers rettigheter.

67) Et lojalt samarbeid mellom medlemsstatene er avgjørende for at det felles europeiske asylsystemet skal fungere tilfredsstillende. Slikt samarbeid innebærer blant annet korrekt anvendelse av saksbehandlingsreglene fastsatt i denne forordningen, herunder at alle hensiktsmessige praktiske ordninger som er nødvendige for å sikre at overføringene faktisk skjer, blir innført og gjennomført.

68) I samsvar med kommisjonsforordning (EF) nr. 1560/2003[15] kan overføringer til medlemsstaten som er ansvarlig for å behandle en søknad om internasjonal beskyttelse, gjennomføres på

[15] Kommisjonsforordning (EF) nr. 1560/2003 av 2. september 2003 om fastsettelse av nærmere regler for anvendelsen av rådsforordning (EF) nr. 343/2003 om fastsettelse av kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad som er inngitt i en medlemsstat av en tredjestatsborger (EUT L 222 av 5.9.2003, s. 3).

frivillig grunnlag, ved kontrollert utreise eller under ledsagelse. Medlemsstatene bør fremme frivillige overføringer ved å gi den berørte personen tilstrekkelig informasjon, og bør sikre at kontrollerte eller ledsagede overføringer gjennomføres på en human måte, i full overensstemmelse med grunnleggende rettigheter og respekt for menneskets verdighet samt barnets beste, og bør ta størst mulig hensyn til utviklingen i relevant rettspraksis, særlig når det gjelder overføringer av humanitære grunner.

69) Forutsatt at det er nødvendig for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse, bør medlemsstatene kunne utveksle spesifikke opplysninger som er relevante for dette formålet, uten samtykke fra søkeren, dersom slike opplysninger er nødvendige for at de kompetente myndighetene i den ansvarlige medlemsstaten skal kunne oppfylle sine forpliktelser, særlig dem som følger av forordning (EU) 2024/1348.

70) For å sikre en klar og effektiv relokaliseringsprosedyre bør det fastsettes særlige regler for solidaritetsmottakende og bidragende medlemsstater. Dersom ansvaret ikke er avgjort før relokaliseringen, bør medlemsstaten som relokaliseringen skjer til bli ansvarlig, unntatt i tilfeller der de familierelaterte kriteriene gjelder. Reglene og garantiene knyttet til overføringer fastsatt i denne forordningen bør, der det er relevant, også få anvendelse på overføringer med henblikk på relokalisering. Slike regler bør sikre at familiens enhet bevares, og at personer som kan utgjøre en trussel mot den indre sikkerheten, ikke relokaliseres.

71) Dersom medlemsstatene foretar relokalisering som et solidaritetsbidrag, bør det ytes hensiktsmessig og forholdsmessig økonomisk støtte fra Unionens budsjett. For å motivere medlemsstatene til å prioritere relokalisering av enslige mindreårige bør det gis et høyere insentivbidrag når det gjelder enslige mindreårige.

72) Det bør være mulig å mobilisere ressursene til Asyl-, migrasjons- og integreringsfondet, som opprettet ved forordning (EU) 2021/1147, og til andre relevante EU-fond («fondene»), for å yte støtte til medlemsstatenes innsats for å anvende denne forordningen, i tråd med reglene for bruk av fondene, og uten at det berører andre prioriteringer som støttes av fondene. I den forbindelse bør medlemsstatene kunne gjøre bruk av tildelingene under sine respektive programmer, herunder de beløpene som er gjort tilgjengelige etter midtveisrevisjonen. Det bør være mulig å yte ytterligere støtte i henhold til de tematiske delene, særlig til de medlemsstatene som kan ha behov for å øke sin kapasitet ved de ytre grensene, eller som står overfor et særlig press på eller særlige behov i forbindelse med sine asyl- og mottakssystemer og sine ytre grenser.

73) Forordning (EU) 2021/1147 bør endres for å garantere at EU-budsjettet bidrar fullt ut til de samlede støtteberettigede utgiftene til solidaritetstiltak, og for å innføre spesifikke rapporteringskrav i forbindelse med disse tiltakene som en del av de eksisterende rapporteringspliktene for gjennomføringen av fondene.

74) Ved fastsettelsen av perioden for å være berettiget til støtte for utgifter til solidaritetstiltak, bør det tas hensyn til behovet for å gjennomføre solidaritetstiltak i rett tid. På grunn av solidaritetsaspektet ved de økonomiske overføringene i henhold til denne forordningen bør slike overføringer dessuten brukes fullt ut til å finansiere solidaritetstiltak.

75) Anvendelsen av denne forordningen kan tilrettelegges, og effektiviteten kan økes, gjennom bilaterale ordninger mellom medlemsstatene for å forbedre kommunikasjonen mellom kompetente myndigheter, redusere frister for prosedyrer eller forenkle behandlingen av anmodninger om overtakelse eller notifiseringer om tilbaketakelse, eller ved å fastsette prosedyrer for gjennomføring av overføringer og for å gjennomføre dem mer effektivt.

76) Det bør sikres kontinuitet mellom systemet for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, som er opprettet ved forordning (EU) nr. 604/2013, og systemet som opprettes ved denne forordningen. Tilsvarende bør det sikres sammenheng mellom denne forordningen og europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1358[16].

77) Ett eller flere nettverk av medlemsstatenes kompetente myndigheter bør opprettes og

---

[16] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1358 av 14. mai 2024 om opprettelse av «Eurodac» for sammenligning av biometriske opplysninger for effektiv anvendelse av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1350 og rådsdirektiv 2001/55/EF og for å identifisere en tredjelandsborger eller statsløs med ulovlig opphold, og om anmodninger om sammenligning med Eurodac-opplysninger fra medlemsstatenes rettshåndhevende myndigheter og Europol for rettshåndhevelsesformål, om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/818 og om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 603/2013 (EUT L, 2024/1358, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj).

bistås av asylbyrået for å styrke det praktiske samarbeidet og utvekslingen av informasjon om alle forhold knyttet til anvendelsen av denne forordningen, herunder utvikling av praktiske verktøy og veiledning. Disse nettverkene bør ta sikte på å møtes regelmessig for å styrke tillitsbygging og en felles forståelse av eventuelle utfordringer knyttet til gjennomføringen av denne forordningen i medlemsstatene.

78) Driften av Eurodac-systemet, som opprettet ved forordning (EU) 2024/1358, bør lette anvendelsen av denne forordningen.

79) Driften av visuminformasjonssystemet (VIS), som opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 767/2008[17], og særlig gjennomføringen av artikkel 21 og 22 i den nevnte forordningen, bør lette anvendelsen av denne forordningen.

80) Med hensyn til behandling av personer som omfattes av denne forordningen, er medlemsstatene bundet av sine forpliktelser i henhold til folkerettslige instrumenter, herunder relevant rettspraksis fra Den europeiske menneskerettsdomstol.

81) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/679[18] får anvendelse på medlemsstatenes behandling av personopplysninger i henhold til denne forordningen. Medlemsstatene bør gjennomføre egnede tekniske og organisatoriske tiltak for å sikre og kunne påse at behandlingen utføres i samsvar med den nevnte forordningen og med bestemmelsene om anvendelse av de aktuelle kravene i denne forordningen. Disse tiltakene bør særlig sikre sikkerheten til personopplysninger som behandles i henhold til denne forordningen, og særlig hindre ulovlig eller uautorisert tilgang til eller utlevering av, endring av eller tap av personopplysninger som behandles. Den eller de kompetente tilsynsmyndighetene i hver medlemsstat bør overvåke lovligheten av de berørte myndighetenes behandling av personopplysninger, herunder overføringen til myndighetene som er ansvarlige for å utføre sikkerhetssjekker. De registrerte bør særlig underrettes uten unødig opphold når det er sannsynlig at et brudd på personopplysningssikkerheten vil medføre en høy risiko for deres rettigheter og friheter i henhold til forordning (EU) 2016/679.

82) Medlemsstatene og Unionens organer, kontorer og byråer bør, ved gjennomføringen av denne forordningen, treffe alle forholdsmessige og nødvendige tiltak for å sikre at personopplysninger lagres på en sikker måte.

83) For å sikre ensartede vilkår for gjennomføringen av denne forordningen bør Kommisjonen gis visse gjennomføringsmyndigheter. Disse myndighetene bør utøves i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011[19], med unntak av Kommisjonens gjennomføringsbeslutninger som avgjør om en medlemsstat er under migrasjonspress, står i fare for å bli utsatt for migrasjonspress eller står overfor en betydelig migrasjonssituasjon.

84) For å fastsette utfyllende regler bør myndigheten til å vedta rettsakter i samsvar med TEUV artikkel 290 delegeres til Kommisjonen for så vidt gjelder å identifisere familiemedlemmer, søsken eller slektninger av en enslig mindreårig, kriteriene for å fastslå at det foreligger påviste familieforbindelser når det gjelder enslige mindreårige, kriteriene for å vurdere en slektnings evne til å ta seg av en enslig mindreårig, herunder når familiemedlemmer, søsken eller slektninger av den enslige mindreårige oppholder seg i mer enn én medlemsstat, hvilke forhold som skal tas i betraktning ved vurderingen av avhengighetstilknytningen, kriteriene for å fastslå om det foreligger påviste familiemessige tilknytninger med hensyn til avhengige personer, kriteriene for å vurdere den berørte personens evne til å ta vare på den avhengige personen og hvilke forhold som skal tas i betraktning ved vurderingen av manglende evne til å reise i en betydelig periode, samtidig som barnets beste som fastsatt i denne forordningen fullt ut respekteres. Det er særlig viktig at Kommisjonen holder hensiktsmessige samråd under sitt forberedende arbeid, herunder på ekspertnivå, og at slike samråd gjennomføres i samsvar med prinsippene fastsatt i den tverrinstitusjonelle avtalen

[17] Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 767/2008 av 9. juli 2008 om visuminformasjonssystemet (VIS) og utveksling av opplysninger mellom medlemsstatene om visa til kortvarig opphold (VIS-forordningen) (EUT L 218 av 13.8.2008, s. 60).

[18] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/679 av 27. april 2016 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger samt om oppheving av direktiv 95/46/EF (generell personvernforordning) (EUT L 119 av 4.5.2016, s. 1).

[19] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011 av 16. februar 2011 om fastsettelse av allmenne regler og prinsipper for medlemsstatenes kontroll med Kommisjonens utøvelse av sin gjennomføringsmyndighet (EUT L 55 av 28.2.2011, s. 13).

av 13. april 2016 om bedre regelverksutforming[20]. For å sikre lik deltakelse i forberedelsen av delegerte rettsakter er det også viktig at Europaparlamentet og Rådet mottar alle dokumenter samtidig som medlemsstatenes eksperter, og at deres eksperter gis systematisk adgang til møter i Kommisjonens ekspertgrupper som omhandler forberedelsen av delegerte rettsakter.

85) Det skal foretas en rekke materielle endringer i forordning (EU) nr. 604/2013. Av klarhetshensyn bør den nevnte forordningen oppheves.

86) For å sikre et effektivt tilsyn med anvendelsen av denne forordningen, skal det foretas jevnlige evalueringer.

87) Denne forordningen respekterer de grunnleggende rettigheter og overholder prinsippene som er garantert i unionsretten og folkeretten, herunder pakten. Denne forordningen har særlig som mål å sikre full overholdelse av retten til asyl som er sikret ved pakten artikkel 18, samt de rettighetene som er anerkjent i pakten artikkel 1, 4, 7, 24 og 47. Medlemsstatene bør derfor anvende denne forordningen i samsvar med dette, og fullt ut overholde disse grunnleggende rettighetene.

88) Ettersom målene for denne forordningen, som er å fastsette kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for å behandle en søknad om internasjonal beskyttelse som er registrert i en av medlemsstatene av en tredjelandsborger eller en statsløs, og å fastsette en solidaritetsmekanisme for å støtte medlemsstatene i å håndtere migrasjonspress, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av omfanget og virkningene bedre kan nås på unionsnivå, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktaten om Den europeiske union (TEU) artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordningen ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.

89) For å sikre en ensartet gjennomføring av denne forordningen på tidspunktet der den får anvendelse, bør det utarbeides og gjennomføres gjennomføringsplaner på unionsnivå og nasjonalt nivå som identifiserer mangler og operasjonelle skritt for hver medlemsstat.

90) I samsvar med artikkel 1 og 2 i protokoll nr. 22 om Danmarks stilling, vedlagt TEU og TEUV, deltar Danmark ikke i vedtakelsen av denne forordningen, og er ikke bundet av den eller underlagt anvendelsen. Ettersom del III, V og VII i denne forordningen utgjør endringer i henhold til artikkel 3 i avtalen mellom Det europeiske fellesskap og Kongeriket Danmark om fastsettelse av kriterier og prosedyrer for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad som er fremsatt i Danmark eller en annen medlemsstat i Den europeiske union, og om «Eurodac» for sammenligning av fingeravtrykk med henblikk på en effektiv anvendelse av Dublin-konvensjonen[21], skal Danmark underrette Kommisjonen om sin beslutning om hvorvidt landet ønsker å gjennomføre innholdet i slike endringer eller ikke, på tidspunktet for vedtakelsen av endringene eller innen 30 dager deretter.

91) I henhold til artikkel 1, artikkel 2 og artikkel 4a nr. 1 i protokoll nr. 21 om Det forente kongerikes og Irlands stilling med hensyn til området for frihet, sikkerhet og rettferdighet, vedlagt TEU og TEUV, og uten at det berører artikkel 4 i den nevnte protokollen, deltar ikke Irland i vedtakelsen av denne forordningen, og er ikke bundet av den eller underlagt anvendelsen.

92) Når det gjelder Island og Norge, utgjør del III, V og VII i denne forordningen ny lovgivning på et område som er omfattet av vedlegget til avtalen mellom Det europeiske fellesskap og Republikken Island og Kongeriket Norge om kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad som fremlegges i en medlemsstat eller i Island eller Norge[22].

93) Når det gjelder Sveits, utgjør del III, V og VII i denne forordningen rettsakter eller tiltak som endrer eller bygger på bestemmelsene i artikkel 1 i avtalen mellom Det europeiske fellesskap og Det sveitsiske edsforbund om kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad som fremlegges i en medlemsstat eller i Sveits[23].

94) Når det gjelder Liechtenstein, utgjør del III, V og VII i denne forordningen rettsakter eller tiltak som endrer eller bygger på bestemmelsene i artikkel 1 i avtalen mellom Det europeiske fellesskap og Det sveitsiske edsforbund

---

20 EUT L 123 av 12.5.2016, s. 1.

21 EUT L 66 av 8.3.2006, s. 38.

22 EFT L 93 av 3.4.2001, s. 40.

23 EUT L 53 av 27.2.2008, s. 5.

om kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad som fremlegges i en medlemsstat eller i Sveits, og som det vises til i artikkel 3 i protokollen mellom Det europeiske fellesskap, Det sveitsiske edsforbund og Fyrstedømmet Liechtenstein om Fyrstedømmet Liechtensteins tiltredelse til avtalen mellom Det europeiske fellesskap og Det sveitsiske edsforbund om kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen en asylsøknad som fremlegges i en medlemsstat eller i Sveits[24],

VEDTATT DENNE FORORDNINGEN:

Del I

Formål og definisjoner

Artikkel 1

Formål

I samsvar med prinsippet om solidaritet og rimelig ansvarsdeling, som nedfelt i artikkel 80 i TEUV, og med mål om å styrke den gjensidige tilliten, fastsettes ved denne forordningen

a) en felles ramme for håndtering av asyl og migrasjon i Unionen og for virkemåten til det felles europeiske asylsystemet,
b) innføring av en solidaritetsmekanisme,
c) kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse.

Artikkel 2

Definisjoner

I denne forordningen menes med

1) «tredjelandsborger» en person som ikke er unionsborger i henhold til artikkel 20 nr. 1 i TEUV, og som ikke er en person som har rett til fri bevegelighet i henhold til unionsretten som definert i artikkel 2 nr. 5 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/399[25],
2) «statsløs» en person som ikke anses som statsborger av noen stat i henhold til dens lovgivning,
3) «søknad om internasjonal beskyttelse» eller «søknad» en anmodning om beskyttelse i en medlemsstat fremsatt av en tredjelandsborger eller en statsløs som kan forstås som en som søker om flyktningstatus eller subsidiær beskyttelsesstatus,
4) «søker» en tredjelandsborger eller en statsløs som har fremsatt en søknad om internasjonal beskyttelse som ennå ikke er endelig avgjort,
5) «behandling av en søknad om internasjonal beskyttelse» vurdering av om en søknad om internasjonal beskyttelse kan tas til behandling eller realitetsbehandlingen av denne i samsvar med forordning (EU) nr. 2024/1348 og (EU) nr. 2024/1347, med unntak av prosedyrer for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig etter denne forordningen,
6) «tilbaketrekking av en søknad om internasjonal beskyttelse» enten eksplisitt eller implisitt tilbaketrekking av en søknad om internasjonal beskyttelse i samsvar med forordning (EU) 2024/1347,
7) «person med internasjonal beskyttelse» en tredjelandsborger eller en statsløs som er gitt internasjonal beskyttelse som definert i artikkel 3 nr. 4 i forordning (EU) 2024/1347,
8) «familiemedlem» forutsatt at familien allerede eksisterte før søkeren eller familiemedlemmet ankom medlemsstatenes territorium, følgende medlemmer av søkerens familie som oppholder seg på en medlemsstats territorium:
   a) søkerens ektefelle eller søkerens ugifte partner i et stabilt forhold, når den berørte medlemsstatens lovgivning eller praksis behandler ugifte par på tilsvarende måte som ektepar i henhold til dens lovgivning om tredjelandsborgere.
   b) et mindreårig barn av par omhandlet i bokstav a) eller av søkeren, forutsatt at barnet er ugift, og uavhengig av om barnet er født i eller utenfor ekteskap eller er adoptert som definert i nasjonal rett.
   c) dersom søkeren er mindreårig og ugift, faren, moren eller en annen voksen som er ansvarlig for søkeren i henhold til lov eller praksis i medlemsstaten der den voksne oppholder seg.
   d) dersom personen med internasjonal beskyttelse er mindreårig og ugift, faren, moren eller en annen voksen som er ansvarlig for vedkommende, i henhold til lov eller praksis i den medlemsstaten der personen med internasjonal beskyttelse oppholder seg.
9) «slektning» søkerens voksne tante eller onkel eller besteforelder som oppholder seg på en medlemsstats territorium, uavhengig av om

[24] EUT L 160 av 18.6.2011, s. 39.

[25] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/399 av 9. mars 2016 om et unionsregelverk som regulerer bevegelsen av personer over grenser (Schengen-grenseregler) (EUT L 77 av 23.3.2016, s. 1).

søkeren er født i eller utenfor ekteskap eller er adoptert som definert i nasjonal rett,

10) «mindreårig» en tredjelandsborger eller en statsløs under 18 år,
11) «enslig mindreårig» en mindreårig som ankommer medlemsstatenes territorium uten følge av en voksen person som er ansvarlig for vedkommende i henhold til den berørte medlemsstats lovgivning eller praksis, og så lenge en slik mindreårig ikke faktisk blir tatt hånd om av en slik voksen, herunder en mindreårig som blir etterlatt uten følge etter innreise på en medlemsstats territorium,
12) «representant» en person eller en organisasjon som er oppnevnt av kompetente organer for å bistå og representere en enslig mindreårig ved prosedyrene fastsatt i denne forordningen med sikte på å ivareta barnets beste og utøve rettslig handleevne på vegne av den mindreårige om nødvendig,
13) «oppholdsdokument» en tillatelse utstedt av myndighetene i en medlemsstat som gir en tredjelandsborger eller en statsløs rett til å oppholde seg på dens territorium, herunder dokumenter som bekrefter retten til opphold på territoriet innenfor rammene av en ordning for midlertidig beskyttelse eller inntil det ikke lenger er noe hinder for at en avgjørelse om utsendelse iverksettes, med unntak av visum og oppholdstillatelser utstedt i løpet av tidsrommet som er nødvendig for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig i henhold til denne forordningen, eller under behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse eller en søknad om oppholdstillatelse,
14) «visum» en medlemsstats tillatelse eller avgjørelse som kreves for transitt eller innreise for et planlagt opphold i den aktuelle medlemsstaten eller i flere medlemsstater, herunder
    a) en tillatelse eller avgjørelse utstedt i samsvar med unionsretten eller nasjonal rett som kreves for innreise for et planlagt opphold i denne medlemsstaten i mer enn 90 dager,
    b) en tillatelse eller avgjørelse utstedt i samsvar med unionsretten eller nasjonal rett som kreves for innreise for transitt gjennom eller et planlagt opphold i den nevnte medlemsstaten som ikke varer lengre enn 90 dager i løpet av en periode på 180 dager,
    c) en tillatelse eller avgjørelse som er gyldig for transitt gjennom de internasjonale transittområdene ved én eller flere lufthavner i medlemsstatene,
15) «vitnemål eller kvalifikasjon» et vitnemål eller en kvalifikasjon som er oppnådd og attestert i en medlemsstat etter en periode på minst ett studieår på en medlemsstats territorium i et anerkjent statlig eller regionalt utdannings- eller yrkesopplæringsprogram som minst tilsvarer nivå 2 i den internasjonale standarden for utdanningsklassifisering, og som drives av en utdanningsinstitusjon i henhold til medlemsstatens lover eller forskrifter, unntatt nettbasert opplæring eller andre former for fjernundervisning,
16) «utdanningsinstitusjon» en offentlig eller privat utdannings- eller yrkesopplæringsinstitusjon som er etablert i og anerkjent av en medlemsstat i samsvar med dens nasjonale lovgivning eller administrative praksis på grunnlag av transparente kriterier,
17) «unndra seg» handling der en berørt person ikke forblir tilgjengelig for kompetente forvaltnings- eller rettsmyndigheter, for eksempel ved å
    a) forlate en medlemsstats territorium uten tillatelse fra kompetente myndigheter av årsaker som ikke er utenfor personens kontroll,
    b) unnlate å varsle fravær fra et bestemt innkvarteringssenter eller tildelt bostedsområde, dersom en medlemsstat krever det, eller
    c) unnlate å møte opp hos kompetente myndigheter, dersom disse myndighetene krever det,
18) «fare for unndragelse» at det i det enkelte tilfelle foreligger særlige grunner og omstendigheter, basert på objektive kriterier fastsatt i nasjonal rett, for å tro at en berørt person som er underlagt prosedyrene fastsatt i denne forordningen, kan komme til å unndra seg,
19) «solidaritetsmottakende medlemsstat» en medlemsstat som mottar solidaritetsbidrag som fastsatt i del IV i denne forordningen,
20) «bidragende medlemsstat» en medlemsstat som yter eller er forpliktet til å yte solidaritetsbidrag til en solidaritetsmottakende medlemsstat som fastsatt i del IV i denne forordningen,
21) «overføring» gjennomføring av en avgjørelse i henhold til artikkel 42,
22) «relokalisering» overføring av en søker om eller en person med internasjonal beskyttelse fra en solidaritetsmottakende medlemsstats territorium til en bidragende medlemsstats territorium,
23) «søk- og redningsaksjoner» søk- og redningsaksjoner som omhandlet i den internasjonale

konvensjon om ettersøking og redning til sjøs, vedtatt i Hamburg 27. april 1979,

24) «migrasjonspress» en situasjon som forårsakes av at tredjelandsborgere eller statsløse ankommer via land-, sjø- eller luftveien, eller fremsetter søknader, i et slikt omfang at det skaper uforholdsmessig store forpliktelser for en medlemsstat, tatt i betraktning den generelle situasjonen i Unionen, selv for et godt forberedt asyl-, mottaks- og migrasjonssystem, og som krever umiddelbare tiltak, særlig solidaritetsbidrag i henhold til del IV i denne forordningen; tatt i betraktning særegenheter ved en medlemsstats geografiske beliggenhet, omfatter «migrasjonspress» situasjoner der et stort antall tredjelandsborgere eller statsløse ankommer, eller en risiko for slike ankomster, herunder når slike ankomster skyldes gjentatte ilandsettinger etter søk- og redningsaksjoner, eller fra uautoriserte bevegelser av tredjelandsborgere eller statsløse mellom medlemsstatene,

25) «betydelig migrasjonssituasjon» en situasjon som skiller seg fra migrasjonspress der den kumulative effekten av nåværende og tidligere årlige ankomster av tredjelandsborgere eller statsløse fører til at et godt forberedt asyl-, mottaks- og migrasjonssystem når grensen for sin kapasitet,

26) «mottaksforhold» mottaksforhold som definert i artikkel 2 nr. 6 i direktiv (EU) 2024/1346.

27) «person som er gitt adgang til innreise» en person som en medlemsstat har gitt adgang til innreise for i henhold til forordning (EU) 2024/1350 eller i henhold til en nasjonal gjenbosettingsordning utenfor rammen av den nevnte forordningen,

28) «EUs solidaritetskoordinator» personen oppnevnt av Kommisjonen i henhold til og med mandatet fastsatt i artikkel 15 i denne forordningen.

Del II

Felles ramme for asyl- og migrasjonshåndtering

Kapittel I

Den helhetlige tilnærmingen

Artikkel 3

Helhetlig tilnærming til asyl- og migrasjonshåndtering

1. De felles tiltakene som Unionen og medlemsstatene treffer på området asyl- og migrasjonshåndtering, innenfor sine respektive kompetanseområder, skal baseres på prinsippet om solidaritet og rimelig ansvarsdeling, som nedfelt i artikkel 80 i TEUV, på grunnlag av en helhetlig tilnærming, og være veiledet av prinsippet om integrert politikkutforming, i samsvar med folkeretten og unionsretten, herunder grunnleggende rettigheter.

   Med det overordnede målet om en effektiv håndtering av asyl og migrasjon innenfor rammen av gjeldende unionsrett, skal disse tiltakene ha følgende mål:

   a) å sikre sammenheng mellom politikken for asyl- og migrasjonshåndtering ved håndteringen av migrasjonsstrømmene til Unionen.
   b) å håndtere de relevante migrasjonsrutene og uautoriserte bevegelser mellom medlemsstatene.

2. Kommisjonen, Rådet og medlemsstatene skal sikre en konsekvent gjennomføring av politikken for asyl- og migrasjonshåndtering, herunder både de interne og de eksterne komponentene i denne politikken, i samråd med institusjoner og organer, kontorer og byråer med ansvar for den eksterne politikken.

Artikkel 4

Interne komponenter i den helhetlige tilnærmingen

Med sikte på å nå målene i artikkel 3 i denne forordningen skal de interne komponentene i den helhetlige tilnærmingen bestå av følgende elementer:

a) nært samarbeid og gjensidig partnerskap mellom Unionens institusjoner, organer, kontorer og byråer, medlemsstatene og internasjonale organisasjoner.
b) effektiv forvaltning av medlemsstatenes ytre grenser, basert på den europeiske integrerte grenseforvaltningen som fastsatt i artikkel 3 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/1896[26].
c) full respekt for forpliktelsene fastsatt i folkeretten og unionsretten med hensyn til personer som reddes til sjøs.
d) rask og effektiv tilgang til en rettferdig og effektiv prosedyre for internasjonal beskyttelse på medlemsstatenes territorium, her-

[26] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/1896 av 13. november 2019 om Den europeiske grense- og kystvakten og om oppheving av forordning (EU) nr. 1052/2013 og (EU) 2016/1624 (EUT L 295 av 14.11.2019, s. 1).

under ved medlemsstatenes ytre grenser, i medlemsstatenes territorialfarvann eller transittsoner, og anerkjennelse av tredjelandsborgere eller statsløse som flyktninger eller personer som har rett til subsidiær beskyttelse, i samsvar med forordning (EU) 2024/1348 og forordning (EU) 2024/1347.

e) avgjørelse av hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse.
f) effektive tiltak for å redusere insentiver for og hindre uautoriserte bevegelser av tredjelandsborgere og statsløse mellom medlemsstatene.
g) søkeres tilgang til tilstrekkelige mottaksforhold, i samsvar med direktiv (EU) 2024/1346.
h) effektiv håndtering av retur av tredjelandsborgere med ulovlig opphold i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/115/EF[27].
i) effektive tiltak for å gi insentiver og støtte til integrering av personer som har rett til internasjonal beskyttelse i medlemsstatene.
j) tiltak som tar sikte på å bekjempe utnyttelse og redusere ulovlig sysselsetting i tråd med europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/52/EF[28].
k) når det er relevant, utplassering og bruk av de operative verktøyene som er opprettet på unionsnivå, herunder av Det europeiske grense- og kystvaktbyrået og Den europeiske unions asylbyrå («asylbyrået») og Unionens informasjonssystemer som drives av Den europeiske unions byrå for operativ forvaltning av store informasjonssystemer på området frihet, sikkerhet og rettferdighet (eu-LISA).

Artikkel 5

Eksterne komponenter i den helhetlige tilnærmingen

Med sikte på å nå målene fastsatt i artikkel 3 skal Unionen og medlemsstatene innenfor sine respektive kompetanseområder fremme og bygge skreddersydde og gjensidig fordelaktige partnerskap, i full overensstemmelse med folkeretten og unionsretten og på grunnlag av full respekt for menneskerettighetene, og fremme et tett samarbeid med relevante tredjeland på bilateralt, regionalt, multilateralt og internasjonalt nivå, herunder for å

a) fremme lovlig migrasjon og lovlige migrasjonsveier for tredjelandsborgere som har behov for internasjonal beskyttelse, og for dem som på annen måte er gitt adgang til innreise for lovlig opphold i medlemsstatene,
b) støtte partnere som tar imot et stort antall migranter og flyktninger som har behov for beskyttelse, og bygge opp deres operative kapasitet innen migrasjons-, asyl- og grenseforvaltning med full respekt for menneskerettighetene,
c) hindre irregulær innvandring og bekjempe smugling av migranter og menneskehandel, herunder redusere sårbarhetene som dette forårsaker, og samtidig sikre retten til å søke om internasjonal beskyttelse,
d) ta tak i de underliggende årsakene til og drivkreftene bak irregulær migrasjon og tvangsfordrivelse,
e) styrke effektiv retur, tilbaketakelse og reintegrering,
f) sikre full gjennomføring av den felles visumpolitikken.

Artikkel 6

Prinsippet om solidaritet og rimelig ansvarsdeling

1. Når Unionen og medlemsstatene oppfyller sine forpliktelser i henhold til denne forordningen, skal de overholde prinsippet om solidaritet og rimelig ansvarsdeling som nedfelt i artikkel 80 i TEUV, og ta hensyn til deres felles interesse i at Unionens politikk for asyl- og migrasjonshåndtering fungerer effektivt.
2. I forbindelse med oppfyllelsen av sine forpliktelser i henhold til denne forordning skal medlemsstatene samarbeide tett og
   a) etablere og opprettholde nasjonale systemer for asyl- og migrasjonshåndtering som gir effektiv tilgang til prosedyrer for internasjonal beskyttelse, gir internasjonal beskyttelse til søkere som har behov for det, og sikrer effektiv og verdig retur av tredjelandsborgere som oppholder seg ulovlig, i samsvar med direktiv 2008/115/EF, og sørge for og investere i tilstrekkelig mottak av søkere om internasjonal beskyttelse, i samsvar med direktiv (EU) 2024/1346,
   b) sikre at det blir stilt nødvendige ressurser og tilstrekkelig kompetent personell til rådighet for gjennomføringen av denne for-

[27] Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/115/EF av 16. desember 2008 om felles standarder og prosedyrer i medlemsstatene for retur av tredjelandsborgere med ulovlig opphold (EUT L 348 av 24.12.2008, s. 98).

[28] Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/52/EF av 18. juni 2009 om minimumsstandarder for sanksjoner og tiltak overfor arbeidsgivere som sysselsetter tredjelandsborgere med ulovlig opphold (EUT L 168 av 30.6.2009, s. 24).

ordningen, og, når medlemsstatene anser det som nødvendig eller der det er relevant, be om støtte fra Unionens relevante organer, kontorer og byråer for dette formålet,

c) treffe alle nødvendige og forholdsmessige tiltak, i full overensstemmelse med grunnleggende rettigheter, for å forebygge og redusere irregulær innvandring til medlemsstatenes territorier, herunder for å forebygge og bekjempe smugling av migranter og menneskehandel og for å verne om rettighetene til smuglede migranter og ofre for menneskehandel,

d) anvende reglene for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse på en korrekt og rask måte, og der det er nødvendig, gjennomføre overføringen til den ansvarlige medlemsstaten i henhold til del III kapittel I til VI og del IV kapittel I,

e) yte effektiv støtte til andre medlemsstater i form av solidaritetsbidrag på grunnlag av behovene fastsatt i del II eller IV,

f) treffe effektive tiltak for å redusere insentiver for å hindre uautoriserte bevegelser av tredjelandsborgere og statsløse mellom medlemsstatene.

3. For å støtte medlemsstatene i å oppfylle sine forpliktelser, skal EUs permanente verktøykasse for migrasjonsstøtte minst omfatte

a) operativ og teknisk bistand fra relevante unionsorganer, -kontorer og -byråer i samsvar med deres mandater, særlig fra asylbyrået i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/2303[29], Det europeiske grense- og kystvaktbyrået i samsvar med forordning (EU) 2019/1896 og Den europeiske unions byrå for politisamarbeid (Europol) i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/794[30],

b) støtte fra unionsfondene til gjennomføring av den felles rammen fastsatt i denne delen i samsvar med forordning (EU) 2021/1147 og, der det er relevant, europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/1148[31],

c) unntak fra Unionens regelverk som gir medlemsstatene de nødvendige verktøy for å reagere på spesifikke migrasjonsutfordringer nevnt i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1359 og (EU) 2024/1348 og europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1349[32],

d) aktivering av EUs ordning for sivil beredskap i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2021/836[33].

e) tiltak for å tilrettelegge for retur- og reintegreringsaktiviteter, blant annet gjennom samarbeid med tredjeland, og i full overensstemmelse med grunnleggende rettigheter,

f) styrkede tiltak og sektorovergripende aktiviteter i den ytre dimensjonen av migrasjon,

g) styrket diplomatisk og politisk kontakt,

h) samordnede kommunikasjonsstrategier,

i) støtte en effektiv og menneskerettighetsbasert migrasjonspolitikk i tredjeland,

j) fremme lovlig migrasjon og godt forvaltet mobilitet, herunder ved å styrke bilaterale, regionale og internasjonale partnerskap om migrasjon, tvangsfordrivelse, lovlige migrasjonsveier og mobilitetspartnerskap.

Artikkel 7

Strategisk tilnærming til håndtering av asyl og migrasjon på nasjonalt nivå

1. Medlemsstatene skal ha nasjonale strategier som fastsetter en strategisk tilnærming for å sikre at de har kapasitet til effektivt å gjennomføre sitt system for asyl- og migrasjonshåndtering, i full overensstemmelse med sine forpliktelser i henhold til unionsretten og folkeretten, idet det tas hensyn til deres særlige situasjon, særlig deres geografiske beliggenhet.

Når medlemsstatene fastsetter sine nasjonale strategier, kan de rådføre seg med Kommisjonen og Unionens relevante organer, kon-

---

[29] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/2303 av 15. desember 2021 om Den europeiske unions asylbyrå og om oppheving av forordning (EF) nr. 439/2010 (EUT L 468 av 30.12.2021, s. 1).

[30] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/794 av 11. mai 2016 om Den europeiske unions byrå for politisamarbeid (Europol) og om erstatning og oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/371/JIS, 2009/934/JIS, 2009/935/JIS, 2009/936/JIS og 2009/968/JIS (EUT L 135 av 24.5.2016, s. 53).

[31] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/1148 av 7. juli 2021 om opprettelse av ordningen for økonomisk støtte til grenseforvaltning og visumpolitikk som del av Fondet for helhetlig grenseforvaltning (EUT L 251 av 15.7.2021, s. 48).

[32] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1349 av 14. mai 2024 om innføring av en grenseprosedyre for retur, og om endring av forordning (EU) 2021/1148 (EUT L, 2024/1349, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj).

[33] Europaparlaments- og rådsbeslutning (EU) 2021/836 av 20. mai 2021 om endring av beslutning nr. 1313/2013/EU om en ordning for sivil beredskap i Unionen (EUT L 185 av 26.5.2021, s. 1).

torer og byråer, særlig asylbyrået, samt lokale og regionale myndigheter, når det er hensiktsmessig og i samsvar med nasjonal lovgivning. Disse strategiene skal minst omfatte

a) forebyggende tiltak for å redusere risikoen for migrasjonspress og beredskapsplanlegging, idet det tas hensyn til beredskapsplanleggingen i henhold til forordning (EU) 2019/1896 og (EU) 2021/2303 og direktiv (EU) 2024/1346 og rapportene fra Kommisjonen utstedt i henhold til rekommandasjon (EU) 2020/1366,
b) opplysninger om hvordan prinsippene fastsatt i denne del gjennomføres av medlemsstatene, og om hvordan rettslige forpliktelser som følger av disse, oppfylles på nasjonalt nivå,
c) informasjon om hvordan resultatene av overvåkingen utført av asylbyrået og Det europeiske grense- og kystvaktbyrået, og evalueringen utført i samsvar med forordning (EU) 2022/922, samt av overvåkingen utført i samsvar med artikkel 10 i forordning (EU) 2024/1356, er tatt i betraktning.

2. De nasjonale strategiene skal ta hensyn til andre relevante strategier og eksisterende støttetiltak, særlig støttetiltak i henhold til forordning (EU) 2021/1147 og (EU) 2021/2303, og være i samsvar med og utfylle de nasjonale strategiene for europeisk integrert grenseforvaltning fastsatt i samsvar med artikkel 8 nr. 6 i forordning (EU) 2019/1896.
3. Medlemsstatene skal oversende sine nasjonale strategier for asyl- og migrasjonshåndtering til Kommisjonen seks måneder før vedtakelsen av strategien nevnt i artikkel 8.
4. Den økonomiske og operative støtten fra Unionen, herunder operativ støtte fra dens organer, kontorer og byråer, til oppfyllelse av forpliktelsene, skal ytes i samsvar med forordning (EU) 2019/1896, (EU) 2021/1147, (EU) 2021/2303 og, dersom det er relevant, (EU) 2021/1148.
5. Kommisjonen skal overvåke og gi informasjon om migrasjonssituasjonen gjennom regelmessige rapporter basert på data og informasjon fra den europeiske utenrikstjenesten, asylbyrået, Det europeiske grense- og kystvaktbyrået, Europol og EUs byrå for grunnleggende rettigheter, og særlig informasjon innhentet i henhold til rekommandasjon (EU) 2020/1366 og innenfor rammen av EUs nettverk for beredskap og krisehåndtering i forbindelse med migrasjon og, når det er nødvendig, informasjon fra medlemsstatene.
6. Kommisjonen skal gjennom gjennomføringsrettsakter fastsette en mal som skal anvendes av medlemsstatene for å sikre at deres nasjonale strategier er sammenlignbare når det gjelder bestemte kjerneelementer, for eksempel beredskapsplanlegging. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 77 nr. 2.

Artikkel 8

En langsiktig europeisk strategi for asyl- og migrasjonshåndtering

1. Kommisjonen skal, etter samråd med medlemsstatene, og tatt i betraktning relevante rapporter og analyser fra Unionens organer, kontorer og byråer og på grunnlag av de nasjonale strategiene nevnt i artikkel 7, utarbeide en femårig europeisk strategi for asyl- og migrasjonshåndtering («strategien») som fastsetter den strategiske tilnærmingen for å sikre konsekvent gjennomføring av nasjonale strategier. Kommisjonen skal oversende strategien til Europaparlamentet og Rådet. Strategien skal ikke være rettslig bindende.
2. Den første strategien skal vedtas innen 12. desember 2025 og påfølgende strategier deretter hvert femte år.
3. Strategien skal omfatte komponentene oppført i artikkel 4 og 5, gi en fremtredende rolle til rettspraksis fra Den europeiske unions domstol og Den europeiske menneskerettsdomstol og også ta hensyn til

a) gjennomføringen av medlemsstatenes nasjonale strategier for asyl- og migrasjonshåndtering som omhandlet i artikkel 7, og deres overholdelse av unionsretten og folkeretten,
b) relevant informasjon innhentet av Kommisjonen i henhold til rekommandasjon (EU) 2020/1366,
c) opplysninger innsamlet av Kommisjonen og asylbyrået om gjennomføringen av Unionens asylregelverk,
d) informasjon innhentet fra den europeiske utenrikstjenesten og Unionens relevante organer, kontorer og byråer, særlig rapporter fra asylbyrået, Det europeiske grense- og kystvaktbyrået og EUs byrå for grunnleggende rettigheter,
e) all annen relevant informasjon, herunder fra medlemsstater, tilsynsmyndigheter, internasjonale organisasjoner og andre

relevante organer, kontorer, byråer eller organisasjoner.

Kapittel II

Den årlige syklusen for migrasjonshåndtering

Artikkel 9

Den årlige europeiske asyl- og migrasjonsrapporten

1. Hvert år skal Kommisjonen vedta en årlig europeisk asyl- og migrasjonsrapport som vurderer asyl-, mottaks- og migrasjonssituasjonen i løpet av den foregående tolvmånedersperioden og eventuell utvikling, og som gir et strategisk situasjonsbilde av migrasjons- og asylområdet som også fungerer som et verktøy for tidlig varsling og bevisstgjøring for Unionen («rapporten»).
2. Rapporten skal være basert på relevante kvantitative og kvalitative data og informasjon fra medlemsstatene, den europeiske utenrikstjenesten, asylbyrået, Det europeiske grense- og kystvaktbyrået, Europol og EUs byrå for grunnleggende rettigheter. Den kan også ta hensyn til informasjon fra andre relevante organer, kontorer, byråer eller organisasjoner.
3. Rapporten skal inneholde følgende elementer:
   a) en vurdering av den generelle situasjonen, som omfatter alle migrasjonsruter til Unionen og i alle medlemsstatene, særlig
      i) antall søknader om internasjonal beskyttelse og søkernes nasjonalitet,
      ii) antall identifiserte enslige mindreårige og, om tilgjengelig, personer med spesielle mottaks- eller saksbehandlingsbehov,
      iii) antall tredjelandsborgere eller statsløse som er gitt internasjonal beskyttelse, i samsvar med forordning (EU) 2024/1347,
      iv) antall førsteinstansvedtak og endelige asylvedtak,
      v) medlemsstatenes mottakskapasitet,
      vi) antall tredjelandsborgere som er blitt påtruffet av medlemsstatenes myndigheter og som ikke oppfyller eller ikke lenger oppfyller vilkårene for innreise, opphold eller bosettelse i medlemsstaten, herunder personer som har overskredet tillatt oppholdstid som definert i artikkel 3 nr. 1 punkt 19 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/2226[34],
      vii) antall vedtak om retur utstedt av medlemsstatene og antall tredjelandsborgere som forlot medlemsstatenes territorium i henhold til et returvedtak i samsvar med direktiv 2008/115/EF,
      viii) antall tredjelandsborgere eller statsløse som er gitt adgang til innreise av medlemsstatene gjennom unionsordninger og nasjonale ordninger for gjenbosetting eller innreise på humanitært grunnlag,
      ix) antall tredjelandsborgere som er underlagt grenseprosedyren fastsatt i forordning (EU) 2024/1348 og (EU) 2024/1349 samt deres nasjonalitet,
      x) antall innkommende og utgående anmodninger om overtakelse eller notifiseringer om tilbaketakelse i samsvar med artikkel 39 og 41,
      xi) antall overføringsvedtak og antall overføringer som er foretatt i samsvar med denne forordningen,
      xii) antall tredjelandsborgere som settes i land etter søk- og redningsaksjoner og deres nasjonalitet, og antall søknader om internasjonal beskyttelse som er fremsatt av disse tredjelandsborgerne,
      xiii) medlemsstatene som gjentatte ganger har opplevd ankomster via sjøveien, særlig gjennom ilandsetting etter søk- og redningsaksjoner,
      xiv) antall tredjelandsborgere eller statsløse som er nektet innreise i samsvar med artikkel 14 i forordning (EU) 2016/399,
      xv) antall tredjelandsborgere eller statsløse som nyter midlertidig beskyttelse i samsvar med rådsdirektiv 2001/55/EF[35],
      xvi) antall personer som er pågrepet i forbindelse med irregulær passering av en ytre land-, sjø- eller luftgrense, og, forutsatt at opplysningene er tilgjengelige og

[34] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/2226 av 30. november 2017 om etablering av et inn- og utreisesystem (EES) for å registrere inn- og utreisedata og data om avvisning av innreise for tredjelandsborgere som krysser medlemsstatenes ytre grenser og for å fastslå vilkårene for tilgang til EES for rettshåndhevende formål, og om endring av konvensjonen om gjennomføring av Schengen-avtalen og forordning (EF) nr. 767/2008 og (EU) nr. 1077/2011 (EUT L 327 av 9.12.2017, s. 20).

[35] Rådsdirektiv 2001/55/EF av 20. juli 2001 om minstestandarder for å gi midlertidig beskyttelse ved massetilstrømning av fordrevne personer og om tiltak for å fremme balanse mellom medlemsstatenes innsats for å ta imot disse personene og bære følgene av dette (EFT L 212 av 7.8.2001, s. 12).

verifiserbare, antall forsøk på irregulær grensepassering,

xvii) støtten som er gitt fra Unionens organer, kontorer og byråer til medlemsstatene,

b) en prognose for det kommende året, herunder antall forventede ankomster via sjøveien, basert på den generelle migrasjonssituasjonen i det foregående året og med hensyn til den nåværende situasjonen, samtidig som den også gjenspeiler tidligere press,

c) opplysninger om beredskapsnivået i Unionen og i medlemsstatene og de mulige virkningene av de forventede situasjonene,

d) opplysninger om medlemsstatenes kapasitet, særlig om mottakskapasiteten,

e) resultatene av overvåkingen utført av asylbyrået og Det europeiske grense- og kystvaktbyrået, og evalueringen utført i samsvar med forordning (EU) 2022/922, samt av overvåkingen utført i samsvar med artikkel 10 i forordning (EU) 2024/1356, som omhandlet i artikkel 7 nr. 1 andre ledd bokstav c) i denne forordningen,

f) en vurdering av om det er behov for solidaritetstiltak og tiltak fra EUs permanente verktøykasse for migrasjonsstøtte for å støtte den eller de berørte medlemsstatene.

4. Kommisjonen skal vedta rapporten senest 15. oktober hvert år og oversende den til Europaparlamentet og Rådet.
5. Rapporten skal danne grunnlag for beslutninger på unionsnivå om tiltakene som er nødvendige for å håndtere migrasjonssituasjoner.
6. Den første rapporten skal avgis senest 15. oktober 2025.
7. Med henblikk på rapporten skal medlemsstatene, asylbyrået, Det europeiske grense- og kystvaktbyrået, Europol og EUs byrå for grunnleggende rettigheter gi informasjonen nevnt i artikkel 10 innen 1. juni hvert år.
8. Kommisjonen skal innkalle til et møte i EUs mekanisme for beredskap og krisehåndtering i forbindelse med migrasjon i første halvdel av juli hvert år for å legge frem den første vurderingen av situasjonen og utveksle informasjon med medlemmene av denne mekanismen. Sammensetningen av og virkemåten for EUs mekanisme for beredskap og krisehåndtering i forbindelse med migrasjon skal være som fastsatt i rekommandasjon (EU) 2020/1366 i dens opprinnelige versjon.
9. Medlemsstatene og Unionens relevante organer, kontorer og byråer skal gi Kommisjonen oppdaterte opplysninger senest 1. september hvert år.
10. Kommisjonen skal senest 30. september hvert år innkalle til et møte i EUs mekanisme for beredskap og krisehåndtering i forbindelse med migrasjon for å legge frem den konsoliderte vurderingen av situasjonen. Sammensetningen av og virkemåten for EUs mekanisme for beredskap og krisehåndtering i forbindelse med migrasjon skal være som fastsatt i rekommandasjon (EU) 2020/1366 i dens opprinnelige versjon.

Artikkel 10

Informasjon for å vurdere den generelle migrasjonssituasjonen, migrasjonspresset og risiko for migrasjonspress eller en betydelig migrasjonssituasjon

1. Når Kommisjonen vurderer den generelle migrasjonssituasjonen, eller om en medlemsstat er utsatt for eller står i fare for å bli utsatt for migrasjonspress eller står overfor en betydelig migrasjonssituasjon, skal den bruke rapporten nevnt i artikkel 9 og ta hensyn til eventuelle ytterligere opplysninger i henhold til artikkel 9 nr. 3 bokstav a).
2. Kommisjonen skal også ta hensyn til følgende:
   a) opplysningene som den berørte medlemsstat har fremlagt, herunder et anslag over dens behov og kapasitet og dens beredskapstiltak og eventuelle ytterligere relevante opplysninger som er gitt i den nasjonale strategien nevnt i artikkel 7.
   b) graden av samarbeid om migrasjon samt om retur og tilbaketakelse, herunder ved å ta hensyn til årsrapporten i samsvar med artikkel 25a i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 810/2009[36], med opprinnelses- og transittredjeland, første asylland og trygge tredjeland som definert i forordning (EU) 2024/1348.
   c) den geopolitiske situasjonen i relevante tredjeland samt de underliggende årsakene til migrasjon og mulige situasjoner med instrumentalisering av migranter, og mulig utvikling på området irregulær innreise gjennom medlemsstatenes ytre grenser som kan påvirke migrasjonsbevegelsene.
   d) de relevante anbefalingene omhandlet i artikkel 20 i forordning (EU) 2022/922,

[36] Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 810/2009 av 13. juli 2009 om innføring av fellesskapsregler for visum (visumforordningen) (EUT L 243 av 15.9.2009, s. 1).

artikkel 15 i forordning (EU) 2021/2303 og artikkel 32 nr. 7 i forordning (EU) 2019/1896,

e) informasjon innhentet i henhold til rekommandasjon (EU) 2020/1366.

f) rapportene om integrert situasjonsbevissthet og analyse i henhold til Rådets gjennomføringsbeslutning (EU) 2018/1993[37], forutsatt at den integrerte politiske kriseresponsen er aktivert, eller rapporten om situasjonsbevissthet og analyse på migrasjonsområdet utstedt i henhold til første fase av EUs mekanisme for beredskap og krisehåndtering i forbindelse med migrasjon, når den integrerte politiske kriseresponsen ikke er aktivert.

g) informasjon fra rapporteringsprosessen om visumliberalisering og dialoger med tredjeland.

h) kvartalsvise bulletiner om migrasjon og andre rapporter fra Den europeiske unions byrå for grunnleggende rettigheter.

i) støtten som er gitt fra Unionens organer, kontorer og byråer til medlemsstatene.

j) relevante deler av rapporten om sårbarhetsvurdering nevnt i artikkel 32 i forordning (EU) 2019/1896.

k) omfanget av og trendene for uautoriserte bevegelser av tredjelandsborgere eller statsløse mellom medlemsstatene, på grunnlag av tilgjengelige opplysninger fra Unionens relevante organer, kontorer og byråer og dataanalyse fra relevante informasjonssystemer.

3. For å vurdere om en medlemsstat står overfor en betydelig migrasjonssituasjon, skal Kommisjonen i tillegg ta hensyn til den kumulative effekten av nåværende og tidligere årlige ankomster av tredjelandsborgere eller statsløse.

Artikkel 11

Kommisjonens gjennomføringsbeslutning om hvorvidt medlemsstater er under migrasjonspress, står i fare for å bli utsatt for migrasjonspress eller står overfor en betydelig migrasjonssituasjon

1. Kommisjonen skal sammen med rapporten nevnt i artikkel 9 treffe en gjennomføringsbeslutning om hvorvidt en bestemt medlemsstat er under migrasjonspress, står i fare for å bli utsatt for migrasjonspress i løpet av det kommende året eller står overfor en betydelig migrasjonssituasjon.

   For dette formålet skal Kommisjonen rådføre seg med de berørte medlemsstatene. Kommisjonen kan sette en frist for slike samråd.

2. Ved anvendelsen av nr. 1 skal Kommisjonen bruke informasjonen som er innhentet i henhold til artikkel 10, idet den tar hensyn til alle elementene i rapporten nevnt i artikkel 9, alle migrasjonsrutene, herunder de særlige forholdene som kjennetegner det strukturelle fenomenet ilandsetting etter søk- og redningsaksjoner og uautoriserte bevegelser av tredjelandsborgere og statsløse mellom medlemsstatene, samt tidligere press på den berørte medlemsstaten og den nåværende situasjonen.

3. Dersom en medlemsstat i løpet av de siste 12 månedene har opplevd et stort antall ankomster på grunn av gjentatte ilandsettinger etter søk- og redningsaksjoner, skal Kommisjonen anse denne medlemsstaten for å være under migrasjonspress, forutsatt at disse ankomstene er av et slikt omfang at de skaper uforholdsmessige forpliktelser selv for et godt forberedt asyl-, mottaks- og migrasjonssystem i den berørte medlemsstaten.

4. Kommisjonen skal vedta gjennomføringsbeslutningen senest 15. oktober hvert år og oversende den til Europaparlamentet og Rådet.

Artikkel 12

Kommisjonens forslag til Rådets gjennomføringsrettsakt om opprettelse av den årlige solidaritetspoolen

1. Kommisjonen skal hvert år, på grunnlag av og sammen med rapporten nevnt i artikkel 9, fremlegge et forslag til Rådets gjennomføringsrettsakt om opprettelse av den årlige solidaritetspoolen som er nødvendig for å håndtere migrasjonssituasjonen i det kommende året på en balansert og effektiv måte. Dette forslaget skal gjenspeile de forventede årlige solidaritetsbehovene til medlemsstatene som er under migrasjonspress.

2. Kommisjonens forslag nevnt i nr. 1 skal identifisere det totale årlige antallet nødvendige relokaliseringer og finansielle bidrag til den årlige solidaritetspoolen på unionsnivå, som skal være minst

   a) 30 000 for relokaliseringer,

   b) 600 millioner euro til finansielle bidrag.

[37] Rådets gjennomføringsbeslutning (EU) 2018/1993 av 11. desember 2018 om EUs ordninger for integrert politisk kriserespons (EUT L 320 av 17.12.2018, s. 28).

Kommisjonens forslag nevnt i nr. 1 i denne artikkel skal også fastsette årlige veiledende bidrag for hver medlemsstat ved å anvende referansenøkkelen fastsatt i artikkel 66 med sikte på å for å lette prosessen for medlemsstatene til å tilsagn om sine solidaritetsbidrag («tilsagnsprosessen») i henhold til artikkel 13.

3. Når Kommisjonen identifiserer omfanget av det unionsomspennende ansvaret som skal deles av alle medlemsstatene, og solidaritetsnivået som følger av dette, skal den ta hensyn til relevante kvalitative og kvantitative kriterier, herunder, for det aktuelle året, det samlede antallet ankomster, den gjennomsnittlige innvilgelsesraten samt den gjennomsnittlige returraten. Kommisjonen skal også ta hensyn til at de medlemsstatene som blir solidaritetsmottakende medlemsstater i henhold til artikkel 58 nr. 1, ikke er forpliktet til å gjennomføre de solidaritetsbidragene de har gitt tilsagn om.

   Kommisjonen kan identifisere et høyere antall relokaliseringer og finansielle bidrag enn de som er fastsatt i nr. 2 i denne artikkel, og kan identifisere andre former for solidaritet som fastsatt i artikkel 56 nr. 2 bokstav c), avhengig av behovet for slike tiltak som følge av de særlige utfordringene på migrasjonsområdet i den berørte medlemsstaten. For å bevare likeverdigheten av de ulike typene solidaritetstiltak, skal forholdet mellom tallene fastsatt i nr. 2 bokstav a) og b) i denne artikkelen opprettholdes.
4. Uten hensyn til nr. 2 i denne artikkel skal Kommisjonens forslag nevnt i nr. 1 i ekstraordinære tilfeller, dersom opplysningene fra medlemsstatene og Unionens relevante organer, kontorer og byråer i henhold til artikkel 9 nr. 2 eller samrådene som Kommisjonen har gjennomført i henhold til artikkel 11 nr. 1, ikke viser at det er behov for solidaritetstiltak for det kommende året, ta behørig hensyn til dette.
5. Dersom Kommisjonen i en gjennomføringsbeslutning nevnt i artikkel 11 har fastslått at én eller flere medlemsstater er under migrasjonspress som følge av et stort antall ankomster på grunn av gjentatte ilandsettinger etter søk- og redningsaksjoner, under hensyn til de særlige forholdene i de berørte medlemsstatene, skal Kommisjonen fastsette den veiledende prosentandelen av den årlige solidaritetspoolen som skal gjøres tilgjengelig for disse medlemsstatene.
6. Kommisjonen skal vedta forslaget nevnt i nr. 1 i denne artikkelen senest 15. oktober hvert år og oversende det til Rådet. Kommisjonen skal samtidig oversende dette forslaget til Europaparlamentet. Inntil vedtakelsen av Rådets gjennomføringsrettsakt omhandlet i artikkel 57, skal Kommisjonens forslag omhandlet i nr. 1 i denne artikkel ikke offentliggjøres. Det skal klassifiseres som «RESTREINT UE/EU RESTRICTED» og skal behandles som sådan i samsvar med rådsbeslutning 2013/488/EU[38].

Artikkel 13

EUs solidaritetsforum på høyt nivå

1. For å sikre effektiv gjennomføring av del IV i denne forordningen skal det opprettes et EU-solidaritetsforum på høyt nivå («høynivåforumet») bestående av representanter for medlemsstatene og ledet av den medlemsstaten som har formannskapet i Rådet. Medlemsstatene skal være representert på det ansvars- og beslutningsnivået som er egnet for å utføre de oppgavene som er tildelt høynivåforumet.

   Tredjeland som har inngått en avtale med Unionen om kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse som er fremsatt i en medlemsstat eller i det nevnte tredjelandet kan, med sikte på å bidra til solidaritet på ad hoc-basis, inviteres til å delta i høynivåforumet når det er hensiktsmessig.
2. Rådet skal sammenkalle høynivåforumet innen 15 dager etter vedtakelsen av rapporten nevnt i artikkel 9, beslutningen nevnt i artikkel 11 og Kommisjonens forslag nevnt i artikkel 12.
3. På møtet nevnt i nr. 2 skal høynivåforumet behandle rapporten nevnt i artikkel 9, beslutningen nevnt i artikkel 11 og Kommisjonens forslag nevnt i artikkel 12, og undersøke den generelle situasjonen. Det skal også komme til en konklusjon om hvilke solidaritetstiltak og nivået på bidrag som er nødvendige i henhold til prosedyren fastsatt i artikkel 57, og, når det anses nødvendig, om andre tiltak for migrasjonsrespons på områdene ansvar, beredskap og motstandsdyktighet, samt om den ytre dimensjonen av migrasjon. Under dette møtet i høynivåforumet skal medlemsstatene gi tilsagn om sine solidaritetsbidrag til opprettel-

[38] Rådsbeslutning 2013/488/EU av 23. september 2013 om sikkerhetsregler for vern av EUs graderte opplysninger (EUT L 274 av 15.10.2013, s. 1).

sen av den årlige solidaritetspoolen i henhold til artikkel 57.

4. Dersom Rådet på initiativ av en medlemsstat eller på oppfordring fra Kommisjonen anser at solidaritetsbidragene til den årlige solidaritetspoolen er utilstrekkelige i forhold til de fastsatte behovene, herunder når det er gitt betydelige fradrag i samsvar med artikkel 61 og 62, eller en eller flere medlemsstater under migrasjonspress har større behov enn forventet, eller den generelle situasjonen krever ytterligere solidaritetsstøtte, skal Rådet ved enkelt flertall innkalle høynivåforumet på nytt for å anmode medlemsstatene om å gi ytterligere solidaritetsbidrag. Enhver tilsagnsprosess skal skje i samsvar med prosedyren fastsatt i artikkel 57.

Artikkel 14

EUs solidaritetsforum på teknisk nivå

1. For å sikre at del IV i denne forordningen fungerer smidig, skal det opprettes et EU-solidaritetsforum på teknisk nivå («forumet på teknisk nivå»), og EUs solidaritetskoordinator skal på vegne av Kommisjonen innkalle og lede dette forumet.
2. Forumet på teknisk nivå skal bestå av representanter for de relevante myndighetene i medlemsstatene på et nivå som er tilstrekkelig høyt til å utføre de oppgavene det er pålagt.
3. Tredjeland som har inngått en avtale med Unionen om kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse som er fremsatt i en medlemsstat eller i det nevnte tredjelandet kan, med sikte på å bidra til solidaritet på ad hoc-basis, inviteres til å delta i forumet på teknisk nivå når det er hensiktsmessig.
4. Asylbyrået skal delta i forumet på teknisk nivå. Det europeiske grense- og kystvaktbyrået og EUs byrå for grunnleggende rettigheter skal, når det er hensiktsmessig og etter invitasjon fra EUs solidaritetskoordinator, delta i forumet på teknisk nivå. De forente nasjoners organer kan, avhengig av deres deltakelse i solidaritetsmekanismen, også inviteres til å delta.
5. Etter vedtakelsen av Rådets gjennomføringsrettsakt omhandlet i artikkel 57, skal EUs solidaritetskoordinator innkalle til et første møte i forumet på teknisk nivå. Etter dette første møtet skal forumet på teknisk nivå møtes regelmessig og så ofte som nødvendig, særlig i henhold til artikkel 58 nr. 3 og artikkel 59 nr. 6, for å operasjonalisere solidaritetsmekanismen mellom medlemsstatene og imøtekomme solidaritetsbehovene med de fastsatte bidragene.

Artikkel 15

EUs solidaritetskoordinator

1. Kommisjonen skal utpeke en EU-solidaritetskoordinator som på teknisk nivå skal samordne gjennomføringen av solidaritetsmekanismen i samsvar med del IV i denne forordningen.
2. EUs solidaritetskoordinator skal
   a) støtte aktivitetene for relokalisering fra den solidaritetsmottakende medlemsstaten til den bidragende medlemsstaten,
   b) samordne og støtte kommunikasjonen mellom medlemsstatene, organer, kontorer, byråer og enheter som er involvert i gjennomføringen av solidaritetsmekanismen,
   c) holde oversikt over behovene til de solidaritetsmottakende medlemsstatene, og bidragene fra de bidragende medlemsstatene, og følge opp den pågående gjennomføringen av solidaritetstiltak,
   d) regelmessig organisere møter mellom medlemsstatenes myndigheter for å sikre en effektiv og virkningsfull operasjonalisering av den årlige solidaritetspoolen, for å legge til rette for best mulig samhandling og samarbeid mellom medlemsstatene,
   e) fremme beste praksis i gjennomføringen av solidaritetsmekanismen,
   f) innkalle og lede forumet på teknisk nivå,
   g) utføre oppgavene omhandlet i artikkel 7 i forordning (EU) nr. 2024/1359.
3. Ved anvendelsen av nr. 2 skal EUs solidaritetskoordinator bistås av et kontor og gis de økonomiske og menneskelige ressurser som er nødvendige for effektivt å kunne utføre sine oppgaver. EUs solidaritetskoordinator skal samarbeide tett med asylbyrået, herunder når det gjelder de praktiske detaljene i forbindelse med relokaliseringen i henhold til denne forordningen.
4. Rapporten nevnt i artikkel 9 skal redegjøre for status for gjennomføringen av solidaritetsmekanismen og dens virkemåte.
5. Medlemsstatene skal gi EUs solidaritetskoordinator de dataene og opplysningene som er nødvendige for at EUs solidaritetskoordinator skal kunne utføre sine oppgaver på en effektiv måte.

Del III

Kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig

Kapittel I

Generelle prinsipper og garantier

Artikkel 16

Adgang til prosedyren for å behandle en søknad om internasjonal beskyttelse

1. Medlemsstatene skal behandle en søknad om internasjonal beskyttelse fra en tredjelandsborger eller en statsløs som søker på en av medlemsstatenes territorium, herunder ved grensen eller i transittområdene. En søknad skal behandles av en enkelt medlemsstat, som skal være den ansvarlige medlemsstaten fastsatt på grunnlag av kriteriene i kapittel II eller bestemmelsene i kapittel III i denne delen.
2. Uten at det berører bestemmelsene i del IV i denne forordningen skal, dersom ingen medlemsstat kan fastsettes som ansvarlig for behandlingen av søknaden om internasjonal beskyttelse på grunnlag av kriteriene i denne forordningen, medlemsstaten der søknaden om internasjonal beskyttelse først ble registrert, være ansvarlig for å behandle den.
3. Dersom det er umulig for en medlemsstat å overføre en søker til den medlemsstaten som primært er utpekt som ansvarlig, fordi det er vesentlige grunner til å anta at søkeren på grunn av overføringen til den aktuelle medlemsstaten vil stå i reell fare for krenkelse av søkerens grunnleggende rettigheter som utgjør umenneskelig eller nedverdigende behandling i henhold til artikkel 4 i pakten, fortsetter den medlemsstaten treffer avgjørelsen å undersøke kriteriene i kapittel II eller bestemmelsene i kapittel III i denne delen for å fastslå om en annen medlemsstat kan utpekes som ansvarlig.

   Dersom en medlemsstat ikke kan gjennomføre overføringen i henhold til første ledd i dette nummer til en medlemsstat som er utpekt på grunnlag av kriteriene i kapittel II eller bestemmelsene i kapittel III i denne delen, eller til den første medlemsstaten som søknaden ble registrert i, og ikke kan fastslå om en annen medlemsstat kan utpekes som ansvarlig, skal medlemsstaten selv bli den medlemsstaten som er ansvarlig for å behandle søknaden om internasjonal beskyttelse.
4. Dersom en sikkerhetssjekk i henhold til artikkel 15 i forordning (EU) 2024/1356 ikke er gjennomført i henhold til den nevnte forordningen, skal den første medlemsstaten der søknaden om internasjonal beskyttelse ble registrert, så snart som mulig etter registreringen av søknaden undersøke om det er rimelig grunn til å anta at søkeren utgjør en trussel mot den indre sikkerheten, før den anvender kriteriene for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig i henhold til kapittel II eller bestemmelsene i kapittel III i denne delen.

   Dersom det er gjennomført en sikkerhetssjekk i henhold til artikkel 15 i forordning (EU) 2024/1356, men den første medlemsstaten der søknaden om internasjonal beskyttelse ble registrert, har berettigede grunner til å undersøke om det er rimelig grunn til å anta at søkeren utgjør en trussel mot den indre sikkerheten, skal den medlemsstaten gjennomføre undersøkelsen så snart som mulig etter registreringen av søknaden, før den anvender kriteriene for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig i henhold til kapittel II eller bestemmelsene i kapittel III i denne delen.

   Dersom sikkerhetssjekken som gjennomføres i samsvar med artikkel 15 i forordning (EU) nr. 2024/1356 eller i samsvar med første og andre ledd i dette nummer, viser at det er rimelig grunn til å anta at søkeren utgjør en trussel mot den indre sikkerheten, skal medlemsstaten som gjennomfører sikkerhetssjekken være den ansvarlige medlemsstaten, og artikkel 39 i denne forordningen skal ikke få anvendelse.
5. Hver medlemsstat skal beholde retten til å sende en søker til et trygt tredjeland, i samsvar med reglene og garantiene fastsatt i forordning (EU) 2024/1348.

Artikkel 17

Søkerens plikter og samarbeid med kompetente myndigheter

1. En søknad om internasjonal beskyttelse skal fremsettes og registreres i den første innreisemedlemsstaten.
2. Som unntak fra nr. 1 skal søknaden om internasjonal beskyttelse, dersom en tredjelandsborger eller en statsløs er i besittelse av et gyldig oppholdsdokument eller et gyldig visum, fremsettes og registreres i den medlemsstaten som utstedte oppholdsdokumentet eller visumet.

   Dersom en tredjelandsborger eller statsløs er i besittelse av et oppholdsdokument eller visum som er utløpt eller er annullert, trukket

tilbake eller tilbakekalt, skal søknaden om internasjonal beskyttelse fremsettes og registreres i den medlemsstaten der vedkommende oppholder seg.

3. Søkeren skal samarbeide fullt ut med kompetente myndigheter i medlemsstatene ved innsamlingen av de biometriske opplysningene i samsvar med forordning (EU) 2024/1358 og om de forhold som omfattes av denne forordningen, særlig ved å fremlegge og meddele, så snart som mulig og senest under intervjuet omhandlet i artikkel 22 i denne forordningen, alle de elementene og opplysningene som er tilgjengelige for søkeren, og som er relevante for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, herunder ved å fremlegge sine identitetsdokumenter dersom søkeren er i besittelse av slike dokumenter. Dersom søkeren på tidspunktet for intervjuet ikke er i stand til å fremlegge dokumentasjon som underbygger elementene og opplysningene som er gitt, eller til å fylle ut skjemaet nevnt i artikkel 22 nr. 1 i denne forordningen, skal den kompetente myndigheten fastsette en rimelig frist for å fremlegge slik dokumentasjon, under hensyn til de individuelle omstendighetene i saken, innen perioden nevnt i artikkel 39 nr. 1 i denne forordningen.
4. Søkeren plikter å oppholde seg i
   a) medlemsstaten nevnt i nr. 1 og 2 i påvente av at det blir avgjort hvilken medlemsstat som er ansvarlig, og i påvente av gjennomføringen av overføringsprosedyren der dette er aktuelt,
   b) den ansvarlige medlemsstaten,
   c) relokaliseringsmedlemsstaten etter en overføring i henhold til artikkel 67 nr. 11.
5. Dersom søkeren underrettes om en avgjørelse om overføring i samsvar med artikkel 42 nr. 2 og artikkel 67 nr. 10, skal søkeren samarbeide med kompetente myndigheter og rette seg etter denne avgjørelsen.

Artikkel 18

Konsekvenser av manglende overholdelse

1. Forutsatt at søkeren er blitt informert om sine plikter og konsekvensene av manglende overholdelse av dem i samsvar med artikkel 11 nr. 1 bokstav b) i forordning (EU) 2024/1356 eller artikkel 5 nr. 1 og 21 i direktiv (EU) 2024/1346, skal søkeren ikke ha rett til mottaksforholdene fastsatt i artikkel 17 til 20 i det nevnte direktivet i noen annen medlemsstat enn den hvor søkeren er pålagt å oppholde seg i henhold til artikkel 17 nr. 4 i denne forordningen fra det tidspunktet vedkommende er blitt underrettet om en avgjørelse om overføring til den ansvarlige medlemsstaten.

   Første ledd berører ikke behovet for å sikre en levestandard i samsvar med unionsretten, herunder pakten, og internasjonale forpliktelser.
2. Elementer og opplysninger som er relevante for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, fremlagt etter at fristen er utløpt, skal tas i betraktning bare dersom de gir bevis som er avgjørende for en korrekt anvendelse av denne forordningen, særlig med hensyn til enslige mindreårige og familiegjenforening.
3. Nr. 1 får ikke anvendelse dersom søkeren ikke oppholder seg i den medlemsstaten der vedkommende er forpliktet til å oppholde seg, og kompetente myndigheter i medlemsstaten der søkeren oppholder seg har rimelig grunn til å anta at søkeren kan ha vært utsatt for noen av lovbruddene nevnt i artikkel 2 og 3 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/36/EU[39].
4. Ved anvendelsen av denne artikkelen, skal medlemsstatene ta hensyn til søkerens individuelle forhold, herunder enhver reell fare for brudd på de grunnleggende rettighetene i medlemsstaten der søkeren er pålagt å oppholde seg. Alle tiltak som medlemsstatene treffer skal være forholdsmessige.

Artikkel 19

Rett til informasjon

1. Så snart som mulig, og under alle omstendigheter senest den datoen en søknad om internasjonal beskyttelse er registrert i en medlemsstat, skal den kompetente myndigheten i denne medlemsstaten gi søkeren informasjon om anvendelsen av denne forordningen, om vedkommendes rettigheter i henhold til denne forordningen og om pliktene fastsatt i artikkel 17 samt om konsekvensene av manglende overholdelse fastsatt i artikkel 18. Informasjonen skal særlig omfatte opplysninger om
   a) målene med denne forordningen,
   b) det samarbeidet med kompetente myndigheter som forventes av søkeren som fastsatt i artikkel 17,

[39] Europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/36/EU av 5. april 2011 om forebygging og bekjempelse av menneskehandel og vern av ofrene for menneskehandel, og om oppheving av Rådets rammebeslutning 2002/629/JIS (EUT L 101 av 15.4.2011, s. 1).

c) det faktum at retten til å søke om internasjonal beskyttelse ikke innebærer at søkeren kan velge hvilken medlemsstat som er ansvarlig for å behandle søknaden om internasjonal beskyttelse, eller hvilken medlemsstat relokalisering kan skje til,
d) konsekvensene av å fremsette en ny søknad i en annen medlemsstat samt konsekvensene av å forlate medlemsstaten der søkeren er pålagt å oppholde seg i henhold til artikkel 17 nr. 4, og særlig at søkeren kun har rett til mottaksforholdene fastsatt i artikkel 18 nr. 1,
e) kriteriene og prosedyren for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, hierarkiet av slike kriterier i de ulike trinnene i prosedyren og dens varighet,
f) bestemmelsene om familiegjenforening og, i den forbindelse, den gjeldende definisjonen av familiemedlemmer og slektninger, retten til å be om og motta skjemaet nevnt i artikkel 22 nr. 1, herunder opplysninger om personer og enheter som er i stand til å yte bistand ved utfylling av skjemaet, samt opplysninger om nasjonale, internasjonale eller andre relevante organisasjoner som er i stand til å legge til rette for identifiseringen og oppsporingen av familiemedlemmer,
g) retten til og formålet med det personlige intervjuet i samsvar med artikkel 22, prosedyren og plikten til å fremlegge, muntlig eller gjennom fremleggelse av dokumenter eller andre opplysninger, herunder, dersom det er relevant gjennom skjemaet nevnt i artikkel 22 nr. 1, så snart som mulig i prosedyren, alle relevante opplysninger som kan bidra til å fastslå tilstedeværelse av familiemedlemmer, slektninger eller andre familierelasjoner i medlemsstatene, herunder opplysninger om hvordan søkeren kan fremlegge slike opplysninger, samt all bistand som medlemsstaten kan tilby med hensyn til sporing av familiemedlemmer eller slektninger,
h) søkerens plikt til å gi, så snart som mulig i prosedyren, all relevant informasjon som kan bidra til å fastslå eksistensen av eventuelle tidligere oppholdsdokumenter, visum eller utdanningsbevis,
i) muligheten til å fremlegge behørig underbyggete grunner for kompetente myndigheter slik at de kan vurdere å anvende artikkel 35 nr. 1,
j) søkerens plikt til å fremlegge sine identitetsdokumenter dersom søkeren er i besittelse av slike dokumenter og til å samarbeide med kompetente myndigheter ved innsamlingen av de biometriske opplysningene i samsvar med forordning (EU) 2024/1358,
k) retten til et effektivt rettsmiddel ved en domstol eller et domstollignende organ for å påklage en avgjørelse om overføring innen fristen fastsatt i artikkel 43 nr. 2 og det faktum at omfanget av en slik klage er begrenset som fastsatt i artikkel 43 nr. 1,
l) retten til gratis juridisk veiledning i saker som gjelder anvendelsen av kriteriene i kapittel II eller bestemmelsene i kapittel III i denne delen på alle stadier under prosedyren for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, som fastsatt i artikkel 21,
m) ved klage eller overprøving, retten til , på forespørsel, gratis juridisk bistand dersom den berørte personen ikke selv kan bære kostnadene dette medfører,
n) at det å unndra seg vil føre til en forlengelse av fristen i samsvar med artikkel 46,
o) det faktum at kompetente myndigheter i medlemsstatene og asylbyrået skal behandle personopplysninger om søkeren, herunder for utveksling av personopplysninger, utelukkende med det formål å oppfylle sine forpliktelser i henhold til denne forordningen og i fullt samsvar med kravene om å beskytte fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger i samsvar med unionsretten og nasjonal rett,
p) de berørte kategoriene av personopplysninger,
q) retten til innsyn i opplysninger om søkeren og retten til å kreve at slike opplysninger korrigeres dersom de er uriktige eller slettes dersom behandlingen av dem er ulovlig, samt prosedyrene for å utøve disse rettighetene, herunder kontaktopplysningene til myndighetene nevnt i artikkel 52 og til de nasjonale personvernmyndighetene som er ansvarlige for å behandle krav om vern av personopplysninger, og kontaktopplysningene til personvernombudet,
r) når det gjelder enslige mindreårige, de garantier og rettigheter som gjelder for søkeren i denne forbindelse, representantens rolle og ansvar og fremgangsmåten for å fremsette klager mot en representant i fortrolighet, trygt og på en måte som fullt ut respekterer barnets rett til å bli hørt,

s) det faktum at dersom indisiene ikke er konsekvente, verifiserbare og tilstrekkelig detaljerte til at det kan fastslås hvilken medlemsstat som er ansvarlig, kan medlemsstaten be om en DNA- eller blodprøve for å bevise at det foreligger familieforbindelser, eller en vurdering av søkerens alder,
t) der det er aktuelt, prosedyren for relokalisering fastsatt i artikkel 67 og 68.

2. Søkeren skal ha mulighet til å be om opplysninger om fremdriften i prosedyren, og kompetente myndigheter skal underrette søkeren om denne muligheten. Dersom søkeren er mindreårig, skal den mindreårige og vedkommendes forelder eller representant ha mulighet til å be om slike opplysninger.

Artikkel 20

Adgang til opplysninger

1. Opplysningene omhandlet i artikkel 19 skal gis skriftlig i en kortfattet, klar, forståelig og lett tilgjengelig form på et klart og enkelt språk og på et språk som søkeren forstår eller med rimelighet kan forventes å forstå. Medlemsstatene skal bruke det felles informasjonsmaterialet som er utarbeidet i henhold til nr. 2 i denne artikkelen, til dette formålet. Det felles informasjonsmaterialet skal også være tilgjengelig på nettet, på en åpen og lett tilgjengelig plattform for søkere om internasjonal beskyttelse.

   Dersom det er nødvendig for at søkeren skal forstå opplysningene riktig, skal de også gis muntlig, dersom hensiktsmessig i forbindelse med det personlige intervjuet omhandlet i artikkel 22. For dette formålet skal søkeren ha mulighet til å stille spørsmål for å klargjøre opplysningene som er gitt. Medlemsstatene kan benytte seg av multimedieutstyr.
2. Asylbyrået skal i tett samarbeid med de ansvarlige nasjonale myndighetene utarbeide felles informasjonsmateriell, samt særskilt informasjon for enslige mindreårige og sårbare søkere, der det er nødvendig for søkere med særskilte mottaks- eller saksbehandlingsbehov, som minst inneholder opplysningene omhandlet i artikkel 19. Dette felles informasjonsmaterialet skal også inneholde opplysninger om anvendelsen av forordning (EU) 2024/1358, og særlig om formålet med behandlingen av opplysninger om en søker i Eurodac.

   Det felles informasjonsmaterialet skal utarbeides på en slik måte at medlemsstatene kan supplere det med ytterligere opplysninger som er spesifikke for hver medlemsstat.
3. Dersom søkeren er mindreårig, skal opplysningene nevnt i artikkel 19 gis på en barnevennlig måte av behørig opplært personale og i nærvær av søkerens representant.

Artikkel 21

Rett til juridisk veiledning

1. Søkere skal ha rett til å rådføre seg på en effektiv måte med en juridisk rådgiver eller annen rådgiver, som er godkjent eller har tillatelse i henhold til nasjonal rett, i saker som gjelder anvendelsen av kriteriene i kapittel II eller bestemmelsene i kapittel III i denne delen på alle stadier under prosedyren for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig i henhold til denne forordningen.
2. Uten at det berører søkerens rett til å velge sin egen juridiske rådgiver eller annen rådgiver for egen regning, kan søkeren be om gratis juridisk veiledning under prosedyren for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig.
3. Gratis juridisk veiledning skal gis av juridiske rådgivere eller andre rådgivere som har godkjenning eller tillatelse i henhold til nasjonal rett til å gi råd til, bistå eller representere søkere eller av ikke-statlige organisasjoner som er akkreditert i henhold til nasjonal rett til å yte juridiske tjenester til eller representere søkere.

   Ved anvendelsen av første ledd kan effektiv tilgang til gratis juridisk veiledning sikres ved at én person får tillatelse til å yte juridisk veiledning til flere søkere samtidig i den administrative fasen av saksbehandlingen.
4. Medlemsstatene kan organisere juridisk veiledning i samsvar med sine nasjonale systemer.
5. Medlemsstatene skal fastsette særlige saksbehandlingsregler for fremsettelse og behandling av anmodninger om gratis juridisk veiledning som fastsatt i denne artikkel.
6. Med hensyn til prosedyren for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, skal den gratis juridiske veiledningen omfatte
   a) veiledning om og forklaring av kriteriene og prosedyrene for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, herunder informasjon om rettigheter og plikter i alle faser av denne prosedyren,
   b) veiledning om og bistand til å gi opplysninger som kan bidra til å avgjøre hvilken med-

lemsstat som er ansvarlig i samsvar med kriteriene i kapittel II i denne delen,

c) veiledning og bistand i forbindelse med skjemaet nevnt i artikkel 22 nr. 1.

7. Uten at det berører nr. 1, kan gratis juridisk veiledning i prosedyren for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, utelates dersom søkeren allerede bistås og representeres av en juridisk rådgiver.
8. Med henblikk på gjennomføringen av denne artikkel kan medlemsstatene anmode om bistand fra asylbyrået. I tillegg kan det ytes økonomisk støtte gjennom unionsmidler til medlemsstatene, i samsvar med rettsaktene som gjelder for slik finansiering.

Artikkel 22

Personlig intervju

1. For å for å legge til rette for prosedyren med å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, skal de kompetente myndigheter i den medlemsstat som skal treffe avgjørelsen som nevnt i artikkel 38 nr. 1, gjennomføre et personlig intervju med søkeren med henblikk på anvendelsen av artikkel 39. Intervjuet skal også sikre at søkeren korrekt forstår opplysningene søkeren har mottatt i samsvar med artikkel 19.

   De kompetente myndighetene skal innhente opplysninger om den konkrete søkerens situasjon ved proaktivt å stille spørsmål som kan bidra til å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig med henblikk på anvendelsen av artikkel 39.

   Dersom det er indikasjoner på at søkeren har familiemedlemmer eller slektninger i en medlemsstat, skal søkeren motta et skjema som skal utarbeides av asylbyrået. Søkeren skal fylle ut dette skjemaet med de opplysningene vedkommende har tilgjengelig, for å legge til rette for anvendelsen av artikkel 39. Når det er mulig, skal søkeren fylle ut dette skjemaet før det personlige intervjuet fastsatt i denne artikkel.

   Asylbyrået skal utarbeide skjemaet nevnt i tredje ledd senest 12. april 2025. Asylbyrået skal også utarbeide retningslinjer for identifisering og oppsporing av familiemedlemmer for å støtte den anmodende og den anmodede medlemsstats anvendelse av artikkel 25 til 28 og 34 i samsvar med artikkel 39 og 40.

   Søkeren skal ha muligheten til å fremlegge behørig underbyggete grunner for de kompetente myndighetene slik at de kan vurdere å anvende artikkel 35 nr. 1.

2. Det personlige intervjuet kan utelates dersom

   a) søkeren har unndratt seg,

   b) søkeren ikke har møtt opp til det personlige intervjuet og ikke har gitt noen berettigete grunner for sitt fravær,

   c) søkeren, etter å ha mottatt opplysningene nevnt i artikkel 19, allerede på annen måte har gitt de opplysningene som er relevante for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig.

   Med henblikk på første ledd bokstav c) i dette nummer skal den medlemsstat som unnlater å foreta intervjuet, gi søkeren mulighet til å fremlegge alle ytterligere opplysninger som er relevante for å kunne avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, på en korrekt måte innen fristen nevnt i artikkel 39 nr. 1, herunder behørig underbyggete grunner for at myndigheten skal vurdere behovet for et personlig intervju.
3. Det personlige intervjuet skal gjennomføres rettidig, og under alle omstendigheter før det fremsettes en anmodning om overtakelse i henhold til artikkel 39.
4. Det personlige intervjuet skal gjennomføres på det språket søkeren foretrekker, med mindre det finnes et annet språk som søkeren forstår og er i stand til å kommunisere klart på. Intervjuer med enslige og, der det er relevant, ledsagede mindreårige skal gjennomføres av en person som har nødvendig kunnskap om mindreåriges rettigheter og særskilte behov, på en barnesensitiv måte som er tilpasset sammenhengen, tatt i betraktning den mindreåriges alder og modenhet, i nærvær av representanten og, dersom det er relevant, den mindreåriges juridiske rådgiver. Om nødvendig skal det stilles til rådighet en tolk som er i stand til å sikre tilfredsstillende kommunikasjon mellom søkeren og personen som gjennomfører det personlige intervjuet. En kulturtolk kan være til stede under det personlige intervjuet. Dersom søkeren ber om det, og i den grad det er mulig, skal den som gjennomfører intervjuet, og eventuelt tolken, være av det kjønn som søkeren foretrekker.
5. Når det er behørig begrunnet av omstendighetene, kan medlemsstatene gjennomføre det personlige intervjuet via videokonferanse. I slike tilfeller skal medlemsstaten sikre nødvendige ordninger for egnete fasiliteter, prosedyremessige og tekniske standarder, juridisk bistand og tolkning, tatt i betraktning veiledning fra asylbyrået.

6. Det personlige intervjuet skal finne sted på vilkår som sikrer tilfredsstillende konfidensialitet. Den skal gjennomføres av en person som er kvalifisert i henhold til nasjonal rett. Søkere som er konstatert å ha behov for særlige saksbehandlingsgarantier i henhold til forordning (EU) 2024/1348, skal gis tilstrekkelig støtte for å skape de forutsetningene som er nødvendig for at de effektivt kan fremlegge alle elementer som gjør det mulig å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig. Personell som intervjuer søkere, skal også ha tilegnet seg generell kunnskap om faktorer som kan ha en negativ innvirkning på søkerens evne til å bli intervjuet, for eksempel indikasjoner på at personen tidligere har blitt torturert eller vært offer for menneskehandel.
7. Medlemsstaten som gjennomfører det personlige intervjuet, skal gjøre et lydopptak av intervjuet og lage et skriftlig sammendrag av dette, som minst skal inneholde de viktigste opplysningene som søkeren har gitt under intervjuet. Søkeren skal på forhånd underrettes om at det foretas et slikt opptak og om formålet med dette. Dersom det er tvil om søkerens uttalelser under det personlige intervjuet, skal lydopptaket ha forrang. Sammendraget kan ha form enten av en rapport eller et standardskjema. Medlemsstaten skal sikre at søkeren eller den juridiske rådgiveren, eller andre rådgivere som er godkjent eller har tillatelse i henhold til nasjonal rett og som representerer søkeren juridisk, har rettidig tilgang til sammendraget så snart som mulig etter intervjuet, og under alle omstendigheter før kompetente myndigheter treffer en avgjørelse om den ansvarlige medlemsstaten. Ved slutten av det personlige intervjuet eller innen en angitt tidsfrist skal søkeren gis mulighet til å komme med merknader eller gi avklaring muntlig eller skriftlig med hensyn til eventuelle uriktige oversettelser eller misforståelser eller andre faktiske feil som fremgår av det skriftlige sammendraget.

Artikkel 23

Garantier for mindreårige

1. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn for medlemsstatene i forbindelse med alle prosedyrer som er fastsatt i denne forordningen. Prosedyrer som omfatter mindreårige, skal prioriteres.
2. Hver medlemsstat der en enslig mindreårig befinner seg, skal sikre at vedkommende er representert og bistått av en representant i forbindelse med de relevante prosedyrene fastsatt i denne forordningen. Representanten skal ha ressurser, kvalifikasjoner, opplæring, kompetanse og uavhengighet til å sikre at det tas hensyn til barnets beste under prosedyrene som gjennomføres i henhold til denne forordningen. Representanten skal ha tilgang til innholdet i de relevante dokumentene i søkerens sak, herunder det spesifikke informasjonsmaterialet for enslige mindreårige, og skal holde den enslige mindreårige underrettet om fremdriften i prosedyrene i henhold til denne forordningen.

Dersom en søknad fremmes av en person som hevder å være mindreårig, eller som det er objektive grunner til å tro er mindreårig, og som er uledsaget, skal kompetente myndigheter

a) så snart som mulig og under alle omstendigheter rettidig, og for å bistå den mindreårige i prosedyren for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, utpeke en person med nødvendig ferdigheter og kompetanse til midlertidig å bistå den mindreårige for å ivareta vedkommendes beste interesser og generelle velferd slik at den mindreårige kan dra nytte av rettighetene i henhold til denne forordningen, og, dersom det er relevant, fungere som representant inntil en representant er oppnevnt,
b) oppnevne en representant så snart som mulig og senest femten virkedager fra datoen søknaden ble fremsatt.

Dersom det er uforholdsmessig mange søknader fra enslige mindreårige eller i andre unntakssituasjoner, kan fristen for å utpeke en representant i henhold til andre ledd bokstav b) forlenges med ti virkedager.

Dersom den kompetente myndigheten konkluderer med at en søker som hevder å være mindreårig, uten tvil er over atten år, skal den ikke være pålagt å utpeke en representant i samsvar med dette nummeret.

Oppgavene til representanten eller personen nevnt i andre ledd bokstav a) skal opphøre dersom de kompetente myndighetene etter aldersvurderingen nevnt i artikkel 25 nr. 1 i forordning (EU) 2024/1348 ikke antar at søkeren er mindreårig eller vurderer at søkeren ikke er mindreårig, eller dersom søkeren ikke lenger er en enslig mindreårig.

Dersom en organisasjon oppnevnes som representant, skal den utpeke en person som er ansvarlig for å ivareta dens oppgaver med

hensyn til den mindreårige. Første ledd får anvendelse på denne personen.

Representanten omhandlet i første ledd kan være samme person eller organisasjon som fastsatt i artikkel 23 i forordning (EU) 2024/1348.

3. Medlemsstatene skal involvere representanten for en enslig mindreårig gjennom hele prosedyren for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig i henhold til denne forordningen. Representanten skal bistå den enslige mindreårige ved å gi informasjon som er relevant for vurderingen av barnets beste i samsvar med nr. 4, herunder utøvelsen av retten til å bli hørt, og skal støtte vedkommendes kontakt med andre aktører, slik som organisasjoner som oppsporer familiemedlemmer, dersom det er hensiktsmessig for dette formålet, med behørig hensyn til taushetsplikt overfor den mindreårige.
4. Ved vurderingen av barnets beste skal medlemsstatene samarbeide tett med hverandre og særlig ta behørig hensyn til følgende faktorer:
   a) muligheter for familiegjenforening.
   b) den mindreåriges velferd og sosiale utvikling på kort, mellomlang og lang sikt, herunder situasjoner med ytterligere sårbarheter som traumer, særlige helsemessige behov eller funksjonsnedsettelse, med særlig hensyn til den mindreåriges etniske, religiøse, kulturelle og språklige bakgrunn, og med hensyn til behovet for stabilitet og kontinuitet i den sosiale og pedagogiske omsorgen.
   c) hensyn til sikkerhet og trygghet, særlig dersom det er risiko for at den mindreårige blir utsatt for noen form for vold eller utnytting, herunder menneskehandel.
   d) den mindreåriges eget syn, tatt i betraktning vedkommendes alder og modenhet.
   e) dersom søkeren er en enslig mindreårig, opplysningene fra representanten i medlemsstaten der den enslige mindreårige oppholder seg.
   f) alle andre grunner som er relevante for vurderingen av barnets beste.
5. Før overføring av en enslig mindreårig skal den overførende medlemsstaten underrette den ansvarlige medlemsstaten eller relokaliseringsmedlemsstaten, som skal bekrefte at alle egnede tiltak nevnt i artikkel 16 og 27 i direktiv (EU) 2024/1346 og artikkel 23 i forordning (EU) 2024/1348 vil bli truffet uten opphold, herunder oppnevning av en representant i den ansvarlige medlemsstaten eller relokaliseringsmedlemsstaten. Før enhver avgjørelse om å overføre en enslig mindreårig, skal det foretas en individuell vurdering av barnets beste. Vurderingen skal være basert på de relevante faktorene oppført i nr. 4 i denne artikkelen, og konklusjonene av vurderingen av disse faktorene skal fremgå klart av avgjørelsen om overføring. Vurderingen skal gjøres uten opphold av tilstrekkelig opplært personale med nødvendige kvalifikasjoner og nødvendig kompetanse for å sikre at det tas hensyn til barnets beste.
6. Ved anvendelse av artikkel 25 skal medlemsstaten der den enslige mindreåriges søknad om internasjonal beskyttelse først ble registrert, umiddelbart treffe hensiktsmessige tiltak for å identifisere eventuelle familiemedlemmer, søsken eller slektninger til den enslige mindreårige på medlemsstatenes territorium, samtidig som barnets beste beskyttes.

   For dette formålet kan medlemsstaten anmode om bistand fra internasjonale eller andre relevante organisasjoner, og kan legge til rette for den mindreåriges tilgang til slike organisasjoners oppsporingstjenester.

   Personalet hos de kompetente myndighetene omhandlet i artikkel 52 som behandler anmodninger om enslige mindreårige, skal få hensiktsmessig opplæring i de særlige behovene til mindreårige som er relevante for anvendelsen av denne forordningen.
7. For å gjøre det enklere å treffe hensiktsmessige tiltak for å identifisere familiemedlemmer eller slektninger av en enslig mindreårig som oppholder seg på en annen medlemsstats territorium i henhold til nr. 6, skal Kommisjonen vedta gjennomføringsrettsakter, herunder et standardskjema for utveksling av relevante opplysninger mellom medlemsstatene. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 77 nr. 2.

Kapittel II

Kriterier for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig

Artikkel 24

Kriterienes rekkefølge

1. Kriteriene for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, skal anvendes i den rekkefølgen de er fastsatt i dette kapittelet.

2. Ansvarlig medlemsstat i samsvar med kriteriene fastsatt i dette kapittelet, skal avgjøres på grunnlag av situasjonen på det tidspunktet da søknaden om internasjonal beskyttelse først ble registrert i en medlemsstat.

Artikkel 25

Enslige mindreårige

1. Dersom søkeren er en enslig mindreårig, får bare kriteriene fastsatt i denne artikkel anvendelse. Disse kriteriene skal anvendes i den rekkefølgen de er fastsatt i nr. 2 til 5.
2. Den ansvarlige medlemsstaten skal være den medlemsstaten der et familiemedlem eller et søsken av den enslige mindreårige oppholder seg lovlig, med mindre det påvises at dette ikke er til barnets beste. Dersom søkeren er en gift mindreårig hvis ektefelle ikke oppholder seg lovlig på medlemsstatenes territorium, skal den ansvarlige medlemsstaten være den medlemsstaten der faren, moren eller en annen voksen som er ansvarlig for den mindreårige, enten ved lov eller ved praksis i nevnte medlemsstat, eller et søsken, oppholder seg lovlig, med mindre det påvises at dette ikke er til barnets beste.
3. Dersom søkeren er en enslig mindreårig som har en slektning som oppholder seg lovlig i en annen medlemsstat, og det på grunnlag av en individuell undersøkelse fastslås at slektningen kan ta seg av vedkommende, skal den medlemsstaten forene den mindreårige med vedkommendes slektning og være den ansvarlige medlemsstaten, med mindre det påvises at dette ikke er til barnets beste.
4. Dersom familiemedlemmer, søsken eller slektninger som nevnt i nr. 2 og 3 oppholder seg i flere enn én medlemsstat, skal avgjørelsen om hvilken medlemsstat som er ansvarlig, treffes på grunnlag av hva som er til barnets beste.
5. Dersom det ikke finnes et familiemedlem, et søsken eller en slektning som nevnt i nr. 2 og 3, skal den skal den medlemsstaten der den enslige mindreåriges søknad om internasjonal beskyttelse først ble registrert være ansvarlig, hvis dette er til barnets beste.
6. Kommisjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 78 om
   a) identifisering av familiemedlemmer, søsken eller slektninger av enslige mindreårige,
   b) kriteriene for å fastslå om det foreligger dokumentert familiebånd,
   c) kriteriene for å vurdere en slektnings mulighet til å ta seg av en enslig mindreårig, herunder dersom den enslige mindreåriges familiemedlemmer, søsken eller slektninger oppholder seg i mer enn én medlemsstat.

   Kommisjonen skal ved utøvelsen av sin myndighet til å vedta delegerte rettsakter, ikke overskride omfanget av barnets beste som fastsatt i artikkel 23 nr. 4.
7. Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter fastsette ensartede metoder for samråd og utveksling av informasjon mellom medlemsstatene med henblikk på denne artikkelen. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 77 nr. 2.

Artikkel 26

Familiemedlemmer som har lovlig opphold i en medlemsstat

1. Dersom søkeren har et familiemedlem som har fått tillatelse til å oppholde seg som person med internasjonal beskyttelse i en medlemsstat, eller som oppholder seg i en medlemsstat på grunnlag av en tillatelse for langvarig opphold i samsvar med rådsdirektiv 2003/109/EF[40] eller en tillatelse for langvarig opphold som er gitt i samsvar med nasjonal rett dersom det nevnte direktivet ikke får anvendelse i den berørte medlemsstaten, skal denne medlemsstaten være ansvarlig for behandlingen av søknaden om internasjonal beskyttelse, forutsatt at de berørte personene skriftlig har uttrykt ønske om dette.
2. Dersom familiemedlemmet tidligere hadde fått tillatelse til å oppholde seg som en person med internasjonal beskyttelse, men senere har blitt statsborger i en medlemsstat, skal denne medlemsstaten være ansvarlig for å behandle søknaden, forutsatt at de berørte personene skriftlig har uttrykt ønske om dette.
3. Nr. 1 og 2 får også anvendelse på barn som er født etter at familiemedlemmet ankom medlemsstatenes territorium.

---

[40] Rådsdirektiv 2003/109/EF av 25. november 2003 om statusen til tredjestatsborgere som er langtidsbosatte (EUT L 16 av 23.1.2004, s. 44).

Artikkel 27

Familiemedlemmer som søker om internasjonal beskyttelse

Dersom søkeren har et familiemedlem som har fremsatt en søknad om internasjonal beskyttelse i en medlemsstat som ennå ikke har truffet en første realitetsavgjørelse i saken, skal denne medlemsstaten være ansvarlig for behandlingen av søknaden om internasjonal beskyttelse, forutsatt at de berørte personene skriftlig har uttrykt ønske om dette.

Artikkel 28

Familieprosedyre

Dersom søknader om internasjonal beskyttelse fra flere familiemedlemmer eller mindreårige ugifte søsken registreres i samme medlemsstat samtidig eller på datoer som er tilstrekkelig nær i tid til at prosedyrene for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, kan gjennomføres samlet, og dersom anvendelsen av kriteriene i denne forordningen vil føre til at disse personene ble skilt, skal ansvarlig medlemsstat for å behandle søknadene deres fastsettes i følgende rekkefølge:

a) medlemsstaten som i henhold til kriteriene er ansvarlig for å overta det største antallet av dem.
b) medlemsstaten som i henhold til kriteriene er ansvarlig for å behandle søknaden til den eldste av dem.

Artikkel 29

Utstedelse av oppholdsdokumenter eller visum

1. Dersom søkeren har et gyldig oppholdsdokument, skal medlemsstaten som utstedte dette dokumentet, være ansvarlig for å behandle søknaden om internasjonal beskyttelse.
2. Dersom søkeren har et gyldig visum, skal medlemsstaten som utstedte dette visumet være ansvarlig for å behandle søknaden om internasjonal beskyttelse, med mindre visumet er utstedt på vegne av en annen medlemsstat i henhold til en representasjonsavtale som fastsatt i artikkel 8 i forordning (EF) nr. 810/2009. I så fall skal den representerte medlemsstaten være ansvarlig for å behandle søknaden om internasjonal beskyttelse.
3. Dersom søkeren har mer enn ett gyldig oppholdsdokument eller visum utstedt av ulike medlemsstater, skal ansvarlig medlemsstat for behandlingen av søknaden om internasjonal beskyttelse fastsettes i følgende rekkefølge:
   a) medlemsstaten som utstedte oppholdsdokumentet som gir rett til den lengste oppholdsperioden, eller, dersom gyldighetsperiodene er like lange, medlemsstaten som utstedte oppholdsdokumentet som utløper sist.
   b) dersom de ulike visumene er av samme type, medlemsstaten som har utstedt visumet som utløper sist.
   c) dersom visumene er av forskjellige typer, medlemsstaten som utstedte visumet som har den lengste gyldighetsperioden, eller, dersom gyldighetsperiodene er like lange, medlemsstaten som utstedte visumet som utløper sist.
4. Dersom søkeren har ett eller flere oppholdsdokumenter hvis gyldighetstid er utløpt, eller som ble annullert, tilbakekalt eller trukket tilbake mindre enn tre år før søknaden ble registrert, eller ett eller flere visum hvis gyldighetstid er utløpt, eller som ble annullert, tilbakekalt eller trukket tilbake mindre enn 18 måneder før søknaden ble registrert, får nr. 1, 2 og 3 anvendelse.
5. Det forhold at oppholdsdokumentet eller visumet ble utstedt på grunnlag av en falsk identitet eller misbruk av en annen persons identitet, eller etter fremlegging av forfalskede, falske eller ugyldige dokumenter, skal ikke være til hinder for at ansvaret pålegges den medlemsstaten som utstedte oppholdsdokumentet eller visumet. Medlemsstaten som har utstedt oppholdsdokumentet eller visumet, skal imidlertid ikke være ansvarlig dersom den kan fastslå at det er begått et bedrageri etter at dokumentet eller visumet ble utstedt.

Artikkel 30

Vitnemål eller andre kvalifikasjoner

1. Dersom søkeren er i besittelse av et vitnemål eller en kvalifikasjon utstedt av en utdanningsinstitusjon etablert i en medlemsstat, skal denne medlemsstaten være ansvarlig for behandlingen av søknaden om internasjonal beskyttelse, forutsatt at søknaden er registrert mindre enn seks år etter at vitnemålet eller kvalifikasjonen ble utstedt.
2. Dersom søkeren er i besittelse av mer enn ett vitnemål eller mer enn en kvalifikasjon utstedt av utdanningsinstitusjoner i ulike medlemsstater, skal ansvaret for å behandle søknaden om internasjonal beskyttelse påhvile den medlemsstaten som utstedte vitnemålet eller kvalifikasjonen etter den lengste studieperioden,

eller, dersom studieperiodene er like lange, den medlemsstaten der det siste vitnemålet eller den siste kvalifikasjonen ble oppnådd.

Artikkel 31

Innreise etter fritak for visumplikt

1. Dersom en tredjelandsborger eller en statsløs reiser inn på medlemsstatenes territorium gjennom en medlemsstat der vedkommende er fritatt for visumplikt, skal denne medlemsstaten være ansvarlig for å behandle vedkommendes søknad om internasjonal beskyttelse.
2. Nr. 1 får ikke anvendelse dersom søknaden om internasjonal beskyttelse for tredjelandsborgeren eller den statsløse er registrert i en annen medlemsstat der vedkommende også er fritatt for visumplikt ved innreise. I så fall skal denne andre medlemsstaten være ansvarlig for å behandle søknaden om internasjonal beskyttelse.

Artikkel 32

Søknad i et internasjonalt transittområde i en lufthavn

Dersom søknaden om internasjonal beskyttelse er fremsatt i det internasjonale transittområdet ved en lufthavn i en medlemsstat, skal denne medlemsstaten være ansvarlig for å behandle søknaden.

Artikkel 33

Innreise

1. Dersom det på grunnlag av bevis eller indisier som beskrevet i listene nevnt i artikkel 40 nr. 4 i denne forordningen, herunder opplysningene nevnt i forordning (EU) 2024/1358, fastslås at en søker på irregulær måte har passert grensen til en medlemsstat over land, sjø eller luft fra et tredjeland, skal den første medlemsstaten som søkeren reiser inn i, være ansvarlig for å behandle søknaden om internasjonal beskyttelse. Dette ansvaret opphører dersom søknaden er registrert mer enn 20 måneder etter datoen da grensekryssingen fant sted.
2. Dersom det på grunnlag av bevis eller indisier som beskrevet i listene nevnt i artikkel 40 nr. 4 i denne forordningen, herunder opplysningene nevnt i forordning (EU) 2024/1358, er fastslått at en søker er ilandsatt på en medlemsstats territorium etter en søk- og redningsaksjon, skal denne medlemsstaten være ansvarlig for behandlingen av søknaden om internasjonal beskyttelse, uten hensyn til første ledd i denne artikkel. Dette ansvaret bortfaller dersom søknaden er registrert mer enn 12 måneder etter at ilandsettingen fant sted.
3. Nr. 1 og 2 i denne artikkelen får ikke anvendelse dersom det på grunnlag av bevis eller indisier som beskrevet i listene nevnt i artikkel 40 nr. 4 i denne forordningen, herunder opplysningene nevnt i forordning (EU) 2024/1358, kan fastslås at søkeren ble relokalisert til en annen medlemsstat i henhold til artikkel 67 i denne forordningen etter å ha passert grensen. I så fall skal denne andre medlemsstaten være ansvarlig for å behandle søknaden om internasjonal beskyttelse.

Kapittel III

Forsørgede personer og skjønnsbestemmelser

Artikkel 34

Forsørgede personer

1. Dersom en søker på grunn av graviditet, et nyfødt barn, alvorlig psykisk eller fysisk sykdom, alvorlig funksjonsnedsettelse, alvorlig psykisk traume eller høy alder er avhengig av bistand fra sitt barn, sitt søsken eller sin forelder som har lovlig opphold i en av medlemsstatene, eller vedkommendes barn, søsken eller forelder som har lovlig opphold i en av medlemsstatene, er avhengig av bistand fra søkeren, skal medlemsstatene normalt holde eller bringe søkeren sammen med barnet, søskenet eller forelderen, forutsatt at det eksisterte familiebånd før søkeren ankom medlemsstatenes territorium, at barnet, søskenet, forelderen eller søkeren er i stand til å ta seg av den avhengige personen, og at de berørte personene, etter å ha blitt informert om denne muligheten, uttrykte sitt ønske om dette skriftlig.

   Dersom det er indikasjoner på at et barn, et søsken eller en forelder har lovlig opphold på territoriet til medlemsstaten der den avhengige personen oppholder seg, skal denne medlemsstaten kontrollere om barnet, søskenet eller forelderen kan ta seg av den avhengige personen før den fremsetter en anmodning om overtakelse i henhold til artikkel 39.
2. Dersom barnet, søskenet eller forelderen nevnt i nr. 1 har lovlig opphold i en annen medlemsstat enn den der søkeren oppholder seg, skal den ansvarlige medlemsstaten være den medlemsstaten der barnet, søskenet eller for-

elderen har lovlig opphold, med mindre søkerens helsetilstand hindrer vedkommende i å reise til denne medlemsstaten innenfor et vesentlig tidsrom. I så fall skal den ansvarlige medlemsstaten være den medlemsstaten der søkeren oppholder seg. Denne medlemsstaten skal ikke være forpliktet til å bringe barnet, søskenet eller forelderen til søkeren til sitt territorium.

3. Kommisjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 78 om
   a) hvilke elementer som skal tas i betraktning for å vurdere avhengighetsforholdet,
   b) kriteriene for å fastslå om det foreligger dokumenterte familiebånd,
   c) kriteriene for å vurdere den berørte personens kapasitet til å ta seg av den forsørgede personen,
   d) hvilke elementer det skal tas hensyn til ved vurdering av om det i et vesentlig tidsrom er umulig for en person å reise.
4. Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter fastsette ensartede metoder for samråd og utveksling av opplysninger mellom medlemsstatene med henblikk på denne artikkelen. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 77 nr. 2.

Artikkel 35

Skjønnsbestemmelser

1. Som unntak fra artikkel 16 nr. 1 kan en medlemsstat beslutte å behandle en søknad om internasjonal beskyttelse fra en tredjelandsborger eller en statsløs som er registrert der, selv om staten ikke er forpliktet til å behandle søknaden i henhold til kriteriene fastsatt i denne forordningen.
2. Medlemsstaten der en søknad om internasjonal beskyttelse er registrert, og som gjennomfører prosedyren for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, eller den ansvarlige medlemsstaten, kan når som helst før en første avgjørelse i saken treffes, anmode en annen medlemsstat om å overta en søker for å bringe sammen eventuelle familierelasjoner av humanitære grunner særlig basert på meningsfull tilknytning for så vidt angår familiemessige, sosiale eller kulturelle hensyn, selv om denne andre medlemsstaten ikke er ansvarlig i henhold til kriteriene i artikkel 25 til 28 og 34. De berørte personene må gi skriftlig samtykke.

   Anmodningen om overtakelse skal inneholde alt det materialet som den anmodende medlemsstaten er i besittelse av og som er nødvendig for at den anmodede medlemsstaten skal kunne vurdere situasjonen.

   Den anmodede medlemsstaten skal foreta alle nødvendige kontroller for å undersøke de humanitære grunner som er nevnt i anmodningen, og skal svare den anmodende medlemsstaten innen to måneder etter å ha mottatt anmodningen, ved hjelp av det elektroniske kommunikasjonsnettet som er opprettet i henhold til artikkel 18 i forordning (EF) nr. 1560/2003. Et avslag på anmodningen skal begrunnes.

Kapittel IV

Den ansvarlige medlemsstatens forpliktelser

Artikkel 36

Den ansvarlige medlemsstatens forpliktelser

1. Medlemsstaten som er ansvarlig i henhold til denne forordningen skal være forpliktet til å
   a) overta, på vilkårene fastsatt i artikkel 39, 40 og 46, en søker hvis søknad er registrert i en annen medlemsstat,
   b) ta tilbake, på vilkårene fastsatt i artikkel 41 og 46 i denne forordningen, en søker, en tredjelandsborger eller en statsløs som denne medlemsstaten er blitt angitt som ansvarlig for i henhold til artikkel 16 nr. 1 i forordning (EU) 2024/1358,
   c) ta tilbake, på vilkårene fastsatt i artikkel 41 og 46 i denne forordningen, en person som er gitt adgang til innreise og som har søkt om internasjonal beskyttelse, eller som oppholder seg ulovlig i en annen medlemsstat enn den medlemsstaten som ga adgang til innreise i samsvar med forordning (EU) 2024/1350, eller som har gitt internasjonal beskyttelse eller humanitær status i henhold til en nasjonal gjenbosettingsordning.
2. Ved anvendelsen av denne forordningen skal det ikke være mulig å skille situasjonen til en mindreårig som ledsager søkeren og som oppfyller definisjonen av et familiemedlem, fra vedkommendes familiemedlem, og den mindreårige skal overtas eller tas tilbake av medlemsstaten som er ansvarlig for å behandle søknaden om internasjonal beskyttelse fra dette familiemedlemmet, uten at det er behov for skriftlig samtykke fra den berørte personen, selv om den mindreårige ikke selv er en søker, med mindre det påvises at dette ikke er til barnets beste. Det samme skal gjelde for barn som er født etter søkerens

ankomst til medlemsstatenes territorium, uten at det er nødvendig å innlede en ny prosedyre for å overta ansvaret for dem.

Uavhengig av kravet om skriftlig samtykke fastsatt i artikkel 26, skal det når en ny prosedyre for overtakelse av en mindreårig innledes med hensyn til en medlemsstat som er angitt som den ansvarlige medlemsstaten i henhold til artikkel 26, ikke kreves skriftlig samtykke fra de berørte personene, med mindre det påvises at overføringen til den ansvarlige medlemsstaten ikke er til barnets beste.

3. I situasjonene nevnt i nr. 1 bokstav a) og b) i denne artikkel skal den ansvarlige medlemsstaten behandle eller fullføre behandlingen av søknaden om internasjonal beskyttelse i samsvar med forordning (EU) 2024/1348.

Artikkel 37

Opphør av ansvar

1. Dersom en medlemsstat utsteder et oppholdsdokument til søkeren, beslutter å anvende artikkel 35, anser at det ikke er til barnets beste å overføre en enslig mindreårig til den ansvarlige medlemsstaten, eller ikke overfører den berørte personen til den ansvarlige medlemsstaten innen fristene fastsatt i artikkel 46, skal denne medlemsstaten bli den ansvarlige medlemsstaten, og forpliktelsene fastsatt i artikkel 36 skal overføres til denne medlemsstaten. Dersom det er relevant, skal den underrette medlemsstaten som tidligere var ansvarlig, medlemsstaten som gjennomfører en prosedyre for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, eller medlemsstaten som er blitt anmodet om å overta søkeren, eller som har mottatt en notifisering om tilbaketakelse, ved hjelp av det elektroniske kommunikasjonsnettet som er opprettet i henhold til artikkel 18 i forordning (EF) nr. 1560/2003.

   Medlemsstaten som blir ansvarlig i henhold til første ledd i dette nummeret, skal angi at den er blitt den ansvarlige medlemsstaten i henhold til artikkel 16 nr. 3 i forordning (EU) 2024/1358.
2. Etter en behandling av en søknad i grenseprosedyren i henhold til forordning (EU) 2024/1348, skal forpliktelsene fastsatt i artikkel 36 nr. 1 i denne forordningen opphøre 15 måneder etter at en bavgjørelse om at en søknad er avvist fordi den ikke kan tas opp til behandling, er grunnløs eller åpenbart grunnløs med hensyn til flyktningstatus eller subsidiær beskyttelsesstatus, eller en avgjørelse om å erklære en søknad som implisitt eller eksplisitt trukket tilbake, er blitt endelig.

   En søknad som er registrert etter fristen nevnt i første ledd, skal anses som en ny søknad i henhold til denne forordningen, slik at det innledes en ny prosedyre for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig.
3. Uavhengig av nr. 2 første ledd i denne artikkelen skal, dersom personen søker om internasjonal beskyttelse i en annen medlemsstat innen fristen på 15 måneder i nevnte ledd, og en tilbaketakelsesprosedyre er under behandling ved utløpet av denne fristen på 15 måneder, ansvaret ikke opphøre før denne tilbaketakelsesprosedyren er fullført eller fristene for den overførende medlemsstaten til å gjennomføre overføringen i samsvar med artikkel 46 er utløpt.
4. Forpliktelsene fastsatt i artikkel 36 nr. 1 i denne forordningen skal opphøre dersom den ansvarlige medlemsstaten på grunnlag av opplysninger registrert og lagret i samsvar med forordning (EU) 2017/2226 eller annen dokumentasjon fastslår at den berørte personen har forlatt medlemsstatenes territorium i minst ni måneder, med mindre den berørte personen er i besittelse av et gyldig oppholdsdokument utstedt av den ansvarlige medlemsstaten.

   En søknad som er registrert etter fraværsperioden nevnt i første ledd, skal anses som en ny søknad i henhold til denne forordningen, slik at det innledes en ny prosedyre for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig.
5. Forpliktelsen fastsatt i artikkel 36 nr. 1 bokstav b) i denne forordningen til å ta tilbake en tredjelandsborger eller en statsløs skal opphøre når det på grunnlag av oppdateringen av datasettet nevnt i artikkel 16 nr. 2 bokstav d) i forordning (EU) 2024/1358 er fastslått at den berørte personen har forlatt medlemsstatenes territorium, enten på obligatorisk eller frivillig grunnlag, i samsvar med en vedtak om retur eller utsendelse som er truffet etter at søknaden er trukket tilbake eller avslått.

   En søknad som er registrert etter at utsendelse eller frivillig retur har funnet sted, skal anses som en ny søknad i henhold til denne forordningen, slik at det innledes en ny prosedyre for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig.

Kapittel V

Prosedyrer

Avsnitt I

Innledning av prosedyren

Artikkel 38

Innledning av prosedyren

1. Medlemsstaten der en søknad om internasjonal beskyttelse først registreres i henhold til forordning (EU) 2024/1348, eller, der det er relevant, relokaliseringsmedlemsstaten, skal uten opphold innlede prosedyren for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig.
2. Dersom søkeren unndrar seg, skal medlemsstaten der en søknad først registreres, eller, der det er relevant, relokaliseringsmedlemsstaten, fortsette prosedyren for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig.
3. Medlemsstaten som har gjennomført prosedyren for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, eller som er blitt ansvarlig i henhold til artikkel 16 nr. 4 i denne forordningen, skal uten opphold angi i Eurodac i henhold til artikkel 16 nr. 1 i forordning (EU) 2024/1358
   a) sitt ansvar i henhold til artikkel 16 nr. 2,
   b) sitt ansvar i henhold til artikkel 16 nr. 3,
   c) sitt ansvar i henhold til artikkel 16 nr. 4,
   d) sitt ansvar fordi den ikke har overholdt fristene fastsatt i artikkel 39,
   e) ansvaret til den medlemsstaten som har godtatt en anmodning om å overta søkeren i henhold til artikkel 40,
   f) sitt ansvar i henhold til artikkel 68 nr. 3.

   Inntil slike opplysninger er lagt til, gjelder prosedyrene i nr. 4 i denne artikkel.
4. En søker som oppholder seg i en annen medlemsstat uten oppholdsdokument, eller som i denne medlemsstaten søker om internasjonal beskyttelse mens prosedyren for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig pågår, skal tas tilbake av den besluttende medlemsstaten på vilkårene fastsatt i artikkel 41 og 46.

   Denne plikten opphører når den besluttende medlemsstaten, fastslår at søkeren har fått et oppholdsdokument fra en annen medlemsstat.
5. En søker som oppholder seg i en medlemsstat uten oppholdsdokument, eller som i denne medlemsstaten fremsetter en søknad om internasjonal beskyttelse, etter at en annen medlemsstat har bekreftet at den berørte personen skal relokaliseres i henhold til artikkel 67 nr. 9, og før overføringen til relokaliseringsmedlemsstaten er gjennomført i henhold til artikkel 67 nr. 11, skal tas tilbake av denne medlemsstaten på vilkårene fastsatt i artikkel 41 og 46. Denne plikten skal opphøre dersom relokaliseringsmedlemsstaten fastslår at søkeren har fått et oppholdsdokument fra en annen medlemsstat.

Avsnitt II

Prosedyrer for anmodninger om overtakelse

Artikkel 39

Fremsettelse av en anmodning om overtakelse

1. Dersom medlemsstaten nevnt i artikkel 38 nr. 1 anser at en annen medlemsstat er ansvarlig for å behandle søknaden, skal den umiddelbart, og i alle tilfeller innen to måneder etter at søknaden ble registrert, anmode denne andre medlemsstaten om å overta søkeren. Medlemsstatene skal prioritere anmodninger fremsatt på grunnlag av artikkel 25 til 28 og 34.

   Uavhengig av første ledd i dette nummeret, skal anmodningen om overtakelse ved et Eurodac-treff med data registrert i henhold til artikkel 22 og 24 i forordning (EU) 2024/1358 eller et VIS-treff med data registrert i henhold til artikkel 21 i forordning (EF) nr. 767/2008, sendes innen én måned etter at treffet ble mottatt.

   Dersom anmodningen om å overta en søker ikke er fremsatt innen fristene fastsatt i første og andre ledd, skal ansvaret for å behandle søknaden om internasjonal beskyttelse ligge hos medlemsstaten der søknaden ble registrert.

   Dersom søkeren er en enslig mindreårig, skal den besluttende medlemsstaten når som helst før en første realitetsavgjørelse i saken treffes, dersom medlemsstaten anser at det er til barnets beste, fortsette prosedyren for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, og anmode en annen medlemsstat om å overta søkeren, særlig dersom anmodningen er basert på artikkel 26, 27 eller 34, uavhengig av om fristene fastsatt i første og andre ledd er utløpt.
2. Den anmodende medlemsstaten kan be om et hurtig svar dersom søknaden om internasjonal beskyttelse ble registrert etter at det ble truffet en avgjørelse om å nekte innreise eller et vedtak om retur.

   Anmodningen skal inneholde en begrunnelse for hvorfor hurtig svar er nødvendig og ønsket frist for svar. Fristen skal være på minst én uke.

3. Anmodningen om overtakelse skal inneholde fullstendige og detaljerte grunner, basert på alle omstendighetene i saken, herunder de relevante elementene i søkerens uttalelse, med hensyn til de relevante kriteriene fastsatt i kapittel II og, dersom det er relevant, skjemaet omhandlet i artikkel 22 nr. 1. Den skal fremsettes ved hjelp av et standardskjema og inneholde bevis eller indisier som beskrevet i listene nevnt i artikkel 40 nr. 4 eller annen dokumentasjon eller andre opplysninger som er relevante for å begrunne anmodningen, slik at myndighetene i den anmodede medlemsstaten kan kontrollere om denne medlemsstaten er ansvarlig på grunnlag av kriteriene fastsatt i denne forordningen.

   Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter fastsette ensartede metoder for utarbeiding og fremsettelse av anmodninger om overtakelse. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 77 nr. 2.

Artikkel 40

Svar på en anmodning om overtakelse

1. Den anmodede medlemsstaten skal foreta de nødvendige kontrollene, og svare på anmodningen om å overta en søker uten opphold og under alle omstendigheter senest én måned etter at anmodningen ble mottatt. Medlemsstatene skal prioritere anmodninger fremsatt på grunnlag av artikkel 25 til 28 og 34. I denne forbindelse kan den anmodede medlemsstaten be om bistand fra nasjonale, internasjonale eller andre relevante organisasjoner for å verifisere de relevante bevismidlene og indisiene som den anmodende medlemsstaten har fremlagt, særlig for identifisering og oppsporing av familiemedlemmer.
2. Uavhengig av nr. 1, skal den anmodede medlemsstaten ved et Eurodac-treff med data registrert i henhold til artikkel 22 og 24 i forordning (EU) 2024/1358 eller et VIS-treff med data registrert i henhold til artikkel 21 nr. 2 i forordning (EF) nr. 767/2008, svare på anmodningen innen to uker etter at den ble mottatt.
3. I prosedyren for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig, skal det benyttes bevismidler og indisier.
4. Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter opprette og jevnlig revidere to lister med relevante bevismidler og indisier i samsvar med kriteriene fastsatt i andre og tredje ledd i dette nummer. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 77 nr. 2.

   Med hensyn til første ledd menes med bevis et formelt bevis som fastsetter ansvarsforholdet i henhold til denne forordningen, forutsatt at det ikke tilbakevises av motbevis. Medlemsstatene skal fremlegge for Kommisjonen eksempler på de ulike typene administrative dokumenter i samsvar med typologien fastsatt i listen over formelle bevis.

   Med hensyn til første ledd refererer indisier til indikative elementer som, selv om de kan anfektes, kan være tilstrekkelige i henhold til beviskraften som tillegges dem. Beviskraften av indisier når det gjelder ansvaret for å behandle søknaden om internasjonal beskyttelse, skal vurderes i hvert enkelt tilfelle.
5. Kravet om bevis og indisier skal ikke gå utover det som er nødvendig for korrekt anvendelse av denne forordningen.
6. Den anmodede medlemsstaten skal erkjenne sitt ansvar forutsatt at indisiene er sammenhengende, verifiserbare og tilstrekkelig detaljerte til at det kan fastslås hvilken medlemsstat som er ansvarlig.

   Dersom anmodningen fremsettes på grunnlag av artikkel 25 til 28 og 34, og den anmodede medlemsstaten ikke anser at indisiene er sammenhengende, verifiserbare og tilstrekkelig detaljerte til at ansvaret kan fastslås, skal den oppgi begrunnelsen i svaret omhandlet i nr. 8 i denne artikkelen.
7. Dersom den anmodende medlemsstaten har bedt om et hurtig svar i henhold til artikkel 39 nr. 2, skal den anmodede medlemsstaten svare innen fristen det er anmodet om, eller om dette ikke skjer, senest innen to uker etter at anmodningen ble mottatt.
8. Dersom den anmodede medlemsstaten ikke gjør innsigelser mot anmodningen innen fristen på én måned i henhold til nr. 1, eller, dersom det er relevant, innen fristen på to uker i henhold til nr. 2 og 7, ved å gi et svar som inneholder en underbygget begrunnelse basert på alle omstendighetene i saken med hensyn til de relevante kriteriene i kapittel II, skal en slik mangel på innsigelse anses som en aksept av anmodningen og medføre plikt til å overta personen, herunder plikt til å sørge for egnede ordninger for ankomst. Det velbegrunnete svaret skal underbygges av bevis og indisier der dette er tilgjengelig.

   Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter utarbeide et standardskjema

for svar med underbygget begrunnelse i henhold til denne artikkelen. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren fastsatt i artikkel 77 nr. 2.

Avsnitt III

Prosedyrer for notifisering om tilbaketakelse

Artikkel 41

Fremsettelse av en notifisering om tilbaketakelse

1. I en situasjon som nevnt i artikkel 36 nr. 1 bokstav b) eller c), skal medlemsstaten der personen oppholder seg umiddelbart, og i alle tilfeller innen to uker etter at den mottok treffet i Eurodac, gi notifisering om tilbaketakelse. Dersom notifisering om tilbaketakelse ikke gis innen denne fristen, skal dette ikke berøre den ansvarlige medlemsstatens plikt til å ta den berørte personen tilbake.
2. En notifisering om tilbaketakelse skal gis ved hjelp av et standardskjema og skal inneholde bevis eller indisier som beskrevet i listene nevnt i artikkel 40 nr. 4, eller relevante elementer fra den berørte personens uttalelser.
3. Den notifiserte medlemsstaten skal bekrefte mottaket til den medlemsstaten som sendte notifiseringen, innen to uker, med mindre den notifiserte medlemsstaten innen denne fristen påviser at den ikke er ansvarlig i henhold til artikkel 37, eller at notifiseringen om tilbaketakelse er basert på en feilaktig angivelse av den ansvarlige medlemsstaten i henhold til forordning (EU) 2024/1358.
4. Unnlatelse av å handle innen fristen på to uker fastsatt i nr. 3, skal anses som bekreftelse på mottak av notifiseringen.
5. Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter fastsette ensartede metoder for utarbeiding og fremsettelse av notifiseringer om tilbaketakelse. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 77 nr. 2.

Avsnitt IV

Prosessuelle garantier

Artikkel 42

Notifisering om avgjørelse om overføring

1. En besluttende medlemsstat hvis anmodning om overtakelse med hensyn til søkeren omhandlet i artikkel 36 nr. 1 bokstav a) er akseptert, eller som har gitt notifisering om tilbaketakelse med hensyn til personer omhandlet i artikkel 36 nr. 1 bokstav b) og c), skal treffe en avgjørelse om overføring innen to uker etter aksepten eller bekreftelsen.
2. Dersom den anmodede medlemsstaten eller medlemsstaten som er blitt notifisert, aksepterer å overta en søker eller bekrefter at den vil ta tilbake en person som nevnt i artikkel 36 nr. 1 bokstav b) eller c), skal den overførende medlemsstaten underrette den berørte personen om avgjørelsen om å overføre vedkommende til den ansvarlige medlemsstaten skriftlig, i et klart språk og uten opphold, samt, der det er relevant, om at den ikke vil behandle vedkommendes søknad om internasjonal beskyttelse, om fristene for gjennomføring av overføringen og plikten til å rette seg etter avgjørelsen i henhold til artikkel 17 nr. 5.
3. Dersom en juridisk rådgiver eller annen rådgiver som er godkjent eller har tillatelse i henhold til nasjonal rett, juridisk representerer den berørte personen, kan medlemsstatene underrette om avgjørelsen nevnt i nr. 1 til denne juridiske rådgiveren eller andre rådgiveren i stedet for til den berørte personen, og, der det er relevant, opplyse den berørte personen om avgjørelsen.
4. Avgjørelsen nevnt i nr. 1 i denne artikkelen skal også inneholde opplysninger om hvilke rettsmidler som er tilgjengelige i henhold til artikkel 43, herunder om retten til å søke om oppsettende virkning, og om fristene som gjelder for å benytte seg av slike rettsmidler og for gjennomføring av overføringen, og skal, om nødvendig, inneholde opplysninger om stedet der og datoen da den berørte personen er pålagt å møte opp, dersom personen reiser til den ansvarlige medlemsstaten på egen hånd.

   Medlemsstatene skal sikre at opplysninger om personer eller enheter som er i stand til å yte juridisk bistand til den berørte personen, gis til den berørte personen sammen med avgjørelsen nevnt i nr. 1, med mindre disse opplysningene allerede er gitt.
5. Dersom den berørte personen ikke er juridisk representert av en juridisk rådgiver eller annen rådgiver, som er godkjent eller har tillatelse i henhold til nasjonal rett, skal medlemsstatene gi vedkommende informasjon om hovedelementene i avgjørelsen, som skal omfatte informasjon om tilgjengelige rettsmidler og fristene som gjelder for å benytte seg av slike rettsmidler, på et språk som den berørte

personen forstår eller med rimelighet kan forventes å forstå.

Artikkel 43

Rettsmidler

1. Søkeren eller en annen person som nevnt i artikkel 36 nr. 1 bokstav b) og c), skal ha rett til et effektivt rettsmiddel, i form av klage eller overprøving for en domstol eller et domstollignende organ, av de faktiske og rettslige forhold ved en avgjørelse om overføring.

   Virkeområdet for slike rettsmidler skal begrenses til en vurdering av
   a) om overføringen av den berørte personen vil medføre en reell risiko for umenneskelig eller nedverdigende behandling i henhold til artikkel 4 i pakten,
   b) om det har inntruffet omstendigheter etter avgjørelsen om overføring som er avgjørende for korrekt anvendelse av denne forordningen,
   c) om det har skjedd brudd på artikkel 25 til 28 og 34, når det gjelder personer som er overtatt i henhold til artikkel 36 nr. 1 bokstav a).
2. Medlemsstatene skal fastsette et tidsrom på minst én uke, men ikke mer enn tre uker etter at de har underrettet om en avgjørelse om overføring, der den berørte personen kan utøve sin rett til effektive rettsmidler i henhold til nr. 1.
3. Den berørte personen skal ha rett til innen en rimelig frist etter underretningen om avgjørelsen om overføring, men under alle omstendigheter ikke lenger enn fristen fastsatt av medlemsstatene i henhold til nr. 2, å anmode en domstol eller et domstollignende organ om å utsette gjennomføringen av avgjørelsen om overføring i påvente av utfallet av vedkommendes klage eller overprøving. Medlemsstatene kan fastsette i nasjonal rett at anmodningen om å utsette gjennomføringen av avgjørelsen om overføring må fremsettes sammen med klagen i henhold til nr. 1. Medlemsstatene skal sikre at det finnes et effektivt rettsmiddel ved å stille overføringen i bero frem til avgjørelsen om den første anmodningen om utsettelse er truffet. Enhver avgjørelse om å utsette gjennomføringen av avgjørelsen om overføring skal treffes innen en måned etter datoen da den kompetente domstolen eller det kompetente domstollignende organet mottok anmodningen.

   Dersom den berørte personen ikke har utøvd sin rett til å anmode om oppsettende virkning, skal klagen over eller overprøvingen av avgjørelsen om overføring ikke utsette gjennomføringen av avgjørelsen om overføring.

   En avgjørelse om ikke å utsette gjennomføringen av avgjørelsen om overføring skal begrunnes.

   Dersom det gis oppsettende virkning, skal domstolen eller det domstollignende organet bestrebe seg på å avgjøre innholdet i klagen eller overprøvingen innen en måned etter avgjørelsen om å gi oppsettende virkning.
4. Medlemsstatene skal sikre at den berørte personen har tilgang til juridisk bistand og, om nødvendig, til språklig bistand.
5. Medlemsstatene skal sikre at det på anmodning ytes gratis juridisk bistand og representasjon i klageprosessen dersom den berørte personen ikke selv har råd til å betale omkostningene. Medlemsstatene kan fastsette at personer som er omfattet av denne forordningen, ikke skal behandles gunstigere enn den behandlingen som landets egne statsborgere generelt får i saker som gjelder juridisk bistand og representasjon for så vidt gjelder gebyrer og andre kostnader.

   Medlemsstatene kan fastsette at det ikke skal ytes gratis juridisk bistand og representasjon dersom den kompetente myndigheten eller en domstol eller et domstollignende organ anser at klagen eller overprøvingen ikke har noen reelle utsikter til å føre frem, forutsatt at tilgangen til juridisk bistand og representasjon ikke dermed vilkårlig begrenses.

   Når en annen myndighet enn en domstol eller et domstollignende organ treffer en avgjørelse om ikke å yte gratis juridisk bistand og representasjon i henhold til andre ledd, skal medlemsstatene tilrettelegge for et effektivt rettsmiddel for en domstol eller et domstollignende organ for å påklage denne avgjørelsen. Dersom avgjørelsen påklages, skal rettsmiddelet utgjøre en integrert del av rettsmiddelet nevnt i nr. 1.

   Medlemsstatene skal sikre at juridisk bistand og representasjon ikke vilkårlig begrenses, og at den berørte personens effektive tilgang til rettsmidler ikke hindres.

   Juridisk bistand skal minst omfatte utarbeiding av de nødvendige saksdokumentene. Juridisk representasjon skal omfatte minst representasjon for en domstol eller et domstollignende organ og kan begrenses til juridiske rådgivere eller rådgivere som er særskilt

utpekt i henhold til nasjonal rett for å gi juridisk bistand og representasjon.

Prosedyrer for tilgang til juridisk bistand og representasjon skal fastsettes i nasjonal rett.

Avsnitt V

Internering med sikte på overføring

Artikkel 44

Internering

1. Medlemsstatene skal ikke internere en person bare av den grunn at vedkommende er underlagt prosedyren som er innført ved denne forordningen.
2. Dersom det er fare for unndragelse, eller dersom beskyttelsen av nasjonal sikkerhet eller offentlig orden krever det, kan medlemsstatene internere den berørte personen for å sikre overføringsprosedyrer i samsvar med denne forordningen, på grunnlag av en individuell vurdering av personens omstendigheter, og bare i den grad interneringen er forholdsmessig, og andre mindre inngripende alternative tiltak ikke kan anvendes effektivt.
3. Interneringen skal være så kortvarig som mulig og ikke vare lenger enn det som med rimelighet er nødvendig for å fullføre de nødvendige administrative prosedyrene med tilbørlig aktsomhet inntil overføringen i henhold til denne forordningen gjennomføres.
4. Når det gjelder forholdene under internering og garantiene som får anvendelse på søkere som interneres i henhold til denne artikkel, får artikkel 11, 12 og 13 i direktiv (EU) 2024/1346 anvendelse.
5. Internering i henhold til denne artikkel skal skje ved skriftlig avgjørelse av forvaltningsmyndigheter eller rettslige myndigheter. Avgjørelsen om internering skal angi de faktiske og rettslige forholdene som ligger til grunn for avgjørelsen. Dersom en forvaltningsmyndighet beslutter internering, skal medlemsstatene på eget initiativ eller på anmodning fra søkeren, eller begge deler, sørge for en rask rettslig prøving av lovligheten av interneringen.

Artikkel 45

Frister for internerte søkere

1. Som unntak fra artikkel 39 og 41 skal, i tilfeller der en person er internert i henhold til artikkel 44, fristen for å sende en anmodning om overtakelse eller notifisering om tilbaketakelse ikke overstige to uker fra registreringen av søknaden om internasjonal beskyttelse eller to uker fra mottakelsen av treffet i Eurodac dersom ingen ny søknad er registrert i den meldende medlemsstaten.

   Dersom en person interneres på et senere tidspunkt enn registreringen av søknaden, skal fristen for å fremme en anmodning om overtakelse eller en notifisering om tilbaketakelse ikke overstige én uke fra den datoen personen ble internert.
2. Som unntak fra artikkel 40 nr. 1 skal den anmodede medlemsstaten svare så snart som mulig, og under alle omstendigheter innen én uke etter at anmodningen ble mottatt. Unnlatelse av å svare innen en uke skal anses som en aksept av anmodningen om overtakelse og skal medføre plikt til å overta personen, herunder plikt til å sørge for egnede ordninger for ankomst.
3. Som unntak fra artikkel 46 skal en person som er internert, overføres fra den overførende medlemsstaten til den ansvarlige medlemsstaten så snart som praktisk mulig, og innen fem uker etter
   a) datoen da anmodningen om overtakelse ble akseptert eller notifiseringen om tilbaketakelse ble bekreftet, eller
   b) datoen der klagen eller overprøvingen ikke lenger har oppsettende virkning i samsvar med artikkel 43 nr. 3.
4. Dersom den overførende medlemsstaten ikke overholder fristene for å sende inn en anmodning om overtakelse eller notifisering om tilbaketakelse eller for å treffe en avgjørelse om overføring innen fristen fastsatt i artikkel 42 nr. 1, eller dersom overføringen ikke finner sted innen fristen på fem uker nevnt i nr. 3 i denne artikkel, skal personen ikke lenger interneres. Artikkel 39, 41 og 46 skal fortsatt komme til anvendelse.

Avsnitt VI

Overføring

Artikkel 46

Nærmere bestemmelser og frister

1. Overføring av en søker eller en annen person som nevnt i artikkel 36 nr. 1 bokstav b) og c) fra den overførende medlemsstaten til den ansvarlige medlemsstaten skal gjennomføres i samsvar med den overførende medlemsstatens nasjonale rett, etter samråd mellom de berørte medlemsstatene, så snart som prak-

tisk mulig og innen seks måneder etter at anmodningen om overtakelse er akseptert, en annen medlemsstats bekreftelse av notifiseringen om tilbaketakelse eller den endelige avgjørelsen etter klage på eller overprøving av en avgjørelse om overføring med oppsettende virkning i samsvar med artikkel 43 nr. 3.

Medlemsstatene skal prioritere overføring av søkere etter aksept av anmodninger på grunnlag av artikkel 25 til 28 og 34.

Dersom overføringen utføres med henblikk på relokalisering, skal overføringen skje innen fristen fastsatt i artikkel 67 nr. 11.

Dersom overføringer til den ansvarlige medlemsstaten utføres ved kontrollert utreise eller ledsaget, skal medlemsstatene sikre at de utføres på en human måte og i samsvar med og med full respekt for menneskelig verdighet og andre grunnleggende rettigheter.

Ved behov skal den overførende medlemsstaten utstede et passerbrev til den berørte personen. Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter fastsette utformingen av dette passerbrevet. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 77 nr. 2.

Den ansvarlige medlemsstaten skal underrette den overførende medlemsstaten om at den berørte personen er trygt ankommet eller om at vedkommende ikke møtte opp innen den fastsatte fristen., alt etter hva som er relevant.

2. Dersom overføringen ikke finner sted innen fristen fastsatt i nr. 1 første ledd, skal den ansvarlige medlemsstaten fritas for sine forpliktelser til å overta eller ta tilbake den berørte personen, og ansvaret går over til den overførende medlemsstaten. Denne fristen kan forlenges til høyst ett år dersom overføringen ikke kunne gjennomføres på grunn av fengsling av den berørte personen, eller til høyst tre år etter at den anmodende medlemsstaten underrettet den ansvarlige medlemsstaten om at den berørte personen, eller et familiemedlem som skal overføres sammen med den berørte personen, har unndratt seg, fysisk motsetter seg overføringen, forsettlig gjør seg uegnet for overføringen eller ikke oppfyller de medisinske kravene for overføringen.

   Dersom den berørte personen på nytt blir tilgjengelig for myndighetene og den resterende tiden av tidsperioden nevnt i nr. 1 er mindre enn tre måneder, skal den overførende medlemsstaten ha en frist på tre måneder til å gjennomføre overføringen.

3. Dersom en person er blitt overført feilaktig, eller en avgjørelse om overføring blir omgjort etter klage eller overprøving etter at overføringen er gjennomført, skal medlemsstaten som gjennomførte overføringen, uten opphold godta at personen returneres.
4. Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter fastsette ensartede metoder for samråd og utveksling av opplysninger mellom medlemsstatene med henblikk på denne artikkelen, særlig ved utsatte eller forsinkede overføringer, overføringer etter implisitt aksept, overføringer av mindreårige eller personer i avhengighetsforhold, og kontrollerte overføringer. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 77 nr. 2.

Artikkel 47

Kostnader ved overføring

1. I samsvar med artikkel 20 i forordning (EU) 2021/1147 skal det betales et bidrag til den medlemsstaten som gjennomfører overføringen av en søker eller en annen person som omhandlet i artikkel 36 nr. 1 bokstav b) eller c) i denne forordningen, i henhold til artikkel 46 i denne forordningen.
2. Dersom den berørte personen skal overføres tilbake til en medlemsstat som følge av en feilaktig overføring eller en avgjørelse om overføring som er blitt omgjort etter klage eller overprøving etter at overføringen er gjennomført, skal medlemsstaten som først gjennomførte overføringen, være ansvarlig for kostnadene ved overføring av den berørte personen tilbake til sitt territorium.
3. Personer som overføres i henhold til denne forordningen skal ikke være pålagt å dekke kostnadene ved slike overføringer.

Artikkel 48

Utveksling av relevante opplysninger før en overføring gjennomføres

1. Medlemsstaten som gjennomfører overføringen av en søker eller en annen person som nevnt i artikkel 36 nr. 1 bokstav b) eller c), skal meddele den ansvarlige medlemsstaten personopplysninger om personen som skal overføres som er tilstrekkelige, relevante og begrenset til det som er nødvendig for å sikre at de kompetente myndighetene, i samsvar med nasjonal rett i den ansvarlige medlemsstaten, er i stand til å gi denne personen tilstrek-

kelig bistand, herunder øyeblikkelig helsehjelp som er nødvendig for å beskytte vedkommendes vitale interesser, for å sikre kontinuitet i beskyttelsen og rettighetene som denne forordningen og andre relevante rettslige instrumenter på asylområdet gir. Disse opplysningene skal meddeles den ansvarlige medlemsstaten innen en rimelig frist før en overføring gjennomføres, for å sikre at kompetente myndigheter har tilstrekkelig tid til å treffe de nødvendige tiltakene.

2. Den overførende medlemsstaten skal oversende til den ansvarlige medlemsstaten alle opplysninger som er avgjørende for å ivareta rettighetene og de umiddelbare særlige behovene til personen som skal overføres, og særlig
   a) opplysninger om alle umiddelbare tiltak som den ansvarlige medlemsstaten skal treffe for å sikre at de særlige behovene til personen som skal overføres, blir tilstrekkelig ivaretatt, herunder eventuell øyeblikkelig helsehjelp som kreves, og, der det er nødvendig, eventuelle ordninger som er nødvendige for å beskytte barnets beste,
   b) kontaktopplysninger om familiemedlemmer, slektninger eller andre nærstående i mottakermedlemsstaten, dersom det er relevant,
   c) dersom det gjelder mindreårige, informasjon om vurderingen av barnets beste og om deres utdanning,
   d) dersom det er relevant, en vurdering av søkerens alder,
   e) dersom det er relevant, screeningskjemaet i henhold til artikkel 17 i forordning (EU) nr. 2024/1356, herunder eventuelle bevis som det henvises til i skjemaet,
   f) eventuelle andre relevante opplysninger.
3. Utveksling av opplysninger i henhold til denne artikkelen skal bare finne sted mellom de myndigheter som er meddelt Kommisjonen i samsvar med artikkel 52 i denne forordning, ved hjelp av det elektroniske kommunikasjonsnettet som er opprettet i henhold til artikkel 18 i forordning (EF) nr. 1560/2003. Opplysningene som utveksles, skal bare brukes til formålene fastsatt i nr. 1, og skal ikke behandles videre.
4. For å tilrettelegge for utvekslingen av opplysninger mellom medlemsstatene skal Kommisjonen ved hjelp av gjennomføringsrettsakter utarbeide et standardskjema for overføring av de opplysningene som kreves i henhold til denne artikkelen. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren fastsatt i artikkel 77 nr. 2.
5. Artikkel 51 nr. 8 og 9 får anvendelse på utveksling av opplysninger i henhold til denne artikkelen.

Artikkel 49

Utveksling av sikkerhetsrelevante opplysninger før en overføring gjennomføres

Med henblikk på anvendelsen av artikkel 41 skal, dersom den overførende medlemsstaten er i besittelse av opplysninger som indikerer at det er rimelig grunn til å anta at søkeren eller en annen person som nevnt i artikkel 36 nr. 1 bokstav b) eller c) utgjør en fare for den nasjonale sikkerheten eller den offentlige orden i en medlemsstat, de kompetente myndighetene i denne medlemsstaten underrette den ansvarlige medlemsstaten om at slike opplysninger foreligger. Opplysningene skal deles mellom de rettshåndhevende myndighetene eller andre kompetente myndigheter i disse medlemsstatene gjennom egnede kanaler for slik utveksling av opplysninger.

Artikkel 50

Utveksling av helseopplysninger før en overføring gjennomføres

1. Utelukkende med henblikk på å yte helsehjelp eller behandling, særlig for sårbare personer, herunder personer med funksjonsnedsettelse, eldre, gravide, mindreårige og personer som har vært utsatt for tortur, voldtekt eller andre alvorlige former for psykisk, fysisk eller seksuell vold, skal den overførende medlemsstaten, i den grad dens kompetente myndighet har tilgang til disse opplysningene i samsvar med nasjonal rett, oversende opplysninger til den ansvarlige medlemsstaten om eventuelle særlige behov hos personen som skal overføres, noe som i særlige tilfeller kan omfatte opplysninger om denne personens fysiske eller psykiske helse. Disse opplysningene skal overføres i en felles helseattest med nødvendige dokumenter vedlagt. Den ansvarlige medlemsstaten skal sikre at disse særlige behovene blir tilstrekkelig ivaretatt, herunder særlig all nødvendig helsehjelp som kreves.

   Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter utarbeide den felles helseattesten nevnt i første ledd. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren fastsatt i artikkel 77 nr. 2.

2. Den overførende medlemsstaten skal oversende opplysningene nevnt i nr. 1 til den ansvarlige medlemsstaten bare etter å ha innhentet uttrykkelig samtykke fra søkeren eller vedkommendes representant, eller når en slik oversending er nødvendig for å verne folkehelsen eller den samfunnssikkerheten, eller, dersom den berørte personen er fysisk eller juridisk ute av stand til å gi sitt samtykke, for å verne den berørte personens eller en annen persons vitale interesser. Manglende samtykke, herunder avslag på samtykke, skal ikke være til hinder for oversendingen.
3. Behandling av personlige helseopplysninger nevnt i nr. 1 skal bare utføres av en helsearbeider som i henhold til nasjonal rett har taushetsplikt, eller av en annen person som har tilsvarende taushetsplikt.
4. Utveksling av opplysninger i henhold til denne artikkelen skal bare finne sted mellom helsepersonell eller andre personer nevnt i nr. 3. Opplysningene som utveksles, skal bare brukes til formålene fastsatt i nr. 1, og skal ikke behandles videre.
5. Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter fastsette ensartede metoder og praktiske ordninger for utveksling av opplysningene nevnt i nr. 1. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren fastsatt i artikkel 77 nr. 2.
6. Artikkel 51 nr. 8 og 9 får anvendelse på utveksling av opplysninger i henhold til denne artikkelen.

Kapittel VI

Administrativt samarbeid

Artikkel 51

Utveksling av informasjon

1. Hver medlemsstat skal meddele enhver medlemsstat som anmoder om det, personopplysninger om en person som omfattes av denne forordningens virkeområde som er tilstrekkelige, relevante og begrenset til det som er nødvendig for å
   a) avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig,
   b) behandle søknaden om internasjonal beskyttelse,
   c) gjennomføre enhver annen forpliktelse som følger av denne forordningen,
   d) gjennomføre et returvedtak.
2. Opplysningene nevnt i nr. 1 skal bare omfatte
   a) personopplysninger om den berørte personen og, dersom det er relevant, om vedkommendes familiemedlemmer, slektninger eller andre familierelasjoner, herunder fullt navn og, dersom det er relevant, tidligere navn, kallenavn eller pseudonymer, nåværende og tidligere nasjonalitet, fødselsdato og fødested,
   b) opplysninger om identitets- og reisedokumenter, herunder opplysninger om referanser, gyldighet, utstedelsesdato, utstedende myndighet og utstedelsessted,
   c) enhver annen opplysning som er nødvendig for å fastslå den berørte personens identitet, herunder biometriske opplysninger som den berørte medlemsstaten har innhentet om søkeren, særlig med henblikk på artikkel 67 nr. 8 i denne forordning, i samsvar med forordning (EU) 2024/1358,
   d) opplysninger om bosteder og reiseruter,
   e) opplysninger om oppholdsdokumenter eller visum utstedt av en medlemsstat,
   f) opplysninger om stedet der søknaden ble registrert,
   g) opplysninger om datoen for registrering av en eventuell tidligere søknad om internasjonal beskyttelse, datoen for registrering av den gjeldende søknaden, hvor langt behandlingen er kommet og en eventuell avgjørelse.
3. Forutsatt at det er nødvendig for behandlingen av søknaden om internasjonal beskyttelse, kan den ansvarlige medlemsstaten anmode en annen medlemsstat om å opplyse hvilke grunner søkeren har oppgitt for søknaden, og der det er relevant, om grunnlaget for eventuelle avgjørelser som gjelder søkeren. Dersom den ansvarlige medlemsstaten anvender artikkel 55 i forordning (EU) 2024/1348, kan denne medlemsstaten også be om opplysninger som gjør det mulig for dens kompetente myndigheter å fastslå om nye elementer har oppstått eller er fremlagt av søkeren. Den anmodede medlemsstaten kan nekte å svare på anmodningen, dersom det er sannsynlig at overføring av slike opplysninger kan skade dens grunnleggende interesser eller vernet av den berørte personens eller andres friheter og grunnleggende rettigheter. Den anmodende medlemsstaten skal på forhånd underrette søkeren om de spesifikke opplysningene det er anmodet om, og om begrunnelsen for anmodningen.
4. Enhver anmodning om opplysninger skal bare sendes i forbindelse med en individuell søknad

om internasjonal beskyttelse eller overføring med henblikk på relokalisering. Anmodningen skal begrunnes, og dersom formålet er å kontrollere om det foreligger et kriterium som kan innebære at den anmodede medlemsstaten er ansvarlig, skal den angi hvilken dokumentasjon den er basert på, herunder relevante opplysninger fra pålitelige kilder om hvor og hvordan søkere reiser inn på medlemsstatenes territorier, eller hvilken spesifikk og verifiserbar del av søkerens uttalelser den er basert på. Slike relevante opplysninger fra pålitelige kilder skal ikke i seg selv være tilstrekkelige til å avgjøre en medlemsstats ansvar og kompetanse i henhold til denne forordningen, men de kan bidra til vurderingen av andre indisier som gjelder den enkelte søker.

5. Den anmodede medlemsstaten skal være forpliktet til å svare innen tre uker. Eventuelle forsinkelser med å svare skal behørig begrunnes. Unnlatelse av å svare innen tre uker fritar ikke den anmodede medlemsstaten fra plikten til å svare. Dersom den anmodede medlemsstaten holder tilbake opplysninger som viser at den er ansvarlig, kan denne medlemsstaten ikke påberope seg utløpet av fristene fastsatt i artikkel 39 som en grunn til å nekte å etterkomme en anmodning om overtakelse. I så fall skal fristene fastsatt i artikkel 39 for å fremme en anmodning om overtakelse, forlenges med et tidsrom som tilsvarer forsinkelsen i svaret fra den anmodede medlemsstaten.
6. Utvekslingen av opplysninger skal skje på anmodning fra en medlemsstat og kan bare skje mellom myndigheter som hver medlemsstat har meddelt Kommisjonen at den har utpekt i samsvar med artikkel 52 nr. 1.
7. Opplysningene som utveksles, skal bare brukes til formålene fastsatt i nr. 1. I hver medlemsstat kan slike opplysninger, avhengig av deres art og den mottakende myndighetens fullmakter, bare oversendes de myndigheter, domstoler og domstollignende organer som har fått i oppdrag å
   a) avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig,
   b) behandle søknaden om internasjonal beskyttelse,
   c) gjennomføre enhver annen forpliktelse som følger av denne forordningen.
8. Medlemsstaten som oversender opplysningene, skal sikre at opplysningene er nøyaktige og oppdaterte. Dersom det viser seg at medlemsstaten har oversendt opplysninger som er uriktige eller som ikke burde ha vært oversendt, skal mottakermedlemsstatene umiddelbart underrettes om dette. De skal være forpliktet til å korrigere slike opplysninger eller få dem slettet.
9. I hver berørt medlemsstat skal overføring og mottak av utvekslede opplysninger registreres i den enkelte saksmappen eller i et register.

Artikkel 52

Kompetente myndigheter og ressurser

1. Hver medlemsstat skal uten opphold underrette Kommisjonen om hvilke kompetente myndigheter som er ansvarlige for å oppfylle forpliktelsene i henhold til denne forordningen, og eventuelle endringer av disse. Medlemsstatene skal sikre at disse myndighetene har de nødvendige menneskelige, materielle og økonomiske ressursene for å utføre sine oppgaver i forbindelse med anvendelsen av prosedyrene for raskt og effektivt å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for å behandle en søknad om internasjonal beskyttelse, og særlig for å sikre prosessuelle og grunnleggende rettigheter, sikre en rask prosedyre for å gjenforene familiemedlemmer og slektninger som befinner seg i ulike medlemsstater, svare innen de fastsatte fristene på anmodninger om opplysninger, anmodninger om overtakelse og notifiseringer om tilbaketakelse, og, dersom det er relevant, oppfylle sine forpliktelser i henhold til del IV.
2. Kommisjonen skal offentliggjøre en konsolidert liste over myndighetene omhandlet i nr. 1, i *Den europeiske unions tidende*. Ved endringer i denne listen skal Kommisjonen én gang i året offentliggjøre en oppdatert konsolidert liste.
3. Medlemsstatene skal sikre at personalet hos myndighetene nevnt i nr. 1 får nødvendig opplæring i anvendelsen av denne forordningen.
4. Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter opprette sikre elektroniske kommunikasjonskanaler mellom myndighetene nevnt i nr. 1 og mellom disse myndighetene og asylbyrået for overføring av opplysninger, biometriske opplysninger innhentet i samsvar med forordning (EU) 2024/1358, anmodninger, meldinger, svar og annen skriftlig korrespondanse og for å sikre at avsendere automatisk mottar elektronisk bevis på levering. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 77 nr. 2.

Artikkel 53

Administrative ordninger

1. Medlemsstatene kan på bilateral basis etablere innbyrdes administrative ordninger som gjelder de praktiske detaljene for gjennomføringen av denne forordningen, for å tilrettelegge for anvendelsen og gjøre den mer effektiv. Slike ordninger kan omfatte
   a) utveksling av liaisonoffiserer,
   b) forenkling av prosedyrene og forkortede frister for overføring og behandling av anmodninger om overtakelse eller notifiseringer om tilbaketakelse,
   c) solidaritetsbidrag i henhold til del IV.
2. Medlemsstatene kan også opprettholde de administrative ordningene som er inngått i henhold til rådsforordning (EF) nr. 343/2003[41] og forordning (EU) nr. 604/2013. I den utstrekning slike ordninger ikke er forenlige med denne forordningen, skal de berørte medlemsstatene endre disse ordningene på en slik måte at eventuelle uforenligheter fjernes.
3. Før en avtale som nevnt i nr. 1 bokstav b) inngås eller endres, skal de berørte medlemsstatene rådføre seg med Kommisjonen om ordningens forenlighet med denne forordningen.
4. Dersom Kommisjonen anser at ordningene nevnt i nr. 1 bokstav b) er uforenlige med denne forordningen, skal den innen en rimelig frist underrette de berørte medlemsstatene. De berørte medlemsstatene skal treffe alle egnede tiltak for å endre den berørte ordningen innen rimelig tid på en slik måte at eventuelle uforenligheter fjernes.
5. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om alle ordninger nevnt i nr. 1 og om enhver oppsigelse eller endring av disse.

Artikkel 54

Nettverk av ansvarlige enheter

Asylbyrået skal opprette og legge til rette for aktivitetene til ett eller flere nettverk av de kompetente myndighetene nevnt i artikkel 52 nr. 1, med sikte på å styrke det praktiske samarbeidet, herunder overføringer, og utveksling av informasjon om alle spørsmål knyttet til full anvendelse av denne forordningen, herunder utvikling av praktiske verktøy, beste praksis og veiledning.

Det europeiske grense- og kystvaktbyrået og andre relevante organer, kontorer og byråer i Unionen kan være representert i slike nettverk når det er nødvendig.

Kapittel VII

Megling

Artikkel 55

Megling

1. For å tilrettelegge for at mekanismene som er opprettet i henhold til denne forordningen fungerer på en korrekt måte, og avhjelpe vanskeligheter ved anvendelsen av dem, skal de berørte medlemsstatene, dersom to eller flere medlemsstater støter på vanskeligheter med å samarbeide i henhold til denne forordningen eller med å anvende den innbyrdes, på anmodning fra en eller flere av dem, uten opphold gjennomføre konsultasjoner med sikte på å finne egnede løsninger innen rimelig tid, i samsvar med prinsippet om lojalt samarbeid som nedfelt i artikkel 4 nr. 3 i TEU.

   Når det er hensiktsmessig, kan opplysninger om vanskelighetene som er oppstått og løsningen som er funnet, deles med Kommisjonen og med de andre medlemsstatene innenfor komiteen som er nevnt i artikkel 77.
2. Dersom det ikke blir funnet en løsning i henhold til nr. 1, eller dersom vanskelighetene vedvarer, kan en eller flere av de berørte medlemsstatene anmode Kommisjonen om å holde samråd med de berørte medlemsstatene med sikte på å finne egnede løsninger. Kommisjonen skal uten opphold holde slike samråd. De berørte medlemsstatene skal delta aktivt i samrådene. Medlemsstatene og Kommisjonen skal treffe alle nødvendige tiltak for å løse saken raskt. Kommisjonen kan vedta rekommandasjoner rettet til de berørte medlemsstatene med angivelse av hvilke tiltak som skal treffes, og egnede tidsfrister.

   Når det er hensiktsmessig, kan opplysninger om vanskelighetene som er oppstått, anbefalingene som ble gitt og løsningen som er funnet, deles med de andre medlemsstatene innenfor komiteen som er nevnt i artikkel 77.

   Prosedyren fastsatt i denne artikkelen skal ikke påvirke fristene fastsatt i denne forordningen i enkeltsaker.
3. Denne artikkelen berører ikke Kommisjonens myndighet til å føre tilsyn med anvendelsen av unionsretten i henhold til artikkel 258 og 260 i TEUV. Den berører heller ikke de

[41] Rådsforordning (EF) nr. 343/2003 av 18. februar 2003 om fastsettelse av kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad som er inngitt i en medlemsstat av en tredjestatsborger (EUT L 50 av 25.2.2003, s. 1).

berørte medlemsstatenes mulighet til å bringe tvisten inn for Den europeiske unions domstol i samsvar med artikkel 273 i TEUV, eller enhver medlemsstats mulighet til å bringe saken inn for Domstolen i samsvar med artikkel 259 i TEUV.

Del IV

Solidaritet

Kapittel I

Solidaritetsmekanisme

Artikkel 56

Årlig solidaritetspool

1. Den årlige solidaritetspoolen, som skal omfatte bidragene fastsatt i Rådets gjennomføringsrettsakt nevnt i artikkel 57 som medlemsstatene har gitt tilsagn om under møtet i høynivåforumet, skal tjene som det viktigste verktøyet for å vise solidaritet overfor medlemsstater som er under migrasjonspress, på grunnlag av behovene identifisert i Kommisjonens forslag nevnt i artikkel 12.
2. Den årlige solidaritetspoolen skal bestå av følgende typer solidaritetstiltak, som skal anses som likeverdige:
   a) relokalisering i samsvar med artikkel 67 og 68
      i) av personer som har søkt om internasjonal beskyttelse,
      ii) dersom dette er bilateralt avtalt mellom den berørte bidragende og solidaritetsmottakende medlemsstaten, av personer som er gitt internasjonal beskyttelse, og som er gitt internasjonal beskyttelse mindre enn tre år før vedtakelsen av Rådets gjennomføringsrettsakt nevnt i artikkel 57,
   b) finansielle bidrag fra medlemsstatene som først og fremst tar sikte på tiltak i medlemsstatene som har tilknytning til migrasjon, mottak, asyl, reintegrering før avreise, grenseforvaltning og operativ støtte, som også kan gi støtte til tiltak i eller i forhold til tredjeland som kan ha direkte innvirkning på migrasjonsstrømmene ved medlemsstatenes ytre grenser, eller forbedre det berørte tredjelandets asyl-, mottaks- og migrasjonssystem, herunder programmer for assistert retur og reintegrering, i samsvar med artikkel 64,
   c) alternative solidaritetstiltak på området migrasjon, mottak, asyl, retur og reintegrering og grenseforvaltning, med fokus på operativ støtte, kapasitetsbygging, tjenester, personalstøtte, fasiliteter og teknisk utstyr i samsvar med artikkel 65.

   Tiltak i eller i forbindelse med tredjeland nevnt i første ledd bokstav b) i dette nummeret skal gjennomføres av solidaritetsmottakende medlemsstater i samsvar med virkeområdet og målene for denne forordningen og forordning (EU) 2021/1147.
3. De finansielle bidragene nevnt i nr. 2 bokstav b) til prosjekter i tredjeland skal særlig fokusere på å
   a) øke asyl- og mottakskapasiteten i tredjeland, herunder ved å styrke menneskelig og institusjonell ekspertise og kapasitet,
   b) fremme lovlig migrasjon og godt forvaltet mobilitet, herunder ved å styrke bilaterale, regionale og internasjonale partnerskap om migrasjon, tvangsfordrivelse, lovlige migrasjonsveier og mobilitetspartnerskap,
   c) støtte programmene for assistert retur og bærekraftig reintegrering av returnerende migranter og deres familier,
   d) redusere sårbarhetene som skyldes smugling av migranter og menneskehandel, samt på programmer for bekjempelse av smugling og bekjempelse av menneskehandel,
   e) støtte en effektiv og menneskerettighetsbasert migrasjonspolitikk.

Artikkel 57

Rådets gjennomføringsrettsakt om opprettelse av den årlige solidaritetspoolen

1. På grunnlag av Kommisjonens forslag nevnt i artikkel 12 og i samsvar med tilsagnsprosessen gjennomført i høynivåforumet nevnt i artikkel 13, skal Rådet hvert år, før utgangen av hvert kalenderår, vedta en gjennomføringsrettsakt som oppretter den årlige solidaritetspoolen, herunder referansetallet for nødvendige relokaliseringer og finansielle bidrag til den årlige solidaritetspoolen på unionsnivå, og de spesifikke tilsagnene som hver medlemsstat har gitt for hver type solidaritetsbidrag nevnt i artikkel 56 nr. 2, under møtet i høynivåforumet nevnt i artikkel 13. Rådet skal vedta gjennomføringsrettsakten nevnt i dette nummeret med kvalifisert flertall. Rådet kan endre Kommisjonens forslag nevnt i artikkel 12 med kvalifisert flertall.
2. Rådets gjennomføringsrettsakt nevnt i nr. 1 i denne artikkel skal om nødvendig også fast-

sette den veiledende prosentandelen av den årlige solidaritetspoolen som kan gjøres tilgjengelig for medlemsstater under migrasjonspress som følge av et stort antall ankomster på grunn av gjentatte ilandsettinger etter søk- og redningsaksjoner, idet det tas hensyn til de berørte medlemsstatenes geografiske særtrekk. Gjennomføringsrettsakten kan også identifisere andre former for solidaritet som fastsatt i artikkel 56 nr. 2 bokstav c), avhengig av behovet for slike tiltak som følge av de særlige utfordringene på migrasjonsområdet i den berørte medlemsstaten.

3. Under møtet i høynivåforumet nevnt i artikkel 13 skal medlemsstatene komme til en konklusjon om en samlet referanseverdi for hvert solidaritetstiltak i den årlige solidaritetspoolen, basert på Kommisjonens forslag nevnt i artikkel 12. Under dette møtet skal medlemsstatene også gi tilsagn om sine bidrag til den årlige solidaritetspoolen, i samsvar med nr. 4 i denne artikkel og den obligatoriske rimelige andelen beregnet i henhold til referansenøkkelen fastsatt i artikkel 66.
4. Ved gjennomføringen av nr. 3 i denne artikkel skal medlemsstatene ha full frihet til å velge mellom de typene solidaritetstiltak som er oppført i artikkel 56 nr. 2, eller en kombinasjon av disse. Medlemsstater som gir tilsagn om alternative solidaritetstiltak, skal angi den økonomiske verdien av slike tiltak, basert på objektive kriterier. Dersom de alternative solidaritetstiltakene ikke er identifisert i Kommisjonens forslag nevnt i artikkel 12, kan medlemsstatene likevel gi tilsagn om slike tiltak. Dersom den solidaritetsmottakende medlemsstaten ikke anmoder om slike tiltak i et gitt år, skal de konverteres til finansielle bidrag.

Artikkel 58

Informasjon om at en medlemsstat, som er identifisert i Kommisjonens beslutning som å være under migrasjonspress, har til hensikt å benytte seg av den årlige solidaritetspoolen

1. En medlemsstat, som er identifisert i en beslutning nevnt i artikkel 11 som å være under migrasjonspress, skal etter vedtakelsen av Rådets gjennomføringsrettsakt nevnt i artikkel 57 underrette Kommisjonen og Rådet dersom den har til hensikt å benytte seg av den årlige solidaritetspoolen. Kommisjonen skal underrette Europaparlamentet om dette.
2. Den berørte medlemsstaten skal inkludere opplysninger om typen og nivået av solidaritetsbidrag nevnt i artikkel 56 nr. 2 som er nødvendige for å håndtere situasjonen, herunder eventuelt bruk av komponentene i EUs permanente verktøykasse for migrasjonsstøtte. Dersom medlemsstaten har til hensikt å benytte seg av finansielle bidrag, skal den også identifisere Unionens berørte utgiftsprogrammer.
3. Etter mottak av opplysningene nevnt i nr. 2, skal den berørte medlemsstaten ha tilgang til den årlige solidaritetspoolen i samsvar med artikkel 60. EUs solidaritetskoordinator skal uten opphold og under alle omstendigheter senest ti dager etter å ha mottatt opplysningene, innkalle forumet på teknisk nivå for å gjennomføre solidaritetstiltakene.

Artikkel 59

Melding om at en medlemsstat som anser seg å være under migrasjonspress, trenger å bruke den årlige solidaritetspoolen

1. Dersom en medlemsstat ikke er identifisert som å være under migrasjonspress i en beslutning nevnt i artikkel 11, men anser seg selv som å være under migrasjonspress, skal den underrette Kommisjonen om sitt behov for å benytte seg av den årlige solidaritetspoolen og underrette Rådet om dette. Kommisjonen skal underrette Europaparlamentet om dette.
2. Meldingen nevnt i nr. 1 skal omfatte
   a) en behørig underbygget begrunnelse av forekomsten og omfanget av migrasjonspresset i medlemsstaten som gir meldingen, herunder oppdaterte data om indikatorene nevnt i artikkel 9 nr. 3 bokstav a),
   b) opplysninger om hvilken type og nivået av solidaritetstiltak nevnt i artikkel 56 som er nødvendige for å håndtere situasjonen, herunder eventuelt bruk av komponentene i verktøykassen for permanent EU-migrasjonsstøtte og, dersom den berørte medlemsstaten har til hensikt å benytte seg av finansielle bidrag, identifisering av Unionens berørte utgiftsprogrammer,
   c) en beskrivelse av hvordan bruken av den årlige solidaritetspoolen kan stabilisere situasjonen,
   d) hvordan den berørte medlemsstaten har til hensikt å håndtere eventuelle identifiserte sårbarheter på områdene ansvar, beredskap eller robusthet.
3. Asylbyrået, Det europeiske grense- og kystvaktbyrået og Den europeiske unions byrå for grunnleggende rettigheter samt den berørte medlemsstaten skal på anmodning fra Kommi-

sjonen bistå Kommisjonen med å utarbeide en vurdering av migrasjonspresset.

4. Kommisjonen skal raskt vurdere meldingen, idet den tar hensyn til opplysningene nevnt i artikkel 9 og 10, om den meldende medlemsstaten ble identifisert som å være i fare for migrasjonspress i beslutningen nevnt i artikkel 11, den generelle situasjonen i Unionen, situasjonen i den meldende medlemsstaten i løpet av de foregående tolv måneder og de behovene som den meldende medlemsstaten har gitt uttrykk for, og treffe en beslutning om medlemsstaten skal anses som å være under migrasjonspress. Dersom Kommisjonen fastslår at den aktuelle medlemsstaten er under migrasjonspress, skal den berørte medlemsstaten bli en solidaritetsmottakende medlemsstat, med mindre den nektes adgang til å benytte seg av den årlige solidaritetspoolen i samsvar med nr. 6 i denne artikkelen.
5. Kommisjonen skal uten opphold oversende sin beslutning til den berørte medlemsstaten, Europaparlamentet og Rådet.
6. Dersom Kommisjonens beslutning fastslår at den meldende medlemsstaten er under migrasjonspress, skal EUs solidaritetskoordinator uten opphold og senest to uker etter at Kommisjonens beslutning er oversendt til den berørte medlemsstaten, Europaparlamentet og Rådet, innkalle forumet på teknisk nivå for å gjennomføre solidaritetstiltakene. EUs solidaritetskoordinator skal innkalle forumet på teknisk nivå, med mindre Kommisjonen anser, eller Rådet beslutter ved en gjennomføringsrettsakt vedtatt innen to uker etter at Kommisjonens beslutning er oversendt til den berørte medlemsstaten, Europaparlamentet og Rådet, at det ikke er tilstrekkelig kapasitet i den årlige solidaritetspoolen til å la den berørte medlemsstaten få tilgang til den årlige solidaritetspoolen, eller at det er andre objektive grunner til ikke å la den aktuelle medlemsstaten få tilgang til den årlige solidaritetspoolen.
7. Dersom Rådet fastslår at det ikke er tilstrekkelig kapasitet i den årlige solidaritetspoolen, får artikkel 13 nr. 4 anvendelse, og høynivåforumet skal innkalles senest én uke etter Kommisjonens beslutning.

   Dersom en kommisjonsbeslutning avslår en anmodning fra en medlemsstat om å bli ansett for å være under migrasjonspress, kan den meldende medlemsstaten sende en ny melding til Kommisjonen og Rådet med ytterligere relevante opplysninger.

Artikkel 60

Operasjonalisering og samordning av solidaritetsbidrag

1. I forumet på teknisk nivå skal medlemsstatene samarbeide med hverandre og med Kommisjonen for å sikre en effektiv og virkningsfull operasjonalisering av solidaritetsbidragene i den årlige solidaritetspoolen for det aktuelle året på en balansert og rettidig måte, i lys av de behovene som er identifisert og vurdert, og de tilgjengelige solidaritetsbidragene.
2. EUs solidaritetskoordinator skal, idet det tas hensyn til utviklingen i migrasjonssituasjonen, samordne operasjonaliseringen av solidaritetsbidragene for å sikre en balansert fordeling av solidaritetsbidragene som er tilgjengelige, blant de solidaritetsmottakende medlemsstatene.
3. Med unntak av gjennomføringen av finansielle bidrag skal medlemsstatene ved den operative gjennomføringen av de identifiserte solidaritetsbidragene, gjennomføre de solidaritetsbidragene de har gitt tilsagn om som nevnt i artikkel 56 i et gitt år før utgangen av det aktuelle året, uten at dette berører artikkel 65 nr. 3 og artikkel 67 nr. 12.

   De bidragende medlemsstatene skal gjennomføre sine tilsagn i forhold til sine samlede tilsagn til den årlige solidaritetspoolen for et gitt år, før utgangen av året.

   Medlemsstater som har fått fullt fradrag for solidaritetsbidrag i samsvar med artikkel 61 eller 62, eller som selv er solidaritetsmottakende medlemsstater i henhold til artikkel 58 nr. 1 og artikkel 59 nr. 4, er ikke forpliktet til å gjennomføre de solidaritetsbidragene de har gitt tilsagn om som nevnt i artikkel 56 nr. 2 i et gitt år.

   De bidragende medlemsstatene skal ikke være pålagt å gjennomføre sine forpliktelser i henhold til artikkel 56 nr. 2 eller å anvende ansvarsmotregning i henhold til artikkel 63 overfor en solidaritetsmottakende medlemsstat dersom Kommisjonen i en beslutning som nevnt i artikkel 11 eller artikkel 59 nr. 4 har konstatert systemiske mangler i den solidaritetsmottakende medlemsstaten med hensyn til reglene fastsatt i del III i denne forordningen som kan føre til alvorlige negative konsekvenser for denne forordningens virkemåte.
4. Under det første møtet i den årlige syklusen i forumet på teknisk nivå kan bidragende og solidaritetsmottakende medlemsstater, i lys av de identifiserte behovene, uttrykke rimelige

preferanser for profilene til tilgjengelige kandidater for relokalisering og en potensiell planlegging for gjennomføringen av solidaritetsbidragene, idet det tas hensyn til behovet for hastetiltak for de solidaritetsmottakende medlemsstatene.

EUs solidaritetskoordinator skal legge til rette for samhandling og samarbeid mellom medlemsstatene om disse aspektene.

Ved gjennomføring av relokaliseringer skal medlemsstatene først og fremst ta hensyn til relokalisering av sårbare personer.

5. Unionens organer, kontorer og byråer som er kompetente på området asyl-, grense- og migrasjonshåndtering, skal på anmodning og innenfor deres respektive mandater yte støtte til medlemsstatene og Kommisjonen med henblikk på å sikre korrekt gjennomføring og anvendelse av denne delen. Slik støtte kan ha form av analyser, ekspertise og driftsstøtte. EUs solidaritetskoordinator skal samordne enhver bistand fra eksperter eller grupper som er utplassert av asylbyrået, Det europeiske grense- og kystvaktbyrået eller andre unionsorganer, -kontorer eller -byråer, i forbindelse med operasjonaliseringen av solidaritetsbidragene.
6. Hvert år i januar fra og med 2027 skal medlemsstatene overfor EUs solidaritetskoordinator bekrefte nivåene for hvert solidaritetstiltak som er gjennomført i løpet av det foregående året.

Artikkel 61

Reduksjon av solidaritetsbidrag i forbindelse med migrasjonspress

1. En medlemsstat som i en beslutning nevnt i artikkel 11 er identifisert som å være under migrasjonspress, eller som anser seg å være under migrasjonspress, og som ikke har benyttet seg av den årlige solidaritetspoolen i samsvar med artikkel 58 eller varslet om behovet for å benytte den årlige solidaritetspoolen i samsvar med artikkel 59, kan når som helst be om delvis eller fullstendig reduksjon av bidragene den har gitt tilsagn om som fastsatt i Rådets gjennomføringsrettsakt nevnt i artikkel 57.

   Den berørte medlemsstaten skal oversende sin anmodning til Kommisjonen. Den berørte medlemsstaten skal også oversende sin anmodning til Rådet til orientering.
2. Dersom den anmodende medlemsstaten nevnt i nr. 1 i denne artikkel er en medlemsstat som ikke er identifisert i en beslutning nevnt i artikkel 11 som å være under migrasjonspress, men anser seg selv som å være under migrasjonspress, skal denne medlemsstaten i sin anmodning inkludere
   a) en beskrivelse av hvordan full eller delvis reduksjon av bidragene medlemsstaten har gitt tilsagn om, kan bidra til å stabilisere situasjonen,
   b) hvorvidt bidraget det er gitt tilsagn om, kan erstattes med en annen type solidaritetsbidrag,
   c) hvordan den berørte medlemsstaten vil håndtere eventuelle identifiserte sårbarheter på områdene ansvar, beredskap eller robusthet,
   d) en behørig underbygget begrunnelse av forekomsten og omfanget av migrasjonspresset i den anmodende medlemsstaten.

   Når Kommisjonen vurderer en slik anmodning, skal den også ta hensyn til opplysningene fastsatt i artikkel 9 og 10.
3. Kommisjonen skal underrette Rådet om sin vurdering av anmodningen innen fire uker etter at anmodningen er mottatt i samsvar med denne artikkelen. Kommisjonen skal også underrette Europaparlamentet om denne vurderingen.
4. Etter at Kommisjonens vurdering er mottatt, skal Rådet vedta en gjennomføringsrettsakt for å avgjøre om medlemsstaten skal få tillatelse til å fravike Rådets gjennomføringsrettsakt nevnt i artikkel 57.

Artikkel 62

Reduksjon av solidaritetsbidrag i forbindelse med betydelige migrasjonssituasjoner

1. En medlemsstat som i en beslutning nevnt i artikkel 11 er identifisert som å stå overfor en betydelig migrasjonssituasjon, eller anser seg å stå overfor en betydelig migrasjonssituasjon, kan når som helst be om delvis eller fullstendig reduksjon av bidragene den har gitt tilsagn om som fastsatt i Rådets gjennomføringsrettsakt nevnt i artikkel 57.

   Den berørte medlemsstaten skal oversende sin anmodning til Kommisjonen. Den berørte medlemsstaten skal også oversende sin anmodning til Rådet til orientering.
2. Dersom den anmodende medlemsstaten i en beslutning nevnt i artikkel 11 identifiseres som å stå overfor en betydelig migrasjonssituasjon, skal anmodningen omfatte

a) en beskrivelse av hvordan full eller delvis reduksjon av bidragene medlemsstaten har gitt tilsagn om, kan bidra til å stabilisere situasjonen,
b) hvorvidt bidraget det er gitt tilsagn om, kan erstattes med en annen type solidaritetsbidrag,
c) hvordan den berørte medlemsstaten vil håndtere eventuelle identifiserte sårbarheter på områdene ansvar, beredskap eller robusthet,
d) en behørig underbygget begrunnelse for det området for asyl-, mottaks- og migrasjonssystemet der kapasiteten er nådd, og hvordan det at grensene for medlemsstatens kapasitet på det bestemte området er nådd, påvirker medlemsstatens evne til å oppfylle sine tilsagn.

3. Dersom den anmodende medlemsstaten ikke er identifisert i en beslutning nevnt i artikkel 11 som å stå overfor en betydelig migrasjonssituasjon, men anser seg selv som å stå overfor en betydelig migrasjonssituasjon, skal anmodningen i tillegg til opplysningene nevnt i nr. 2 i denne artikkelen også inneholde en behørig underbygget begrunnelse for betydningen av migrasjonssituasjonen i den anmodende medlemsstaten. Når Kommisjonen vurderer en slik anmodning, skal den også ta hensyn til opplysningene nevnt i artikkel 9 og 10 og hvorvidt medlemsstaten ble identifisert som å være i fare for migrasjonspress i en beslutning nevnt i artikkel 11.
4. Kommisjonen skal underrette Rådet om sin vurdering av anmodningen innen fire uker etter at anmodningen er mottatt i samsvar med denne artikkelen. Kommisjonen skal også underrette Europaparlamentet om denne vurderingen.
5. Etter at Kommisjonens vurdering er mottatt, skal Rådet vedta en gjennomføringsrettsakt for å avgjøre om medlemsstaten skal få tillatelse til å fravike Rådets gjennomføringsrettsakt nevnt i artikkel 57.

Artikkel 63

Ansvarsmotregning

1. Dersom tilsagnene om relokalisering til den årlige solidaritetspoolen fastsatt i Rådets gjennomføringsrettsakt nevnt i artikkel 57 er lik eller høyere enn 50 % av antallet angitt i Kommisjonens forslag nevnt i artikkel 12, kan en solidaritetsmottakende medlemsstat anmode de andre medlemsstatene om å ta ansvaret for å behandle søknader om internasjonal beskyttelse som det er fastsatt at den solidaritetsmottakende medlemsstaten er ansvarlig for, i stedet for relokaliseringer i samsvar med prosedyren fastsatt i artikkel 69.
2. En bidragende medlemsstat kan angi overfor de solidaritetsmottakende medlemsstatene at den er villig til å ta ansvar for å behandle søknader om internasjonal beskyttelse som det er fastsatt at en solidaritetsmottakende medlemsstat er ansvarlig for, i stedet for relokaliseringer,
   a) dersom terskelverdien fastsatt i nr. 1 er nådd, eller
   b) dersom den bidragende medlemsstaten har gitt tilsagn om 50 % eller mer av sin obligatoriske rimelige andel til den årlige solidaritetspoolen fastsatt i Rådets gjennomføringsrettsakt nevnt i artikkel 57, i form av relokaliseringer.

   Dersom en bidragende medlemsstat har gitt uttrykk for en slik vilje, og den solidaritetsmottakende medlemsstaten samtykker, skal den solidaritetsmottakende medlemsstaten anvende prosedyren fastsatt i artikkel 69.
3. De bidragende medlemsstatene skal ta ansvar for søknader om internasjonal beskyttelse som det er fastsatt at den solidaritetsmottakende medlemsstaten er ansvarlig for, opp til det høyeste av de to tallene nevnt i bokstav a) og b) i dette nummeret, dersom tilsagnene om relokalisering til den årlige solidaritetspoolen fastsatt i Rådets gjennomføringsrettsakt nevnt i artikkel 57 etter møtet i høynivåforumet innkalt i samsvar med artikkel 13 nr. 4 er
   a) lavere enn tallet nevnt i artikkel 12 nr. 2 bokstav a), eller
   b) under 60 % av referanseverdien som brukes til å beregne hver medlemsstats obligatoriske rimelige andel for relokalisering med henblikk på opprettelse av den årlige solidaritetspoolen i samsvar med artikkel 57.
4. Nr. 3 i denne artikkelen får også anvendelse dersom de tilsagnene som skal gjennomføres i løpet av et gitt år, faller under det høyeste av de to tallene nevnt i bokstav a) eller b) i det nevnte nummeret som følge av fullstendige eller delvise reduksjoner gitt i samsvar med artikkel 61 eller 62, eller fordi de solidaritetsmottakende medlemsstatene nevnt i artikkel 58 nr. 1 og artikkel 59 nr. 4 ikke er forpliktet til å gjennomføre de solidaritetsbidragene de har gitt tilsagn om i et gitt år.
5. En bidragende medlemsstat som ikke har gjennomført sine tilsagn eller godtatt relokali-

seringer i henhold til artikkel 67 nr. 9 som tilsvarer dens tilsagn om relokaliseringer nevnt i artikkel 57 nr. 3 ved utgangen av det gitte året, skal på anmodning fra den solidaritetsmottakende medlemsstaten ta ansvar for søknader om internasjonal beskyttelse som det er fastsatt at den solidaritetsmottakende medlemsstaten er ansvarlig for, opp til antallet relokaliseringer som det er gitt tilsagn om i samsvar med artikkel 57 nr. 3, så snart som mulig etter utgangen av et gitt år.

6. Den bidragende medlemsstaten skal identifisere de individuelle søknadene som den tar ansvar for i henhold til nr. 3 og 5 i denne artikkel, og skal underrette den solidaritetsmottakende medlemsstaten ved hjelp av det elektroniske kommunikasjonsnettet som er opprettet i henhold til artikkel 18 i forordning (EF) nr. 1560/2003.

   Den bidragende medlemsstaten skal bli den ansvarlige medlemsstaten for de identifiserte søknadene, og skal angi sitt ansvar i henhold til artikkel 16 nr. 3 i forordning (EU) 2024/1358.
7. Medlemsstatene er ikke forpliktet til å ta ansvar i henhold til nr. 6 første ledd i denne artikkelen utover sin rimelige andel beregnet i henhold til referansenøkkelen fastsatt i artikkel 66.
8. Denne artikkelen får bare anvendelse dersom
   a) søkeren ikke er en enslig mindreårig,
   b) den solidaritetsmottakende medlemsstaten ble fastsatt som ansvarlig på grunnlag av kriteriene fastsatt i artikkel 29 til 33,
   c) fristen for overføring fastsatt i artikkel 46 nr. 1 ennå ikke er utløpt,
   d) søkeren ikke har unndratt seg fra den bidragende medlemsstaten,
   e) den berørte personen ikke er en person med internasjonal beskyttelse,
   f) den berørte personen ikke er en person som er gitt adgang til innreise.
9. Den bidragende medlemsstaten kan anvende denne artikkelen på tredjelandsborgere eller statsløse som har fått endelig avslag på sine søknader i den solidaritetsmottakende medlemsstaten. Artikkel 55 og 56 i forordning (EU) 2024/1348 får anvendelse.

Artikkel 64

Finansielle bidrag

1. Finansielle bidrag skal bestå av overføringer av beløp fra de bidragende medlemsstatene til Unionens budsjett og skal utgjøre eksterne inntekter avsatt til et bestemt formål i samsvar med artikkel 21 nr. 5 i europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) 2018/1046[42]. Finansielle bidrag skal brukes til å gjennomføre tiltakene i den årlige solidaritetspoolen nevnt i artikkel 56 nr. 2 bokstav b) i denne forordningen.
2. De solidaritetsmottakende medlemsstatene skal identifisere tiltak som kan finansieres av de finansielle bidragene nevnt i nr. 1 i denne artikkelen, og forelegge dem for forumet på teknisk nivå. Kommisjonen skal holde tett kontakt med de solidaritetsmottakende medlemsstatene for å sikre at disse tiltakene er i samsvar med målene fastsatt i artikkel 56 nr. 2 bokstav b) og artikkel 56 nr. 3. EUs solidaritetskoordinator skal føre en fortegnelse over tiltakene og gjøre den tilgjengelig gjennom forumet på teknisk nivå.
3. Kommisjonen skal vedta en gjennomføringsrettsakt om regler for anvendelsen av de finansielle bidragene. Den aktuelle gjennomføringsrettsakten skal vedtas etter undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 77 nr. 2.
4. Dersom beløpet omhandlet i artikkel 57 nr. 1 i denne forordningen ikke tildeles fullt ut, kan det resterende beløpet legges til beløpet nevnt i artikkel 10 nr. 2 bokstav b) i forordning (EU) 2021/1147.
5. Medlemsstatene skal rapportere til Kommisjonen og til forumet på teknisk nivå om fremdriften i gjennomføringen av tiltak finansiert av finansielle bidrag i henhold til denne artikkelen.
6. Kommisjonen skal i sin rapport nevnt i artikkel 9 inkludere opplysninger om gjennomføringen av tiltak finansiert av finansielle bidrag i henhold til denne artikkelen, herunder om forhold som kan påvirke gjennomføringen, og eventuelle tiltak som er truffet for å håndtere dem.

Artikkel 65

Alternative solidaritetstiltak

1. Bidrag i form av alternative solidaritetstiltak skal være basert på en særskilt anmodning fra

[42] Europaparlaments- og rådsforordning (EU, Euratom) 2018/1046 av 18. juli 2018 om finansielle regler for Unionens alminnelige budsjett, om endring av forordning (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 og beslutning nr. 541/2014/EU og om oppheving av forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 (EUT L 193 av 30.7.2018, s. 1).

den solidaritetsmottakende medlemsstaten. Slike bidrag skal regnes som økonomisk solidaritet, og deres konkrete verdi skal fastsettes, i fellesskap og på en realistisk måte, av de berørte bidragende og solidaritetsmottakende medlemsstatene og kommuniseres til EUs solidaritetskoordinator før disse bidragene gjennomføres.

2. Medlemsstatene skal tilby alternative solidaritetstiltak bare i tillegg til, og uten å overlappe, dem som ytes av Unionens organer, kontorer og byråer eller av Unionens finansiering på området asyl- og migrasjonshåndtering i de solidaritetsmottakende medlemsstatene. Medlemsstatene skal bare tilby alternative solidaritetstiltak i tillegg til det de er pålagt å bidra med gjennom Unionens organer, kontorer og byråer.
3. De solidaritetsmottakende og de bidragende medlemsstatene skal fullføre gjennomføringen av avtalte alternative solidaritetstiltak, selv om de aktuelle gjennomføringsrettsaktene er utløpt.

Artikkel 66

Referansenøkkel

Den andelen av solidaritetsbidragene som skal ytes av hver medlemsstat nevnt i artikkel 57 nr. 3, skal beregnes i samsvar med formelen fastsatt i vedlegg I og skal baseres på følgende kriterier for hver medlemsstat i henhold til de siste tilgjengelige Eurostat-dataene:

a) befolkningens størrelse (50 % vekting).
b) totalt BNP (50 % vekting).

Kapittel II

Prosedyrekrav

Artikkel 67

Prosedyre før relokalisering

1. Prosedyren fastsatt i denne artikkelen får anvendelse på relokalisering av personer nevnt i artikkel 56 nr. 2 bokstav a).
2. Før prosedyren fastsatt i denne artikkelen anvendes, skal den solidaritetsmottakende medlemsstaten sikre at det ikke er rimelig grunn til å anta at den berørte personen utgjør en trussel mot den indre sikkerheten. Dersom det er rimelig grunn til å anta at personen utgjør en trussel mot den indre sikkerheten, før eller under prosedyren fastsatt i denne artikkelen, herunder når det er fastslått at det foreligger en trussel mot den indre sikkerheten i samsvar med artikkel 15 i forordning (EU) 2024/1356, skal den solidaritetsmottakende medlemsstaten ikke anvende eller umiddelbart avslutte prosedyren fastsatt i denne artikkelen. Den solidaritetsmottakende medlemsstaten skal utelukke den berørte personen fra enhver fremtidig relokalisering eller overføring til enhver medlemsstat. Dersom den berørte personen er en søker om internasjonal beskyttelse, skal den solidaritetsmottakende medlemsstaten være den ansvarlige medlemsstaten i samsvar med artikkel 16 nr. 4 i denne forordningen.
3. Dersom relokalisering skal foretas, skal den solidaritetsmottakende medlemsstaten identifisere de personene som kan relokaliseres. Etter anmodning fra den solidaritetsmottakende medlemsstaten skal asylbyrået støtte den solidaritetsmottakende medlemsstaten med å identifisere personer som skal relokaliseres, og matche dem med relokaliseringsmedlemsstatene i samsvar med artikkel 2 nr. 1 bokstav k) i forordning (EU) 2021/2303.

   Medlemsstaten skal, dersom det er relevant, ta hensyn til at det foreligger meningsfull tilknytning, for eksempel basert på familiemessige eller kulturelle hensyn, mellom den berørte personen og relokaliseringsmedlemsstaten. For dette formålet skal den solidaritetsmottakende medlemsstaten gi personene som skal relokaliseres, mulighet til å gi informasjon om at de har meningsfull tilknytning til bestemte medlemsstater, og til å legge frem relevant informasjon og dokumentasjon for å fastslå disse forbindelsene. Denne muligheten skal ikke innebære en rett til å velge en bestemt relokaliseringsmedlemsstat i henhold til denne artikkelen.
4. Medlemsstatene kan bruke verktøy utviklet av EUs solidaritetskoordinator for å identifisere personer som skal relokaliseres, og matche dem med relokaliseringsmedlemsstatene.

   Søkere som ikke har meningsfull tilknytning til noen medlemsstat, skal deles rettferdig mellom de gjenværende relokaliseringsmedlemsstatene.

   Dersom den identifiserte personen som skal relokaliseres, er en person med internasjonal beskyttelse, skal den berørte personen relokaliseres først etter at vedkommende har gitt skriftlig samtykke.
5. Dersom relokalisering skal foretas, skal den solidaritetsmottakende medlemsstaten underrette personene nevnt i nr. 1 i denne artikkelen om prosedyren fastsatt i denne artikkelen og

artikkel 68, samt eventuelt om forpliktelsene fastsatt i artikkel 17 nr. 3, 4 og 5, og om konsekvensene av manglende overholdelse fastsatt i artikkel 18.

Første ledd i dette nummeret får ikke anvendelse på søkere som den solidaritetsmottakende medlemsstaten kan fastsettes som den ansvarlige medlemsstaten for i henhold til kriteriene i artikkel 25 til 28 og 34, med unntak av artikkel 25 nr. 5. Slike søkere skal ikke være aktuelle for relokalisering.

6. Medlemsstatene skal sikre at familiemedlemmer relokaliseres til samme medlemsstats territorium.
7. I tilfellene nevnt i nr. 2 og 3 skal den solidaritetsmottakende medlemsstaten så raskt som mulig oversende alle relevante opplysninger og dokumenter om den berørte personen til relokaliseringsmedlemsstaten ved å bruke et standardskjema, for blant annet å gjøre det mulig for myndighetene i relokaliseringsmedlemsstaten å kontrollere om det er grunn til å anta at den berørte personen utgjør en trussel mot den indre sikkerheten.
8. Relokaliseringsmedlemsstaten skal undersøke de opplysningene som den solidaritetsmottakende medlemsstaten har oversendt i henhold til nr. 7, og verifisere at det ikke er rimelig grunn til å anta at den berørte personen utgjør en trussel mot den indre sikkerheten. Relokaliseringsmedlemsstaten kan velge å verifisere denne informasjonen gjennom et personlig intervju med den berørte personen. Den berørte personen skal behørig underrettes om arten av og formålet med et slikt intervju. Det personlige intervjuet skal finne sted innenfor de fristene som er fastsatt i nr. 9.
9. Dersom det ikke er rimelig grunn til å anta at den berørte personen utgjør en trussel mot den indre sikkerheten, skal relokaliseringsmedlemsstaten bekrefte at den vil relokalisere den berørte personen innen én uke etter at den har mottatt de relevante opplysningene fra den solidaritetsmottakende medlemsstaten.

   Dersom kontrollene bekrefter at det er rimelig grunn til å anta at den berørte personen utgjør en trussel mot den indre sikkerheten, skal relokaliseringsmedlemsstaten innen en uke etter å ha mottatt de relevante opplysningene fra den solidaritetsmottakende medlemsstaten underrette denne medlemsstaten om arten av, og de underliggende elementene for, meldingen fra enhver relevant database. I slike tilfeller skal relokalisering av den berørte personen ikke finne sted.

   Dersom det unntaksvis kan påvises at gjennomgangen av opplysningene er særlig komplisert, eller at et stort antall saker må kontrolleres samtidig, kan relokaliseringsmedlemsstaten gi sitt svar etter fristen på én uke nevnt i første og andre ledd, men under alle omstendigheter innen to uker. I slike situasjoner skal relokaliseringsmedlemsstaten innen den opprinnelige fristen på én uke underrette den solidaritetsmottakende medlemsstaten om sin avgjørelse om å utsette et svar.

   Unnlatelse av å handle innen fristen på én uke som nevnt i første og andre ledd, eller fristen på to uker som nevnt i tredje ledd, skal anses som bekreftelse på mottak av opplysningene og medføre en plikt til å relokalisere den berørte personen, herunder en plikt til å sørge for egnede ordninger for ankomst.
10. Den solidaritetsmottakende medlemsstaten skal treffe en avgjørelse om overføring innen én uke etter at relokaliseringsmedlemsstaten har bekreftet dette. Den skal uten opphold underrette den berørte personen skriftlig om avgjørelsen om å overføre vedkommende til vedkommende medlemsstat senest to dager før overføringen når det gjelder søkere, og senest én uke før overføringen når det gjelder personer med internasjonal beskyttelse.

    Dersom personen som skal relokaliseres er en søker, skal vedkommende rette seg etter relokaliseringsbeslutningen.
11. Overføringen av den berørte personen fra den solidaritetsmottakende medlemsstaten til relokaliseringsmedlemsstaten skal gjennomføres i samsvar med den solidaritetsmottakende medlemsstatens nasjonale rett, etter samråd mellom de berørte medlemsstatene, så snart som praktisk mulig og innen fire uker etter bekreftelse fra relokaliseringsmedlemsstaten eller den endelige avgjørelsen etter en klage på eller overprøving av en avgjørelse om overføring med oppsettende virkning i samsvar med artikkel 43 nr. 3.
12. Den solidaritetsmottakende medlemsstaten og relokaliseringsmedlemsstaten skal fortsette relokaliseringsprosessen selv etter at fristen for gjennomføringen eller gyldigheten av rådsgjennomføringsrettsaktene nevnt i artikkel 57, 61 og 62 er utløpt.
13. Artikkel 42 nr. 3, 4 og 5, artikkel 43 og 44, artikkel 46 nr. 1 og 3, artikkel 47 nr. 2 og 3 og artikkel 48 og 50 gjelder tilsvarende med nødvendige endringer for relokaliseringsprosedyren.

Den solidaritetsmottakende medlemsstaten som gjennomfører overføringen av en person med internasjonal beskyttelse, skal oversende alle opplysningene nevnt i artikkel 51 nr. 2 til relokaliseringsmedlemsstaten, opplysninger som personen med internasjonal beskyttelse la til grunn for sin søknad, og grunnlaget for enhver avgjørelse som er truffet om personen.

14. Kommisjonen skal ved hjelp av gjennomføringsrettsakter fastsette ensartede metoder for utarbeiding og levering av opplysninger og dokumenter med henblikk på relokalisering. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas i samsvar med undersøkelsesprosedyren nevnt i artikkel 77 nr. 2. Når Kommisjonen utarbeider disse gjennomføringsrettsaktene, skal den rådføre seg med myndigheten.

Artikkel 68

Prosedyre etter relokalisering

1. Relokaliseringsmedlemsstaten skal underrette den solidaritetsmottakende medlemsstaten, asylbyrået og EUs solidaritetskoordinator om at den berørte personen er trygt ankommet eller om at vedkommende ikke møtte opp innen den fastsatte fristen.
2. Dersom relokaliseringsmedlemsstaten har relokalisert en søker som det ennå ikke er avgjort hvilken medlemsstat som er ansvarlig for, skal relokaliseringsmedlemsstaten anvende prosedyrene fastsatt i del III, med unntak av artikkel 16 nr. 2, artikkel 17 nr. 1 og 2, artikkel 25 nr. 5, artikkel 29, artikkel 30 og artikkel 33 nr. 1 og 2.

   Dersom ingen ansvarlig medlemsstat kan fastsettes i henhold til første ledd i dette nummer, skal relokaliseringsmedlemsstaten være ansvarlig for behandlingen av søknaden om internasjonal beskyttelse.

   Relokaliseringsmedlemsstaten skal angi sitt ansvar i Eurodac i henhold til artikkel 16 nr. 1 i forordning (EU) 2024/1358.
3. Dersom en søker som det tidligere ble avgjort at den solidaritetsmottakende medlemsstaten var ansvarlig for på annet grunnlag enn kriteriene nevnt i artikkel 67 nr. 5 andre ledd, er relokalisert, skal ansvaret for å behandle søknaden om internasjonal beskyttelse overføres til relokaliseringsmedlemsstaten.

   Ansvaret for å undersøke eventuelle ytterligere begjæringer eller eventuelle senere søknader fra den berørte personen i samsvar med artikkel 55 og 56 i forordning (EU) 2024/1348 skal også overføres til relokaliseringsmedlemsstaten.

   Relokaliseringsmedlemsstaten skal angi sitt ansvar i Eurodac i henhold til artikkel 16 nr. 3 i forordning (EU) 2024/1358.
4. Dersom en person med internasjonal beskyttelse er blitt relokalisert, skal relokaliseringsmedlemsstaten automatisk innvilge internasjonal beskyttelsesstatus med respekt for den statusen som er innvilget av den solidaritetsmottakende medlemsstaten.

Artikkel 69

Prosedyre for ansvarsmotregning i henhold til artikkel 63 nr. 1 og 2

1. Dersom en solidaritetsmottakende medlemsstat anmoder en annen medlemsstat om å ta ansvar for å behandle et antall søknader om internasjonal beskyttelse i henhold til artikkel 63 nr. 1 og 2, skal den oversende sin anmodning til den bidragende medlemsstaten og angi antall søknader om internasjonal beskyttelse som skal overtas, i stedet for relokaliseringer.
2. Den bidragende medlemsstaten skal besvare anmodningen innen 30 dager etter å ha mottatt den.

   Den bidragende medlemsstaten kan beslutte å godta å ta ansvar for å behandle et lavere antall søknader om internasjonal beskyttelse enn det den solidaritetsmottakende medlemsstaten anmoder om.
3. Medlemsstaten som har akseptert en anmodning i henhold til nr. 2 i denne artikkelen, skal identifisere de individuelle søknadene om internasjonal beskyttelse som den tar ansvar for, og skal angi sitt ansvar i henhold til artikkel 16 nr. 3 i forordning (EU) 2024/1358.

Artikkel 70

Andre forpliktelser

Medlemsstatene skal holde Kommisjonen, særlig EUs solidaritetskoordinator, underrettet om gjennomføringen av solidaritetstiltak, herunder tiltak for samarbeid med et tredjeland.

Kapittel III

Økonomisk støtte fra Unionen

Artikkel 71

Økonomisk støtte

I samsvar med prinsippet om solidaritet og rimelig ansvarsdeling skal finansieringsstøtte etter relokalisering i henhold til kapittel I og II i denne delen gjennomføres i samsvar med artikkel 20 i forordning (EU) 2021/1147.

Del V

Alminnelige bestemmelser

Artikkel 72

Datasikkerhet og databeskyttelse

1. Denne forordningen berører ikke unionsretten om vern av personopplysninger, særlig europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/679 og (EU) 2018/1725[43] og europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/680[44].
2. Medlemsstatene skal ha på plass egnede tekniske og organisatoriske tiltak for å sikre beskyttelse av personopplysninger som behandles i henhold til denne forordningen, og særlig hindre ulovlig eller uberettiget tilgang til eller utlevering, endring eller tap av personopplysninger som behandles.
3. Hver medlemsstats kompetente tilsynsmyndighet eller tilsynsmyndigheter skal på en uavhengig måte overvåke lovligheten av behandlingen av personopplysninger som utføres av myndighetene omhandlet i artikkel 52 i den berørte medlemsstaten, i overensstemmelse med nasjonal rett.

Artikkel 73

Fortrolighet

Medlemsstatene skal sikre at myndighetene nevnt i artikkel 52 er bundet av reglene om taushetsplikt som er fastsatt i nasjonal rett, med hensyn til alle opplysninger de får kjennskap til i forbindelse med sitt arbeid.

Artikkel 74

Sanksjoner

Medlemsstatene skal fastsette regler for sanksjoner, herunder administrative eller strafferettslige sanksjoner i henhold til nasjonal rett, som får anvendelse ved overtredelse av denne forordningen, og skal treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at de gjennomføres. De fastsatte sanksjonene skal være virkningsfulle, forholdsmessige og virke avskrekkende.

Artikkel 75

Beregning av frister

Enhver frist som er fastsatt i denne forskriften, skal beregnes på følgende måte:

a) En frist uttrykt i dager, uker eller måneder skal beregnes fra det tidspunktet en hendelse inntreffer eller en handling finner sted; dagen der denne hendelsen inntreffer eller handlingen finner sted skal ikke medregnes ved beregningen av fristen.
b) En frist uttrykt i uker eller måneder skal utløpe ved utgangen av den dag i fristens siste uke eller måned eller år som faller på henholdsvis samme ukedag eller samme dato i måneden som den dag da hendelsen inntraff eller handlingen fant sted som fristen skal regnes fra.
c) Dersom den dagen en frist uttrykt i måneder utløper, ville falt på en dato som ikke forekommer i den siste måneden i perioden, utløper fristen ved midnatt den siste dagen i vedkommende måned.
d) Fristene skal omfatte lørdager, søndager og offisielle fri- og helligdager i den berørte medlemsstaten. Dersom en frist utløper på en lørdag, søndag eller offisiell fri- eller helligdag, skal neste virkedag regnes som fristens siste dag.

---

43 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1725 av 23. oktober 2018 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger i Unionens institusjoner, organer, kontorer og byråer og om fri utveksling av slike opplysninger samt om oppheving av forordning (EF) nr. 45/2001 og beslutning nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 av 21.11.2018, s. 39).

44 Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/680 av 27. april 2016 om fysiske personers vern i forbindelse med kompetente myndigheters behandling av personopplysninger med sikte på å forebygge, etterforske, avsløre eller rettsforfølge straffbare handlinger eller fullbyrde strafferettslige sanksjoner og om fri utveksling av slike opplysninger, og opphevelse av Rådets rammebeslutning 2008/977/JIS

Artikkel 76

Territorialt virkeområde

Hva angår Republikken Frankrike, får denne forordningen kun anvendelse på dens europeiske territorium.

Artikkel 77

Komitéprosedyre

1. Kommisjonen skal bistås av en komité. Nevnte komité skal være en komité i samsvar med forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når det vises til dette nummeret, får artikkel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

   Dersom komiteen ikke avgir noen uttalelse, skal Kommisjonen ikke vedta utkastet til gjennomføringsrettsakt, og artikkel 5 nr. 4 tredje ledd i forordning (EU) nr. 182/2011 får anvendelse.

Artikkel 78

Utøvelse av delegering

1. Myndigheten til å vedta delegerte rettsakter gis Kommisjonen på vilkårene fastsatt i denne artikkelen.
2. Myndigheten til å vedta delegerte rettsakter omhandlet i artikkel 25 nr. 6 og artikkel 34 nr. 3 skal gis Kommisjonen for en periode på fem år fra 11. juni 2024. Kommisjonen skal utarbeide en rapport om den delegerte myndigheten senest ni måneder før utløpet av femårsperioden. Delegeringen av myndighet skal stilltiende forlenges med perioder av samme varighet, med mindre Europaparlamentet eller Rådet motsetter seg slik forlengelse senest tre måneder før utløpet av hver periode.
3. Den delegerte myndigheten omhandlet i artikkel 25 nr. 6 og artikkel 34 nr. 3 kan når som helst tilbakekalles av Europaparlamentet eller Rådet. En beslutning om tilbakekalling innebærer at den delegerte myndigheten som er angitt i beslutningen, opphører å gjelde. Beslutningen får anvendelse dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*, eller på et senere tidspunkt angitt i beslutningen. Den berører ikke gyldigheten av delegerte rettsakter som allerede er trådt i kraft.
4. Før Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den rådføre seg med eksperter utpekt av hver medlemsstat i samsvar med prinsippene fastsatt i den tverrinstitusjonelle avtalen av 13. april 2016 om bedre regelverksutforming.
5. Så snart Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den underrette Europaparlamentet og Rådet samtidig om dette.
6. En delegert rettsakt vedtatt i henhold til artikkel 25 nr. 6 eller artikkel 34 nr. 3 skal tre i kraft bare dersom verken Europaparlamentet eller Rådet har gjort innsigelse innen en frist på fire måneder etter at rettsakten ble meddelt Europaparlamentet og Rådet, eller dersom både Europaparlamentet og Rådet før denne fristen utløper, har underrettet Kommisjonen om at de ikke kommer til å fremme innvendinger. Fristen skal forlenges med to måneder på Europaparlamentets eller Rådets initiativ.

Artikkel 79

Overvåking og evaluering

Senest 1. februar 2028 og deretter årlig skal Kommisjonen gjennomgå hvordan tiltakene fastsatt i del IV i denne forordningen fungerer, og rapportere om gjennomføringen av tiltakene fastsatt i denne forordningen. Denne rapporten skal oversendes til Europaparlamentet og Rådet.

Kommisjonen skal regelmessig og minst hvert tredje år vurdere relevansen av tallene fastsatt i artikkel 12 nr. 2 bokstav a) og b) og den generelle virkemåten til del III i denne forordningen, herunder om definisjonen av familiemedlemmer og lengden på fristene fastsatt i den nevnte delen bør endres, på bakgrunn av den generelle migrasjonssituasjonen.

Kommisjonen skal senest 1. juli 2031 og deretter hvert femte år foreta en evaluering av denne forordningen, særlig med hensyn til prinsippet om solidaritet og rimelig ansvarsdeling som nedfelt i artikkel 80 i TEUV. Kommisjonen skal fremlegge rapporter om de viktigste resultatene av denne evalueringen, for Europaparlamentet, Rådet og Den europeiske økonomiske og sosiale komité. Medlemsstatene skal fremlegge for Kommisjonen alle opplysninger som er nødvendige for utarbeiding av rapportene senest seks måneder før Kommisjonens frist for å fremlegge hver rapport utløper.

Artikkel 80

Statistikk

Medlemsstatene skal i samsvar med artikkel 4 nr. 4 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 862/2007[45] gi statistikk til Kommisjonen (Eurostat) om anvendelsen av denne forordningen og forordning (EF) nr. 1560/2003.

Del VI

Endringer av andre unionsrettsakter

Artikkel 81

Endring av forordning (EU) 2021/1147

I forordning (EU) 2021/1147 gjøres følgende endringer:

1) I artikkel 2 gjøres følgende endringer:
   a) Nr. 1 og 2 skal lyde:
   «1) «søker om internasjonal beskyttelse» en søker som definert i artikkel 2 nr. 4 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 2024/1351(*),
   2) «person med internasjonal beskyttelse» en person med internasjonal beskyttelse som definert i artikkel 2 nr. 7 i forordning (EU) 2024/1351,

   (*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351 av 14. mai 2024 om asyl- og migrasjonshåndtering, om endring av forordning (EU) 2021/1147 og (EU) 2021/1160 og om oppheving av rådsdirektiv (EU) nr. 604/2013 (EUT L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).».

   b) Nr. 4 skal lyde:
   «4) «familiemedlem» et familiemedlem som definert i artikkel 2 nr. 8 i forordning (EU) nr. 2024/1351,».
   c) Nr. 11 og 12 skal lyde:
   «11) «tredjelandsborger» en tredjelandsborger som definert i artikkel 2 nr. 1 i forordning (EU) nr. 2024/1351,
   12) «enslig mindreårig» en enslig mindreårig som definert i artikkel 2 nr. 11 i forordning (EU) nr. 2024/1351,».
   d) Nytt nummer skal lyde:
   «15) «solidaritetstiltak» et tiltak med et omfang som fastsatt i artikkel 56 nr. 2 bokstav b) i forordning (EU) nr. 2024/1351, finansiert gjennom finansielle bidrag fra medlemsstatene, som omhandlet i artikkel 64 nr. 1 i den nevnte forordningen.».
2) I artikkel 15 skal nytt nummer lyde:

«6a. Bidraget fra unionsbudsjettet kan økes til 100 % av de samlede støtteberettigede utgiftene for solidaritetstiltak.».

3) Artikkel 20 skal lyde:

«Artikkel 20

Midler til overføring av personer som søker om internasjonal beskyttelse eller av personer med internasjonal beskyttelse

1. En medlemsstat skal, i tillegg til tildelinger i henhold til artikkel 13 nr. 1 bokstav a) i denne forordningen, motta et beløp på
   a) 10 000 euro per søker om internasjonal beskyttelse som vedkommende medlemsstat blir ansvarlig for som følge av relokalisering i samsvar med artikkel 67 og 68 i forordning (EU) 2024/1351,
   b) 10 000 euro per person med internasjonal beskyttelse som blir relokalisert til vedkommende medlemsstat i samsvar med artikkel 67 og 68 i forordning (EU) nr. 2024/1351.

   Beløpene nevnt i første ledd bokstav a) og b) skal økes til 12 000 euro for henholdsvis hver søker om internasjonal beskyttelse eller person med internasjonal beskyttelse, som er en enslig mindreårig som er relokalisert til den aktuelle medlemsstaten i samsvar med artikkel 67 og 68 i forordning (EU) nr. 2024/1351.
2. Medlemsstaten som dekker kostnadene ved overføringene nevnt i nr. 1, skal motta et bidrag på 500 euro for hver søker om internasjonal beskyttelse eller person med internasjonal beskyttelse som overføres til en annen medlemsstat.
3. Medlemsstaten som dekker kostnadene ved overføringene som nevnt i artikkel 36 nr. 1 bokstav a), b) eller c) i forordning (EU) nr. 2024/1351, og som utføres i samsvar med artikkel 46 i den nevnte forordningen, skal motta et bidrag på 500 euro for hver søker om internasjonal beskyttelse som overføres til en annen medlemsstat.
4. Beløpene nevnt i nr. 1 til 3 i denne artikkelen skal tildeles medlemsstatens program, forutsatt at personen beløpet gjelder, faktisk ble overført til den aktuelle medlemsstaten eller ble registrert som søker i den ansvarlige medlemsstaten i samsvar med forordning (EU) 2024/1351, alt etter hva som er relevant. Disse beløpene skal ikke brukes til andre tiltak i medlemsstatens program, unntatt i behørig begrunnede til-

[45] Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 862/2007 av 11. juli 2007 om Fellesskapets statistikk over inn- og utvandring og internasjonal beskyttelse og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 311/76 om utarbeidelse av statistikk om utenlandske arbeidstakere (EUT L 199 av 31.7.2007, s. 23).

feller som godkjent av Kommisjonen gjennom endring av det aktuelle programmet.

5. Beløpene nevnt i denne artikkelen skal ha form av finansiering som ikke er knyttet til kostnader i samsvar med artikkel 125 i finansieringsforordningen
6. For kontroll- og revisjonsformål skal medlemsstatene oppbevare de opplysningene som er nødvendige for å kunne foreta en korrekt identifisering av de overførte personene og datoen for overføringen.
7. For å ta hensyn til gjeldende inflasjonsrater, relevant utvikling når det gjelder relokaliseringer og andre faktorer som kan optimalisere bruken av det økonomiske insentivet som følge av beløpene nevnt i nr. 1, 2 og 3 i denne artikkelen, gis Kommisjonen myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 37 for å justere disse beløpene dersom det anses hensiktsmessig og innenfor rammen av tilgjengelige ressurser.».

4) I artikkel 35 nr. 2 skal ny bokstav lyde:
«ha) gjennomføringen av solidaritetstiltak, herunder en oppdeling av de finansielle bidragene per tiltak og en beskrivelse av de viktigste resultatene som er oppnådd som følge av finansieringen,».
5) I vedlegg II nr. 4 skal ny bokstav lyde:
«c) støtte til solidaritetstiltak, i tråd med omfanget av støtten som er angitt i vedlegg III.».
6) I vedlegg VI tabell 1 nr. IV skal følgende kode tilføyes:
«007 Solidaritetstiltak».
7) I vedlegg VI tabell 3 skal følgende koder tilføyes:
«006 Gjenbosetting og innreise på humanitært grunnlag
007 Internasjonal beskyttelse (overføringer inn)
008 Internasjonal beskyttelse (overføringer ut)
009 Solidaritetstiltak».

Artikkel 82

Endring av forordning (EU) 2021/1060

I forordning (EU) 2021/1060 gjøres følgende endringer:

1) I artikkel 36 skal nytt nummer lyde:
«3a. Som unntak fra nr. 3 i denne artikkelen skal det ikke ytes unionsbidrag til teknisk bistand til støtte for solidaritetstiltak, som definert i artikkel 2 nr. 15 i AMIF-forordningen og artikkel 2 nr. 11 i BMVI-forordningen.».
2) I artikkel 63 gjøres følgende endringer:
a) I nr. 6 skal nytt ledd lyde:
«Første ledd i denne artikkelen skal ikke gjelde for støtte til solidaritetstiltak, som definert i artikkel 2 nr. 15 i AMIF-forordningen og artikkel 2 nr. 11 i BMVI-forordningen.».
b) I nr. 7 skal nytt ledd lyde:
«Når et program endres for å innføre økonomisk støtte til solidaritetstiltak, som definert i artikkel 2 nr. 15 i AMIF-forordningen og artikkel 2 nr. 11 i BMVI-forordningen, kan det i programmet fastsettes at støtteberettigelsen for utgifter knyttet til en slik endring starter fra 11. juni 2024.».

Del VII

Overgangsbestemmelser og sluttbestemmelser

Artikkel 83

Oppheving av forordning (EU) 604/2013

Forordning (EU) nr. 604/2013 oppheves med virkning fra 12. juni 2026.

Henvisninger til den opphevede forordningen skal forstås som henvisninger til denne forordningen og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegg II.

Forordning (EF) nr. 1560/2003 skal forbli i kraft med mindre og inntil den endres ved gjennomføringsrettsakter som er vedtatt i henhold til denne forordningen.

Artikkel 84

Overgangstiltak

1. Når en søknad er registrert etter 12. juni 2026, skal det tas hensyn til enhver omstendighet som sannsynligvis vil medføre en medlemsstats ansvar i henhold til denne forordningen, selv om den inntraff før denne datoen.
2. Hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse som er registrert før 12. juni 2026, skal avgjøres i samsvar med kriteriene i forordning (EU) nr. 604/2013.
3. Senest 12. september 2024 skal Kommisjonen, i nært samarbeid med Unionens relevante organer, kontorer og byråer og med medlemsstatene, legge frem en felles gjennomføringsplan for Rådet for å sikre at medlemsstatene er tilstrekkelig forberedt på å gjennomføre denne forordningen innen 12. juni 2026, med en vur-

dering av hvilke mangler og operasjonelle skritt som er påkrevd, samt underrette Europaparlamentet om dette.

På grunnlag av denne felles gjennomføringsplanen skal hver medlemsstat senest 12. desember 2024, med støtte fra Kommisjonen og Unionens relevante organer, kontorer og byråer, utarbeide en nasjonal gjennomføringsplan som fastsetter tiltakene og tidsplanen for gjennomføringen. Hver medlemsstat skal fullføre gjennomføringen av sin plan innen 12. juni 2026.

Ved gjennomføringen av denne artikkelen kan medlemsstatene bruke støtte fra Unionens relevante organer, kontorer og byråer, og Unionens fond kan yte økonomisk støtte til medlemsstatene, i samsvar med rettsaktene som regulerer disse organene, kontorene, byråene og fondene.

Kommisjonen skal nøye overvåke gjennomføringen av de nasjonale gjennomføringsplanene nevnt i andre ledd.

Kommisjonen skal i de to første rapportene nevnt i artikkel 9 redegjøre for status for gjennomføringen av den felles gjennomføringsplanen og de nasjonale gjennomføringsplanene nevnt i dette nummeret.

Kommisjonen skal i påvente av rapportene nevnt i femte ledd i dette nummeret hver sjette måned underrette Europaparlamentet og Rådet om status for gjennomføringen av den felles gjennomføringsplanen og de nasjonale gjennomføringsplanene nevnt i dette nummeret.

Artikkel 85

Ikrafttredelse og anvendelse

Denne forordningen trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 12. juni 2026.

Artikkel 7 til 15, artikkel 22 nr. 1 fjerde ledd, artikkel 23 nr. 7, artikkel 25 nr. 6 og 7, artikkel 34 nr. 3 og 4, artikkel 39 nr. 3 andre ledd, artikkel 40 nr. 4, artikkel 40 nr. 8 andre ledd, artikkel 41 nr. 5, artikkel 46 nr. 1 femte ledd, artikkel 46 nr. 4, artikkel 48 nr. 4, artikkel 50 nr. 1 andre ledd, artikkel 50 nr. 5, artikkel 52 nr. 4, artikkel 56 og 57, artikkel 64 nr. 3, artikkel 67 nr. 14 og artikkel 78 og 84 får imidlertid anvendelse fra 11. juni 2024.

Denne forordningen er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i medlemsstatene i samsvar med traktatene.

Utferdiget i Brussel 14. mai 2024.

For Europaparlamentet	*For Rådet*
R. Metsola	H. Lahbib
President	*Formann*

VEDLEGG I

Formel for referansenøkkelen i henhold til artikkel 66:

$$\text{Befolkningseffekt}_{MS} = \frac{\text{befolkning}_{MS}}{\sum_{i=1}^{n} \text{befolkning}_{MS}}$$

$$\text{BNP-effekt}_{MS} = \frac{\text{BNP}_{MS}}{\sum_{i=1}^{n} \text{BNP}_{MS}}$$

Andel_{MS} = 50 % $\text{befolkningseffekt}_{MS}$ + 50 % BNP-effekt_{MS}
n: samlet antall medlemsstater

VEDLEGG II

Sammenligningstabell

Forordning (EU) nr. 604/2013	Denne forordningen
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2 bokstav a)	Artikkel 2 nr. 1
Artikkel 2 bokstav b)	Artikkel 2 nr. 3
Artikkel 2 bokstav c)	Artikkel 2 nr. 4
Artikkel 2 bokstav d)	Artikkel 2 nr. 5
Artikkel 2 bokstav e)	Artikkel 2 nr. 6
Artikkel 2 bokstav f)	Artikkel 2 nr. 7
Artikkel 2 bokstav g)	Artikkel 2 nr. 8
Artikkel 2 bokstav h)	Artikkel 2 nr. 9
Artikkel 2 bokstav i)	Artikkel 2 nr. 10
Artikkel 2 bokstav j)	Artikkel 2 nr. 11
Artikkel 2 bokstav k)	Artikkel 2 nr. 12
Artikkel 2 bokstav l)	Artikkel 2 nr. 13
Artikkel 2 bokstav m)	Artikkel 2 nr. 14
Artikkel 2 bokstav n)	Artikkel 2 nr. 18
Artikkel 3	Artikkel 16
Artikkel 4	Artikkel 19
Artikkel 5	Artikkel 22
Artikkel 6	Artikkel 23
Artikkel 7	Artikkel 24
Artikkel 8	Artikkel 25
Artikkel 9	Artikkel 26
Artikkel 10	Artikkel 27
Artikkel 11	Artikkel 28
Artikkel 12	Artikkel 29
Artikkel 14	Artikkel 31

Forordning (EU) nr. 604/2013	Denne forordningen
Artikkel 15	Artikkel 32
Artikkel 13	Artikkel 33
Artikkel 16	Artikkel 34
Artikkel 17	Artikkel 35
Artikkel 18	Artikkel 36
Artikkel 19	Artikkel 37
Artikkel 20	Artikkel 38
Artikkel 21	Artikkel 39
Artikkel 22	Artikkel 40
Artikkel 23	Artikkel 41
Artikkel 24	Artikkel 41
Artikkel 25	Artikkel 41
Artikkel 26	Artikkel 42
Artikkel 27	Artikkel 43
Artikkel 28	Artikkel 44
Artikkel 29	Artikkel 46
Artikkel 30	Artikkel 47
Artikkel 31	Artikkel 48
Artikkel 32	Artikkel 50
Artikkel 34	Artikkel 51
Artikkel 35	Artikkel 52
Artikkel 36	Artikkel 53
Artikkel 37	Artikkel 55

Vedlegg 3

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1359 av 14. mai 2024 om håndtering av krisesituasjoner og force majeure på migrasjons- og asylområdet og om endring av forordning (EU) 2021/1147 (kriseforordningen)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 78 nr. 2 bokstav d) og e),

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité[1],

under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen[2],

etter den ordinære regelverksprosedyren[3] og

ut fra følgende betraktninger:

1) Unionen, som utgjør et område med frihet, sikkerhet og rettferdighet, bør sikre fravær av personkontroll på de indre grensene og utforme en felles politikk for asyl og migrasjon, kontroll av de ytre grensene og retur samt for å hindre uautoriserte bevegelser mellom medlemsstatene, som er tuftet på solidaritet og rimelig ansvarsdeling mellom medlemsstatene og er rettferdig overfor tredjelandsborgere og statsløse, og som fullt ut respekterer grunnleggende rettigheter.
2) Det er nødvendig med en helhetlig tilnærming med sikte på å styrke den gjensidige tilliten mellom medlemsstatene, og i erkjennelse av at effektiviteten av den samlede tilnærmingen avhenger av at alle komponentene håndteres og gjennomføres i fellesskap på en integrert måte.
3) Unionen og medlemsstatene kan stå overfor migrasjonsmessige utfordringer som kan variere sterkt, særlig med hensyn til omfanget og sammensetningen av ankomstene. Det er derfor avgjørende at Unionen utstyres med en rekke verktøy for å reagere på alle typer situasjoner. Den helhetlige tilnærmingen som er skissert i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351[4], herunder gjennom partnerskap med relevante tredjeland, bør sikre at Unionen har særlige regler for effektiv håndtering av migrasjon, særlig med hensyn til å utløse en obligatorisk solidaritetsmekanisme, og at alle nødvendige tiltak er på plass for å hindre at kriser inntreffer. Denne forordningen fastsetter regler som supplerer denne tilnærmingen samt reglene fastsatt i rådsdirektiv 2001/55/EF[5], som kan anvendes samtidig.
4) Selv om de nødvendige forebyggende tiltakene er iverksatt, kan det ikke utelukkes at det oppstår en krisesituasjon eller *force majeure* på migrasjons- og asylområdet som følge av omstendigheter som ligger utenfor Unionens og dens medlemsstaters kontroll. Slike ekstraordinære situasjoner kan omfatte massetilstrømning av tredjelandsborgere og statsløse til én eller flere medlemsstaters territorium, eller en situasjon der et tredjeland eller en fiendtlig ikke-statlig aktør instrumentaliserer migranter med det formål å destabilisere medlemsstaten eller Unionen, eller en situasjon med *force majeure* i medlemsstaten. Under disse omstendighetene er det mulig at

---

1 EUT C 155 av 30.4.2021, s. 58.

2 EUT C 175 av 7.5.2021, s. 32.

3 Europaparlamentets holdning av 10. april 2024 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 14. mai 2024.

4 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351 av 14. mai 2024 om asyl- og migrasjonshåndtering, om endring av forordning (EU) 2021/1147 og (EU) 2021/1060 og om oppheving av rådsdirektiv (EU) nr. 604/2013 (EUT L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).

5 Rådsdirektiv 2001/55/EF av 20. juli 2001 om minstestandarder for å gi midlertidig beskyttelse ved massetilstrømning av fordrevne personer og om tiltak for å fremme balanse mellom medlemsstatenes innsats for å ta imot disse personene og bære følgene av dette (EFT L 212 av 7.8.2001, s. 12).

tiltakene og fleksibiliteten som gis i henhold til forordning (EU) 2024/1351 og europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1348[6] ikke er tilstrekkelige til å håndtere slike ekstraordinære situasjoner. Disse ekstraordinære situasjonene skiller seg fra dem der en medlemsstat står overfor en betydelig migrasjonssituasjon på grunn av den kumulative virkningen av ankomster på sitt godt forberedte asyl-, mottaks- og migrasjonssystem, eller der en medlemsstat befinner seg under migrasjonspress på grunn av omfanget av ankomster som, selv om de ikke når nivået for masseankomster, likevel skaper uforholdsmessige forpliktelser for medlemsstatens godt forberedte systemer, og der forordning (EU) 2024/1351 fastsetter relevante tiltak for slike situasjoner. Denne forordningen berører heller ikke utøvelsen av det ansvar som påhviler medlemsstatene med hensyn til å opprettholde lov og orden og beskytte den indre sikkerhet.

5) Hensikten med denne forordningen er å styrke Unionens beredskap og motstandsdyktighet til å håndtere krisesituasjoner og til å legge til rette for operativ koordinering, kapasitetsstøtte og tilgjengeligheten av finansiering i krisesituasjoner.

6) Denne forordningen sikrer effektiv anvendelse av prinsippet om solidaritet og rimelig ansvarsdeling mellom medlemsstatene og tilpasning av de relevante reglene for asylprosedyren, herunder anvendelse av den fremskyndede prosedyren, slik at medlemsstatene og Unionen har de nødvendige rettslige verktøyene til rådighet for å reagere raskt på krisesituasjoner og *force majeure*, herunder tilpasning av tidslinjene for å gjennomføre alle prosedyrer.

7) Denne forordningen sikrer at medlemsstatene mottar full støtte i krisesituasjoner og ved *force majeure*, herunder gjennom solidaritetsmekanismen som sikrer en rimelig ansvarsdeling og balanse i innsatsen mellom medlemsstatene i krisesituasjoner.

8) Denne forordningen respekterer de grunnleggende rettighetene til tredjelandsborgere og statsløse og prinsippene som er nedfelt i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter (heretter kalt «pakten»), særlig respekten for og beskyttelsen av menneskeverdet, forbudet mot tortur og umenneskelig eller nedverdigende behandling eller straff, respekten for privatliv og familieliv, prinsippet om barnets beste, retten til asyl og beskyttelse ved utsendelse, utvisning eller utlevering samt Genève-konvensjonen om flyktningers stilling av 28. juli 1951, som endret ved New York-protokollen av 31. januar 1967 (heretter kalt «Genève-konvensjonen»). Denne forordningen bør gjennomføres i samsvar med pakten og de allmenne prinsippene i unionsretten samt folkeretten. For å gjenspeile at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn, i tråd med FNs konvensjon av 1989 om barnets rettigheter, og behovet for å respektere familielivet, samt for å sikre beskyttelse av helsen til de berørte personene, bør det gis garantier for mindreårige og deres familiemedlemmer og for søkere om internasjonal beskyttelse («søkere») hvis helsetilstand krever spesifikk og tilstrekkelig støtte. Reglene og garantiene fastsatt i forordning (EU) 2024/1348 bør fortsatt gjelde for personer som er underlagt unntakene fastsatt i denne forordningen, med mindre noe annet er fastsatt i denne forordningen. Reglene fastsatt i europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2024/1346[7], herunder reglene om internering av søkere, bør fortsette å gjelde fra det tidspunkt en søknad om internasjonal beskyttelse inngis.

9) Denne forordningen fastsetter ikke unntak fra reglene og garantiene i henhold til direktiv (EU) 2024/1346, herunder de som gjelder materielle mottaksforhold. En medlemsstat som er i en krisesituasjon, bør sørge for ytterligere og tilstrekkelige menneskelige og materielle ressurser for å kunne oppfylle sine forpliktelser i henhold til det nevnte direktivet.

10) Reglene og garantiene fastsatt i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1356[8], (EU) 2024/1358[9] og (EU) 2024/1347[10] og europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2024/1712[11] bør fortsette å gjelde uavhengig av unntak som anvendes i henhold til denne forord-

---

6 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1348 av 14. mai 2024 om opprettelse av en felles prosedyre for internasjonal beskyttelse i Unionen og om oppheving av direktiv 2013/32/EU (EUT L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

7 Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2024/1346 av 14. mai 2024 om fastsettelse av standarder for mottak av personer som søker om internasjonal beskyttelse (EUT L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

8 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1356 av 14. mai 2024 om innføring av screening av tredjelandsborgere ved de ytre grensene og om endring av forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/817 (EUT L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

ningen. Medlemsstatene bør anvende tiltakene fastsatt i denne forordningen bare i samsvar med vilkårene som disse tiltakene er underlagt, som fastsatt i Rådets relevante gjennomføringsbeslutning truffet i henhold til denne forordningen, og når det er strengt nødvendig og forholdsmessig.

11) Det forhold at det treffes tiltak i henhold til denne forordningen som gjelder en bestemt medlemsstat bør ikke berøre muligheten til å anvende artikkel 78 nr. 3 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV).

12) Masseankomster av tredjelandsborgere eller statsløse kan føre til en situasjon der en medlemsstat ikke er i stand til å behandle søknader om internasjonal beskyttelse fra tredjelandsborgere og statsløse i samsvar med reglene fastsatt i forordning (EU) 2024/1351 og forordning (EU) 2024/1348, og der dette har konsekvenser for asyl- og migrasjonssystemets virkemåte, ikke bare i den aktuelle medlemsstaten, men i Unionen som helhet. Det er derfor nødvendig å fastsette spesifikke regler og mekanismer som bør gjøre det mulig å treffe effektive tiltak for å håndtere slike situasjoner.

13) Medlemsstatene bør ha tilstrekkelige menneskelige og økonomiske ressurser og tilstrekkelig infrastruktur til å gjennomføre asyl- og migrasjonshåndteringspolitikken på en effektiv måte. Medlemsstatene bør sikre hensiktsmessig samordning mellom de relevante nasjonale myndighetene og med de nasjonale myndighetene i de andre medlemsstatene for å sikre at deres systemer for asyl, mottak, herunder barnevern, eller retur er godt forberedt, herunder beredskap og beredskapsplanlegging, og at hver komponent har tilstrekkelig kapasitet.

14) Det kan oppstå en situasjon med instrumentalisering der et tredjeland eller en fiendtlig ikke-statlig aktør oppmuntrer til eller legger til rette for bevegelsen av tredjelandsborgere eller statsløse til Unionens ytre grenser eller til en medlemsstat, der slike tiltak tyder på at et tredjeland eller en fiendtlig ikke-statlig aktør har til hensikt å destabilisere Unionen eller en medlemsstat, og der slike tiltak kan sette en medlemsstats grunnleggende funksjoner i fare, herunder opprettholdelsen av lov og orden eller beskyttelsen av dens nasjonale sikkerhet.

15) Situasjoner der ikke-statlige aktører er involvert i organisert kriminalitet, særlig smugling, bør ikke anses som instrumentalisering av migranter når det ikke er noe mål om å destabilisere Unionen eller en medlemsstat.

16) Humanitær bistand bør ikke anses som instrumentalisering av migranter når det ikke er noe mål om å destabilisere Unionen eller en medlemsstat.

17) Uten at det berører tiltak som kommer til anvendelse i forbindelse med andre politikkområder og i henhold til andre rettslige instrumenter, fokuserer denne forordningen, for å sikre en umiddelbar og hensiktsmessig reaksjon på hybride trusler i samsvar med unionsretten og internasjonale forpliktelser, på de særskilte tiltakene som får anvendelse på migrasjonsområdet, med sikte på å håndtere situasjoner med instrumentalisering.

18) I en situasjon med instrumentalisering kan tredjelandsborgere og statsløse søke om internasjonal beskyttelse ved den ytre grensen eller i en transittsone i en medlemsstat, og det vil ofte dreie seg om personer som er pågrepet i forbindelse med uautorisert passering av den ytre grensen via land, sjø eller luft, eller som settes i land etter søk- og redningsaksjoner. Dette kan særlig føre til en uventet betydelig økning i antall søknader om internasjonal beskyttelse ved de ytre grensene. I den forbindelse må det sikres effektiv og reell tilgang til prosedyren for internasjonal beskyttelse i samsvar med artikkel 18 i pakten og Genève-konvensjonen.

---

[9] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1358 av 14. mai 2024 om opprettelse av «Eurodac» for sammenligning av biometriske opplysninger for effektiv anvendelse av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1350 og rådsdirektiv 2001/55/EF og for å identifisere en tredjelandsborger eller statsløs med ulovlig opphold, og om anmodninger om sammenligning med Eurodac-opplysninger fra medlemsstatenes rettshåndhevende myndigheter og Europol for rettshåndhevelsesformål, om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/818 og om oppheving av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 603/2013 (EUT L, 2024/1358, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj).

[10] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1347 av 14. mai 2024 om fastsettelse av standarder for anerkjennelse av tredjelandsborgere eller statsløse som personer med internasjonal beskyttelse, for en ensartet status for flyktninger eller for personer som har rett til subsidiær beskyttelse, og for innholdet i en gitt beskyttelse, samt om endring av rådsdirektiv 2003/109/EF og oppheving av europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/95/EU (EUT L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj).

[11] Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2024/1712 av 13. juni 2024 om endring av direktiv 2011/36/EU om forebygging og bekjempelse av menneskehandel og vern av ofrene for menneskehandel, (OJ L, 2024/1712, 24.6.24, ELI: http://data.europa.eu/eli/2024/1712/oj).

19) Når det gjelder Kypros, fastsetter rådsforordning (EF) nr. 866/2004[12] særlige regler som gjelder for linjen mellom områdene i Republikken Kypros der regjeringen i Republikken Kypros utøver effektiv kontroll, og de områdene der den ikke utøver effektiv kontroll. Selv om denne linjen ikke utgjør en ytre grense, anses en situasjon der et tredjeland eller en fiendtlig ikke-statlig aktør oppmuntrer til eller tilrettelegger for at tredjelandsborgere eller statsløse kan passere denne linjen, som instrumentalisering, dersom alle de øvrige elementene av instrumentalisering er til stede.
20) En medlemsstat kan også stå overfor unormale og uforutsette omstendigheter utenfor dens kontroll, som den ikke kunne ha unngått konsekvensene av tross utøvelsen av all nødvendig aktsomhet. Slike tilfeller av *force majeure* kan hindre medlemsstaten i å oppfylle sine forpliktelser i henhold til unionsretten, og kan få konsekvenser ikke bare i denne medlemsstaten, men i Unionen som helhet. Eksempler på en situasjon med *force majeure* omfatter blant annet pandemier og naturkatastrofer.
21) Dersom en medlemsstat anser seg å være i en krisesituasjon eller *force majeure*-situasjon, bør den kunne anmode om tillatelse til å anvende unntakene og solidaritetstiltakene fastsatt i denne forordningen. Denne anmodningen bør inneholde en beskrivelse av situasjonen og angi hvilke tiltak medlemsstaten ber om for å håndtere den spesifikke situasjonen. Den bør også angi årsakene til at situasjonen krever at den tar i bruk disse tiltakene, og, dersom det er relevant, angi hvilke tiltak som allerede er truffet for å avhjelpe situasjonen.
22) Bruk av tiltak som inngår i EUs permanente verktøykasse for migrasjonsstøtte, som etablert ved artikkel 6 nr. 3 i forordning (EU) 2024/1351 («verktøykassen»), bør ikke være en forutsetning for å kunne dra nytte av solidaritetstiltak i henhold til denne forordningen.
23) I en krisesituasjon bør medlemsstaten som befinner seg i en slik situasjon, ha mulighet til å anmode andre medlemsstater om solidaritets- og støttetiltak som passer best til dens behov for å håndtere situasjonen og som krever økt solidaritet i forhold til det som er fastsatt i forordning (EU) 2024/1351, for å lette medlemsstatens ansvar for å håndtere en krisesituasjon. De økte solidaritets- og støttetiltakene kan ha form av relokaliseringer, finansielle bidrag, alternative solidaritetstiltak eller en kombinasjon av de ovennevnte.
24) I en krisesituasjon eller *force majeure*-situasjon bør medlemsstaten som befinner seg i en slik situasjon, ha mulighet til å anmode om tillatelse til å anvende unntak fra relevante regler for asylprosedyren, herunder grenseprosedyren for asyl. Dersom det er relevant, bør slike anmodninger også omfatte den berørte medlemsstatens valg med hensyn til om grenseprosedyren skal utelukkes eller opphøre for bestemte kategorier av søkere. Sammen med en slik anmodning bør den berørte medlemsstaten kunne underrette Kommisjonen om at den har til hensikt å anvende unntaket fra registreringsfristen, før den får tillatelse til å gjøre dette i en gjennomføringsbeslutning fra Rådet, samt om de nøyaktige grunnene til at det er nødvendig med umiddelbare tiltak. Dette unntaket bør ikke anvendes i mer enn ti dager fra dagen etter anmodningen, med mindre det er gitt tillatelse til dette i Rådets gjennomføringsbeslutning. Når Kommisjonen og Rådet utfører sine respektive forpliktelser i henhold til godkjenningsprosedyren, bør de gå raskt frem for å begrense tidsintervallet mellom utløpet av en slik periode og vedtakelsen av Rådets tilsvarende gjennomføringsbeslutning.
25) Tatt i betraktning at en medlemsstat kan stå overfor flere av de situasjonene som er beskrevet i denne forordningen samtidig, er det mulig for denne medlemsstaten å anmode om ulike tiltak i henhold til denne forordningen og få tillatelse til samtidig å anvende eller dra nytte av de tiltakene som er utformet for å utfylle hverandre.
26) For å muliggjøre en forsvarlig håndtering av en krisesituasjon, herunder instrumentalisering eller *force majeure*, og for å sikre forutsigbarhet og hensiktsmessig tilpasning av de relevante reglene for asylprosedyren til slike situasjoner, herunder grenseprosedyren for asyl, bør Kommisjonen gis myndighet til å vurdere situasjonen, etter en begrunnet anmodning fra den berørte medlemsstaten, og til å fastslå ved en gjennomføringsbeslutning hvorvidt den anmodende medlemsstaten befinner seg i en krisesituasjon, herunder instrumentalisering, eller en *force majeure*-situasjon.
27) I en krisesituasjon bør solidaritetstiltakene for å håndtere en slik situasjon være mer omfattende enn de som er fastsatt i forordning (EU)

[12] Rådsforordning (EF) nr. 866/2004 av 29. april 2004 om en ordning i henhold til artikkel 2 i protokoll 10 til tiltredelsesakten (EUT L 161 av 30.4.2004, s. 128).

2024/1351. Når Kommisjonen vurderer situasjonen, bør den derfor ta hensyn til kvantitative og kvalitative indikatorer fastsatt i artikkel 9 i den nevnte forordningen og underbyggede opplysninger fra den anmodende medlemsstaten samt opplysninger innhentet i henhold til europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/2303[13] og europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/1896[14] og den årlige europeiske asyl- og migrasjonsrapporten nevnt i forordning (EU) 2024/1351. I situasjoner med instrumentalisering bør Kommisjonen også ta hensyn til årsakene til at verktøykassen ikke er tilstrekkelig til å håndtere situasjonen. Kommisjonen bør innhente tilstrekkelig informasjon til å kunne vurdere om den anmodende medlemsstaten befinner seg i en krisesituasjon, herunder instrumentalisering, eller om det foreligger *force majeure*, i samråd med de relevante byråene, særlig EUs asylbyrå («asylbyrået»), Det europeiske grense- og kystvaktbyrået og EUs byrå for grunnleggende rettigheter, samt internasjonale organisasjoner, særlig FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) og Den internasjonale organisasjonen for migrasjon (IOM), og andre relevante organisasjoner.

28) For å sikre en høy grad av politisk kontroll og støtte, og uttrykk for Unionens solidaritet, er det relevant å vurdere om Det europeiske råd har anerkjent at Unionen eller en eller flere av dens medlemsstater står overfor en situasjon med instrumentalisering av migranter. Instrumentaliseringen av migranter kan sette en medlemsstats grunnleggende funksjoner i fare, herunder opprettholdelsen av lov og orden eller beskyttelsen av dens nasjonale sikkerhet.

29) For å sikre en hensiktsmessig respons som er nødvendig og forholdsmessig for å håndtere situasjonen, bør Kommisjonens forslag, dersom det er relevant, angi de spesifikke unntakene som medlemsstatene bør gis tillatelse til å gjøre bruk av. I en situasjon med instrumentalisering bør det klart identifiseres hvilke personer som omfattes av instrumentaliseringen og som de relevante unntakene kan anvendes på. I en krisesituasjon bør Kommisjonen, dersom det er hensiktsmessig og etter samråd med medlemsstaten som befinner seg i en krisesituasjon, i sitt forslag inkludere et utkast til en solidaritetsresponsplan som angir de relevante solidaritetstiltakene og omfanget av disse som kreves i den konkrete situasjonen, herunder det samlede antallet relokaliseringer, finansielle bidrag eller alternative solidaritetstiltak og omfanget av disse, idet det anerkjennes at de ulike typene solidaritet er av samme verdi, og medlemsstatenes fullstendige frihet ved valg av solidaritetstiltak respekteres.

30) Mens relokalisering eller ansvarsmotregning i en situasjon med migrasjonspress skal dekke 60 % av relokaliseringsbehovene i henhold til forordning (EU) 2024/1351, er det i en krisesituasjon viktig at alle solidaritetsbehovene til den berørte medlemsstaten blir ivaretatt. Dersom en gjennomføringsbeslutning fra Rådet fastsetter en solidaritetsresponsplan, bør medlemsstaten som befinner seg i en krisesituasjon derfor ha prioritet til å bruke solidaritetstilsagnene som ikke er tildelt eller ennå ikke er gjennomført, og som er tilgjengelige i den årlige solidaritetspoolen opprettet i samsvar med artikkel 57 i forordning (EU) 2024/1351. Dersom dette ikke er mulig, eller dersom den årlige solidaritetspoolen ikke inneholder tilstrekkelige tilsagn til å dekke behovene som er identifisert, bør medlemsstaten som befinner seg i en krisesituasjon også kunne benytte bidragene i Rådets gjennomføringsbeslutning, idet det anerkjennes at de ulike typene solidaritet er av samme verdi. Med sikte på å imøtekomme alle behovene til den berørte medlemsstaten, bør ansvarsmotregning gjøres obligatorisk for å dekke behovene fastsatt i solidaritetsresponsplanen dersom kombinasjonen av tilsagnene om relokalisering som er tilgjengelige i den årlige solidaritetspoolen og i Rådets gjennomføringsbeslutning ikke er tilstrekkelig. For at dette skal kunne skje, bør det befinne seg personer som motregningen gjelder for, på territoriet til den bidragende medlemsstaten.

31) Krisesituasjoner eller *force majeure*-situasjoner kan også sette en medlemsstats grunnleggende funksjoner i fare. For å styrke den gjensidige tilliten mellom medlemsstatene og forbedre samordningen på unionsnivå, bør Rådet gis gjennomføringsmyndighet til å vedta en gjennomføringsbeslutning som gir en medlemsstat myndighet til å anvende unntakene

---

[13] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/2303 av 15. desember 2021 om Den europeiske unions asylbyrå og om oppheving av forordning (EF) nr. 439/2010 (EUT L 468 av 30.12.2021, s. 1).

[14] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/1896 av 13. november 2019 om Den europeiske grense- og kystvakten og om oppheving av forordning (EU) nr. 1052/2013 og (EU) 2016/1624 (EUT L 295 av 14.11.2019, s. 1).

og solidaritetstiltakene fastsatt i denne forordningen når vilkårene som er fastsatt, er oppfylt. Tidsperioden for å anvende tiltakene som er godkjent ved den opprinnelige gjennomføringsbeslutningen, bør være tre måneder. Det bør være mulig å forlenge denne perioden med ytterligere tre måneder etter at Kommisjonen har bekreftet at situasjonen med krise eller *force majeure* vedvarer. Rådet bør gis myndighet til å forlenge tillatelsen til å anvende unntakene og solidaritetstiltakene med inntil tre måneder på grunnlag av et forslag fra Kommisjonen, dersom omstendighetene som rettferdiggjør forlengelsen av unntakene og solidaritetstiltakene vedvarer. Det bør være mulig å forlenge denne perioden med ytterligere tre måneder etter at Kommisjonen har bekreftet at situasjonen vedvarer. Rådet bør gis myndighet til å oppheve anvendelsen av tiltakene på grunnlag av et forslag fra Kommisjonen når omstendighetene som begrunner anvendelsen av unntakene og solidaritetstiltakene, er opphørt. Det bør være mulig for beslutningen om å forlenge tillatelsen, å endre unntakene som anvendes. Når Kommisjonen og Rådet utøver sin myndighet og sitt ansvar, bør de til enhver tid sikre at prinsippene om forholdsmessighet og nødvendighet overholdes.

32) Rådets gjennomføringsbeslutning bør, når det er relevant, angi de spesifikke unntakene som medlemsstaten som befinner seg i en krisesituasjon eller er utsatt for *force majeure*, har tillatelse til å anvende, avhengig av arten av hvert unntak, og fastsette datoen de kan anvendes fra. Videre bør beslutningen angi hvilke grunner den er basert på, og unntakenes personlige virkeområde.

33) Rådets gjennomføringsbeslutning bør, dersom det er relevant, fastsette en solidaritetsresponsplan som angir de spesifikke solidaritets- og støttetiltakene som kreves, og nivåene på disse, samt hvilke tilsagn som er gitt fra de bidragende medlemsstatene. Med henblikk på dette bør tilsagnsprosessen finne sted i forbindelse med vedtakelsen av Rådets gjennomføringsbeslutning. Det er viktig å sikre at de bidragende medlemsstatene har full frihet til å velge mellom typer solidaritetstiltak og støttetiltak.

34) Ettersom det er viktig at tiltakene fastsatt i denne forordningen bare anvendes så lenge og i den grad det er strengt nødvendig, bør Kommisjonen og Rådet kontinuerlig holde oppsyn med og vurdere situasjonen med hensyn til nødvendigheten og forholdsmessigheten av disse tiltakene. I den forbindelse bør Kommisjonen være særlig oppmerksom på at grunnleggende rettigheter og humanitære standarder overholdes, og kan anmode asylbyrået om å innlede en overvåking av den berørte medlemsstatens asyl- eller mottakssystem i henhold til artikkel 15 nr. 2 i forordning (EU) 2021/2303.

35) Prosedyrereglene fastsatt i forordning (EU) 2024/1351 for gjennomføring av relokalisering får anvendelse med henblikk på å sikre korrekt gjennomføring av solidaritetstiltakene i en krisesituasjon, idet det tas hensyn til hvor alvorlig og presserende denne situasjonen er.

36) For å sikre en smidig gjennomføring av solidaritetsmekanismen i henhold til denne forordningen bør EUs solidaritetskoordinator, i tillegg til oppgavene fastsatt i forordning (EU) 2024/1351, støtte relokaliseringsaktiviteter og fremme en kultur blant medlemsstatene for beredskap, samarbeid og motstandsdyktighet. I en krisesituasjon bør EUs solidaritetskoordinator annenhver uke fremlegge en bulletin om status for gjennomføringen av relokaliseringsmekanismen og hvordan den fungerer. Kontoret til EUs solidaritetskoordinator bør ha tilstrekkelig personale og tilstrekkelige ressurser til å kunne oppfylle sin rolle i henhold til denne forordningen på en effektiv måte. Ved gjennomføring av relokalisering bør det først og fremst tas hensyn til sårbare personer.

37) I forbindelse med relokalisering bør det først og fremst tas hensyn til sårbare personer, særlig når de har særskilte mottaksbehov i henhold til artikkel 24 i direktiv (EU) 2024/1346, eller har behov for særskilte saksbehandlingsgarantier som nevnt i artikkel 20 til23 i forordning (EU) 2024/1348. I henhold til artikkel 24 i direktiv (EU) 2024/1346 har søkere som faller inn under noen av følgende kategorier, større sannsynlighet for å ha særskilte mottaksbehov: mindreårige, enslige mindreårige, personer med funksjonsnedsettelse, eldre, gravide, lesbiske, homofile, bifile, trans- og interseksuelle personer, enslige foreldre med mindreårige barn, ofre for menneskehandel, personer med alvorlige sykdommer, personer med psykiske lidelser, inkludert posttraumatisk stresslidelse, og personer som har vært utsatt for tortur, voldtekt eller andre alvorlige former for psykisk, fysisk eller seksuell vold, for eksempel ofre for kjønnsbasert vold, kvinnelig kjønnslemlestelse, barne- eller

tvangsekteskap eller vold begått med seksuelt, kjønnsmessig, rasistisk eller religiøst motiv.

38) I motsetning til bestemmelsene i forordning (EU) 2024/1351, der medlemsstatene ikke er forpliktet til å ta ansvar ut over sin rimelige andel, kan gjennomføringen av solidaritetsresponsplanen i en krisesituasjon potensielt føre til at en eller flere bidragende medlemsstater tar ansvar for å behandle søknader om internasjonal beskyttelse ut over sin rimelige andel. I slike tilfeller bør en slik medlemsstat ha rett til å redusere andelen som går ut over den rimelige andelen fra gjennomføringen av solidaritetstilsagn under de kommende årlige syklusene i forordning (EU) 2024/1351, forholdsmessig over en periode på fem år. En slik reduksjon kan også anvendes i en gjennomføringsbeslutning fra Rådet vedtatt i henhold til artikkel 4 nr. 3, med et tilsvarende antall søknader utover den rimelige andelen, og innen fem år fra datoen da Rådets rådsgjennomføringsbeslutning som førte til at medlemsstaten gikk ut over sin rimelige andel, ikke lenger er i kraft. Det bør være mulig å anvende reduksjonene under de kommende årlige syklusene og i en gjennomføringsbeslutning fra Rådet alternativt eller samtidig, forutsatt at de tilsvarer og ikke overstiger antallet søknader som medlemsstaten har bidratt med ut over sin rimelige andel.

39) Når en medlemsstat står overfor en krisesituasjon eller *force majeure*-situasjon, kan det være nødvendig å omfordele ressurser for å håndtere ankomster av tredjelandsborgere og statsløse ved grensene. Som følge av dette kan medlemsstaten trenge tid til å omorganisere sine ressurser og øke sin kapasitet, blant annet med støtte fra Unionens relevante byråer. Den aktuelle medlemsstaten kan også trenge mer tid for å kunne ta stilling til søknader uten å tillate innreise på sitt territorium. I en slik situasjon bør det være mulig for den nevnte medlemsstaten å fravike fristene for registrering og grenseprosedyre.

40) Dersom en medlemsstat anvender ett eller flere av tiltakene fastsatt i denne forordningen, bør medlemsstaten opplyse tredjelandsborgere og statsløse på et språk de forstår eller med rimelighet kan forventes å forstå, om unntakene som gjelder og varigheten av dem. Medlemsstatene er forpliktet til å håndtere eventuelle særskilte saksbehandlingsbehov og særskilte mottaksbehov som søkerne måtte ha, og gi opplysninger på en hensiktsmessig måte i samsvar med dette. Videre får artikkel 8 om informasjonsformidling og artikkel 36 nr. 3 med hensyn til informasjon om muligheten til å påklage avgjørelsen om søknaden, i forordning (EU) 2024/1348 anvendelse.

41) Dersom det anvendes unntak fra asylprosedyren, bør garantier for søkere med særskilte saksbehandlingsbehov og særskilte mottaksbehov, herunder medisinske tilstander, være et grunnleggende hensyn hos vedkommende myndigheter. Derfor bør medlemsstaten som befinner seg i en krisesituasjon eller *force majeure*-situasjon, ikke anvende, eller slutte å anvende, unntakene fra asylprosedyren i tilfeller der det er medisinske grunner til ikke å anvende grenseprosedyren i samsvar med artikkel 53 nr. 2 bokstav d) i forordning (EU) 2024/1348, dersom den nødvendige støtten ikke kan gis til søkere med særskilte saksbehandlingsbehov i samsvar med artikkel 53 nr. 2 bokstav b) i den nevnte forordningen, eller dersom den nødvendige støtten ikke kan gis til søkere med særskilte mottaksbehov i samsvar med direktiv (EU) 2024/1346. Den berørte medlemsstaten bør prioritere behandlingen av søknader fra personer med særskilte saksbehandlingsbehov i samsvar med forordning (EU) 2024/1348 og med særskilte mottaksbehov som definert i artikkel 2 nr. 14 i direktiv (EU) 2024/1346, særlig mindreårige og deres familiemedlemmer.

42) I krisesituasjoner og *force majeure*-situasjoner bør medlemsstaten ha myndighet til å fravike forordning (EU) 2024/1348 for å registrere søknader om internasjonal beskyttelse senest fire uker etter at de er fremmet. En slik forlengelse bør ikke berøre rettighetene til asylsøkere som er garantert ved pakten, forordning (EU) 2024/1348 og direktiv (EU) 2024/1346. Uten at det berører unntaket som er fastsatt i perioden mellom anmodningen og vedtakelsen av Rådets gjennomføringsbeslutning, bør forlengelsen av registreringsperioden i en krisesituasjon som er preget av masseankomster av tredjelandsborgere og statsløse, bare anvendes i den tidsperioden som er fastsatt i Rådets opprinnelige gjennomføringsbeslutning.

43) Når den berørte medlemsstaten står overfor en krisesituasjon eller *force majeure*-situasjon, bør den kunne forlenge behandlingen av søknader om internasjonal beskyttelse ved grensen med seks uker. Forlengelsen bør ikke brukes i tillegg til perioden nevnt i artikkel 51 nr. 2 tredje ledd i forordning (EU) 2024/1348.

44) Når en medlemsstat står overfor en krisesituasjon eller *force majeure*-situasjon, bør den kunne anmode om tiltak blant flere alternativer når det gjelder anvendelsen av grenseprosedyren, idet det tas hensyn til tilstrømningens sammensetning og deres ulike art, alt etter den eksakte krisesituasjonen.

45) I krisesituasjoner som er preget av massetilstrømning av tredjelandsborgere og statsløse, eller av *force majeure*, kan det være nødvendig å tillate en medlemsstat å ikke anvende grenseprosedyren med hensyn til personer som kommer fra tredjeland for hvilke den gjennomsnittlige andelen innvilgede søknader for hele Unionen er under 20 %. For å anvende et slikt unntak bør Rådets gjennomføringsbeslutning vurdere om tiltakene i den berørte medlemsstatens beredskapsplan nevnt i artikkel 32 i direktiv (EU) 2024/1346 er tilstrekkelige til å håndtere situasjonen. Under alle omstendigheter er medlemsstatene forpliktet til å anvende grenseprosedyren i de situasjonene som er nevnt i artikkel 42 nr. 1 bokstav c) og f) i forordning (EU) 2024/1348.

46) I en krisesituasjon som er preget av masseankomster av tredjelandsborgere og statsløse som søker om internasjonal beskyttelse, kan det være nødvendig å tillate en medlemsstat å senke terskelen for obligatorisk anvendelse av grenseprosedyren fastsatt i artikkel 42 nr. 1 bokstav j) i forordning (EU) 2024/1348. Den reduserte terskelen bør ikke under noen omstendighet være lavere enn 5 %. Medlemsstatene er forpliktet til å anvende grenseprosedyren i de situasjonene som er nevnt i artikkel 42 nr. 1 bokstav c) og f) i den nevnte forordningen.

47) I en krisesituasjon som kjennetegnes av massetilstrømning av tredjelandsborgere og statsløse som søker om internasjonal beskyttelse, kan det være nødvendig å utvide virkeområdet for grenseprosedyren som er fastsatt ved artikkel 43 i forordning (EU) 2024/1348, og å tillate en medlemsstat å treffe en avgjørelse innen rammen av en grenseprosedyre også når det gjelder realitetsbehandling av søknaden i tilfeller der søkeren er statsborger av eller, når det gjelder statsløse, tidligere har hatt vanlig opphold i, et tredjeland for hvilket andelen innvilgede søknader for hele Unionen er 50 % eller lavere. Som følge av dette bør medlemsstatene ved anvendelsen av grenseprosedyren i krisesituasjoner fortsette å anvende grenseprosedyren som fastsatt i artikkel 43 til 54 i den nevnte forordningen, men kunne utvide anvendelsen av grenseprosedyren til å omfatte tredjelandsborgere eller statsløse som kommer fra tredjeland for hvilke andelen innvilgede søknader for hele Unionen er over 20 %, men under 50 %, idet det tas hensyn til de raskt foranderlige beskyttelsesbehovene som kan oppstå i opprinnelseslandet, som gjenspeilet i kvartalsvise oppdateringer av Eurostats data. Denne utvidelsen av grenseprosedyrens virkeområde bør ikke berøre grunnlaget for og øvrige regler som gjelder for den obligatoriske grenseprosedyren i henhold til den nevnte forordningen. Når en medlemsstat har myndighet til å utvide grenseprosedyrens virkeområde, bør søknader som er behandlet etter denne prosedyren, ikke anses som en del av den tilstrekkelige kapasiteten i henhold til artikkel 47 eller regnes med ved anvendelsen av det årlige taket i henhold til artikkel 50 i den nevnte forordningen.

48) Internering av søkere bør skje i samsvar med det underliggende prinsippet om at en person ikke bør interneres bare fordi vedkommende søker internasjonal beskyttelse, særlig i samsvar med medlemsstatenes internasjonale rettslige forpliktelser og med artikkel 31 i Genève-konvensjonen. I samsvar med direktiv (EU) 2024/1346 bør mindreårige som regel ikke interneres, men plasseres i innkvartering som er særlig egnet for mindreårige, herunder, når det er hensiktsmessig, under forhold der de ikke er internert og er en del av lokalsamfunnet. Gitt de negative virkningene av internering for mindreårige, kan slik internering, i samsvar med unionsretten, utelukkende brukes under ekstraordinære omstendigheter, når det er strengt nødvendig, bare som en siste utvei, for kortest mulig tid og aldri i fengsel eller noe annet anlegg som er bestemt for rettshåndhevelsesformål. Mindreårige skal ikke skilles fra sine foreldre eller omsorgspersoner, og prinsippet om familiens enhet bør generelt føre til bruk av passende alternativer til internering for familier med mindreårige, i innkvartering som passer for dem. Videre må alt som er mulig gjøres for å sikre at det finnes et rimelig antall egnede alternativer til internering av mindreårige.

49) I en situasjon med instrumentalisering og for å hindre at et tredjeland eller en fiendtlig ikkestatlig aktør retter seg mot bestemte nasjonaliteter eller bestemte kategorier av tredjelandsborgere eller statsløse, bør det være mulig for en medlemsstat å fravike asylprosedyren fastsatt i denne forordningen ved å treffe en avgjø-

relse innenfor rammen av grenseprosedyren, som fastsatt i artikkel 43 til 54 i forordning (EU) 2024/1348, om grunnlaget for alle søknader om internasjonal beskyttelse. Prinsippene og garantiene som er fastsatt i den nevnte forordningen, bør respekteres. Rådets gjennomføringsbeslutning som gir medlemsstaten myndighet til å anvende de nevnte unntakene, bør angi hvilke tredjelandsborgere eller statsløse som omfattes av situasjon med instrumentalisering. Ved anvendelsen av dette unntaket bør det legges særlig vekt på visse kategorier av tredjelandsborgere og statsløse som har vært gjenstand for instrumentalisering, særlig mindreårige under 12 år og deres familiemedlemmer, og sårbare personer med særskilte saksbehandlingsbehov eller særskilte mottaksbehov. Disse gruppene bør derfor enten utelukkes fra grenseprosedyren, eller denne prosedyren ikke lenger gjelde for dem dersom det ved en individuell vurdering konkluderes med at deres søknader sannsynligvis er velbegrunnede. Valget mellom disse alternativene er fortsatt opp til den medlemsstaten som ber om å få gjøre bruk av dette unntaket. Valget som er angitt i anmodningen, bør gjenspeiles i Rådets gjennomføringsbeslutning som tillater dette unntaket. Utvidelsen av grenseprosedyrens virkeområde i en situasjon med instrumentalisering bør ikke berøre grunnlaget for og øvrige regler som gjelder for den obligatoriske grenseprosedyren i henhold til forordning (EU) 2024/1348. Når en medlemsstat har myndighet til å utvide grenseprosedyrens virkeområde, bør søknader som er behandlet etter denne prosedyren, ikke anses som en del av den tilstrekkelige kapasiteten i henhold til artikkel 47 eller regnes med ved anvendelsen av det årlige taket i henhold til artikkel 50 i den nevnte forordningen.

50) For å støtte den berørte medlemsstaten i å yte nødvendig bistand til tredjelandsborgere og statsløse som omfattes av denne forordningens virkeområde, bør FN-organer, og særlig UNHCR, og andre relevante partnerorganisasjoner som medlemsstatene har gitt spesifikke oppgaver, ha effektiv tilgang til grensen på vilkårene fastsatt i direktiv (EU) 2024/1346 og forordning (EU) 2024/1348. UNHCR bør gis adgang til søkere, herunder til dem som befinner seg ved grensen. For dette formålet bør den berørte medlemsstaten opprettholde samarbeidet med disse organisasjonene.

51) Det bør fastsettes særlige regler for krisesituasjoner som er preget av masseankomster og for *force majeure*, slik at medlemsstatene kan forlenge fristene fastsatt i forordning (EU) 2024/1351 på strenge vilkår dersom det er umulig å overholde disse fristene på grunn av den ekstraordinære situasjonen. En slik forlengelse bør gjelde samtidig for fristene for å sende og svare på anmodninger om overtakelse og notifiseringer om tilbaketakelse, samt for fristen for å overføre en søker til den ansvarlige medlemsstaten. Tidsfristene bør forlenges uavhengig av om den nevnte forordningen fastsetter kortere tidsfrister for visse situasjoner.

52) Dersom overføringen ikke finner sted på grunn av en vedvarende krisesituasjon som er preget av masseankomster eller *force majeure*, eller dersom den overførende medlemsstaten ikke gjennomfører overføringen når søkeren er tilgjengelig for vedkommende myndigheter i den overførende medlemsstaten, bør det for å sikre effektiv tilgang til prosedyren for tildeling av internasjonal beskyttelse, fastsettes en maksimumsfrist for å gjennomføre overføringen til en medlemsstat som står overfor denne situasjonen. Denne maksimale fristen bør ikke være lenger enn ett år fra anmodningen om overtakelse ble akseptert eller notifiseringen om tilbaketakelse ble bekreftet av en annen medlemsstat, eller fra den endelige avgjørelsen om en klage på eller overprøving av en avgjørelse om overføring som har oppsettende virkning i samsvar med artikkel 43 nr. 3 i forordning (EU) 2024/1351. Denne maksimale fristen berører ikke muligheten til å forlenge fristene i henhold til artikkel 46 nr. 2 i den nevnte forordningen for å gjennomføre en overføring.

53) For å unngå at det felles europeiske asylsystemet slutter å fungere på grunn av masseankomster av en slik ekstraordinær skala og intensitet at situasjonen, selv om en medlemsstat har et godt forberedt asyl-, mottaks- og retursystem, kan skape en alvorlig risiko for alvorlige mangler i behandlingen av søkere dersom situasjonen ikke håndteres av Unionen som helhet, bør medlemsstaten under de mest ekstraordinære omstendighetene kunne fritas for plikten til å ta tilbake en søker i henhold til artikkel 16 nr. 2 og artikkel 38 nr. 4 i forordning (EU) 2024/1351. For å sikre at bruken av et slikt unntak ikke fører til ytterligere press på den medlemsstaten som står overfor denne situasjonen, bør dette unntaket imidlertid bare gjelde med tilbakevirkende kraft for søknader som allerede er registrert i nevnte

medlemsstat, innen fire måneder før datoen for vedtakelse av Rådets gjennomføringsbeslutning.

54) Dersom objektive omstendigheter, i samsvar med forordning (EU) 2024/1347, antyder at søknader om internasjonal beskyttelse fra grupper av søkere fra et bestemt opprinnelsesland eller tidligere vanlig oppholdsland eller en del av dette landet, eller på grunnlag av kriteriene i den nevnte forordningen, kan være velbegrunnede, er det i både de besluttende myndighetenes og de berørte søkernes interesse at realitetsbehandlingen av søknaden kan avsluttes så snart som mulig og å muliggjøre en rask og effektiv tildeling av internasjonal beskyttelse i en krisesituasjon.

55) Søkere som får sine søknader behandlet i forbindelse med den fremskyndede prosedyren fastsatt i denne forordningen, har alle rettighetene og garantiene som søkere har rett til i samsvar med forordning (EU) 2024/1348, herunder retten til informasjon og et effektivt rettsmiddel.

56) Ved anvendelse av en kommisjonsrekommandasjon om fremskyndet prosedyre bør det ikke foretas intervjuer om realitetene, men dersom det er tvil om hvorvidt søkeren tilhører en eller flere av kategoriene av personer som er angitt i denne rekommandasjonen, eller om utelukkelsesgrunnene kommer til anvendelse, kan det være nødvendig med et slikt intervju. I alle tilfeller bør prosedyren ikke vare lenger enn fire uker fra datoen for fremsettelse av søknaden. Dersom en medlemsstat har fastslått at en søker utgjør en trussel mot den indre sikkerheten, bør medlemsstaten kunne unnlate å anvende den fremskyndede prosedyren på denne søkeren. Under slike omstendigheter bør søknaden behandles i samsvar med artikkel 35 og 39 i forordning (EU) 2024/1348.

57) Søkere som får sine søknader behandlet i forbindelse med den fremskyndede prosedyren fastsatt i denne forordningen, bør, i samsvar med artikkel 29 i forordning (EU) nr. 2024/1348, motta et dokument som bekrefter deres status på et språk de kan forstå eller med rimelighet kan forventes å forstå.

58) Relevante unionsbyråer, UNHCR og andre relevante organisasjoner kan konsulteres på de ulike trinnene i anvendelsen av den fremskyndede prosedyren.

59) For å sikre et tilstrekkelig beredskapsnivå for en krisesituasjon bør medlemsstatene i sine beredskapsplaner inkludere tiltak som er nødvendige for å reagere på og løse en krisesituasjon, herunder tiltak som er nødvendige for å avhjelpe utfordringer i forbindelse med det felles europeiske asylsystemets virkemåte og for å beskytte rettighetene til søkere og personer med internasjonal beskyttelse, samt fremme fremtidig motstandsdyktighet i den berørte medlemsstaten. Medlemsstatene bør også anvende alle verktøy som er tilgjengelige i henhold til nasjonal rett og EU-retten, herunder verktøy for forberedelse og tidlig varsling i henhold til EUs mekanisme for beredskap og krisehåndtering i forbindelse med migrasjon som fastsatt i kommisjonsrekommandasjon (EU) 2020/1366[15].

60) Uten at det berører ovennevnte og der det er relevant, bør alle krisemekanismer som inngår i verktøykassen mobiliseres i en krisesituasjon, særlig den økonomiske og operasjonelle støtten som Unionens byråer, Unionens fond og Unionens mekanisme for sivil beredskap kan yte i samsvar med gjeldende rettsakter. Kommisjonen bør deretter, innenfor rammene av migrasjonsforumet på teknisk nivå, sikre samordning og utveksling av informasjon med andre plattformer som er relevante for å håndtere krisesituasjonen, herunder EUs nettverk for beredskap og krisehåndtering i forbindelse med migrasjon i samsvar med rekommandasjon (EU) 2020/1366 og mekanismen for integrert politisk krisehåndtering (IPCR).

61) En medlemsstat som står overfor en krisesituasjon eller *force majeure* kan anmode om støtte fra asylbyrået, Det europeiske grense- og kystvaktbyrået eller Europol i samsvar med deres mandater. I tillegg og når det er relevant, kan asylbyrået foreslå bistand på eget initiativ i samsvar med artikkel 16 nr. 1 bokstav d) i forordning (EU) 2021/2303, mens Det europeiske grense- og kystvaktbyrået kan foreslå bistand på returområdet i samsvar med artikkel 48, 50, 52 og 53 i forordning (EU) 2019/1896 etter avtale med den berørte medlemsstaten, og Europol kan foreslå bistand i samsvar med artikkel 6 nr. 1 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/794[16].

---

[15] Kommisjonsrekommandasjon (EU) 2020/1366 av 23. september 2020 om en EU-mekanisme for beredskap og krisehåndtering i forbindelse med migrasjon (EUT L 317 av 1.10.2020, s. 26).

[16] Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/794 av 11. mai 2016 om Den europeiske unions byrå for politisamarbeid (Europol) og om erstatning og oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/371/JIS, 2009/934/JIS, 2009/935/JIS, 2009/936/JIS og 2009/968/JIS (EUT L 135 av 24.5.2016, s. 53).

62) For å støtte medlemsstater som foretar relokalisering som et solidaritetstiltak, bør det ytes økonomisk støtte fra EU-budsjettet, herunder fra den tematiske delen som er fastsatt i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/1147[17].

63) Ettersom målene for denne forordningen, som er å foreta den nødvendige tilpasningen av reglene for asylprosedyrer og, når det er relevant, for solidaritet for å sikre at medlemsstatene er i stand til å håndtere krisesituasjoner og *force majeure* på området asyl- og migrasjonshåndtering i Unionen, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene, men på grunn av omfanget og virkningene av tiltaket bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union (TEU). I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i den nevnte artikkelen går denne forordningen ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.

64) I samsvar med artikkel 1 og 2 i protokoll nr. 22 om Danmarks stilling, vedlagt TEU og TEUV, deltar Danmark ikke i vedtakelsen av denne forordningen, og er ikke bundet av den eller underlagt anvendelsen. Ettersom artikkel 12 og 13, samt artikkel 1 til 6 i den grad de berører unntakene i artikkel 12 og 13 i denne forordningen, utgjør endringer i henhold til artikkel 3 i avtalen mellom Det europeiske fellesskap og Kongeriket Danmark om fastsettelse av kriterier og prosedyrer for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad som er fremsatt i Danmark eller en annen medlemsstat i Den europeiske union, og om «Eurodac» for sammenligning av fingeravtrykk med henblikk på en effektiv anvendelse av Dublin-konvensjonen[18], skal Danmark underrette Kommisjonen om sin beslutning om hvorvidt landet ønsker å gjennomføre innholdet i slike endringer eller ikke, på tidspunktet for vedtakelsen av endringene eller innen 30 dager deretter.

65) I henhold til artikkel 1, artikkel 2 og artikkel 4a nr. 1 i protokoll nr. 21 om Det forente kongerikes og Irlands stilling med hensyn til området for frihet, sikkerhet og rettferdighet, vedlagt TEU og TEUV, og uten at det berører artikkel 4 i den nevnte protokollen, at Irland ikke deltar i vedtakelsen av denne forordningen, og ikke er bundet av den eller underlagt anvendelsen.

66) Når det gjelder Island og Norge, utgjør artikkel 12 og 13, samt artikkel 1 til 6 i den grad de berører unntakene i artikkel 12 og 13 i denne forordningen, ny lovgivning på et område som er omfattet av vedlegget til avtalen mellom Det europeiske fellesskap og Republikken Island og Kongeriket Norge om kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad som fremlegges i en medlemsstat eller i Island eller Norge[19].

67) Når det gjelder Sveits, utgjør artikkel 12 og 13, samt artikkel 1 til 6 i den grad de berører unntakene i artikkel 12 og 13 i denne forordningen, rettsakter eller tiltak som endrer eller bygger på bestemmelsene i artikkel 1 i avtalen mellom Det europeiske fellesskap og Det sveitsiske edsforbund om kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad som fremlegges i en medlemsstat eller i Sveits[20].

68) Når det gjelder Liechtenstein, utgjør artikkel 12 og 13, samt artikkel 1 til 6 i den grad de berører unntakene i artikkel 12 og 13 i denne forordningen, rettsakter eller tiltak som endrer eller bygger på bestemmelsene i artikkel 1 i avtalen mellom Det europeiske fellesskap og Det sveitsiske edsforbund om kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad som fremlegges i en medlemsstat eller i Sveits, og som det vises til i artikkel 3 i protokollen mellom Det europeiske fellesskap, Det sveitsiske edsforbund og Fyrstedømmet Liechtenstein om Fyrstedømmet Liechtensteins tiltredelse til avtalen mellom Det europeiske fellesskap og Det sveitsiske edsforbund om kriterier og mekanismer for å avgjøre hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad som fremlegges i en medlemsstat eller i Sveits[21].

---

17 Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2021/1147 av 7. juli 2021 om opprettelse av Asyl-, migrasjons- og integrasjonsfondet (EUT L 251 av 15.7.2021, s. 1).

18 EUT L 66 av 8.3.2006, s. 38.

19 EFT L 93 av 3.4.2001, s. 40.

20 EUT L 53 av 27.2.2008, s. 5.

21 EUT L 160 av 18.6.2011, s. 39.

VEDTATT DENNE FORORDNINGEN:

Kapittel I

Alminnelige bestemmelser

Artikkel 1

Formål

1. Denne forordningen omhandler midlertidige tiltak i ekstraordinære krisesituasjoner, herunder instrumentalisering, og *force majeure*-situasjoner på migrasjons- og asylområdet i Unionen. Den fastsetter styrkede solidaritets- og støttetiltak som bygger på forordning (EU) 2024/1351 samtidig som det sikres en rimelig ansvarsdeling, og midlertidige særskilte regler som gjør unntak fra de som er fastsatt i forordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1348.
2. Midlertidige tiltak som vedtas i henhold til denne forordningen, skal oppfylle kravene om nødvendighet og forholdsmessighet, være egnede for å nå de fastsatte målene og sikre vern av rettighetene til søkere og personer med internasjonal beskyttelse, og være i samsvar med medlemsstatenes forpliktelser i henhold til pakten, folkeretten og Unionens regelverk på asylområdet. Denne forordningen skal ikke berøre de grunnleggende prinsippene og garantiene som er fastsatt i de rettsaktene som det tillates unntak fra i henhold til denne forordningen.
3. Tiltakene som vedtas i henhold til denne forordningen, skal bare anvendes i den grad det er strengt nødvendig på grunn av hva situasjonen krever, på en midlertidig og begrenset måte og bare i ekstraordinære tilfeller. Medlemsstatene kan anvende tiltakene fastsatt i kapittel IV og dra nytte av tiltakene fastsatt i kapittel III bare etter anmodning og i den grad det er fastsatt i Rådets gjennomføringsbeslutning nevnt i artikkel 4 nr. 3, uten at det berører artikkel 10 nr. 5.
4. I denne forordningen menes med krisesituasjon
   a) en ekstraordinær situasjon med masseankomster av tredjelandsborgere eller statsløse til en medlemsstat via land-, luft- eller sjøveien, herunder av personer som er satt i land etter søk- og redningsaksjoner, av et slikt omfang og art, idet det blant annet tas hensyn til medlemsstatens befolkning, BNP og geografiske særtrekk, herunder størrelsen på territoriet, at det setter medlemsstatens godt forberedte asyl- og mottakssystem, herunder barnevernsystem, eller returnsystem ut av funksjon, herunder som følge av en situasjon på lokalt eller regionalt nivå, slik at det kan få alvorlige konsekvenser for det felles europeiske asylsystemets virkemåte, eller
   b) en situasjon med instrumentalisering der et tredjeland eller en fiendtlig ikke-statlig aktør oppmuntrer til eller legger til rette for bevegelsen av tredjelandsborgere eller statsløse til de ytre grensene eller til en medlemsstat, med formål om å destabilisere Unionen eller en medlemsstat, og der slike tiltak kan sette en medlemsstats grunnleggende funksjoner i fare, herunder opprettholdelsen av lov og orden eller beskyttelsen av dens nasjonale sikkerhet.

   Medlemsstatene kan anmode om tillatelse til å anvende tiltak som er nevnt i kapittel III og IV, særlig når det er en uventet betydelig økning i antall søknader om internasjonal beskyttelse ved de ytre grensene. Medlemsstatene kan anvende unntakene fastsatt i Rådets gjennomføringsbeslutning nevnt i artikkel 4 nr. 3 i situasjonen med instrumentalisering bare med hensyn til tredjelandsborgere eller statsløse som er gjenstand for instrumentalisering, og som enten pågripes eller befinner seg i nærheten av den ytre grensen, det vil si medlemsstatens landegrenser, herunder grenser ved elver og innsjøer, sjøgrenser og dens flyplasser, elvehavner, sjøhavner og innsjøhavner, forutsatt at de ikke er indre grenser, i forbindelse med uautorisert passering over land, sjø eller luft, eller som settes i land etter søk- og redningsaksjoner, eller som har møtt opp ved grenseovergangssteder.
5. I denne forordningen viser *force majeure* til unormale og uforutsette omstendigheter utenfor en medlemsstats kontroll, hvis konsekvenser ikke kunne vært unngått selv ved utøvelsen av all nødvendig aktsomhet, som hindrer den aktuelle medlemsstaten i å overholde forpliktelsene i henhold til forordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1348.

Kapittel II

Styring

Artikkel 2

Begrunnet anmodning fra en medlemsstat

1. Dersom en medlemsstat anser at den befinner seg i en krisesituasjon eller *force majeure*-situasjon, kan den som følge av disse ekstraordinære omstendighetene fremsette en begrun-

net anmodning til Kommisjonen for å dra nytte av solidaritetstiltak som gjør det mulig å håndtere denne situasjonen forsvarlig, og for å tillate mulige unntak fra de relevante reglene for asylprosedyren, samtidig som det sikres at søkernes grunnleggende rettigheter respekteres.

2. En begrunnet anmodning som nevnt i nr. 1 skal omfatte
   a) en beskrivelse av
      i) hvordan medlemsstatens asyl- og mottakssystem, herunder barneverntjenester, er blitt satt ut av funksjon som følge av en krisesituasjon som nevnt i artikkel 1 nr. 4 bokstav a), samt de tiltakene som hittil er truffet for å håndtere situasjonen og en begrunnelse for at systemet, selv om det er godt forberedt og til tross for tiltakene som allerede er truffet, ikke er i stand til å håndtere situasjonen, eller
      ii) hvordan medlemsstaten står overfor en situasjon med instrumentalisering som nevnt i artikkel 1 nr. 4 bokstav b), som setter dens grunnleggende funksjoner i fare, herunder opprettholdelsen av lov og orden eller beskyttelsen av dens nasjonale sikkerhet, eller
      iii) hvordan medlemsstaten står overfor unormale og uforutsette omstendigheter utenfor dens kontroll, og der konsekvensene ikke kunne unngås selv ved utøvelsen av all nødvendig aktsomhet, og hvordan denne situasjonen med *force majeure* hindrer den i å oppfylle sine forpliktelser fastsatt i artikkel 27, artikkel 45 nr. 1 og artikkel 51 nr. 2 i forordning (EU) 2024/1348 og i artikkel 39, 40, 41 og 46 i forordning (EU) 2024/1351,
   b) når det er relevant, typen og nivået av solidaritetstiltak fastsatt i artikkel 8 nr. 1 som den anser som nødvendige,
   c) når det er relevant, de unntakene i artikkel 10 til 13 som den anser som nødvendige, og
   d) dersom medlemsstaten anmoder om å anvende unntaket fastsatt i artikkel 11 nr. 6, om den har til hensikt å fastsette bestemmelser om utelukkelse av bestemte kategorier av søkere som nevnt i nr. 7 bokstav a) eller nr. 7 bokstav b) i nevnte artikkel, eller om opphør av grenseprosedyren for bestemte kategorier av søkere etter en individuell vurdering som fastsatt i nr. 9 i nevnte artikkel.

Artikkel 3

Kommisjonens gjennomføringsbeslutning som fastslår at det foreligger en krisesituasjon eller *force majeure*

1. Etter fremsettelse av en begrunnet anmodning som omhandlet i artikkel 2 skal Kommisjonen, i nært samarbeid med den anmodende medlemsstaten og i samråd med relevante unionsorganer og internasjonale organisasjoner, særlig UNHCR og IOM, raskt vurdere situasjonen og, dersom vilkårene i artikkel 1 er oppfylt, vedta en gjennomføringsbeslutning som omhandlet i nr. 8 i denne artikkel.
2. Kommisjonen kan også vedta en anbefaling om anvendelse av en prosedyre for fremskyndet prosedyre for å gi internasjonal beskyttelse til visse kategorier av søkere som nevnt i artikkel 14.
3. Kommisjonen skal umiddelbart underrette Europaparlamentet, Rådet og medlemsstatene om at den foretar en vurdering som nevnt i nr. 1.
4. Ved vurderingen av om medlemsstaten står overfor en situasjon med instrumentalisering som omhandlet i artikkel 1 nr. 4 bokstav b) i denne forordningen, skal Kommisjonen vurdere blant annet følgende:
   a) om et tredjeland eller en fiendtlig ikke-statlig aktør legger til rette for bevegelsen av tredjelandsborgere eller statsløse til Unionen
   b) om opplysningene fra medlemsstaten i tilstrekkelig grad viser at eventuelle tiltak som omfattes av bokstav a), har til formål å destabilisere Unionen eller den berørte medlemsstaten
   c) om det er en uventet betydelig økning i antall søknader om internasjonal beskyttelse ved de ytre grensene eller i den berørte medlemsstaten sammenlignet med det gjennomsnittlige antallet søknader
   d) om reaksjonen på konsekvensene av situasjonen med instrumentaliseringen for den berørte medlemsstatens migrasjons- og asylsystem ikke i tilstrekkelig grad kan håndteres ved hjelp av tiltakene i verktøykassen i samsvar med artikkel 6 nr. 3 i forordning (EU) 2024/1351.
5. Kommisjonen skal fastslå om vilkårene med hensyn til den situasjonen medlemsstaten står overfor, jf. artikkel 1, er oppfylt, idet den tar hensyn til den begrunnede anmodningen som er omhandlet i artikkel 2, og i lys av de fremlagte opplysningene og indikatorene for den

berørte medlemsstaten som omhandlet i artikkel 9 i forordning (EU) nr. 2024/1351. Kommisjonen skal vurdere de opplysningene som er gitt i den begrunnede anmodningen, i forhold til situasjonen i den berørte medlemsstaten i løpet av de to foregående månedene og i forhold til den generelle situasjonen i Unionen.

6. Kommisjonen skal særlig fastslå
   a) om den anmodende medlemsstatens asyl-, og mottakssystemer, herunder barneverntjenester, eller migrasjonssystem, selv om de er godt forberedt, og til tross for de tiltakene som allerede er truffet, er satt ut av funksjon som følge av en situasjon med masseankomster av tredjelandsborgere eller statsløse som gjør den aktuelle medlemsstaten ute av stand til å håndtere situasjonen, og om dette kan få alvorlige konsekvenser for det felles europeiske asylsystemets virkemåte,
   b) om medlemsstaten står overfor en situasjon med instrumentalisering som omhandlet i artikkel 1 nr. 4 bokstav b), som skal håndteres ved nødvendig og forholdsmessig bruk av tiltakene fastsatt i denne forordningen,
   c) om medlemsstaten står overfor unormale og uforutsette omstendigheter utenfor dens kontroll, og der konsekvensene ikke kunne unngås selv ved utøvelsen av all nødvendig aktsomhet, og hvordan denne *force majeure*-situasjonen hindrer den i å oppfylle sine forpliktelser fastsatt i artikkel 27, artikkel 45 nr. 1 og artikkel 51 nr. 2 i forordning (EU) 2024/1348 og i artikkel 39, 40, 41 og 46 i forordning (EU) 2024/1351.
7. Når Kommisjonen vedtar en gjennomføringsbeslutning som omhandlet i nr. 8 i denne artikkelen, skal den angi hvorfor reaksjonen på situasjonen med instrumentalisering ikke i tilstrekkelig grad kan håndteres ved hjelp av tiltakene i verktøykassen i samsvar med artikkel 6 nr. 3 i forordning (EU) nr. 2024/1351.
8. Dersom Kommisjonen i henhold til nr. 5 i denne artikkelen fastslår at vurderingen nevnt i nr. 1 viser at vilkårene fastsatt i artikkel 1 foreligger, idet den tar hensyn til den begrunnede anmodningen nevnt i artikkel 2, og i lys av de fremlagte opplysningene og indikatorene for den berørte medlemsstaten nevnt i artikkel 9 i forordning (EU) nr. 2024/1351, skal Kommisjonen uten opphold og i alle tilfeller senest to uker fra fremsettelsen av den begrunnede anmodningen nevnt i artikkel 2 i denne forordningen, vedta en gjennomføringsbeslutning som fastslår om den anmodende medlemsstaten befinner seg i en krisesituasjon nevnt i artikkel 1 nr. 4 bokstav a) eller b) i denne forordningen, eller en *force majeure*-situasjon. Kommisjonen skal oversende gjennomføringsbeslutningen til Europaparlamentet og Rådet.

Artikkel 4

Kommisjonens forslag og Rådets gjennomføringsbeslutning som tillater unntak og fastsetter solidaritetstiltak

1. Samtidig med vedtakelsen av Kommisjonens gjennomføringsbeslutning nevnt i artikkel 3 skal Kommisjonen, dersom det er relevant, fremlegge et forslag til en gjennomføringsbeslutning fra Rådet. Kommisjonen skal umiddelbart underrette Europaparlamentet om dette forslaget.
2. Kommisjonens forslag til Rådets gjennomføringsbeslutning nevnt i nr. 1 skal sikre at prinsippene om nødvendighet og forholdsmessighet overholdes, og skal omfatte
   a) der det er relevant, de særlige unntakene nevnt i artikkel 10 til 13 som medlemsstaten bør ha tillatelse til å anvende,
   b) der det er relevant, dersom medlemsstaten står overfor en krisesituasjon, et utkast til en solidaritetsresponsplan, etter samråd med medlemsstaten, som sikrer at de bidragende medlemsstatene har full frihet til å velge mellom typene solidaritetstiltak, og som omfatter
      i) der det er relevant, det samlede antallet relokaliseringsbidrag som er nødvendig for å håndtere krisesituasjonen,
      ii) der det er relevant, de andre relevante solidaritetstiltakene nevnt i artikkel 8 nr. 1 bokstav b) og c), og omfanget av slike tiltak som er nødvendige for å håndtere den særlige krisesituasjonen,
      iii) der det er relevant, det samlede omfanget av solidaritetstiltak som skal tas fra de tilgjengelige tilsagnene i den årlige solidaritetspoolen,
      iv) dersom de tilgjengelige tilsagnene i den årlige solidaritetspoolen ikke dekker behovene som er identifisert i denne bokstav punkt i) og ii), skal solidaritetsresponsplanen også fastsette de ytterligere tilsagn som er nødvendige for å dekke slike behov, og
      v) de veiledende bidragene fra hver medlemsstat for å bidra med sin rimelige andel, beregnet i samsvar med referan-

senøkkelen fastsatt i artikkel 66 i forordning (EU) nr. 2024/1351, og

c) dersom medlemsstaten står overfor en krisesituasjon som nevnt i artikkel 1 nr. 4 bokstav b), angivelse av hvilke tredjelandsborgere eller statsløse som er omfattet av denne situasjonen.

Når Kommisjonen fastsetter medlemsstatens solidaritetsbehov, skal den ta hensyn til om medlemsstaten allerede er en solidaritetsmottakende medlemsstat i henhold til artikkel 58 og 59 i forordning (EU) nr. 2024/1351.

Dersom medlemsstaten i den begrunnede anmodningen nevnt i artikkel 2 anser at relokalisering er det primære eller eneste solidaritetstiltaket for å håndtere situasjonen, skal Kommisjonen ta hensyn til dette i sitt forslag til gjennomføringsbeslutning fra Rådet, uten at dette berører de bidragende medlemsstatenes frihet til å velge mellom typene av solidaritetstiltak.

3. Rådet skal vurdere Kommisjonens forslag til gjennomføringsbeslutning som nevnt i nr. 1 og vedta en gjennomføringsbeslutning innen to uker etter å ha mottatt dette forslaget som gir medlemsstaten myndighet til å anvende unntakene fastsatt i artikkel 10 til 13 og fastsetter en solidaritetsresponsplan som nevnt i nr. 2 bokstav b) i denne artikkelen, herunder solidaritetstiltakene som medlemsstaten kan dra nytte av for å håndtere situasjonen.
4. Når Kommisjonen vedtar forslaget til Rådets gjennomføringsbeslutning som nevnt i nr. 1, kan den når det er relevant, vedta en rekommandasjon om anvendelsen av en prosedyre for fremskyndet prosedyre for å gi internasjonal beskyttelse til visse kategorier av søkere som nevnt i artikkel 14.
5. Rådets gjennomføringsbeslutning skal sikre at prinsippene om nødvendighet og forholdsmessighet overholdes, skal angi grunnlaget for beslutningen og fastsette datoen unntakene fastsatt i artikkel 10 til 13 kan anvendes fra, samt fristen for anvendelsen av dem, i samsvar med artikkel 5. Rådets gjennomføringsbeslutning skal
   a) der det er relevant, angi de særlige unntakene nevnt i artikkel 10 til 13 som den berørte medlemsstaten har tillatelse til å anvende,
   b) der det er relevant, opprette en solidaritetsresponsplan som omfatter
      i) det samlede antallet relokaliseringsbidrag som er nødvendig for å håndtere krisesituasjonen, idet det tas fullt hensyn til Kommisjonens vurdering,
      ii) de andre relevante solidaritetstiltakene nevnt i artikkel 8 nr. 1 bokstav b) og c), og omfanget av slike tiltak som er nødvendige for å håndtere krisesituasjonen,
      iii) det samlede omfanget av solidaritetstiltak som skal tas fra den årlige solidaritetspoolen,
      iv) de ytterligere tilsagnene som er nødvendige for å dekke behovet for å håndtere krisesituasjonen, dersom de eksisterende tilsagnene i den årlige solidaritetspoolen ikke er tilstrekkelige,
      v) de særskilte bidragene som hver medlemsstat har gitt tilsagn om for å bidra med sin rimelige andel, beregnet i samsvar med referansenøkkelen fastsatt i artikkel 66 i forordning (EU) nr. 2024/1351,
   c) dersom den berørte medlemsstaten står overfor en krisesituasjon som nevnt i artikkel 1 nr. 4 bokstav b), angi hvilke tredjelandsborgere eller statsløse som er omfattet av denne situasjonen.

Rådet skal umiddelbart oversende gjennomføringsbeslutningen til Europaparlamentet og Kommisjonen.

Artikkel 5

Varighet

1. Uten at det berører nr. 3 i denne artikkel, skal perioden for anvendelse av unntakene og solidaritetstiltakene fastsatt i Rådets gjennomføringsbeslutning som omhandlet i artikkel 4 nr. 3, være tre måneder. Med mindre den nevnte beslutningen oppheves i henhold til artikkel 6 nr. 3, kan denne perioden forlenges én gang med tre måneder etter at Kommisjonen har bekreftet at situasjonen med krise eller *force majeure* vedvarer.
2. Ved utløpet av perioden nevnt i nr. 1 og på anmodning fra den berørte medlemsstaten kan Kommisjonen fremlegge et forslag til en ny gjennomføringsbeslutning fra Rådet for å endre eller forlenge de særskilte unntakene eller solidaritetsresponsplanen omhandlet i artikkel 4 nr. 5, for en periode som ikke overstiger tre måneder. Med mindre den nevnte beslutningen oppheves i henhold til artikkel 6 nr. 3, kan denne perioden forlenges én gang med tre måneder etter at Kommisjonen har bekreftet at situasjonen med krise eller *force*

majeure vedvarer. Artikkel 4 nr. 3 og 5 får anvendelse.

3. Medlemsstaten som står overfor en krisesituasjon eller *force majeure*-situasjon, skal ikke anvende artikkel 10 til 13 lenger enn det som er strengt nødvendig for å håndtere situasjonen, og under alle omstendigheter ikke lenger enn perioden fastsatt i Rådets gjennomføringsbeslutning omhandlet i artikkel 4 nr. 3. Den samlede varigheten av anvendelsen av tiltakene skal ikke overstige varigheten av situasjonen med krise eller *force majeure*, og skal være høyst tolv måneder.

Artikkel 6

Overvåking

1. Kommisjonen og Rådet skal kontinuerlig overvåke om en krisesituasjon eller *force majeure*-situasjon som er fastslått i en gjennomføringsbeslutning fra Kommisjonen som omhandlet i artikkel 3 nr. 8, vedvarer.
2. Kommisjonen skal være særlig oppmerksom på at grunnleggende rettigheter og humanitære standarder overholdes, og kan anmode asylbyrået om å innlede den spesifikke overvåkingen i henhold til artikkel 15 nr. 2 i forordning (EU) 2021/2303.
3. Dersom Kommisjonen anser at omstendighetene som førte til at det ble fastslått at det forelå en krise eller *force majeure*, ikke lenger foreligger, skal den foreslå å oppheve Rådets gjennomføringsbeslutning nevnt i artikkel 4 nr. 3. Dersom Kommisjonen finner det hensiktsmessig på grunnlag av relevante opplysninger, skal den foreslå at Rådet vedtar en ny gjennomføringsbeslutning som gir tillatelse til at tiltakene fastsatt i samsvar med artikkel 5 nr. 2 blir endret eller utvidet.
4. Hver tredje måned etter at Rådets gjennomføringsbeslutning som nevnt i artikkel 4 nr. 3 har trådt i kraft, skal Kommisjonen fremlegge en rapport for Europaparlamentet og Rådet om anvendelsen av den nevnte beslutningen, særlig om effektiviteten av tiltakene som er truffet for å løse krisesituasjonen eller *force majeure*-situasjonen, og skal avgjøre om situasjonen vedvarer og om tiltakene fortsatt er nødvendige og forholdsmessige.

Artikkel 7

EUs solidaritetskoordinator

EUs solidaritetskoordinator, som opprettet ved artikkel 15 og 60 i forordning (EU) 2024/1351, skal i tillegg til oppgavene oppført i de nevnte artiklene

a) støtte aktivitetene for relokalisering fra den berørte medlemsstaten til den bidragende medlemsstaten i henhold til denne forordningen,
b) fremme en kultur blant medlemsstatene for beredskap, samarbeid og motstandsdyktighet på asyl- og migrasjonsområdet, herunder gjennom utveksling av beste praksis.

Med henblikk på dette skal EUs solidaritetskoordinator oppdateres av EUs nettverk for beredskap og krisehåndtering på migrasjonsområdet innenfor rammen av de relevante fasene i migrasjonsberedskaps- og kriseplanen i henhold til rekommandasjon (EU) 2020/1366 i den opprinnelige versjonen.

EUs solidaritetskoordinator skal annenhver uke fremlegge en bulletin om status for gjennomføringen av relokaliseringsmekanismen og hvordan den fungerer. Denne bulletinen skal sendes til Europaparlamentet og Rådet.

Kapittel III

Solidaritetstiltak som gjelder i en krisesituasjon

Artikkel 8

Solidaritets- og støttetiltak i krisesituasjoner

1. En medlemsstat som står overfor en krisesituasjon, kan anmode om følgende typer bidrag i den begrunnede anmodningen nevnt i artikkel 2:
   a) relokaliseringer, som skal gjennomføres i henhold til prosedyrene fastsatt i artikkel 67 og 68 i forordning (EU) nr. 2024/1351,
      i) av personer som har søkt om internasjonal beskyttelse,
      ii) dersom dette er avtalt bilateralt mellom den berørte bidragende og solidaritetsmottakende medlemsstaten, av personer med internasjonal beskyttelse som er gitt internasjonal beskyttelse mindre enn tre år før vedtakelsen av Rådets gjennomføringsrettsakt som oppretter den årlige solidaritetspoolen,
   b) finansielle bidrag som tar sikte på tiltak som er relevante for å håndtere krisesituasjonen i den berørte medlemsstaten eller i relevante tredjeland, med full respekt for menneskerettighetene, og som skal ytes av andre medlemsstater i henhold til artikkel 64 i forordning (EU) nr. 2024/1351,

c) alternative solidaritetstiltak som nevnt i artikkel 56 nr. 2 bokstav c) i forordning (EU) nr. 2024/1351, som spesifikt er nødvendige for å håndtere krisesituasjonen og i samsvar med artikkel 65 nr. 2 og 3 i den nevnte forordningen; slike tiltak skal regnes som økonomisk solidaritet, og deres faktiske verdi skal fastsettes på grunnlag av objektive kriterier.

2. Ved gjennomføring av relokaliseringer som nevnt i nr. 1 bokstav a) i denne artikkelen skal medlemsstatene først og fremst ta hensyn til relokalisering av sårbare personer i samsvar med artikkel 60 i forordning (EU) nr. 2024/1351.

Artikkel 9

Ansvarsmotregning

1. Dersom de ytterligere tilsagnene om relokalisering fastsatt i Rådets gjennomføringsbeslutning nevnt i artikkel 4 nr. 3 og de tilsagnene som er tilgjengelige i den årlige solidaritetspoolen, er lavere enn relokaliseringsbehovene identifisert i Rådets gjennomføringsbeslutning, skal
   a) de bidragende medlemsstatene ta ansvar, opp til 100 % av relokaliseringsbehovene identifisert i solidaritetsresponsplanen fastsatt i Rådets gjennomføringsbeslutning, for søknader om internasjonal beskyttelse som det er avgjort at medlemsstaten som står overfor en krisesituasjon, er ansvarlig for,
   b) ved anvendelse av bokstav a) i dette ledd og om nødvendig, de bidragende medlemsstatene ta ansvar ut over sin rimelige andel som unntak fra artikkel 63 nr. 7 i forordning (EU) nr. 2024/1351,
   c) ved anvendelse av bokstav a) og b) i dette ledd, artikkel 63 nr. 6, 8 og 9 i forordning (EU) nr. 2024/1351 gjelde tilsvarende med nødvendige endringer.

   Dersom direktiv 2001/55/EF aktiveres i forbindelse med den samme situasjonen som nevnt i artikkel 1 nr. 4 bokstav a), og medlemsstatene på tidspunktet for aktiveringen er enige om ikke å anvende artikkel 11 i det nevnte direktivet, skal obligatoriske motregninger i henhold til denne artikkelen ikke gjelde. Dersom Rådets gjennomføringsbeslutning nevnt i artikkel 4 nr. 3 gir den berørte medlemsstaten tillatelse til å anvende artikkel 13, skal obligatoriske motregninger i henhold til denne artikkelen ikke gjelde.
2. Dersom anvendelsen av nr. 1 i denne artikkelen ikke er tilstrekkelig til å dekke 100 % av de relokaliseringsbehovene som er identifisert i Rådets gjennomføringsbeslutning nevnt i artikkel 4 nr. 3, skal EU-solidaritetsforumet på høyt nivå innkalles på nytt så snart som mulig, i samsvar med artikkel 13 nr. 4 i forordning (EU) nr. 2024/1351 og etter fremgangsmåten fastsatt i artikkel 57 i den nevnte forordningen.
3. En solidaritetsmottakende medlemsstat kan anmode de andre medlemsstatene om å ta ansvar for å behandle søknader om internasjonal beskyttelse som det er avgjort at den solidaritetsmottakende medlemsstaten er ansvarlig for, i stedet for relokaliseringer, i samsvar med prosedyren fastsatt i artikkel 69 i forordning (EU) nr. 2024/1351.
4. Dersom en bidragende medlemsstat er blitt ansvarlig for søknader som overstiger dens rimelige andel i samsvar med nr. 1 bokstav b) i denne artikkelen eller artikkel 13, skal den ha rett til å
   a) forholdsmessig trekke fra sin rimelige andel i forhold til fremtidige solidaritetsbidrag under de kommende årlige syklusene i forordning (EU) 2024/1351, det tilsvarende antallet søknader som medlemsstaten har bidratt med ut over sin rimelige andel over en periode på fem år,
   b) trekke fra sin rimelige andel i forhold til fremtidige solidaritetsbidrag fastsatt i en gjennomføringsbeslutning fra Rådet vedtatt i henhold til artikkel 4 nr. 3, det tilsvarende antallet søknader som medlemsstaten har bidratt med ut over den rimelige andelen; en slik reduksjon kan bare kreves innen fem år fra datoen da Rådets rådsgjennomføringsbeslutning som førte til at medlemsstaten gikk ut over sin rimelige andel, ikke lenger er i kraft.
5. Dersom en medlemsstat har til hensikt å benytte seg av muligheten fastsatt i nr. 4, skal den underrette Kommisjonen om dette. Underretningen skal inneholde antallet søknader som medlemsstaten tok ansvar for ut over sin rimelige andel, og den reduksjonen den har til hensikt å anvende under de kommende årlige syklusene i forordning (EU) 2024/1351 eller under gjennomføringen av en gjennomføringsbeslutning fra Rådet vedtatt i henhold til artikkel 4 nr. 3.

   Dersom Kommisjonen etter å ha fullført sin gjennomgang av underretningen nevnt i første ledd bekrefter at den berørte medlemsstaten har bidratt med mer enn sin rimelige andel,

skal Kommisjonen ved hjelp av en gjennomføringsrettsakt gi den berørte medlemsstaten tillatelse til å redusere dens rimelige andel med det tilsvarende antallet søknader som den berørte medlemsstaten har bidratt med ut over sin rimelige andel, under de kommende årlige syklusene i forordning (EU) 2024/1351, eller når den gjennomfører en gjennomføringsbeslutning fra Rådet vedtatt i henhold til artikkel 4 nr. 3 innen perioden nevnt i nr. 4 bokstav b) i denne artikkelen for å støtte en annen medlemsstat, eller når det kreves ansvarsmotregning i henhold til nr. 1 bokstav b) i denne artikkelen.

6. Dersom solidaritetsbehovene til andre medlemsstater som er solidaritetsmottakende medlemsstatene i henhold til artikkel 58 eller 59 i forordning (EU) nr. 2024/1351, ikke kan imøtekommes som følge av at medlemsstaten som befinner seg i en krisesituasjon, benytter de tilsagnene som er tilgjengelige i den årlige solidaritetspoolen i henhold til artikkel 4 nr. 5 bokstav b) i denne artikkelen, skal EU-solidaritetsforumet på høyt nivå innkalles på nytt så snart som mulig, i samsvar med artikkel 13 i forordning (EU) nr. 2024/1351 og etter fremgangsmåten fastsatt i artikkel 57 i den nevnte forordningen.
7. Dersom en annen medlemsstat som følge av de tiltakene som er nødvendige for å støtte den medlemsstaten som står overfor en krisesituasjon som er omfattet av Rådets gjennomføringsbeslutning som nevnt i artikkel 4 nr. 3, anser seg å være under migrasjonspress eller stå overfor en betydelig migrasjonssituasjon i den betydning som angis i henholdsvis artikkel 2 nr. 24 og 25 i forordning (EU) 2024/1351, eller står overfor en krisesituasjon, kan den berørte medlemsstaten anmode om solidaritetstiltak, full eller delvis reduksjon av dens solidaritetsbidrag i samsvar med den nevnte forordningen, eller solidaritets- og støttetiltak i samsvar med denne forordningen.

   Når Kommisjonen vurderer medlemsstatenes begrunnede anmodning som nevnt i artikkel 2 i denne forordningen, skal den også ta hensyn til om medlemsstaten har tatt ansvar for å behandle søknader om internasjonal beskyttelse ut over sin rimelige andel, i tillegg til opplysningene fastsatt i artikkel 9 og 10 i forordning 2024/1351.

Kapittel IV

Unntak

Artikkel 10

Registrering av søknader om internasjonal beskyttelse i krisesituasjoner eller ved *force majeure*

1. I en krisesituasjon eller *force majeure*-situasjon kan, som unntak fra artikkel 27 i forordning (EU) 2024/1348, den medlemsstaten som står overfor denne situasjonen, registrere søknader som er fremsatt innen perioden der dette nummeret anvendes, senest fire uker etter at disse søknadene er fremsatt.
2. Ved anvendelsen av nr. 1 skal den berørte medlemsstaten prioritere registreringen av søknader fra personer med særskilte mottaksbehov som definert i direktiv (EU) 2024/1346 og fra mindreårige og deres familiemedlemmer.
3. Ved anvendelsen av nr. 1 kan medlemsstatene prioritere registreringen av søknader som sannsynligvis er velbegrunnede.
4. I en krisesituasjon som nevnt i artikkel 1 nr. 4 bokstav a), kan unntaket nevnt i nr. 1 i denne artikkelen bare anvendes i løpet av tidsperioden fastsatt i Rådets opprinnelige gjennomføringsbeslutning nevnt i artikkel 4 nr. 3, og ikke under eventuelle etterfølgende forlengelser av denne i henhold til artikkel 5 nr. 1 eller 2.
5. I samsvar med artikkel 3 i direktiv (EU) 2024/1346 og forordning (EU) 2024/1348 skal medlemsstatene sikre at søkere kan få tilgang til og utøve sine rettigheter i henhold til disse instrumentene på en effektiv måte så snart de fremsetter en søknad, uavhengig av når registreringen finner sted. Den berørte medlemsstaten skal på behørig vis opplyse tredjelandsborgerne eller de statsløse på et språk de forstår eller med rimelighet kan forventes å forstå, om det anvendte tiltaket, lokaliseringen av registreringsstedene, herunder de grenseovergangsstedene som er tilgjengelige for registrering og fremsettelse av en søknad om internasjonal beskyttelse, og varigheten av tiltaket.
6. Når en medlemsstat fremsetter en begrunnet anmodning som omhandlet i artikkel 2 nr. 1, kan den underrette Kommisjonen om at den anser det som nødvendig å anvende unntaket omhandlet i nr. 1 i denne artikkel før den får tillatelse til å gjøre dette i Rådets gjennomføringsbeslutning som omhandlet i artikkel 4 nr.

3, med angivelse av de nøyaktige grunnene til at det er nødvendig med umiddelbare tiltak.

I et slikt tilfelle kan den berørte medlemsstaten anvende unntaket nevnt i nr. 1 i denne artikkel i en periode som ikke overstiger ti dager fra dagen etter at anmodningen ble fremsatt, med mindre Rådets gjennomføringsbeslutning nevnt i artikkel 4 nr. 3 gir den berørte medlemsstaten tillatelse til å fortsette å anvende dette unntaket.

7. Forlengelsen av fristen for registrering av søknader om internasjonal beskyttelse berører ikke forpliktelsene til å overholde fristene fastsatt i artikkel 15 nr. 1 bokstav b) i forordning (EU) 2024/1358.

Artikkel 11

Tiltak som får anvendelse på grenseprosedyren for asyl ved krisesituasjoner eller *force majeure*

1. I en krisesituasjon eller *force majeure*-situasjon kan medlemsstatene, når det gjelder søknader som er fremsatt innenfor perioden der denne artikkelen anvendes, fravike artikkel 51 nr. 2 i forordning (EU) 2024/1348 ved å forlenge den maksimale varigheten av grenseprosedyren for behandling av søknader fastsatt i nevnte artikkel med en ytterligere periode på høyst seks uker. Denne perioden skal ikke brukes i tillegg til perioden nevnt i artikkel 51 nr. 2 tredje ledd i den nevnte forordningen.
2. I en krisesituasjon som omhandlet i artikkel 1 nr. 4 bokstav a) eller ved *force majeure* er medlemsstatene, som unntak fra artikkel 45 nr. 1 i forordning (EU) 2024/1348, ikke forpliktet til i en grenseprosedyre å behandle søknader fra søkere som nevnt i artikkel 42 nr. 1 bokstav j) i den nevnte forordningen, når tiltakene i den berørte medlemsstatens beredskapsplan som omhandlet i artikkel 32 i direktiv (EU) 2024/1346, ikke er tilstrekkelige til å avhjelpe denne situasjonen.
3. I en krisesituasjon som nevnt i artikkel 1 nr. 4 bokstav a) kan medlemsstatene, som unntak fra artikkel 45 nr. 1 i forordning (EU) 2024/1348, senke terskelen fastsatt i artikkel 42 nr. 1 bokstav j) til 5 %.
4. I en krisesituasjon som nevnt i artikkel 1 nr. 4 bokstav a) kan medlemsstatene, som unntak fra artikkel 44 nr. 1 bokstav b) i forordning (EU) 2024/1348, innenfor rammene av en grenseprosedyre treffe avgjørelse etter en realitetsbehandling av søknaden i tilfeller der søkeren er statsborger av eller, når det gjelder statsløse, tidligere har hatt vanlig opphold, i et tredjeland for hvilket andelen av den beslutte nde myndighets avgjørelser som gir internasjonal beskyttelse, i henhold til de siste tilgjengelige årlige gjennomsnittlige Eurostat-data for hele Unionen, er 50 % eller lavere, i tillegg til tilfellene nevnt i artikkel 42 nr. 1 bokstav j) i den nevnte forordningen, idet det tas hensyn til de raskt skiftende beskyttelsesbehovene som kan oppstå i opprinnelseslandet, som gjenspeilet i kvartalsvise oppdateringer av Eurostats data.
5. Ved anvendelsen av nr. 3 eller 4 skal den berørte medlemsstaten prioritere behandlingen av søknader om internasjonal beskyttelse fra personer med særskilte saksbehandlingsbehov eller særskilte mottaksbehov som definert i direktiv (EU) 2024/1346 og forordning (EU) 2024/1348, og fra mindreårige og deres familiemedlemmer. Ved anvendelsen av nr. 3, 4 eller 6 i denne artikkel kan den berørte medlemsstaten også prioritere behandlingen av søknader om internasjonal beskyttelse som sannsynligvis er velbegrunnede.
6. I en krisesituasjon som nevnt i artikkel 1 nr. 4 bokstav b) kan medlemsstatene, som unntak fra artikkel 44 nr. 1 bokstav b) og artikkel 53 nr. 2 bokstav a) i forordning (EU) 2024/1348, i en grenseprosedyre treffe avgjørelser etter realitetsbehandling av alle søknader som er fremsatt av tredjelandsborgere eller statsløse som er gjenstand for instrumentalisering, og som er registrert i løpet av perioden der dette nummeret anvendes.
7. Ved anvendelse av nr. 6 skal medlemsstatene
   a) utelukke fra grenseprosedyren mindreårige under 12 år og deres familiemedlemmer, og personer med særskilte saksbehandlingsbehov eller særskilte mottaksbehov som definert i direktiv (EU) 2024/1346 og forordning (EU) 2024/1348, eller
   b) slutte å anvende grenseprosedyren for følgende kategorier av søkere når det på grunnlag av en individuell vurdering er fastslått at deres søknader sannsynligvis er velbegrunnede:
      i) mindreårige under 12 år og deres familiemedlemmer, og
      ii) sårbare personer med særskilte saksbehandlingsbehov eller særskilte mottaksbehov som definert i direktiv (EU) 2024/1346 og forordning (EU) 2024/1348.

Dette nummeret berører ikke den obligatoriske grenseprosedyren som nevnt i artikkel 45 i forordning (EU) 2024/1348.

8. Dersom den berørte medlemsstaten får tillatelse til å anvende unntaket nevnt i nr. 6, skal Rådets gjennomføringsbeslutning som nevnt i artikkel 4 nr. 3 angi om nr. 7 bokstav a) eller b) får anvendelse, basert på angivelsen som den berørte medlemsstaten har gitt i samsvar med artikkel 2 nr. 2 bokstav d).
9. Medlemsstaten som befinner seg i en krisesituasjon eller *force majeure*-situasjon skal ikke anvende eller skal slutte å anvende unntakene fra asylprosedyren fastsatt i nr. 4 og 6 i denne artikkelen, i tilfeller der det er medisinske grunner til ikke å anvende grenseprosedyren i samsvar med artikkel 53 nr. 2 bokstav d) i forordning (EU) 2024/1348, eller dersom den nødvendige støtten ikke kan gis til søkere med særskilte mottaksbehov i samsvar med direktiv (EU) 2024/1346 eller med særskilte saksbehandlingsbehov i samsvar med artikkel 53 nr. 2 bokstav c) i forordning (EU) 2024/1348.
10. Ved anvendelsen av unntakene nevnt i denne artikkelen skal de grunnleggende prinsippene om retten til asyl og respekten for prinsippet om non-refoulement, samt garantiene fastsatt i kapittel I og II i forordning (EU) 2024/1348, få anvendelse for å sikre at rettighetene til dem som søker internasjonal beskyttelse, herunder retten til effektivt rettsmiddel, beskyttes.

    Organisasjoner og personer som etter nasjonal rett har tillatelse til å gi råd og veiledning, skal ha effektiv tilgang til søkere som holdes internert eller befinner seg ved grenseovergangssteder. Medlemsstatene kan innføre begrensninger for slike tiltak når slike begrensninger i henhold til nasjonal rett er objektivt nødvendige for sikkerheten, den offentlige orden eller den administrative forvaltningen av et internat, forutsatt at tilgangen ikke derved blir sterkt begrenset eller gjort umulig.
11. Unntakene fastsatt i denne artikkelen berører ikke prosedyren for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig innenfor rammen av forordning (EU) nr. 2024/1351. Dersom denne prosedyren varer lengre enn den maksimale varigheten av grenseprosedyren for asyl i en krisesituasjon eller *force majeure*-situasjon, skal prosessen og resten av asylprosedyren fullføres på territoriet til den besluttende medlemsstaten i samsvar med artikkel 51 i forordning (EU) 2024/1348.

Artikkel 12

Forlengelse av tidsfrister fastsatt for anmodninger om overtakelse, notifiseringer om tilbaketakelse og overføringer i en krisesituasjon nevnt i artikkel 1 nr. 4 bokstav a) eller ved *force majeure*

1. I en krisesituasjon som nevnt i artikkel 1 nr. 4 bokstav a) eller ved *force majeure* som gjør det umulig for en medlemsstat som står overfor en slik situasjon å overholde fristene fastsatt i artikkel 39, 40, 41 og 46 i forordning (EU) 2024/1351 eller å motta personer som den er ansvarlig for i henhold til den nevnte forordningen, kan medlemsstatene samtidig fravike fristene fastsatt i artikkel 39, 40, 41 og 46 i den nevnte forordningen.
2. Dersom en medlemsstat anvender unntaket i nr. 1, skal den
    a) fremsette en anmodning om overtakelse som nevnt i artikkel 39 i forordning (EU) 2024/1351 innen fire måneder etter at søknaden ble registrert,
    b) svare på en anmodning om overtakelse som nevnt i artikkel 40 i forordning (EU) nr. 2024/1351 innen to måneder etter å ha mottatt anmodningen,
    c) inngi en notifisering om tilbaketakelse som nevnt i artikkel 41 i forordning (EU) 2024/1351 innen en måned etter å ha mottatt treffet i Eurodac, eller bekrefte mottak innen en måned etter en slik notifikasjon,
    d) gjennomføre en overføring som omhandlet i artikkel 46 nr. 1 i forordning (EU) 2024/1351 innen ett år fra anmodningen om overtakelse ble akseptert eller notifiseringen om tilbaketakelse ble bekreftet av en annen medlemsstat, eller fra den endelige avgjørelsen om en klage på eller overprøving av en avgjørelse om overføring som har oppsettende virkning i samsvar med artikkel 43 nr. 3 i den nevnte forordningen.
3. Dersom medlemsstaten nevnt i nr. 1 ikke overholder fristene fastsatt i nr. 2 bokstav a), b) eller d) i denne artikkelen, skal ansvaret for å behandle søknaden om internasjonal beskyttelse i henhold til forordning (EU) 2024/1351 ligge hos den eller overføres til den.
4. Ved anvendelse av nr. 1 i denne artikkelen, skal overføringer i henhold til artikkel 46 i forordning (EU) 2024/1351 til den ansvarlige medlemsstaten som står overfor en krisesituasjon som nevnt i artikkel 1 nr. 4 bokstav a) i denne forordningen eller *force majeure*, ikke gjennomføres før den berørte medlemsstaten

ikke lenger står overfor denne situasjonen, med mindre den ansvarlige medlemsstaten på grunn av søkerens individuelle omstendigheter har samtykket i å motta den berørte personen. Dersom overføringen ikke finner sted innen ett år fra anmodningen om overtakelse ble akseptert eller notifiseringen om tilbaketakelse ble bekreftet av en annen medlemsstat eller den endelige avgjørelsen om en klage på eller overprøving av en avgjørelse om overføring som har oppsettende virkning i samsvar med artikkel 43 nr. 3 i forordning (EU) 2024/1351, herunder på grunn av den vedvarende krisesituasjonen nevnt i artikkel 1 nr. 4 bokstav a) i denne forordningen eller *force majeure*, skal den ansvarlige medlemsstaten som står overfor denne situasjonen, som unntak fra artikkel 46 nr. 1 i forordning 2024/1351, fritas for sine forpliktelser til å overta eller ta tilbake den berørte personen, og ansvaret skal overføres til den overførende medlemsstaten.

Artikkel 13

Unntak fra plikten til å ta tilbake en søker i en situasjon med ekstraordinær masseankomst

1. I en krisesituasjon som nevnt i artikkel 1 nr. 4 bokstav a) i denne forordningen der masseankomsten av tredjelandsborgere eller statsløse er av en slik ekstraordinær skala og intensitet at den kan skape en alvorlig risiko for alvorlige mangler i behandlingen av søkere, og dermed kan skape en alvorlig risiko for at det felles europeiske asylsystemet blir satt ut av funksjon, kan den medlemsstaten som står overfor denne situasjonen, som unntak fra artikkel 36 nr. 1 bokstav b) og artikkel 38 nr. 4 i forordning (EU) 2024/1351, fritas for sin forpliktelse til å
   a) ta tilbake en søker, en tredjelandsborger eller en statsløs som denne medlemsstaten er blitt angitt som ansvarlig medlemsstat for i henhold til artikkel 16 nr. 1 i forordning (EU) 2024/1358, dersom dette ansvaret ble fastslått i henhold til artikkel 16 nr. 2 i forordning (EU) 2024/1351, eller
   b) ta tilbake en søker i henhold til artikkel 38 nr. 4 i forordning (EU) 2024/1351.

   Dette nummeret skal bare komme til anvendelse dersom søknaden ble registrert i medlemsstaten som står overfor denne situasjonen, innenfor perioden fastsatt i Rådets gjennomføringsbeslutning nevnt i artikkel 4 nr. 3 i denne forordningen, som ikke skal overstige fire måneder før datoen for vedtakelse av Rådets gjennomføringsbeslutning.
2. Dersom nr. 1 i denne artikkelen anvendes, og medlemsstaten som står overfor denne situasjonen ble fastslått som ansvarlig i henhold til artikkel 16 nr. 2 i forordning (EU) 2024/1351, skal denne medlemsstaten fritas for plikten til å ta tilbake den berørte personen, og ansvaret skal overføres til medlemsstaten der den andre søknaden ble registrert.

   Medlemsstaten som blir ansvarlig i henhold til første ledd i dette nummeret, skal angi i Eurodac at den er blitt den ansvarlige medlemsstaten i henhold til artikkel 16 nr. 3 i forordning (EU) 2024/1358.
3. Dersom nr. 1 i denne artikkelen anvendes, og medlemsstaten som står overfor denne situasjonen er forpliktet til å ta tilbake en søker i henhold til artikkel 38 nr. 4 i forordning (EU) 2024/1351, skal den medlemsstaten der den andre søknaden er registrert, som unntak fra artikkel 38 nr. 2 og 4 i forordning (EU) 2024/1351, anvende prosedyrene fastsatt i del III i samme forordning, med unntak av artikkel 16 nr. 2, artikkel 17 nr. 1 og 2, artikkel 25 nr. 5 og artikkel 33 nr. 1 og 2, og plikten til å ta tilbake en søker i henhold til artikkel 38 nr. 4 skal overføres til den medlemsstaten.

   Dersom ingen ansvarlig medlemsstat kan fastslås i henhold til første ledd i dette nummer, skal medlemsstaten der den andre søknaden ble registrert være ansvarlig for å behandle søknaden om internasjonal beskyttelse. Søknader om internasjonal beskyttelse som en medlemsstat har sendt en notifisering om tilbaketakelse for i henhold til artikkel 41 i forordning (EU) 2024/1351 før datoen for vedtakelse av Rådets gjennomføringsbeslutning nevnt i artikkel 4 nr. 3 i denne forordningen, skal ikke berøres av dette nummeret.

   Medlemsstaten som blir ansvarlig i henhold til andre ledd i dette nummeret, skal angi i Eurodac at den er blitt den ansvarlige medlemsstaten i henhold til artikkel 16 nr. 1 i forordning (EU) 2024/1358.

Kapittel V

Fremskyndet prosedyre

Artikkel 14

Fremskyndet prosedyre

1. Dersom objektive omstendigheter tilsier at søknader om internasjonal beskyttelse fra grupper av søkere fra et bestemt opprinnelses-

land eller tidligere vanlig oppholdsland, eller fra en del av et slikt land, eller på grunnlag av kriteriene fastsatt i forordning (EU) 2024/1347, kan være velbegrunnede, kan Kommisjonen, etter samråd med EU-solidaritetsforumet på høyt nivå, vedta en rekommandasjon om anvendelse av en fremskyndet prosedyre ved å gi alle relevante opplysninger med henblikk på å lette særlig de besluttende myndighetenes anvendelse av artikkel 13 nr. 11 bokstav a) og artikkel 34 nr. 5 bokstav a) i forordning (EU) 2024/1348.

2. Dersom den besluttende myndigheten, etter vedtakelsen av en rekommandasjon som nevnt i nr. 1 i denne artikkelen, anvender artikkel 13 nr. 11 bokstav a) i forordning (EU) 2024/1348 for å utelate det personlige intervjuet og artikkel 34 nr. 5 bokstav a) i den nevnte forordningen for å prioritere behandlingen av søknaden fordi den sannsynligvis vil være velbegrunnet, skal den, som unntak fra artikkel 35 nr. 4 i den nevnte forordningen, sikre at realitetsbehandlingen av søknaden er avsluttet senest fire uker etter at søknaden er fremsatt.
3. Når Kommisjonen vurderer om den skal vedta en anbefaling som nevnt i nr. 1, kan den rådspørre relevante unionsorganer, UNHCR og andre relevante organisasjoner.

Kapittel VI

Sluttbestemmelser

Artikkel 15

Særlige bestemmelser og garantier

I en krisesituasjon der en medlemsstat anvender et unntak som nevnt i artikkel 10 til 13, skal den på behørig vis opplyse tredjelandsborgerne eller de statsløse på et språk de forstår eller med rimelighet kan forventes å forstå, om de anvendte tiltakene, lokaliseringen av registreringsstedene, herunder grenseovergangene, som er tilgjengelige for registrering og fremsettelse av en søknad om internasjonal beskyttelse, og varigheten av tiltaket.

Artikkel 16

Kriseberedskap

1. Nasjonale strategier fastsatt av medlemsstatene i samsvar med artikkel 7 i forordning (EU) 2024/1351 skal også omfatte
   a) forebyggende tiltak for å sikre et tilstrekkelig beredskapsnivå og redusere risikoen for krisesituasjoner, og beredskapsplanlegging, idet det tas hensyn til beredskapsplanleggingen i henhold til forordning (EU) 2021/2303 og (EU) 2019/1896 og direktiv (EU) 2024/1346 og rapportene fra Kommisjonen utstedt innenfor rammen av migrasjonsberedskaps- og kriseplanen,
   b) en analyse av tiltak som er nødvendige for å håndtere og løse krisesituasjoner og *force majeure* i den berørte medlemsstaten, herunder tiltak for å beskytte rettighetene til søkere og personer med internasjonal beskyttelse, og andre former for beskyttelse.
2. Med henblikk på nr. 1 kan medlemsstatene rådføre seg med Kommisjonen og Unionens relevante organer, kontorer og byråer, særlig asylbyrået, samt regionale og lokale myndigheter, når det er relevant og i samsvar med nasjonal lovgivning.
3. Medlemsstatene skal om nødvendig revidere de nasjonale strategiene fastsatt i samsvar med artikkel 7 i forordning (EU) 2024/1351 og under alle omstendigheter senest ett år etter den datoen da krisesituasjonen opphørte i samsvar med artikkel 5 i denne forordningen.

Artikkel 17

Samarbeid og vurdering

1. For å sikre en smidig anvendelse av tiltakene i Rådets gjennomføringsbeslutning nevnt i artikkel 4 nr. 3 i denne forordningen, skal EUs solidaritetskoordinator innkalle til et første møte i EU-solidaritetsforumet på teknisk nivå nevnt i artikkel 14 nr. 5 i forordning (EU) nr. 2024/1351 umiddelbart etter vedtakelsen av Rådets gjennomføringsbeslutning. Etter det første møtet skal EUs solidaritetsforum på teknisk nivå møtes så mange ganger som nødvendig.
2. Medlemsstaten som befinner seg i en krisesituasjon, kan anmode om bistand fra alle myndigheter som på kort varsel er i stand til å øke sine kompetente myndigheters personalressurser i samsvar med artikkel 5 i forordning (EU) 2024/1348 og om bistand fra eksperter som er utplassert av asylbyrået i samsvar med artikkel 5 bokstav a) i den nevnte forordningen og artikkel 16 nr. 2 bokstav b) og artikkel 21 nr. 3 bokstav d) i forordning (EU) 2021/2303.
3. Kommisjonen, Europaparlamentet, Rådet, de relevante unionsbyråene og medlemsstaten som står overfor en krisesituasjon eller *force majeure*, skal samarbeide tett med og regel-

messig underrette hverandre om gjennomføringen av Rådets gjennomføringsbeslutning nevnt i artikkel 4 nr. 3.

4. Medlemsstaten som står overfor en krisesituasjon eller *force majeure*, skal fortsette å rapportere alle relevante data til Kommisjonen, herunder statistikk som er relevant for gjennomføringen av denne forordningen. Den berørte medlemsstaten skal også gi Kommisjonen de spesifikke opplysningene den trenger for å gjennomføre vurderingen i henhold til artikkel 6 nr. 3 og fremlegge forslag om å oppheve eller forlenge Rådets gjennomføringsbeslutning, samt eventuelle andre opplysninger Kommisjonen kan anmode om på dette grunnlaget.
5. Medlemsstaten som står overfor en krisesituasjon eller *force majeure*, skal fortsette å samarbeide tett med UNHCR og andre organisasjoner som medlemsstaten har gitt oppgaver i henhold til dette kapittelet og forordning (EU) 2024/1348 og direktiv (EU) 2024/1346.
6. Når Kommisjonen og Rådet utøver sin myndighet og sitt ansvar i henhold til denne artikkelen, skal de til enhver tid sikre at prinsippene om nødvendighet og forholdsmessighet overholdes.

Artikkel 18

Økonomisk støtte

1. Medlemsstater som foretar relokalisering som et solidaritetstiltak, skal kunne motta økonomisk støtte fra Unionen på vilkårene fastsatt i artikkel 11 nr. 9 i forordning (EU) 2021/1147, herunder for tiltak for tidlig integrering som gjennomføres av regionale og lokale myndigheter.
2. Nødfinansieringsstøtte til en medlemsstat i en krisesituasjon kan tildeles i henhold til artikkel 31 nr. 1 bokstav a) i forordning (EU) 2021/1147, herunder for bygging, vedlikehold og renovering av mottaksfasiliteter som er nødvendige for gjennomføringen av denne forordningen, i samsvar med standardene fastsatt i direktiv (EU) 2024/1346.

Artikkel 19

Endring av forordning (EU) 2021/1147

I artikkel 31 nr. 1 i forordning (EU) 2021/1147 skal ny bokstav lyde:

«ba) en krisesituasjon i henhold til artikkel 1 nr. 4 bokstav a) i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1359(*).

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2024/1359 av 14. mai 2024 om krisesituasjoner og *force majeure* på migrasjons- og asylområdet og om endring av forordning (EU) 2021/1147 (EUT L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).».

Artikkel 20

Ikrafttredelse

Denne forordningen trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 12. juni 2026.

Denne forordningen er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater i samsvar med traktatene.

Utferdiget i Brussel 14. mai 2024.

For Europaparlamentet	*For Rådet*
R. Metsola	H. Lahbib
President	*Formann*

Bestilling av publikasjoner

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
publikasjoner.dep.no
Telefon: 22 24 00 00

Publikasjonene er også tilgjengelige på
www.regjeringen.no

Trykk: Departementenes sikkerhets- og
serviceorganisasjon – 03/2026